

ENCYKLOPEDIA WIEDZY O ŚLAŚKU

Instytut Śląski

ks. Andrzej Hanich

**Słownik nazw
miejscowości
diecezji opolskiej
w XX i XXI wieku**

Opole 2021

ks. Andrzej Hanich

**Słownik
nazw miejscowości
diecezji opolskiej
w XX i XXI wieku**

Publikacja ukazuje się w serii

ENCYKLOPEDIA WIEDZY O ŚLĄSKU

Redaktor serii

Krzysztof Kleszcz

W 50. rocznicę kanonicznego erygowania diecezji opolskiej

W 70. rocznicę urodzin Autora

ks. Andrzej Hanich

**Słownik
nazw miejscowości
diecezji opolskiej
w XX i XXI wieku**

Opole 2021

Słownik ujmuje zagadnienie nazewnictwa miejscowości
na Śląsku Opolskim według stanu rzeczy na dzień 31.10.2021 r.

Recenzenci

*dr hab. Kazimiera Jaworska, prof. Papieskiego Wydziału Teologicznego
we Wrocławiu*

dr hab. Stanisława Sochacka, prof. Instytutu Śląskiego

Projekt okładki

Łucja Furman

Redakcja i korekta

Maria Szwed

Skład i opracowanie graficzne

Janina Drozdowska

Druk: Wydawnictwo i Drukarnia Świętego Krzyża

45-007 Opole, ul. Katedralna 8A

tel. 77 441 71 46

www.wydawnictwo.opole.pl

Copyright © Instytut Śląski, 2021

ISBN 97-83-7126-390-3

 Instytut Śląski

www.institutyslaski.pl

ul. Piastowska 17, 45-082 Opole

tel. 77 453 60 32   sekretariat@institutyslaski.pl

Nakład: 200 egz. Objętość: 19,0 ark. wyd.

Sfinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

**Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.**

Spis treści

Słowo wstępne (<i>Stanisława Sochacka</i>)	7
Wprowadzenie – Śląsk Opolski w podziale administracyjnym państwowym i kościelnym	9
I. Śląsk Opolski pod względem państwowego podziału administracyjnego	9
1. Rys historyczny Śląska Opolskiego do 1945 roku	9
2. Śląsk Opolski w granicach państwa polskiego po II wojnie światowej	13
2.1. Przyłączenie Śląska Opolskiego do Polski w 1945 roku	13
2.2. Inkorporacja Śląska Opolskiego do województwa śląskiego w latach 1945–1950	19
2.3. Utworzenie województwa opolskiego w 1950 roku i zmiany w jego strukturze administracyjnej w latach 1950–1975	21
2.4. Zmiany w strukturze administracji terenowej województwa opolskiego w latach 1975–1998	23
2.5. Zmiany w strukturze administracji terenowej województwa opolskiego w latach 1998–2021	26
II. Śląsk Opolski w strukturach administracji kościelnej	29
1. Diecezja jako Kościół partykularny	29
2. Diecezja wrocławska – ustanowiona w 1000 roku	31
3. Śląsk Opolski w ramach (archi)diecezji wrocławskiej i archidiecezji ołomunieckiej – do 1945 roku	32
4. Ustanowienie polskiej administracji kościelnej na Ziemiach Zachodnich i Północnych w 1945 roku	38
5. Od Administracji (-tury) Apostolskiej Śląska Opolskiego do diecezji opolskiej (1945–1972–1992)	40

6. Zmiany w kościelnym podziale administracyjnym na Śląsku Opolskim po 1945 roku	51
6.1. Zmiany w latach 1945–1956	51
6.2. Zmiany w podziale administracyjnym diecezji opolskiej w czasach biskupa Franciszka Jopa (1956–1976)	54
6.3. Reformy podziału administracyjnego diecezji opolskiej w czasach arcybiskupa Alfonsa Nossola (1977–2009)	56
<i>Szczegółowe objaśnienia do Słownika nazw miejscowości diecezji opolskiej w XX i XXI wieku</i>	74
Słownik nazw miejscowości diecezji opolskiej w XX i XXI wieku (część 1)	89
Słownik nazw miejscowości diecezji opolskiej, które przeszły do nowo ustanowionej diecezji gliwickiej 25 marca 1992 roku (część 2)	323
Słownik nazw miejscowości diecezji opolskiej, które przeszły do nowo ustanowionej diecezji kaliskiej 25 marca 1992 roku (część 3)	359
Wykaz źródeł i literatury wykorzystanych w częściach 1–3 Słownika	372

Słowo wstępne

Minęły dwadzieścia cztery lata od ukazania się pierwszej książki ks. Andrzeja Hanicha* *Skorowidz nazw miejscowości diecezji opolskiej polsko-niemiecki i niemiecko-polski* (Opole 1997) i oto mamy kolejną pozycję o podobnej treści, lecz różniącą się od poprzedniej nowym ujęciem metodologicznym. Jest to praca hasłowo bogatsza, bardziej przejrzysta i zrozumiała dla wszystkich. Tym bardziej cieszyć się należy, że benedyktyńska praca ks. A. Hanicha przyniosła widoczny rezultat.

Nowa propozycja wydawnicza Autora zwraca uwagę nietradycyjnym ujęciem problematyki nazw miejscowości diecezji opolskiej XX i XXI w. O jej wartości stanowią następujące względy:

- uporządkowana i skumulowana refleksja na temat nazw miejscowości ujęta w schemat metodologicznie opracowanych haseł;
- solidna podstawa źródłowa, na którą składają się udokumentowane nazwy skupione w diecezji opolskiej dawniej i dziś;
- niniejszy *Słownik* został gruntownie osadzony w aktualnym stanie badań. Zatem łączy w sposób interdyscyplinarny wiedzę z zakresu nazewnictwa polskiego i niemieckiego na Śląsku z tradycją kościelną w sposób kompetentny, *stricte* naukowy, zwłaszcza w zakresie prezentacji materiału historycznego. W tym sensie *Słownik* został zrealizowany obok, a nie zamiast *Skorowidza*.

Jak wynika z tytułu dzieła, jest ono przeznaczone dla kręgów kościelnych. Jednak z uwagi na swe wszechstronne walory poznawcze będzie przydatny innym odbiorcom w Polsce i w diasporze. *Słownik* ma inny kształt ze względu na zmiany w administracji kościelnej i zapotrzebowanie społeczne. Nowa wersja została zmodernizowana, ma charakter kompleksowy i uniwersalny z uwagi na wielość typów informacji. Struktura haseł jest bogatsza, zaktualizowana i obejmuje następujące elementy: hasło główne stanowi nazwa polska w aktualnym brzmieniu urzędowym według obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 17 października 2019 r. w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich czę-

---

* Ks. Andrzej Hanich – prof. zw. dr hab., od kwietnia 2009 do końca września 2021 r. samodzielny pracownik naukowy w Instytucie Śląskim w Opolu; zainteresowania naukowo-badawcze: dzieje Śląska, historia Kościoła na Śląsku, polityka wyznaniowa państwa, mniejszości narodowe i wyznaniowe, toponomastyka (nauka o nazwach miejscowości) Śląska oraz biografistyka. Ks. A. Hanich poza obszarem nauki był: w latach 1977–1999 – sekretarzem biskupa opolskiego Alfonsa Nossola, w latach 1992–2003 – założycielem, budowniczym i pierwszym dyrektorem radia diecezji opolskiej, od 2007 do 2018 r. pełnił posługę proboszcza parafii pw. św. Jerzego w Prószkowie k. Opola. Obecnie na emeryturze.

ści (Dz.U. z 2019 r. poz. 2360). Po współczesnej polskiej nazwie urzędowej następuje najpierw bezpośrednio powojenna krótkotrwała polska nazwa „przejściowa”, następnie przedwojenne nazwy niemieckie: starsza – słowiańsko brzmiąca, tylko powierzchownie zniemczona i nazistowska, przemianowana w latach 1934–1937. Ponadto przy ponad 300 miejscowościach (stan z końca marca 2021 r.), bezpośrednio po współczesnej polskiej nazwie urzędowej, następuje, dodana w ostatnich latach, niemiecka nazwa dodatkowa (będąca najczęściej powtórzeniem najstarszej, słowiańsko brzmiącej nazwy, tylko powierzchownie zniemczonej, pochodzącej sprzed zmian nazistowskich, bądź też, w niewielu przypadkach, jest to dawna, czysto niemiecka, nazwa miejscowości, bo i takie były, dlatego nie była zmieniona w latach międzywojennych) związana z zamieszkiwaniem współcześnie danej miejscowości przez przynajmniej 20% mieszkańców pochodzenia niemieckiego – wynika to z artykułów 12–13 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 823.). Nazwy te mogą być używane jedynie na obszarze gmin wpisanych do prowadzonego przez ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych. Zgodnie z ustawą nie mogą one nawiązywać do nazw z okresu 1933–1945, nadanych przez władze III Rzeszy Niemieckiej lub Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Mogą je wprowadzić na terenie całej gminy lub w poszczególnych miejscowościach. Są one umieszczane po współczesnej nazwie w języku polskim i nie mogą być stosowane samodzielnie. Dalszy ciąg hasła obejmuje lokalizację urzędową i kościelną. Do *Słownika* dołączono mapkę oraz *Wprowadzenie* zawierające historyczny zarys dziejów i podziałów administracyjnych Śląska Opolskiego – bardzo szczegółowy i pożyteczny.

Trójelementowy sposób zaprezentowania materiału nazewniczego jest w pełni uzasadniony i klarowny, ponieważ główny korpus książki ujmuje problematykę w sposób dynamiczny, ukazując całą zmienność losów nazw miejscowych diecezji opolskiej w jej starych granicach (tzn. sprzed reformy papieskiej z 25.03.1992 r.), a ponadto wyodrębniając jeszcze w dwu osobnych częściach nazwy miejscowości, które z dniem 25.03.1992 r. weszły w skład nowo ustanowionych diecezjach gliwickiej i kaliskiej. I to jest bez wątpienia słuszne, gdyż więzi duchowe tych obszarów z ich opolską macierzą kościelną trwać będą jeszcze długo.

Niewątpliwą zasługą Autora jest zgromadzenie i zweryfikowanie olbrzymiego materiału nazewniczego na szerokim tle historycznym. Dzięki temu powstał rodzaj przewodnika historyczno-nazewniczego po diecezji opolskiej, dzieła jakże unikatowego.

Z uwagi na znaczące wartości poznawcze utworu, solidną realizację założonych celów, sprowadzających się do zewidencjonowania współczesnego stanu wiedzy o zmianach nazewniczych w diecezji opolskiej w XX i XXI w. w szeroko zakrojonym kontekście historycznym, rekomenduję niniejsze wydawnictwo wszystkim zainteresowanym Śląskiem Opolskim.

Stanisława Sochacka

Wprowadzenie – Śląsk Opolski w podziale administracyjnym państwowym i kościelnym

I. Śląsk Opolski pod względem państwowego podziału administracyjnego

1. Rys historyczny Śląska Opolskiego do 1945 roku

Śląsk – historyczna dzielnica rozciągająca się w dorzeczu górnej i środkowej Odry – już ok. 985 r. znalazł się w granicach Polski piastowskiej. Od 1163 r. Śląsk stał się księstwem, które w kolejnych stuleciach ulegało wielokrotnie różnym podziałom¹.

Z pojęciem geograficznym Górnego Śląska – *Silesia Superior* – spotykamy się w literaturze historii Śląska już od połowy XV w. Na jego ukształtowanie wpłynęło wyodrębnienie się linii książąt opolsko-raciborskich w XII w.

Zachodnią część Górnego Śląska, czyli objęty niniejszym opracowaniem obszar Śląska Opolskiego², tworzyło w średniowieczu księstwo opolskie (opolsko-

---

¹ Więcej o terytorialnych podziałach Śląska zob.: K. Orzechowski, *Terytorialne podziały na Śląsku*, 1: *Granice. Miejsce w wyższych strukturach politycznych*, „Kwartalnik Opolski” (dalej: KO) 1971, nr 2, s. 53–69; tenże, *Terytorialne podziały na Śląsku*, 2: *Podziały geograficzne. Podziały „wielkie” do schyłku XVIII wieku*, KO 1971, nr 3, s. 74–91; tenże, *Terytorialne podziały na Śląsku*, 3: *Wiek XIV i XV*, KO 1971, nr 4, s. 83–105; tenże, *Terytorialne podziały na Śląsku*, 4: *Podziały czasów Jagiellońskich i Habsburskich*, KO 1972, nr 1, s. 5–21; tenże, *Terytorialne podziały na Śląsku*, 5: *Śląsk w państwie pruskim*, KO, 1972, nr 2, s. 28–44; tenże, *Terytorialne podziały na Śląsku*, 6: *Wiek XIX i XX*, KO 1972, nr 3, s. 5–22; B. Reiner, *Polityczno-administracyjne podziały Górnego Śląska w XIX i XX wieku*, „Studia Śląskie” 1972, t. 21, s. 41–61; W. Lesiuk, *Historyczne uwarunkowania odrębności regionalnej Opolszczyzny*, [w:] *Śląsk Opolski. Region i jego struktura*, red. S. Małarski, Opole 1992, s. 70–87.

² Przez Śląsk Opolski rozumiemy tu zachodnią część Górnego Śląska (rozciągała się od Paczkowa na zachodzie, po wielkoprzemysłowe powiaty z miastami Gliwice, Zabrze i Bytom na wschodzie, oraz od Byczyny na północy, po Racibórz na południu, którą przecina płynąca z południa na

-raciborskie), wchodzące przez pierwszych 400 lat minionego tysiąclecia w skład Polski Piastów. Władcy ze śląskiej linii Piastów od końca XII i przez cały wiek XIII kolonizowali ubogie puszczańskie obszary, sprowadzając niemieckich kolonistów, co w zasadniczy sposób przyspieszyło rozwój gospodarczy ich księstw.

W wieku XIV władcy ze śląskiej linii Piastów stali się lennikami królów czeskich i na 400 lat (do 1742 r.) Śląsk wszedł w skład ziem Korony Czeskiej i monarchii austriackiej. Po wojnach śląskich, przez następnych 200 lat, tj. w latach 1743–1945, był częścią Królestwa Prus i Rzeszy Niemieckiej.

Po pierwszej wojnie śląskiej między Prusami i Austrią, na mocy traktatu wrocławskiego (1742 r.) i po pokoju hubertusburskim (15.02.1763 r.), zawartym po dwu kolejnych wojnach między tymi państwami, zatwierdzono podział Śląska na część pruską i austriacką³.

Prusy zajęły prawie cały obszar Śląska, z wyjątkiem księstw: cieszyńskiego, opawskiego i południowej części karniowskiego (Krnov), przedzielonych w środku klinem morawskim między rzekami Odrą i Ostrawicą. Księstwa te pozostały w monarchii austriackiej, choć pod względem kościelnym były niezmiennie w granicach diecezji wrocławskiej. Śląsk austriacki (*Österreichisch Schlesien*) obejmował obszar 5147 km². Część zachodnią nazwano Śląskiem Opawskim, a wschodnią – Śląskiem Cieszyńskim. Stolicą całej tej prowincji była Opawa. Austriacka część Śląska do 1861 r. należała do guberni morawsko-śląskiej, a potem stała się samodzielną jednostką administracyjną, obejmującą Śląsk Cieszyński i Opawski, ze stolicą w Opawie⁴.

W ramach organizmu państwowego Rzeszy Niemieckiej (*Deutsches Reich*) i Królestwa Prus (później cesarstwa niemieckiego) Śląsk Opolski znalazł się w granicach jednostki administracyjnej noszącej nazwę rejencji opolskiej (*Regierungsbezirk Oppeln*). Została ona erygowana w 1815 r. i stanowiła obok rejencji: wrocławskiej, legnickiej i dzierzoniowskiej (do jej likwidacji w 1820 r.) część prowincji śląskiej (*Provinz Schlesien*) ze stolicą we Wrocławiu, która z ko-

---

północ rzeka Odra), która po jego podziale polsko-niemiecką granicą państwową w 1922 r. (w wyniku plebiscytu i III powstania śląskiego z 1921 r.) pozostała w granicach Prus (kraj związkowy Rzeszy Niemieckiej) aż do 1945 r. – znajdując się pod względem wewnątrzpaństwowego podziału administracyjnego w obrębie opolskiej rejencji (przedwojenny niemiecki odpowiednik województwa), a pod względem kościelnego podziału administracyjnego – w przeważającej części w ramach niemieckiej archidiecezji wrocławskiej i w niewielkiej swej części na południu (powiat głubczycki i część raciborskiego) – w ramach czeskiej archidiecezji ołomuńskiej, jako jej pruska część (bo znajdowała się w granicach Prus). Po II wojnie światowej, już w polskiej rzeczywistości państwowej, był to kościelny obszar najpierw nowo ustanowionej w 1945 r. Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego, a następnie, od 1972 do 1992 r., kanonicznie erygowanej diecezji opolskiej – w granicach sprzed pomniejszającej ją terytorialnie reformy papieskiej w 1992 r.

³ K. Popiołek, *Historia Śląska od pradziejów do 1945 roku*, Katowice 1972, s. 16; Z. Boras, *Księża piastowscy Śląska*, Katowice 1974, s. 425–428.

⁴ *Historia Śląska*, t. 3: 1850–1918, cz. 1: 1850–1890, red. S. Michalkiewicz, Wrocław 1976, s. 10–11.

lei była jedną z dziesięciu prowincji kraju związkowego Rzeszy Niemieckiej (od 1871 r.), jakim były Prusy (*Preussen*)⁵. Na czele prowincji śląskiej stał nadprezydent (*Oberpräsident*), a okręgami rejencyjnymi kierowali prezydenci (*Regierungs-Präsident*). Rejencje dzieliły się na powiaty (*Kreis, Landkreis*) kierowane przez starostów (*Landrat*). Taki stan prawny istniał do końca I wojny światowej.

Sejm pruski ustawą z 14.10.1919 r. podzielił dotychczasową prowincję śląską na dwie równorzędne prowincje: dolnośląską i górnośląską⁶. Górny Śląsk po tym podziale stanowił równocześnie i rejencję opolską, i zarazem prowincję górnośląską. Był to bez wątpienia ukłon w stronę zwolenników – lansowanej w ramach kampanii przed plebiscytem alternatywnej idei przyszłości tego terenu, innej niż podział spierających się o niego krajów – idei utworzenia na Górnym Śląsku autonomicznego państwa w ramach Niemiec z daleko idącymi swobodami kulturalnymi, którą prezentował lider górnośląskich Niemców, ks. Carl Ulitzka (Uliczka), proboszcz parafii p.w. św. Mikołaja w Raciborzu-Starej Wsi⁷. W roku 1920 prowincja górnośląska została uszczuplona o ziemię hulczyńską, którą wcielono do Czechosłowacji⁸.

W wyniku rozstrzygnięć podjętych po plebiscycie górnośląskim i III powstaniu śląskim w październiku 1921 r. z całego obszaru plebiscytowego, liczącego 11 008 km², Niemcy uzyskały 7794 km² (71%), zaś Polska 3214 km² (29%). Dokładną granicę polsko-niemiecką określiła Rada Ambasadorów w Paryżu 20.10.1921 r.⁹ Polsce przypadły w całości powiaty: katowicki (miejski i wiejski), pszczyński i królewskohucki (miejski); większe części powiatów: lublinieckiego, rybnickiego i tarnogórskiego oraz mniejsze części powiatów: bytomskiego,

⁵ K. Dola, *Zakony żeńskie na Śląsku w XIX i I połowie XX wieku*, [w:] *W służbie Kościoła, 125 lat Sióstr Świętej Jadwigi*, red. G. Niedziela, Wrocław 1986, s. 17–18; K. Piwowarski, *Historia Śląska*, Katowice 1947, s. 372.

⁶ *Dokumente der Deutschen Politik*, Hrsg. von P. Meier, Bd. 2, Berlin 1939, s. 403; M. Masnyk, *Ruch polski na Śląsku Opolskim w latach 1922–1939*, Opole 1989, s. 11–12; H. Wolna, *Z dziejów duchowieństwa opolskiego*, Warszawa 1966, s. 9.

⁷ Ks. Carl Ulitzka (Uliczka), ur. w 1873 r. w Jaroniowie k. Baborowa, wyświęcony na kapłana we Wrocławiu w 1897 r., proboszcz parafii św. Mikołaja w Raciborzu (1910–1945), prałat, działacz katolickiej partii „Centrum”, wysiedlony ze Śląska Opolskiego przez władze nazistowskie w 1940 r., przebywał najpierw w Berlinie, a pod koniec wojny został osadzony w obozie koncentracyjnym w Dachau, w którym przebywał od jesieni 1944 do marca 1945 r. Po zakończeniu wojny, w sierpniu 1945 r., powrócił do Raciborza, ale wobec zagrożenia aresztowaniem przez władze polskie, po tygodniu wyjechał do Niemiec, gdzie pozostał już na stałe. Zm. w Berlinie Zachodnim 13.10.1953 r. Por. G.P. Klapuch, *Ulitzka Karl Franz*, [w:] *Słownik biograficzny katolickiego duchowieństwa śląskiego XIX i XX wieku*, red. M. Pater, Katowice 1996, s. 443–444. Obszerną monografię poświęconą ks. K. Ulitzce napisał: G. Hitze, *Carl Ulitzka (1873–1953) oder Oberschlesien zwischen den Weltkriegen*, Düsseldorf 2002.

⁸ W. Ryzewski, *Trzecie powstanie śląskie 1921: geneza i przebieg działań bojowych*, Warszawa 1977, s. 150.

⁹ M. Lis, *Granica polsko-niemiecka na Górnym Śląsku*, [w:] *Encyklopedia powstań śląskich*, zespół red. F. Hawranek i in., Opole 1982, s. 156–157.

raciborskiego, toszecko-gliwickiego i zabrzańskiego. Obszar ten, wraz z częścią Śląska Cieszyńskiego (bez zaolziańskiej, przydzielonej Czechosłowacji), tworzył w międzywojennej Polsce autonomiczne województwo śląskie ze stolicą w Katowicach. I choć było ono najmniejszą tego typu jednostką administracyjną w przedwojennej Polsce, to zarazem było najludniejszym i najbogatszym województwem II Rzeczypospolitej. Jako jedyne z przedwojennych województw posiadało rzeczywistą autonomię, emanacją której był m.in. własny sejm, skarb i policja. I choć obejmowało ono zaledwie 1,1% powierzchni kraju, to jednak ulokowane w nim było od 70 (według opinii jednych) do 90% (według opinii innych) produkcji przemysłowej Polski. Bez niego ówczesna Polska byłaby krajem rolniczym.

Natomiast pozostała w Niemczech, znacznie okrojona terytorialnie rejencja opolska z Opolem jako ośrodkiem administracyjnym (w międzywojennej Polsce nazywana była Śląskiem Opolskim, aby unikać określania jej niemieckim Górnym Śląskiem), liczyła 9714 km². Obejmowała ona na wschodzie węglowo-przemysłowy rejon Bytomia, Gliwic i Zabrze, a na południu rolniczą ziemię raciborską; nie obejmowała jednak zachodnich powiatów Brzeg i Namysłów, które należały do rejencji dolnośląskiej.

W lipcu 1922 r. władze niemieckie dokonały zmian w wewnętrznym podziale administracyjnym okrojonej – przez granicę państwową na Górnym Śląsku w wyniku plebiscytu i III powstania śląskiego – rejencji opolskiej. Ze względów propagandowych utrzymano powiaty tarnogórski i rybnicki (tzw. powiaty kadłubowe – *Restkreise*, bo w większości przypadły one Polsce), komisarycznie administrowane przez landratów bytomskiego i raciborskiego, a z resztek powiatu lublinieckiego utworzono powiat dobrodzieński (1927 r.). W roku 1924 owe dwa fikcyjne powiaty zlikwidowano, a w 1927 r. utworzono powiat miejski Zabrze. Rejencja opolska liczyła odtąd (do 1939 r.) 6 powiatów miejskich: Bytom, Gliwice, Nysa, Opole, Racibórz, Zabrze oraz 14 powiatów ziemskich: bytomski, dobrodzieński, głubczycki, grodkowski, kluczborski, kozielski, niemodliński, nyski, oleski, opolski, prudnicki, raciborski, strzelecki i toszecko-gliwicki.

W latach 30. XX w., po dojściu w Niemczech do władzy narodowych socjalistów, nastąpiła stopniowa degradacja Opola jako lokalnego ośrodka władzy. Już 18.04.1934 r. zlikwidowany został osobny urząd nadprezydenta prowincji górnośląskiej, a jego kompetencje przekazano nadprezydentowi dolnośląskiemu we Wrocławiu. Z dniem 1.04.1938 r. prowincja górnośląska, istniejąca w tym czasie już tylko formalnie, została ostatecznie zniesiona, a rejencję opolską wcielono ponownie do prowincji śląskiej obejmującej rejencję opolską, wrocławską i legnicką z ośrodkiem we Wrocławiu¹⁰.

---

¹⁰ Por. F. Hawranek, *Stosunki polityczno-ustrojowe*, [w:] *Opole. Monografia miasta*, red. W. Dziewulski, F. Hawranek, Opole 1975, s. 311; M. Masnyk, *Ruch polski na Śląsku Opolskim...*, s. 13.

W roku 1938, na podstawie układu monachijskiego z 29 września tegoż roku, Niemcy oderwały od Czechosłowacji zamieszkały w większości przez Niemców obszar tzw. Sudetenlandu (Kraj Sudecki) o powierzchni ok. 29 tys. km². W związku z tym włączono w tym czasie do rejencji opolskiej (w ramy powiatu raciborskiego) ponownie ziemię hulczyńską, utraconą na rzecz Czechosłowacji po I wojnie światowej.

Wkrótce po kampanii wrześniowej 1939 r. Hitler wydał (8.10.1939 r.) dekret, na mocy którego do państwa niemieckiego zostało włączone województwo śląskie. Na tym obszarze utworzono rejencję katowicką, do której wcielono również przyległe powiaty z województw kieleckiego i krakowskiego, zamieszkałe wyłącznie przez ludność polską. Podobnie powiększono rejencję opolską.

W początkach 1941 r. dokonano kolejnych przekształceń administracyjnych. Odtworzono prowincję górnośląską (tym razem ze stolicą w Katowicach), na którą złożyły się dwie rejencje: katowicka i opolska, przy czym do katowickiej włączono również przemysłowe powiaty Śląska Opolskiego: Zabrze, Bytom, Gliwice, wyodrębniając tym samym cały okręg przemysłowy w jednej jednostce administracyjnej. Znalazło się w niej również Zagłębie Dąbrowskie, co urzeczywistniało niemieckie plany jeszcze z czasu I wojny światowej. Natomiast usamodzielniona ponownie prowincja dolnośląska z siedzibą we Wrocławiu obejmowała teraz rejencje wrocławską i legnicką.

2. Śląsk Opolski w granicach państwa polskiego po II wojnie światowej

2.1. Przyłączenie Śląska Opolskiego do Polski w 1945 roku

Choć przesunięcie na zachód Polski wiąże się przede wszystkim z zaborczą polityką Józefa Stalina, to jednak na taką cesję już w czasie konferencji w Teheranie (28.11.–1.12.1943 r.) i Jałcie (4–11.02.1945 r.) wyrazili wstępną zgodę przywódcy anglo-amerykańscy. Zgodnie z tym wschodnią granicą Polski miała być tzw. linia Curzona¹¹, w wyniku czego Polska ostatecznie utraciła wszystkie ziemie na wschód od rzeki Bug. Londyński rząd gen. Władysława Sikorskiego nie akceptował utraty ziem wschodnich, nie godziło się na to również polskie społeczeństwo. Polski sprzeciw był dla sojuszników trudnym problemem. Alianci wiedzieli, że wobec militarnej roli jaką ZSRR odgrywa w tej wojnie, nie można mu będzie

---

¹¹ Linia Curzona, od nazwiska brytyjskiego ministra spraw zagranicznych lorda G. Curzona, proponującego po I wojnie światowej oparcie wschodniej granicy odrodzonego po rozbiorach państwa polskiego mniej więcej na linii rzeki Bug. Por. M. Kukiel, *Dzieje Polski porozbiorowej*, Paryż 1983, s. 647, 657; A. Achmatowicz, *Sowiecka koncepcja ładu pokojowego po II wojnie światowej*, „Więź” 1997, nr 12, s. 121–129.

odebrać terytoriów zagarniętych kosztem wschodnich ziem Polski. W tej sytuacji jedynym wyjściem dla aliantów było danie rekompensaty Polsce.

Rekompensatą miały być niemieckie terytoria na zachodzie i północy, które do 1945 r. wchodziły w skład III Rzeszy Niemieckiej. Zdecydowali o tym na konferencji poczdamskiej (17.07.–2.08.1945 r.) przywódcy USA, Wielkiej Brytanii i ZSRR, przy czym ziemie nad Odrą i Nysą Łużycką aż do czasu zawarcia ostatecznego traktatu pokojowego zostały przydzielone Polsce jedynie w administrację. Zachodnia granica Polski miała przebiegać wzdłuż biegu rzek Nysy Łużyckiej i Odry¹².

Ponieważ dla Stalina sprawa ta była oczywista i ostatecznie przesądzona, dlatego nie zwlekał i już dwa tygodnie po zakończeniu konferencji w Poczdamie, 16.08.1945 r., zawarł układ z Polską o wytyczeniu nowej granicy polsko-radzieckiej, która definitywnie odcinała Kresy Wschodnie od przesuniętej na zachód Polski. Znacznie później, bo w 1947 r. (ostatecznie dopiero 13.06.1958 r.), uregulowane zostały sprawy sporne między Polską a Czechosłowacją na granicy od Cieszyna do Kłodzka¹³.

Umowa poczdamska zobowiązywała Związek Radziecki do przekazania okupowanych obszarów niemieckich Polsce i poddania ich polskiej administracji, natomiast rząd polski uzyskał prawo do wysiedlenia ludności niemieckiej z tych ziem według opracowanego planu i pod nadzorem Sojuszniczej Rady Kontroli Niemiec. Podczas gdy podjęte w Poczdamie decyzje w sprawach granic miały wstępny i tymczasowy charakter, to postanowienia w sprawie przesiedlenia („przemieszczenia”) ludności niemieckiej (a także osiedlenia tam ludności przybyłej z różnych stron Polski) oznaczały stworzenie nieodwracalnych faktów dokonanych, zmieniających polityczną mapę Europy¹⁴. Bez wysiedlenia Niemców

---

¹² Końcowy dokument, znany pod nazwą „Umowy poczdamskiej” postanawiał m.in.: „[...] do czasu ostatecznego określenia zachodniej granicy Polski były niemieckie terytoria na wschód od linii biegnącej od Morza Bałtyckiego bezpośrednio na zachód od Świnoujścia i stąd wzdłuż rzeki Odry do miejsca, gdzie wpada zachodnia Nysa [Łużycka – przyp. A.H.] i wzdłuż zachodniej Nysy do granicy czechosłowackiej, łącznie z tą częścią Prus Wschodnich, która zgodnie z postanowieniem konferencji berlińskiej [poczdamskiej – przyp. A.H.] nie została oddana pod administrację Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, i włączając obszar byłego Wolnego Miasta Gdańska, powinny znajdować się pod administracją państwa polskiego i pod tym względem nie powinny być uważane za część radzieckiej strefy okupacyjnej w Niemczech”. Przekład z: *Сообщение о Берлинской конференции трех союзных держав – СССР, США и Великобритании (17 июля–2 августа 1945 г.)*. Сборник документов, Москва 1984, s. 459–461; por. *Sprawa polska w czasie drugiej wojny światowej. Zbiór dokumentów*, red. T. Cieślak i in., Warszawa 1965, s. 764; por. też A. Klafkowski, *Umowa poczdamska z dnia 2 VIII 1945*, Warszawa 1960, s. 344.

¹³ Por. P. Szymkiewicz, *Polsko-czechosłowacki konflikt graniczny na odcinku Śląska Opolskiego i Opawskiego w latach 1945–1947*, Opole 2002, s. 136–168.

¹⁴ Por. Z. Bereszyński, *Opole. Dzieje i zabytki stolicy regionu (na tle dziejów Śląska, Polski i Europy)*, Opole 2005, mps w posiadaniu autora, s. 345.

przesunięcie granic byłoby bowiem tylko kreską na mapie, bez żadnych realnych skutków.

Należy podkreślić, że decyzje w sprawie wysiedleń podejmowali politycy zwycięskiej koalicji, oczywiście przy akceptacji Polski. Europa miała bowiem już dość różnoetnicznych „korytarzy”, „krwawiącego pogranicza”, konfliktów narodowościowych. Wszak to Adolf Hitler w imię scalania niemieckojęzycznej ludności zaczął tworzyć *Großdeutschland*. Dlatego w 1945 r. chciano uniknąć takich kłopotów na przyszłość. Stąd – jak zauważyła Krystyna Kersten – „demokratyczne społeczności uznały, że przesiedlenie przede wszystkim Niemców, choć sprzeczne z normami moralnymi, jawi się jako jedyna droga rozwiązania nabrzmiałych problemów i uniknięcia źródeł poważnych konfliktów. Zbrodnie dokonane podczas wojny przez Niemcy sprawiły, że w 1945 r. znalazły się one niejako poza zasięgiem owych norm: w zestawieniu z komorami gazowymi, masowymi egzekucjami, obozami koncentracyjnymi przesiedlenie wydawało się metodą wręcz humanitarną”¹⁵.

Jeśli chodzi o Polskę, która wyszła z II wojny nie jako zwycięskie, lecz krańcowo wyczerpane państwo, rekompensata terytorialna kosztem III Rzeszy i wysiedlenie z przyłączonych terenów ludności niemieckiej było sprawą egzystencji narodu, a nie kwestią większego obszaru życiowego. Wszak granica wschodnia była wytyczona na niekorzyść Polski. W interesie narodowym leżało więc uzyskanie możliwie odpowiedniej rekompensaty kosztem Niemiec. Na tym bilansie Polska straciła i tak ok. 20% swego obszaru, a generalnie jest to chyba jedyny w historii przypadek, gdy państwo, które – przynależąc do koalicji antyhitlerowskiej – formalnie wygrało wojnę, wyszło z tej wojny z najbardziej zmienionymi granicami w Europie i poniosło przy tym straty terytorialne, tracąc *de facto* suwerenność. Inną kwestią był sposób argumentacji: że to ziemie piastowskie, odwiecznie polskie, a polskojęzyczna ludność, która przetrwała na tych ziemiach pomimo terroru niemieckiego, miała być tego potwierdzeniem, także w dyskusjach prawnomiędzynarodowych. To było alibi dla ludzi tu przyjeżdżających – że to nie tylko prawo zwycięzców, ale i racje historyczne. Nie ulega jednak wątpliwości, że gdyby granice zachodnie nie zostały przesunięte, Polska byłaby państwem kadłubowym, co z punktu widzenia interesów Polaków stanowiło jeszcze większe nieszczęście niż sama wojna. Gdyby jednak granice przesunięto, pozwalając Niemcom zostać, to gdzie wówczas miałaby się podziąć polska ludność ze Wschodu, ze zburzonej Warszawy i innych miast, czy wreszcie powracający reemigranci? „Gdyby nawet udało się ich wszystkich jakoś zagęścić, powstałaby sytuacja, że ludność niemiecka, stanowiąca tu grupę dominującą, byłaby żywotnie zainteresowana zrewidowaniem granicy – uważa Andrzej Sakson – Utrzymanie *status quo* mogłoby się dokonać tylko przez terror ze strony polskich władz. Mówiąc cynicznie – wysie-

---

¹⁵ K. Kersten, *Przymusowe przemieszczenia ludności – próba typologii*, [w:] *Utracona ojczyzna. Przymusowe wysiedlenia, deportacje i przesiedlenia jako wspólne doświadczenie*, red. H. Orłowski, A. Sakson, Poznań 1997, s. 26–27.

dlenie tej ludności stworzyło nową, bezpieczniejszą sytuację. Fakt, że Polska jest krajem praktycznie jednonarodowym, czy nam się to podoba czy nie, ma określone konsekwencje polityczne. Mniejszości narodowe stanowiące zaledwie 2% ludności nie stwarzają zarzewia konfliktu. Gdyby zaś po wojnie wszyscy Niemcy tu zostali, prędzej czy później do jakichś poważnych napięć dojść by musiało¹⁶.

W roku 1945 Polacy nie mogli wspólnie zamieszkać z Niemcami. Wszak z wojny i okupacji Polska wyszła zdziesiątkowana – zginął co trzeci pracownik wyższych uczelni, co czwarty ksiądz, co piąty nauczyciel. Do wyjątków należały rodziny, w których nikt nie zginął. Właściwie każdy Polak, któremu przyszło żyć pod okupacją, przeszedł niekończące się pasmo strachu i upokorzeń. Dla ogromnej większości Polaków winni temu byli Niemcy. Dlatego ich wysiedlenie było koniecznością – innego wyjścia nie było. Bariera psychologiczna była zbyt wielka. Nikt wtedy nie wierzył, że po epoce pieców krematoryjnych możliwe stanie się zgodne współżycie z – jak mawiano – „narodem zbrodniarzy”. Tej rzeczywistości pookupacyjnej nie można lekceważyć.

Poprzez poczdamskie ustalenia wielkich mocarstw układające się strony, zarówno mocarstwa zachodnie, jak i ZSRR, chciały zostawić sobie, kosztem Polski, swobodę manewru w sprawach niemieckich, a ZSRR stawał się nawet gwarantem zachowania dla Polski Ziemi Zachodnich i Północnych, natomiast Polska schodziła do roli zakładnika Moskwy w swoim długotrwałym antagonizmie wobec Niemiec (chodzi przede wszystkim o powojenne roszczenia ze strony mocno okrojonych terytorialnie Niemiec, bowiem aż 95% ziem utraconych przez Niemcy w wyniku II wojny światowej zyskała właśnie Polska)¹⁷.

Na podstawie poczdamskich ustaleń Polska, która straciła prawie połowę swego przedwojennego terytorium (ok. 190 000 km²) na rzecz ZSRR (który już wcześniej zagarnął te ziemie po agresji na Polskę 17.09.1939 r., co było wynikiem tzw. czwartego rozbioru Polski przez ZSRR i III Rzeszę na mocy tajnego załącznika do paktu Ribbentrop–Mołotow z 23.08.1939 r.), uzyskała w zamian – kosztem przegranej III Rzeszy – obszar o powierzchni 104 000 km², co stanowiło 33,4% powojennego (obecnego) terytorium Polski. W wyniku tych przesunięć terytorialnych oraz strat wojennych liczba ludności po wojnie w stosunku do stanu przedwojennego zmniejszyła się prawie o 1/3 – do ok. 24 000 000. Przydzielone Polsce obszary niemieckie nazwano Ziemiami Odzyskanymi, Ziemiami Zachodnimi i Północnymi, bądź krótko Ziemiami Zachodnimi¹⁸.

¹⁶ A. Sakson, *Pole nieporozumień. A więc wysiedlenie czy wypędzenie?*, „Nowa Trybuna Opolska” z 15.09.1995.

¹⁷ Por. S. Senft, *Aleksander Zawadzki (16.12.1899–7.08.1964)*, [w:] *Śląsk w myśli politycznej i działalności Polaków i Niemców w XX wieku*, cz. 1, red. D. Kisielewicz, L. Rubisz, Opole 2001, s. 212.

¹⁸ Por. T. Derlatka, J. Lubojański, *Ziemia Zachodnie i Północne Polski. Fakty – liczby*, Poznań 1965, s. 7. Zagadnienie granic Polski opracował A. Kłafkowski, *Zagadnienie administracji kościelnej na Ziemach Odzyskanych w aspekcie prawa międzynarodowego*, „Życie i Myśl” 1955, nr 1, s. 38 i nast.; *Umowa Poczdamska z dnia 2 VIII 1945 r.: podstawy prawne skutków wojny polsko-niemieckiej z lat 1939–1945*, wyd. 2, Warszawa 1985, s. 291–296.

Ustalenia poczdamskie były podstawą do objęcia tych nowo pozyskanych obszarów przez administrację polską, a niebawem i przez polską ludność, przesiedlaną tu masowo głównie z przyłączonych do ZSRR Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej, z tym że ludność niemiecka, która na tych terenach jeszcze pozostała – zgodnie z decyzją zwycięskich mocarstw – miała być (i niebawem faktycznie została) przesiedlona w głąb Niemiec. Przesiedlenie to nie objęło zdecydowanej większości polskojęzycznych opolskich Ślązaków. Stanowisko władz polskich w tej sprawie było od początku jednoznaczne: „nie chcemy ani jednego Niemca, nie oddamy ani jednego Polaka” (słowa wojewody śląskiego Aleksandra Zawadzkiego). Wynikało to z przyjętej w powojennej Polsce doktryny państwowej, zalecającej stworzenie państwa jednonarodowego, wolnego od jakichkolwiek mniejszości narodowych. Ale kryły się też za tym względy ekonomiczne – nadzieja na uzupełnienie stanu liczebnego narodu polskiego, który poniósł ogromne straty w czasie wojny oraz względy polityczne – ludność polska rodzimego śląskiego pochodzenia na tym obszarze miała świadczyć zarówno w polityce wewnętrznej, jak i (może jeszcze bardziej) w polityce zagranicznej, o polskości nowych nabytków terytorialnych. Jako zasadę przyjęto, że ludność miejscowa używająca gwary śląskiej stanowi część narodu polskiego¹⁹. „Władze ją pozostawiły – pisał ks. Bolesław Kominek – licząc się z jej brakami językowymi, brakiem poczucia państwowości polskiej, ze zniemczoną młodzieżą, itd. Braki te chciano z biegiem czasu usunąć [...] i powoli dla Polski pozyskać”²⁰.

Wykazaniu przetrwania polskości u opolskich Ślązaków (autochtonów), polskości traktowanej przy tym – jak trafnie zauważył Stanisław Senft – „w sposób wyraźnie zmitologizowany i uproszczony, bez uwzględnienia skomplikowanego kontekstu pogranicza i uwarunkowań historycznych, miała służyć weryfikacja narodowościowa”²¹. W literaturze przedmiotu definiowano ją jako „indywidualne sprawdzenie z urzędu postawy i postępowania człowieka w przeszłości”²². Jak dalej wyjaśnia S. Senft „weryfikacja miała jednocześnie w miarę precyzyjnie odzielić substrat polski od elementów niemieckich i zgermanizowanych (w celu usunięcia Niemców z granic nowego państwa), wykorzystując przy tym na za-

¹⁹ Por. J. Walczak, *Jerzy Ziętek – Ślązak bez kompleksów*, [w:] *Śląsk w myśli politycznej i działalności Polaków i Niemców w XX wieku*, cz. 1, red. D. Kisielewicz, L. Rubisz, Opole 2001, s. 220.

²⁰ Z listu ks. B. Kominka do prymasa S. Wyszyńskiego z 19.08.1952 r., Archiwum Diecezji Opolskiej (dalej: ADO), zespół: Ustanowienie Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego. Do „odzyskania” dla Polski było wg bp. Adamskiego ponad 1 mln mieszkańców Śląska Opolskiego. „Ogólne uwagi” bp. S. Adamskiego z marca 1945 r., ADO, zespół: Ustanowienie Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego.

²¹ S. Senft, *Władze wojewódzkie wobec ludności rodzimej Śląska Opolskiego w latach 1945–1960*, „Śląsk Opolski” 2004, nr 1, s. 31.

²² J. Misztal, *Weryfikacja narodowościowa na Śląsku Opolskim 1945–1950*, Opole 1984, s. 7.

sadzie *a'rebours*, niemieckie doświadczenia z tzw. volkslistą w latach II wojny światowej”²³.

²³ S. Senft, *Władze wojewódzkie wobec ludności rodzimej Śląska Opolskiego...*, s. 31. Wyjaśnijmy, iż chodzi tu o niemiecką listę narodowościową (Volksliste). Ludność zamieszkująca województwo śląskie (inaczej mówiąc: Śląsk katowicki), po zajęciu go przez Wehrmacht we wrześniu 1939 r. i włączeniu do III Rzeszy Niemieckiej w październiku 1939 r., zmuszona została do składania deklaracji narodowościowej, najpierw pod nazwą „palcówki” (listopad–grudzień 1939 r.), a kontynuowaną od 1941 r. w formie volkslisty, tym bardziej że we wrześniu 1940 r., na mocy tajnego rozporządzenia H. Himmlera, wszystkie osoby urodzone na Górnym Śląsku i Śląsku Cieszyńskim zostały uznane za posiadające pochodzenie niemieckie. Na mocy rozporządzeń najwyższych władz państwowych i partyjnych III Rzeszy o niemieckiej liście narodowej i niemieckim obywatelstwie z 4.03.1941 r. oraz zarządzenia wykonawczego z 10.02.1942 r., każdy mieszkaniec Śląska katowickiego musiał do 31.03.1942 r. złożyć wniosek o przyjęcie go wraz z rodziną do jednej z czterech grup niemieckiej listy narodowej (Deutsche Volksliste – DVL). Próby obejścia nakazu groziły aresztowaniem i wywiezieniem do obozu koncentracyjnego, a nawet śmiercią. Odpowiedniego zaświadczenia – stwierdzającego dokonanie wpisu – żądali również pracodawcy. Przy ustalaniu narodowości poważną rolę odgrywał czynnik subiektywny – samookreślenie się. Były również przesłanki obiektywne – sposób powiązania z niemczyzną w okresie międzywojennym. Grupa I obejmowała osoby narodowości niemieckiej, zaangażowane przed 1939 r. w życie mniejszości niemieckiej. Do grupy II należeli ci, którzy wprawdzie nie byli zaangażowani w życie mniejszości niemieckiej, ale zachowali swoją narodowość niemiecką i przed 1939 r. do niej się przyznawali. Do grupy III należały osoby częściowo spolonizowane, jednak nie ustosunkowane negatywnie do niemczyzny. Były to osoby pochodzenia niemieckiego zdadne do ponownego zniemczenia. Grupa IV obejmowała osoby pochodzenia niemieckiego, całkowicie spolonizowane, które chciały się ubiegać o niemieckie obywatelstwo. Członkowie dwóch pierwszych grup otrzymali niemiecką przynależność państwową i obywatelstwo Rzeszy, uznani zostali za pełnoprawnych obywateli Rzeszy. Członkowie III grupy otrzymali niemiecką przynależność państwową do odwołania w ciągu 10 lat. Osoby zaliczane do grupy IV również otrzymały niemiecką przynależność państwową do odwołania w ciągu 10 lat, ale poprzez jednostkowe nadanie, uzależnione od badań rasowych. Członkowie tej grupy podlegali daleko idącym ograniczeniom. Otrzymali jedynie określone minimum praw obywatelskich i bardzo ograniczone uprawnienia społeczne (nie płacono im żadnych zasiłków chorobowych, urlopowych ani na dzieci; ich położenie materialne było zbliżone do położenia ludności polskiej; nie byli powoływani do Wehrmachtu). Pozostali polscy mieszkańcy zostali uznani za podopiecznych Rzeszy. Niemiecką listą narodowościową w rejencji katowickiej objęto 1 400 000 osób, co stanowiło ponad połowę wszystkich mieszkańców (I grupa – 120 000, II grupa – 250 000, III grupa – 1 000 000, IV grupa – 70 000). Ponad milion Polaków nie otrzymało volkslisty. W większości chodziło tu o mieszkańców spoza Śląska, ze wschodnich terenów polskich przyłączonych do rejencji katowickiej. Jak wynika z przytoczonych danych liczbowych, najliczniejsza była grupa III – stanowiła 38% wszystkich mieszkańców. Sprawa niemieckiej listy narodowej zaogniła, zwłaszcza w Katowickiem, jak nigdy dotąd, stosunki międzyludzkie. Za jej pomocą usiłowano zmusić Polaków pod presją administracyjno-policyjną do wyrzeczenia się swej narodowości. W tej sytuacji zarówno polskie władze kościelne, jak i rządowe na emigracji w Londynie zaleciły ludności polskiej zastosowanie się do wymogów okupanta. Stało się tak przede wszystkim dlatego, że bojkot niemieckiej listy narodowej groził faktycznym unicestwieniem biologicznym części narodu polskiego. Liczono także na zasadniczy przełom na wszystkich frontach II wojny światowej, co wkrótce rzeczywiście nastąpiło. Por. I. Sroka, *Obszar katowicki pod okupacją niemiecką*, [w:] *„Przebudź się, serce moje, i pomyśl. Przyczynek do historii stosunków między Śląskiem a Berlinem-Brandenburgią od 1740 r. do dziś / „Wach auf, mein Herz, und denke. Zur Geschichte der Beziehungen zwischen Schlesien und Berlin-Brandenburg von 1740 bis heute*, red./Red. A. Herzig, W. Lesiuk, Berlin–Opole 1995, s. 299–300.

Ludność śląska stanęła w obliczu dramatycznego wyboru – opuszczenia swojej „małej ojczyzny”, porzucenia domostwa, grobów przodków i udania się do bardzo zniszczonych wojną stref okupacyjnych Niemiec, bądź pozostania i podjęcia próby życia w nowym, obcym państwie i otoczeniu, ale na ojcowiznie. Ludzie, lękając się przymusowego wysiedlenia, starali się go uniknąć za wszelką cenę. A ponieważ tylko uzyskanie pozytywnego wyniku weryfikacji narodowościowej mogło uchronić przed wysiedleniem, dlatego we wnioskach weryfikacyjnych osoby starające się o obywatelstwo polskie powoływały się przede wszystkim na swoje polskie korzenie, używanie języka polskiego w domu, w modlitwie, umiejętność czytania, pisanie po polsku, uczęszczanie na polskie kursy, czy wycieczki do Polski. Ich pozostanie na miejscu oznaczało przede wszystkim jednak wybór własnej ziemi rodzinnej i dorobku życiowego, nie zaś polskości.

Tak więc oparcie zachodniej granicy Polski na Odrze i Nysie Łużyckiej zmieniło radykalnie sytuację polityczną Śląska, którego obszar już teraz w całości, wyłączony z terytorium III Rzeszy Niemieckiej, wszedł w granice powojennego państwa polskiego.

2.2. Inkorporacja Śląska Opolskiego do województwa śląskiego w latach 1945–1950

Dnia 2.03.1945 r. Rada Ministrów Rządu Tymczasowego Jedności Narodowej powołała specjalną komisję do opracowania zasad administracji na Ziemiach Odzyskanych. Dnia 8.03.1945 r., będąc już wojewodą śląskim, gen. Aleksander Zawadzki²⁴ został mianowany pełnomocnikiem rządu lubelskiego na Śląsk Opolski, który tym samym znalazł się pod administracją władz województwa śląskiego, a po połączeniu województwa śląskiego i Zagłębia Dąbrowskiego w jedno wielkie województwo śląsko-dąbrowskie znalazł się pod administracją władz województwa śląsko-dąbrowskiego i wszedł w obręb tegoż województwa (jako okręg I), w którym pozostawał aż do 1950 r., kiedy to utworzono oddzielne województwo opolskie.

Koncepcja powojennego wielkiego województwa śląsko-dąbrowskiego, obejmującego również przyłączony okręg Śląska Opolskiego, została przejęta z istniejącego tu dotychczas (tzn. w okresie II wojny światowej) niemieckiego podziału administracyjnego, który integrował w jeden organizm cały przemysłowy obszar Górnego Śląska, podzielony granicą państwową (w 1922 r.) po plebiscycie górnośląskim i III powstaniu śląskim z 1921 r.²⁵ Formalnie sankcjonował to dekret

²⁴ Aleksander Zawadzki (1899–1964), generał dywizji Wojska Polskiego, podczas II wojny światowej przewodniczący Centralnego Biura Komunistów Polski w ZSRR, w latach 1945–1948 wojewoda katowicki, działacz partyjny, w latach 1948–1964 członek Biura Politycznego KC PZPR. T. Mołdawa, *Ludzie władzy 1944–1981*, Warszawa 1991, s. 445–446.

²⁵ Por. S. Senft, *Skutki II wojny światowej na Śląsku*, „Śląsk Opolski” 2005, nr 4, s. 15; M. Fic, *Nowy podział administracyjny*, [w:] *Województwo śląskie 1945–1950. Zarys dziejów politycznych*, red. A. Dziurok, R. Kaczmarek, Katowice 2007, s. 91–102.

z 11.04.1945 r. o tymczasowym podziale administracyjnym tych obszarów. Część z nich, jak wschodnie Pojezierze Mazurskie, ziemię lubuską i Śląsk Opolski, powierzono administracji istniejących już w centralnej Polsce województw: białostockiego, poznańskiego i śląskiego (śląsko-dąbrowskiego). Terenami spornymi w powojennych stosunkach politycznych polsko-czechosłowackich, poza Zaolziem i ziemią kłodzką, były również rejony Raciborza i Głubczyc, wchodzące w ramy Śląska Opolskiego. Rząd czechosłowacki w kwietniu 1946 r. wystosował w tej sprawie noty dyplomatyczne do rządów wielkich mocarstw. Rozmowy polsko-czechosłowackie, odbywające się pod nadzorem mediatorów radzieckich, nie zmieniły jednak południowej granicy państwowej na Śląsku Opolskim²⁶.

Dnia 29.05.1946 r. utworzono na Śląsku dwa województwa – wrocławskie i śląskie zwane też śląsko-dąbrowskim²⁷ – w miejsce historycznych rejencji wrocławskiej, legnickiej i opolskiej. Tak więc w latach 1945–1950 Opolszczyzna nie stanowiła odrębnej jednostki administracyjnej stopnia wojewódzkiego. Wszystkie powiaty przyszłego województwa opolskiego (głubczycki, grodkowski, kluczborski, kozielski, niemodliński, nyski, oleski, opolski, prudnicki, raciborski i strzelecki) – z wyjątkiem dwóch: brzeskiego i namysłowskiego – wchodziły w skład województwa śląskiego (śląsko-dąbrowskiego) z siedzibą w Katowicach. Natomiast brzeski i namysłowski należały w latach 1945–1950 do województwa wrocławskiego. W granicach powiatów sprzed 1945 r. nie zaszły istotne zmiany.

Daleko idące reorganizacje nastąpiły natomiast w stosunku do gmin wiejskich. Przed 1945 r. na Śląsku Opolskim funkcjonowało 929 gmin wiejskich. Były to z reguły pojedyncze gromady, które w okresie powojennym pokrywały się z obszarami poszczególnych sołectw. Rozporządzeniem z 27.11.1945 r. wojewoda śląski wprowadził na wyżej wymienionym obszarze nowy podział poszczególnych powiatów na gminy wiejskie i gromady²⁸. Powołano w nich łącznie 136 gmin wiejskich, wobec 929 gmin istniejących tu do 1945 r. Były to w większości gminy zbiorowe. W owym czasie funkcjonowało na omawianym obszarze Śląska Opolskiego 27 miast. Cztery spośród nich: Brzeg, Nysa, Opole i Racibórz – z dniem 1.04.1948 r. uzyskały prawa miasta wydzielonego, stanowiąc tzw. starostwa grodzkie (miejskie).

---

²⁶ Por. A. Albert [pseud.], *Najnowsza historia Polski, cz. 3: 1845–1956*, wyd. 2, Londyn 1989, s. 517; L. Buczma, *Narodziny socjalistycznej Czechosłowacji, 1945–1948*, Warszawa 1985, s. 67; P. Pałys, *Polsko-czechosłowackie kontrowersje graniczne na Opolszczyźnie w latach 1945–1947*, „Opole” 1990, nr 7/10, s. 18–19; J. Pietrzak, *Działalność kard. Augusta Hlonda jako wysłannika papieskiego na Ziemiach Odzyskanych w 1945 r.*, „Nasza Przeszłość” 1974, t. 42, s. 235; F. Močkor, *Z dějin Slezska*, Olomouc 1946, s. 14.

²⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 maja 1946 r. w sprawie tymczasowego podziału administracyjnego Ziem Odzyskanych, Dz.U. z 1946 r. nr 28, poz. 177.

²⁸ Patrz Rozporządzenie Wojewody Śląsko-Dąbrowskiego z dnia 27 listopada 1945 r. o podziałach powiatów w województwie śląsko-dąbrowskim na gminy wiejskie i gromady, „Śląsko-Dąbrowski Dziennik Wojewódzki” z 1945 r. nr 34, poz. 450–469.

2.3. Utworzenie województwa opolskiego w 1950 roku i zmiany w jego strukturze administracyjnej w latach 1950–1975

Formalnym zaczątkiem przyszłego województwa opolskiego było powołanie ekspozytur urzędów wojewódzkich na obszarze tzw. Ziemi Odzyskanych. Nastąpiło to na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 29.05.1946 r. Utworzono wówczas m.in. Ekspozyturę Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Opolu, która zakresem terytorialnym swoich działań objęła powiaty: bytomski, miasto Bytom, dobrodzieński, gliwicki, miasto Gliwice, głubczycki, grodkowski, kluczborski, kozielski, niemodliński, nyski, oleski, opolski, prudnicki, raciborski, strzelecki i miasto Zabrze. Był to w istocie tylko formalny (bardziej symboliczny) początek województwa opolskiego, w praktyce bowiem wyżej wymieniona ekspozytura działalności nie podjęła.

Dnia 28.06.1950 r. wydano Ustawę o zmianach podziału administracyjnego państwa²⁹, na mocy której utworzono między innymi województwo opolskie, z siedzibą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu. Do obszaru województwa opolskiego włączono wówczas 11 powiatów z dotychczasowego województwa śląsko-dąbrowskiego (głubczycki, grodkowski, kluczborski, kozielski, niemodliński, nyski z miastem Nysą, oleski, opolski z miastem Opolem, prudnicki, raciborski z miastem Raciborzem i strzelecki) oraz 2 powiaty rolnicze z województwa wrocławskiego (powiat brzeski z miastem Brzeg i powiat namysłowski z miastem Namysłów).

Powierzchnia nowo utworzonego województwa opolskiego wynosiła 9532 km². W tym kształcie terytorialnym województwo przetrwało 25 lat – do kolejnej reformy administracyjnego podziału kraju w 1975 r. W roku 1953 w województwie opolskim było 13 powiatów, 4 miasta stanowiące powiaty, 24 miasta niebędące powiatami, 135 zbiorowych gmin wiejskich oraz 992 gromady z 1648 miejscowościami. Natomiast w 1950 r. w województwie katowickim (tak przemianowano uszczuplone terytorialnie dotychczasowe województwo śląsko-dąbrowskie) pozostawiono cały górnośląski okręg węglowo-przemysłowy wraz z Bytomiem, Gliwicami i Zabrzem (dawniej w rejencji opolskiej).

Wcześniej, bo z datą 20.03.1950 r., ukazała się Ustawa o terenowych organach jednolitej władzy państwowej³⁰. Na jej podstawie – w miejsce dotychczasowych urzędów wojewodów, starostów, zarządów miejskich i gminnych – powołano zbiorowe gremia władzy terenowej, tzn. rady narodowe, kierowane przez prezydium z przewodniczącymi na czele, hierarchicznie podporządkowane – na wzór radziecki – Radzie Państwa.

---

²⁹ Ustawa z dnia 28 czerwca 1950 r. o zmianach podziału administracyjnego Państwa, Dz.U. z 1950 r. nr 28, poz. 255.

³⁰ Ustawa z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej, Dz.U. z 1950 r. nr 14, poz. 130.

W roku 1954, w wyniku postanowień Ustawy z 25 września tegoż roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz.U. z 1954 r. nr 43, poz. 191 z późn. zm.) – utworzono na terenie powiatów województwa opolskiego 315 gromad, obok których istniało ponadto 28 miast.

Równoległe z uchwałami Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z 4.10.1954 r., dotyczącymi reformy podziału administracyjnego wsi, ukazało się kilka innych postanowień, między innymi w sprawie zmian granic województwa opolskiego, miast w województwie opolskim, a także kreowania nowych jednostek administracyjnych, jakimi były osiedla. Zmiany granic województwa miały charakter drobnych korekt i ograniczały się do obszarów poszczególnych gromad, a nawet ich części. Z województwa opolskiego wyłączono kilka gromad na rzecz województw katowickiego i łódzkiego. Równocześnie włączono w jego granice kilka gromad z województw poznańskiego i wrocławskiego. Wyżej wymienionych korekt dokonano na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.10.1954 r. w sprawie zmiany granic niektórych województw (Dz.U. z 1954 r. nr 49, poz. 251). W tym samym czasie dokonano także korekt granic miast województwa, powiększając je (Opole, Głogówek, Kluczbork i Ujazd), lub pomniejszając (Głubczyce, Koźle, Olesno i Lewin Brzeski).

Realizując Ustawę z 25.09.1954 r. o osiedlach i radach narodowych osiedli (Dz.U. z 1954 r. nr 43, poz. 192) utworzono w województwie opolskim w latach 1954–1959 dziesięć osiedli. Wszystkie one istniały stosunkowo krótko, niektóre zostały włączone do innych miast, większość jednak uzyskała status samodzielnego miasta. I tak osiedle Otmęt włączone zostało w 1959 r. do miasta Krapkowice, a osiedle Groszowice – z dniem 1.01.1965 r. – do miasta Opola. Z osiedli Kłodnica i Sławęcice utworzono w 1972 r. samodzielne miasta, by trzy lata później, tj. w 1975 r. – obszary tych miast włączyć do nowo utworzonej aglomeracji miejskiej Kędzierzyn-Koźle. Status miast uzyskały osiedla: Zdzeszowice, Ozimek i Zawadzkie – w lipcu 1962 r., Gogolin i Kuźnia Raciborska – z dniem 1.01.1967 r. i Kolonowskie – w 1972 r.

Z dniem 1.01.1956 r., na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z 12.11.1955 r., utworzono powiat krapkowicki³¹, jako czternasty powiat w województwie opolskim. W jego skład weszły trzy gromady i jedno miasto (Krapkowice) z powiatu opolskiego, 9 gromad z powiatu prudnickiego oraz 6 gromad i jedno osiedle (Otmęt) z powiatu strzeleckiego.

Powołane gromadzkie rady narodowe okazały się wkrótce zbyt słabymi jednostkami administracyjnymi. Stąd już parę lat po utworzeniu przystąpiono do ich częściowej likwidacji, a zarazem do łączenia gromad w większe terytorialnie jednostki administracyjne. Zmiany w tym zakresie miały miejsce w latach: 1958, 1959, 1961, 1962, 1963, 1968 i 1969. Największe z nich przeprowadzono

---

³¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 listopada 1955 r. w sprawie utworzenia powiatu krapkowickiego w województwie opolskim, Dz.U. z 1955 r. nr 44, poz. 285.

w latach: 1959, 1961 i 1968. Dotyczyły one również granic niektórych miast województwa opolskiego. Według stanu na dzień 31.08.1962 r. – w skład województwa opolskiego wchodziło: 14 powiatów, 4 miasta stanowiące powiaty miejskie, 27 miast niestanowiących powiatów, 6 osiedli i już tylko 195 gromad, wobec 315 z 1954 r.

Istotne zmiany dla ustroju podstawowych jednostek terenowej administracji państwowej wprowadziły akty prawne z 1972 r. I tak Ustawą z 29.11.1972 r. o zmianie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. z 1972 r. nr 49, poz. 311) zniesione zostały osiedla jako jednostki administracji terenowej. Również z datą 29.11.1972 r., ukazała się Ustawa o utworzeniu gmin i zmianie ustawy o radach narodowych (Dz.U. z 1972 r. nr 49, poz. 312). Na jej podstawie, uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 6.12.1972 r., utworzono w województwie opolskim nowe gminy. W powiecie brzeskim – 5 gmin, w głubczyckim – 5 gmin, w grodkowskim – 5 gmin, w kluczborskim – 5 gmin, w kozielskim – 8 gmin, w krapkowickim – 5 gmin, w namysłowskim – 6 gmin, w opolskim – 14 gmin, w prudnickim – 5 gmin, w raciborskim – 7 gmin i w powiecie strzeleckim – 8 gmin. Łącznie, we wszystkich 14 powiatach województwa opolskiego, utworzono 92 gminy. Równocześnie funkcjonowało 29 gmin miejskich, stanowiących również podstawowe jednostki terenowej administracji państwowej. Zmian w omawianej dziedzinie dokonano również w latach 1972–1975, między innymi utworzono wspólne rady narodowe dla miast i gmin województwa, zmieniono granice niektórych miast (np. w 1974 r. do miasta Opola włączono z gminy Czarnowąsy obszar wsi Gosławice i z gminy Przywory część obszaru wsi Grotowice) oraz zlikwidowano niektóre gminy, np. wzmiankowane Czarnowąsy i Przywory (obie w powiecie opolskim).

2.4. Zmiany w strukturze administracji terenowej województwa opolskiego w latach 1975–1998

Podobnie jak rok 1972, również 1975 przyniósł ważne zmiany dotyczące struktury administracji terenowej. Na mocy Ustawy z 28.05.1975 r. o dwustopniowym podziale administracyjnym państwa oraz zmianie Ustawy o radach narodowych (Dz.U. z 1975 r. nr 16, poz. 91 z późn. zm.), zniesione zostały powiaty jako jednostki podziału administracyjnego państwa, a także dotychczasowy podział na województwa. Od 1.06.1975 r. ustalono nowy podział administracyjny, dzielący Polskę na 49 województw, ale już bez powiatów. Województwo opolskie zmniejszyło się o powiat raciborski, który przyłączono do województwa katowickiego oraz o znaczną część powiatu oleskiego, którą przyłączono do nowo powstałego województwa częstochowskiego. Powierzchnia zmniejszonego województwa opolskiego wynosiła wówczas 8553,5 km², co stanowiło 2,7% powierzchni Polski i dawało mu 8. miejsce wśród pozostałych województw.

Równocześnie Rozporządzeniem Rady Ministrów z 30.05.1975 r.³² określono miasta i gminy wchodzące w skład poszczególnych województw. I tak do województwa opolskiego w nowych jego granicach – kiedy to wyłączono obszar byłego powiatu raciborskiego z Raciborzem i przyłączono do województwa katowickiego oraz część byłego powiatu oleskiego z Olesnem, przyłączając go do nowo powstałego województwa częstochowskiego – weszły 32 miasta i 79 gmin. Powierzchnia województwa opolskiego po dokonaniu powyższych zmian wynosiła 8535 km². Wówczas w województwie opolskim funkcjonowały 4 urzędy miejskie (w Opolu, Kędzierzynie, Koźlu i Lewinie Brzeskim), 28 urzędów miast i gmin oraz 51 urzędów gmin.

Powyższy podział administracyjny funkcjonował tylko kilka miesięcy. Już bowiem Rozporządzeniem ministra administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska z dnia 15.10.1975 r.³³ dokonano istotnych zmian zarówno w odniesieniu do gmin, jak i miast. Zniesiono 18 gmin (Gościęcín, Jędrzejów, Kowalowice, Ligota Książęca, Łącznik, Rozmierka, Chróścina, Gracze, Jasienica Dolna, Kałków, Karłowice, Kłodnica, Kujakowice Górne, Lisięcice, Łosiów, Skałagi, Skorogoszcz i Ścinawa Nyska); zmieniono nazwę gminy Pisarzowice na Lubsza oraz utworzono jedną nową gminę – Lewin Brzeski (z części dotychczasowych gmin Gracze, Łosiów i Skorogoszcz). Istotne zmiany dotyczyły również miasta Kędzierzyna, w skład którego włączono wówczas obszary miast Kłodnica, Koźle i Sławięcice oraz obszar gminy Sławięcice. Zmieniono też Zarządzeniem ministra administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska nazwę miasta na Kędzierzyn-Koźle.

W tym samym 1975 r. włączono do miasta Opola wyłączone: z gminy Chróścina – obszar wsi Bierkowice, z gminy Dobrzeń Wielki – obszar wsi Wróblin, z gminy Prószków – obszar wsi Wójtowa Wieś oraz z gminy Tarnów Opolski – obszary wsi Grotowice, Grudzice i Malina³⁴.

Po przeprowadzeniu powyższych zmian ukształtował się w województwie opolskim następujący podział na urzędy administracji terenowej stopnia podstawowego: 2 urzędy miejskie w: Opolu i Kędzierzynie-Koźlu; 27 urzędów miast i gmin w: Baborowie, Białej, Brzegu, Byczynie, Głogówku, Głubczycach, Głuchołazach, Gogolinie, Grodkowie, Kietrzu, Kluczborku, Kolonowskim, Krapkowicach, Leśnicy, Lewinie Brzeskim, Namysłowie, Niemodlinie, Nysie, Otmuchowie, Ozimku, Paczkowie, Prudniku, Strzelcach Opolskich, Ujeździe, Wołczynie,

---

³² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 1975 r. w sprawie określenia miast oraz gmin wchodzących w skład województw, Dz.U. z 1975 r. nr 17, poz. 92.

³³ Rozporządzenie Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 15 października 1975 r. w sprawie połączenia, zniesienia, utworzenia oraz zmiany granic i nazw gmin w województwie opolskim, Dz.U. z 1975 r. nr 35, poz. 197.

³⁴ Rozporządzenie Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 15 października 1975 r. w sprawie zmiany granic niektórych miast w województwie opolskim, Dz.U. z 1975 r. nr 35, poz. 198.

Zawadzkiem i Zdieszowicach oraz 34 urzędy gmin w: Bierawie, Branicach, Chrząstowicach, Cisku, Dąbrowie, Dobrzeniu Wielkim, Domaszowicach, Izbicku, Jemielnicy, Kamienniku, Komprachcicach, Korfantowie, Lasowicach Wielkich, Lubrzy, Lubszy, Łambinowicach, Łubnianach, Murowie, Olszance, Pakosławicach, Pawłowiczkach, Pokoju, Polskiej Cerekwi, Popielowie, Prószkowie, Reńskiej Wsi, Skoroszycach, Strzeleczkach, Świerczowie, Tarnowie Opolskim, Turawie, Walcach, Wilkowie i Zębowicach. W końcu 1975 r. województwo opolskie dzieliło się na 63 jednostki administracyjne stopnia podstawowego i stan taki utrzymywał się do końca 1990 r.

Rozporządzeniem Ministra – Szefa Urzędu Rady Ministrów z 1.08.1990 r.³⁵ wprowadzono w Polsce tzw. rejony administracyjne, pełniące również rolę terenowych organów administracji rządowej, w odróżnieniu od analogicznych organów administracji samorządowej, jakimi są gminy. Rejony te stanowiły pewien rodzaj ogniw pośrednich pomiędzy województwem a gminą. Na czele każdego urzędu rejonowego stał jego kierownik podległy bezpośrednio wojewodzie. W województwie opolskim utworzono początkowo 6 urzędów rejonowych: w Brzegu, Głubczycach, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku, Nysie i Opolu. Później, w drodze Rozporządzenia Ministra – Szefa Urzędu Rady Ministrów z dnia 31.12.1990 r.³⁶, utworzono siódmy urząd rejonowy w Strzelcach Opolskich. W roku 1991 zasięg terytorialny urzędów rejonowych w województwie opolskim przedstawiał się następująco:

1. Urząd Rejonowy w Brzegu – gminy: Brzeg, Grodków, Lewin Brzeski, Lubsza i Olszanka; miasta Brzeg, Grodków i Lewin Brzeski.
2. Urząd Rejonowy w Głubczycach – gminy: Baborów, Branice, Głubczyce i Kietrz; miasta: Baborów, Głubczyce i Kietrz.
3. Urząd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu – gminy: Bierawa, Cisek, Głogówek, Pawłowiczki, Polska Cerekiew, Reńska Wieś, Walce i Zdieszowice; miasta: Głogówek, Kędzierzyn-Koźle i Zdieszowice.
4. Urząd Rejonowy w Kluczborku – gminy: Byczyna, Domaszowice, Kluczbork, Lasowice Wielkie, Namysłów, Świerczów, Wilków i Wołczyn; miasta: Byczyna, Kluczbork, Namysłów i Wołczyn.
5. Urząd Rejonowy w Nysie – gminy: Głuchołazy, Kamiennik, Korfantów, Lubrza, Łambinowice, Nysa, Otmuchów, Paczków, Pakosławice, Prudnik i Skoroszyce; miasta: Głuchołazy, Nysa, Otmuchów, Paczków i Prudnik.
6. Urząd Rejonowy w Opolu – gminy: Biała, Chrząstowice, Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Gogolin, Komprachcice, Krapkowice, Łubniana, Mu-

---

³⁵ Rozporządzenie Ministra – Szefa Urzędu Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1990 r. w sprawie określenia siedzib i terytorialnego zasięgu działania urzędów rejonowych, Dz.U. z 1990 r. nr 54, poz. 316 z późn. zm.

³⁶ Rozporządzenie Ministra – Szefa Urzędu Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1990 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia siedzib i terytorialnego zasięgu działania urzędów rejonowych, Dz.U. z 1991 r. nr 3, poz. 16.

rów, Niemodlin, Ozimek, Pokój, Popielów, Prószków, Strzeleczyki, Tarnów Opolski, Tułowice, Turawa i Zębowice; miasta: Biała, Gogolin, Krapkowice, Niemodlin, Opole i Ozimek.

7. Urząd Rejonowy w Strzelcach Opolskich – gminy: Izbicko, Jemielnica, Kolonowskie, Leśnica, Strzelce Opolskie, Ujazd i Zawadzkie; miasta: Kolonowskie, Leśnica, Strzelce Opolskie, Ujazd i Zawadzkie.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z 27.12.1990 r.³⁷ dokonano podziału Urzędu Miasta i Gminy Brzeg na odrębne organy, tj. usamodzielniono władze miasta i władze gminy. Połączono natomiast, na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z 28.12.1990 r.³⁸, pozostałe 26 miast województwa (oprócz Opola i Kędzierzyna-Koźła) z sąsiadującymi z nimi gminami, tworząc w ten sposób jednolite gminy, z siedzibami w tychże miastach. Od tego momentu województwo opolskie dzieliło się na 64 jednostki administracyjne stopnia podstawowego.

2.5. Zmiany w strukturze administracji terenowej województwa opolskiego w latach 1998–2021

W latach 90. XX w. toczyły się żywe dyskusje na temat wprowadzenia nowego podziału administracyjnego kraju. Koncepcje zmian w tym zakresie dotyczyły również województwa opolskiego³⁹. Ostatecznie, na mocy Ustawy z 24.07.1998 r.

³⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1990 r. w sprawie podziału wspólnych organów dla miast i sąsiadujących z nimi gmin oraz ustalenia granic, nazw gmin i ich siedzib, Dz.U. z 1991 r. nr 2, poz. 9.

³⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1990 r. w sprawie połączenia niektórych miast i gmin, w których dotychczas działały wspólne organy, Dz.U. z 1991 r. nr 3, poz. 12.

³⁹ W przypadku koncepcji zmierzających do powrotu do podziału administracyjnego kraju sprzed 1.06.1975 r. (do statusu *ante quo*), tj. do 17 województw, z ewentualnością zwiększenia ich liczby do 18–20, województwo opolskie miało zostać utrzymane (z dopuszczeniem ewentualnych zmian jego granic). Natomiast w przypadku przeważania koncepcji podziału kraju na 10–12 dużych województw-regionów, Opolszczyzna uległaby najpewniej podziałowi między województwa: katowickie i wrocławskie. Według projektów zespołu pod kierownictwem prof. T. Lijewskiego, zespołów K. Mirosa oraz A. Wróbla – większa część województwa opolskiego z miastem Opolem miałyby wtedy przejść do województwa (regionu) wrocławskiego, a ziemie: strzelecka i kędzierzyńsko-kozielska – do województwa (regionu) katowickiego. Według innych jeszcze projektów, m.in. oddziału krakowskiego Towarzystwa Urbanistów Polskich i Głównego Geodety Kraju – miasto Opole wraz z kilkoma byłymi powiatami (Głubczyce, Grodków, Kędzierzyn-Koźle, Kluczbork, Niemodlin, Nysa, Prudnik, i Strzelce Opolskie) miałyby się znaleźć w województwie (regionie) katowickim, a dawne powiaty Brzeg i Namysłów – w województwie (regionie) wrocławskim. Ciekawą propozycją do rozważenia w planach nowego podziału administracyjno-terytorialnego kraju jest sugestia Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Mniejszości Niemieckiej na Opolszczyźnie. Działacze tegoż towarzystwa proponowali mianowicie ująć przysły region opolski w granice diecezji opolskiej Kościoła rzymskokatolickiego, sprzed zmian jej granic w 1992 r. (pokrywające się z granicami niemieckiej rejencji opolskiej). Podstawowe warunki dla ustanowienia regionu opolskiego, uwzględniające złożone uwarunkowania społeczne, widzieli oni w powrocie ziem: raciborskiej i olesko-dobrodzieńskiej do Opolszczyzny oraz w pozostawieniu ziemiom: brzeskiej i namysłowskiej prawa do swobodnego wyboru swojej przynależności regionalnej.

o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz.U. z 1998 r. nr 96, poz. 603 z późn. zm.) – z dniem 28.07.1998 r. wprowadzono nowy podział administracyjno-terytorialny kraju na gminy, powiaty i województwa. Wrócono do podziału terytorialnego istniejącego do 1975 r., z podstawową jednostką zasadniczego podziału – gminą oraz z dużymi województwami i powiatami jako jednostkami pośrednimi. Należy przy tym nadmienić, że granice gmin (na terytorium całego państwa) pozostawiono niezmienione. Pogrupowano je jedynie w powiaty, liczące średnio po kilka gmin. Nowy podział administracyjny uwzględnił również – zgodnie z oczekiwaniami lokalnej społeczności – województwo opolskie. Terytorium tego województwa (*notabene* najmniejszego z 16 nowych polskich województw!) zostało nieco powiększone o sześć gmin z byłego województwa częstochowskiego (Olesno, Dobrodzień, Gorzów Śląski, Praszka, Radłów i Rudniki), które wraz z (należącą również i wcześniej do województwa opolskiego) gminą Zębowice utworzyły powiat oleski.

Obszar województwa opolskiego w nowych (współczesnych) granicach liczy 9412 km². Został on podzielony na 11 powiatów ziemskich (brzeski, głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski, kluczborski, krapkowicki, namysłowski, nyski, oleski, opolski, prudnicki i strzelecki) oraz jeden powiat grodzki (miasto na prawach powiatu) – Opole (jako stolicę województwa). Poza tym województwo liczy obecnie 71 gmin (w tym: 3 gminy miejskie, 33 gminy miejsko-wiejskie i 35 gminy wiejskie)⁴⁰.

Aktualny szczegółowy podział administracyjno-terytorialny województwa opolskiego (na powiaty i gminy) przedstawia się następująco:

I. Powiaty ziemskie:

- 1) powiat brzeski (powierzchnia: 877 km²) – gminy: Brzeg, Grodków, Lewin Brzeski, Lubsza, Olszanka, Skarbimierz; miasta: Brzeg, Grodków i Lewin Brzeski;
- 2) powiat głubczycki (powierzchnia: 673 km²) – gminy: Baborów, Branice, Głubczyce i Kietrz; miasta: Baborów, Głubczyce i Kietrz;
- 3) powiat kędzierzyńsko-kozielski (powierzchnia: 625 km²) – gminy: Bierawa, Cisek, Pawłowiczki, Polska Cerekiew i Reńska Wieś; miasta: Kędzierzyn-Koźle;
- 4) powiat kluczborski (powierzchnia: 852 km²) – gminy: Byczyna, Kluczbork, Lasowice Wielkie i Wołczyn; miasta: Byczyna, Kluczbork i Wołczyn;
- 5) powiat krapkowicki (powierzchnia: 442,35 km²) – gminy: Gogolin, Krapkowice, Strzeleczki, Walce i Zdzieszowice; miasta: Gogolin, Krapkowice i Zdzieszowice;
- 6) powiat namysłowski (powierzchnia: 748 km²) – gminy: Domaszowice, Namysłów, Pokój, Świerczów i Wilków; miasta: Namysłów;

---

⁴⁰ Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie wykazu gmin i powiatów wchodzących w skład województw, M.P. z 2017 r. poz. 853.

- 7) powiat nyski (powierzchnia: 1324,11 km²) – gminy: Głuchołazy, Kamiennik, Korfantów, Łambinowice, Nysa, Otmuchów, Paczków, Pakosławice i Skoroszyce; miasta: Głuchołazy, Korfantów, Nysa, Otmuchów i Paczków;
  - 8) powiat oleski (powierzchnia: 973,1 km²) – gminy: Dobrodzień, Gorzów Śląski, Olesno, Praszka, Radłów, Rudniki i Zębowice; miasta: Dobrodzień, Gorzów Śląski, Olesno i Praszka;
  - 9) powiat opolski (powierzchnia: 1582 km²) – gminy: Dąbrowa, Chrząstowice, Dobrzeń Wielki, Komprachcice, Lubniany, Murów, Niemodlin, Ozimek, Popielów, Prószków, Tarnów Opolski, Tułowice i Turawa; miasta: Niemodlin, Opole, Ozimek, Prószków i Tułowice;
  - 10) powiat prudnicki (powierzchnia: 571,16 km²) – gminy: Biała, Głogówek, Lubrza i Prudnik; miasta: Biała, Głogówek i Prudnik;
  - 11) powiat strzelecki (powierzchnia: 744,28 km²) – gminy: Izbicko, Jemielnica, Kolonowskie, Leśnica, Strzelce Opolskie, Ujazd i Zawadzkie; miasta: Kolonowskie, Leśnica, Strzelce Opolskie, Ujazd i Zawadzkie.
- II. Powiat grodzki (miasto na prawach powiatu) Opole.

Województwo opolskie jest więc najmniejszym województwem w Polsce, a według danych z 30.06.2020 r. było też województwem z najmniejszą liczbą mieszkańców – 980 771 osób.

W ciągu ostatnich trzech dekad, nie licząc zmian w strukturze podziału terytorialnego Polski, doszło do niewielkich zmian w podziale administracyjnym województwa opolskiego oraz w nazewnictwie miejscowości.

W grudniu 1991 r. utworzona została nowa gmina – Tułowice, w której skład weszły obszary wsi: Goszczowice (z gminy Łambinowice) oraz Ligota Tułowicka, Skarbiszewice, Szydłów i Tułowice (z gminy Niemodlin).

Prawa miejskie odzyskały: Korfantów (13.08.1993 r., włączono przy tym do nowego miasta wieś Ulianówka) oraz Prószków (1.01.2004 r.), a z dniem 1.01.2018 r. miastem stały się Tułowice.

Status wsi uzyskały dotychczasowe przysiółki: Bernacice Górne (1.01.2002 r.), Chudoba (1.01.2008 r.), Jedlice (1.01.2009 r.) oraz Pustków (1.01.2009 r.).

Zniesiono 9 urzędowych nazw przysiółków, osad i części wsi: Gościejowiczki (1.01.2011 r.), Ligota (1.01.2011 r.), Wydrowice (1.01.2013 r.), Grobniki (1.01.2017 r.), Pierzchowice (1.01.2017 r.), Wygon (1.01.2017 r.), Żabnik (1.01.2017 r.), Kanimierów (1.01.2019 r.) i Agnieszczyn (1.01.2021 r.).

II. Śląsk Opolski w strukturach administracji kościelnej

1. Diecezja jako Kościół partykularny

„Kościół partykularny, nazywane diecezjami, są pełnoprawnymi Kościołami, w których – przez głoszenie Ewangelii i sprawowanie Eucharystii – dzięki posłudze biskupa, reprezentującego pasterską władzę samego Chrystusa i pozostającego w żywej łączności z biskupem Rzymu, gromadzi się wspólnota wiernych” (por. Konstytucja dogmatyczna o Kościele Soboru Watykańskiego II „Lumen Gentium” – KK 26). Oznacza to, że biskupi nie są w nich przedstawicielami papieża, lecz pasterzami z ustanowienia Chrystusa, oraz że Kościoły partykularne „mają z całością, to znaczy z Kościołem powszechnym, szczególny związek «wzajemnego przenikania się», ponieważ w każdym Kościele partykularnym «jest prawdziwie obecny i działa jeden, święty, katolicki i apostołski Kościół Chrystusowy». Dlatego „Kościół powszechny nie może być rozumiany jako suma Kościołów diecezjalnych ani jako federacja Kościołów partykularnych [...] Według Ojców, Kościół – misterium, Kościół jeden ontologicznie wyprzedza stworzenie, i rodzi Kościoły partykularne jako córki, wyraża się w nich i jest matką Kościołów partykularnych, a nie ich produktem”⁴¹.

Na czele Kościoła partykularnego, zgodnie z tradycją apostołską, stoi biskup diecezjalny (KK 18). Poszczególni biskupi, którym zlecono troskę o Kościoły partykularne, sprawują w imię Pana pieczę duszpasterską nad swoimi owcami (KK 27; Dekret o pasterskich zadaniach biskupów w Kościele Soboru Watykańskiego II „Christus Dominus” – DB 11) jako ich właściwi, zwyczajni i bezpośredni pasterze (KK 20). W zarządzie całą diecezją wspierają biskupa diecezjalnego biskupi pomocniczy, a nadto różne instytucje centralne i rady.

Wewnętrzna struktura Kościoła partykularnego stanowi kuria diecezjalna (łącznie z sądem biskupim), rada kapłańska, kolegium konsultorów, parafie (łącznie z rektoratami i innymi ośrodkami duszpasterskimi), dekanaty i rejony duszpasterskie. Pierwsze cztery mogą być nazwane strukturami centralnymi Kościoła partykularnego, a trzy pozostałe – strukturami terytorialnymi.

---

⁴¹ II Polski Synod Plenarny, *Potrzeba i zadania nowej ewangelizacji na przełomie II i III Tysiąclecia Chrześcijaństwa*, Poznań 2001, s. 12.

W praktyce Kościoła katolickiego obok tych podstawowych jednostek podziału terytorialnego, jakimi są diecezje⁴² i metropolie⁴³, wytworzyły się jeszcze inne jednostki kościelne o nadzwyczajnym charakterze, a mianowicie administratury apostołskie⁴⁴ i wolne prałatury⁴⁵.

W wieku V zakładanie nowych diecezji zastrzegali sobie papieże, co od IX w. staje się już zasadą. Od tej pory kanonicznie zastrzeżone są dla papieża wszelkie zmiany w rozgraniczeniach diecezji, a więc wyłączenie ich z poszczególnych metropolii i włączanie do innych, względnie podporządkowywanie wprost Stolicy Apostolskiej (prawo egzempcji⁴⁶ danej diecezji); odłączanie od danych diecezji

⁴² Diecezja (łac. *diocesis* – okręg administracyjny) – podstawowa po parafii i dekanacie jednostka administracyjna w Kościele, zarządzana przez biskupa. Wyróżnia się kilka rodzajów diecezji: 1) archidiecezje; 2) diecezje sufraganiałne, podległe metropolii; 3) diecezje wyjęte, podległe bezpośrednio Stolicy Apostolskiej; 4) diecezje rezydencjalne, podległe ordynariuszom (biskupom); 5) diecezje suburbialne (w pobliżu Rzymu), podległe kardynałom; 6) diecezje tytularne, tj. już nieistniejące, po których zachowały się tylko nazwy, nadawane biskupom tytularnym; 7) diecezje misyjne (apostołskie wikariaty i prefektury) na terenach o słabo zorganizowanym życiu kościelnym. W zarządzaniu diecezją wspierają biskupa rezydencjalnego: kuria biskupia, synod diecezjalny, kapituła katedralna, konsultorzy diecezjalni, rada kapłańska i rada duszpasterska.

⁴³ Archidiecezja (gr. *arche* – pierwszeństwo oraz łac. *diocesis* – kościelny okręg administracyjny) – najważniejsza po diecezji jednostka administracyjna w Kościele, na której czele stoi arcybiskup. Są trzy rodzaje archidiecezji: 1) stanowiące ośrodek metropolii, z podległymi jej diecezjami, czyli sufraganiami; 2) o znaczeniu tylko historycznym, tj. archidiecezje, jakie istniały przede wszystkim w starożytności, a po których pozostały dziś już tylko nazwy. Są to tzw. archidiecezje tytularne, nadawane zasłużonemu biskupom, którzy w ten sposób otrzymują tytuł arcybiskupa, choć nie stoją na czele metropolii; 3) archidiecezje rezydencjalne, to jest archidiecezje same w sobie, niestanowiące metropolii, bez podległych im sufraganii, zależne bezpośrednio od Stolicy Apostolskiej.

⁴⁴ Administratura apostołska – w Kościele katolickim tymczasowa struktura administracji kościelnej. Najczęściej jest tworzona w krajach misyjnych jako etap pośredni przed utworzeniem diecezji. Często tworzy się je także na tych obszarach, gdzie przebieg granic państwowych nie jest jeszcze uregulowany traktatami międzynarodowymi (było tak np. w Polsce po II wojnie światowej na tzw. Ziemiach Odzyskanych) i w Czechosłowacji (Apołstołská administratura českotěšínská). Obecnie obowiązujący Kodeks Prawa Kanonicznego definiuje ją w kan. 371 par. 2. „Administratura apostołska oznacza część Ludu Bożego, która ze względu na specjalne i wyjątkowo poważne racje, nie jest erygowana przez Papieża jako diecezja, a piecza pasterska o nią zostaje powierzona administratorowi apostołskiemu, aby nią kierował w imieniu Papieża”, https://pl.wikipedia.org/wiki/Administratura_apostołska [dostęp: 8.10.2021].

⁴⁵ Instytucja wolnej prałatury (*nullius dioeceseos*) w praktyce administracji kościelnej jest zjawiskiem wyjątkowym, unikalnym na terenie Europy, częściej spotykanym natomiast w krajach misyjnych. W pewnych szczególnych przypadkach papież (jemu jedynie przysługuje prawo ustanawiania wolnych prałatur) wyjmuje spod jurysdykcji biskupiej część wiernych wraz z odpowiednim terytorium (przynajmniej 3 parafie) i władzę nad nimi przekazuje innemu zwierzchnikowi, którego każdorazowo sam mianuje. Prałat też może być (choć nie musi) biskupem tytularnym i sprawuje na swym terytorium władzę jakby biskupią.

⁴⁶ Egzempcja (łac. *exemptio* „wybranie, wyjęcie” od *ex* „od-, wy-, z” i *emptio* od *emere* „brać; kupować”) – określenie pochodzące z prawa kanonicznego, oznaczające przeniesienie osoby albo zespołu osób (np. zakonu) spod jurysdykcji jednego przełożonego kościelnego pod władzę innego, najczęściej wyżej postawionego w hierarchii, np. spod władzy ordynariusza lub proboszcza i poddanie go bezpośrednio wyższemu przełożonemu, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Egzempcja> [dostęp: 8.10.2021].

określonych terytoriów i wcielanie ich pod względem kościelnym do innych biskupstw lub też tworzenie z nich wyłączonych jednostek w postaci administratur apostolskich czy wolnych prałatur, które w zasadzie mają charakter przejściowy.

Najistotniejszą przyczyną powoływania nowych diecezji są przede wszystkim odrębności obrzędowe (na jednym terytorium mogą istnieć obok siebie metropolie czy diecezje różnych obrządków), względy językowe, narodowe oraz socjogeograficzne. W tworzeniu swojej organizacji terenowej Kościół starał się uwzględnić zawsze stosunki polityczne istniejące na danym obszarze, usankcjonowane uprzednio zawartymi umowami międzynarodowymi, jak również względami administracji cywilnej w danym kraju. Uwzględniając istniejącą sytuację, Stolica Apostolska wydawała bulle cyrkumskrypcyjne (czyli dokumenty papieskie ustanawiające kościelne prowincje-metropolie i diecezje) dla określonych prowincji kościelnych, czy też zawierała konkordaty z poszczególnymi państwami.

2. Diecezja wrocławska – ustanowiona w 1000 roku

Powstanie diecezji (dawniej nazywanej biskupstwem) wrocławskiej, erygowanej w 1000 r. wraz z metropolią gnieźnieńską jako jej trzecia sufragania – obok Krakowa i Kołobrzegu – wiąże się z zabiegami władcy Polski Bolesława Chrobrego w Stolicy Apostolskiej o utworzenie polskiej prowincji kościelnej, zależnej bezpośrednio od Rzymu oraz ze słynnym zjazdem u grobu św. Wojciecha w Gnieźnie, w którym udział wzięli cesarz Otton III i reprezentanci papieża Sylwestra II. Nie zachował się jednak dokument erekcyjny wystawiony dla biskupstwa wrocławskiego w 1000 r. Nie ma również dokumentów późniejszej jego reorganizacji z 1075 r., na podstawie których można by wytyczyć dokładne granice terytorialne diecezji wrocławskiej. Wiadomo tylko, że od samego początku diecezja wrocławska wiąże się nierozzerwalnie ze Śląskiem, położonym w górnym i środkowym dorzeczu Odry. Mimo burzliwych i zmiennych losów Śląska granice kościelne, z małymi wyjątkami, stosunkowo długo zachowywały charakter pierwotny. Nieznaczne przesunięcia następowały jedynie od strony południowej i wschodniej tej diecezji, głównie po trzecim rozbiorze Polski w 1795 r. Wtedy bowiem granica diecezji wrocławskiej sięgała aż po Siewierz, Pilicę i Częstochowę. Jednakże w 1811 r. biskup wrocławski odstąpił te archiprezbiteraty (dekanaty)⁴⁷ biskupowi krakowskiemu, który w zamian na rzecz Wrocławia zrzekł się dwóch dekanatów – bytomskiego i pszczyńskiego.

---

⁴⁷ W przedwojennej archidiecezji wrocławskiej dekanat nosił nazwę archiprezbiteratu (Archipresbyterat), a dziekan – Dekanats-Erzpriester. Dekanat (gr. *deka*, łac. *decem* – dziesięć) – kościelna jednostka administracyjno-terytorialna w obrębie diecezji, obejmująca zazwyczaj kilka parafii, pozostająca pod kierownictwem dziekana. Por. B. Kumor, *Ustrój i organizacja Kościoła polskiego w okresie niewoli narodowej 1772–1918*, Kraków 1980, s. 80; tenże, *Granice metropolii gnieźnieńskiej i jej sufragani w okresie przedrozbiorowym*, „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne KUL” 1966, t. 13, s. 72–73; tenże, *Granice metropolii i diecezji polskich*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 1971, t. 22, s. 388; A. Rogalski, *Kościół katolicki na Śląsku*, Warszawa 1955, s. 45.

Poważniejsze zmiany terytorialne w diecezji wrocławskiej przyniosła dopiero, wydana pod presją władz pruskich, bulla papieża Piusa VII *De salute animarum* z 16.07.1821 r. regulująca stosunki kościelne na obszarze Królestwa Prus (Polski wówczas nie było na mapie Europy, a ziemie polskie znajdowały pod zaborem Rosji, Austrii i Prus). Władzom pruskim chodziło o wyłączenie diecezji wrocławskiej spod władzy metropolii gnieźnieńskiej. Bulla ta zrywała więc istniejącą od 1000 r. łączność diecezji wrocławskiej z metropolią gnieźnieńską i w zgodzie z ówczesnymi realiami politycznymi określała nowe granice, poddając przy tym diecezję wrocławską bezpośrednio pod jurysdykcję Stolicy Apostolskiej. Mocą wspomnianej bulli odłączono więc od diecezji wrocławskiej dekanaty ostrzeszowski i kępiński, wcielając je do diecezji poznańskiej. W skład diecezji wrocławskiej weszły natomiast katolickie parafie Łużyc, odłączone od Budziszyna. Ponadto diecezja wrocławska powiększyła swój obszar o należące do diecezji poznańskiej okręgi: Świebodzina, Krosna, Sulechowa, Borowic i Lubska Krośnieńskiego. Bulla *De salute animarum* wcieliła również na stałe w granice diecezji wrocławskiej tzw. okręg delegatury berlińskiej, obejmującej katolickie parafie w prote stanckiej Brandenburgii i na Pomorzu.

Dalsze i poważniejsze zmiany terytorialne w diecezji wrocławskiej nastąpiły w wyniku I wojny światowej. Po plebiscycie górnośląskim z 1921 r., decyzją Rady Ambasadorów z dnia 21.10.1921 r., przyłączono do Polski wschodnią część obszaru Górnego Śląska. Tym samym diecezja wrocławska pozbawiona została ziem włączonych do państwa polskiego, z których papież Pius XI w 1922 r. utworzył Administrację Apostolską w Katowicach z ks. Augustem Hlondem jako administratorem apostolskim⁴⁸. Kilka lat później, w wyniku konkordatu zawartego 10.02.1925 r. między Stolicą Apostolską a Rzeczypospolitą Polską, na mocy bulli papieża Piusa XI *Vixdum Poloniae unitas* z 28.10.1925 r., powołano do istnienia pełnoprawną kanonicznie diecezję katowicką podległą metropolii krakowskiej. Niezwykle istotny dla polskiej racji stanu był artykuł IX konkordatu stanowiący m.in., iż „żadna część Rzeczypospolitej Polskiej nie będzie zależeć od biskupa, którego siedziba znajduje się poza granicami Państwa Polskiego”.

3. Śląsk Opolski w ramach (archi)diecezji wrocławskiej i archidiecezji ołomunieckiej – do 1945 roku

Poza ziemią głubczycką i częściowo raciborską, które należały do morawskiej archidiecezji w Ołomuńcu⁴⁹ oraz ziemią bytomską, która (wraz z kasztelanią oświę-

⁴⁸ B. Kumor, *Ustrój i organizacja Kościoła...*, s. 80; tenże, *Granice metropolii gnieźnieńskiej...*, s. 72–73; tenże, *Granice metropolii i diecezji polskich...*, s. 388.

⁴⁹ Ziemia głubczycka (nazwa stosowana w literaturze i używana zamiennie z określeniami „powiat głubczycki” i „rejon głubczycki”) i część powiatu raciborskiego, od 1742 r. w granicach Prus, od tego też czasu stanowiła pruską enklawę morawskiej diecezji ołomunieckiej. Dodajmy, że pod względem przynależności państwowej, przez prawie 900 lat, od 1038 lub 1039 aż

cimską) aż do 1821 r. należała kościelnie do diecezji krakowskiej, Śląsk Opolski od początków istnienia organizacji kościelnej pozostawał w granicach diecezji wrocławskiej powstałej w 1000 r., która podlegała metropolii gnieźnieńskiej.

Bullą papieża Piusa VII *De salute animarum* z 16.07.1821 r. diecezja wrocławska (do której wówczas formalnie włączono ziemię bytomską), znajdująca się wówczas w granicach państwa pruskiego, została odłączona od metropolii gnieźnieńskiej i podporządkowana bezpośrednio Stolicy Apostolskiej.

Terytorialnie ówczesna diecezja wrocławska obejmowała Górny i Dolny Śląsk, ziemię lubuską, Pomorze, aż do Słupska włącznie, i Brandenburgię, sięgając do Berlina, a część diecezji znajdowała się nawet poza państwem pruskim – w Czechach, obejmując tamtejszy tzw. Śląsk austriacki, w tym także Kraj Sudecki, zamieszkały w większości przez Niemców.

Po plebiscycie górnośląskim z 1921 r. diecezja wrocławska pozbawiona została ziem górnośląskich włączonych do odrodzonego po I wojnie światowej państwa polskiego, z których papież Pius XI w 1922 r. utworzył najpierw Administraturę Apostolską w Katowicach z ks. Augustem Hlondem⁵⁰ jako administratorem apostolskim, a w 1925 r. diecezję katowicką, podległą metropolii krakowskiej.

---

do 1945 r., ziemia głubczycka znajdowała się poza państwowością polską. Podobnie było i pod względem kościelnym – przez prawie 900 lat od 1063 do 1945 r. – ziemia głubczycka należała do diecezji ołomunieckiej na Morawach. Gdy po I wojnie śląskiej, w 1742 r., wraz z większością ziem śląskich, ziemia głubczycka przeszła spod władzy katolickich Habsburgów (cesarzy Austrii) pod panowanie protestanckich Hohenzollernów (królów Prus), nowo ustalona wówczas granica państwowa, oddzielająca pruski Śląsk od monarchii austriackiej, rozczłonkowała również diecezję ołomuniecką na dwie części – część większą, ze stolicą w Ołomuńcu, która pozostała w granicach monarchii habsburskiej, i część mniejszą, obejmującą ziemię głubczycką i część powiatu raciborskiego, która znalazła się w nowych granicach Królestwa Prus. W roku 1751, pod presją króla Prus Fryderyka II, w tej pruskiej enklawie biskupstwa (diecezji) ołomunieckiego został ustanowiony przez biskupa ołomunieckiego (diecezja ołomuniecka podniesiona została do rangi archidiecezji dopiero w grudniu 1777 r.) specjalny dystrykt kościelny, zwany komisariatem biskupim, którego zwierzchnik, zwany komisarzem biskupim, z siedzibą w Kietrze (musiał nim być miejscowy kapłan posiadający obywatelstwo niemieckie), był reprezentantem biskupa ołomunieckiego na tym terenie i zarazem łącznikiem pomiędzy biskupem ołomunieckim a władzami pruskimi. Terytorialnie nowo ustanowiony komisariat kietrzański obejmował większą część powiatu głubczyckiego oraz część ówczesnego powiatu raciborskiego, w granicach którego znajdował się wówczas Kraik Hulczyński (Hultschiner Ländchen), który po I wojnie światowej i traktacie wersalskim (1919 r.) znalazł się w granicach nowo powstałej Czechosłowacji.

⁵⁰ Ks. August Hlond (1881–1948) ur. w Brzęczkowicach k. Mysłowic (diecezja katowicka) 5.07.1881 r. Wstąpił do zgromadzenia księży salezjanów. Święcenia kapłańskie otrzymał w Krakowie 23.09.1905 r. Pełnił urząd pierwszego inspektora (1919–1922) nowo powstałej prowincji salezjańskiej. Gdy Stolica Apostolska utworzyła odrębną strukturę diecezjalną Kościoła na Górnym Śląsku, został 7.11.1922 r. mianowany jej administratorem apostolskim, a w 1925 r. pierwszym biskupem katowickim. Papież Pius XI mianował go arcybiskupem gnieźnieńskim (prymasem Polski) i poznańskim (1926–1946) i rok później wyniósł do godności kardynalskiej. We wrześniu 1939 r. wyjechał do Rzymu, gdzie przebywał od 17.09.1939 do czerwca 1940 r., a następnie w Lourdes – od czerwca 1940 do czerwca 1943 r. i wreszcie w Hautecombe w Sabaudii – od czerwca 1943 do lutego 1944 r. W tym czasie pomagał emigrantom wojennym, rozsyłał kapłanów do obozów

Diecezja wrocławska w 1930 r. została podniesiona do rangi archidiecezji-metropolii i podlegały jej odąd – włączone w ramy nowo utworzonej wówczas wschodniemieckiej prowincji kościelnej – diecezje berlińska i warmińska oraz prałatura piłska⁵¹. Arcybiskupem metropolitą wrocławskim był wówczas kard. Adolf Bertram⁵², będący zarazem przewodniczącym Fuldańskiej Konferencji Biskupów (czyli niemieckiego episkopatu).

---

jenieckich, gdzie znajdowali się polscy żołnierze, wykorzystywał każdą okazję, by umacniać wiarę tułaczy oraz informować opinię publiczną o prześladowaniach Kościoła w Polsce. Aresztowany przez nazistów w Hautecombe 2.02.1944 r., został internowany najpierw w Bar-le-Duc, a następnie w Wiedenbrück w Niemczech, gdzie przebywał do czasu uwolnienia przez wojska amerykańskie 1.04.1945 r. Po II wojnie światowej kard. A. Hlond był arcybiskupem gnieźnieńskim i warszawskim (1946–1948). Na mocy specjalnych pełnomocnictw udzielonych mu przez Stolicę Apostolską kard. A. Hlond jako prymas Polski organizował polską administrację kościelną na Ziemiach Zachodnich i Północnych po zakończeniu wojny. Zmarł w Warszawie 22.10.1948 r. Por. J. Mandziuk, *Hlond August Józef SDB (1881–1948)*, [w:] *Słownik biograficzny katolickiego duchowieństwa śląskiego XIX i XX wieku*, red. M. Pater, Katowice 1996, s. 134–139.

⁵¹Do bulli papieża Piusa VII *De salute animarum* z 16.07.1821 r., regulującej stosunki kościelne na obszarze dawnych Prus, nawiązał konkordat Stolicy Apostolskiej z Prusami z 14.06.1929 r., potwierdzony następnie w konkordacie z III Rzeszą z 1933 r., który dostosował organizację kościelną do granic niemieckich, wytyczonych traktem wersalskim w 1919 r. Po zawarciu w 1929 r. przez państwo pruskie konkordatu ze Stolicą Apostolską, mocą bulli papieskiej *Pastoralis officii nostri* z 13.08.1930 r. diecezja wrocławska została podniesiona do rangi archidiecezji-metropolii, a Wrocław stał się stolicą nowo ustanowionej wschodniemieckiej prowincji kościelnej, w skład której weszły jako diecezje sufraganialne – założona w XIII w. diecezja warmińska, podległa początkowo metropolii w Rydze, a od XVI w. bezpośrednio Stolicy Apostolskiej oraz diecezja berlińska, erygowana w 1930 r. dla obszarów Brandenburgii oraz Pomorza Zachodniego. Z części polskich terytoriów, które w wyniku postanowień traktatu wersalskiego znalazły się w granicach Niemiec, a pod względem kościelnym do 1919 r. wchodziły w skład archidiecezji poznańskiej (okolice Wschowy, Babimostu, Pszczewa, Wałcza i Piły) oraz diecezji chełmińskiej (okolice Złotowa, Bytowa i Lęborka) utworzona została, w miejsce dotychczasowej administratury apostołskiej na tym obszarze, tzw. wolna prałatura piłska (Piła), ciągnąca się przygranicznym pasem o długości 300 km od ujścia Baryczy do Odry aż po wybrzeże Bałtyku. Wchodziła ona również w skład wschodniemieckiej prowincji kościelnej ze stolicą metropolitalną we Wrocławiu. Por. M. Piela, *Powstanie metropolii wrocławskiej w 1930 roku*, „Wrocławski Przegląd Teologiczny” 2015, nr 2, s. 283.

⁵²Kard. Adolf Bertram (1859–1945), ur. 14.03.1859 r. w Hildesheim. Świecenia kapłańskie przyjął w 1881 r. W 1905 r. został wikariuszem generalnym, a w 1906 r. biskupem diecezji Hildesheim, którą zarządzał do 1914 r., po czym został przeniesiony do Wrocławia. W 1916 r. mianowano go kardynałem *in petto*, zaś publicznie ogłoszono tę nominację kardynalską w 1919 r. i w tymże roku został wybrany przewodniczącym Fuldańskiej Konferencji Biskupów, a w 1930 r. arcybiskupem metropolitą wrocławskim. Opuścił miasto przed jego blokadą przez Armię Czerwoną w styczniu 1945 r. i zatrzymał się w swej letniej rezydencji w Czechach, na zamku Johannesberg w Jaworniku na Śląsku Opawskim, gdzie zmarł 6.07.1945 r. i został pochowany na miejscowym cmentarzu. Uroczysty pogrzeb kard. A. Bertrama w katedrze wrocławskiej odbył się 9.11.1991 r. Por. J. Pater, *Bertram Adolf (1859–1945)*, [w:] *Słownik biograficzny katolickiego duchowieństwa śląskiego XIX i XX wieku*, red. M. Pater, Katowice 1996, s. 25–27; W. Urban, *Bertram Adolf kard.*, [w:] *Encyklopedia katolicka*, red. F. Gryglewicz, R. Łukaszyk, Z. Sułowski, t. 2, Lublin 1976, kol. 325; K. Dola, *Duszpasterstwo w (archi)diecezji wrocławskiej i jej ustrój za rządów arcybiskupa kardyna-*

Uzczuplone terytorium archidiecezji wrocławskiej, od 1930 r. obejmującej już tylko ziemie Śląska Opolskiego, Dolnego Śląska z rejonem Görlitz oraz ziemię lubuską wraz z niewielką enklawą brandenburską, dzieliło się na dziesięć kościelnych okręgów administracyjnych, tzw. komisariatów⁵³, którym przyporządkowane były archiprezbiteraty (dekanaty).

Cztery z tych komisariatów obejmowały Śląsk Opolski. Były to: komisariat nyski, któremu w 1942 r. przyporządkowanych było siedem dekanatów – Głuchołazy, Grodków, Nysa, Otmuchów, Paczków, Prudnik, Skoroszyce; komisariat opolski obejmujący siedem dekanatów – Biała, Kluczbork, Niemodlin, Olesno, Opole, Prószków, Stare Siołkowice; komisariat raciborski obejmujący dziesięć dekanatów – Bytom, Gliwice, Gościęcín, Koźle, Łąbėdy, Łany, Miechowice, Racibórz, Twórków, Zabrze i komisariat strzelecki z siedmioma dekanatami – Dobrodzień, Głógówek, Pyskowice, Strzelce Opolskie, Strzeleczi, Toszek, Ujazd⁵⁴.

Natomiast na obszarze powiatu głubczyckiego i częściowo raciborskiego, które po zajęciu większości ziem śląskich przez protestanckie Prusy (1742 r.) i zwycięskich dla Prus wojnach śląskich z Austrią stały się pruską częścią archidiecezji ołomunieckiej na Morawach, w 1751 r. utworzono wyodrębniony dystrykt kościelny, tzw. komisariat kietrzański, którym z ramienia arcybiskupa ołomunieckiego zarządzał duchowny będący obywatelem niemieckim (taki był wymóg władz pruskich). Wspomniany komisariat składał się początkowo z trzech dekanatów: Kietrz, Hulczyn i Opawica, a następnie z czterech dekanatów, gdyż dekanat Opawica został później podzielony na dwa dekanaty – Branice i Głubczyce. Integralności tegoż dystryktu nie naruszyła bynajmniej przecinająca go po I wojnie światowej granica państwowa między Niemcami a nowo powstałą Czechosłowacją, na terytorium której znalazł się dekanat Hulczyn (dekanaty: Branice, Głubczyce i Kietrz pozostały w granicach Niemiec). Pierwszych dziesięciu komisarzy kietrzańskich

---

nala Adolfa Bertrama (1914–1945), „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” 1995, t. 15, s. 143–206; K. Dola, *Sprawy polskie w wypowiedziach i działalności kardynała Adolfa Bertrama (1859–1945)*, [w:] *Śląsk w myśli politycznej i działalności Polaków i Niemców w XX wieku*, cz. 1, red. D. Kisielewicz, L. Rubisz, Opole 2001, s. 23–36; K. Dola, *Kościół katolicki wobec narodowego socjalizmu na Śląsku (archidiecezja wrocławska)*, „Rocznik Łubowicki” 2004, nr 2, s. 100–115; J. Kopic, *Pogrzeb kardynała Adolfa Bertrama w katedrze wrocławskiej*, „Wiadomości Urzędowe Diecezji Opolskiej” (dalej: WUDO) 1992, s. 100–105.

⁵³ Komisariaty w archidiecezji wrocławskiej były kościelnymi okręgami administracyjnymi (*Verwaltungsbezirke*), na które podzielony został obszar archidiecezji dla usprawnienia administracji kościelnej. Komisariaty skupiały po kilka dekanatów. Na czele komisariatu stał mianowany przez arcybiskupa wrocławskiego komisarz arcybiskupi, którym zostawał cieszący się szczególnym autorytetem proboszcz z terenu komisariatu. Współcześnie odpowiednikiem dawnego komisariatu w diecezjach jest rejon (okręg) duszpasterski.

⁵⁴ Por. „Handbuch des Erzbistums Breslau für das Jahr 1942” s. 11. Współczesnymi odpowiednikami komisariatów w diecezji opolskiej są rejon duszpasterskie.

rezydowało w Kietrzcu. Ostatni (od 1916 r.), ks. Josef Martin Nathan⁵⁵, przeniósł siedzibę komisariatu do Branic, gdzie wybudował wielki (jeden z najnowocześniejszych na owe czasy) kompleks szpitalny dla nerwowo i psychicznie chorych, którym też sam kierował aż do 1945 r. W obrębie kompleksu szpitalnego ks. J.M. Nathan wzniósł imponującą pod względem architektonicznym świątynię (potocznie nazywaną bazyliką) p.w. Świętej Rodziny.

Od 1924 r., kiedy ks. J.M. Nathan został mianowany wikariuszem generalnym dla pruskiej części archidiecezji ołomunieckiej z siedzibą w Branicach, wspomniany komisariat branicki stał się „branickim” wikariatem generalnym arcybiskupa w Ołomuńcu⁵⁶. Ksiądz J.M. Nathan w 1943 r. otrzymał sakrę biskupią i został sufraganiem (biskupem pomocniczym) arcybiskupa ołomunieckiego dla niemieckiej części tej archidiecezji.

---

⁵⁵ Ks. Josef Martin Nathan (z archidiecezji ołomunieckiej) ur. 11.11.1867 r. w miejscowości Thustomosty, obecnie parafia Maków, studiował teologię we Freiburgu i Wrocławiu, gdzie 23.06.1891 r. został wyświęcony na kapłana. Większość swego życia kapłańskiego J.M. Nathan spędził w Branicach, gdzie był najpierw wikariuszem (od 1892 r.), a następnie proboszczem parafii. W 1916 r. został mianowany komisarzem kietrzańskim, a potem (od 1924 r.) wikariuszem generalnym dla pruskiej części archidiecezji ołomunieckiej z siedzibą w Branicach, obejmującej głównie dekanaty w obrębie ówczesnego powiatu głubczyckiego (chodzi o dekanaty: Branice, Głubczyce i Kietrz). Po zajęciu sudeckich obszarów Czechosłowacji przez III Rzeszę w październiku 1938 r. ks. J.M. Nathan został mianowany również wikariuszem generalnym dla niemiecko-sudeckiej części archidiecezji ołomunieckiej, obejmującej 22 dekanaty z 270 parafiami (por. „Handbuch des sudetendeutschen und preußischen Anteiles der Erzdiözese Olmütz 1940” s. 11, 16). W 1926 r. otrzymał godność protonotariusza apostolskiego, a 6.06.1943 r. sakrę biskupią, jako biskup pomocniczy archidiecezji w Ołomuńcu – dla jej pruskiej części. Obowiązki biskupie na tym terenie sprawował J.M. Nathan aż do września 1945 r., kiedy to powiat głubczycki znalazł się w granicach państwa polskiego, zaś wspomniane trzy dekanaty: branicki, głubczycki i kietrzański, weszły w obręb nowo ustanowionej polskiej Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego, zarządzanej przez ks. inf. B. Kominka. Biskup J.M. Nathan znany jest głównie z dzieła budowy wielkiego kompleksu szpitalnego dla nerwowo i psychicznie chorych w Branicach. O bp. J.M. Nathanie pisali m.in.: B. Gałoński, *Biskup Józef Marcin Nathan*, „Wiadomości Urzędowe Kurii Biskupiej Śląska Opolskiego” (dalej: WUKBŚIOp) 1950/1957, nr 2, s. 75–78; B. Gałoński, *Setna rocznica urodzin biskupa Józefa Marcina Nathana*, WUKBŚIOp 1968, nr 4, s. 106–107; W. Grocholl, *Joseph Martin Nathan. Leben und Leiden für eine grenzenlose Caritas im mährisch-schlesischen Land*, Eschershausen 1990; H. Lelek, *Życie i działalność ks. biskupa Józefa Nathana w latach 1867–1947*, Lublin 1974.

⁵⁶ Por. S. Pieczka, *Uroczystość 250 rocznicy kościoła parafialnego w Kietrzcu*, WUKBŚIOp 1973, nr 5, s. 160.

Sieć parafialna na Śląsku Opolskim, według stanu z 1942 r.⁵⁷, obejmowała 429 parafii⁵⁸, kuracji⁵⁹ i lokalii⁶⁰, w tym 382 należących do archidiecezji wrocławskiej – w ramach 31 dekanatów (archiprezbiteratów): Biała, Bytom, Dobrodzień, Gliwice, Głogówek, Głuchołazy, Gościcin, Grodków, Kluczbork, Koźle, Łabędy⁶¹, Łany, Miechowice⁶², Niemodlin, Nysa, Olesno, Opole, Otmuchów, Paczków, Prószków, Prudnik, Pyskowice, Racibórz, Skoroszyce⁶³, Stare Siołkowice, Strzelce Opolskie, Strzeleczyki⁶⁴, Toszek, Tworków, Ujazd i Zabrze oraz (wg stanu z 1.01.1943 r.)

⁵⁷ Por. „Handbuch des Erzbistums Breslau für das Jahr 1942”.

⁵⁸ Parafie to kanonicznie erygowane samodzielne duszpasterskie jednostki terytorialne w ramach diecezji, czyli w Kościele partykularnym, a więc wspólnota wiernych na określonym terytorium, posiadająca własny kościół i własnego księdza – duszpasterza (proboszcza) i osobowość prawną. Według przedsoborowego prawa kanonicznego, nieodzownym warunkiem kanonicznego ustanowienia parafii było uzyskanie przez tę jednostkę duszpasterską statusu beneficjum parafialnego. Beneficjum z kolei było jednostką prawniczą, ustanowioną na stałe przez kompetentnego zwierzchnika kościelnego, a składającą się z urzędu świętego i prawa do poboru dochodów z wyposażenia przyłączonego do tego urzędu – kan. 1409 Kodeks Prawa Kanonicznego z 1917 r.

⁵⁹ Kuracja (*curatia*) to nazwa używana w archidiecezjach wrocławskiej i ołomuńskiej na określenie – zgodnie z kan. 1427 par. 1 Kodeks Prawa Kanonicznego z 1917 r. – wikariatu stałego. Kurację stanowiło samodzielne terytorium z wiernymi, którzy je zamieszkiwali, z własnym kościołem i osobnym duszpasterzem, przy czym ta jednostka duszpasterska z biegiem czasu uniezależniała się od parafii. Kościelną wspólnotę kuracji lub lokalii ustanawiał biskup przy kościele lub kaplicy publicznej w miejscowości odległej od kościoła parafialnego, aby wiernym zapewnić lepszą obsługę duszpasterską. Dokument biskupa musiał otrzymać ratyfikację władzy państwowej. Kuracja po upływie czasu, gdy otrzymała odpowiednie dotacje, mogła być erygowana jako beneficjum parafialne. Na ten temat jest mowa w: „Schematismus oder Statistik des Bistums Breslau. Königlich Preussischen Antheils” 1842, s. XVII i nast. Por. S. Książek, *Granice i podział diecezji wrocławskiej na komisariaty i dekanaty w latach 1914–1945*, „Prawo Kanoniczne” 1976, nr 3/4, s. 143–144. O kuracjach i lokaljach wspomina też K. Dola, *Duszpasterstwo w (achi)diecezji wrocławskiej...*, s. 143–206.

⁶⁰ Lokalia (*localia*) to jednostka administracji kościelnej w archidiecezjach wrocławskiej i ołomuńskiej, o której nie wspominał Kodeks Prawa Kanonicznego z 1917 r., a która oznacza wydzieloną z macierzystej parafii nie w pełni samodzielną placówkę duszpasterską (w dzisiejszym rozumieniu odpowiednikiem lokalii może być filia w obrębie określonej parafii), gdzie kapłan miał tylko delegowaną jurysdykcję, nie miał stałych dochodów i nie było też rady parafialnej. Duszpasterza kuracji bądź lokalii określało się mianem: kuratus (kurator), lokalista lub też – obiegowo – proboszcz, tym bardziej że w praktyce duszpasterskiej ich uprawnienia były zbliżone do siebie, bo chociaż rektorzy kuracji i lokalności jako tacy nie byli w ścisłym sensie duszpasterzami właściwymi i nieusuwalnymi, sprawowali jednak duszpasterstwo mocą swego urzędu, które z dekretu ordynariusza obejmowało całość spraw parafialnych, posiadali także poza tym jurysdykcję zwyczajną wikariusza (wikarego). Na temat praw kuratusów i lokalistów zob. „Wiadomości Urzędowe Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego” z października 1945, nr 2, s. 6. Na ten temat jest też mowa we wspomnianym już: „Schematismus oder Statistik des Bistums Breslau. Königlich Preussischen Antheils” 1842, s. XVII i nast.; por. S. Książek, *Granice i podział diecezji wrocławskiej...*, s. 143–144.

⁶¹ W latach powojennych dekanat ten otrzymał nazwę Gliwice-Łabędy.

⁶² W latach powojennych dekanat ten otrzymał nazwę Bytom-Miechowice.

⁶³ W latach 1945–1946 dekanat ten nosił przejściową nazwę powojenną (dalej – pnp) Kubiaków.

⁶⁴ W latach powojennych dekanat ten otrzymał nazwę Krapkowice.

47 parafii, kuracji i lokalii należących do archidiecezji ołomunieckiej (w powiecie głubczyckim i częściowo raciborskim) w ramach 3 dekanatów: Branice, Głubczyce i Kietrz, tworzących (wraz z dekanatem Hulczyn w Czechach) wspomniany branicki wikariat generalny archidiecezji ołomunieckiej⁶⁵.

W roku 1944 w części wrocławskiej Śląska Opolskiego dokonano podziału kilku zbyt dużych liczebnie oraz rozległych terytorialnie dekanatów (Opole, Strzelce Opolskie, Ujazd, Stare Siołkowice i Kluczbork) i z wydzielonych z nich parafii utworzono 3 nowe dekanaty: Groszowice⁶⁶, Leśnica⁶⁷ i Zagwizdzie⁶⁸. Tym samym do 34 zwiększyła się liczba dekanatów w części wrocławskiej Śląska Opolskiego, który (tzn. obie jego części: wrocławska i ołomuniecka łącznie) od 1944 r. liczył ogółem 37 dekanatów i 429 parafii, kuracji i lokalii.

4. Ustanowienie polskiej administracji kościelnej na Ziemiach Zachodnich i Północnych w 1945 roku

Nowa polska rzeczywistość polityczno-społeczna, dynamicznie rozwijająca się na przyłączonych Ziemiach Zachodnich i Północnych w miesiącach powojennych (wysiedlenie Niemców i zasiedlanie nowo objętych obszarów polską ludnością katolicką, głównie przybywającą z Kresów Wschodnich), wymagała ze względów duszpasterskich równie pilnego wprowadzenia nowych, choćby tylko doraźnych, regulacji prawnych ze strony Kościoła na tym obszarze.

Kluczową rolę w tej sprawie odegrał ówczesny prymas Polski, kard. August Hlond, który otrzymał od Stolicy Apostolskiej nadzwyczajne pełnomocnictwa (*specialissimae facultates*) legata papieskiego do zwierzchnictwa kościelnego i rozwiązywania nadzwyczajnych spraw na całym polskim terytorium.

---

⁶⁵ Por. „Handbuch des sudetendeutschen und preußischen Anteiles der Erzdiözese Olmütz” 1943, s. 147–153 i 161–174.

⁶⁶ Dekanat groszowicki został utworzony 27.09.1944 r. głównie z podziału dotychczasowego, rozległego dekanatu Opole i wszedł w ramy komisariatu opolskiego. Por. S. Książek, *Granice i podział diecezji wrocławskiej...*, s. 149. W latach powojennych dekanat ten otrzymał nazwę Ozimek.

⁶⁷ Dekanat leśnicki został utworzony w 1944 r. z 5 placówek duszpasterskich wyłączonych z dekanatu strzeleckiego – Gogolin, Otmęt, Jasiona, Obrowiec i Wysoka oraz z 5 placówek duszpasterskich wyłączonych z dekanatu ujazdowskiego – Leśnica, Zdieszowice, Góra Świętej Anny, Januskowice i Raszowa. Dekanat leśnicki wszedł w ramy komisariatu strzeleckiego. Por. P. Kubis, *Parafie dekanatu leśnickiego w XX w.*, Wysoka 1981, mps AKO, zespół: AP ks. Paweł Kubis.

⁶⁸ Dekanat zagwizdziański został utworzony 1.06.1944 r., głównie w celu pomniejszenia liczącego zbyt wiele placówek duszpasterskich dekanatu Stare Siołkowice, z 6 placówek duszpasterskich wyłączonych z dotychczasowego dekanatu siołkowickiego – Bierdzany, Dąbrówka Dolna, Fałkowice, Jełowa, Stare Budkowice, Zagwizdzie, a także z 4 placówek duszpasterskich wyłączonych z dotychczasowego dekanatu opolskiego – Kotórz Wielki, Ligota Turawska, Osowiec-Węgry oraz z 1 placówki duszpasterskiej wyłączonej z dekanatu kluczborskiego: – Tuły oraz z 1 placówki duszpasterskiej z dekanatu namysłowskiego – Pokój. Dekanat zagwizdziański wszedł w ramy komisariatu opolskiego. Por. S. Książek, *Granice i podział diecezji wrocławskiej...*, s. 148.

Z ustanowieniem polskiej administracji kościelnej na Ziemiach Zachodnich i Północnych prymas A. Hlond odczekał do ogłoszenia wyników konferencji poczdamskiej, a ta zakończyła się 2.08.1945 r. Kilka dni po tym, kiedy było już wiadomo, że zostały ustalone zachodnie granice Polski, prymas A. Hlond rozpoczął objazd Ziem Zachodnich, gdzie spotykał się z urzędującymi niemieckimi władzami kościelnymi i dawał im do zrozumienia, że papież życzy sobie, aby zrzekli się oni jurysdykcji w tych częściach diecezji, które znalazły się na obszarach przydzielonych Polsce, przedkładał tekst aktu ustępstwa i dawał czas do namysłu. Prymas nie musiał wykazywać się przy tym żadnym pisemnym pełnomocnictwem ze strony papieża, gdyż zgodnie z ówczesnie obowiązującym prawem kanonicznym ustne oświadczenie kardynała o udzieleniu łaski przez papieża (*de oraculo pontificio*) było już samo w sobie wystarczającym dowodem⁶⁹. W krótkim czasie akty ustępstw złożyły na ręce prymasa kolejne władze diecezjalne⁷⁰.

Wrocławski wikariusz kapitulny ks. dr Ferdynand Piontek zrzekł się swej władzy nad archidiecezją wrocławską znajdującą się w obrębie nowych granic Polski 12.08.1945 r. Rezygnację złożył na ręce kard. A. Hlonda, który przybył do Wrocławia i oświadczył tamtejszej kapitule niemieckiej, że posiada pełnomocnictwa Stolicy Apostolskiej w sprawie przejęcia administracji kościelnej na Ziemiach Zachodnich. Ksiądz F. Piontek upewniony przez kard. A. Hlonda, że jest to *wola Ojca świętego*, posłuszny Stolicy Apostolskiej, podpisał przedstawiony mu dokument. Biskupa J.M. Nathana w Branicach kard. A. Hlond odwiedził osobiście dopiero 16.09.1945 r. (ze względu na ówczesny polsko-czechosłowacki konflikt graniczny⁷¹) i zakomunikował mu o zawieszeniu jego jurysdykcji na terenie wikariatu branickiego oraz przejściu podległego mu terenu pod jurysdykcję administratora apostolskiego w Opolu. To umożliwiło powołanie polskich rządów kościelnych na tych terenach.

W przypadku biskupstwa wrocławskiego prymas A. Hlond zdecydował się na podział archidiecezji wrocławskiej na trzy okręgi kościelne zarządzane przez trzech nowo powołanych administratorów apostolskich, a mianowicie: Śląsk Opolski ze stolicą w Opolu i z ks. dr. Bolesławem Kominkiem jako administratorem; Dolny Śląsk ze stolicą we Wrocławiu i ks. dr. Karolem Milikiem oraz ziemię lubuską

---

⁶⁹ Por. P. Raina, *Stefan Kardynał Wyszyński Prymas Polski*, t. 1, Londyn 1979, s. 200; tenże, *Kościół w PRL: Kościół katolicki a państwo w świetle dokumentów 1945–1989*, t. 1: *Lata 1945–59*, Poznań 1994, s. 18. Kwestia ta wywołała jednak kontrowersje po stronie niemieckiej, zarzucającej kard. A. Hlondowi, że ewidentnie przekroczył uprawnienia udzielone mu przez Stolicę Apostolską. Por. F. Scholz, *Zwischen Staatsräson und Evangelium. Kardinal Hlond und die Tragödie der ost-deutschen Diözesen*, Frankfurt a. Main 1988, s. 58–63.

⁷⁰ Por. J.J. Baron, *Kirche zwischen Nationalismus und Kommunismus. Das Ringen der Apostolischen Administratoren von Oppeln um eine zeitgerechte Seelsorge in Oberschlesien 1945–1972*, Frankfurt a. Main 1997, s. 59–76.

⁷¹ Por. P. Szymkiewicz, *Polsko-czechosłowacki konflikt graniczny...*, s. 38–67.

ze stolicą w Gorzowie Wielkopolskim i ks. dr. Edmundem Nowickim⁷². Swoje decyzje kardynał oparł na domniemaniu, że administratorzy apostołscy zyskają niebawem formalną akceptację Stolicy Apostolskiej i staną się pełnoprawnymi biskupami diecezjalnymi na powierzonych sobie obszarach, które będą wówczas samodzielnymi diecezjami. Jedynie bowiem Stolica Apostolska, i to dopiero po zawarciu traktatów międzynarodowych, ostatecznie regulujących kwestię powojennych granic w Europie, mogła na tych przydzielonych Polsce ziemiach kanonicznie erygować nowe diecezje⁷³.

5. Od Administracji(-tury) Apostolskiej Śląska Opolskiego do diecezji opolskiej (1945–1972–1992)

Dla opolskiej rzeczywistości kościelnej po II wojnie światowej istotna była decyzja kard. A. Hlonda, powołująca z dniem 15.08.1945 r. katowickiego kapłana, ks. infułata dr. Bolesława Kominka⁷⁴ na pierwszego polskiego administratora apostołskiego Śląska Opolskiego.

⁷² P. Raina, *Kościół w PRL...*, t. 1, s. 46–59.

⁷³ Erygowanie to nadanie statusu prawnego jakiejś instytucji lub terytorium w Kościele katolickim.

⁷⁴ Ks. dr Bolesław Kominek ur. 23.12.1903 r. w Radlinie, na terenie obecnej archidiecezji katowickiej. Studia filozoficzno-teologiczne odbył na Uniwersytecie Jagiellońskim, po czym przyjął święcenia kapłańskie w Katowicach 11.09.1927 r. Studiował także w Instytucie Katolickim w Paryżu, uzyskując w 1930 r. doktorat z filozofii tomistycznej. Po powrocie do kraju był najpierw wikariuszem parafii w Katowicach-Dębju, a następnie sekretarzem bp. S. Adamskiego i diecezjalnym sekretarzem Akcji Katolickiej. 15.08.1945 r. prymas Polski kard. A. Hlond mianował go administratorem apostołskim dla Śląska Opolskiego. Pozostawał na tym stanowisku aż do wysiedlenia go z Opola przez władze komunistyczne 26.01.1951 r. Kiedy prymas S. Wyszyński w kwietniu 1951 r. uzyskał od papieża Piusa XII nominację biskupie dla administratorów apostołskich Ziemi Zachodnich i Północnych, był wśród nich także ks. infułata B. Kominek, wyznaczony na biskupa we Wrocławiu. Posługę biskupią na Dolnym Śląsku mógł jednak objąć dopiero po wydarzeniach październikowych w 1956 r. Papież Jan XXIII w 1962 r. mianował go arcybiskupem tytularnym, zaś papież Paweł VI 28.06.1972 r. arcybiskupem-metropolitą wrocławskim, a wreszcie 5.03.1973 r. kardynałem. Zm. we Wrocławiu 10.03.1974 r. Na temat kard. B. Kominka pisali m.in.: Z. Brzezinka, *Kardynał B. Kominek, śląski patriarcha*, „Wiadomości Archidiecezjalne” 1994, nr 9, s. 508–511; K. Dola, *Kościół katolicki na Opolszczyźnie w latach 1945–1965*, „Nasza Przeszłość” 1965, t. 22, s. 69–112; E. Górecki, *Pasterz w każdym calu*, „Nowe Życie” 1999, nr 3, s. 2–4; J. Kopiec, *Dzieje Kościoła katolickiego na Śląsku Opolskim*, Opole 1991; tenże, *Ksiądz Bolesław Kominek o swoim opolskim okresie*, [w:] *Słowo nieskowane. Księga jubileuszowa dla ks. Jana Kruciny*, red. A. Nowicki, J. Tyrawa, Wrocław 1998; J. Krucina, *Dwa światy kardynała Kominka*, „Gość Niedzielny” 1994, nr 44/45; J. Mandziuk, *Bolesław Kominek*, [w:] *Słownik polskich teologów katolickich 1918–1981*, t. 6, Warszawa 1983, s. 113–123; J. Pater, *Z dziejów wrocławskiego Kościoła*, Wrocław 1997; tenże, *Kominek Bolesław (1903–1974)*, [w:] *Słownik biograficzny katolickiego duchowieństwa śląskiego XIX i XX wieku*, red. M. Pater, Katowice 1996, s. 180–184; J. Swastek, *Pasterz naprawdę wielki: z życia i działalności arcybiskupiej księdza kardynała Bolesława Kominka w latach 1956–1974*, „Dolny Śląsk” 1996, nr 2, s. 284–294; *Verbum Crucis. Kardynałowi Bolesławowi Kominkowi w hołdzie*, red. J. Krucina, Wrocław 1974; S. Wójcik, *Trudna koegzystencja biskupa Bolesława Komin-*

Tym samym została powołana do życia Administracja(tura) Apostolska Śląska Opolskiego⁷⁵ – tak do 1951 r. zwała się ta nowa terenowa jednostka kościelna – obejmująca górnośląską część dotychczasowej niemieckiej archidiecezji wro-

---

ka z władzami komunistycznymi, „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” 1995, t. 15, s. 207–238.

⁷⁵ Kodeks Prawa Kanonicznego z 1917 r. (*Codex Iuris Canonici* – CIC), obowiązujący do 1983 r., nic nie mówi o administracjach(-turach) apostolskich, natomiast mówi o administratorach apostolskich (CIC kan. 312–318) i to tylko w odniesieniu do już istniejących diecezji, bądź innych, podobnych jednostek administracji terytorialnej Kościoła. Instytucję administratora apostolskiego Stolica Apostolska stosuje w nadzwyczajnych przypadkach, wynikających bądź z wewnętrzkościelnych wymogów dyscyplinarnych, bądź z uwagi na specyficzne warunki polityczne. Mianuje wówczas dla określonej diecezji czy innego ściśle określonego terytorium – na którym mogli do tej pory sprawować jurysdykcję kościelną rządcy, przewidziani prawem kościelnym, czyli należący do korpusu normalnej administracji – swych wikariuszy, którzy w imieniu papieża zarządzają danym obszarem kościelnym. Administratorzy kościelni mogą być mianowani za życia właściwych ordynariuszy, tj. biskupów rezydencjalnych (gdy biskup diecezjalny jest wprawdzie obecny na miejscu, ale z powodu choroby nie jest zdolny do wykonywania pasterskich obowiązków, np. z powodu choroby umysłowej, ale też w wypadkach, gdy tego biskupa fizycznie nie ma na miejscu, bo np. jest uwięziony, albo uniemożliwia się mu sprawowania urzędu), lub gdy na stolicy biskupiej istnieje wakans (śmierć biskupa lub jego dobrowolna rezygnacja z urzędu). Z chwilą mianowania administratora apostolskiego zawieszona zostaje władza dotychczasowego ordynariusza – biskupa, jego wikariusza generalnego czy wikariusza kapitulnego. Administratorzy apostolscy mogą być mianowani na ściśle określony bądź też nieokreślony czas. W warunkach, kiedy sami nie mogą spełniać swej władzy, mogą mianować wikariuszy generalnych. Zakres władzy administratorów apostolskich określa każdorazowo dekret Stolicy Apostolskiej. Mają oni zazwyczaj te same prawa i obowiązki, jakie przysługują biskupowi-ordynariuszowi, tylko bez skutków, które pociąga za sobą posiadanie konsekracji biskupiej, chyba że sami posiadają sakrę biskupią. Władza administratora apostolskiego ustaje w chwili prawnego objęcia wakującej diecezji przez nowego biskupa (CIC kan. 318; por. *Encyklopedia katolicka*, t. 1, red. F. Gryglewicz, R. Łukaszyk, Z. Sulowski, Lublin 1973, k. 91). Administracja(tura) apostolska to struktura nadzwyczajna, tymczasowa, zakładająca przekształcenie w strukturę normalną, tj. diecezję. Ksiądz E. Przekop wyjaśnia: „Administracja apostolska – kościelna jednostka organizacyjna podobna do biskupstwa, na czele której stoi administrator apostolski z władzą zwyczajną zastępczą; także część obszaru diecezji terytorialnie odgraniczona od biskupstwa, ale nieodłączona formalnie (np. niektóre diecezje po II wojnie światowej na skutek zmiany granic państw). Forma organizacyjna administracji apostolskiej stosowana jest również tam, gdzie trudności natury kościelno-politycznej uniemożliwiają normalne sprawowanie władzy jurysdykcyjnej, lub gdzie stosunki prawne jeszcze nie dojrzały do kanonicznego erygowania diecezji. Administracja apostolska jest tworem nieznanym w starym KPK; stanowi więc rozwiązanie prowizoryczne” (*Encyklopedia katolicka*..., t. 1, k. 90). Warto tu zwrócić uwagę, że w nowym, posoborowym Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r. w kan. 371 par. 2 wyraźnie mówi się już nie tylko o osobie administratora apostolskiego, ale i o administracji apostolskiej, określając ją następująco: „Administratura apostolska oznacza część Ludu Bożego, która ze względu na specjalne i wyjątkowo poważne racje, nie jest erygowana przez papieża jako diecezja, a piecza pasterska o nią zostaje powierzona administratorowi apostolskiemu, aby nią kierował w imieniu papieża” (CIC kan. 371 par. 2). Kodeks ten, jak widać, kładzie wyraźnie akcent na „specjalne racje”, dla których administratury apostolskie są powoływane. Przy czym te administratury apostolskie są omawiane łącznie z apostolskimi wikariatami i prefekturami apostolskimi. Częstszymi przyczynami mianowania i tworzenia administratur apostolskich są problemy w krajach misyjnych, gdzie nieraz trudno obsadzić diecezję stałym ordynariuszem, więc czasowo zastępują go administratorzy apostolscy.

ławskiej (34 dekanaty), a od 8.09.1945 r. – w związku z przejściem przez polską administrację kolejnych powiatów, graniczących z Czechosłowacją – również ziemię głubczycką, kościelnie przynależącą dotąd do czeskiej archidiecezji ołomuńskiej, były to 3 dekanaty: Branice, Głubczyce i Kietrz oraz wioska Owsiszcze w Raciborskiem, a pod względem państwowym przynależące dotąd do państwa niemieckiego.

W ciągu sześciu lat swej pionierskiej misji pasterskiej ks. infułat Bolesław Kominek stworzył od podstaw w pełni rozwinięte struktury diecezjalne Kościoła na Śląsku Opolskim. Sprawował on rządy w niezwykle trudnych i skomplikowanych warunkach, wynikających nie tylko z dezorganizacji powojennego życia kościelnego, ale i masowych przemieszczeń i wymiany ludności w skali dotychczas nieznannej, a także z nieunormowanej sytuacji w zakresie stosunków Kościoła – państwo komunistyczne. Pod koniec lat 50. XX w. zaczęto zarzucać Kościołowi, że uchyla się od konkretnych, jasnych i niedwuznacznych kroków w kierunku ustanowienia stałych polskich biskupstw na tzw. Ziemiach Odzyskanych. Zarzuty te wysuwano tym bardziej zdecydowanie, bo 6.06.1950 r. podpisana została w Warszawie deklaracja rządów Rzeczypospolitej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej o wytyczeniu ustalonej i istniejącej granicy polsko-niemieckiej na Odrze i Nysie Łużyckiej. W tym samym dniu (6 lipca) tegoż roku podpisany również został – w nawiązaniu do umowy poczdamskiej – układ w Zgorzelcu o wytyczeniu tej granicy.

Wychodząc z założenia, że w związku z tym zlikwidowany został wszelki stan tymczasowości w zakresie zachodniej granicy Polski oraz przynależności ziem na zachodzie i północy kraju, w styczniu 1951 r. rząd polski zarządził likwidację stanu tymczasowości w administracji kościelnej na Ziemiach Zachodnich i Północnych, co – jak głosiło oświadczenie Polskiej Agencji Prasowej – „umożliwi wybór wikariuszy kapitulnych oraz uznanie wszystkich dotychczasowych proboszczów za stałych rządców swych parafii i stałych wykonawców swych funkcji”⁷⁶. Jak się jednak okazało, krok ten zamiast zlikwidować stan tymczasowości, miał raczej pogłębić tymczasowość administracji kościelnej na Opolszczyźnie, gdyż administrator apostolski w Kościele znaczy więcej aniżeli wikariusz kapitulny.

W konsekwencji wspomnianego komunikatu rządu, urzędujący administratorzy apostolscy, powołani przez kard. Augusta Hlonda w sierpniu 1945 r., zostali siłą wysiedleni ze swoich stolic⁷⁷. Usunięcie ks. B. Kominka z Opola przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa (UB) nastąpiło 26.01.1951 r. w godzinach porannych. Było to brutalne złamanie porozumienia między państwem a Kościołem w Polsce z 1950 r., stanowiło bowiem niedopuszczalną ingerencję w wewnętrzne sprawy Kościoła.

⁷⁶ Archiwum Kurii Opolskiej (dalej: AKO), sygn. VA 2/58.

⁷⁷ Szerzej na ten temat zob. Urząd do spraw Wyznań, List do Episkopatu Polski w sprawie likwidacji stanu tymczasowości administracji kościelnej Ziem Odzyskanych – 23.10.1950 r., [w:] P. Raina, *Kościół w PRL...*, t. 1, s. 265; Rząd PRL, List prasowy o likwidacji stanu tymczasowości w administracji kościelnej na Ziemiach Zachodnich – 27.01.1951 r., [w:] P. Raina, *Kościół w PRL...*, t. 1, s. 283–284; Sprawozdanie z rozmowy bpa Z. Choromańskiego z posłem F. Mazurem na temat Kościoła na ziemiach zachodnich, [w:] P. Raina, *Kościół w PRL...*, t. 1, s. 286–290.

Zwołana do Opolą jeszcze tego samego dnia, tj. 26.01.1951 r. po południu Rada Konsultorów Diecezjalnych zmuszona była „wybrać”, również pod naciskiem funkcjonariuszy UB, uległego władzom państwowym wikariusza kapitulnego. Został nim ks. Emil Kobierzycki⁷⁸. Przy tym wyborze został naruszony

---

⁷⁸ Ks. Emil Kobierzycki (1892–1963) ur. we Lwowie 4.06.1892 r. Studia teologiczne rozpoczęte na uniwersytecie we Lwowie w czasie pierwszej wojny światowej musiał przerwać, gdyż razem z ojcem i wujem został wywieziony przez wojska carskie na Sybir. Tam wypuszczony na wolność kontynuował studia teologiczne w niemieckim seminarium duchownym w Saratowie. Ale i te studia zostały przerwane przez rewolucję październikową. Z Rosji udało mu się zbiec i przez Finlandię, Szwecję i Niemcy powrócić do Lwowa. Tu w 1918 r. przyjął święcenia kapłańskie. Na stanowisku proboszcza parafii w Brodach zastała go II wojna światowa. Nastąpiły ciężkie czasy ze względu na okupacyjne warunki. Z narażeniem życia stawał w obronie swych parafian, którym groziły aresztowania, wywózki i rozstrzelania. Wzięty wraz z kilkudziesięcioma parafianami do „hitlerowskiego lagru”, tylko dzięki niezwykłemu sprytowi i zimnej krwi zdołał podczas transportu zbiec, a także ocalić wielu swoich parafian. Ukrył się w Brzesku, skąd – już po zakończeniu II wojny światowej – przybył na Śląsk Opolski. Był tu najpierw wikariuszem parafii św. Piotra i Pawła w Opolu, a potem proboszczem parafii „na Górcie” w Opolu. Pierwszy administrator apostolski Śląska Opolskiego, ks. Bolesław Kominek, powierzył mu dodatkowo opiekę nad przybywającymi repatriantami ze Wschodu. Został też konsultorem diecezjalnym. Na tych stanowiskach pozostawał aż do wyboru na wikariusza kapitulnego, który odbył się w Opolu w dramatycznych okolicznościach. Dnia 26.01.1951 r. władze PRL usunęły bowiem wszystkich polskich administratorów apostolskich Ziem Zachodnich i Północnych, którzy byli powołani na te stanowiska przez prymasa Polski kard. A. Hłonda, na mocy nadzwyczajnych pełnomocnictw nadanych mu przez Stolicę Apostolską w sierpniu 1945 r. Wywieziono ich w nieznanym kierunku; ostatecznie przesiedlono do centralnej Polski. Administracje apostolskie pozostały bez swoich pasterzy. W tych warunkach, pod presją funkcjonariuszy UB, m.in. w Opolu, pośpiesznie zwołano Radę Konsultorów, aby dokonać wyboru tymczasowego rządcy kościelnego Śląska Opolskiego z uprawnieniami wikariusza kapitulnego. Został nim „wybrany” jednogłośnie przez zastraszone konsultorów dotychczasowy proboszcz parafii NMP i św. Wojciecha w Opolu ks. Emil Kobierzycki. Nikt z obecnych wówczas konsultorów nie miał odwagi przyjąć tego stanowiska w obliczu wzmagających się coraz bardziej represji, a nawet przesładowań Kościoła ze strony władzy komunistycznej. Władze państwowe domagały się też, by ks. E. Kobierzycki zaraz po wyborze objął urządowanie w kurii. Ten jednak wyraźnie ociągał się, czekając na zatwierdzającą akt wyboru decyzję prymasa Polski. Z tego powodu został nawet wezwany na UB i tu jedynie symulowany atak serca uchronił go od przykrych konsekwencji – jakie mogły go spotkać – z aresztowaniem łącznie. Dopiero po zatwierdzeniu wyboru przez prymasa S. Wyszyńskiego ks. E. Kobierzycki, po złożeniu przepisanej prawem kanonicznym przysięgi w sekretariacie prymasa w Warszawie 1.02.1951 r., przystąpił do sprawowania swych obowiązków na Śląsku Opolskim. Czasy, w których mu przyszło pełnić obowiązki ordynariusza były politycznie bardzo trudne, m.in. dlatego obciążone są szeregiem brzemiennej w skutkach jego posunięć. Najbardziej tragicznym z nich stało się przymusowe wysiedlenie ze Śląska Opolskiego przez władze komunistyczne najpierw 20 księży proboszczów śląskiego pochodzenia, a miesiąc później ok. tysiąca siostr zakonnych i likwidacja 182 klasztorów – a wszystko to za wyraźnym przyzwoleniem władzy kościelnej ordynariatu Śląska Opolskiego. Choć wysiedleń tych dokonały władze komunistyczne i nie było ludzkiej siły, aby je powstrzymać, to jednak opolskie władze kościelne mogły wówczas przynajmniej przeciw nim zaprotestować, aby w ten sposób wziąć w obronę wysiedlanych, a nie godzić się na to oczywiście bezprawie. I choć nie da się tego nijak usprawiedliwić, to jednak przy ocenie tych faktów należy wziąć pod uwagę całą ówczesną atmosferę terroru i zastraszenia, spowodowaną walką państwa z Kościołem katolickim w celu doprowadzenia go do całkowitej uległości na wzór cerkwi prawosławnej w ZSRR. Z tego względu

kanon 166 obowiązującego wtedy prawa kanonicznego, który stwierdza: „Gdyby laicy, osoby prywatne lub władze świeckie w jakikolwiek sposób, za zgodą wyborców, lub wbrew ich woli, wmieszali się do wyboru kościelnego wbrew wolności kanonicznej, a wpływ ten był skuteczny – wybór będzie z mocy samego prawa (*ipso iure*) nieważny”⁷⁹.

W tej niebezpiecznej dla Kościoła w Polsce sytuacji, aby umożliwić kontynuowanie normalnego duszpasterstwa, prymas Stefan Wyszyński⁸⁰ mianował wy-

---

nad Polską, zwłaszcza na Ziemiach Zachodnich, zawiśla wówczas nawet groźba schizmy. Władze państwowe nie ukrywały zresztą swoich zamiarów utworzenia na tych terenach kościoła narodowego z uległej sobie części duchowieństwa, gdyby opór reszty okazał się zbyt duży. Wyraźnie dał temu wyraz najbliższy współpracownik Bolesława Bieruta, Franciszek Mazur, mówiąc: „My nie chcemy schizmy, ale pójdziemy na to. Interesy tego wymagają [...]. Znajdziemy proboszczów, zażądamy od nich ślubowania i wszystko przeprowadzimy”. A o tym, że było to całkiem realne niebezpieczeństwo, niech świadczy fakt, że w całej Polsce w murach więziennych przebywało wówczas ok. 900 katolickich duchownych, w tym kilku biskupów. Niektóre diecezje pozbawione były swoich ordynariuszy (np. Kraków, Katowice). Mnożyły się procesy sądowe opornych wobec systemu stalinowskiego księży i biskupów, a wreszcie nastąpiło aresztowanie prymasa Wyszyńskiego. I to także należy mieć na uwadze, próbując sprawiedliwie ocenić ordynariat opolski w ponurych latach stalinowskich (1951–1956). Ks. E. Kobierzycki sprawował rządy ordynariusza na Śląsku Opolskim przez ponad 5 lat – od 1.02.1951 do 16.12.1956 r., kiedy to – w efekcie popaździernikowej odwilży politycznej – obowiązki rządcy kościelnego na Śląsku Opolskim mógł objąć bp Franciszek Jop. Ks. E. Kobierzycki zm. 9.01.1963 r. w Bytomiu, w parafii Świętej Trójcy, gdzie od 1958 r. był proboszczem. Pogrzeb odbył się w Bytomiu 13.01.1963 r. Zob. AKO, Akta Personalne (dalej: AP), sygn. PK IV-12/51 ks. E. Kobierzycki.

⁷⁹ W „Pro memoria w sprawie Ziemi Zachodnich” z 10.03.1951 r., podpisanym przez sekretarza episkopatu, bp. ks. Z. Choromańskiego, czytamy m.in.: „Wybór wikariuszów kapitulnych przez diecezjalne rady konsultorów był nieważny, o czym został powiadomiony Rząd. W wytworzonej sytuacji... w granicach swych uprawnień specjalnych... Prymas Polski udzielił wikariuszom kapitulnym jurysdykcji kościelnej do sprawowania władzy”. AKO, sygn. VA 3/52.

⁸⁰ Kard. Stefan Wyszyński (1901–1981) prymas Polski, od 1948 r. arcybiskup gnieźnieński i warszawski, od 1953 r. kardynał. Ur. 3.08.1901 r. w Zuzeli nad Bugiem w wielodzietnej rodzinie organisty. Podstawową edukację uzyskał w Zuzeli i Andrzejowie; wykształcenie średnie zdobywał w Warszawie (od 1912 r.), Łomży (od 1914 r.) i Włocławku (od 1917 r. – niższe seminarium, czyli Liceum im. Piusa X); następnie wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku (1920 r.); po jego ukończeniu otrzymał święcenia kapłańskie (3.08.1924 r.). W 1924 r. objął wikariat przy katedrze włocławskiej i stanowisko redaktora dziennika diecezjalnego „Słowo Kujawskie”; pełnił funkcję prefekta kursów wieczorowych dla dorosłych. W 1925 r. rozpoczął studia na Wydziale Prawa Kanonicznego oraz Wydziale Prawa i Nauk Społeczno-Ekonomicznych KUL; związał się wówczas z ks. W. Kornilowiczem oraz działał m.in. w Stowarzyszeniu Katolickiej Młodzieży Akademickiej „Odrodzenie”. W 1929 r. uzyskał stopień doktora na podstawie pracy „Prawa rodziny, Kościoła i państwa do szkoły”. Następnie otrzymał stypendium zagraniczne i wyjechał do Austrii, Włoch, Francji, Belgii, Holandii i Niemiec w celu zapoznania się ze stanem badań nad chrześcijańską nauką społeczną. Od 1930 r. wykładał prawo kanoniczne i socjologię w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku, był działaczem Akcji Katolickiej i Chrześcijańskich Związków Zawodowych. W latach 1932–1939 był redaktorem naczelnym „Ateneum Kapłańskiego”, od 1937 r. członkiem Rady Społecznej przy prymasie Polski A. Hlondzie. Okres okupacji niemieckiej spędził – z polecenia swej władzy diecezjalnej – głównie w Kozłowie (Lubelszczyzna) i w Laskach k. Warszawy; prowadził konspiracyjną akcję oświatową;

branych kapłanów swoimi wikariuszami generalnymi. Aby nie zaostrzać sytuacji – wobec nieprzejednanego stanowiska władz PRL i w celu zapobieżenia grożącej

pełnił obowiązki kapelana podwarszawskich formacji AK, m.in. w 1944 r. w szpitalu powstań-
 czym w Laskach (pseud. Radwan II). W 1945 r. został mianowany kanonikiem włocławskim
 i rektorem seminarium we Włocławku; był inicjatorem diecezjalnego tygodnika „Ład Boży”.
 W latach 1946–1948 został biskupem lubelskim; jako Wielki Kanclerz KUL podjął obowiązki
 związane z odbudową tej uczelni, prowadził wykłady na Wydziale Prawa i Nauk Ekonomicz-
 no-Społecznych. Z jego inspiracji powstał Wydział Filozofii Chrześcijańskiej. Zainicjował wy-
 danie *Encyklopedii katolickiej*. Dnia 12.11.1948 r. został mianowany arcybiskupem gnieźnień-
 skim i warszawskim oraz prymasem Polski, przewodniczącym Konferencji Episkopatu Polski.
 W okresie nasilenia komunistycznych represji wobec Kościoła i społeczeństwa, stanął w obronie
 chrześcijańskiej tożsamości narodu, inicjując zarazem politykę rozważnego układania stosunków
 z władzami państwowymi. Dnia 14.04.1950 r. podpisał porozumienie regulujące stosunki Pań-
 stwo – Kościół (pierwszy tego typu akt w krajach Europy Wschodniej). W 1951 r. udał się do
 Rzymu, gdzie od Piusa XII uzyskał potwierdzenie obranej przez Episkopat Polski linii postępo-
 wania. Dnia 12.01.1953 r. został kardynałem, nie otrzymał jednak od władz państwowych zgody
 na wyjazd do Rzymu i na odebranie insygniów nowej godności (odebrał je z rąk papieża Piusa
 XII dopiero w maju 1957 r.). W okresie ponownego wzmożenia walki z Kościołem uwięziony
 (25.09.1953 r.) i pozbawiony władzy kościelnej, przebywał kolejno w Rywałdzie, Stoczku War-
 mińskim, Prudniku i Komańcy; podczas uwięzienia (wspomnienia: *Zapiski więzienne* – 1982
 r.) sformułował program wielkiej odnowy życia religijnego w Polsce pod nazwą „Jasnogórskie
 Śluby Narodu” (w sierpniu 1956 r.) i – stanowiące jego kontynuację – nawiedzenia wszystkich
 polskich parafii przez kopię wizerunku Matki Boskiej Częstochowskiej (od 1957 r.). Uwolniony
 26.10.1956 r. powrócił do Warszawy. Opracował założenia Wielkiej Nowenny przed obchodami
 Tysiąclecia Chrztu Polski (1956–1966), których kulminacyjnym punktem był akt całkowitego
 oddania Polski Matce Bożej (3.05.1966 r.). W pierwszej połowie lat 60., po okresie względnej
 odwilży, nastąpił kolejny etap konfrontacji prymasa Wyszyńskiego i Episkopatu z władzami pań-
 stwowymi, m.in. doszło do ostrego konfliktu w związku z Orędziem biskupów polskich do bisku-
 pów niemieckich, zzywającym do pojednania obu narodów oraz kościelnymi obchodami Mil-
 lennium Chrztu Polski. Ukoronowaniem idei pojednania polsko-niemieckiej była podróż kard.
 S. Wyszyńskiego – wraz z delegacją biskupów polskich – do Niemiec (21–25.09.1978 r.). Uczestni-
 czył we wszystkich czterech sesjach Soboru Watykańskiego II, z jego sugestii zostały podjęte w Pol-
 sce „czuwania soborowe” (prawie nieprzerwane, całonocne modlitwy różnych grup społecznych
 w intencji prac i obrad Soboru). Wobec każdej nowej fali konfliktów społecznych w Polsce, stawał
 w obronie podstawowych praw człowieka i narodu; stosując cierpliwą politykę małych, ale stanow-
 czych kroków, odegrał wielką rolę w organizacji polskich struktur kościelnych na Ziemiach Za-
 chodnich i Północnych (w 1972 r. doprowadził do ustanowienia tu nowych diecezji). Uwieńczeniem
 dzieła życia kard. S. Wyszyńskiego stał się wybór (w 1978 r.) jego bliskiego współpracownika, kard.
 K. Wojtyły na papieża. W latach 1980–1981 odegrał rolę mediatora między „Solidarnością” a włą-
 dzami państwowymi, zwłaszcza przy rejestracji NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych.
 Kard. S. Wyszyński zdecydowanie przeciwstawiał się marksistowskiej koncepcji życia społecz-
 nego, bronił godności i praw człowieka, w tym prawa do wolności religijnej, prawa Kościoła do
 swobodnej działalności duszpasterskiej, jednocześnie dążył do moralnego odrodzenia społeczeń-
 stwa. W warunkach totalitarnego zniewolenia przyczynił się do tworzenia klimatu duchowej wol-
 ności, w którym mogły dojrzewać demokratyczne inicjatywy społeczne. Był jednym z najdłużej
 zasiadających na stolicy gnieźnieńskiej arcybiskupów; niespełna 80 lat jego życia objęło: 57 lat
 kapłaństwa, 35 biskupstwa, 32 prymasostwa. Zm. 28.05.1981 r. w Warszawie, pochowany został
 w krypcie Bazyliki Archikatedralnej. W 1987 r. jego doczesne szczątki spoczęły w specjalnie wznie-
 sionej kaplicy w tej bazylice.

schizmie – „przyjęto, że nowi rządcy diecezji nosić będą nazwę wikariuszy kapitulnych”⁸¹, choć byli wikariuszami generalnymi prymasa Polski.

Wybór ks. E. Kobierzyckiego na wikariusza kapitulnego pod naciskiem władz politycznych spowodował w konsekwencji to, że stał się on przez to narzędziem w ich rękę. Wiele z jego pociągnięć administracyjnych w diecezji dokonało się pod naporem czynników świeckich, których musiał słuchać. Był to więc okres szczególnie dramatycznych represji wobec duchowieństwa i bezprzykładnej ingerencji czynników państwowych w wewnętrzne sprawy Kościoła.

Tak więc w szczytowym okresie stalinizacji kraju ks. E. Kobierzycki przez prawie sześć lat (1951–1956) był rządcą „Ordynariatu Śląska Opolskiego” (tak często określać dotychczasową Administrację Apostolską Śląska Opolskiego, aby podkreślić jej nowy, rzekomo mocniejszy od dotychczasowego, status kanoniczno-prawny, podczas gdy było to poniekąd określenie równoważne)⁸², mimo iż wkrótce po jego „wyborze” na wikariusza kapitulnego, na skutek interwencji prymasa S. Wyszyńskiego w Stolicy Apostolskiej, już 18.04.1951 r. papież Pius XII powziął idące o wiele dalej w kierunku stabilizacji kanonicznej rozwiązanie, ustanawiając dla omawianych jednostek terytorialnych rządców kościelnych w randze biskupów tytularnych.

Dla Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego został wtedy mianowany ordynariuszem⁸³ biskup pomocniczy z Sandomierza, ks. dr Franciszek Jop. Władze państwowe nie wyraziły jednak zgody na tę nominację. Stała się ona możliwa dopiero po sześciu latach na skutek zmian w sytuacji politycznej kraju, jakie nastąpiły po wydarzeniach październikowych 1956 r.

⁸¹ W cytowanym „Pro memoria” bp. Z. Choromańskiego z 10 marca 1951 r. mówi się, że: „w wytworzonej sytuacji [...] przyjęto, że nowi rządcy diecezji nosić będą nazwę wikariuszy kapitulnych”. AKO, sygn. VA 3/52.

⁸² Ordynariat – jednostka administracyjna w Kościele katolickim, odpowiadająca diecezji. Por. B. Kominek, *W służbie „Ziem Zachodnich”. Z teki pośmiertnej*, wyd. J. Krucina, Wrocław 1977, s. 108; B. Kumor, *Historia Kościoła – czasy współczesne 1914–1992*, cz. 8, Lublin 1995, s. 481; J. Kopiec, *Dzieje Kościoła...*, s. 112; A. Rogalski, *Kościół katolicki na Śląsku...*, s. 48–49. Po usunięciu administratora apostolskiego z Opolu w kołach rządowych lansowano nawet koncepcję połączenia administracji apostolskiej w Opolu z administracjami apostolskimi wrocławską i gorzowską we wspólną jednostkę terytorialną. Plan ten popierał wikariusz kapitulny z Wrocławia ks. Kazimierz Lagosz. Ostatecznie jednak zrezygnowano z tej koncepcji. Por. E. Cińcio, *Dzieje branickiej prowincji Zgromadzenia Sióstr Maryi Niepokalanej w latach 1934–1984*, Kraków 1998, s. 83.

⁸³ Według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1917 r. kan. 198, określenie ordynariusz na jakimś terytorium odnosi się tak do biskupa rezydencjalnego (i tego pierwszorzędnie dotyczy ściśle rozumienie tego terminu, bo jest to ordynariusz stały), jak i wikariusza generalnego, administratora, wikariusza i prefekta apostolskiego (są to również ordynariusze, ale tymczasowi), czyli dotyczy prawnie powołanych rządców kościelnych na danym terytorium.

Tak więc bp F. Jop⁸⁴ mógł objąć rządy w Opolu dopiero 16.12.1956 r. na podstawie nominacji kard. S. Wyszyńskiego z 1.12.1956 r.⁸⁵. W dekrete nominacyjnym prymas Polski – na mocy nadzwyczajnych uprawnień otrzymanych od Stolicy Apostolskiej 18.04.1951 r. – udzielił mu władzy biskupa rezydencjalnego. Jako trzeci rządcą „Terytorium Kościelnego Śląska Opolskiego” (bo tak wówczas określany był charakter prawny ustanowionej po wojnie diecezjalnej struktury Kościoła na Śląsku Opolskim) bp F. Jop przez pierwszych jedenaście lat swej pasterskiej posługi sprawował władzę – w sensie formalnoprawnym – jako specjalny delegat prymasa Polski – „Biskup w Opolu”.

Dnia 25.05.1967 r., dzięki usilnym staraniom prymasa kard. S. Wyszyńskiego i Episkopatu Polski, dekretem Kongregacji Konsystorialnej Stolicy Apostolskiej, bp F. Jop został mianowany administratorem apostolskim na terytorium Śląska Opolskiego, z potwierdzeniem dotychczasowych uprawnień biskupa rezydencjalnego⁸⁶.

---

⁸⁴ Bp dr Franciszek Jop (1897–1976) ur. 8.10.1897 r. w Słupi Starej w diecezji sandomierskiej. Po ukończeniu szkoły podstawowej wstąpił do rosyjskiego gimnazjum w Warszawie (czasy rozbiorów), a potem do Seminarium Duchownego w Sandomierzu. Jako subdiakon został wysłany na studia prawa kanonicznego w Rzymie, które uwieńczył doktoratem na Uniwersytecie Gregoriańskim. Świecenia kapłańskie otrzymał w katedrze sandomierskiej w 1920 r. Biskup sandomierski mianował go najpierw notariuszem, następnie kanclerzem kurii sandomierskiej, a jednocześnie przez wiele lat był wykładowcą prawa kanonicznego i liturgiki w seminarium duchownym. Papież Pius XII mianował go 24.10.1945 r. biskupem tytularnym Daulii oraz biskupem pomocniczym diecezji sandomierskiej. Konsekrację biskupią otrzymał 19.05.1946 r. z rąk bp. Jana Lorka (pochodzącego ze Śląska Opolskiego), bp. Czesława Kaczmarka i bp. Franciszka Sonika. Dnia 18.04.1951 r. Pius XII wyznaczył go na kościelnego rządcę Śląska Opolskiego. Ówczesne warunki polityczne nie pozwoliły mu jednak na objęcie tej posługi. Dnia 13.12.1952 r., po usunięciu z diecezji przez UB krakowskich biskupów, kapituła krakowska dokonała jego wyboru na wikariusza kapitulnego archidiecezji krakowskiej. Rządy w Krakowie sprawował do 3.12.1956 r., tj. do czasu objęcia posługi biskupiej na Śląsku Opolskim. Ingres do opolskiej prokatedry Świętego Krzyża odbył 16.12.1956 r. Opolskim administratorem apostolskim został mianowany 25.05.1967 r., zaś po kanonicznym erygowaniu diecezji opolskiej 28.06.1972 r. został mianowany w tym samym dniu jej pierwszym biskupem rezydencjalnym. W latach 1961–1974 pełnił obowiązki przewodniczącego Komisji Liturgicznej Episkopatu Polski. Brał czynny udział w pracach Soboru Watykańskiego II, był nawet członkiem Soborowej Komisji Liturgicznej, a od 1964 r. członkiem Rady do Wykonania Konstytucji o św. Liturgii (do 1970 r.). W związku z tym kierował też wprowadzaniem odnowy liturgicznej w Polsce. Zm. 24.09.1976 r. w Opolu. W uroczystościach pogrzebowych w Katedrze Opolskiej, w podziemiach której został też pochowany, wzięli udział m.in. kard. Stefan Wyszyński i kard. Karol Wojtyła oraz ponad 40 biskupów. Por. H. Sobeczko, *W trosce o liturgiczne dziedzictwo. Życie i działalność duszpastersko-liturgiczna biskupa Franciszka Jopa (1897–1976)*, Opole 1986, s. 59; J. Mikołajec, *Pasterz. Działalność biskupa Franciszka Jopa w diecezji opolskiej (1956–1976)*, Opole 1992, s. 7–33.

⁸⁵ Zob. S. Wyszyński, *Dekret Nr 3497/56/P nominujący bpa F. Jopa „Biskupem w Opolu” – 1.12.1956 r.* „Wiadomości Urzędowe Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego” (dalej: WUAAŚOp) 1950/1957, nr 1, s. 10.

⁸⁶ WUKBŚOp 1967, nr 7, s. 149.

Dopiero jednak ratyfikacja układu o podstawach normalizacji wzajemnych stosunków między Polską a Republiką Federalną Niemiec z 3.06.1972 r., regulująca m.in. kwestię zachodnich granic Polski⁸⁷, umożliwiła ostatecznie rozstrzygnięcie – kanoniczne utworzenie pełnoprawnej diecezji na Śląsku Opolskim. Uczynił to papież Paweł VI bullą *Episcoporum Poloniae coetus* z 28.06.1972 r., erygując m.in. diecezję opolską, przyporządkowaną metropolii wrocławskiej (wraz z archidiecezją wrocławską i diecezją gorzowską)⁸⁸.

Biskup Franciszek Jop został mianowany pierwszym biskupem opolskim, czyli biskupem rezydencjalnym nowo ustanowionej diecezji⁸⁹ 28.06.1972 r. Był on formalnie biskupem opolskim przez cztery kolejne lata, aż do swojej śmierci w dniu 24.09.1976 r.

---

⁸⁷ P. Raina, *Kościół w PRL: Kościół katolicki a państwo w świetle dokumentów 1945–1989*, t. 2: *Lata 1960–74*, Poznań 1995, s. 583; Konferencja Episkopatu Polski. Komunikat z 131 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski – 28 czerwca 1972 r., WUDO 1973, nr 3/4, s. 95–96.

⁸⁸ Zob. Paweł VI, *Bulla „Episcoporum Poloniae coetus”* – 28.06.1972 r., WUDO 1973, nr 3/4, s. 66–67. Szerzej na ten temat zob. B. Kominiek, *W służbie „Ziem Zachodnich”...*, s. 116; B. Kumor, *Historia Kościoła...*, cz. 8, s. 489.

⁸⁹ Zob. Paweł VI, *Bulla nominująca bpa Franciszka Jopa biskupem rezydencjalnym w Opolu* – 28.06.1972 r., WUDO 1973, nr 3/4, s. 69–70.

Po nim, w ciągu dziesięciu miesięcy *vacansu* (od 25.09.1976 do 4.08.1977 r.), rządy w diecezji sprawował opolski biskup pomocniczy Waław Wycisk⁹⁰ w charakterze wikariusza kapitulnego⁹¹.

⁹⁰ Bp Waław Wycisk (1912–1984) ur. 11.02.1912 r. w Olbrachcicach, pow. Prudnik. Studia teologiczne odbył na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego oraz jeden semestr w 1932 r. na uniwersytecie w Bonn. Świeńców kapłańskich udzielił mu kard. Adolf Bertram 2.08.1936 r. we Wrocławiu. Po święceniach pełnił obowiązki wikariusza w parafiach: Olesno (1936–1940), Wysoka k. Olesna (1940), Bytom – Świętej Trójcy (1940–1945). Krótko po ustanowieniu Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego ks. inf. Bolesław Kominek powołał go na notariusza kurii i jednocześnie na wikariusza parafii św. Piotra i Pawła w Opolu, które to obowiązki pełnił w latach 1945–1948. Kanclerzem kurii został 20.08.1948 r., a jednocześnie był kapelanem Szpitala św. Wojciecha w Opolu. W 1949 r. mianowany został obrońcą węzła małżeńskiego, zaś po studiach specjalistycznych z prawa kanonicznego na KUL-u (1949–1951), oficjałem Sądu Duchownego w Opolu. Obowiązki te pełnił od 28.07.1951 do 12.02.1959 r. Biskup Franciszek Jop, po objęciu urzędu ordynariusza, potwierdził jego nominację na oficjała (7.01.1957 r.) i mianował go także konsultorem diecezjalnym (1957), wykładowcą prawa kanonicznego i praktyki kancelaryjnej w seminarium duchownym (1957–1977), członkiem Komisji ds. Sztuki Kościelnej i Budownictwa Sakralnego oraz egzaminatorem prosynodalnym. Bullą z 16.11.1958 r. Stolica Apostolska ogłosiła, że ks. Waław Wycisk został przez Jana XXIII mianowany biskupem tytularnym Cezarei w Numidii i zarazem biskupem pomocniczym kard. Stefana Wyszyńskiego dla archidiecezji gnieźnieńskiej. W bulli użyto słów: „Te Auxiliarem Episcopum nominamus et renuntiamus [...] Cardinalis Archiepiscopi [...] pro archidioecesi Gnesnensi, dato titulo episcopalis Ecclesiae Caesariensis in Numidia” (WUKBŚOp 1959, nr 2, s. 39–40). W dniu 23.01.1959 r. prymas Polski kard. Stefan Wyszyński, powołując się na upoważnienie uzyskane od papieża Jana XXIII, skierował bp. W. Wyciska „jako Biskupa Sufragana do niesienia pomocy w apostolskiej pracy Ks. Biskupowi Franciszkowi Jopowi” (WUKBŚOp 1959, nr 2, s. 41). Sakry biskupiej w Katedrze Opolskiej udzielił mu 25.01.1959 r. kard. S. Wyszyński wraz z biskupami B. Kominkiem i F. Jopem. Z dniem 10.01.1959 r. został on przez biskupa F. Jopa mianowany wikariuszem generalnym. W latach 1963–1965 brał udział w obradach Vaticanum II. W związku z nominacją biskupa F. Jopa na administratora apostolskiego Śląska Opolskiego w 1967 r (WUKBŚOp 1967, nr 7, s. 149), bp W. Wycisk został przez Pawła VI mianowany biskupem pomocniczym bp. F. Jopa w Opolu, a jednocześnie zwolniony z obowiązków sufragana archidiecezji gnieźnieńskiej. W dekrete nominacyjnym watykańskiej Kongregacji Konsystorialnej z 16.04.1967 r. czytamy, że Paweł VI bp. W. Wyciska „nominat ac renuntiat Auxiliarem Exc.mi [...] Francisci Jop [...] proinde absolvit a munere Auxiliaris Emmi [...] Cardinalis Wyszyński, archiepiscopi Gnesnesis et Varsaviensis” (WUKBŚOp 1968, nr 4, s. 87). Po ustanowieniu diecezji opolskiej w 1972 r. stał się on pierwszym biskupem pomocniczym tejże diecezji. Po śmierci bp. F. Jopa (1976 r.) Rada Konsultorów wybrała go wikariuszem kapitulnym (25.09.1976). Obowiązki te pełnił przez dziesięć miesięcy. Nowo mianowany (w 1977 r.) biskup opolski, ks. Alfons Nossol, mianował go wikariuszem generalnym, powierzając mu ponadto kierownictwo referatu ds. zakonnych, sakramentalnych i finansowych, funduszu emerytalnego i zapomogowego kapłanów. Jako członek episkopatu bp W. Wycisk został członkiem Komisji ds. Wydawnictw Katolickich i Środków Masowego Przekazu. Zmarł 22.03.1984 r. w Opolu i zgodnie ze swoją ostatnią wolą, pochowano go w rodzinnych Olbrachcicach. Śp. bp. W. Wyciskowi poświęcony został specjalny numer WUDO 1984, nr 6, s. 161–188; por. J. Kopiec, *Biskup wśród swojego ludu*, Opole 2009.

⁹¹ Wyboru dokonało kolegium konsultorów diecezjalnych. Diecezja opolska, jako jedna z nielicznych w kraju, nie posiadała i nadal nie posiada kapituły katedralnej, choć możliwość taką daje wspomniana wyżej papieska bulla erekcyjna. Zamiast kapituły diecezja posiada Kolegium Konsultorów Diecezjalnych, będących – zgodnie z Kodeksem Prawa Kanonicznego z 1983 r. – emanacją rady kapłańskiej.

Drugim z kolei opolskim biskupem diecezjalnym został ks. prof. dr hab. Alfons Nossol⁹², mianowany na ten urząd 25.06.1977 r. przez papieża Pawła VI⁹³, a 12.11.1999 r. przez papieża Jana Pawła II – w uznaniu wieloletniej działalności pasterskiej i ekumenicznej – wyniesiony do godności arcybiskupa tytularnego *ad personam*⁹⁴.

W latach rządów bp. A. Nossola papież Jan Paweł II bullą *Totus Tuus Poloniae Populus* z 25.03.1992 r. dokonał kolejnej reorganizacji struktury administracyjnej Kościoła katolickiego w Polsce⁹⁵, przy czym ten kanoniczny akt następcy św. Piotra odniósł się również do diecezji opolskiej, powodując znaczne przeobra-

---

⁹² Abp Alfons Nossol ur. 8.08.1932 r. w Broczu k. Krapkowic. W latach 1952–1957 odbył studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym Śląska Opolskiego w Nysie. Święceń kapłańskich udzielił mu 23.06.1957 r. w Katedrze Opolskiej bp Franciszek Jop, ordynariusz opolski. Studia doktoranckie kontynuował w zakresie teologii dogmatycznej na Wydziale Teologicznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, gdzie w 1961 r. uzyskał doktorat na podstawie dysertacji *Nauka Jana Hessena o religijnym poznaniu Boga*, a w 1976 r. stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy *Chrystologia Karla Bartha i jej wpływ na współczesną chrystologię katolicką*. W 1982 r. otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1986 r. profesora zwyczajnego. W latach 1968–1997 był pracownikiem naukowo-dydaktycznym KUL-u, od 1961 r. wykładał również w Wyższym Seminarium Duchownym w Nysie, a w 1994 r. objął funkcję kierownika Katedry Teologii Dogmatycznej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. Mianowany przez papieża Pawła VI biskupem opolskim w maju 1977 r., święcenia biskupie z rąk kard. Stefana Wyszyńskiego przyjął w Katedrze Opolskiej 17.08.1977 r. W ciągu 32 lat swojej posługi pasterskiej w diecezji opolskiej założył w 1977 r. Diecezjalny Instytut Teologiczno-Pastoralny w Opolu, stanowiący filię Wydziału Teologicznego KUL-u, który później stał się Wydziałem Teologicznym nowo utworzonego w 1994 r. Uniwersytetu Opolskiego. W 1997 r. dokonał przeniesienia Wyższego Seminarium Duchownego z Nysy do Opola. Utworzył Muzeum i Archiwum Diecezjalne, a także Diecezjalny Dom Księży Emerytów w Opolu. W 1990 r. reaktywował diecezjalny oddział Caritas. Ustanowił radę kapłańską i radę duszpasterską. Po przełomie politycznym w 1989 r. w parafiach zamieszkałych przez mniejszość niemiecką wprowadził msze św. w języku „serca”. W 1984 założył diecezjalne Radio Góra św. Anny (obecnie Radio Doxa). W 1983 r. gościł na Górze św. Anny papieża Jana Pawła II w trakcie jego II podróży apostolskiej do Polski. Dnia 12.11.1989 r. odprawił Mszę Pojednania Polsko-Niemieckiego w Krzyżowej, w trakcie której premier Tadeusz Mazowiecki i kanclerz Helmut Kohl przekazali sobie znak pokoju. W Episkopacie Polski był członkiem Rady Głównej (od 1996 Rady Stałej) oraz przewodniczącym Rady Naukowej i Rady ds. Ekumenizmu oraz współprzewodniczącym Komisji ds. Dialogu Konferencji Episkopatu Polski i Polskiej Rady Ekumenicznej. Był członkiem Papieskiej Rady Popierania Jedności Chrześcijańców oraz Międzynarodowych Komisji Mieszanych ds. Dialogu Teologicznego między Kościołem katolickim a luteranckim. W 1999 r. Jan Paweł II wyniósł go do godności arcybiskupa *ad personam*. Dnia 14.08.2009 r. papież Benedykt XVI przyjął jego rezygnację z obowiązków biskupa diecezjalnego opolskiego. Odąd przebywa na emeryturze w Kamieniu Śląskim.

⁹³ Szerzej na ten temat zob. H. Sobeczko, *Ks. A. Nossol biskupem opolskim*. WUDO 1973, nr 12, s. 380–381; zob. Paweł VI, *Bulla mianująca ks. Alfonsa Nossola biskupem diecezjalnym w Opolu – 25 czerwca 1977 r.*, WUDO 1977, nr 12, s. 363–365.

⁹⁴ *Dekret Kongregacji ds. Biskupów dotyczący wyniesienia biskupa opolskiego A. Nossola do godności arcybiskupa tytularnego ad personam*, WUDO 1999, nr 12, s. 591–592.

⁹⁵ Zob. Jan Paweł II, *Bulla „Totus Tuus Poloniae Populus”* – 25 marca 1992 r., *Acta Apostolicae Sedis* (dalej: AAS) 1992, s. 1099–1112.

żenia w jej strukturze, zarówno w zakresie uszczuplenia jej obszaru (na rzecz nowo ustanowionych wówczas diecezji gliwickiej i kaliskiej), jak i liczby mieszkańców oraz metropolitalnego podporządkowania diecezji. Weszła ona bowiem wraz z diecezją gliwicką w obręb nowo ustanowionej metropolii górnośląskiej z siedzibą w Katowicach.

Po 32 latach sprawowania biskupiej posługi w Opolu, w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego abp Alfons Nossol złożył rezygnację z urzędu biskupa opolskiego, którą papież Benedykt XVI przyjął⁹⁶, mianując kolejnym opolskim biskupem diecezjalnym ks. prof. dr. hab. Andrzeja Czaję⁹⁷.

6. Zmiany w kościelnym podziale administracyjnym na Śląsku Opolskim po 1945 roku

6.1. Zmiany w latach 1945–1956

Podział Śląska Opolskiego na dekanaty, który przed 1945 r. liczył ogółem 37 dekanatów z 429 parafiami, kuracjami i lokaliami w ramach powojennej administracji kościelnej do końca 1946 r. nie uległ zmianom, jakkolwiek utracił znaczenie dotychczasowy podział na komisariaty.

Zmiany dokonane w późniejszym czasie polegały na podziale dotychczasowych dekanatów kluczborskiego i oleskiego oraz dobrodzieńskiego, co spowodowało zmniejszenie liczby parafii w ich ramach. Dnia 19.11.1947 r. z dotychczasowego dekanatu kluczborskiego wydzielono 10 placówek duszpasterskich i utworzono z nich (nowy) dekanat wołczyński, a 11.12.1950 r. z części dekanatów kluczborskiego i oleskiego powstał (nowy) dekanat gorzowski. Po tych zmianach obszar Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego pod koniec 1950 r. dzielił się na 39 dekanatów z 438 samodzielnymi placówkami duszpasterskimi (parafie, kuracje i lokale).

W celu dostosowania granic dekanatów paczkowskiego i siołkowickiego – leżących na pograniczu z Administracją Apostolską Dolnego Śląska – do granic nowo utworzonych okręgów administracyjnych na ziemiach śląskich: Śląsk Opolski i Dolny Śląsk (niebawem stały się one województwami: śląsko-dąbrowskim i wrocławskim), dokonano korekty granic tych dekanatów w listopadzie 1945 r. i z de-

⁹⁶ Por. WUDO 2009, nr 9, s. 419–422; *Arcybiskup Alfons Nossol. 32 lata posługi biskupiej*, red. H.J. Sobeczko, Opole 2009.

⁹⁷ Bp Andrzej Czaja ur. 12.12.1963 r. w Oleśnie. Studia teologiczne odbył w opolskim seminarium duchownym. Świecenia kapłańskie otrzymał 11.06.1988 r. w Kluczborku. Był wikariuszem w parafii św. Józefa w Zabrze, następnie odbył studia specjalistyczne na KUL-u, po czym został pracownikiem naukowym KUL i Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. Mianowany biskupem opolskim, sakrę biskupią przyjął z rąk swego poprzednika abp. A. Nossola 29.08.2009 r. w Katedrze Opolskiej, odbywając zarazem ingres biskupi do katedry. Zob. numer specjalny WUDO 2009, nr 9, poświęcony nominacji i konsekracji trzeciego biskupa opolskiego, s. 417–472; por. „Schematyzm Diecezji Opolskiej” 2010, s. 47, 399.

kanatu paczkowskiego wyłączono trzy parafie: Złoty Stok, Doboszowice oraz Lubnów i przyłączono je do dolnośląskiego dekanatu kamienieckiego, a z dekanatu siołkowickiego, leżącego w północno-zachodniej części Śląska Opolskiego, wyłączono parafię Karłowice i przyłączono ją do dolnośląskiego dekanatu brzeskiego⁹⁸. W roku 1948 dokonano jeszcze jednej korekty granic Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego, mianowicie wyłączono gromadę Rogozin z parafii Gałęczycze i włączono do parafii Przeworno w Administracji Apostolskiej Dolnego Śląska⁹⁹. W roku 1957 kuria opolska zwróciła się do kard. Stefana Wyszyńskiego z prośbą o „przydzielenie do parafii Pokój w diecezji opolskiej” gromady Krogulno z sąsiedniej parafii Bąkowice w archidiecezji wrocławskiej¹⁰⁰. W związku z tym na podstawie dekretu z 25.02.1958 r. prymas S. Wyszyński „na mocy szczególniejszej władzy, udzielonej Nam przez Stolicę Apostolską”, wyłączył miejscowość Krogulno z ordynariatu wrocławskiego i przyłączył do parafii Pokój w ordynariacie opolskim, a w 1961 r. wyłączył jeszcze miejscowości Osiek Mały, Pieczyska i Sorzów z parafii Siemysłów w ordynariacie wrocławskim i przyłączył je do parafii Fałkowice w ordynariacie opolskim¹⁰¹. Ze względu na znaczną odległość niektórych miejscowości od macierzystego kościoła parafialnego postanowiono, że będą one obsługiwane przez duszpasterzy najbliższej parafii sąsiedniej administracji apostolskiej, bez formalnej zmiany dotychczasowych jej granic¹⁰².

Choć na skutek zniszczeń wojennych i migracji ludności niektóre parafie (Pielgrzymów, Więcmierzyce, Wilamowa) utraciły samodzielność duszpasterską i weszły w ramy parafii sąsiednich, to jednak formalnie jako parafie nie zostały zlikwidowane. I dlatego ogólna liczba parafii, kuracji i lokalii w momencie ustanowienia administracji apostolskiej pozostała na dotychczasowym poziomie 429.

Na przełomie 1945 i 1946 r. liczba parafialnych placówek duszpasterskich wzrosła do 441 w wyniku utworzenia 12 nowych kuracji (*vicariae perpetuae*) w dekanatach: kluczborskim, dobrodzieńskim, zagwizdziańskim i strzeleckim. Powstały one w większości w miejscowościach dotąd ewangelickich (z wyjątkiem Radawia i Myśliny w dekanacie dobrodzieńskim, w których rodzima katolicka ludność śląska pozostała na miejscu i już wcześniej stały się one *de facto* prawie samodzielnymi placówkami duszpasterskimi), z których dotychczasowi mieszkańcy bądź wyjechali przed frontem, bądź zostali wysiedleni po froncie, a zasiedliła je polska napływowa ludność katolicka, przejmując na potrzeby kultu religijnego opuszczone kościoły ewangelickie. Były to kuracje utworzone w następujących miejscowościach: Bąków, Krzywizna, Smardy Górne, Krzywiczyny,

---

⁹⁸ Por. *Rozgraniczenie terytorialne pomiędzy administracją apostolską opolską i wrocławską*, WUAAŚIOp 1945, nr 2, s. 6–7.

⁹⁹ Por. WUAAŚIOp 1948, nr 19, s. 12.

¹⁰⁰ Por. Pismo Kurii z 31.10.57, LP.XXVII-5/57 w ADO.

¹⁰¹ Tamże, N.1323/58/P.

¹⁰² Tamże.

Skałagi, Polanowice, Nasale (w dekanacie kluczberskim), Grodziec (w dekanacie dobrodzieńskim), Radomierowice (w dekanacie zagwiździańskim) i Piotrówka (w dekanacie strzeleckim)¹⁰³. Z dniem 15.12.1946 r. liczba samodzielnych placówek duszpasterskich wzrosła do 442 w związku z utworzeniem kuracji w Owsiszczech¹⁰⁴.

Także i w innych dekanatach zaszła konieczność wyodrębnienia z dotychczasowych bardzo rozległych parafii nowych placówek duszpasterskich – w związku z powojenną wymianą ludności i całkowitym odwróceniem proporcji konfesyjnej. Z przedwojennej katolickiej parafii Gałączyce k. Grodkowa wyodrębniono przy kościołach poewangelickich samodzielną placówkę duszpasterską w Gnojnjej wraz z filiami w Jeszkotlach i Wawrzyszowie. Z pobliskiej parafii Wierzbnik – wyodrębniono samodzielną placówkę duszpasterską w Przylesiu Brzeskim z filią w Jankowicach Wielkich. W roku 1950 ustanowiono samodzielną placówkę duszpasterską (kurację) p.w. Najświętszego Serca Jezusa przy kaplicy publicznej księży jezuitów w Opolu¹⁰⁵.

Pewne zmiany terytorialne parafii nastąpiły także w 1948 r. Do Myśliny przyłączono osadę Dąbrowice z Szemrowic i gromadę Makowczyce z parafii p.w. NMP w Dobrodzieniu. Do parafii Lisięcice przyłączono gromadę Bernatów z parafii Kazimierz, a do Pietrowic Wielkich gromadę Zawodzie z parafii Jankowice (Cyprzanów). Do Kazimierza przyłączono gromadę Teszniów z parafii Grudynia Wielka¹⁰⁶; do parafii Samborowice wieś Pietraszyn z parafii Krzanowice; do parafii Otmuchów gromadę Śliwice z parafii Ratnowice¹⁰⁷. Do Myśliny przyłączono 6 domów z gromady Błachów z parafii p.w. św. Marii Magdaleny w Dobrodzieniu. Do Szklar przyłączono gromadę Jagielnica z parafii Gałączyce; do Jędrzejowa gromadę Starachowice Dolne (Miodówka) i Wójtowice z Kobieli; do Prudnika gromadę Łąki z parafii Moszczanka¹⁰⁸. Do Jędrzejowa przyłączono część gromady Kijawy z parafii Kopernik; do Krowiarek gromadę Thustomosty z parafii Kietrz. Do Rudyszwałdu przyłączono gromadę Chałupki z parafii Zabełków¹⁰⁹.

W roku 1949 nastąpiły następujące dalsze zmiany terytorialne dotyczące następujących parafii: do Wójcic przyłączono gromadę Brzezinka z Kałkowa; do Kopernik przyłączono gromadę Kwiatkówka z Kałkowa; do parafii Świętego Krzyża w Nysie przyłączono osadę Różanka z Białej Nyskiej¹¹⁰. Do Kamieńca przyłączono dom nr 1 gromady Boniowice z parafii Karchowice; do Białej miejscowość Nowy Dwór z Prężyny Wielkiej; do parafii Ludmierzyce przyłączono

¹⁰³ Por. *Erygowanie samodzielnych stacji duszpasterskich*, WUAAŚOp 1946, nr 6, art. 121.

¹⁰⁴ Por. „Rocznik Diecezji Opolskiej” 2006, s. 348.

¹⁰⁵ Por. WUAAŚOp 1950, nr 29, s. 10.

¹⁰⁶ Por. WUAAŚOp 1948, nr 19, s. 12.

¹⁰⁷ Por. WUAAŚOp 1948, nr 20, s. 17.

¹⁰⁸ Por. WUAAŚOp 1948, nr 21, s. 31.

¹⁰⁹ Por. WUAAŚOp 1948, nr 22, s. 21.

¹¹⁰ Por. WUAAŚOp 1949, nr 24, s. 17.

gromadę Hradczany z Nasiedla¹¹¹; do Brynicy przyłączono gromadę Świerkle z Czarnowąs¹¹². Przywrócono prawa parafialne miejscowości Gracze, która była dotąd *mater adiuncta*¹¹³ parafii w Rogach (niemodlińskich). Do parafii Lewice przyłączono gromadę Jędrzychowice z parafii Posucice. Do parafii w Rogach przyłączono gromadę Krasna Góra (Słoneczna Góra), wyłączając ją z parafii Grabin oraz miejscowość Rudki z parafii Gracze. Do parafii w Zabrze-Maciejowie przyłączono z ul. Na „Łuku” nr 81, 82, 83, 84, wyłączając je z parafii p.w. św. Jana Chrzciciela w Gliwicach¹¹⁴.

Obok konieczności powołania nowych samodzielnych placówek duszpasterskich (parafii) zachodziła konieczność przyłączania do parafii lub odłączania pewnych miejscowości ze względów duszpasterskich. Nie zawsze zamysły proboszczów i kurii dochodziły do skutku z powodu protestów mieszkańców tych miejscowości, np. starano się o przyłączenie wioski Przydroże Małe, przynależnej dotąd do Korfantowa, do Śmicza. Wobec protestów znacznej części mieszkańców tej miejscowości nie doszło do tego¹¹⁵.

Przenoszono także niektóre parafie z jednego do drugiego dekanatu. W roku 1950 z dekanatu nyskiego przeniesiono parafię Goświnowice do dekanatu otmuchowskiego, a parafię Koperniki z dekanatu otmuchowskiego do nyskiego¹¹⁶.

6.2. Zmiany w podziale administracyjnym diecezji opolskiej w czasach biskupa Franciszka Jopa (1956–1976)

W latach 1950–1975 diecezja opolska (kanonicznie utworzona w 1972 r.) obejmowała swym obszarem większość terytorium województwa opolskiego (z powiatami Olesno i Racibórz włącznie), ale bez powiatów Brzeg i Namysłów (na których od sierpnia 1945 r. funkcjonowała Administracja Apostolska Dolnego Śląska, a od 1972 r. – archidiecezja wrocławska), a także znaczną część terytorium nowego województwa katowickiego – powiaty Bytom, Gliwice, Zabrze i część powiatu Lubliniec (czyli przedwojenny powiat dobrodzieński, który po

¹¹¹ Por. WUAASOp 1949, nr 25, s. 5.

¹¹² Por. WUAASOp 1949, nr 26, s. 12.

¹¹³ W archidiecezji wrocławskiej przed 1945 r. rozległe terytorialnie parafie, obok świątyni parafialnej, posiadały często również kościoły zwane *mater adiuncta* i kościoły względnie kaplice filialne. Kościół *mater adiuncta* był dawniej świątynią parafialną, ale z czasem wskutek zmniejszenia się liczby katolików lub dla powiększenia środków utrzymania proboszcza sąsiedniej parafii, został do niej przyłączony z wszystkimi dochodami i całym majątkiem. Przyłączenie to nie było równoznaczne ze zniesieniem parafii. Nie posiadała ona własnego, osobnego proboszcza, co czyniło ją podobną do parafii nieobsadzonej, ale zachowywała swoje terytorium i własne dotacje parafialne, a nawet osobny zarząd kościelny, działający pod przewodnictwem proboszcza tej parafii, do której została przyłączona. Por. S. Książek, *Granice i podział diecezji wrocławskiej...*, s. 143–144.

¹¹⁴ Por. WUAASOp 1949, nr 28, s. 19.

¹¹⁵ Por. Pismo proboszcza Korfantowa z 22.05.1959, LK.XXVII-27/59 w ADO; Pismo kurii do parafii Ścinawa z 4.06.59, Nr LK.XXVII-27/59 w ADO.

¹¹⁶ Por. WUAASOp 1950, nr 29, s. 10.

wojnie utracił status samodzielnego powiatu i wszedł do powiatu lublinieckiego w województwie katowickim) oraz niewielki skrawek województwa wrocławskiego z lat 1945–1950 – kilka miejscowości z powiatu strzelińskiego, z gminy Przeworno: Jagielnica, Jagielno, Rożnów, Samborowice, Sarby z przysiółkiem Sarby Górne oraz przysiółek Wieliczna (też Wilamówka) z miejscowości Mników, oraz Łojowice i Wawrzyszów.

Troska o skuteczność oddziaływania duszpasterskiego w rozległych terytorialnie parafiach, w związku z szybkim wzrostem liczby ludności, dyktował nowemu rządzący diecezji, bp. Franciszkowi Jopowi, który w grudniu 1956 r. objął posługiwanie w województwie opolskim, dokonywanie dalszych zmian strukturalnych przez tworzenie nowych parafii, a także ich rozgraniczenia. Nie była to jednak sprawa łatwa, gdyż obowiązywały w tym zakresie znaczne ograniczenia przez restrykcyjne wobec Kościoła przepisy państwowe. Jeszcze w pierwszych kilkunastu miesiącach po wydarzeniach październikowych 1956 r. władze państwowe były stosunkowo powściągliwe w wydawaniu negatywnych decyzji, później jednak wspomniane ograniczenia były mocno egzekwowane. O ile jeszcze w 1957 r. mogły powstać nowe samodzielne placówki duszpasterskie w Zabrze-Grzybowicach (wyodrębniona z parafii w Wieszowej) i Zabrzu, przy kościele p.w. Niepokalanego Serca NMP (wyodrębniona z parafii p.w. św. Andrzeja w Zabrzu), to już później usiłowania kanonicznego usamodzielnienia nowo powołanych placówek duszpasterskich napotykały trudności ze strony Wydziału do spraw Wyznań.

Mając na celu usprawnienie duszpasterstwa i administracji kościelnej bp Franciszek Jop dokonał jednak wielu zmian dotyczących siatki dekanatów diecezji opolskiej z dniem 1.01.1973 r. (zmiany w tym zakresie nie wymagały zgody władz państwowych)¹¹⁷. Erygowany został dekanat Racibórz-Wschód obejmujący parafie: Łubowice, Markowice, Nędza, p.w. św. Jana Chrzyciela w Raciborzu, p.w. św. Paschalisa w Raciborzu, Rudnik, Zawada Książęca (wyłączone z dotychczasowego dekanatu Racibórz), Kuźnia Raciborska, Turze (wyłączone z dekanatu Koźle) i parafię Rudy (wyłączoną z dekanatu Łabędy).

Sześć dekanatów otrzymało nowe nazwy: dekanat Bytom przemianowano na dekanat Bytom-Wschód, dekanat Miechowice na dekanat Bytom-Zachód, dekanat Gliwice na dekanat Gliwice-Wschód, dekanat Łabędy na dekanat Gliwice-Zachód, dekanat Groszowice na dekanat Ozimek i dekanat Racibórz na dekanat Racibórz-Zachód.

Dokonano również następujących zmian granic dekanatów:

– do dekanatu Głogówek przyłączono parafie: Biedrzychowice, Kórnica i Rozkochów (wyłączone z dekanatu Krapkowice);

---

¹¹⁷ Por. *Dekret bp. F. Jopa (Nr 4508/72/A) w sprawie utworzenia nowego dekanatu oraz zmiany nazw i granic niektórych dekanatów w diecezji opolskiej (z dniem 1.01.1973 r.)*, WUDO 1973, nr 5, s. 133–134.

- do dekanatu Gorzów Śląski przyłączono parafię Uszyce (wyłączoną z dekanatu Wołczyn);
- do dekanatu Gościęcín przyłączono parafię Babice (wyłączoną z dekanatu Głubczyce);
- do dekanatu Koźle przyłączono parafie: Mechnica i Pokrzywnica (wyłączone z dekanatu Gościęcín);
- do dekanatu Krapkowice przyłączono parafie: Brożec (wyłączoną z dekanatu Gościęcín), Otmęt i Obrowiec (wyłączone z dekanatu Leńnica) i Kąty Opolskie (wyłączoną z dekanatu Prószków);
- do dekanatu Leńnica przyłączono parafię Zalesie Śląskie (wyłączoną z dekanatu Ujazd Śląski);
- do dekanatu Opole przyłączono parafię Opole-Groszowice (wyłączoną z dekanatu Ozimek);
- do dekanatu Otmuchów przyłączono parafię Goworowice (wyłączoną z dekanatu Paczków) i parafię Koperniki (wyłączoną z dekanatu Nysa);
- do dekanatu Ozimek przyłączono parafie: Grodziec i Krasiejów (wyłączone z dekanatu Dobrodzień) i Kotórz Wielki (wyłączoną z dekanatu Zagwińdzie);
- do dekanatu Prudnik przyłączono parafie: Wierzbęcice (wyłączoną z dekanatu Nysa) i Węza (wyłączoną z dekanatu Skoroszyce);
- do dekanatu Stare Siołkowice przyłączono parafię Luboszyce (wyłączoną z dekanatu Opole);
- do dekanatu Skoroszyce przyłączono parafię Wierzbie (wyłączoną z dekanatu Niemodlin);
- do dekanatu Tworków przyłączono parafię Bolesław (wyłączoną z dekanatu Kietrz).

6.3. Reformy podziału administracyjnego diecezji opolskiej w czasach arcybiskupa Alfonsa Nossola (1977–2009)

Pod względem państwowego podziału administracyjnego od 1975 do 1998 r. diecezja opolska wchodziła w obręb aż czterech województw: częstochowskiego (część obszaru dotychczasowego powiatu Olesno oraz ziemia dobrodzieńska), katowickiego (obszar dotychczasowych powiatów: bytomskiego, zabrzańskiego, gliwickiego oraz raciborskiego), opolskiego (przeważająca część terytorium tego województwa, ale bez dotychczasowych powiatów Brzeg i Namysłów) i wałbrzyskiego kilka miejscowości z dotychczasowego powiatu strzełińskiego, z dotychczasowego województwa wrocławskiego, z dotychczasowego powiatu strzełińskiego, z gminy Przeworno: Jagielnica, Jagielno, Rożnów, Samborowice, Sarby z przysiółkiem Sarby Górne oraz przysiółek Wieliczna (też Wilamówka) z miejscowości Mników.

W czasach kiedy diecezją opolską kierował abp A. Nossol miały miejsce dwie poważne reformy w wewnętrznym podziale administracyjnym diecezji. Pierwszą

przeprowadzono w latach 1989–1991. Polegała ona przede wszystkim na zmianach w granicach dekanatów i ich nazewnictwie. Utworzono przy tym siedem nowych dekanatów.

I

Diecezja opolska przed reformą wewnętrznego podziału administracyjno-terytorialnego (lata 1989–1991)

I. Rejon opolski

9 dekanatów: Głogówek, Krapkowice, Leśnica, Niemodlin, Opole, Ozimek, Prószków, Stare Siołkowice, Strzelce Opolskie.

II. Rejon gliwicki

8 dekanatów: Bytom-Wschód, Bytom-Zachód, Gliwice-Wschód, Gliwice Zachód, Pyskowitz, Toszek, Ujazd, Zabrze.

III. Rejon kluczborski

6 dekanatów: Dobrodzień, Gorzów Śląski, Kluczbork, Olesno, Wołczyn, Zagwizdździe.

IV. Rejon nyski

8 dekanatów: Biała, Głuchołazy, Grodków, Nysa, Otmuchów, Paczków, Prudnik, Skoroszyce.

V. Rejon raciborski

9 dekanatów: Branice, Głubczyce, Gościćcin, Kędzierzyn-Koźle, Kietrz, Łany, Racibórz-Wschód, Racibórz-Zachód, Tworków.

Razem:

Rejony duszpasterskie: 5.

Dekanaty: 40.

Parafie:

454 (1981 r.),

472 (1986 r.),

490 (1989/1990 r.).

Powierzchnia: 9713 km².

Liczba mieszkańców:

1 793 834 (1981 r.),

1 850 000 (1986 r.).

W tym katolików (ochrzczonych):

1 703 160 (1981 r.),

1 754 220 (1986 r.).

W tym niekatolików:

90 674 (1981 r.),

95 780 (1986 r.).

Mając na celu usprawnienie duszpasterstwa i administracji kościelnej, bp A. Nossol dokonał wiele zmian dotyczących siatki dekanatów diecezji opolskiej z dniem 1.09.1990 r.¹¹⁸.

---

¹¹⁸ Por. Dekret bp. A. Nossola w sprawie utworzenia nowych dekanatów oraz zmiany nazw i granic niektórych dekanatów w diecezji opolskiej (z dniem 1.09.1990 r.), WUDO 1990, nr 9, s. 307–308.

Erygowanych zostało sześć nowych dekanatów:

- **Kamień Śląski** (rejon opolski), obejmujący parafie: Karłubiec, Kąty Opolskie, Malnia i Przywory (wyłączone z dekanatu Krapkowice), Gogolin i Poznowice (wyłączone z dekanatu Leśnica), Kosorowice, Nakło i Tarnów Opolski (wyłączone z dekanatu Ozimek), Górażdże i Kamień Śląski (wyłączone z dekanatu Strzelce Opolskie);
- **Kędzierzyn** (rejon raciborski), obejmujący parafie: Bierawa, p.w. bł. Eugeniusza de Mazenod w Kędzierzynie, p.w. św. Mikołaja w Kędzierzynie, Kłodnica i Stare Koźle (wyłączone z dekanatu Koźle), Blachownia Śląska, Cisowa, Sławięcice i Stara Kuźnia (wyłączone z dekanatu Ujazd Śląski);
- **Opole-Szczepanowice** (rejon opolski), obejmujący parafie: osiedle Dambonia w Opolu, Opole-Półwieś, Opole-Szczepanowice, Chmielowice, Sławice, Winów i Żelazna (wyłączone z dekanatu Opole), Narok (wyłączona z dekanatu Niemodlin) i Wrzoski (wyłączona z dekanatu Prószków);
- **Pietrowice Wielkie** (rejon raciborski), obejmujący parafie: Borucin, Krzanowice, Pietrowice Wielkie, Samborowice (wyłączone z dekanatu Kietrz), Cyprzanów, Gamów, Krowiarki, Maków, Pawłów (wyłączone z dekanatu Racibórz) i Wojnowice (wyłączona z dekanatu Tworków);
- **Zabrze-Mikulczyce** (rejon gliwicki), obejmujący parafie: p.w. św. Jana Chrzyciela w Zabrzu-Biskupicach, p.w. Niepokalanego Serca NMP w Zabrzu, p.w. św. Teresy w Zabrzu-Mikulczycach, p.w. św. Wawrzyńca w Zabrzu-Mikulczycach, p.w. Wniebowzięcia NMP w Zabrzu-Biskupicach (wyłączone z dekanatu Zabrze), p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Zabrzu-Rokitnicy (wyłączona z dekanatu Bytom-Miechowice) i p.w. Matki Boskiej Różańcowej w Zabrzu-Grzybowicach (wyłączona z dekanatu Pyskowice);
- **Zawadzkie** (rejon kluczborski), obejmujący parafie: Kielcza, Kolonowskie, Staniszcze Małe, Staniszcze Wielkie, Zawadzkie, Żędowice (wyłączone z dekanatu Dobrodzień), Koty, Krupski Młyn i Tworóg (wyłączone z dekanatu Toszek).

Siedem dekanatów otrzymało nowe nazwy: dekanat Bytom-Wschód przemianowano na dekanat Bytom, dekanat Bytom-Zachód przemianowano na dekanat Bytom-Miechowice, dekanat Gliwice-Wschód przemianowano na dekanat Gliwice, dekanat Gliwice-Zachód przemianowano na dekanat Gliwice-Łabędy, dekanat Kędzierzyn-Koźle przemianowano na dekanat Koźle, dekanat Racibórz-Wschód przemianowano na dekanat Kuźnia Raciborska, dekanat Racibórz-Zachód przemianowano na dekanat Racibórz.

Dokonano również zmiany granic następujących dekanatów:

- do dekanatu Kietrz przyłączono parafie: Babice i Dziećmarów (wyłączone z dekanatu Gościęcín) i Maciowakrze (wyłączona z dekanatu Łany);
- do dekanatu Koźle przyłączono parafie Łęczce i Stradunia (wyłączone z dekanatu Gościęcín) i Cisek (wyłączona z dekanatu Łany);

- do dekanatu Nysa przyłączono parafie: Węza i Wierzbiewice (wyłączone z dekanatu Prudnik);
- do dekanatu Racibórz przyłączono parafię Łubowice (wyłączona z dekanatu Kuźnia Raciborska);
- do dekanatu Skoroszyce przyłączono parafie: Pakosławice, Prusinowice i Reńska Wieś (wyłączone z dekanatu Nysa).

II

Diecezja opolska po reformie wewnętrznego podziału administracyjno-terytorialnego (lata 1989–1991)

I. Rejon opolski

11 dekanatów: Głogówek, Kamień Śląski, Krapkowice, Leśnica, Niemodlin, Opole, Opole-Szczepanowice, Ozimek, Prószków, Stare Siołkowice, Strzelce Opolskie.

II. Rejon gliwicki

9 dekanatów: Bytom, Bytom-Miechowice, Gliwice, Gliwice-Łabędy, Pyskowice, Toszek, Ujazd, Zabrze, Zabrze-Mikulczyce.

III. Rejon kluczborski

7 dekanatów: Dobrodzień, Gorzów Śląski, Kluczbork, Olesno, Wołczyn, Zagwizdzie, Zawadzkie.

IV. Rejon nyski

8 dekanatów: Biała, Głuchołazy, Grodków, Nysa, Otmuchów, Paczków, Prudnik, Skoroszyce.

V. Rejon raciborski

11 dekanatów: Branice, Głubczyce, Gościęcín, Kędzierzyn, Kietrz, Koźle, Kuźnia Raciborska, Łany, Pietrowice Wielkie, Racibórz, Tworków.

Razem:

Rejony duszpasterskie: 5.

Dekanaty: 46.

Dekanaty nowo utworzone: 14.

W tym dekanaty o zmienionej nazwie: 8.

Parafie: 491 (1990/1991 r.).

Powierzchnia: 9713 km².

Liczba mieszkańców: 1 850 000.

W tym katolików (ochrzczonych): 1 754 220.

W tym niekatolików: 95 780.

Zmiany dokonane w ramach reformy

I. Rejon opolski

Dekanaty nowo utworzone (2): Kamień Śląski, Opole-Szczepanowice.

II. Rejon gliwicki

Dekanaty nowo utworzone (6): Bytom (dawny dekanat Bytom-Wschód), Bytom-Miechowice (dawny dekanat Bytom-Zachód), Gliwice (dawny dekanat Gliwice-Wschód), Gliwice-Łabędy (dawny dekanat Gliwice-Zachód), Zabrze (południowa część dotychczasowego dekanatu Zabrze), Zabrze-Mikulczyce (północna część dotychczasowego dekanatu Zabrze).

III. Rejon kluczborski

Dekanaty nowo utworzone (1): Zawadzkie.

IV. Rejon nyski

Zmiany granic dekanatów:

– Powiększono dekanat Skoroszyce o 3 parafie (Pakosławice, Prusinowice i Reńska Wieś (nyska) kosztem dekanatu Nysa, który z kolei otrzymał 2 parafie (Węża i Wierzbicę) z dekanatu Prudnik.

– Z dekanatu Prudnik wyłączono parafię Kolnowice i włączono ją do dekanatu Biała.

W rejonie tym nie utworzono nowych dekanatów.

V. Rejon raciborski

Dekanaty nowo utworzone (5): Kędzierzyn (wschodnia część dawnego dekanatu Kędzierzyn-Koźle), Koźle (zachodnia część dawnego dekanatu Kędzierzyn-Koźle), Kuźnia Raciborska (dawny dekanat Racibórz-Wschód), Racibórz (dawny dekanat Racibórz-Zachód), Pietrowice Wielkie.

Zmiany granic rejonów duszpasterskich

Przy tworzeniu nowego dekanatu Zawadzkie (którego większość terytorium należała wcześniej do dekanatu Dobrodzień w rejonie Kluczbork), włączono do niego parafie: Koty, Krupski Młyn i Tworóg, należące wcześniej do dekanatu Toszek w rejonie Gliwice.

Nowy dekanat Zawadzkie wszedł zaś (całością swego terytorium) do rejonu duszpasterskiego Kluczbork.

Skład nowo powstałych dekanatów

- **Dekanat Kamień Śląski:** 4 parafie z dekanatu Krapkowice (Gogolin-Karłubiec, Kąty Opolskie, Malnia i Przywory), 2 parafie z dekanatu Leśnica (Gogolin i Poznowice), 3 parafie z dekanatu Ozimek (Kosorowice, Nakło i Tarnów Opolski) oraz 2 parafie z dekanatu Strzelce Opolskie (Górażdże i Kamień Śląski).
- **Dekanat Kędzierzyn:** 7 parafii z dekanatu Kędzierzyn-Koźle (Bierawa, Kędzierzyn-Koźle parafia p.w. św. Mikołaja, Kędzierzyn-Koźle parafia p.w. Ducha Świętego, Kędzierzyn-Koźle-Azoty, Kędzierzyn-Koźle-Pogorzelec i Stare Koźle) oraz 4 parafie z dekanatu Ujazd (Kędzierzyn-Koźle-Blachownia Śląska, Kędzierzyn-Koźle-Cisowa, Kędzierzyn-Koźle-Sławięcice i Stara Kuźnia).

- **Dekanat Koźle:** 2 parafie z dekanatu Gościęcín (Łężce i Stradunia), 6 parafii z dekanatu Kędzierzyn-Koźle (Kędzierzyn-Koźle parafia p.w. św. Zygmunta i Jadwigi Śląskiej, Kędzierzyn-Koźle-Rogi, Mechnica, Pokrzywnica, Reńska Wieś (kozielska) i Większyce) oraz 1 parafia z dekanatu Łany (Cisek).
- **Dekanat Opole-Szczepanowice:** 7 parafii z dekanatu Opole (Chmielowice, Opole-Półwieś, Opole-Szczepanowice, Opole-Zaodrże, Sławice, Winów i Żelazna (opolska), 1 parafia z dekanatu Niemodlin (Narok) oraz 1 parafia z dekanatu Prószków (Wrzoski).
- **Dekanat Pietrowice Wielkie:** 4 parafie z dekanatu Kietrz (Borucin, Krzanowice, Pietrowice Wielkie i Samborowice), 5 parafii z dekanatu Racibórz-Zachód (Cyrpranów, Gamów, Krowiarki, Maków i Pawłów) oraz 1 parafia z dekanatu Tworów (Wojnowice (Raciborskie)).
- **Dekanat Zabrze-Mikulczyce:** północna część dotychczasowego dekanatu Zabrze, m.in. parafie: p.w. M.B. Różańcowej, p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa., p.w. św. Jana Chrzciciela, p.w. św. Teresy, p.w. św. Wawrzyńca i p.w. Wniebowzięcia NMP.
- **Dekanat Zawadzkie:** 6 parafii z dekanatu Dobrodzień (Kielcza, Kolonowskie, Staniszcze Małe, Staniszcze Wielkie, Zawadzkie i Żędowice) oraz 3 parafie z dekanatu Toszek (Koty, Krupski Młyn i Tworóg).

W latach pasterzowania bp. A. Nossola papież Jan Paweł II bullą *Totus Tuus Poloniae Populus* z 25.03.1992 r. dokonał kolejnej reorganizacji struktury administracyjnej Kościoła katolickiego w Polsce¹¹⁹. W wyniku tych zmian z diecezji opolskiej wyłączono wschodnią jej część z Gliwicami¹²⁰ i przyłączono do nowo utworzonej diecezji gliwickiej. Było to 90 parafii wchodzących w skład 9 dekanatów dotychczasowej diecezji opolskiej: Bytom, Bytom-Miechowice, Gliwice, Gliwice-Łabędy, Kuźnia Raciborska (z wyjątkiem parafii Racibórz-Markowice), Pyskowice, Toszek (tylko z parafiami: Toszek, Sieroty, Świbie, Wielowieś, Wiśnicze, Wojska), Zabrze, Zabrze-Mikulczyce oraz parafie: Bojszów, Pławniowice, Poniszowice, Rudno, Taciszów (z dekanatu Ujazd), Koty, Krupski Młyn, Tworóg (z dekanatu Zawadzkie). Z diecezji opolskiej wyłączono również jej północny skrawek z dekanatem Wołczyn (9 parafii) oraz dwie parafie – Uszyce i Zdziechowice – z dekanatu Gorzów Śląski¹²¹, które zostały przyłączone do również nowo powstałej diecezji kaliskiej. Obecnie diecezja opolska obejmuje obszar

---

¹¹⁹ Zob. Jan Paweł II, Bulla *Totus Tuus Poloniae Populus* – 25.03.1992 r., AAS 1992, s. 1099–1112.

¹²⁰ Dekret Nuncjusza Apostolskiego w Polsce bpa Józefa Kowalczyka z dnia 25 marca 1992 r. o utworzeniu nowej diecezji gliwickiej, WUDO 1992, nr 4/5, s. 135.

¹²¹ Dekret Nuncjatury Apostolskiej w Polsce z dnia 25 marca 1992 r. o ustanowieniu i określeniu granic nowych diecezji kościelnych i prowincji kościelnych w Polsce oraz przynależności metropolitarnej poszczególnych diecezji, WUDO 1992, nr 4/5, s. 124.

8033 km² z ok. 900 000 mieszkańcami, skupionych w 400 parafiach. Podzielona jest na 4 rejony duszpasterskie i 36 dekanatów.

Reforma z 1992 r. spowodowała nie tylko przeobrażenia w strukturze diecezji opolskiej, zarówno w zakresie uszczuplenia jej obszaru, jak i liczby mieszkańców, ale i metropolitalnego podporządkowania diecezji. Przed reformą z 1992 r. należała ona (wraz z archidiecezją wrocławską i diecezją gorzowską) do prowincji wrocławskiej (dolnośląskiej), ze stolicą metropolii we Wrocławiu. W roku 1992 weszła ona bowiem wraz z nowo utworzoną wówczas diecezją gliwicką w obręb nowo ustanowionej metropolii katowickiej (górnoszląskiej) z siedzibą w Katowicach. Natomiast dekanat Wołczyn wraz z dwoma parafiami: Uszyce i Zdziechowice z dekanatu Gorzów Śląski, przeszedł do nowo utworzonej diecezji kaliskiej, która weszła (razem z archidiecezją poznańską) w skład prowincji poznańskiej.

III

Diecezja opolska po reformie struktury diecezjalnej Kościoła w Polsce dokonanej przez papieża Jana Pawła II w 1992 roku

I. Rejon opolski

12 dekanatów: Głogówek, Kamień Śląski, Krapkowice, Leśnica, Niemodlin, Opole, Opole-Szczepanowice, Ozimek, Prószków, Stare Siołkowice, Strzelce Opolskie, Ujazd.

II. Rejon kluczborski

6 dekanatów: Dobrodzień, Gorzów Śląski, Kluczbork, Olesno, Zagwizdzie, Zawadzkie.

III. Rejon nyski

8 dekanatów: Biała, Głuchołazy, Grodków, Nysa, Otmuchów, Paczków, Prudnik, Skoroszyce.

IV. Rejon raciborski

10 dekanatów: Branice, Głubczyce, Gościęcín, Kędzierzyn, Kietrz, Koźle, Łany, Pietrowice Wielkie, Racibórz, Tworków.

Rejony duszpasterskie: 4.

Rejon utracony: 1.

Dekanaty: 36.

Dekanaty utracone: 10.

W tym na rzecz diecezji gliwickiej: 9.

W tym na rzecz diecezji kaliskiej: 1.

Obszar: 8033 km².

Obszar utracony: 1680 km².

Parafie: 390.

Parafie utracone: 109.

Liczba mieszkańców: 910 000.

W tym katolików (ochrzczonych): 870 000.

W tym niekatolików: 40 000.

Utracona liczba mieszkańców: 940 000.

W tym katolików (ochrzczonych): 884 220.

W tym niekatolików: 55 780

Zmiany dokonane w ramach reformy

I. Rejon opolski

Utracona na rzecz diecezji gliwickiej wschodnia część dekanatu Ujazd (należącego przed reformą do rejonu duszpasterskiego Gliwice) (parafie: Bojszów, Pławniowice, Poniszowice, Rudno i Taciszów).

Wyżej wymienione parafie w diecezji gliwickiej weszły w skład nowo utworzonego dekanatu Pławniowice.

II. Rejon gliwicki

Utracony prawie cały rejon na rzecz diecezji gliwickiej oprócz: zachodniej części dekanatu Ujazd (parafie: Chechło, Jaryszów, Klucz, Rudziniec i Ujazd) oraz zachodniej części dekanatu Toszek (parafie: Centawa, Kotulin i Płużnica Wielka).

Z obydwu tych obszarów powstał w diecezji opolskiej nowy dekanat Ujazd, włączony do rejonu duszpasterskiego Opole.

III. Rejon kluczborski

Utracony na rzecz diecezji kaliskiej cały dekanat Wołczyn oraz włączona do niego północno-zachodnia część dekanatu Gorzów Śląski (parafie: Uszyce i Zdziechowice).

Utracone na rzecz diecezji gliwickiej 3 parafie z dekanatu Zawadzkie (Koty, Krupski Młyn i Tworóg), włączone w diecezji gliwickiej do dekanatu Toszek.

W związku z okrojeniem dekanatu Zawadzkie, włączono do niego parafię Łągiewniki Małe, należącą do tej pory do dekanatu Dobrodzień.

IV. Rejon nyski

W rejonie tym zmian nie było.

V. Rejon raciborski

Utracony cały dekanat Kuźnia Raciborska, oprócz parafii Racibórz-Markowice, którą włączono w nowych granicach diecezji opolskiej do dekanatu Racibórz.

IV

Współczesna, uszczuplona po reformie z 1992 roku, diecezja opolska obejmująca obszar następujących jednostek administracji terytorialnej (stan 31.12.2002 r.)

1. Z województwa opolskiego:

– część powiatu brzeskiego, tzn.:

miasto Grodków i prawie cała gmina Grodków, miejscowości: Bogdanów, Gałazczyce, Gierów, Głębocko, Gnojna, Gola Grodkowska, Jaszów, Jeszkotle, Jędrzejów, Kobiela, Kolnica, Kopice, Lipowa, Lubcz, Mikołajowa, Młodoszowice, Nowa Wieś Mała, Osiek Grodkowski, Przylesie Dolne, Starowice, Strzegów, Sulisław, Rogów, Tarnów Grodkowski, Wierzbnik, Wierzbnio, Więcmierzycy, Wojnowiczki, Wojśław, Wójtowice, Zielonkowice, Żarów, Żelazna,

z gminy Lewin Brzeski, miejscowości: Borkowice, Chróścina, Golczowice, Mikolin, Przecza, Skorogoszcz, Wronów,

z gminy Olszanka, miejscowości: Czeska Wieś, Jankowice Wielkie, Obórki, Przylesie (brzeskie);

– cały powiat głubczycki, tzn.:

miasto Baborów i cała gmina Baborów, miejscowości: Babice, Boguchwałów z przysiółkiem Wierzbnio, Czerwonków, Dziecmarów, Dzielów, Księżę Pole, Raków, Sucha Psina, Sułków, Szczyty, Tłustomosty z przysiółkiem Łęgi,

cała gmina Branice, miejscowości: Bliszczyce, Boboluszki, Branice, Dzbańce, Dzierżkowice, Gródczany, Jabłonka, Jakubowice, Jędrychowice, Lewice, Michałkowice, Niekazanice, Posucice, Turków, Uciechowice, Wiechowice, Włodzienin, Wódka, Wysoka,

miasto Głubczyce i cała gmina Głubczyce, miejscowości: Bernacie, Biernatów, Bogdanowice, Braciszów, Chomiąza, Ciermięce, Debrzyca, Dobieszów, Gadzowice, Gołuszowice, Grobniki, Kietlice, Klisino, Krasne Pole, Królowe, Krzyżowice, Lenarcice, Lisięcice, Lwowiany (też Osada Lwowska), Mokre, Nowa Wieś Głubczycka, Nowy Rożnów, Opawica, Pielgrzymów, Pietrowice, Pomorzowice, Pomorzowiczki, Radynia, Równe, Sławoszów, Ściborzyce Małe, Tarnkowa, Zawiszyce, Zopowy, Zubrzyce,

miasto Kietrz i cała gmina Kietrz, miejscowości: Chruścielów, Dzierżysław, Kozłówki, Lubotyń, Ludmierzyce, Nasiedle, Nowa Cerekwia, Pilszcz, Rogożany, Rozumice, Ściborzyce Wielkie, Wojnowice;

– **prawie cały powiat kędzierzyńsko-kozielski, tzn.:**

z gminy Bierawa, miejscowości: Bierawa, Brzeźce, Grabówka, Kotlarnia, Lubieszów, Ortowice, Stara Kuźnia, Stare Koźle,

cała gmina Cisek, miejscowości: Błazejowice, Cisek, Dzielnica, Kobylice, Landzmerz, Łany, Miejsce Odrzańskie, Nieznaszyn, Podlesie, Przewóz, Roszowice, Roszowski Las, Steblów, Sukowice,

miasto Kędzierzyn-Koźle, połączenie miast: Kędzierzyn, Koźle, Kłodnica, Sławięcice i trzech innych miejscowości: Cisowa, Lenartowice, Miejsce Kłodnickie,

cała gmina Pawłowiczki, miejscowości: Borzysławice, Chrósty, Dobieszów, Dobrosławice, Gościęcín, Grodzisko, Grudynia Mała, Grudynia Wielka, Jakubowice, Karchów, Kózki, Ligota Wielka, Maciowakrze, Mierzęcin, Milice, Naczęsławice, Ostrożnica, Pawłowiczki, Przedborowice, Radoszowy, Trawniki, Ucieszków, Urbanowice,

cała gmina Polska Cerekiew, miejscowości: Ciężkowice, Dzielawy, Grzędzin, Jaborowice, Koza, Ligota Mała, Łaniec, Mierzęcin, Polska Cerekiew, Połowa, Witosławice, Wronin, Zakrzów,

cała gmina Reńska Wieś, miejscowości: Bytków, Dębowa, Długomiłowice, Gierałtowice, Kamionka, Komorno, Łęzce, Mechnica, Naczysławki, Poborszów, Pociękarb, Pokrzywnica, Radziejów, Reńska Wieś, Więszczyce;

– **większa część powiatu kluczborskiego, tzn.:**

z gminy Byczyna, miejscowości: Dobiercice, Paruszowice, Pszczonki,

miasto Kluczbork i przeważająca część gminy Kluczbork, miejscowości: Bażany, Bąków, Biadacz, Bogacica, Bogacka Szklarnia, Bogdańczowice, Borkowice, Czaple Stare, Gotartów, Krasków, Kuniów, Kujakowice Dolne, Kujakowice Górne, Ligota Dolna, Ligota Górna, Łowkowice, Maciejów, Nowa Bogacica, Żabiniec,

cała gmina Lasowice Wielkie, miejscowości: Chocianowice, Chudoba, Ciarka, Gronowice, Jasienie, Laskowice, Lasowice Małe, Lasowice Wielkie, Oś, Szumirad, Trzebiszyn, Tuły, Wędrynia,

z gminy Wolczyn, miejscowości: Markotów Mały, Szum, Wierzchy;

– **cały powiat krapkowicki, tzn.:**

miasto Gogolin i cała gmina Gogolin, miejscowości: Chorula, Dąbrówka, Górażdże, Kamień Śląski, Kamionek, Malnia, Obrowiec, Odrowąż, Zakrzów,

miasto Krapkowiece i cała gmina Krapkowiece, miejscowości: Dąbrówka Górna, Gwoździce, Kórnica, Nowy Dwór Prudnicki, Pietna, Rogów Opolski, Steblów, Ściborowice, Żużela, Żywocice,

cała gmina Strzeleczyki, miejscowości: Dobra, Dziedzice, Komorniki, Kujawy, Łowkowice, Moszna, Pisarzowice, Raławiczki, Smolarnia, Strzeleczyki, Ścigów, Wawrzyńcowice, Zielina,

cała gmina Walce, miejscowości: Brożec, Cwiercie, Dobieszowice, Grocholub, Kromołów, Rozkochów, Stradunia, Walce, Zabierzów,

miasto Zdieszowice i cała gmina Zdieszowice, miejscowości: Januszkowice, Jasiona, Krępna, Oleszka, Rozwadza, Żyrowa;

– **część powiatu namysłowskiego, tzn.:**

cała gmina Pokój, miejscowości: Dąbrówka Dolna, Domaradz, Domaradzka Kuźnia, Falkowice, Kopalina, Krogulno, Krzywa Góra, Lubnów, Ładza, Pokój, Siedlice, Zawisć, Zieleniec,

z gminy Świerczów, miejscowości: Osiek Duży, Pieczyska, Zbica;

– **cały powiat nyski, tzn.:**

miasto Glucholazy i cała gmina Glucholazy, miejscowości: Biskupów, Bodzanów, Burgrabice, Charbielin, Gierałcice, Jarnołówek, Konradów, Łączki, Nowy Las, Nowy Świętów, Podlesie, Pokrzywna, Sławniowice, Stary Las, Sucha Kamienica, Świętów Polski, Wilamowice Nyskie,

cała gmina Kamiennik, miejscowości: Białowieża, Chociebórz, Cieszanowice, Goworowice, Kamiennik, Karłowice Małe, Karłowice Wielkie, Kłodobok, Lipniki, Ogonów, Szklary, Wilamowice, Zurzyce,

miasto Korfantów i cała gmina Korfantów, miejscowości: Borek, Gryzów, Jagielnica, Kuropas, Kuźnica Ligocka, Myszowice, Niesiebedowice, Piechocice, Pleśnica, Przechód, Przydroże Małe, Przydroże Wielkie, Puszcza, Rączka, Rynarcice, Rzymkowice, Stara Jamka, Ścinawa Mała, Ścinawa Nyska, Ulianówka, Wielkie Łąki, Włostowa, Włodary, Węża,

cała gmina Łambinowice, miejscowości: Bielice, Budziszowice, Drogoszów, Jasienica Dolna, Łambinowice, Lasocice, Malerzowice Wielkie, Mańkowice, Piątkowice, Sowin, Szadurczyce, Wierzbie,

miasto Nysa i cała gmina Nysa, miejscowości: Biała Nyska, Domaszkowice, Głębinów, Goświnowice, Hajduki Nyskie, Hanuszów, Hawa, Jędrzychów, Kępica, Konradowa, Koperniki, Kubice, Lipowa, Morów, Niwnica, Podkamień, Przełek, Radzikowice, Regulice, Rusocin, Sękowice, Sistrzechowice, Wierzbicice, Wyszaków Śląski, Złotogłowice,

miasto Otmuchów i cała gmina Otmuchów, miejscowości: Broniszowice, Buków, Goraszowice, Grądy, Janowa, Jarnołów, Jasienica Górna, Jodłów,

Kałów, Kijów, Kwiatków, Lasowice, Ligota Wielka, Lubiatów, Łąka, Maciejowice, Meszno, Nadziejów, Nieradowice, Piotrowice Nyskie, Ratnowice, Sarnowice, Siedlec, Starowice Dolne, Suszkowice, Śliwice, Ulanowice, Wierzbno, Wójcice, Zwanowice,

miasto Paczków i cała gmina Paczków, miejscowości: Dziewiętlice, Gościce, Kamienica, Kozielno, Lisie Kąty, Stary Paczków, Ścibórz, Trzeboszowice, Ujeździec, Unikowice, Wilamowa,

cała gmina Pakosławice, miejscowości: Biechów, Bykowice, Goszowice, Korzekwice, Nowaki, Pakosławice, Prusinowice, Reńska Wieś, Rzymiany, Słupice, Smolice, Strobice,

cała gmina Skoroszyce, miejscowości: Brzeziny, Chróścina, Czarnolas, Gielczyce, Makowice, Mroczkowa, Pniewie, Sidzina, Skoroszyce, Stary Grodków;

– **większa część powiatu oleskiego, tzn.:**

miasto Dobrodzień i cała gmina Dobrodzień, miejscowości: Bąki, Błachów, Bzinica Nowa, Bzinica Stara, Bzionków, Dąbrowica, Głowczyce, Gosławice, Klekotna, Kolejka, Kocury, Ligota Dobrodzieńska, Liszczok, Makowczyce, Maluchów, Myślina, Pietraszów, Pludry, Rędzina, Rzędowice, Szemrowice, Turza, Warłów, Zwóz,

miasto Gorzów Śląski i z gminy Gorzów Śląski, miejscowości: Budzów, Dębina, Jamy, Jastrzygowice, Kobyla Góra, Kozłowice, Nowa Wieś, Pakosów, Pawłowice Gorzowskie, Skrońsko, Wiechowice,

miasto Olesno i cała gmina Olesno, miejscowości: Bodzanowice, Borki Małe, Borki Wielkie, Boroszów, Broniec, Grodzisko, Kucoby, Kolonia Łomnicka, Leśna, Łomnica, Łowoszów, Sowczyce, Stare Olesno, Świercze, Wachowice, Wachów, Wojciechów, Wysoka,

cała gmina Radłów, miejscowości: Biskupice, Kolonia Biskupska, Kościeliska, Ligota Oleska, Nowe Karmonki, Radłów, Sternalice, Wichrów, Wolęcin,

cała gmina Zębowice, miejscowości: Kałłub Wolny, Knieja, Łąka, Osiecko, Poczółków, Prusków, Radawie, Siedliska, Zębowice;

– **cały powiat grodzki opolski, tzn.:**

miasto Opole, które tworzy połączenie miasta Opola i kilkunastu dawnych podopolskich, miejscowości: Bierkowice, Borki, Brzezcie, Chmielowice, Czarnowąsy, Gosławice, Groszowice, Grotowice, Grudzice, Kolonia Gosławicka, Krzanowice, Malina, Nowa Wieś Królewska, Półwieś, Sławice, Szczepanowice, Świerkle, Winów, Wójtowa Wieś, Wróblin, Wrzoski, Zakrzów, Żerkowice;

– **prawie cały powiat ziemski opolski, tzn.:**

cała gmina Chrzastowice, miejscowości: Chrzastowice, Daniec, Dąbrowice, Dębie, Dębska Kuźnia, Falmirowice, Łędziny, Niwki, Suchy Bór,

cała gmina Dąbrowa, miejscowości: Chróścina, Ciepelowice, Dąbrowa, Karczów, Lipowa, Mechnice, Narok, Niewodniki, Nowa Jamka, Prądy, Siedliska, Skarbiszów, Żelazna,

cała gmina Dobrzeń Wielki, miejscowości: Chróścice, Dobrzeń Mały, Dobrzeń Wielki, Kup,

cała gmina Komprachcice, miejscowości: Domecko z przysiółkiem Pucnik, Dziekaństwo, Komprachcice, Ochodze, Osiny, Polska Nowa Wieś, Wawelno,

cała gmina Łubniany, miejscowości: Biadacz, Brynica z przysiółkiem Surowina, Dąbrówka Łubniańska z przysiółkiem Kosowiec, Grabie, Jełowa, Kępa, Kobyłno, Kolanowice, Łubniany, Luboszyce, Masów,

cała gmina Murów, miejscowości: Bukowo, Dębiniec, Grabczok, Grabice, Kały, Młodnik, Murów, Nowe Budkowice, Okoły, Radomierowice, Stare Budkowice, Święciny, Zagwiżdzie,

miasto Niemodlin i cała gmina Niemodlin, miejscowości: Brzęczkowice, Gościejowice, Góra, Grabin, Gracze, Grodziec, Jaczowice, Jakubowice, Krasna Góra, Lipno, Magnuszowice, Magnuszowiczki, Michałowek, Molestowice, Piotrowa, Radoszowice, Rogi, Roszkowice, Rutki, Rzędziwojowice, Sady, Sarny Wielkie, Sosnówka, Szydłowiec, Tarnice, Tłustoręby, Wydrowice,

miasto Ozimek i cała gmina Ozimek, miejscowości: Antoniów, Biestrzynnik, Chobie, Dylaki, Grodziec, Krasiejów, Krzyżowa Dolina, Mnichów, Nowa Schodnia, Stara Schodnia, Szczedrzyk,

z gminy Popielów, miejscowości: Kaniów, Kolonia Popielowska, Lubienie, Nowe Siołkowice, Popielów, Stare Siołkowice,

miasto Prószków i cała gmina Prószków, miejscowości: Boguszyce, Chrzaszczyce, Chrzowice, Folwark, Górki, Jaškowice, Ligota Prószkowska, Nowa Kuźnia, Prószków, Przysiecz, Zimnice Małe, Zimnice Wielkie, Złotniki i Żlinice,

cała gmina Tarnów Opolski, miejscowości: Kąty Opolskie, Kosorowice, Miedziana, Nakło, Przywory Opolskie, Raszowa, Tarnów Opolski, Walidrogi,

miasto Tułowice i cała gmina Tułowice, miejscowości: Goszczowice, Ligota Tułowicka, Skarbiszowice, Szydłów,

cała gmina Turawa, miejscowości: Bierdzany, Kadłub Turawski, Kotórz Mały, Kotórz Wielki, Ligota Turawska, Osowiec, Rzędów, Turawa, Węgry, Zakrzów Turawski, Zawada;

– **cały powiat prudnicki, tzn.:**

miasto Biała i cała gmina Biała, miejscowości: Browiniec Polski, Chrzelice, Czartowice, Gostomia, Górka Prudnicka, Grabina, Józefów, Kolnowice, Krobusz, Laskowice, Ligota Bialska, Łącznik, Miłowice, Mokra, Nowa Wieś Prudnicka, Ogiernicze, Olbrachcice, Otoki, Pogórze, Prężyna, Radostynia, Rostkowice, Solec, Śmicz, Wasiłowice, Wilków,

miasto Głogówek i cała gmina Głogówek, miejscowości: Biedrzychowice, Błażejowice Dolne, Ciesznów, Dzierżysławice, Góreczno, Kazimierz, Kierpień, Leśnik, Mionów, Mochów, Nowe Kotkowice, Raclawice Śląskie, Rzepcze, Stare Kotkowice, Szonów, Tomice, Twardawa, Wierzch, Wróblin, Zawada, Zwiastowice,

cała gmina Lubrza, miejscowości: Dytmarów, Jasiona, Krzyżkowice, Laskowice, Lubrza, Nowy Browiniec, Olszynka, Prężynka z przysiółkiem Dobroszowice, Skrzypiec, Słoków, Trzebina,

miasto Prudnik i cała gmina Prudnik, miejscowości: Czyżowice, Dębowiec, Łąka Prudnicka, Mieszkowice, Moszczanka, Niemysłowice, Piorunkowice, Rudziczka, Szybowice, Wierzbiec;

– **cały powiat strzelecki, tzn.:**

cała gmina Izbicko, miejscowości: Borycz, Grabów, Izbicko, Krośnica, Ligota Czamborowa, Otmice, Poznowice, Siedlec, Sprzęcice, Suchodaniec, Utrata,

cała gmina Jemielnica, miejscowości: Barut, Centawa, Gąsiorowice, Jemielnica, Łaziska, Piotrówka, Wierchlesie,

miasto Kolonowskie i cała gmina Kolonowskie, miejscowości: Spórok, Staniszczce Małe, Staniszczce Wielkie,

miasto Leśnica i cała gmina Leśnica, miejscowości: Czarnocin, Dolna, Góra św. Anny, Kadłubiec, Krasowa, Lichynia, Łąki Kozielskie, Poręba, Raszowa, Wysoka, Zalesie Śląskie,

miasto Strzelce Opolskie w połączeniu z podmiejskimi miejscowościami (obejmuje dzielnice Strzelec Opolskich): Adamowice, Farska Kolonia, Mokre Łany, Nowa Wieś, Suche Łany **i cała gmina Strzelce Opolskie**, miejscowości: Błotnica Strzelecka, Brzeziny, Dziewkowice, Grodzisko, Jędrynie, Kadłub, Kadłub-Piec, Kalinowice, Kalinów, Ligota Dolna, Ligota Górna, Niwki, Osiek, Płużnica Wielka, Rozmierka, Rozmierz, Rożniątów, Sucha, Szczepanek, Szymiszów-Wieś, Szymiszów-Osiedle, Warmątowice,

miasto Ujazd i cała gmina Ujazd, miejscowości: Balcarzowice, Jaryszów, Klucz, Niezdrowice, Nogowczyce, Olszowa, Sieronowice, Stary Ujazd, Zimna Wódka,

miasto Zawadzkie i cała gmina Zawadzkie, czyli miejscowości: Kielcza, Żędowice.

2. Z województwa śląskiego:

– część powiatu raciborskiego, tzn.:

miasto Racibórz oraz podmiejskie miejscowości (obecnie dzielnice Raciborza): Ocice, Markowice,

cała gmina Krzyżanowice, miejscowości: Bieńkowice, Bolesław, Chałupki, Krzyżanowice, Nowa Wioska, Owsiszcze, Roszków, Rudyszwałd, Tworków, Zabełków,

miasto Krzanowice i cała gmina Krzanowice, miejscowości: Bojanów, Borucin, Pietraszyn, Wojnowice,

cała gmina Pietrowice Wielkie, miejscowości: Amandów, Cyprzanów, Gródczanki, Kornica, Krowiarki, Lekartów, Maków, Pawłów, Pietrowice Wielkie, Samborowice, Żerdziny,

cała gmina Rudnik, miejscowości: Brzeźnica, Czerwięcice, Dolędzin, Gamów, Grzegorzowice, Jastrzębie, Laski, Ligota Książęca, Łubowice, Modzurów, Ponięcice, Rudnik, Sławienko, Sławików, Strzybnik, Szonowice;

– część powiatu ziemskiego gliwickiego, tzn.:

z gminy Rudziniec, miejscowości: Chechło, Łany, Rudziniec, Wydzierów,

z gminy Toszek, miejscowości: Kotulin, Ligota Toszecka, Pawłowice, Płużniczka, Proboszczowice;

– część powiatu lublinieckiego, tzn.:

z gminy Ciasna, miejscowości: Ciasna, Dzielna, Jeżowa, Molna, Panoszków, Sieraków Śląski, Wędzina, Zborowskie,

z gminy Pawonków, miejscowości: Gwoździany, Łagiewniki Małe, Skrzydłowice.

3. Z województwa dolnośląskiego:

– z powiatu Strzelin:

z gminy Przeworno, miejscowości: Jagielnica, Jagielno, Rożnów, Samborowice, Sarby z przysiółkiem Sarby Górne oraz osada Wieliczna,

z gminy Wiązów, miejscowości: Łojowice, Wawrzyszów.

V

**Wykaz jednostek administracji terytorialnej województwa śląskiego,
które 25.03.1992 roku przeszły z diecezji opolskiej
do nowo powstałej diecezji gliwickiej**

– **miasta:**

Bytom, Gliwice, Zabrze (na prawach powiatu) i ich podmiejskie miejscowości;

– **część powiatu ziemskiego gliwickiego, tzn.:**

gmina Pilchowice, miejscowości: Kuźnia Nieborowska, Leboszowice, Nieborowice, Ochojec, Pilchowice, Stanica, Wilcza, Żernica,

miasto Pyskowice i z gminy Pyskowice, miejscowość: Dzierżno,

z gminy Rudziniec, miejscowości: Bojszów, Bycina, Chechło, Kleszczów, Ligota Łabędzka, Łany, Łącza, Niekarmia, Niewiesz, Pławniowice, Rudno, Rudziniec, Rzeczyce, Słupsko, Taciszów, Widów,

gmina Sońnicowice, miejscowości: Bargłówka, Choryńskowice, Kozłów, Łany Wielkie, Rachowice, Sierakowice, Smolnica, Sońnicowice, Trachy, Tworóg Mały,

miasto Toszek i z gminy Toszek, miejscowości: Boguszyce, Ciochowice, Dąbrówka, Kotliszowice, Paczyna, Paczynka, Pisarzowice, Pniów, Proboszczowice, Sarnów, Wilkowiczki,

gmina Wielowieś, miejscowości: Błażejowice, Czarków, Gajowice, Kieleczka, Raduń, Sieroty, Świbie, Wielowieś, Wiśnicze, Zacharzowice;

– **część powiatu raciborskiego, tzn.:**

cała gmina Kuźnia Raciborska, miejscowości: Budziska, Jankowice, Kuźnia Raciborska, Ruda, Ruda Kozielska, Rudy, Siedliska, Turze,

cała gmina Nędza, miejscowości: Babice, Ciechowice, Górki Śląskie, Łęg, Nędza, Szymocice, Zawada Książęca;

– **część powiatu tarnogórskiego, tzn.:**

z gminy Krupski Młyn, miejscowości: Krupski Młyn, Potępa, Ziętek,

z gminy Tworóg, miejscowości: Brynek, Hanusek, Koty, Nowa Wieś Tworoska, Połomia, Świniowice, Tworóg, Wojska,

z gminy Zbrosławice, miejscowości: Boniowice, Czekanów, Jasiona, Jaśkowice, Kamieniec, Karchowice, Księży Las, Laryszów, Łubie, Łubki, Miedary, Przechlebnie, Ptakowice, Szalsza, Świętoszowice, Wieszowa, Wilkowice, Zawada, Zbrosławice, Ziemięcice.

VI

**Wykaz jednostek administracji terytorialnej województwa opolskiego,
które nie przynależą do diecezji opolskiej (stan 31.10.2001 r.)**

– **przeważająca część powiatu brzeskiego (zawsze w archidiecezji wrocławskiej), tzn.:**

miasto Brzeg i cała gmina Brzeg, miejscowości: Bierzów, Brzezina, Kopanie, Kruszyna, Lipki, Łukowice Brzeskie, Małujowice, Pawłów, Pępice, Prędocin, Skarbimierz, Zielęcice, Zwanowice, Żłobizna,

z gminy Grodków, miejscowość: Bąków,

miasto Lewin Brzeski i z gminy Lewin Brzeski, miejscowości: Buszyce, Błazejowie, Jasiona, Kantorowice, Leśniczówka, Łosiów, Nowa Wieś Mała, Oldrzychowice, Ptakowice, Różyna, Sarny Małe, Stroszowice, Strzelniki,

cała gmina Lubsza, miejscowości: Błota, Borucice, Czepielowice, Dobrzyń, Kościerzycy, Lubicz, Lubsza, Mąkoszyce, Michałowice, Myśliborzyce, Nowe Kolnie, Nowy Świat, Piastowice, Pisarzowice, Rogalice, Raciszów, Roszkowice, Szydłowice, Śmiechowice, Tarnowiec,

z gminy Olszynka, miejscowości: Gierszowice, Janów, Krzyżowice, Michałów, Olszanka, Pogorzela;

– **prawie cały powiat namysłowski (zawsze w archidiecezji wrocławskiej), tzn.:**

cała gmina Domaszowice, miejscowości: Domaszowice, Dziedzice, Gręboszów, Nowa Wieś, Polkowskie, Siemysłów, Strzelce, Wielołęka, Włochy, Woskowice Górne, Zofijówka,

miasto Namysłów i cała gmina Namysłów, miejscowości: Baldwinowice, Barzyna, Brzezinka, Brzozowiec, Bukowa Śląska, Głuszyna, Igłowice, Jastrzębie, Juskie, Kamienna, Kowalowice, Krasowice, Ligołka, Ligołka Książęca, Łączany, Michalice, Mikowice, Minkowskie, Niwki, Nowe Smarchowice, Nowy Folwark, Objazda, Pawłowice Namysłowskie, Przeczów, Rychnów, Smarchowice Małe, Smarchowice Śląskie, Smarchowice Wielkie, Smogorzów, Woskowice Małe, Ziemiłowice, Żaba,

z gminy Świerczów, miejscowości: Bąkowice, Bielice, Biestrzykowice, Dąbrowa, Gola, Grodziec, Kuźnica Dąbrowska, Miejsce, Miodary, Staroścín, Świerczów, Wężowite,

cała gmina Wilków, miejscowości: Bukowie, Dębnik, Idzikowice, Jakubowice, Krzyków, Lubska, Młokicie, Pągów, Pielgrzymowice, Pszeniczna, Wilków, Wojciechów;

- część powiatu kluczborskiego (od 25.03.1992 r. w nowo powstałej wówczas diecezji kaliskiej), tzn.:

miasto Byczyna i przeważająca część gminy Byczyna, miejscowości: Biskupice, Borek, Brzóski, Ciecierzyn, Gołkowice, Gosław, Janówka, Jakubowice, Jaśkowice, Kochłowice, Kostów, Miechowa, Nasale, Pogorzalka, Polanowice, Proślice, Roszkowice, Sarnów, Sierosławice, Wojsławice,

z gminy Kluczbork, miejscowości: Krzywizna, Smardy Dolne, Smardy Górne, Unieszów,

miasto Wolczyn i przeważająca część gminy Wolczyn, czyli miejscowości: Bruny, Brynica, Brzezinki, Duczów Wielki, Gierałcice, Komorzno, Krzywiczyny, Ligota Wołczyńska, Markotów, Rożnów, Skałagi, Szymonków, Świniary Małe, Świniary Wielkie, Wąsice, Wierzbica Dolna, Wierzbica Górna;

- część powiatu oleskiego, tzn.:

z gminy Gorzów Śląski, miejscowości: Goła, Krzyżanowice, Uszyce, Zdziechowice (od 25.03.1992 r. w nowo powstałej wówczas diecezji kaliskiej),

miasto Praszka i cała gmina Praszka (zawsze w (archi)diecezji częstochowskiej),

cała gmina Rudniki (zawsze w (archi)diecezji częstochowskiej);

- część powiatu ziemskiego opolskiego (zawsze w archidiecezji wrocławskiej), tzn.:

z gminy Popielów, miejscowości: Karłowice, Kurznie, Kuźnica Katowska, Stare Kolnie, Stobrawa i Rybna;

- część powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego (od 25.03.1992 r. w nowo powstałej wówczas diecezji gliwickiej), tzn.:

z gminy Bierawa, miejscowości: Dziergowice, Goszyce, Solarnia.

Szczegółowe objaśnienia do *Słownika nazw miejscowości diecezji opolskiej w XX i XXI wieku*

W dwudziestowiecznych księgach parafialnych oraz w pochodnych kościelnych dokumentach metrykalnych w powojennej diecezji opolskiej, równej terytorialnie przedwojennej rejencji opolskiej (nazywanej też Śląskiem Opolskim) wiadać, jak w zwierciadle, burzliwą zmienność losów i państwowej przynależności tej ziemi. Przejawia się to w kilkakrotnych zmianach nazw tych samych miejscowości w ciągu tego jednego stulecia.

Pragnienie ułatwienia – związanego z identyfikacją i lokalizacją miejscowości – dotarcia do potrzebnych danych kościelnych na Śląsku Opolskim, zawierających np. zapisy urodzin i chrztów, ślubów czy zgonów z XX w., stało się głównym motywem edycji drugiego, poprawionego i znacznie zmodyfikowanego pod kątem praktycznym, wydania *Skorowidza nazw miejscowości diecezji opolskiej polsko-niemiecki i niemiecko-polski/Ortsnamenverzeichnis der Diözese Opole (Oppeln) polnisch-deutsch und deutsch-polnisch*, Opole 1997.

Niniejszy *Słownik* zawiera aktualny wykaz (w układzie alfabetycznym) nazw 1671 miejscowości, przysiółków, osad, osiedli i kolonii należących do diecezji opolskiej we współczesnych granicach oraz tych, które zostały z niej wyłączone do nowo utworzonej diecezji gliwickiej (249 miejscowości, przysiółków, osad, osiedli i kolonii) i diecezji kaliskiej (100 miejscowości, przysiółków, osad, osiedli i kolonii) na mocy bulli papieża Jana Pawła II *Totus Tuus Poloniae Populus* z 25.03.1992 r. Uzupełnia go łącznie 4830 odsyłaczy do nazw używanych do 1945 r. oraz powojennych nazw przejściowych. Daje to łącznie ponad 2 tysiące miejscowości, przysiółków, osad, osiedli i kolonii, jakie liczyła powojenna diecezja opolska (Śląsk Opolski) w granicach sprzed wspomnianej reformy papieskiej z 25.03.1992 r., które – na skutek zmian nazewniczych dokonywanych na przestrzeni XX i w początkach XXI w. – miały łącznie aż ok. 7 tysięcy nazw. Wszak w minionym stuleciu bywały krótkie okresy intensywnej polityki nazewniczej, np. zniemczające przemianowania nazw miejscowości, tzw. chrzty, dokonywane w latach 30. w III Rzeszy, czy już po II wojnie światowej, w latach 1945–1948 w PRL, które pozostawiły trwałe ślady w dokumentacji i pamięci ludzi.

W *Słowniku* przedstawiono także aktualny kościelny podział administracyjny diecezji opolskiej na dekanaty i parafie, z uwzględnieniem obecnie obowiązują-

cego w Rzeczypospolitej Polskiej podziału administracyjnego na województwa, powiaty i gminy.

Słownik podzielono na trzy części:

1. Słownik nazw miejscowości diecezji opolskiej funkcjonujących w XX i XXI w.

2. Słownik nazw miejscowości diecezji opolskiej, które przeszły do nowo ustanowionej diecezji gliwickiej 25.03.1992 r.

3. Słownik nazw miejscowości diecezji opolskiej, które przeszły do nowo ustanowionej diecezji kaliskiej 25.03.1992 r.

W pierwszej części, stanowiącej główny korpus *Słownika*, ujęto także nazwy miejscowości diecezji opolskiej, które w 1992 r. przeszły do nowo utworzonych diecezji gliwickiej (DG) i kaliskiej (DK) – ale w formie haseł niepełnych (odsyłaczy), z zaznaczeniem diecezji, do której miejscowości te przeszły (za pomocą skrótu DG lub DK), np.: Babice † – DG i Babitzy † – DG.

Nazwy polskie wymieniono zgodnie z *Wykazem urzędowych nazw miejscowości w Polsce*, t. 1–3, Warszawa 1980–1982 oraz odpowiednimi rozporządzeniami władz państwowych w sprawach nazw miejscowości i ich części wydawanymi w latach 2003–2021 (co niejednokrotnie różni je od nazw zawartych w podstawowych źródłach kościelnych. Te ostatnie nazwy w większej części umieszczono jednak w niniejszym *Słowniku* jako nazwy oboczne). Tam gdzie było to możliwe, podano daty zaistniałych zmian w funkcjonującym nazewnictwie.

W przypadku współczesnego wprowadzenia nazw dodatkowych w języku niemieckim (język mniejszości narodowej) podano je wraz z rokiem ich ustalenia.

Wyjaśnijmy tu, że wprowadzenie do użytku dodatkowych tradycyjnych nazw miejscowości, obiektów fizjograficznych i ulic w języku mniejszości stało się możliwe na podstawie artykułów 12–13 Ustawy z 6.01.2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 823). Mogą być one używane jedynie na obszarze gmin wpisanych do prowadzonego przez ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych. Zgodnie z ustawą nie mogą one nawiązywać do nazw z okresu 1933–1945, nadanych przez władze III Rzeszy Niemieckiej lub Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Wprowadzić je mogą na terenie całej gminy lub w poszczególnych miejscowościach. Są one umieszczane po współczesnej nazwie w języku polskim i nie mogą być stosowane samodzielnie.

Dodatkowa nazwa miejscowości lub obiektu fizjograficznego w języku mniejszości może być ustalona na wniosek rady gminy, jeżeli liczba mieszkańców gminy należących do mniejszości jest nie mniejsza niż 20% ogólnej liczby mieszkańców tej gminy lub, w przypadku miejscowości zamieszkałej, za ustaleniem dodatkowej nazwy miejscowości w języku mniejszości opowiedziała się w konsultacjach, przeprowadzonych w trybie określonym w artykule 5a ustęp 2 Ustawy z dnia 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446, 1579 i 1948), ponad połowa mieszkańców tej miejscowości biorących udział

w konsultacjach, a wniosek rady gminy uzyskał pozytywną opinię Komisji Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych, utworzonej na podstawie ustawy z 29.08.2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz.U. z 2003 r. poz. 1612 oraz z 2005 r. poz. 141)¹²².¹

Realizacja zapisów ustawy odnośnie do możliwości wprowadzenia do użytku dodatkowych tradycyjnych nazw miejscowości, obiektów fizjograficznych i ulic w języku mniejszości sprowadziła się do ustalenia ich (niemal) wyłącznie dla miejscowości. Według stanu z 31.03.2021 r. w całej Polsce wprowadzono łącznie 1249 dodatkowych nazw miejscowości zapisanych w języku mniejszości¹²³.² Na Górnym Śląsku w latach 2006–2014 ustalono łącznie 358 takich nazw, wszystkie w języku niemieckim. W województwie opolskim wprowadzono je w 345 miejscowościach w siedmiu powiatach: opolskim ziemskim (93), kędzierzyńsko-kozielskim (60), prudnickim (52), oleskim (47), strzeleckim (43), krapkowickim (37) i kluczborskim (13). W województwie śląskim ustalono je w zaledwie 13 miejscowościach w powiatach: gliwickim (7) i raciborskim (6). Dodatkowe nazwy w języku mniejszości wprowadzono także w województwach: małopolskim (8 nazw w języku łemkowskim), pomorskim (826 nazw w języku regionalnym kaszubskim) i podlaskim (27 nazw w języku białoruskim, 30 nazw w języku litewskim)¹²⁴.³

Wracając do objaśnienia zawartości haseł głównych (pełnych) *Słownika* – następnie, tzn. po nazwach dodatkowych, wymieniono – jeśli w ogóle były zastosowane – przejściowe, krótkotrwałe polskie nazwy powojenne z lat 1945–1948, obecnie mające znaczenie wyłącznie historyczne. W *Słowniku* opatrzone je (jest ich niekiedy po kilka w odniesieniu do jednej miejscowości) umownie – datą 1946 bądź 1947. Są one w większości pochodną ścierania się wówczas kilku tendencji w zakresie wprowadzanej przez ludność napływową, bądź przez polskie władze powojenne repolonizacji bądź polonizacji nazw miejscowości na Śląsku Opolskim – jednej, poszukującej najdawniejszego źródłosłowu słowiańskiego, a drugiej – polegającej na bezpośrednim tłumaczeniu na język polski znaczenia nazwy niemieckiej, czy wreszcie trzeciej tendencji – polegającej na „mechanicznym” spolszczaniu niemieckiego brzmienia nazwy. Nazwy przejściowe opatrzone w zestawieniu indeksowym odsyłaczami do nazw obecnych.

W następnej kolejności podano nazwy miejscowości obowiązujące w XIX i XX w. aż do czasów III Rzeszy (stan z 1912 r.), a potem wymieniono – według *Verzeichnis der umbenannten Ortschaften im Regierungsbezirk Oppeln*, Oppeln 1937; *Verzeichnis der umbenannten schlesischen Ortschaften. (Nachtrag zur Ortschaftsverzeichnis von Nieder- und Oberschlesien vom 1.12.1934). Stand 1.*

¹²² Artykuł 12 ust. 7 – Ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, Dz.U. z 2017 r. poz. 823.

¹²³ <https://www.gov.pl/web/mniejszosci-narodowe-i-etniczne/rejestr-gmin-na-ktorych-obszarze-sa-uzywane-nazwy-w-jezyku-mniejszosci2> [dostęp: 29.10.2021].

¹²⁴ <https://www.gov.pl/web/mniejszosci-narodowe-i-etniczne/rejestr-gmin-na-ktorych-obszarze-sa-uzywane-nazwy-w-jezyku-mniejszosci2> [dostęp: 29.10.2021].

Juni 1937, 2. Aufl., Breslau 1937, *Schlesisches Ortschaftsverzeichnis*, Breslau 1941 oraz dotyczący Górnego Śląska skorowidz nazw miejscowości z serii kilku opracowań poświęconych dawnym terenom niemieckim w latach 1914–1945: *Historisches Ortschaftsverzeichnis Oberschlesien*, Bd. 1, Frankfurt am Main 1994 (używany obecnie przez urzędy RFN w sprawach związanych z ustalaniem niemieckiego pochodzenia osób ubiegających się o obywatelstwo niemieckie) – nowsze formy niemieckie (tzw. chrzty), pochodzące z okresu germanizacji nazewnictwa śląskiego w latach 30. XX w. wraz z rokiem przemianowania. Chociaż nazwy te były w użyciu bardzo krótko, bo do zakończenia wojny, to jednak przetrwały w pamięci wielu mieszkańców.

Niektóre niemieckie urzędowe nazwy miejscowości posiadają oznaczenie O.S. (*Oberschlesien* – dosłownie Górny Śląsk). W kontekście nazwy geograficznej oznacza to miejscowość na Górnym Śląsku (*in Oberschlesien*), która ma swój odpowiednik w innym regionie Niemiec, np. w Bawarii. Wynika to z niemieckiej terminologii toponimicznej (nazewnicznej), w której poprzez dodawanie skrótu O.S. do nazw geograficznych odróżniano je od nazw miejscowości noszących identyczne nazwy, a leżących w innych regionach III Rzeszy. Terminologia ta zachowała się do dnia dzisiejszego.

Przykład:

Steinau O.S. †

Ścinawa Mała

Odpowiedniki nazwy Steinau w III Rzeszy:

Steinau an der Oder (Ścinawa koło Lubina)

Steinau an der Straße [Land Hessen (Hesja)]

W odniesieniu do wielu miejscowości występują w nazewnictwie niemieckim nazwy oboczne do urzędowych. W takich wypadkach, obok obowiązującej nazwy urzędowej danej miejscowości, umieszczono także jej nazwy oboczne. W odniesieniu do tych ostatnich, zastosowano system odsyłaczy do nazw zasadniczych.

Przykład:

Warlów

Warlow też Waren, Wiesenau O.S. 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Szemrowice, dek. Dobrodzień [50° 44' 50" N, 18° 24' 53" E]

Przykład ten oznacza, że urzędowa niemiecka nazwa wymienionej miejscowości brzmi Warlow, oboczna popularna nazwa Waren, a nazwa po przechrzczeniu przez władze niemieckie w latach 30. XX w.: Wiesenau. W przypadku tej ostatniej nazwy oznaczono rok jej wprowadzenia.

Wiele niemieckich nazw historycznych zawierało człon: Polnisch, co zazwyczaj oznaczało miejscowość zamieszkałą przez ludność polską. W ramach reformy nazewnicznej w latach 30. oczywiście nazwy te zmieniono, z wiadomych powodów.

Przykłady:

Polnisch Krawarn – Krowiarki (zmieniono na: Preussisch Krawarn)

Polnisch Leipe – Lipowa (gm. i par. Dąbrowa) – (zmieniono na: Neuleipe)

Polnisch Neudorf – Polska Nowa Wieś (zmieniono na: Neudorf)

Polnisch Neukirch – Polska Cerekiew (zmieniono na: Gross Neukirch)

Polnisch Wette – Świętów Polski (zmieniono na: Alt Wette) itp.

W poszczególnych hasłach podano aktualne położenie w strukturach administracji cywilnej (województwo, powiat, gmina) oraz kościelnej (parafia, dekanat). Określono również charakter miejscowości, np. części miast i wsi (dzielnice, przysiółki, kolonie). Części miejscowości stanowiące tzw. przysiółki do wsi sołeckich, czyli skupiska kilku gospodarstw położonych poza zabudową wsi będące jej integralną częścią.

Przykłady:

Chocim też Kocym, przys. wsi **Łąka Prudnicka**

Frącki, przys. wsi **Pogórze**

Przysiółki przeważnie należą do tej samej parafii, co wieś macierzysta. Zdarzają się jednak stosunkowo częste przypadki należenia przysiółka do innej parafii, niż ona sama.

Przykład:

Kowalowskie, przys. wsi **Staniszcz Wielkie**

Kowolowska, Schmiedewerk 1936, gm. Kolonowskie,

pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie,

par. Kolonowskie, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Przysiółek **Kowalowskie** należy do parafii **Kolonowskie**, podczas gdy jego wieś macierzysta **Staniszcz Wielkie** jest siedzibą odrębnej parafii.

Przez kolonię należy rozumieć jednostkę osadniczą powstałą jako rezultat ekspansji miejscowości poza obszar wcześniej istniejącej zabudowy, w szczególności: kolonię miasta, kolonię wsi.

Przykład:

Pogórze Kolonia też **Kolonia Pogórze**, **Pogórz Kolonia** i **Kolonia Pogórz**,

kol. wsi **Pogórze** [...]

W odróżnieniu od wyżej wymienionych jednostek, integralne części samodzielnych wsi noszące odrębne nazwy, oznaczono skrótem: cz. wsi (część wsi).

Przykład:

Brody, cz. wsi **Czarnowąsy** [...]

W jednym przypadku w całym *Słowniku* oznaczono integralną część przysiółka (kolonii), posiadającą odrębną nazwę. Zastosowano w tym celu skrót: cz. przys. (część przysiółka).

Przykład:

Banaczki, cz. przys. **Wielmierzowice** (przys. wsi Januszkowice) [...]

W przypadku zmiany przynależności danej miejscowości do parafii, wymieniono obydwie parafie, z zaznaczeniem okresu tej przynależności w latach.

Przykład:

Okoly

pnp.: Dancyn 1946, Tauenzinow, Tauentzien 1936,
gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie,
par. Pokój (do 1991), par. Murów (od 1991),
w tym samym dek. Zagwiździe

Natomiast w przypadku równoczesnej zmiany przynależności miejscowości do dekanatu, zaznaczono to przy przynależności parafialnej.

Przykład:

Przywary, cz. wsi **Sieraków**

Przywaren, Ziegelwalde 1936, gm. Ciasna,
pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 1999 woj. częstochowskie),
par. Dobrodzień w dek. Dobrodzień (do 1994),
par. Ciasna w dek. Olesno (od 1994)

W przypadku przynależności danej miejscowości do kilku parafii (faktycznego jej podziału między te parafie) wymieniono je, poprzedzając liczebnikami.

Przykłady:

Sukowice

Suckowitz, Mühlengrund 1936, gm. Cisek,
pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie,
miejscowość ta przynależy do 3 parafii: 1) Cisek w dek. Koźle,
2) Długomiłowice w dek. Łany, 3) Zakrzów, w tym samym dek. Łany

Wawrzyńcowice

Lorenzdorf, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie,
miejscowość ta przynależy do 2 parafii: 1) Golczowice w dek. Głogówek,
2) Zielina-Kujawy w dek. Krapkowice

Za pomocą systemu znaków umownych zaznaczono pełnione przez nie funkcje administracyjne. Znaki te umieszczono bezpośrednio po nazwie urzędowej miejscowości. Nazwy miast wyróżniono wersalikami (dużymi literami).

Przykład:

GLUCHOŁAZY † ‡ ❖

[...]

W niektórych hasłach wprowadzono także oznaczenia współrzędnych geograficznych miejscowości.

Przykład:

Wachowice

Wachowitz, Stoberquell 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Wysoka (oleska), dek. Olesno [50° 51' 3" N, 18° 24' 22" E]

Oznaczenia zastosowane w *Słowniku*

Symbole graficzne

<i>Symbol</i>	<i>Znaczenie symbolu</i>
†	siedziba parafii
‡	stolica dekanatu
✠	stolica rejonu duszpasterskiego
†	stolica diecezji
❖	siedziba urzędu gminy
◆	miasto powiatowe
✳	miasto wojewódzkie
*	niemiecka nazwa miejscowości, niezmieniona w III Rzeszy

Skróty literowe

<i>Skrót</i>	<i>Oznaczenie</i>
cz.	część
cz. d. wsi	część dawnej wsi
cz. miasta	część miasta
cz. przys.	część przysiółka
cz. wsi	część wsi
dek.	dekanat
gm.	gmina
kol.	kolonia
kol. wsi	kolonia wsi
par.	parafia
pnp.	powojenna polska nazwa przejściowa
pow.	powiat
przys.	przysiółek
przys. wsi	przysiółek wsi
zob.	zobacz

<i>Skrót</i>	<i>Oznaczenie</i>
DG	diecezja gliwicka
DK	diecezja kaliska

Odnośnie do nazw części (dzielnic) miast zastosowano odsyłacze do nazwy głównej danego miasta, z użyciem określenia zob. (zobacz).

Przykłady:

Bierkowice, cz. miasta **Opole**

Opole-Bierkowice zob. **Bierkowice**

W przypadkach nazw, które nie mają wyraźnego umocowania w postaci określenia ich w aktach prawa państwowego podano je z podkreśleniem.

W przypadku występowania kilku miejscowości o tej samej nazwie urzędowej, będących siedzibami parafii, oznaczono je w nawiasach nazwami przymiotnikowymi, pochodzącymi od najbliższych większych miejscowości.

Przykłady:

Lipowa †

Deutsch Leippe, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie,
par. Lipowa (grodkowska), dek. Grodków

Lipowa †

Lindewiese, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie,
par. Lipowa (nyska), dek. Prudnik

W opisanym przykładzie wymieniono dwie miejscowości o tej samej nazwie Lipowa, oznaczając je w nawiasach umownymi określeniami jako: *grodkowska* i *nyska*.

W przypadku miejscowości należącej do pobliskiej parafii miejskiej, wymieniono dla precyzji jej wezwanie lub dzielnicę miasta, w której jest ona położona.

Przykłady:

Błachów też **Blachów**

Blachow, Friedrichshof 1936, gm. Dobrodzień,
pow. Olesno, woj. opolskie (do 1999 woj. częstochowskie),
miejscowość ta przynależy do 2 parafii:

- 1) Dobrodzień (par. p.w. Nawiedzenia NMP),
- 2) Myślina, w tym samym dek. Dobrodzień

Makowczyce

Makowtschütz, Mohntal 1936, gm. Dobrodzień,
pow. Olesno, woj. opolskie (do 1999 woj. częstochowskie),
miejscowość ta przynależy do 2 parafii:

- 1) Dobrodzień (par. p.w. Nawiedzenia NMP),
- 2) Myślina, w tym samym dek. Dobrodzień

W powyższych przypadkach wykazano też podział miejscowości pomiędzy dwie parafie.

Podkamień

Steinhübel, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Biała Nyska (do 1982), par. Nysa-Średnia Wieś (od 1982), w tym samym dek. Nysa

W tym przypadku wykazano też zmianę przynależności parafialnej (przejście miejscowości do innej parafii), wymieniając obydwie parafie (dotychczasową i nową), z zaznaczeniem okresu tej przynależności w latach.

Szczególnym przypadkiem zmiany przynależności parafialnej miejscowości jest powstanie nowej parafii. Poniższe dwa przykłady przedstawiają powstanie nowych parafii Kosorowice i Opole-Malina, które wcześniej, nie będąc ich siedzibami, należały do innych parafii (w tym przypadku kolejno do par.: Tarnów Opolski i Opole-Groszowice).

Przykłady:

Kosorowice †

Kossorowitz, Grasen 1936, gm. Tarnów Opolski, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tarnów Opolski (do 1986), par. Kosorowice (od 1986), do 1990 w tym samym dek. Ozimek, a od 1990 w tym samym dek. Kamień Śląski

Malina też Opole-Malina †, cz. miasta Opole

Malino, Malsdorf 1936, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Groszowice (do 1993), par. Opole-Malina (od 1993), w tym samym dek. Opole

Szczególnym przypadkiem jest również zmiana przynależności parafialnej wsi Grodzisko i Kadłub, w dekanacie Strzelce Opolskie.

Przykłady:

Grodzisko †

Grodzisko, Burghof 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1983), par. Kadłub–Grodzisko (1983–1988), ponownie par. Grodzisko (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie

Kadłub †

Kadłub, Starenheim 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1983), par. Kadłub–Grodzisko (1983–1988), par. Kadłub (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie

W powyższym przypadku siedzibę parafii do 1983 r. stanowiła miejscowość Grodzisko, a miejscowość Kadłub należała do tej parafii. Następnie zaś utworzono nową parafię Kadłub–Grodzisko z siedzibą w Grodzisku, posiadającą wspólnego proboszcza. Natomiast w 1988 r. tę unię parafii rozdzielono, przydzielając do każdej z nich własnego proboszcza.

W *Słowniku* wykazano zmiany w przynależności parafii do dekanatów, z zaznaczeniem tej przynależności w latach.

Przykład:

Blotnica Strzelecka

Blotnitz, Quellengrund 1936, gm. Strzelce Opolskie,
pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie,
par. Centawa, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Niektóre parafie obejmują miejscowości położone bardzo blisko siebie. W takich przypadkach czasami nazwa parafii jest połączeniem nazw obu miejscowości, a probostwo mieści się w jednej z nich.

Przykłady:

Osowiec †

Königshuld, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie,
par. Osowiec–Węgry, dek. Zagwóździe

Węgry

Wengern, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie,
par. Osowiec–Węgry, dek. Zagwóździe

Powyższy przykład przedstawia fakt istnienia parafii pod nazwą **Osowiec–Węgry**, którą tworzą dwie odrębne miejscowości: Osowiec Śląski i Węgry. Siedzibą probostwa (oznaczoną w haśle *Słownika* odpowiednim symbolem) jest tu Osowiec Śląski.

Zielina †

Zellin, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie,
par. Zielina–Kujawy, dek. Krapkowice

Kujawy

Kujau, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie,
par. Zielina–Kujawy, dek. Krapkowice

Powyższy przykład przedstawia fakt istnienia parafii pod nazwą **Zielina–Kujawy**, którą tworzą dwie odrębne miejscowości: Zielina i Kujawy. Siedzibą probostwa (oznaczoną w haśle *Słownika* odpowiednim symbolem) jest tu Zielina.

Przykładem parafii o podwójnej nazwie, a tworzonej przez dwie odrębne miejscowości jest także parafia **Kopienica–Lubie** w dekanacie Pyskowice, która wraz z nim odeszła do diecezji gliwickiej.

Szczególnym przypadkiem parafii o podwójnej nazwie jest parafia **Mochów-Pauliny**. Otóż drugi człon tej nazwy, **Pauliny**, jest nazwą oboczną do obowiązującej nazwy urzędowej tego przysiółka wsi Mochów, która brzmi: **Leśnik**.

Przykłady:

Leśnik też **Łąka Paulinów** i **Pauliny**, kol. wsi **Mochów**
Wiese Pauliner, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie,
par. Mochów-Pauliny, dek. Głogówek

Łąka Paulinów też **Pauliny** zob. **Leśnik**

Pauliny też **Łąka Paulinów** zob. **Leśnik**

Szczególnym przypadkiem jest umiejscowienie siedziby parafii w przysiółku wsi.

Przykłady:

Golczowice też **Golszowice** †, przys. wsi **Zawada**
Golschowitz, Goldenau 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie,
par. Golczowice, dek. Głogówek

W powyższym przypadku ma ponadto miejsce fakt należenia miejscowości macierzystej (Zawada) do parafii, której siedziba znajduje się w jej przysiółku (Golczowice).

Zawada

Zowade, Lichten 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie,
par. Golczowice, dek. Głogówek

W diecezji opolskiej występują dwie miejscowości, które będąc siedzibami gmin nie są równocześnie siedzibami parafii. Są to: **Radłów** i **Turawa**.

Przykłady:

Radłów ❖

Radlau, Radelsdorf 1936, gm. Radłów, pow. Olesno,
woj. opolskie (do 1999 woj. częstochowskie),
par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski

Turawa ❖

Turawa, gm. Turawa, pow. ziemski Opole,
woj. opolskie, par. Kotórz Wielki, dek. Ozimek

Miejscowości, które odeszły z diecezji opolskiej do gliwickiej, a nie będąc w tej pierwszej siedzibami dekanatów, w diecezji gliwickiej zostały nimi mianowane, oznaczono w *Słowniku* określeniem: nowy dekanat w DG. Są to mianowicie: **Gliwice-Ostropa, Gliwice-Sośnica i Pławniowice**.

Przykład:

Bojszów †

Boitschow, Lärchenhag 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 1999 woj. katowickie), par. Bojszów, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Szczególnym przypadkiem jest istnienie dwóch przysiółków tej samej miejscowości o prawie identycznej nazwie.

Przykłady:

Łanów, przys. wsi **Czarnolas**

Königswalde, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Chróścina (grodkowska) w dek. Grodków (do 1985), par. Skoroszyce w dek. Skoroszyce (od 1985)

Wielochów też **Łanów**, przys. wsi **Czarnolas**

Schönheide, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Chróścina (grodkowska), dek. Grodków

Łanów zob. **Wielochów**

W odniesieniu do wielu miejscowości występują nazwy oboczne do urzędowych. W takich wypadkach w haśle *Słownika*, obok obowiązującej nazwy urzędowej danej miejscowości umieszczono także jej nazwy oboczne (jedną lub więcej).

Przykład:

Balcarzowice też **Balcarowice** i **Walcerzowice**

Balzarowitz, Schönwiese 1936, [...]

Oznacza on, że urzędowa polska nazwa wymienionej miejscowości brzmi: Balcarzowice, oboczne popularne nazwy – Balcarowice i Walcerzowice, niemiecka nazwa urzędowa do czasu reformy nazewnictwa w latach 30. – Balzarowitz, a nazwa po tej reformie – Schönwiese.

W przypadku nazwy obocznej do urzędowej zastosowano odsyłacz do tej ostatniej, z użyciem określenia zob. (zobacz).

Przykłady:

Balcarowice zob. **Balcarzowice**

Walcerzowice zob. **Balcarzowice**

W przypadkach bardziej skomplikowanych, np. kiedy występuje konieczność zastosowania odsyłacza odnośnie do nazwy obocznej, a także części (dzielnicy) miasta lub odnośnie do kilku nazw obocznych, zastosowano wielostopniowy odsyłacz złożony.

Przykłady:

Bytom-Szombierki zob. **Szombierki**

Chruszczów zob. **Szombierki**

Szombierki †, do 31.12.2006 **Chruszczów**,
też **Bytom-Chruszczów**, **Bytom-Szombierki**, cz. miasta **Bytom**
(Beuthen)-Schomberg*, pow. grodzki Bytom, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bytom-Szombierki (Bytom-Chruszczów), dek. Bytom-Zachód (do 1990), dek. Bytom-Miechowice (od 1990)

Bud zob. **But**

Klików zob. **But**

But też **Bud**, do 31.12.2003 **Klików**,
przys. wsi **Zawada**
Neuvorwerk*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Golczowice, dek. Głogówek

Parafie miejskie, czyli leżące w granicach organizmów miejskich, w głównej części *Słownika* są wymieniane jedynie wtedy, kiedy mieszczą się w dzielnicy miasta noszącej swoją własną nazwę, np.: Racibórz-Stara Wieś.

Wśród „stolic” dekanatów diecezji opolskiej jest 6 miejscowości, niebędących jednocześnie siedzibami urzędów gmin:

- 1) Gościęcín † ‡ (gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie),
- 2) Kamién Śląski † ‡ (gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie),
- 3) Łany † ‡ (gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie),
- 4) Stare Siołkowice † ‡ (gm. Popielów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie),

5) Tworków † ‡ [gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 1999 woj. katowickie)],

6) Zagwiżdzie † ‡ (gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie).

We wszystkich powyższych przypadkach, siedziby urzędów gmin, do których przynależą wyżej wymienione miejscowości, należą do dekanatów, których te ostatnie są siedzibami. Wyjątkiem jest Cisek, który leży w dekanacie Koźle.

Pośród miast w diecezji 5 nie jest „stolicą” dekanatu:

1) BABORÓW † ❖ (dek. Kietrz),

2) BYCZYNA † ❖ (dek. Wołczyn – obecnie w diecezji kaliskiej),

3) GOGOLIN † ❖ (dek. Kamień Śląski),

4) KOLONOWSKIE † ❖ (dek. Zawadzkie),

5) KORFANTÓW † ❖ (dek. Niemodlin).

Szeregując w *Słowniku* nazwy miejscowości w układzie alfabetycznym, niemieckie nazwy miejscowości, zawierające tzw. umlauty: *ä, ö, ü*, umieszczono bezpośrednio po nazwach zawierających odpowiednio literę: *a, o, u*, np. po nazwie Jaźwinka – nazwę Jägerhaus, po nazwie Bowollno – nazwę Böhmischdorf, po nazwie Butschel – nazwę Bürgsdorf.

Pragnę, aby niniejszy *Słownik*, stanowiący najbardziej aktualne kompendium wiedzy o nazwach miejscowości diecezji opolskiej w XX i XXI w. w aspekcie ich identyfikacji i lokalizacji, mógł się przyczynić do dalszych pogłębionych badań i studiów w tym zakresie, do wyjaśnienia kontrowersji nazewniczych wszędzie tam, gdzie jeszcze występują; aby był pomocny ludziom poszukującym swoich korzeni w przeszłości, czasem tylko informacji, gdzie mogą odnaleźć metryki swoich przodków, ich miejsca zamieszkania czy pracy, by stanowił przewodnik nazewniczy dla tych, którzy interesują się historią tej ziemi.

Diecezja opolska z podziałem na rejony duszpasterskie i dekanaty po papieskiej reformie Kościoła w Polsce z 1992 r.

**Słownik
nazw miejscowości
diecezji opolskiej
w XX i XXI wieku
(część 1)**

A

Achthuben zob. **Włóczno**

Ackerfelde 1936 zob. **Gaj** – DG

Ackerfelde O.S. 1935 zob. **Ziemięcice** – DG

Adamowice też **Strzelce Opolskie-Adamowice**, cz. miasta **Strzelce Opolskie**
Adamowitz*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. św. Wawrzyńca w Strzelcach Opolskich, dek. Strzelce Opolskie

Adamowitz zob. **Adamowice**

Adelenhof 1936 zob. **Kopienica** – DG

Adolphsthal zob. **Chalupki** – DK

Agathenhof zob. **Tęczynów**

Agnesehof zob. **Agnieszczyn**

Agneshof zob. **Radlina**

Agnieszów zob. **Agnieszczyn**

Agnieszczyn też **Agnieszów**, **Agnieszyn**, **Agnieszków**, osada
pnp.: Agnieszków, Agnieszczyn 1946, Agnesenhof*, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Kórnicza, dek. Głogówek. Nazwa urzędowa Agnieszczyn zniesiona 1.01.2021

Agnieszków zob. **Agnieszczyn**

Agnieszyn zob. **Agnieszczyn**

Ahndorf 1936 zob. **Zwóz**

Albertinenhof też **Albertinenhof I** zob. **Ciecierzyn-Piekło** – DK

Albertinenhof też **Albertinenhof II** zob. **Sądnów** – DK

Albertstal 1936 zob. **Wojtyle**

Albrechtsdorf zob. **Wojciechów**

Albrechtshof zob. **Ownia** też **Uszyce** – DK

Albrechtsthal zob. **Skaląska Kolonia** – DK

Alt Baudendorf 1939 zob. **Stare Budkowice** też **Budkowice Stare**

Alt Bischofstal 1936 zob. **Stary Ujazd**

Alt Budkowitz zob. **Stare Budkowice** też **Budkowice Stare**

Alt Chudoba zob. **Stara Chudoba** (gm. Lasowice Wielkie)

Alt Cosel zob. **Stare Koźle**

Alt Erdmannshain 1936 zob. **Nowy Gródek** też **Grobek** – DK

Alt Gleiwitz zob. **Gliwic-Stare Gliwice** – DG

Alt Grobek zob. **Nowy Gródek** też **Grobek** – DK

Alt Grottkau zob. **Stary Grodków**

Alt Halden 1936 zob. **Stare Kucoby**

Alt Karmankau zob. **Stare Karmonki** też **Karmonki Stare**, **Karmionki Stare** i **Stare Karmionki**

- Alt Karmunkau** zob. **Stare Karmonki** też **Karmonki Stare**, **Karmionki Stare** i **Stare Karmionki**
- Alt Kuttendorf** zob. **Stare Kotkowice** też **Kotkowice Stare**
- Alt Kutzoben** zob. **Stare Kucoby**
- Alt Ostdorf** 1939 zob. **Schodnia** też **Schodnia Stara**
- Alt Patschkau** zob. **Stary Paczków**
- Alt Poppelau** zob. **Popielów**
- Alt Rosenberg** zob. **Stare Olesno** też **Olesno Stare**
- Alt Schalkendorf** 1936 zob. **Stare Siolkowice** też **Siolkowice Stare**
- Alt Schalkowitz** zob. **Stare Siolkowice** też **Siolkowice Stare**
- Alt Schodnia** zob. **Schodnia** też **Schodnia Stara**
- Alt Schwiegermühl** 1936 zob. **Ziętek Stary** – DG
- Alt Siedel** 1936 zob. **Siedlec** też **Siedlce**
- Alt Teich** 1936 zob. **Zastawie** – DG
- Alt Tschapel** zob. **Stare Czaple** też **Czaple Stare**
- Alt Ujest** zob. **Stary Ujazd**
- Alt und Neu Kielbaschin** zob. **Kielbasin**
- Alt Vorwerk** zob. **Łysica** – DK
- Alt Werder** zob. **Żyłka** też **Stary Sulków** – DG
- Alt Wette** 1932 zob. **Polski Świątów**
- Alt Wiendorf** zob. **Pomorzowiczki**
- Alt Wienskowitz** zob. **Więckowice Stare**
- Alt Wiesbach** 1936 zob. **Więckowice Stare**
- Alt Wilmsdorf** zob. **Wilamowa**
- Alt Zientek** zob. **Ziętek Stary** – DG
- Alt Zulkau** zob. **Żyłka** też **Stary Sulków** – DG
- Alt Zülz** (Altzülz) zob. **Solec**
- Altdorf** 1936 zob. **Olbin**
- Alte Hütte** zob. **Stara Huta**
- Alteichen** 1936 zob. **Gółkowice** – DK
- Altendorf** zob. **Stara Wieś**, cz. miasta **Racibórz**
- Alteneichen** 1936 zob. **Boroszów**
- Altenwall** 1936 zob. **Komorno**
- Altewalde** zob. **Stary Las**
- Althammer** 1936 zob. **Poliwoda**
- Althammer** zob. **Stara Kuźnia**
- Althammer** zob. **Trachy** – DG
- Althaus** 1936 zob. **Domecko**
- Althof** 1936 zob. **Piekło** – DG
- Althof** zob. **Stary Dwór** (par. Chałupki)

Althof zob. **Stary Dwór** (par. Tworków)

Altjäger zob. **Jagielnica**

Altmannsdorf zob. **Starowice**

Altmeiler 1936 zob. **Gorzówka** – DG

Altstadt zob. **Stare Miasto**

Altstett 1937 zob. **Nowa Cerekwia**

Alttschammendorf zob. **Samborowice**

Altvorwerk zob. **Stary Folwark** (przys. wsi Boroszów – gm. Olesno)

Altvorwerk zob. **Stary Folwark** (przys. wsi Komorzno) – DK

Altvorwerk zob. **Stary Folwark** (przys. wsi Miechowa) – DK

Altvorwerk zob. **Stary Folwark** (przys. wsi Sternalice – gm. Radłów)

Altweiler 1935 zob. **Błażejowice**

Am Bach 1936 zob. **Wypychów**

Am Berge 1936 zob. **Mysia Góra** – DG

Am Busch 1936 zob. **Wykierz** – DG

Am Mühlteich 1936 zob. **Skorków**

Am Schwarzen See 1936 zob. **Dąbrowa** (przys. wsi Żelazna)

Am Walde 1936 zob. **Kabachy**

Am Walde 1936 zob. **Kopaczka**

Am Walde Links zob. **Podlesie Lewe**

Am Walde Rechts zob. **Podlesie Prawe**

Am Waldrand 1936 zob. **Podkraje**

Amaliengrund zob. **Sławoszów**

Amalienhof zob. **Malinów**

Amalin 1946 zob. **Sławoszów**

Amandhof zob. **Amandów** też **Amantów**

Amandów też **Amantów**

Amandhof*, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Krowiarki, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

[50° 8' 26" N, 18° 4' 9" E]

Amantów zob. **Amandów**

Ambach 1936 zob. **Krępna**

Ameise zob. **Mrówka** też **Mrówki** – DK

Amelin 1946 zob. **Sławoszów**

Amerika zob. **Ameryka** też **Surowiec** (cz. wsi Dobrzeń Wielki)

Amerika zob. **Ameryka** (kol. wsi Leśna)

Amerika zob. **Rzepiska** też **Ameryka** – DG

Ameryka też **Surowiec**, cz. wsi **Dobrzeń Wielki**

Amerika*, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dobrzeń Wielki, dek. Stare Siołkowice

Ameryka, kol. wsi **Leśna**

Amerika, Nordhöhe 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wysoka (olecka), dek. Olesno

Ameryka zob. **Rzepiska** – DG

Ammern O.S. 1936 zob. **Sternalice**

Anachów, do 31.12.2003 **Kolonia Świętej Anny** też **Dwór Anny**, przys. wsi **Kazimierz**

Annahof*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Kazimierz, dek. Głogówek. Przysiółek opuszczony po 2008

Anblick zob. **Grobniki** też **Widok**

Andreashof 1936 zob. **Księży Las**

Andreashütte 1936 zob. **Zawadzkie**

Andreaswille zob. **Jędrzejowice** – DK

Andrzejów 1946 zob. **Jędrzejów**

Angerbach O.S. 1936 zob. **Rozmierz**

Angerfeld 1939 zob. **Banatki** (Duże i Małe – przys. wsi Kadłub)

Angersdorf 1936 zob. **Proślice** – DK

Anglersruh 1936 zob. **Czerniawa**

Annaberg zob. **Stare Chalupki** też **Chalupki Stare** (gm. Krzyżanowice)

Annaberg zob. **Góra Świętej Anny** też **Święta Anna** (gm. Leśnica)

Annahof zob. **Anachów** też **Kolonia Świętej Anny** i **Dwór Anny** (przys. wsi Kazimierz)

Annahof zob. **Gniewkowice** też **Kolonia Świętej Anny** (gm. Kietrz)

Annahof zob. **Hanowiec** (gm. Krzyżanowice)

Annahof zob. **Hanów** (gm. Leśnica)

Annahof 1936 zob. **Sowin** (gm. Łambinowice)

Annatal 1936 zob. **Kadlubiec**

Annengrund 1936 zob. **Rozwadza**

Antonia zob. **Antoniów**

Antonien Kolonie 1936 zob. **Antoszka** też **Jantośka**

Antoniów

Antonia*, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, miejscowość ta przynależy do 2 parafii: do Ozimka i Szczedrzyka – tu chodzi o część wsi Antoniów, zwaną Pastwiskiem, obie parafie w tym samym dek. Ozimek

[50° 41' 45" N, 18° 11' 45" E]

Antochka zob. **Antoszka** też **Jantośka**

Antoszka też **Jantośka**, przys. wsi **Walce** Antoschka, Antonien Kolonie 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Walce, dek. Gościęcin. Przysiółek obecnie nie istnieje

Arnoldowice 1946 zob. **Jarnoltówek**

Arnoldowo Suche 1946 zob. **Jarnoltów**

Arnoldsdorf zob. **Jarnoltówek**

Arnsdorf zob. **Przecza**

Auchwitz zob. **Uciechowice**

Auendorf 1936 zob. **Krośnica**

Auenfelde 1936 zob. **Jaśkowice** – DK

Auenrode 1936 zob. **Osiek Grodkowski**

Auenwalde 1936 zob. **Otoki** (gm. Biała)

Auenwalde Kolonie 1936 zob. **Kolonia Otocka**

Augustenhof zob. **Krzywiczyny Leśniczówka** też **Drapak** – DK

Autischkau zob. **Ucieszków** też **Uciszków**

B

Babi Las też **Podbabilas**, przys. wsi **Chróścice**

Podbabilas, Reichenbach 1934, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścice, dek. Stare Siołkowice [50° 46' 28" N, 17° 47' 24" E]

Babice †

Babitz*, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Babice (głubczyckie), dek. Kietrz [50° 10' 22" N, 17° 54' 53" E]

Babice † – DG

Babitz zob. **Babice** (gm. Baborów)

Babitz zob. **Babice** – DG

BABORÓW † ❖

pnp.: Baworów i Zaborów 1946, Bauerwitz*, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Baborów, dek. Kietrz [50° 9' 30" N, 17° 59' 8" E]

Baborów-Jaroniów zob. **Jaroniów**

Bachfeld 1936 zob. **Chechlów**

Bachgrund 1936 zob. **Zawada** (gm. Toszek)

Bachhäuser zob. **Potok** – DG

Bachheiden 1936 zob. **Myślina** (gm. Dobrodzień)

Bachheidener Ausbauten 1936 zob. **Myślina**

Bachmühl 1936 zob. **Młyn nad Bierawką** – DG

Bachweiler 1936 zob. **Budziska** – DG

Bachweiler 1936 zob. **Zawada** – DG

Badenau 1936 zob. **Bogdanowice**

Badenau Kolonie 1936 zob. **Bogdanowice Kolonia**

Badewitz zob. **Bogdanowice**

Badewitz Kolonie zob. **Bogdanowice Kolonia**

Bagno też **Gogolin-Bagno**, cz. miasta **Gogolin**

Bagno, Torfstich 1936, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Gogolin, dek. Leśnica (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)

Bahnag 1936 zob. **Banaczki**

Bahnsiedel 1936 zob. **Baniok**

Balcarowice zob. **Balcarzowice**

Balcarzowice / **Balzarowitz** (2008) też **Balcarowice** i **Walcerzowice**

Balzarowitz, Schönwiese 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Kotulin, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

[50° 27' 51" N, 18° 22' 46" E]

Balzarowitz zob. **Balcarzowice** też **Balcarowice** i **Walcerzowice**

Banaczki też **Zdzieszowice-Banaczki**,
cz. miasta **Zdzieszowice**

Banatzki, Bahnag 1936, gm. Zdzieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Zdzieszowice, dek. Leśnica

Banatken zob. **Banatki** (Duże i Małe – przys. wsi Kadłub)

Banatki (Duże i Małe), przys. wsi **Kadłub**
Banatken, Angerfeld 1939, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1988), par. Kadłub (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie
[50° 37' 19" N, 18° 16' 40" E]

Banatki, przys. wsi **Mechnica**
Banatki, Mechnitz, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Mechnica, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Banatzki zob. **Banaczki**

Baniak, wg identyfikatora miejscowości krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju: 1) przys. wsi Spórok, 2) osada leśna wsi Spórok
Baniok, Bahnsiedel 1936, gm. Kolonowskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Krasiejów, dek. Ozimek

Baniok zob. **Baniak**

Bankau zob. **Bąków**

Bankau-Eichenweg 1936 zob. **Biadacz**
(przys. wsi Bąków)

Barc zob. **Barć**

Barć, cz. wsi **Gąsiorowice**
pnp.: Wolny, Barc, Bienenstöcke 1936, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj.

opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

Bardno też **Mała Warta**, przys. wsi **Mańkowiec**

pnp.: Warte Małe 1946, Klein Warthe*, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Jasienica Dolna, dek. Skoroszyce

Bargłowka zob. **Bargłówka** – DG

Bargłówka † – DG

Baroszowice 1946 zob. **Paruszowice**

Baruszowice 1946 zob. **Paruszowice**

Baruszowice 1946 zob. **Sady**

Barut / Liebenhain (2008)
Liebenhain*, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie
[50° 33' 11" N, 18° 25' 36" E]

Barwinek, przys. wsi **Kadłub**
Barwinek, Immergrün 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1988), par. Kadłub (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie

Bassan zob. **Bazany** też **Bażany**

Baucke zob. **Buków**

Bauerngrund 1937 zob. **Piechocice**

Bauerwitz zob. **Baborów**

Bauhof 1936 zob. **Obudowa**

Baumgarten zob. **Paruszowice** (gm. Byczyna)

Baumgarten zob. **Sady** (gm. Niemodlin)

Bauschdorf 1936 zob. **Budziszowice** też **Budzieszowice**

Bauschwitz zob. **Budziszowice** też **Budzieszowice**

Baworów 1946 zob. **Baborów**

Bazany zob. **Bażany**

Bażany też **Bazany** †

Bassan, Wachholdertal 1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica (do 1986), par. Bazany (od 1986), w tym samym dek. Kluczbork
[50° 55' 42" N, 18° 11' 14" E]

Bäregrund 1936 zob. **Niedźwiedź**

Bączkowiec, cz. miasta **Kuźnia Raciborska** zob. **Bączkowiec** – DG

Bąki / Bonken (2008), przys. wsi **Bzinica Stara**

Bonken, Eichgrund 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Bąki, cz. miasta **Dobrodzień** zob. **Dobrodzień-Bąki**

Bąkownia, cz. wsi **Radawie**

Bonkownia, Buschhausen 1936, gm. Zębów, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Radawie, dek. Dobrodzień

Bąków †

Bankau*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bąków, dek. Kluczbork
[50° 57' 44" N, 18° 18' 45" E]

Bąków, cz. wsi **Żuzela**

Bunkow, Wiesental 1936, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Brożec, dek. Krapkowice

Beatenhoff 1936 zob. **Żarów**

Bechau zob. **Biechów**

Bechów 1946 zob. **Biechów**

Bechów Gotkowice zob. **Biechów**

Bedaschke zob. **Biedaszka**

Bedaszka 1946 zob. **Biedaszka**

Bednary, przys. wsi **Grądy**

Bittendorf*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów (do 1982), par. Goświnowice (od 1982), w tym samym dek. Otmuchów

Beigwitz zob. **Bykowice**

Belk zob. **Belk**

Belkowice 1946 zob. **Belk**

Belk, przys. wsi **Cisek**

pnp.: Belkowice i Bugowice 1946, Belk, Bug 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Cisek, dek. Łany (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Bemowskie, cz. miasta **Zawadzkie**

Bendawice zob. **Będowskie**

Bendawitz zob. **Będowskie**

Benjaminsthal zob. **Miłoszowice**

Benkowitz zob. **Bieńkowice**

Benski-Häuser zob. **Bieńskie**

Berchtoldsdorf 1937 zob. **Strzebniów**

Berendorf 1936 zob. **Bieńkowice**

Bergdorf 1936 zob. **Daniec**

Bergfeld 1936 zob. **Ugorek**

Berghäuser zob. **Góraźdże**

Berghöhe 1936 zob. **Suliszów**

Bergkirch 1936 zob. **Sławików**

Bergkolonie 1936 zob. **Górki**

Bergmannshöh 1936 zob. **Górniki** – DG

Bergschäferei zob. **Wesola** – DG

Bergstadt O.S. 1936 zob. **Leśnica**

Bergvorwerk zob. **Góreczno** też **Stro-
ków**

Bergwalde 1936 zob. **Bargłówka** – DG

Bernacice

Wernersdorf*, gm. Głubczyce, pow. Głub-
czyce, woj. opolskie, par. Babice (głubczy-
ckie), dek. Kietrz
[50° 10' 17" N, 17° 52' 24" E]

Bernatów zob. **Biernatów**

Bernatów Mały zob. **Biernatówek**

Będowskie też **Bendawice**, **Kolonowskie-
-Bendawice**, **Kolonowskie-Będowskie**,
cz. miasta **Kolonowskie**

Bendawitz, Malapanestrasse 1936, gm.
Kolonowskie, pow. Strzelce Opolskie,
woj. opolskie, par. Kolonowskie, dek. Do-
brodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od
1990)

Biernatów też **Bernatów**

pnp.: Bernatów 1946, Berndau*, gm. Głub-
czyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par.

Lisięcice, dek. Głubczyce
[50° 16' 26" N, 17° 50' 56" E]

Biernatówek też **Bernatów Mały**, przys.
wsi **Biernatów**

Klein Berndau*, gm. Głubczyce, pow.
Głubczyce, woj. opolskie, par. Lisięcice,
dek. Głubczyce

Berndau zob. **Bernatów** też **Biernatów**

Berthelschütz zob. **Unieszów** też **Bier-
tulcice** – DK

Beuthen zob. **Bytom** – DG

(Beuthen)-Bobrek zob. **Bobrek** – DG

(Beuthen)-Karf zob. **Karb** – DG

(Beuthen)-Mechtal 1936 zob. **Miechowice**
– DG

(Beuthen)-Miechowitz zob. **Miechowice**
– DG

(Beuthen)-Rossberg zob. **Rozbark** – DG

(Beuthen)-Schomberg zob. **Szombierki**
– DG

(Beuthen)-Stillersfeld 1936 zob. **Stola-
rzowice** – DG

(Beuthen)-Stollarzowitz zob. **Stolarzo-
wice** – DG

Bezchlebie 1946 zob. **Przezchlebie** – DG

Biadacz

pnp.: Nagodowice 1946, Biadacz, Erzfild
1936, Ludwigsdorf-Erzfild 1941, gm.
Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie,
par. Bąków, dek. Kluczbork
[51° 0' 2" N, 18° 18' 48" E]

Biadacz / Biadacz (2010)

Biadacz, Kreuzwalde 1936, gm. Lubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Luboszyce, dek. Stare Siołkowice
[50° 44' 9" N, 17° 57' 38" E]

Biadacz, cz. wsi Wędzina

Biadacz też Biadac, Grenzwasser 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wędzina, dek. Olesno

Biadacz, przys. wsi Bąków

Biadasch, Bankau-Eichenweg 1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bąków, dek. Kluczbork

Biadacz zob. Groszów**Biadaczow zob. Biadaczów****Biadaczów, część wsi Landzmierz**

Biadaczow, Klagenu 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. św. Zygmunta i św. Jadwigi Śląskiej w Koźlu, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Biadasch zob. Biadacz (przys. wsi Bąków)

Biadacz też Biadacz zob. Biadacz (cz. wsi Wędzina)

Bialon zob. Białoń**BIAŁA/ ZÜLZ (2008) też BIAŁA PRUDNICKA † ‡ ❖**

pnp.: Biała Prądnicka 1946, Zülz*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Biała, dek. Biała
[50° 23' 13" N, 17° 40' 0" E]

Biała Niska 1946 zob. Biała Nyska**Biała Nyska †**

pnp.: Bielawa i Biała Niska 1946, Bielau*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Biała Nyska, dek. Nysa
[50° 26' 18" N, 17° 18' 35" E]

Biała Prądnicka 1946 zob. Biała też Biała Prudnicka**Biała Prudnicka zob. Biała****Biała-Stare Miasto zob. Stare Miasto****Biała Szonowice zob. Szonowice****Biała Wieś 1946 zob. Białowieża****Bialoń, cz. wsi Raszowa**

Bialon, Waldgrund 1936, gm. Tarnów Opolski, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Raszowa (opolska), dek. Ozimek

Białowieża

pnp.: Biała Wieś 1946, Pillwösche, Weissach 1936, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Lipniki, dek. Paczków

Białowieża 1946 zob. Suliszów**Białowieża Dolna zob. Suliszów****Białowieża Siemionka zob. Siodlary****Białowieża Siodlary zob. Siodlary****Biały Dwór, przys. wsi Rudy – DG****Bechów**

pnp.: Wiechów, Wychów, Buków, Bechów Gotkowice, Bechów 1946, Bechau*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nowaki, dek. Otmuchów
[50° 33' 29" N, 17° 15' 43" E]

Biedaszka, przys. wsi **Stare Siolkowice**
pnp.: Bedaszka 1946, Bedaschke, Oderfeld
1936, gm. Popielów, pow. ziemski Opole,
woj. opolskie, par. Stare Siolkowice, dek.
Stare Siolkowice

Biedrzychowice / Friedersdorf (2009) †
Friedersdorf*, gm. Głogówek, pow. Prudnik,
woj. opolskie, par. Biedrzychowice, dek.
Głogówek
[50° 20' 12" N, 17° 56' 17" E]

Biegi 1946 zob. **Rynarcice** też **Renarcice**

Biegonice 1946 zob. **Rynarcice** też **Renar-
cice**

Bielau zob. **Biała Nyska**

Bielawa 1946 zob. **Biała Nyska**

Bielice †
pnp.: Bielsko 1946, Bielitz*, gm. Łambino-
wice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Bielice,
dek. Skoroszyce
[50° 33' 31" N, 17° 29' 45" E]

Bielitz zob. **Bielice**

Bielsko 1946 zob. **Bielice**

Bienendorf 1936 zob. **Łowkowice**

Bienendorf Mühle zob. **Dąbrowa** (przys.
wsi Łowkowice)

Bienenstöcke 1936 zob. **Barć**

Bieńkowice †
Benkowitz, Berendorf 1936, gm. Krzyża-
nowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Bień-
kowice, dek. Tworków
[50° 1' 31" N, 18° 12' 42" E]

Bieńskie, przys. wsi **Sowczyce**
Benski-Häuser, Waldesruh 1936, gm.
Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do
31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ło-
mnica, dek. Olesno

Bierawa / Birawa (2011) † ❖
pnp.: Birawa 1946, Birawa, Reigersfeld
1936, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-
-Koźle, woj. opolskie, par. Bierawa, dek.
Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Kędzie-
rzyn (od 1990)
[50° 16' 59" N, 18° 14' 32" E]

Bierdzan zob. **Bierdzany**

Bierdzan Kolonie zob. **Bierdzańska Ko-
lonia**

Bierdzany / Bierdzan (2012) †
Bierdzan, Burckardsdorf 1936, gm. Tura-
wa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie,
par. Bierdzany, dek. Zagwiździe
[50° 49' 6" N, 18° 9' 36" E]

Bierdzańska Kolonia, cz. wsi **Bierdzany**
Bierdzan Kolonie, Burckardsdorf Süd
1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole,
woj. opolskie, par. Bierdzany, dek. Za-
gwiździe

Bierkowice też **Opole-Bierkowice**, cz.
miasta **Opole**
pnp.: Birkowice 1946, Birkowitz, Birkental
1936, pow. grodzki Opole, woj. opolskie,
par. Opole-Półwieś, dek. Opole (do 1990),
dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Biernatów zob. **Bernatów**

Biernatówek zob. **Bernatów Mały**

Biertolcice 1946 zob. **Unieszów** też **Bier-
tulcice** – DK

Biertólcice 1946 zob. **Unieszów** też **Bier-
tulcice** – DK

Biertulcice zob. **Unieszów** – DK

Biestrzinnik zob. **Biestrzybnik**

Biestrzybnik

Biestrzinnik, Ringwalde 1932, gm. Ozi-
mek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie,
par. Dylaki, dek. Ozimek
[50° 44' 14" N, 18° 12' 54" E]

Bilchengrund 1936 zob. **Pilchowice**
– DG

Birawa zob. **Bierawa**

Birawa 1946 zob. **Bierawa**

Birawkamühle zob. **Młyn nad Bierawką**
– DG

Birkdorf 1935 zob. **Brzezinka** też **Brze-
zinki** (par. Bąków)

Birken 1936 zob. **Brzezina**

Birken 1939 zob. **Brzeźce**

Birkenau 1936 zob. **Dąbrówka** (cz. wsi
Nowe Karmonki)

Birkenbach 1936 zob. **Brzozowa**

Birkenfeld zob. **Brzózki** – DK

Birkenhäuser zob. **Brzezina** (cz. wsi Że-
lazna)

Birkenhof 1936 zob. **Pociecha**

Birkenhorst zob. **Brzozówka**

Birkental 1936 zob. **Bierkowice**

Birkental 1936 zob. **Kocury**

Birkenwald zob. **Brzeziny** też **Brzeziak**
(cz. wsi Tworków)

Birkhof 1937 zob. **Brzeźnica** – DG

Birkowice 1946 zob. **Bierkowice** też **Opo-
le-Bierkowice**

Birkowitz zob. **Bierkowice**

Bischdorf zob. **Biskupice**

Bischdorf zob. **Biskupice** – DK

Bischdorf O.S. zob. **Biskupice** / **Bisch-
dorf**

Bischofstal 1936 zob. **Ujazd** też **Ujazd**
Śląski i **Ujazd Wielki**

Bischofswalde zob. **Biskupów**

Biskupice / **Bischdorf** (2006) †
Bischdorf O.S.*; gm. Radłów, pow. Olesno,
woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. często-
chowskie), par. Biskupice, dek. Gorzów
Śląski
[50° 56' 56" N, 18° 28' 56" E]

Biskupice 1946 zob. **Biskupów**

Biskupice też **Zabrze-Biskupice** †, cz. mia-
sta **Zabrze** – DG

Biskupice – DK

Biskupitz zob. **Zabrze-Biskupice** – DG

Biskupów †

pnp.: Biskupice 1946, Bischofswalde*,
gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie,
par. Biskupów, dek. Głuchołazy
[50° 22' 24" N, 17° 17' 54" E]

Biskupskie Drogi / Strassenkrug (2007) też **Biskupice Drogi**, przys. wsi **Biskupice Strassenkrug***, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Biskupice, dek. Gorzów Śląski
[50° 55' 7" N, 18° 29' 6" E]

Bitschin zob. **Bycina** – DG

Bitschinitz zob. **Byczynica** też **Byczynice**

Bittendorf zob. **Bednary**

Blachow zob. **Blachów** też **Blachów**

Blachownia 1946 zob. **Blachownia Śląska**

Blachownia Śląska też **Kędzierzyn-Koźle-Blachownia Śląska** †, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**
pnp.: Blachownia 1946, Medar-Blechhammer, (Heydebreck)-Blechhammer 1936, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Kędzierzyn-Koźle-Blachownia Śląska, dek. Ujazd (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

Bladen zob. **Włodzienin**

Blaschewitz zob. **Błażejowice Dolne**

Blaschowitz zob. **Błażejowice** – DG

Blazeowitz zob. **Błażejowice**

Blechhammer 1936 zob. **Blachownia Śląska**

Bleischwitz zob. **Bliszczyce**

Blockhaus 1936 zob. **Chalupki**

Blonie zob. **Błonie**

Blotnik zob. **Blotnik** – DG

Blottnitz zob. **Blotnica Strzelecka**

Blumenthal zob. **Krzywa Góra**

Blumenthal zob. **Kwiatków** też **Kwiatkówka**

Blümsdorf zob. **Kwiatoniów**

Blütenau 1936 zob. **Kalinów**

Blachowe 1946 zob. **Blachów**

Blachów zob. **Blachów**

Blimkinów 1946 zob. **Radomierowice**

Bliszczyce †

pnp.: Bliżczyce i Bliżczyce 1946, Bleischwitz*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Bliszczyce, dek. Branice
[50° 4' 52" N, 17° 45' 39" E]

Bliżczyce 1946 zob. **Bliszczyce**

Bliżczyce 1946 zob. **Bliszczyce**

Blachów / Blachow (2008) też **Blachów**
pnp.: Blachowe 1946, Blachow, Friedrichshof 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), miejscowość ta przynależy do 2 parafii: 1) Dobrodzień (par. p.w. Nawiedzenia NMP), 2) Myślina, w tym samym dek. Dobrodzień
[50° 43' 23" N, 18° 25' 18" E]

Błażejowice / Blaseowitz (2007)

Blazeowitz, Altweiler 1935, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Sławików, dek. Łany
[50° 12' 0" N, 18° 11' 17" E]

Błażejowice, do 7.02.1998 **Bogusław**, przys. wsi **Borkowice** Heidehaus*, gm. Lewin Brzeski, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin

Błażejowice 1946 zob. **Błażejowice Dolne**

Błażejowice – DG

Błażejowice Dolne / Blaschewitz (2009) pnp.: Błażejowice 1946, Blaschewitz, Niederblasien 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Mochów-Paulny, dek. Głogówek [50° 22' 36" N, 17° 49' 21" E]

Błażejowiczki też **Kolonia Błażejowice**, kol. wsi **Błażejowice** – DG

Blonie też **Krapkowice-Blonie**, cz. miasta **Krapkowice** Blonie, Plane, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Krapkowice, dek. Krapkowice

Błotnica 1946 zob. **Błotnica Strzelecka**

Błotnica Strzelecka pnp.: Błotnica i Błotnica Śląska 1946, Blottnitz, Quellengrund 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Centawa, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992) [50° 29' 25" N, 18° 24' 40" E]

Błotnica Śląska 1946 zob. **Błotnica Strzelecka**

Błotnik, przys. wsi **Babice** – DG

Boblowitz zob. **Boboluszki**

Boboluszki Boblowitz, Hedwigsgrund 1936, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par.

Wysoka (głubczycka), dek. Branice [50° 1' 28" N, 17° 47' 48" E]

Bobrek też **Bytom-Bobrek** †, cz. miasta **Bytom** – DG

Bocianowice 1946 zob. **Bodzanowice**

Bockhäuser 1936 zob. **Bokowe**

Bodland zob. **Bogacica**

Bodzanowice † pnp.: Bocianowice 1946, Botzanowitz, Grunsruh 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 gm. Przystajń, woj. częstochowskie), par. Bodzanowice, dek. Gorzów Śląski [50° 54' 26" N, 18° 37' 35" E]

Bodzanów † pnp.: Dłużnica i Długa Wieś 1946, Langendorf*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Bodzanów, dek. Głuchołazy [50° 20' 38" N, 17° 22' 47" E]

Bogacica † Bodland*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica, dek. Kluczbork [50° 58' 33" N, 18° 8' 8" E]

Bogacka Szklarnia też **Szklarnia Bogacka** pnp.: Szklarnia 1946, Glashütte*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica, dek. Kluczbork [50° 57' 33" N, 18° 6' 26" E]

Bogdala też **Bogdala**, cz. wsi **Zborowskie** Bogdalla, Godesmühl 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zborowskie, dek. Olesno

Bogdalla zob. **Bogdała** też **Bogdała**

Bogdała zob. **Bogdała**

Bogdanowice †

Badewitz, Badenau 1936, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Bogdanowice, dek. Głubczyce
[50° 9' 50" N, 17° 50' 3" E]

Bogdanowice 1946 zob. **Bogdanów**

Bogdanowice 1946 zob. **Pakosławice**

Bogdanowice-Kolonia, przys. wsi **Bogdanowice**

Badewitz Kolonie, Badenau Kolonie 1936, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Włodzienin, dek. Branice

Bogdanów

pnp.: Bogdanowice 1946, Boitmannsdorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kobiela, dek. Grodków
[50° 36' 54" N, 17° 15' 24" E]

Bogdańczowice

pnp.: Bogduńczowice 1946, Wüttendorf*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kluczbork (par. p.w. MB Wspomożenia Wiernych), dek. Kluczbork
[50° 58' 47" N, 18° 16' 51" E]

Bogduńczowice 1946 zob. **Bogdańczowice**

Bogenau 1936 zob. **Obląki**

Bogern 1936 zob. **Rogów** (przys. wsi Tłustomosty, gm. Baborów)

Boguchwałów †

pnp.: Buchwałów i Buchwatów 1946, Hohndorf*, gm. Baborów, pow. Głubczyce,

woj. opolskie, par. Boguchwałów, dek. Kietrz
[50° 8' 57" N, 17° 54' 26" E]

Boguschütz zob. **Boguszyce** (gm. Prószków)

Boguschütz zob. **Boguszyce** – DG

Bogusław zob. **Błażejowice**

Boguszyce / **Boguschütz** (2010) †

Boguschütz, Gottesdorf 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Boguszyce, dek. Prószków
[50° 35' 43" N, 17° 55' 54" E]

Boguszyce – DG

Boitmannsdorf zob. **Bogdanów**

Boitschow zob. **Bojszów** – DG

Bojanow zob. **Bojanów**

Bojanów / **Bojanow** (2008) †

Bojanow, Kriegsbach 1936, gm. Krzanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bojanów, dek. Tworków
[50° 1' 55" N, 18° 9' 47" E]

Bojków też **Gliwice-Bojków**, **Gliwice-Szywald** †, cz. miasta **Gliwice** – DG

Bojszów † – DG

Bokowe, przys. wsi **Gąsiorowice**

Bokowe, Bockhäuser 1936, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

Boleslau zob. **Bolesław**

Bolesław †

Boleslau, Bunzelberg 1936, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bolesław, dek. Tworków

[50° 0' 34" N, 18° 12' 10" E]

Bolko 1930 zob. **Nowa Wieś Królewska**

Bolko 1946 zob. **Nowa Wieś Królewska**
też **Opole-Nowa Wieś Królewska**

Bolko Insel zob. **Wyspa Bolko**

Bolkowa Kępa zob. **Wyspa Bolko**

Bombelka też **Bombelka Młyn**, cz. wsi **Żędowice**

Bombelkamühle*, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Żędowice, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Bombelka Młyn zob. **Bombelka**

Bombelkamühle zob. **Bombelka Młyn**

Bonczkowitz zob. **Kuźnia Raciborska-Bączkowiec** – DG

Boniowice – DG

Boniowitz zob. **Boniowice** – DG

Bonken zob. **Bąki**

Bonkownia zob. **Bąkownia**

Borek

Leopoldsdorf*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Przechód, dek. Niemodlin

Borek

Borek, Waldwinkel 1936, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Komorniki, dek. Krapkowice

Borek, cz. wsi **Jemielnica**

Borek, Waldeck 1936, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

Borek, cz. wsi **Kotórz Mały**

Borek, Waldhäuser 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, należy do 2 parafii: par. Kotórz Wielki, dek. Ozimek i par. Luboszyce (do 1985), a obecnie par. Zawada (od 1985), obie parafie w tym samym dek. Stare Siołkowice

Borek, cz. wsi **Krępna**

Borek, Waldrode 1936, gm. Zdieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona (do 1983), par. Rozwadza (od 1983), w tym samym dek. Leśnica

Borek, cz. wsi **Zawada**

Borek, Waldheim 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie

Borek, kol. wsi **Wędzina**

Borek, Hain 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wędzina, dek. Olesno

Borek – DK

Borislawitz zob. **Borzysławice** też **Borysławice**

Boritsch zob. **Borycz**

Borkendorf zob. **Burgrabice**

Borkenhain 1936 zob. **Borkowice**

Borkental 1936 zob. **Łubki** też **Lubek** – DG

Borkenwalde 1936 zob. **Borkowice**

Borkenwalde Kolonie 1936 zob. **Korzeniaki** też **Korzenioki**

Borki / Borrek (2009)

Borrek, Wäldchen 1936. Dawniej gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, od 1.01.2017 cz. miasta Opole, par. Czarnowąsy, dek. Stare Siołkowice [50° 44' 10" N, 17° 52' 42" E]

Borki, cz. wsi **Wojciechów**

Borek, Sandhuben 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Olesno, dek. Olesno

Borki Małe

Klein Borek, Heidelsdorf 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Borki Wielkie, dek. Olesno [50° 52' 42" N, 18° 30' 26" E]

Borki Wielkie †

Gross Borek, Brückenort 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Borki Wielkie, dek. Olesno [50° 51' 55" N, 18° 33' 33" E]

Borkowice

Borkowitz, Borkenwalde 1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica, dek. Kluczbork [50° 56' 26" N, 18° 9' 28" E]

Borkowice

Borkwitz, Borkenhain 1936, gm. Lewin Brzeski, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin [50° 44' 36" N, 17° 42' 52" E]

Borkowice 1946 zob. **Burgrabice**

Borkowitz zob. **Borkowice**

Borkwitz zob. **Borkowice**

Boroschau zob. **Boroszów**

Boroszów

Boroschau, Alteneichen 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Biskupice, dek. Gorzów Śląski [50° 56' 31" N, 18° 25' 55" E]

Borowian zob. **Borowiany** (par. Kielcza)

Borowian zob. **Borowiany** (gm. i par. Zębowice)

Borowiany

pnp.: Borowniany 1946, Borowian, Waldhufen 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kielcza, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990) [50° 32' 32" N, 18° 36' 6" E]

Borowiany, przys. wsi **Zębowice**

Borowian, Grünwald 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień [50° 44' 42" N, 18° 19' 28" E]

Borowiec zob. **Grodziec Drugi**

Borowiec, cz. wsi **Nędza** – DG

Borowietz zob. **Borowiec** – DG

Borowietz zob. **Borowiec** też **Grodziec II**

Borowniany 1946 zob. **Borowiany** (par. Kielcza)

Borrek zob. **Borki** (par. Czarnowąsy)

Borucin / Borutin (2008) †
pnp.: Borzucin 1947, Borutin, Streitkirch 1936, gm. Krzanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Borucin, dek. Kietrz (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)
[50° 0' 38" N, 18° 9' 25" E]

Boruszowice 1946 zob. **Paruszowice**

Borutin zob. **Borucin**

Borycz / Boritsch (2008)
Boritsch, Schildbach 1936, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Krośnica, dek. Ozimek
[50° 36' 25" N, 18° 12' 55" E]

Boryslawice zob. **Borzysławice**

Borzucin 1947 zob. **Borucin**

Borzysławice / Borislawitz (2014) też **Boryslawice**
Borislawitz, Sassetadt 1935, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościęcín, dek. Gościęcín
[50° 15' 29" N, 18° 0' 25" E]

Botzanowitz zob. **Bodzanowice**

Bowalno 1946 zob. **Wawelno** też **Wąwelno**

Bowalno zob. **Wawelno** też **Wąwelno**

Böhmischdorf zob. **Czeska Wieś** (stacja kolejowa)

Böhmischdorf zob. **Siemków**

Böhmswalde 1936 zob. **Czechowice** – DG

Bösdorf zob. **Pakosławice**

Brachowice, cz. miasta **Głubczyce**
Brechtwitz*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Głubczyce, dek. Głubczyce

Braciszkwice 1946 zob. **Braciszów** też **Braciszowice**

Braciszków 1946 zob. **Braciszów** też **Braciszowice**

Braciszowice zob. **Braciszów**

Braciszów też **Braciszowice** †
pnp.: Braciszków i Braciszkwice 1946, Bratsch*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Braciszów, dek. Głubczyce
[50° 8' 17" N, 17° 43' 14" E]

Brande zob. **Prądy**

Brandewalde 1936 zob. **Pogórze**

Brandewalde Kolonie zob. **Pogórze**

Brandkolonie 1936 zob. **Brantolka** też **Brantolka** – DG

Brandteil 1936 zob. **Kuźnia Raciborska-Koniec** – DG

Branice † ‡ ❖
Branitz*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Branice, dek. Branice
[50° 3' 12" N, 17° 47' 53" E]

Branice-Zamek, od 1.01.2007 cz. wsi **Branice** †
Branitz-Schloss*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Wniebowzięcia NMP w Branicach, dek. Branice

Branitz zob. **Branice**

Branitz-Schloss zob. **Branice-Zamek**

Brantolka zob. **Brantolka** też **Brantolka**
– DG

Brantolka też **Brantolka** (cz. wsi Rudy)
– DG

Bratsch zob. **Braciszów** też **Braciszowice**

Braunbach 1936 zob. **Rudno** – DG

Brechenmühle zob. **Maliny**

Brechwitz zob. **Brachowice**

Bregulla zob. **Breguła**

Breguła, przys. wsi **Grodzisko**
Bregulla, Kolonie Burghof 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1983), par. Kadłub-Grodzisko (1983–1988), ponownie par. Grodzisko (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie

Breitenfeld 1936 zob. **Makowice**

Breitenmarkt 1936 zob. **Sieraków Śląski**

Breitenstück zob. **Dębina** (przys. wsi Kopicie)

Breschina zob. **Brzezina** (przys. wsi Rozkochów)

Brese 1936 zob. **Brzeźnica** (par. Łącznik)

Bresina zob. **Brzeziny** (par. Strzelce Opolskie)

Bresinke zob. **Brzezinka** też **Brzezinki** (par. Bąków)

Bresnitz zob. **Brzeźnica** (par. Łącznik)

Bresnitz zob. **Brzeźnica** (par. Łubowice)

Brettmühle 1936 zob. **Piła**

Brewkowe, przys. wsi **Zborowskie**
Brewkowe, Mitteldorf 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zborowskie, dek. Olesno
[50° 45' 50" N, 18° 39' 59" E]

Brigittenhof 1936 zob. **Kopalina** (gm. Zębowice)

Brinitz zob. **Brynica** (przys. wsi Kolonia Łomnicka)

Brinitze zob. **Brynica** – DK

Brinnitz zob. **Brynica**

Brodeck zob. **Bródek** też **Gliniolki**

Brodek też **Bródek**, **Gliniolki** przys. wsi **Mechnica**
Brodeck, Ritterfähre 1936, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Mechnica, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Brodnica też **Budkowice**, cz. wsi **Biadacz** pnp.: Budenbruk 1946, Buddenbrock*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bąków, dek. Kluczbork

Brody

Brody, Klosterbrück 1936, dawniej cz. wsi Czarnowąsy gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Czarnowąsy, dek. Stare Siołkowice. Od 1.01.2017 cz. miasta Opole

Bronice zob. **Broniec**

Broniec też **Bronice**

Bronietz, Wehrenfelde 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998

woj. częstochowskie), par. Borki Wielkie,
dek. Olesno
[50° 53' 29" N, 18° 31' 47" E]

Bronietz zob. **Broniec** też **Bronice**

Broniszewice 1946 zob. **Broniszowice**

Broniszewicze 1946 zob. **Broniszowice**

Broniszowice

pnp.: Broniszewice, Broniszewicze 1946,
Brünschwitz*, gm. Otmuchów, pow. Nysa,
woj. opolskie, par. Kałków, dek. Otmuchów
[50° 25' 35" N, 17° 10' 49" E]

Broschütz zob. **Brożec** też **Brożce**

Brosławitz zob. **Zbrosławice** – DG

Browieniec Nowy zob. **Nowy Browieniec**

Browieniec Polski zob. **Browieniec Polski**

Browinek 1947 zob. **Browieniec Polski**
też **Polski Browieniec**, **Browieniec Polski**
i **Polski Browieniec**

Browieniec 1947 zob. **Nowy Browieniec**
też **Browieniec Nowy**, **Nowy Browieniec**

Browieniec Polski / Probnitz (2008) też
Polski Browieniec, **Browieniec Polski** i **Polski Browieniec**

pnp.: Browinek 1947, Polnisch Probnitz
też Probnitz, Proben 1936, gm. Biała, pow.
Prudnik, woj. opolskie, par. Solec, dek.
Biała
[50° 22' 14" N, 17° 43' 50" E]

Browieniec Śląski 1947 zob. **Nowy Browieniec**
też **Browieniec Nowy**, **Nowy Browieniec**

Brożce zob. **Brożec**

Brożec / Broschütz (2009) też **Brożce** †
Broschütz, Schobersfelde 1936, gm. Walce,
pow. Krapkowice, woj. opolskie, par.
Brożec, dek. Krapkowice
[50° 25' 1" N, 17° 58' 51" E]

Bródek zob. **Brodek**

Brune zob. **Bruny** – DK

Brunki też **Nowy Świat**, przys. wsi **Bruny**
– DK

Brunneck zob. **Brynek** – DG

Bruny – DK

Brück 1936 zob. **Mostki**

Brückenfeld 1936 zob. **Zamoście** (par.
Krasiejów)

Brückenort 1936 zob. **Borki Wielkie**

Brünne 1936 zob. **Brynica**

Brünschwitz zob. **Broniszowice**

Bryksy, przys. wsi **Gościęcín**
Sankt Briexen*, gm. Pawłowiczki, pow.
Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościęcín,
dek. Gościęcín

Brylka zob. **Do Brylki**

Brylka-Mühle zob. **Do Brylki**

Brynek – DG

Brynica / Brinnitz (2010) †
Brinnitz, Brünne 1936, gm. Łubniany, pow.
ziemski Opole, woj. opolskie, par. Brynica,
dek. Stare Siołkowice
[50° 48' 21" N, 17° 56' 14" E]

Brynica, przys. wsi **Kolonia Łomnicka**
Brinitz, Westend 1936, gm. Olesno, pow.
Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj.
częstochockie), par. Wysoka (oleska),
dek. Olesno
[50° 49' 10" N, 18° 27' 44" E]

Brynica – DK

Brynnek zob. **Brynek** – DG

Brzegi, przys. wsi **Zborowskie**
Brzegi, Schlackenufer 1936, gm. Ciasna,
pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998
woj. częstochockie), par. Zborowskie,
dek. Olesno

Brzescina zob. **Brzezina** (cz. wsi Żelazna)

Brzesnitz zob. **Brzeźnica** – DG

Brzeszkowice 1947 zob. **Brzęczkowice**

Brzetetz zob. **Brzeźce**

Brzeziak też **Brzeziny**, przys. wsi **Tworzków**
Birkenwald*, gm. Krzyżanowice, pow.
Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj.
katowickie), par. Tworzków, dek. Tworzków

Brzezie / Finkenstein (2009)
Finkenstein*, dawniej w gm. Dobrzeń Wielki,
pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par.
Dobrzeń Wielki, dek. Stare Siołkowice, od
1.01.2017 cz. miasta Opole
[50° 45' 39" N, 17° 52' 37" E]

Brzezie 1947 zob. **Brzeziny** (par. Makowice)

Brzezin 1947 zob. **Brzeziny** (par. Makowice)

Brzezina, przys. wsi **Niewodniki**
Brzescina, Birkenhäuser, gm. Dąbrowa,
pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par.
Żelazna (opolska), dek. Opole (do 1990),
dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Brzezina, przys. wsi **Rozkochów**
Breschina, Birken 1936, gm. Walce, pow.
Krapkowice, woj. opolskie, par. Roz-
kochów, dek. Głogówek

Brzezina Polska
pnp.: Brzezinka, Brzezinki 1946, Klein
Briesen*, pow. Nysa, woj. opolskie, pod
koniec lat pięćdziesiątych – w związku
z budową na tym miejscu zbiornika reten-
cyjnego pod nazwą Jezioro Nyskie – miej-
scowość ta przestała istnieć

Brzezinka też **Brzezinki**
Bresinke, Birkdorf 1935, gm. Kluczbork,
pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bąków,
dek. Kluczbork

Brzezinka zob. **Brzezina Polska**

Brzezinka też **Gliwice-Brzezinka** †, cz.
miasta **Gliwice** – DG

Brzezinka, przys. wsi **Krzywiczyny** – DK

Brzezinki 1946 zob. **Brzezina Polska**

Brzezinki zob. **Brzezinka**

Brzezinki – DK

Brzeziny
pnp.: Brzezie, Brzezin 1947, Gross Brie-
sen*, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj.
opolskie, par. Skoroszyce (do 1985), par.
Makowice (od 1985), w tym samym dek.
Skoroszyce
[50° 36' 6" N, 17° 25' 51" E]

Brzeziny

Bresina, Nieder Birken 1935, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Strzelce Opolskie, dek. Strzelce Opolskie
[50° 28' 43" N, 18° 19' 10" E]

Brzeziny zob. **Brzeziak**

Brzeziny 1946 zob. **Nieznowice**

Brzeźce / Brzetzet (2011), do 31.12.2007
Brzeźce

Brzetzet, Birken 1939, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Stare Koźle, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)
[50° 19' 26" N, 18° 12' 36" E]

Brzeźnica / Bresnitz (2008)

Bresnitz, Brese 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łącznik, dek. Biała
[50° 26' 41" N, 17° 42' 7" E]

Brzeźnica

Bresnitz, Eichendorffmühl 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Łubowice, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)
[50° 8' 53" N, 18° 13' 5" E]

Brzeźnica, cz. wsi **Brynek** – DG

Brzeźce zob. **Brzeźce**

Brzęczek, od 31.12.2006 cz. wsi **Wąsice** – DK

Brzęczkowie

pnp.: Brzeszkowice, Brzęskowice i Brzęskowice 1947, Springsdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 37' 43" N, 17° 35' 14" E]

Brzęskowice 1947 zob. **Brzęczkowie**

Brzęskowice 1947 zob. **Brzęczkowie**

Brzinitzka zob. **Brzynczka**

Brzozowa, przys. wsi **Stęblów**

Brzozowa, Birkenbach 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Cisek, dek. Koźle

Brzozówka, osada

Birkenhorst*, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski

Brzózka 1946 zob. **Brzózki** – DK

Brzózki, przys. wsi **Polanowice** – DK

Brzynczka, cz. miasta **Kolonowskie**

Brzinitzka, Feldstrasse 1936, gm. Kolonowskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Kolonowskie, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Buchelsdorf zob. **Niemysłowice**

Buchenau 1936 zob. **Nędza** – DG

Buchendorf 1936 zob. **Grabczok**

Bucheneck zob. **Buczek** (cz. wsi Widów – par. Chechło)

Buchengrund 1936 zob. **Goszczowice**

Buchenhof zob. **Bukowiec**

Buchenhöh 1936 zob. **Żyrowa**

Buchenlust zob. **Rachowice** – DG

Buchental 1936 zob. **Skrońsko**

Buchwałów 1946 zob. **Boguchwałów**

Buchwatów 1946 zob. **Boguchwałów**

Buczak, przys. wsi **Jastrzygowice**
Hoheneiche*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Kościeliska, dek. Gorzów Śląski

Buczek, cz. wsi **Widów**
Butschek, Bucheneck, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Chechło, dek. Ujazd

Buczek zob. **Buczki**

Buczki, do 31.12.2006 **Buczek**, przys. wsi **Zimna Wódka**
Butschek, Weidenwerder 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Klucz, dek. Ujazd

Bud zob. **But**

Buda, przys. wsi **Komorno**
Buda, Hütte 1936, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Pokrzywnica, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Buddenbrock zob. **Brodnica** też **Budkowie**

Budenbruk 1946 zob. **Brodnica** też **Budkowie**

Budkowie zob. **Brodnica**

Budkowie Nowe zob. **Nowe Budkowie**

Budkowie Stare zob. **Stare Budkowie**

Budzieszowice też **Budziszowice**
Bauschwitz, Bauschdorf 1936, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par.

Jasienica Dolna (do 1985), par. Wierzbie (od 1985), w tym samym dek. Skoroszyce [50° 31' 17" N, 17° 32' 33" E]

Budzisk zob. **Budziska** – DG

Budziska – DG

Budziszowice zob. **Budzieszowice**

Budzów
Busow, Forstfelde 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski [51° 1' 15" N, 18° 20' 43" E]

Bug 1936 zob. **Belk**

Bugowice 1946 zob. **Belk**

Buhlau zob. **Buława** też **Pulów**

Buki 1946 zob. **Buków** (par. Kałków)

Bukowa zob. **Bukowo**

Bukowiec, cz. wsi **Szymiszów**
Bukowietz, Buchenhof, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Szymiszów, dek. Strzelce Opolskie

Bukowietz zob. **Bukowiec**

Bukowo / **Georgenwerk** (2009) też **Bukowa**

Georgenwerk*, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Stare Budkowie, dek. Zagwizdzie [50° 54' 26" N, 18° 5' 34" E]

Buków
pnp.: Pałki, Pałków, Buki 1946, Baucke*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kałków, dek. Otmuchów [50° 25' 8" N, 17° 13' 37" E]

Buków 1946 zob. **Biechów**

Buława / Buhlau (2008) też **Pulów**, przys. wsi **Pisarzowice**

Buhlau*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Pisarzowice, dek. Krapkowice

[50° 25' 17" N, 17° 50' 35" E]

Bunkow zob. **Bąków**

Buntowce 1946 zob. **Węza**

Bunzelberg 1936 zob. **Bolesław**

Burckardsdorf 1936 zob. **Bierdzany**

Burckardsdorf Nord 1936 zob. **Kociemierz**

Burckardsdorf Süd 1936 zob. **Bierdzńska Kolonia**

Burgfeld 1936 zob. **Gródczany**

Burgfels 1936 zob. **Błażejowice – DG**

Burghof 1936 zob. **Grodzisko**

Burghof-Siedlung 1936 zob. **Grodzisko-Osiedle**

Burgrabice †

pnp.: Borkowice 1946, Borkendorf*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Burgrabice, dek. Głuchołazy

[50° 21' 2" N, 17° 16' 15" E]

Burgstädtel zob. **Grodzie** też **Grodzice**

Burgstätte I 1936 zob. **Grodziec** też **Grodziec I**

Burgstätte II 1936 zob. **Borowiec** też **Grodziec II**

Burgwasser O.S. 1936 zob. **Dobra**

Buschgrund 1936 zob. **Gorzów Śląski-Strugi**

Buschhausen 1936 zob. **Bąkownia**

Buschmühle zob. **Skrobacz**

Buschweiler 1936 zob. **Poczółków** też **Poczółków**

Busow zob. **Budzów**

But, przys. w gm. **Głogówek**, od 1.01.2006 **Biedrzychowice**

gm. Głogówek, par. Biedrzychowice, dek. Głogówek

But / Neuvorwerk (2009) też **Bud**, do 31.12.2003 **Klików**, przys. wsi **Zawada Neuvorwerk***, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Golczowice, dek. Głogówek

Butschek zob. **Buczek** (cz. wsi Widów – par. Chechło)

Butschek zob. **Buczki** (przys. wsi Zimna Wódka)

Bürgsdorf zob. **Brzezinki – DK**

Bychowice 1946 zob. **Bykowice**

Bycina – DG

BYCZYNA † ❖ – DK

Byczynica też **Byczynice**, przys. wsi **Stebłów**

Bitschinitz, Lindenhöh 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Zakrzów, dek. Łany

[50° 14' 57" N, 18° 11' 32" E]

Byczynice zob. **Byczynica**

Bykowie

pnp.: Bychowice 1946, Beigwitz*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Pakosławice, dek. Nysa (do 1990), dek. Skoroszyce (od 1990)
[50° 31' 47" N, 17° 19' 39" E]

Bytków / Pickau (2011)

pnp.: Pików 1946, Pickau*, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Łęzce, dek. Gościęcín (do 1990), dek. Koźle (od 1990)
[50° 18' 32" N, 18° 5' 16" E]

BYTOM † ‡ ❖ ◆ – DG

Bytom-Bobrek zob. **Bobrek** † – DG

Bytom-Chruszczów zob. **Szombierki** † – DG

Bytom-Karb zob. **Karb** † – DG

Bytom-Miechowice zob. **Miechowice** † ‡ – DG

Bytom-Rozbark zob. **Rozbark** † – DG

Bytom-Stolarzowice zob. **Stolarzowice** † – DG

Bytom-Szombierki zob. **Szombierki** † – DG

Bzinica Nowa / Wilhelmshort (2008), do 31.12.2006 **Nowa Bzinica**

Wilhelmshort*, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień
[50° 41' 12" N, 18° 28' 47" E]

Bzinica Stara / Bzinitz (2008), do 31.12.2006 **Stara Bzinica**

Bzinitz, Erzweiler 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień
[50° 41' 23" N, 18° 27' 37" E]

Bzinitz zob. **Stara Bzinica** też **Bzinica Stara**

Bzionków / Bziunkau (2008) też **Bziunków**, cz. wsi **Rzędowice**

Bziunkau, Johannahof 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Bziunkau zob. **Bzionków** też **Bziunków**

Bziunków zob. **Bzionków**

C

Carlsruhe O.S. zob. **Pokój**

Carmerau zob. **Spórok**

Cegielnia, cz. wsi **Miechowa**, gm. Byczyna – DK

Cegielnia, przys. wsi **Gwoździany**

gm. Pawonków, pow. Lubliniec, woj. śląskie, par. Łagiewniki Małe, dek. Zawadzkie

Celiny 1946 zob. **Zielina**

Cellin 1946 zob. **Zielina**

Centawa †

pnp.: Cętawa 1946, Centawa, Haldenau 1936, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Centawa, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)
[50° 30' 37" N, 18° 24' 42" E]

Cepak, przys. wsi **Czarków** – DG

Cepokmühle zob. **Cepak** – DG

Cerkiew Polska 1947 zob. **Polska Cerkiew**

Cerkiew Stara 1946 zob. **Nowa Cerekwia**

Cerkiewice 1946 zob. **Żerkowice**

Cętawa 1946 zob. **Centawa**

Chabowetz zob. **Chabowiec**

Chabowiec, cz. wsi **Borucin**

Chabowetz, Haberfeld 1936, gm. Krzanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Borucin, dek. Kietrz (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

Chalupki zob. **Chalupki**

Chalupki †

Chalupki, Grenzhäuser 1936, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Chalupki, dek. Tworków
[49° 55' 30" N, 18° 19' 5" E]

Chalupki, przys. wsi **Nasale** – DK

Chalupki, przys. wsi **Nowe Karmonki**

Halupken, Blockhaus 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Bodzanowice, dek. Gorzów Śląski

Chalupki Stare zob. **Stare Chalupki**

Chalupska, przys. wsi **Maciejów**

Grenzhäuser*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Łowkowice, dek. Kluczbork

Charbielin

nnp.: Ludwików 1946, Ludwigsdorf*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nowy Las, dek. Głuchołazy
[50° 20' 38" N, 17° 25' 55" E]

Charlottenhof zob. **Gaj** – DG

Charlottenthal zob. **Klekotna**

Charlottenthal zob. **Paczków-Paczkówek**

Chechlau zob. **Chechło**

Chechlau zob. **Chechlów** (cz. wsi Bieńkowice)

Chechło †

Chechlau, Strahlheim 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Chechło, dek. Ujazd
[50° 24' 39" N, 18° 24' 19" E]

Chechlów, cz. wsi **Bieńkowice**

Chechlau, Bachfeld 1936, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bieńkowice, dek. Tworków

Chmiellowitz zob. **Chmielowice**

Chmielnik, cz. wsi **Pawłów**

Chmielnik, Hopfenberg, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pawłów, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

Chmielnik, przys. wsi **Kierpień**

Hopfenmühle*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Kierpień, dek. Głogówek

Chmielowice / Chmiellowitz (2009) †

Chmiellowitz, Hopfental 1934, dawniej w gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole,

woj. opolskie, par. Chmielowice, dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990), od 1.01.2017 cz. miasta Opole [50° 38' 34" N, 17° 51' 8" E]

Chobie

Chobie, Koben 1934, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Grodziec, dek. Ozimek [50° 43' 11" N, 18° 17' 35" E]

Chocianowice / Kotschanowitz (2010) †
pnp.: Kocianowice 1946, Kotschanowitz, Kiefernrode 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chocianowice, dek. Kluczbork [50° 56' 23" N, 18° 16' 45" E]

Chociebórz

pnp.: Kosiebór 1946, Kosch-pendorf*, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Lipniki, dek. Paczków [50° 33' 46" N, 17° 6' 38" E]

Chocim też **Kocym**, przys. wsi **Łąka Prudnicka**

Kotzem, Linden 1936, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łąka Prudnicka, dek. Prudnik

Chomiąza

pnp.: Chomiż i Komajza 1946, Comeise*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Opawice, dek. Głubczyce [50° 7' 3" N, 17° 41' 40" E]

Chomiż 1946 zob. **Chomiąza**

Chorinskowitz zob. **Choryńskowice** – DG

Chorula / Chorulla (2010)

Chorulla, Steinfurt 1936, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Kąty Opolskie, dek. Krapkowice (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990) [50° 31' 38" N, 17° 58' 45" E]

Chorulla zob. **Chorula**

Choryńskowice, cz. miasta **Sońnicowice** – DG

Chrapkowice 1946 zob. **Krapkowice**

Chraśty 1946 zob. **Chrząstowice**

Christinenhof 1936 zob. **Szymonia**

Chronstau zob. **Chrząstowice**

Chronsty 1946 zob. **Chrząstowice**

Chrosczinna zob. **Chróścina Opolska**

Chrosczütz zob. **Chróścice**

Chrost zob. **Chrósty**

Chróścice 1946 zob. **Krzyżkowice**

Chróstno też **Zalesie** (dawny PGR)
Saliswalde*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Braciszów, dek. Głubczyce [50° 7' 16" N, 17° 44' 46" E]

Chrósty

Chrost, Schönhain 1936, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Radoszowy, dek. Gościęcín [50° 13' 14" N, 18° 3' 4" E]

Chróścice / Chrosczütz (2009) †

Chrosczütz, Rutenu 1935, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścice, dek. Stare Siołkowice [50° 46' 49" N, 17° 49' 10" E]

Chróścice 1946 zob. **Krzyżkowice**

Chróścicielów 1946 zob. **Chróścicielów** też **Chruścicielów**

Chróścicki Młyn zob. **Wiatraki**

Chróścielów też **Chruścielów**

pnp.: Chróścicielów 1946, Krastillau*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Nasiedle, dek. Branice
[50° 3' 58" N, 17° 54' 12" E]

Chróścina też **Chróścina Opolska** †

Chrosczinna, Reiser 1934, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścina (opolska), dek. Prószków
[50° 45' 36" N, 17° 41' 35" E]

Chróścina

pnp.: Chróścinka 1946, Weissdorf*, gm. Lewin Brzeski, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin
[50° 37' 22" N, 17° 22' 3" E]

Chróścina też **Kroszyn** †

Kroschen, Falkenau, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Chróścina (grodkowska), dek. Grodków
[50° 37' 32" N, 17° 21' 14" E]

Chróścinka 1946 zob. **Chróścina**

Chruszczów zob. **Szombierki** – DG

Chruścielów zob. **Chróścielów**

Chrzastowice / Chronstau (2008) † ❖

pnp.: Chronsty, Chraсты i Chrzasty 1946, Chronstau, Kranst 1936, gm. Chrzastowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chrzastowice, dek. Ozimek
[50° 39' 51" N, 18° 4' 12" E]

Chrzasty 1946 zob. **Chrzastowice**

Chrzaszczycze / Chrzumczütz (2010) †

Chrzumczütz, Schönkirch 1934, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chrzaszczycze, dek. Prószków
[50° 36' 51" N, 17° 53' 40" E]

Chrzelice / Schelitz (2008)

Schelitz*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łącznik, dek. Biała
[50° 28' 22" N, 17° 44' 13" E]

Chrzowice / Chrzowitz (2010)

Chrzowitz, Oderfelde 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Boguszyce, dek. Prószków
[50° 36' 37" N, 17° 55' 53" E]

Chrzowitz zob. **Chrzowice**

Chrzumczütz zob. **Chrzaszczycze**

Chudoba / Kudoba (2010) †

Kudoba, Kirchwalde 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno
[50° 51' 45" N, 18° 17' 13" E]

Chudoba / Schekai (2009), do 31.12.2003

Czekaj, przys. wsi **Nowe Kotkowice**
Schekai, Klein Warten 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Kórnica, dek. Głogówek

Chudoba, przys. wsi **Urbanowice**

Chudoba, Sandhof 1936, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościęcín, dek. Gościęcín

Chudoba zob. **Stara Chudoba** (gm. Olesno)

Chudoba – DK

Chwałęcice też **Szrajberowe**, cz. wsi

Chudoba

Schreiberau*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno

Chwoszcz, cz. wsi **Sieroty** – DG

Ciarka / Schiorke (2010)

pnp.: Ciarki 1946, Schiorke, Schorke 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Stare Olesno, dek. Olesno

[50° 55' 46" N, 18° 18' 58" E]

Ciarki 1946 zob. Ciarka**Ciarski Młyn, przys. wsi Ciarka**

Schiorkenmühle, Schorckenmühle 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bąków, dek. Kluczbork

Ciasna też Ciasno † ❖

Cziasnau też Czasnau, Teichwalde 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

[50° 45' 16" N, 18° 36' 34" E]

Ciasno zob. Ciasna**Ciechowice – DG**

Ciecierski Młyn, cz. wsi Ciecierzyn, gm. Buczyna – DK

Ciecierzyn – DK

Ciecierzyn-Piekło też Piekło, cz. wsi Ciecierzyn – DK

Ciepielowice

pnp.: Cieplowice 1946, Scheppelwitz, Stefansgrund 1936, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dąbrowa, dek. Niemodlin

[50° 41' 59" N, 17° 45' 2" E]

Cieplowice 1946 zob. Ciepielowice**Cieply Dół, cz. wsi Polska Cerekiew**

Warmenthal*, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Polska Cerekiew, dek. Łany

Cierkiewice 1946 zob. Żerkowice**Ciermęcice 1946 zob. Ciermięcice****Ciermięcice, do 31.12.2008 Ciermęcice**

pnp.: Tyrmitz i Ciermęcice 1946, Türmitz*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Braciszów, dek. Głubczyce

[50° 6' 39" N, 17° 43' 5" E]

Cieszanowice

pnp.: Cieszowice 1946, Tscheschdorf, Lärchenhain 1936, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kamiennik, dek. Otmuchów

[50° 34' 19" N, 17° 10' 48" E]

Ciesznów też Cieśniów i Teszniów

pnp.: Tesnów i Teśnów 1946, Teschenau*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Kazimierz, dek. Głogówek

[50° 16' 35" N, 17° 55' 7" E]

Cieszowice 1946 zob. Cieszanowice**Cięcierzyn 1946 zob. Ciecierzyn – DK****Ciężkowice / Czienskowitz (2011)**

Cziens-kowitz, Schwerfelde 1934, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Polska Cerekiew, dek. Łany

[50° 12' 54" N, 18° 8' 12" E]

Ciochowice – DG**Ciochowitz zob. Ciochowice – DG****Cisek / Czissek (2007) † ❖**

pnp.: Ciski 1946, Czissek, Friedenau O.S. 1934, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Cisek, dek. Łany (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

[50° 16' 52" N, 18° 12' 1" E]

Ciski 1946 zob. Cisek

Cisowa też **Kędzierzyn-Koźle-Cisowa** †, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**

Czissowa, Dünenfeld 1933, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Kędzierzyn-Koźle-Cisowa, dek. Ujazd (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

[50° 22' 53" N, 18° 14' 40" E]

Cisownia też **Gogolin-Cisownia**, cz. miasta **Gogolin**

Cissownia, Eibengrund, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Gogolin, dek. Leśnica (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)

Cissownia zob. **Cisownia**

Cisza, przys. wsi **Rudnik**

Sanssouci*, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudnik, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Ciulichów 1946 zob. **Sulisław**

Colonnowska zob. **Kolonowskie**

Comeise zob. **Chomiąza**

Comprachtschütz zob. **Komprachcice**

Cosel O.S. zob. **Kędzierzyn-Koźle-Koźle**

Cosel Oderhafen zob. **Koźle-Port**

(Cosel)-Rogau zob. **Rogi**

Culichów 1946 zob. **Sulisław**

Cygan, kol. wsi **Markotów** – DK

Cyndal 1946 zob. **Młodoszowice**

Cyprzanów też **Janowice** †

Janowitz, Janken 1936, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Cyprzanów, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

[50° 4' 19" N, 18° 7' 5" E]

Czapple Stare, do 31.12.2018 **Stare Czapple**

Alt Tschapel, Stobertal 1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica, dek. Kluczbork

[50° 58' 53" N, 18° 7' 47" E]

Czapple Wolne też **Wolne Czapple** – DK

Czarkowice, przys. wsi **Kępnicza**

Puschberg*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kępnicza, dek. Nysa

Czarków – DG

Czarna Woda, przys. wsi **Okoly**

Schwarzwasser*, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Pokój (do 1991), par. Murów (od 1991), w tym samym dek. Zagwizdzie

Czarnocin / Scharnosin (2008) też **Czarnosin i Czarnożyń**

pnp.: Czarnożyny 1946, Scharnosin*, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Dolna, dek. Strzelce Opolskie

[50° 26' 50" N, 18° 14' 51" E]

Czarnolas

pnp.: Piotrowice 1946, Petersheide*, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Chróścina (grodkowska) w dek. Grodków (do 1985), par. Skoroszyce w dek. Skoroszyce (od 1985)

[50° 35' 35" N, 17° 18' 45" E]

Czarnosin zob. **Czarnocin**

Czarnowanz zob. **Czarnowąsy**

Czarnowąsy / Czarnowanz (2009) †
Czarnowanz, Klosterbrück 1936, dawniej gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Czarnowąsy, dek. Stare Siołkowice, od 1.01.2017 cz. miasta Opole [50° 43' 27" N, 17° 54' 9" E]

Czarnożyny 1946 zob. **Czarnocin** też **Czarnosin** i **Czarnożyń**

Czarnożyń zob. **Czarnocin**

Czartowice / Schartowitz (2008)
Schartowitz, Fichtenwalde 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Golczowice, dek. Głogówek [50° 24' 26" N, 17° 45' 42" E]

Czasnau zob. **Ciasna** też **Ciasno**

Czechowice też **Gliwice-Czechowice**, cz. miasta **Gliwice** – DG

Czechy Śląskie 1946 zob. **Czeska Wieś** (stacja kolejowa)

Czekaj, cz. wsi **Kórnica**
Schekai, Klein Warten 1936, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Kórnica, dek. Głogówek

Czekanów – DG

Czerniawa, kol. wsi **Żelazna**
Czerniawa, Anglersruh 1936, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Żelazna (opolska), dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Czernichów 1946 zob. **Ćwiercie**

Czerniów też **Czernów** przys. wsi **Kromolów**

Schernow, Dornhäuser 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Brożec, dek. Krapkowice

Czerniów 1946 zob. **Ćwiercie**

Czernochoń 1946 zob. **Ćwiercie**

Czernów zob. **Czerniów**

Czerwentzütz zob. **Czerwięcice**

Czerwiec 1946 zob. **Piątkowice**

Czerwięcice
Czerwentzütz, Rotental 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sławików w dek. Łany (do 1994), par. Rudnik (od 1994) do 1990 w dek. Racibórz-Zachód, a od 1990 w dek. Racibórz [50° 9' 36" N, 18° 11' 13" E]

Czerwona też **Marianów** i **Kolonia Marianów**, przys. wsi **Gronowice**
Marienau*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Stare Olesno, dek. Olesno

Czerwona Woda 1946 zob. **Piątkowice**

Czerwonków
Tschirmkau, Schirmke 1936, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Sucha Psina, dek. Kietrz [50° 7' 21" N, 17° 57' 24" E]

Czerwonków-Osiedle, do 31.12.2004 **Czerwonków**, kol. wsi Czerwonków (bez n. niem.)
gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Sucha Psina, dek. Kietrz

Czeska Wieś

pnp.: Czechy Śląskie 1946, Böhmischtal*, gm. Olszanka, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Wierzbnik, dek. Grodków

Cześniów zob. **Cieszniów** też **Teszniów**

Cziasnau zob. **Ciasna** też **Ciasno**

Czienskwitz zob. **Cięzkowice**

Czissek zob. **Cisek**

Czissowa zob. **Cisowa**

Czyżowice

pnp.: Ścisowice 1946, Zeiselwitz*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Niemysłowice, dek. Prudnik
[50° 21' 47" N, 17° 35' 0" E]

Ć

Ćwierci 1946 zob. **Ćwiercie**

Ćwiercice 1946 zob. **Ćwiercie**

Ćwiercie / **Schwärze** (2009)

pnp.: Ćwierci, Ćwiercice, Czerniów, Czernichów i Czernochów 1946, Schwärze*, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Rozkochów, dek. Głogówek
[50° 23' 18" N, 17° 57' 38" E]

D

Dachsberg zob. **Jaźwinka**

Dachsfelden 1936 zob. **Jaźwin**

Dalecki zob. **Daleki**

Daleke zob. **Daleki**

Daleki też **Dalekie**, **Daleki**, cz. wsi **Chorula**

pnp.: Dalekie 1946, Dalecki, Fernhof 1936, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Kały Opolskie, dek. Krapkowice (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)

Dalekie zob. **Daleki**

Dallnie zob. **Dalnie** też **Dalnia**

Dalnia zob. **Dalnie**

Dalnie też **Dalnia**, przys. wsi **Oleszka**

Dallnie, Hubertushof 1936, gm. Zdzeszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leśnica

Dambina zob. **Dębina** (przys. wsi Gąsiorowice)

Dambine zob. **Dębina** (cz. wsi Jełowa)

Dambine zob. **Dębina** (par. Łącznik)

Dambinietz zob. **Dębiniec**

Dambrau zob. **Dąbrowa**

Damm zob. **Damnik** (przys. wsi Mierzęcín)

Damm zob. **Grobla** – DG

Dammbruch 1936 zob. **Przerwa**

Dammer Oschek zob. **Osiek Duży**

Dammfelde 1936 zob. **Domaradz**

Dammfelder Hammer 1936 zob. **Domaradzka Kuźnia**

Dammfelder Hammer Kolonie 1936 zob. **Jagienow**

Dammforst 1936 zob. **Żabiniec** (gm. Pokój)

Dammratsch zob. **Domaradz**

Dammratschhammer zob. **Domaradzka Kuźnia**

Dammrode 1936 zob. **Kozuby**

Dammwehr 1936 zob. **Paryż**

Dammweide 1936 zob. **Jagienna**

Dammwiese 1936 zob. **Świerczowskie**

Damnig zob. **Damnik** (przys. wsi Mierzęcin)

Damnik, cz. wsi **Bazany**
Damnik, Heidehof 1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica (do 1986), par. Bazany (od 1986), w tym samym dek. Kluczbork

Damnik, przys. wsi **Urbanowice**
Damnig, Damm, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościęcín, dek. Gościęcín

Dancin 1946 zob. **Okoly**

Dancyn 1946 zob. **Okoly**

Daniec / Danietz (2008)
Danietz, Bergdorf 1936, gm. Chrzęstowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Raszowa (opolska), dek. Ozimek
[50° 37' 10" N, 18° 8' 17" E]

Danielec, cz. miasta **Toszek** – DG

Danieletz zob. **Danielec** – DG

Danietz zob. **Daniec**

Daniszów też **Piaski**, cz. wsi **Golkowice** – DK

Dąbie zob. **Dębie**

Dąbkowizna, cz. wsi **Szemrowice**
Zu Schemrowitz, Zu Raunen 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Szemrowice, dek. Dobrodzień

Dąbrowa † ❖
pnp.: Dąbrówka i Dąbrowa Niemodlińska 1946, Dambrau*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dąbrowa, dek. Niemodlin
[50° 41' 11" N, 17° 45' 15" E]

Dąbrowa, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**
Dombrowa, Hugoslust 1936, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Kędzierzyn-Koźle (Koźle), dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Dąbrowa, cz. wsi **Chróścice**
Dombrowa, Eichenleite, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścice, dek. Stare Siołkowice
[50° 47' 4" N, 17° 48' 9" E]

Dąbrowa, cz. wsi **Glinica**
Dombrowa, Eichgrund 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie

Dąbrowa, cz. wsi **Jaśkowice** – DG

Dąbrowa, cz. wsi **Stare Karmonki**
Dombrowa, Soldatenberg, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski

Dąbrowa, przys. wsi **Kalinowice**
Dombrowa, Eichenvorwerk 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie,

woj. opolskie, par. Wysoka (strzelecka),
dek. Leśnica

Dąbrowa, przys. wsi **Łowkowice**

Dombrowa Mühle, Bienendorf Mühle
1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj.
opolskie, par. Łowkowice, dek. Kluczbork

Dąbrowa, przys. wsi **Miejsce Odrzańskie**

Dombrowa, Eichen 1936, gm. Cisek, pow.
Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Sła-
wików, dek. Łany

Dąbrowa, przys. wsi **Pawłowiczki**

Dombrowa, Seydlitz 1936, gm. Pawło-
wiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opol-
skie, par. Pawłowiczki, dek. Gościęcín

Dąbrowa, przys. wsi **Żelazna**

Dombrowa, Am Schwarzen See 1936, gm.
Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opol-
skie, par. Żelazna (Opolska), dek. Opole
(do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od
1990)

Dąbrowa Niemodlińska 1946 zob. **Dą-
browa**

Dąbrowica / Dombrowitz (2008), przys.
wsi **Myślina**

Dombrowitz, Mohnau 1936, gm. Dobro-
dzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do
31.12.1998 woj. częstochowskie), par.
Myślina, dek. Dobrodzień

Dąbrowice / Dombrowitz (2008) też **Dą-
browica**

Dombrowitz, Eichgrund 1936, gm. Chrzęs-
towice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie,
par. Dębie, dek. Ozimek
[50° 37' 8" N, 18° 5' 20" E]

Dąbrowice przys. wsi **Makowczyce**

Dombrowitz, Heide 1936, gm. Dobrodzień,
pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998

woj. częstochowskie), par. Szemrowice,
dek. Dobrodzień

Dąbrowsk 1946 zob. **Wójcice**

Dąbrówka / Dombrowka (2010)

Dombrowka, Klein Eichen 1936, gm.
Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie,
par. Jasiona, dek. Leśnica
[50° 29' 31" N, 18° 5' 8" E]

Dąbrówka, cz. wsi **Borek** – DK

Dąbrówka też **Dąbrówka-Zawada**, cz.
wsi **Zdziechowice** – DK

Dąbrówka, przys. wsi **Bojszów** – DG

Dąbrówka, przys. wsi **Nowe Karmonki**

Dombrowken, Birkenau 1936, gm. Radłów,
pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998
woj. częstochowskie), par. Bodzanowice,
dek. Gorzów Śląski

Dąbrówka 1946 zob. **Dąbrowa**

Dąbrówka – DG

Dąbrówka Dolna †

Dombrowka też Königlich Dombrowka,
Eichendorf O.S. 1932, gm. Pokój, pow.
Namysłów, woj. opolskie, par. Dąbrówka
Dolna, dek. Zagwiździe
[50° 56' 39" N, 17° 55' 35" E]

Dąbrówka Górna †

Dombrowka, Eichtal 1934, gm. Krap-
kowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie,
par. Dąbrówka Górna, dek. Prószków
[50° 32' 29" N, 17° 55' 51" E]

**Dąbrówka Łubniańska / Lugnian Dom-
browka** (2010)

pnp.: Dąbrówka Łubniańska 1946, Lugnian
Dombrowka, Eichen 1936, gm. Łubniany,

pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Łubniany, dek. Stare Siołkowice
[50° 47' 34" N, 18° 1' 16" E]

Dąbrówka Ługniańska 1946 zob. **Dąbrówka Łubniańska**

Debrzyca też **Debrzyce** †
pnp.: Świnów 1946, Schönbrunn*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Debrzyca, dek. Głubczyce
[50° 13' 5" N, 17° 53' 50" E]

Debrzyce zob. **Debrzyca**

Dechantsdorf 1936 zob. **Dzikaństwo**

Dedowitschhof zob. **Wydale** też **Dziodowiec**

Dembio zob. **Dębie** też **Dąbie**

Dembiohammer zob. **Dębska Kuźnia**

Dembowa zob. **Dębowa** (gm. Reńska Wieś)

Derschau zob. **Suchy Bór**

Deschowitz zob. **Zdzieszowice**

Deutsch Jamke zob. **Nowa Jamka**

Deutsch Jägel zob. **Jagielno**

Deutsch Kamitz zob. **Kępnica**

Deutsch Leippe zob. **Lipowa**

Deutsch Müllmen zob. **Wierzch**

Deutsch Neukirch zob. **Nowa Cerekwia**

Deutsch Probnitz zob. **Nowy Browieniec** też **Nowy Browiniec** i **Browieniec Nowy**

Deutsch Rasselwitz zob. **Raclawice Śląskie**

Deutsch Wette zob. **Nowy Świętów** też **Świętów Nowy**

Deutsch Zernitz zob. **Żernica** – DG

Dębie / Dembio (2008) też **Dąbie** †
Dembio, Reichenwald 1936, gm. Chrzęstowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dębie, dek. Ozimek
[50° 38' 19" N, 18° 5' 50" E]

Dębień, cz. wsi **Wędrynia**
Schöneich*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno

Dębina / Dambine (2008)
Dambine, Klein Eichen 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łącznik, dek. Biała
[50° 25' 59" N, 17° 44' 35" E]

Dębina też **Rytwiniec**
Dupine, Kostberg 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski
[51° 0' 32" N, 18° 21' 46" E]

Dębina, cz. wsi **Jelowa**
Dambine, Eichenhorst 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Jelowa, dek. Zagwiździe

Dębina, przys. wsi **Gąsiorowice**
Dambina, Eichfeld, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

Dębina, przys. wsi **Kopice**
Breitenstück*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kopice, dek. Grodków

Dębiniac / Dambinietz (2009)

Dambinietz, Eichberge 1934, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Stare Budkowice, dek. Zagwizdzie [50° 52' 28" N, 18° 5' 24" E]

Dębniak też **Ozorki**, przys. wsi **Gieralcice** – DK

Dębnik (leśniczówka), cz. miasta **Zawadzkie**

Eichhorst*, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Świętej Rodziny Zawadzkie, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Dębniki 1946 zob. **Dębowiec**

Dębowa / Dembowa (2011)

Dembowa, Eichungen 1935, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Długomiłowice, dek. Łany [50° 17' 55" N, 18° 9' 37" E]

Dębowiec

pnp.: Dębniki 1946, Eichhäusel-Neudeck*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Prudnik, dek. Prudnik [50° 16' 48" N, 17° 32' 17" E]

Dębowiec, cz. wsi **Ochodze**

Eleonorenhof*, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ochodze, dek. Prószków

Dębowiec, cz. wsi **Szydłów**

Eleonorensgrün*, gm. Tułowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tułowice, dek. Niemodlin

Dębska Kuźnia / Dembiohammer (2008) †

pnp.: Dębska Kuźnica 1946, Dembiohammer, Eichhammer 1936, gm. Chrzastowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie,

par. Dębie (do 1982), par. Dębska Kuźnia (od 1982), w tym samym dek. Ozimek [50° 39' 49" N, 18° 6' 51" E]

Dębska Kuźnica 1946 zob. **Dębska Kuźnia**

Dirschel zob. **Dzierżysław**

Dirschelwitz zob. **Dzierżysławice**

Dirschkenhof 1936 zob. **Dzierżkowice**

Dirschkowitz zob. **Dzierżkowice**

Dittersdorf O.S. zob. **Dytmarów**

Dittmannsdorf zob. **Mieszkowice**

Dittmerau zob. **Dziećmarów**

Długa też **Kolonia Długa** przys. wsi **Paruszowice**

Langwiese*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Łowkowice, dek. Kluczbork

Długa Wieś 1946 zob. **Bodzanów**

Długi Most 1946 zob. **Moszczanka**

Długie Mosty 1946 zob. **Moszczanka**

Długie Pole też **Długopole**, przys. wsi **Ciężkowice**

Langenfeld też Langfeld*, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Grzędzin, dek. Łany

Długomiłowice / Langlieben (2011) †

Langlieben, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Długomiłowice, dek. Łany [50° 16' 59" N, 18° 8' 12" E]

Długomosty 1946 zob. **Moszczanka**

Długopole zob. **Długie Pole**

Dłużnica 1946 zob. **Bodzanów**

Do Brylki też **Brylka**, przys. wsi **Jeżowa**
Brylka-Mühle, gm. Ciasna, pow. Lubliniec,
woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. czę-
stochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

Dobersdorf zob. **Dobieszowice** (gm. Wal-
ce)

Dobersdorf zob. **Dobieszów** (gm. Głub-
czyce)

Dobiercice

Wilmsdorf*, gm. Byczyna, pow. Klucz-
bork, woj. opolskie, par. Łowkowice, dek.
Kluczbork
[51° 4' 17" N, 18° 15' 10" E]

Dobieszowice / Dobersdorf (2009)

Dobersdorf*, gm. Walce, pow. Krapkowice,
woj. opolskie, par. Twardawa, dek. Gościę-
cin
[50° 21' 40" N, 18° 1' 47" E]

Dobieszów

Dobersdorf*, gm. Głubczyce, pow. Głub-
czyce, woj. opolskie, par. Równe, dek.
Głubczyce
[50° 10' 15" N, 17° 42' 16" E]

Dobieszów

Dobischau, Hochmühl 1936, gm. Pawło-
wiczki, pow. Kędzierzyn–Kozłe, woj. opol-
skie, par. Radoszowy, dek. Gościęcin
[50° 13' 2" N, 18° 0' 55" E]

Dobischau zob. **Dobieszów**

Dobra / Dobrau (2008) †

Dobrau, Burgwasser O.S. 1936, gm. Strze-
leczki, pow. Krapkowice, woj. opolskie,
par. Dobra, dek. Krapkowice
[50° 27' 1" N, 17° 53' 58" E]

Dobrau zob. **Dobra**

DOBRODZIEŃ / GUTTENTAG (2008)

† ‡ ❖

Guttentag*, gm. Dobrodzień, pow. Olesno,
woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. czę-
stochowskie), par. Dobrodzień, dek. Do-
brodzień
[50° 43' 28" N, 18° 26' 46" E]

Dobrodzień-Bąki, cz. miasta **Dobrodzień**
Waldhaus*, gm. Dobrodzień, pow. Olesno,
woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. czę-
stochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii
Magdaleny), dek. Dobrodzień

Dobrodzień-Fifajda zob. **Dobrodzień-Wi-
limownia**

Dobrodzień-Hadasiki zob. **Hadasiki**

Dobrodzień-Hadaszyki zob. **Hadasiki**

Dobrodzień-Kije zob. **Dobrodzień-Wili-
mownia**

Dobrodzień-Wilimownią też **Dobrodzień-
Fifajda** i **Dobrodzień-Kije**, cz. miasta
Dobrodzień

Stockfische*, gm. Dobrodzień, pow. Oles-
no, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. czę-
stochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św.
Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Dobrogostów, przys. wsi **Sławoszków**

Karlsberg*, gm. Głubczyce, pow. Głub-
czyce, woj. opolskie, par. Pomorzowice,
dek. Głubczyce

Dobrosławitz zob. **Dobrosławice**

Dobrosław też **Henryków** przys. wsi
Niewodniki (dawny PGR)

Heinrichshof*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski
Opole, woj. opolskie, par. Żelazna (opol-
skie)

ska), dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Dobrosław 1946 zob. **Stara Jamka**

Dobrosławice / Dobrosławitz (2014)

Dobrosławitz, Ehrenhöhe 1936, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Maciowakrze, dek. Kietrz [50° 11' 58" N, 18° 0' 15" E]

Dobroszowice, przys. wsi **Prężynka**

Eloisenhof*, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Biała, dek. Biała

Dobrzeń Mały / Klein Döbern (2009)

Klein Döbern*, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, do 1981 miejscowość ta przynależała do 2 parafii: 1) Czarnowąsy, 2) Dobrzeń Wielki – w tym samym dek. Stare Siołkowice, natomiast od 1981 należy w całości do par. Dobrzeń Wielki w dek. Stare Siołkowice [50° 44' 55" N, 17° 51' 44" E]

Dobrzeń Wielki / Gross Döbern (2009)

† ❖

Gross Döbern, Döbern O.S. 1938, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dobrzeń Wielki, dek. Stare Siołkowice [50° 46' 10" N, 17° 50' 35" E]

Dobrzęce, cz. wsi **Jasiona**

pnp.: Heliosz 1946, Helios*, gm. Zdzieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leśnica

Dohlenhorst 1936 zob. **Kielbasin**

Dołędzin, osada

pnp.: Dołędzin 1946, Dollendzin, Ludwigstal 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Modzurów, dek. Łany

Dolki zob. **Dolki**

Dollendzin zob. **Dołędzin**

Dolna zob. **Dolna**

Dolna / Dollna (2008) †

Dolna, Niederkirch 1936, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Dolna, dek. Strzelce Opolskie [50° 28' 13" N, 18° 14' 15" E]

Dolna Ligota 1946 zob. **Ligota Dolna**

Dolna Wieś, cz. miasta **Nysa**

Niederneuland, (Neisse)-Niederneuland, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. św. Jana Chrzciciela i św. Mikołaja w Nysie-Średniej Wsi, dek. Nysa

Dolna Wieś, kol. wsi **Pilchowice** – DG

Dolnica, przys. wsi **Zalesie Śląskie**

Niederhof*, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Zalesie Śląskie, dek. Leśnica

Dołędzin 1946 zob. **Dołędzin**

Dolki, cz. wsi **Grodzisko**

Dolki, Klein Gruben, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1983), par. Kadłub-Grodzisko (1983–1988), ponownie par. Grodzisko (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie

Doly 1946 zob. **Myślińca** (gm. Ozimek)

Domaradz

Dammratsch, Dammfelde 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwizdzie [50° 57' 4" N, 17° 51' 55" E]

Domaradzka Kuźnia

Dammratschhammer, Dammfelder Hammer 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Dąbrówka Dolna, dek. Zagwizdzie

[50° 57' 5" N, 17° 54' 57" E]

Domaszkowice †

pnp.: Nawroty i Zwrócona 1946, Ritterswalde*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Domaszkowice, dek. Nysa

[50° 27' 5" N, 17° 26' 29" E]

Dombrowa zob. **Dąbrowa** (cz. miasta Kędzierzyn-Koźle)

Dombrowa zob. **Dąbrowa** (cz. wsi Chróścice)

Dombrowa zob. **Dąbrowa** (cz. wsi Stare Karmonki)

Dombrowa zob. **Dąbrowa** (przys. wsi Kalinowice)

Dombrowa zob. **Dąbrowa** (przys. wsi Miejsce Odrzańskie)

Dombrowa zob. **Dąbrowa** (przys. wsi Pawłowiczki)

Dombrowa zob. **Dąbrowa** (przys. wsi Żelazna)

Dombrowa zob. **Dąbrowa** – DG

Dombrowa Mühle zob. **Dąbrowa** (przys. wsi Łowkowice)

Dombrowitz zob. **Dąbrowice** też **Dąbrowica**

Dombrowitze zob. **Dąbrowica** (przys. wsi Myślina)

Dombrowitze zob. **Dąbrowice** (przys. wsi Makowczyce)

Dombrowka zob. **Dąbrówka**

Dombrowka zob. **Dąbrówka**, przys. wsi **Bojszów** – DG

Dombrowka zob. **Dąbrówka** (gm. Wielowieś) – DG

Dombrowka też **Dombrowka-Sowada** zob. **Dąbrówka** też **Dąbrówka-Zawada** – DK

Dombrowka też **Königlich Dombrowka** zob. **Dąbrówka Dolna**

Dombrowka zob. **Dąbrówka Górna**

Dombrowka Mühle zob. **Dąbrówka** – DK

Dombrowka-Sowada też **Dombrowka** zob. **Dąbrówka** też **Dąbrówka-Zawada** – DK

Dombrowken zob. **Dąbrówka** (cz. wsi Nowe Karmonki)

Domecka Kuźnia, cz. wsi **Domecko** Dometzkohammer, Althaushammer 1936, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Domecko, dek. Prószków

Domecko / Dometzko (2009) †

Dometzko, Althaus 1936, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Domecko, dek. Prószków
[50° 37' 10" N, 17° 51' 45" E]

Dometzko zob. **Domecko**

Domsdorf zob. **Kolonia Tomkowice**

Donersmark 1946 zob. **Pakoszów** też **Grzmotniki**

Donnersmark zob. **Pakoszów**

Dorfmitte 1936 zob. **Dwór** – DG

Dorishof zob. **Doryszów**

Dornfeld 1936 zob. **Tarnice** też **Tarnica**

Dornhäuser 1936 zob. **Czernów** też **Czerńców**

Dorota, cz. miasta **Zabrze** – DG

Dorotheendorf zob. **Dorota** – DG

Doryszów, przys. wsi **Błotnica Strzelecka** **Dorishof***, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Centawa, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Döbern O.S. 1938 zob. **Dobrzeń Wielki**

Dörfel zob. **Wioska**

Draganie, przys. wsi **Radawie** **Draganie**, Erlenhof 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Radawie, dek. Dobrodzień

Drahthütte zob. **Ninocice**

Dramastein 1936 zob. **Kamieniec** – DG

Dramatal 1936 zob. **Zbrosławice** – DG

Dramatal-Ost 1936 zob. **Ptakowice** – DG

Dramatal-West zob. **Nierada** – DG

Drapak zob. **Krzywiczyny Leśniczówka** – DK

Dreihäuser 1936 zob. **Ług**

Dreimühlen 1936 zob. **Sucha Psina**

Dreitannen 1936 zob. **Raduń** też **Radońska Kolonia** – DG

Drendowa też **Drendowe** zob. **Dryndowe**

Dreschermühle 1936 zob. **Cepak** – DG

Drewnica, przys. wsi **Przydroże Wielkie** **Holzmühle***, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów w dek. Niemodlin (do 1994), par. Przydroże Małe w dek. Biała (od 1994)

Drędowe też **Drendowe** zob. **Dryndowe**

Drindowe zob. **Dryndowe**

Drogi Biskupskie zob. **Biskupskie Drogi**

Drogomin, przys. wsi **Bąków** **Freienfelde***, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. MB Wspomożenie Wiernych w Kluczborku, dek. Kluczbork

Drogoszów pnp.: **Żarki** 1946, **Neusorge***, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Jasienica Dolna, dek. Skoroszyce [50° 31' 53" N, 17° 28' 58" E]

Drosselschlag 1936 zob. **Radoszowy**

Droszkowice, przys. wsi **Odrawąż** pnp.: **Emilówka** 1946, **Emilienhof***, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Krapkowice-Otmęt w dek. Krapkowice (do 1981), par. Malnia (od 1981) – do 1990 w dek. Krapkowice, a od 1990 w dek. Kamień Śląski

Drożdżnice też **Dzików**, osada
Hellersfleiss*, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ligota Prószkowska, dek. Prószków

Druciarnia 1946 zob. **Ninocice**

Drutarnia 1946 zob. **Ninocice**

Dryndowe też **Drędowe**, **Drendowa**, **Drendowe**, **Drindowe**, cz. wsi **Zborowskie**
Drindowe, Grenzhäuser 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zborowskie, dek. Olesno

Drzewiec, przys. wsi **Bąków**
Sternberg*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bąków, dek. Kluczbork

Dupine zob. **Dębina** też **Rytwiniec**

Duża Mydlica 1946 zob. **Jaszów**

Duże Góry 1946 zob. **Góra**

Dünenfeld 1933 **Kędzierzyn-Koźle-Cisowa**

Dürnstein 1936 zob. **Sucha Kamienica**

Dürr Arnsdorf zob. **Jarnoltów**

Dürr Kunzendorf zob. **Konradów**

Dürrheim 1936 zob. **Plonia**

Dürrkamitz zob. **Sucha Kamienica**

Dürrwalde 1936 zob. **Niekarmia** – DG

Dwor zob. **Dwór** – DG

Dworzysko też **Hunów**, przys. wsi **Malezowice Wielkie**

nnp.: Hunów, Hunhów 1946, Hohenhof*, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Grabin, dek. Skoroszyce

Dwór, cz. wsi **Stanica** – DG

Dwór Anny zob. **Anachów**

Dylaki †

Dyloken, Thielsdorf 1936, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dylaki, dek. Ozimek
[50° 43' 59" N, 18° 11' 17" E]

Dyloken zob. **Dylaki**

Dylowe zob. **Malicz**

Dytmarów †

Dittersdorf O.S.*, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Dytmarów, dek. Prudnik
[50° 18' 40" N, 17° 40' 9" E]

Dzbaniec 1946 zob. **Dzbańce**

Dzbańce

nnp.: Dzbaniec 1946, Krug*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Wódka, dek. Branice
[50° 5' 34" N, 17° 51' 14" E]

Dzbańce Górki zob. **Dzbańce-Osiedle**

Dzbańce-Osiedle, do 31.12.2006 **Dzbańce-Górki** (majątek ziemski, po wojnie PGR)

nnp.: Dzbaniec 1946, Gut Krug*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Wódka, dek. Branice

Dzbańsk 1946 zob. **Spiny**

Dziadowiec zob. **Wydale**

Działów 1946 zob. **Trzeboszowice**

Dziećmarowy zob. **Dziećmarów**

Dziećmarów, do 31.12.2004 **Dziećmarowy** †

Dittmerau*, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Dziećmarów, dek. Kietrz

[50° 12' 0" N, 17° 57' 11" E]

Dziedzice / Sedschütz (2008)

Sedschütz*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Raclawiczki, dek. Krapkowice

[50° 28' 31" N, 17° 47' 1" E]

Dziedzinka też **Ujazd-Dziedzinka**, **Ujazd-Dziedzinki**, cz. miasta **Ujazd**

Dziedzinki, Olgahof 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jaryszów, dek. Ujazd

Dziedzinki zob. **Dziedzinka**

Dzieskanstwo zob. **Dziekaństwo**

Dziekaństwo / Dzeskanstwo (2009)

Dzieskanstwo, Dechantsdorf 1936, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chmielowice, dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

[50° 38' 9" N, 17° 51' 47" E]

Dzielau zob. **Dzielawy**

Dzielawy / Dzielau (2011)

pnp.: Dzielów 1946 (do 1974 r.), Dzielau, Teilbach 1938, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Grzędzin, dek. Łany

[50° 11' 25" N, 18° 6' 18" E]

Dzielna

Dzielna, Grenzingen 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. św. Marii Magdaleny w Dobrodzieniu (do 1986), par. Gwoździany (od 1986), w tym samym dek. Dobrodzień

[50° 43' 54" N, 18° 33' 44" E]

Dzielna Kolonia zob. **Kolonia Dzielna**

Dzielnica / Dzielnitz (2007)

Dzielnitz, Füllstein 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Łany, dek. Łany

[50° 13' 31" N, 18° 12' 36" E]

Dzielnitz zob. **Dzielnica**

Dzielów †

Eiglau*, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Dzielów, dek. Kietrz

[50° 8' 12" N, 18° 0' 24" E]

Dzielów 1946 zob. **Dzielawy**

Dzielów 1946 zob. **Ilawa**

Dziergowice † – DG

Dziergowitz zob. **Dziergowice** – DG

Dziergowitzer Ruda zob. **Ruda Dziergowska** – DG

Dzierzbin zob. **Piaski**

Dzierzkowice 1946 zob. **Dzierżkowice**

Dzierżkowice

pnp.: Dzierzkowice 1946, Dirschkowitz, Dirschkenhof 1936, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Wiechowice, dek. Branice

[49° 59' 17" N, 17° 50' 55" E]

Dzierżno też **Pyskowice-Dzierżno**, cz. miasta **Pyskowice** – DG

Dzierżno-Śluza, cz. miasta **Pyskowice** zob. **Pyskowice-Dzierżno-Śluza** – DG

Dzierżysław †

Dirschel*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Dzierżysław, dek. Kietrz [50° 2' 59" N, 17° 58' 15" E]

Dzierżysławice / Dirschelwitz (2009)

Dirschelwitz*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Mochów-Pauliny, dek. Głogówek [50° 20' 22" N, 17° 49' 44" E]

Dziewiętlice †

pnp.: Ustroń, Janów, Hendrychów, Kwiatkowie i Jaworek 1946, Heinersdorf O.S.*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Dziewiętlice, dek. Paczków [50° 24' 42" N, 17° 4' 50" E]

Dziewkowice †

Schewkowitz, Frauenfeld 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Dziewkowice, dek. Strzelce Opolskie [50° 30' 52" N, 18° 20' 22" E]

Dzików zob. **Drożdżice**

Dzików 1946 zob. **Pokrzywna**

Dzióbek, przys. wsi **Nowa Bogacica**

Friedrichshammer*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica w dek. Kluczbork (do 1982), par. Stare Budkowice w dek. Zagwiżdżie (od 1982)

Dziubek zob. **Zdunów**

Dziubki zob. **Flaki**

E

Ebenau zob. **Folwark Polana** też **Równia**

Ebersheide 1936 zob. **Świniowice** – DG

Eckwertsheide zob. **Mroczkowa** też **Nawroty**

Ehrenfeld 1936 zob. **Gosławice**

Ehrenfeld zob. **Sławienko** też **Kołomyja**

Ehrenfeld Ansiedlung 1936 zob. **Kolonia Gosławicka**

Ehrenforst 1936 zob. **Kędzierzyn-Koźle-Sławięcice**

Ehrenhöhe 1936 zob. **Dobrosławice**

Eibengrund zob. **Cisownia**

Eichberge 1934 zob. **Dębiniec**

Eichborn zob. **Chudoba** – DK

Eiche 1936 zob. **Noglo** też **Nogło**

Eichelhof 1936 zob. **Zawisna** – DK

Eichen 1936 zob. **Dąbrowa** (przys. wsi Miejsce Odrzańskie)

Eichen 1936 zob. **Dąbrówka Łubniańska**

Eichenau 1936 zob. **Wójcice**

Eichendorf O.S. 1932 zob. **Dąbrówka Dolna**

Eichendorffmühl 1936 zob. **Brzeźnica** (par. Łubowice)

Eichengrund 1936 zob. **Rysiewice** też **Rysiowice**

Eichenhof zob. **Hajkowiec**

Eichenhorst 1936 zob. **Dębina** (cz. wsi Jełowa)

Eichenhöh 1936 zob. **Dąbrowa** – DG

Eichenkamp 1936 zob. **Klapacz** też **Klapacz**

Eichenkamp 1936 zob. **Smolnica** – DG

Eichenleite zob. **Dąbrowa** (cz. wsi Chrósćice)

Eichenried 1936 zob. **Golczowice** też **Golyszowice**

Eichenvorwerk 1936 zob. **Dąbrowa** (przys. wsi Kalinowice)

Eichfeld zob. **Dębina** (przys. wsi Gąsiorowice)

Eichforst 1936 zob. **Szubienik** też **Szubiennik**

Eichgrund 1936 zob. **Bąki**

Eichgrund 1936 zob. **Dąbrowice** też **Dąbrowica**

Eichgrund zob. **Wygoda** (gm. Olesno)

Eichhagen 1936 zob. **Poborszów** też **Poborszowy**

Eichhammer 1936 zob. **Dębska Kuźnia**

Eichhäusel-Neudeck zob. **Dębowiec** (Prudnik)

Eichhorst zob. **Dębnik**

Eichrode 1936 zob. **Roszowicki Las**

Eichstätten zob. **Dąbrówka** (przys. wsi Bojszów) – DG

Eichtal 1934 zob. **Dąbrówka Górna**

Eichungen 1935 zob. **Dębowa** (gm. Reńska Wieś)

Eichwald zob. **Dębniak** też **Ozorki** – DK

Eichwege 1936 zob. **Główczyce**

Eichweger Försterei 1936 zob. **Główczyce-Leśniczówka**

Eiglau zob. **Dzielów**

Eilau zob. **Ilawa**

Einhof 1936 zob. **Świętoszowice** – DG

Einhof Ausbauten 1936 zob. **Grabie** – DG

Einöde 1936 zob. **Pustki** (gm. Dobrzeń Wielki)

Einsiedel 1936 zob. **Poznowice** (gm. Izbicko)

Einsiedel 1936 zob. **Wiesiędzy**

Einsiedel Kolonie 1936 zob. **Sława**

Eisenau 1934 zob. **Żelazna**

Eisenhammer 1936 zob. **Kuźnia**

Eisenhammer zob. **Kuźnica Borecka**

Eleonorenhof zob. **Dębowiec** (cz. wsi Ochodze)

Eleonorensgrün zob. **Dębowiec** (cz. wsi Szydłów)

Elfriedenhof zob. **Wzór**

Elfrydów zob. **Wzór**

Ellerbrück 1936 zob. **Paczynka** też **Paczyna Mała** – DG

Ellguth zob. **Ligota** też **Ligota Krapkowska** (gm. Krapkowiec)

Ellguth zob. **Ligota Biała** (gm. Biała)

Ellguth zob. **Ligota Oleska** też **Ligota Sternalicka** (gm. Radłów)

Ellguth zob. **Ligota Wielka** (gm. Otmuchów)

EllguthAmmern 1936 zob. **Ligota Oleska** też **Ligota Sternalicka** (gm. Radłów)

Ellguth Friedland zob. **Ligota Fyrlądźka** (gm. Korfantów)

Ellguth Grüben zob. **Ligota** też **Ligota Grabińska** (gm. Niemodlin)

Ellguth Guttentag zob. **Ligota Dobrodzieńska** (gm. Dobrodzień)

Ellguth Hammer zob. **Kuźnica Ligocka**

Ellguth Kolonie zob. **Kolonia Ligocka**

Ellguth Proskau zob. **Ligota Prószkowska** (gm. Prószków)

Ellguth-Steinau zob. **Ligota Ścinawska** też **Ligotka** (gm. Korfantów)

Ellguth-Tillowitz zob. **Ligota Tułowicka** (gm. Tułowice)

Ellguth Tost zob. **Ligota Toszecka** (gm. Toszek)

Ellguth Turawa zob. **Ligota Turawska** (gm. Turawa)

Ellguth von Gröling zob. **Ligota Łąbędzka** też **Ligota Kradziejowska** – DG

Ellguth Zabrze zob. **Gliwice-Ligota Zabrska** – DG

Ellsnig zob. **Olszynka**

Eloisenhof zob. **Dobroszowice**

Elsenruh 1936 zob. **Kalinowice**

Elsterberg zob. **Srocza Góra** – DG

Emilienhof zob. **Droszkowice**

Emilówka zob. **Droszkowice**

Endersdorf zob. **Jędrzejów**

Erbersdorf 1936 zob. **Grocholub**

Erlen 1936 zob. **Olszowa** (gm. Cisek)

Erlen 1936 zob. **Olszyna**

Erlenburg 1936 zob. **Puszyna**

Erlenbusch 1936 zob. **Olszowa** (gm. Ujazd)

Erlengrund 1936 zob. **Kierocie** (gm. Ciasna)

Erlengrund 1934 zob. **Krzanowice** (gm. Dobrzeń Wielki)

Erlengrund 1936 zob. **Olszyna** – DG

Erlenhof 1936 zob. **Draganie**

Erlenhof 1936 zob. **Podolszynie**

Erlenmühle zob. **Dąbrówka** – DK

Erlental 1936 zob. **Żerkowice**

Erling 1936 zob. **Olszynki**

Ernestinenberg zob. **Górka Prudnicka**

Ernsthof zob. **Szczelina**

Erzfeld 1936 zob. **Biadacz**

Erzgruben zob. **Ruda**

Erzweiler 1936 zob. **Stara Bzinica** też **Bzinica Stara**

Eschendorf 1934 zob. **Jasiona**

Eschenwalde 1934 zob. **Jasienie**

Eulengrund 1936 zob. **Sowa** – DG

Ewaldshütte zob. **Zdunów**

F

Falkenau zob. **Chróścina** też **Kroszyn**
(par. Chróścina grodkowska)

Falkenberg O.S. zob. **Niemodlin**

Falkendorf 1936 zob. **Falkowice**

Falknersdorf 1936 zob. **Sokolniki**

Falkowitz zob. **Falkowice**

Fallmersdorf 1936 zob. **Falmirowice**

Fallmirowitz zob. **Falmirowice**

Falmirowice / Fallmirowitz (2008)

Fallmirowitz, Fallmersdorf 1936, gm. Chrzastowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dębie, dek. Ozimek
[50° 37' 48" N, 18° 3' 48" E]

Falkowice †

Falkowitz, Falkendorf 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwizdzie
[50° 57' 55" N, 17° 52' 19" E]

Farnkolonie 1936 zob. **Paproć** – DG

Farska Kolonia też **Strzelce Opolskie-Farska Kolonia**, **Strzelce Opolskie-Księżowola**, **Księżowola**, cz. miasta **Strzelce Opolskie**

Pfarrkolonie*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Strzelce Opolskie, dek. Strzelce Opolskie

Fährendorf 1934 zob. **Przewóz**

Feldheim 1936 zob. **Ogonów** też **Ogony**

Feldhof 1936 zob. **Leśniki**

Feldstrasse 1936 zob. **Brzynczka**

Feldstrasse 1936 zob. **Haraszowskie**

Ferdinandshof zob. **Ferdynand** (gm. Ujazd)

Ferdinandshof zob. **Grabina** – DG

Ferdinandshof zob. **Wyrębiny** też **Ferdynandka** (gm. Korfantów)

Ferdinandshof zob. **Wyrębiny** też **Folwark**

Ferdynand, do 31.12.2006 **Wierzbinięc**, przys. wsi **Stary Ujazd** (dawny PGR) Ferdinandshof*, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Ujazd, dek. Ujazd

Ferdynand 1946 zob. **Wyřębins**

Ferdynandka zob. **Wyřębins**

Fernhof 1936 zob. **Dalekie**

Fichte 1936 zob. **Świerkle** (gm. Zawadzkie)

Fichten 1936 zob. **Kadlub Turawski**

Fichtenau 1936 zob. **Smuga**

Fichtenhof 1936 zob. **Świerkle** (gm. Dobrodzień)

Fichtenrode 1936 zob. **Bycina** – DG

Fichtenwalde 1936 zob. **Czartowice**

Fifajda zob. **Wilimownia**

Finkenstein zob. **Brzezic**

Fischbach 1936 zob. **Niewodniki**

Fischerei 1936 zob. **Rybarze**

Flacken zob. **Flaki** też **Dziubki**

Flacken zob. **Flaki** (gm. Olesno)

Flacken zob. **Flaki** (gm. Radłów)

Flaki, osada

Flacken*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Borki Wielkie, dek. Olesno

Flaki też **Dziubki**, osada

Flacken, Kummerhöhe 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Borki Wielkie, dek. Olesno

Flaki, przys. wsi **Radłów**

Flacken, Teufelsmühle 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski

Florianów 1946 zob. **Wierzbic**

Floste zob. **Włostowa**

Flostowa 1946 zob. **Włostowa**

Flössingen 1936 zob. **Plawniowice** – DG

Flügeldorf 1936 zob. **Skrzydłowice**

Follwark zob. **Folwark**

Folwark / Follwark (2010)

Follwark, Vorwerk 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chrząszczyce, dek. Prószków [50° 37' 19" N, 17° 55' 29" E]

Folwark zob. **Gąsów**

Folwark zob. **Ligota Mała**, przys. wsi **Ligota Wolczyńska** – DK

Folwark zob. **Wyřębins**

Folwark Polana zob. **Polana**

Folwark Zwierzyniec 1946 zob. **Zwierzyniec** też **Zwierzętnik**, przys. wsi **Wierzbno** (dawny PGR)

Forellengrund 1939 zob. **Gwoździce**

Forstfelde 1936 zob. **Budzów**

Forstheim 1936 zob. **Szum**

Fosowskie, cz. miasta **Kolonowskie**
pnp.: Wosowska 1946, Vossowska, Voss-
walde 1936, gm. Kolonowskie, pow. Strzel-
ce Opolskie, woj. opolskie, par. Staniszcze
Wielkie, dek. Dobrodzień (do 1990), dek.
Zawadzkie (od 1990)

Föhrendorf O.S. 1936 zob. **Zębowice**

Föhregrund 1936 zob. **Łącza** – DG

Föhrental 1936 zob. **Osiny**

Frankenfelde 1936 zob. **Smolice**

Frankhäuser 1936 zob. **Frącki**

Franzdorf zob. **Frączków** (gm. Pakosła-
wice)

Franzdorf zob. **Głogowiec** (gm. Cisek)

Frauendorf zob. **Wróblin**

Frauenfeld 1936 zob. **Dziewkowice**

Frącki / Fronzke (2008), przys. wsi **Po-
górze**
Fronzke, Frankhäuser 1936, gm. Biała,
pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łącznik,
dek. Biała

Frączków, przys. wsi **Goszowice**
pnp.: Głogowiec 1946, Franzdorf*, gm.
Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie,
par. Reńska Wieś (nyska), dek. Nysa (do
1990), dek. Skoroszyce (od 1990)
[50° 32' 20" N, 17° 18' 34" E]

Frei Kadlub zob. **Kadlub Wolny**

Frei Pipa zob. **Siedliska**

Frei Proskau 1936 zob. **Ligota Prós-
kowska** (gm. Prószków)

Frei Proskau Kolonie 1936 zob. **Smolnik**

Frei Tschapel zob. **Czaple Wolne** też
Wolne Czaple – DK

Freidorf 1936 zob. **Leśnica-Księża Wieś**

Freidorf zob. **Wolna Wieś** – DK

Freienfelde zob. **Drogomin**

Freifelde 1936 zob. **Grucki**

Freigut 1936 zob. **Kolonia Ligocka**

Freihäuser 1936 zob. **Siedliska**

Freiheit 1936 zob. **Wolne**

Freihöfen 1936 zob. **Kadlub Wolny**

Freischlag 1935 zob. **Osiek Duży**

Freivorwerk 1936 zob. **Czaple Wolne** też
Wolne Czaple – DK

Freude 1936 zob. **Wesoła** – DG

Freudenau 1936 zob. **Wesolów**

Freudendorf 1936 zob. **Niemodlin-We-
sele**

Freudengrund 1936 zob. **Wesoła**

Friedenau O.S. 1934 zob. **Cisek**

Friedersdorf zob. **Biedrzychowice**

- Friedewalde** 1936 zob. **Leśnik**
- Friedewalde** zob. **Skoroszyce**
- Friedland O.S.** zob. **Korfantów**
- Friedrichsdorf** 1939 zob. **Mierzęcín** (gm. Polska Cerekiew)
- Friedrichseck** zob. **Michowice** też **Frydrychów**
- Friedrichsfelde** zob. **Jemielin** też **Grobla**
- Friedrichsfelde** zob. **Rzędów** też **Rzędzów**
- Friedrichsgrätz** zob. **Grodziec**
- Friedrichshammer** zob. **Dzióbek**
- Friedrichshof** 1936 zob. **Blachów** też **Blachów**
- Friedrichshof** zob. **Strzybniczek**
- Friedrichsthal** zob. **Zagwizdzie**
- Friedrichsthal Ausbauten** (1929) zob. **Morcinek** (par. Stare Budkowice)
- Friedrichswille** zob. **Górniki – DG**
- Friedrichswille** zob. **Kolonia Biskupska**
- Frischfeuer** 1936 zob. **Kuźniczka** też **Kuźniczka Górna – DG**
- Frohnau** zob. **Wronów**
- Fronzke** zob. **Frącki**
- Froschweiler** 1936 zob. **Żabinka** też **Kolonia Sabinka – DG**
- Froschweiler** 1936 zob. **Żabnik** (gm. Biała)
- Froschweiler** 1936 zob. **Żabnik** (gm. Reńska Wieś)
- Frowuń** 1946 zob. **Wronów** (par. Skoroszcz)
- Fröbel** zob. **Wróblin** (gm. Głogówek)
- Frühauf** 1936 zob. **Ochodze**
- Frydrychów**, do 31.12.2005 **Michowice**, przys. wsi **Ścibórz**
Friedrichseck*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów, dek. Otmuchów
- Fryład** 1946 zob. **Korfantów**
- Fuchsberg** 1936 zob. **Łysa Góra** (gm. Ciasna)
- Fuchsberg** 1936 zob. **Pleńnica** (gm. Korfantów)
- Fuchssteig** 1936 zob. **Lubojańskie** też **Lubojański**
- Fuchswalde** 1938 zob. **Liszcza** też **Liszcza**
- Fuchswinkel** zob. **Lisie Kąty**
- Füllstein** 1936 zob. **Dzielnica**
- Fürstenberg** zob. **Kozielawy**
- Fürstenvorwerk** zob. **Książ** też **Kolonia Książ**
- Fürstenwiese** 1936 zob. **Książa Łąka – DG**
- Fyrląd** 1946 zob. **Korfantów**

G**Gaborowice** też **Gaborowiec**, cz. wsi **Koszowice**

Gaborowitz*, gm. Pawonków, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Łagiewniki Małe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)

[50° 32' 38" N, 17° 8' 38" E]

Gaborowiec zob. **Gaborowice**

Gaborowitz zob. **Gaborowice** też **Gaborowiec****Gacki**, kol. wsi **Grzegorzowice**

Gatzki, Gatzken 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Łubowice, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Gać, cz. wsi **Chechło**

Gatsch, Mühlbach 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Chechło, dek. Ujazd

Gadzowice

pnp.: Hazowice 1946, Schmeisdorf*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Gołuszowice, dek. Głubczyce
[50° 12' 22" N, 17° 47' 35" E]

Gaiden zob. **Gajdy**

Gaidowe zob. **Gajdowe** (gm. Ciasna)

Gaidowe zob. **Gajdowe** (gm. Jemielnica)

Gaj, cz. wsi **Wiśnicze** – DG

Gaj, cz. wsi **Ziemięcice** – DG

Gaj zob. **Osiedle Goj**

Gajdowe, cz. wsi **Molna**

Gaidowe, Neusiedel 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno

Gajdowe, przys. wsi **Jemielnica**

Gaidowe, Oberweiler, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

Gajdy, cz. wsi **Dzielna**

Gaiden*, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. św. Marii Magdaleny w Dobrodzieniu (do 1986), par. Gwoździany (od 1986), w tym samym dek. Dobrodzień

Gajek, przys. wsi **Grodzisko**

Walspek-Rosenhain, Rosenhain 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wysoka (oleska), dek. Olesno

Gajkowe, cz. wsi **Panoszów**

Goikowe, Höhenluft 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno

Gajowice – DG

Gajówka, do 1.01.2006 **Rudziczka** – gajówka w gm. **Prudnik**, cz. wsi **Rudziczka** gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Rudziczka, dek. Prudnik

Galancice 1946 zob. **Galączyce**

Galączyce 1946 zob. **Galączyce**

Galączyce też **Galączyce**, **Galancice**, **Galączyce** †

pnp.: Galączyce, Galancice 1946, Giersdorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Galączyce, dek. Grodków
[50° 41' 13" N, 17° 16' 48" E]

Galączyce zob. **Galączyce**

Gammau zob. **Gamów**

Gamów †

Gammau*, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gamów, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

[50° 8' 15" N, 18° 7' 40" E]

Ganiowice, cz. wsi **Grzegorzowice**

Ganiowitz*, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Łubowice, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Ganiowitz zob. **Ganiowice**

Gatsch zob. **Gać**

Gatzken 1936 zob. **Gacki**

Gatzki zob. **Gacki**

Gauers zob. **Goworowice**

Gauwald 1936 zob. **Goworowice**

Gaworowice 1946 zob. **Goworowice**

Gąsiorowice / **Gonschiorowitz** (2008)

Gonschiorowitz, Quellental 1936, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

[50° 33' 44" N, 18° 21' 8" E]

Gąsów też **Folwark**, przys. wsi **Chmielowice**

Wullesruh*, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chmielowice, dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Geissfeld 1936 zob. **Kozi Borek** – DG

Geisswiese 1936 zob. **Kozie** – DG

Geltendorf zob. **Gielczyce**

Georgenwerk zob. **Bukowo** też **Bukowa**

Geppersdorf zob. **Lenarcice**

Geppersdorf zob. **Rzędziwojowice**

Gerolsdorf 1937 zob. **Gieraltowice**

Gershain 1936 zob. **Grabina**

Gesess zob. **Ujeździec**

Gęsina, przys. wsi **Nasiedle**

Konstanzienhof*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Nasiedle, dek. Branice. Przysiółek obecnie nie istnieje

Gęstwina, cz. wsi **Podlesie**

Stöckicht*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Podlesie, dek. Głuchołazy

Giegowice 1946 zob. **Gajowice** – DG

Giegowitz zob. **Gajowice** – DG

Gielczyce

pnp.: Goltynów 1946, Geltendorf*, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Sidzina, dek. Skoroszyce

[50° 34' 56" N, 17° 25' 37" E]

Gieralcice †

pnp.: Gieraltowice 1946, Giersdorf*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Gieralcice, dek. Głuchołazy

[50° 20' 0" N, 17° 19' 48" E]

Gieralcice – DK

Gieralcice Male też **Zabagnie**, przys. wsi
Gieralcice – DK

Gieraltowice / Gieraltowitz (2011) †
Gieraltowitz, Gerolsdorf 1937, gm. Reńska
Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opol-
skie, par. Gieraltowice, dek. Łany
[50° 16' 26" N, 18° 5' 34" E]

Gieraltowice 1946 zob. **Gieralcice**

Gieraltowitz zob. **Gieraltowice**

Gierolcice 1946 zob. **Gieralcice** – DK

Gierowa 1946 zob. **Gierów**

Gierowo 1946 zob. **Gierów**

Gierów

pnp.: Gierowa, Gierowo 1946, Gührau*,
gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie,
par. Kobiela, dek. Grodków
[50° 39' 18" N, 17° 15' 12" E]

Giersdorf zob. **Galązcyce**

Giersdorf zob. **Gieralcice**

Giessmannsdorf zob. **Goświnowice**

Glasen 1935 zob. **Szklarnia**

Glashütte zob. **Bogacka Szklarnia** też
Szklarnia Bogacka

Glashütte zob. **Szklarnia Pawłowicka**

Glaubenstadt zob. **Gliwice-Wilcze Gar-
dło** – DG

Gläsen zob. **Klisino**

Gläsendorf zob. **Szklary**

Gleiwitz zob. **Gliwice** – DG

(Gleiwitz)-Birkenau 1935 zob. **Brzezinka**
– DG

(Gleiwitz)-Brzezinka zob. **Brzezinka**
– DG

(Gleiwitz)-Gröling 1936 zob. **Żerniki**
– DG

(Gleiwitz)-Laband zob. **Łabędy** – DG

(Gleiwitz)-Oehringen 1936 zob. **Sośnica**
– DG

(Gleiwitz)-Ostroppa zob. **Ostropa** – DG

(Gleiwitz)-Petersdorf zob. **Szobiszowice**
– DG

(Gleiwitz)-Richtersdorf zob. **Wójtowa**
Wieś – DG

(Gleiwitz)-Schönwald zob. **Bojków** – DG

(Gleiwitz)-Sosnitza zob. **Sośnica** – DG

(Gleiwitz)-Steigern 1936 zob. **Ligota Za-
brska** – DG

(Gleiwitz)-Stroppendorf 1936 zob. **Os-
tropa** – DG

(Gleiwitz)-Trinneck 1936 zob. **Trynek**
– DG

(Gleiwitz)-Trynek zob. **Trynek** – DG

(Gleiwitz)-Waldenau 1936 zob. **Przy-
szówka** – DG

(Gleiwitz)-Zernik zob. **Żerniki** – DG

Gliniolki zob. **Brodek**

GLIWICE † ‡ ✨ ❖ ◆ † – DG

Gliwice-Bojków zob. **Bojków** † – DG

Gliwice-Brzezinka zob. **Brzezinka** †

Gliwice-Czechowice zob. **Czechowice** – DG

Gliwice-Ligota Zabrska zob. **Ligota Zabrska** † – DG

Gliwice-Łabędy zob. **Łabędy** † ‡ – DG

Gliwice-Niepaszyce zob. **Niepaszyce** – DG

Gliwice-Ostropa zob. **Ostropa** † ‡ – DG

Gliwice-Przyszówka zob. **Przyszówka** – DG

Gliwice-Sobiszowice † zob. **Sobiszowice** – DG

Gliwice-Sośnica zob. **Sośnica** † ‡ – DG

Gliwice-Stare Gliwice zob. **Stare Gliwice** † – DG

Gliwice-Szywald zob. **Bojków** † – DG

Gliwice-Trynek zob. **Trynek** † – DG

Gliwice-Wilcze Gardło zob. **Wilcze Gardło** – DG

Gliwice-Wójtowa Wieś zob. **Wójtowa Wieś** † – DG

Gliwice-Żerniki zob. **Żerniki** † – DG

Glockenau 1936 zob. **Żlinice**

Glowtschütz zob. **Główczyce**

Glowtschützer Försterei zob. **Główczyce-Leśniczówka**

Glöglichen zob. **Głogówek-Głogowiec**

Glumpenau zob. **Głębinów**

Głabczyce 1946 zob. **Głubczyce**

Głębice 1946 zob. **Głębinów**

Głębinka 1946 zob. **Głębocko**

Głębinów †

pnp.: Głębice i Głębowo 1946, Glumpenau*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Głębinów, dek. Otmuchów

Głębocko

pnp.: Głębinka 1946, Tiefensee*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Żelazna (grodkowska), dek. Grodków [50° 41' 14" N, 17° 29' 33" E]

Głębowo 1946 zob. **Głębinów**

Głogowice 1946 zob. **Głogowiec** też **Głogówek-Głogowiec**

Głogowiec, cz. miasta **Głogówek**

pnp.: Głogowice 1946, Glöglichen*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Głogówek, dek. Głogówek

Głogowiec, cz. wsi **Roszowski Las**

Franzdorf*, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Roszowski Las, dek. Łany

Głogowiec 1946 zob. **Frączków**

GŁOGÓWEK / OBERGLOGAU (2009)

† ‡ ✨

Oberglogau*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Głogówek, dek. Głogówek

[50° 21' 9" N, 17° 52' 3" E]

Głogówek-Głogowiec zob. **Głogowiec**

Głogówek-Oracze zob. **Oracze**

Głogówek-Winiary zob. **Winiary**

Głogówek-Zwierzyniec zob. **Zwierzyniec**

Głowczyce 1946 zob. **Główczyce**

Główczyce / Glowtschütz (2008)

pnp.: Głowczyce 1946, Glowtschütz, Eichwege 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień
[50° 44' 51" N, 18° 30' 29" E]

Główczyce-Leśniczówka, cz. wsi **Główczyce**

Glowtschützer Försterei, Eichweger Försterei 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

GLUBCZYCE † ‡ ❖ ◆

pnp.: Głubczyce i Głupczyce 1946, Leobschütz*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Głubczyce, dek. Głubczyce
[50° 12' 8" N, 17° 49' 33" E]

Głubczyce-Las Marysieńka, przys. wsi **Lwówiany**

Leobschütz Stadtforst*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Głubczyce, dek. Głubczyce

Głubczyce-Sady, cz. miasta **Głubczyce**
brak n. niem., gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, par. Głubczyce, dek. Głubczyce

GLUCHOŁAZY † ‡ ❖

pnp.: Kozia Szyja 1946, Ziegenhals*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Głuchołazy, dek. Głuchołazy
[50° 18' 39" N, 17° 21' 21" E]

Głupczyce 1946 zob. **Głubczyce**

Głusko zob. **Nowe Sady**

Gnadenfeld II 1936 zob. **Pawłowiczki**

Gnadenkirch 1936 zob. **Łomnica**

Gniewkowice też **Kolonia Świętej Anny**, przys. wsi **Chróścielów**

Annahof*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Nasiedle, dek. Branice
[50° 3' 37" N, 17° 55' 32" E]

Gniewow zob. **Gniewów**

Gniewów, cz. wsi **Polska Cerekiew**

Gniewow, Niederhof 1936, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Polska Cerekiew, dek. Łany

Gnojna †

Olbendorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Gnojna, dek. Grodków
[50° 43' 11" N, 17° 18' 7" E]

Godesmühl 1936 zob. **Bogdała** też **Bogdała**

Godkowice, przys. wsi **Biechów**

pnp.: Gotkowice 1946, Guttwitz*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nowaki, dek. Otmuchów

Godzików też **Kastel**, cz. wsi **Nasale** – DK

Gogolin III 1936 zob. **Wygodą**

GOGOLIN † ❖

Gogolin*, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Gogolin, dek. Leśnica (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)
[50° 29' 5" N, 18° 1' 29" E]

Gogolin-Bagno zob. **Bagno**

Gogolin-Cisownia zob. **Cisownia**

Gogolin-Karlubiec zob. **Karlubiec**

Gogolin-Leopold zob. **Leopold**

Gogolin-Podbór zob. **Podbór**

Gogolin-Sierosław zob. **Sierosław**

Gogolin-Strzebniów zob. **Strzebniów**

Gogolin-Wygoda zob. **Wygoda**

Gogółowice 1946 zob. **Gola Grodkowska**

Gohle zob. **Goła** też **Gola** – DK

Goikowe zob. **Gajkowe**

Goj zob. **Gaj** – DG

Gola zob. **Gola** – DK

Gola Grodkowska

pnp.: Gogółowice 1946, Guhlau*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Lipowa (grodkowska), dek. Grodków [50° 42' 54" N, 17° 25' 16" E]

Golczowice też **Golszowice**

Golschwitz, Eichenried 1936, gm. Lewin Brzeski, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin [50° 46' 40" N, 17° 44' 4" E]

Golczowice / Golschowitz (2009) też **Golszowice** †, przys. wsi **Zawada**

Golschowitz, Goldenau 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Golczowice, dek. Głogówek [50° 23' 45" N, 17° 47' 48" E]

Goldenau 1936 zob. **Golczowice** też **Golszowice** (gm. Głogówek)

Goldenau 1936 zob. **Złotniki**

Goldmoor 1936 zob. **Szydłów**

Golka też **Mała Gola** i **Małe Głogowice**, przys. wsi **Gola Grodkowska**

Klein Guhlau*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Lipowa (grodkowska), dek. Grodków

Golkowitz zob. **Golkowice** – DK

Gollormühle zob. **Golor** – DG

Golor, przys. wsi **Czarków** – DG

Golschowitz zob. **Golczowice** też **Golszowice** (gm. Głogówek)

Golschwitz zob. **Golczowice** też **Golszowice** (gm. Lewin Brzeski)

Golszowice zob. **Golczowice**

Goltynów 1946 zob. **Gielczyce**

Goła też **Gola** – DK

Golkowice, do 31.12.2005 **Golkowicka Cegielnia** – DK

Golkowicka Cegielnia zob. **Golkowice**

Gołuszowice †

pnp.: Krzyżanowice 1946, Kreuzendorf*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Gołuszowice, dek. Głubczyce [50° 12' 3" N, 17° 47' 7" E]

Gołuszowice Nowe zob. **Nowe Gołuszowice**

Gonisow zob. **Goniszów**

Goniszów

Gonisow, Grenzhof 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski

Gonschiorowitz zob. **Gąsiorowice**

Goradze zob. **Górażdże**

Goraszowice

Graschwitz, Schöning 1936, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów
[50° 31' 5" N, 17° 14' 10" E]

Gorek zob. **Górki** (par. Chrząszczyce)

Goriwodamühle zob. **Gorzywoda** – DG

Gortatów zob. **Gotartów**

Gorkowice 1946 zob. **Korzękwice**

Gorzowka zob. **Gorzówka** – DG

GORZÓW ŚLĄSKI † ‡ ❖

Landsberg O.S.*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski
[51° 1' 13" N, 18° 24' 48" E]

Gorzów Śląski-Karłów zob. **Karłów**

Gorzów Śląski-Leśniki zob. **Leśniki**

Gorzów Śląski-Libiaż zob. **Libiaż**

Gorzów Śląski-Słabiki zob. **Słabiki**

Gorzów Śląski-Strugi zob. **Strugi**

Gorzów Śląski-Szczotki zob. **Szczotki**

Gorzów Śląski-Zofiówka zob. **Zofiówka**

Gorzówka, cz. wsi **Sośnicowice** – DG

Gorzyków, przys. wsi **Kozłów** – DG

Gorzywoda, przys. wsi **Nędza** – DG

Goschütz zob. **Goszyce** – DG

Goselgrund 1936 zob. **Gosławice**

Goslau zob. **Gosław** – DK

Goslawitz zob. **Gosławice**

Goslawitz Kolonie zob. **Kolonia Gosławicka**

Gosław – DK

Gosławice / Goslawitz (2008)

Goslawitz, Goselgrund 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień
[50° 43' 57" N, 18° 28' 49" E]

Gosławice też **Opole-Gosławice** †, cz. miasta **Opole**

Goslawitz, Ehrenfeld 1936, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Gosławice, dek. Opole

Gosławska Kolonia 1946 zob. **Kolonia Gosławicka** też **Opole-Kolonia Gosławicka**

Gostal 1936 zob. **Gościce**

Gostitz zob. **Gościce**

Gostomia / Simsdorf (2008) †

pnp.: Grotków i Gostomia 1946, Simsdorf*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Gostomia, dek. Biała
[50° 23' 13" N, 17° 44' 26" E]

Gostonia 1946 zob. **Gostomia**

Gostwin 1946 zob. **Goświnowice**

Gostynice 1946 zob. **Goszowice**

Goszowice

pnp.: Goszczyce 1946, Guschwitz, Buchengrund 1936, gm. Tułowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tułowice, dek. Niemodlin

[50° 34' 19" N, 17° 37' 5" E]

Goszczyce 1946 zob. **Goszowice**

Goszowice

pnp.: Gostynice 1946, Kuschdorf*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Reńska Wieś (nyska), dek. Nysa (do 1990), dek. Skoroszyce (od 1990)

[50° 32' 48" N, 17° 18' 58" E]

Goszyce – DG

Gościce †

pnp.: Gościec 1946, Gostitz, Gostal 1936, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Gościce, dek. Paczków

[50° 25' 53" N, 16° 58' 54" E]

Gościec 1946 zob. **Gościce**

Gościejowice

pnp.: Łęgi i Zakrzów 1946, Gościejowice Duże, Heidersdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin

[50° 39' 21" N, 17° 38' 23" E]

Gościejowice Duże zob. **Gościejowice**

Gościejowice Male, do 1996 **Gościejów**, przys. wsi **Gościejowice**

Klein Heidersdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin

Gościejowiczki też **Nowe Gościejowice**, przys. wsi **Gościejowice**

Neu Heidersdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin. Nazwa urzędowa Gościejowiczki zniesiona 1.01.2011

Gościejów zob. **Gościejowice Male**

Gościecin † ‡

Kostenthal*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościecin, dek. Gościecin

[50° 16' 59" N, 18° 0' 17" E]

Goświn 1946 zob. **Goświnowice**

Goświnowice †

pnp.: Goświn, Goświnów i Gostwin 1946, Giessmannsdorf, Grossgiessmannsdorf (Gross Giessmannsdorf) 1939, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Goświnowice, dek. Otmuchów

[50° 29' 16" N, 17° 15' 21" E]

Goświnów 1946 zob. **Goświnowice**

Gotartów też **Gortatów**

Gottersdorf*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kluczbork (p.w. NSPJ), dek. Kluczbork

[51° 0' 29" N, 18° 12' 22" E]

Gotkowice 1946 zob. **Godkowice**, przys. wsi **Biechów**

Gottersdorf zob. **Gotartów** też **Gortatów**

Gottesdorf 1936 zob. **Boguszyce**

Gottliebenthal zob. **Piec**

Gottschütz 1936 zob. **Boguszyce** – DG

Goworowice †

pnp.: Gaworowice 1946, Gauers, Gauwald 1936, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj.

opolskie, par. Goworowice, dek. Otmuchów

Goy zob. **Osiedle Goj**

Góra

pnp.: Górów, Góry, Duże Góry, Góry Duże, Wielkie Góry i Góry Wielkie 1946, Guhrau*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Rogi, dek. Niemodlin [50° 40' 28" N, 17° 33' 32" E]

Góra zob. **Kaplica**

Góra Mała zob. **Mała Góra**

Góra Świętej Anny / Sankt Annaberg (2008) też **Święta Anna** †

Sankt Annaberg też Annaberg, (nazwa urzędowa Sankt Annaberg: 18.07.1934), gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Góra Świętej Anny, dek. Leśnica [50° 27' 52" N, 18° 10' 6" E]

Górażdże / Goradze (2010) †

Goradze, Waldenstein 1935, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Kamień Śląski (do 1985), par. Górażdże (od 1985), do 1990 w tym samym dek. Strzelce Opolskie, a od 1990 dek. Kamień Śląski [50° 31' 49" N, 18° 0' 38" E]

Górażdże, kol. wsi **Szemrowice**

Guradzie, Berghäuser, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Szemrowice, dek. Dobrodzień

Góreczno też **Stroków**

Bergvorwerk*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Kazimierz, dek. Głogówek [50° 18' 28" N, 17° 51' 57" E]

Górek 1946 zob. **Górki Śląskie** – DG

Górka 1946 zob. **Górka Prudnicka**

Górka 1946 zob. **Podkamień**

Górka zob. **Mała Góra**

Górka Prudnicka / Ernestinenberg (2008)

pnp.: Górka 1946, Ernestinenberg*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Ligota Bialska, dek. Biała [50° 26' 6" N, 17° 41' 6" E]

Górki / Gorek (2010)

Gorek, Kleinberg 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chrzaszczyce, dek. Prószków [50° 37' 36" N, 17° 53' 59" E]

Górki, cz. wsi **Bolesław**

Horki, Bergkolonie 1936, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bolesław, dek. Tworków

Górki 1946 zob. **Podlesie** (gm. Biała)

Górki † – DG

Górna Ligota 1946 zob. **Ligota Górna** (par. Wysoka)

Górna Wieś †, cz. miasta **Nysa**

Oberneuland, (Neisse)-Oberneuland, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Matki Boskiej Bolesnej w Nysie-Górnej Wsi, dek. Nysa

Górniak 1946 zob. **Stanięcin**

Górniki, cz. d. wsi **Stolarzowice** (obecnie Stolarzowice) – DG

Górniki, cz. wsi **Stanica** – DG

Górów 1946 zob. **Góra**

Góry 1946 zob. **Góra**

Góry Duże 1946 zob. **Góra**

Góry Małe 1946 zob. **Górka** też **Mała Góra** i **Góra Mała**

Góry Wielkie 1946 zob. **Góra**

Graase zob. **Gracze**

Grabczak zob. **Grabczok**

Grabczok

Grabczok, Buchendorf 1936, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Brynica, dek. Stare Siołkowice
[50° 50' 32" N, 17° 56' 22" E]

Graben 1936 zob. **Kopanina** też **Kurcysz**

Grabenu 1936 zob. **Grabów** – DG

Grabice / Zedlitz (2009)

Zedlitz*, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Zagwizdzie, dek. Zagwizdzie
[50° 54' 27" N, 17° 59' 0" E]

Grabie / Heinrichsfelde (2010)

Heinrichsfelde*, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Jełowa, dek. Zagwizdzie
[50° 47' 59" N, 18° 5' 19" E]

Grabie, cz. wsi **Świętoszowice** – DG

Grabin †

pnp.: Grebin 1946, Grüben*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Grabin, dek. Skoroszyce
[50° 35' 57" N, 17° 31' 38" E]

Grabina / Grabine (2008) †

Grabine, Gershain 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Grabina, dek. Biała
[50° 26' 34" N, 17° 38' 47" E]

Grabina, cz. wsi **Pluźnica Mała** – DG

Grabine zob. **Grabina**

Grabow zob. **Grabów**

Grabow zob. **Grabów** – DG

Grabów / Grabow (2008)

Grabow, Weissbuchen 1936, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Nakło, dek. Ozimek (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)
[50° 34' 53" N, 18° 10' 23" E]

Grabów, cz. wsi **Pisarzowice** – DG

Grabówka / Sackenhoy (2011)

Sackenhoy*, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Bierawa, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)
[50° 16' 48" N, 18° 15' 22" E]

Grabówka zob. **Grodziszcze**

Grabstedt 1936 zob. **Gróbek**

Gracz 1946 zob. **Gracze**

Gracze †

pnp.: Grasz i Gracz 1946, Graase*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Gracze, dek. Niemodlin
[50° 41' 46" N, 17° 33' 30" E]

Grafenweiler 1936 zob. **Kolonowskie**

Granica, przys. wsi **Lichynia**

Grenzhäuser, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Zalesie Śląskie, dek. Leśnica

Granitz 1936 zob. **Zbica** też **Sbica** i **Žbica**

Graschwitz zob. **Goraszewice**

Grasen 1936 zob. **Kosorowice**

Grasenu 1936 zob. **Krasków**

Grashof 1936 zob. **Trawniki** – DG

Grasz 1946 zob. **Gracze**

Graumannsdorf 1936 zob. **Sierakowice** – DG

Gräditz zob. **Grodziszczce** też **Grabówka**

Gräfenort 1936 zob. **Grotowice**

Gräfenstein 1936 zob. **Roszewice**

Gräfllich Wiese zob. **Łąka Prudnicka**

Grądy

pnp.: Pierzyce 1946, Perschkenstein*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów (do 1982), par. Goświnowice (od 1982), w tym samym dek. Otmuchów [50° 29' 54" N, 17° 13' 13" E]

Grebin 1946 zob. **Grabin**

Grebnik 1946 zob. **Grobniki**

Greboschowitz zob. **Grzeboszowice**

Grec 1946 zob. **Grodziec**

Grecz 1946 zob. **Grodziec**

Gregorsdorf 1935 zob. **Grzegorzowice** (par. Łubowice)

Gregorsowitz zob. **Grzegorzowice** (par. Łubowice)

Greisau zob. **Gryzów** też **Gryzów**

Grenzau 1936 zob. **Kiki**

Grenzbürg 1936 zob. **Grzędzin**

Grenzen 1938 zob. **Grzędzin**

Grenzen-Teilbach 1938 zob. **Dzielawy**

Grenzfelde 1936 zob. **Sierosławice** – DK

Grenzhäuser zob. **Chalupska** (przys. wsi Maciejów – par. Łowkowice)

Grenzhäuser 1936 zob. **Chalupki** (gm. Krzyżanowice)

Grenzhäuser zob. **Stary Folwark** (gm. Radłów)

Grenzhäuser zob. **Wiry**

Grenzhäuser 1936 zob. **Dryndowe** też **Drędowe**, **Drendowa** i **Drendowe**

Grenzhäuser 1936 zob. **Kierocie**

Grenzhof 1936 zob. **Goniszów**

Grenzhofen zob. **Piaseczna** – DG

Grenzingen 1936 zob. **Dzielna**

Grenztal 1936 zob. **Kamienica**

Grenzwasser 1936 zob. **Biadacz** (cz. wsi Wędzina)

Grenzwiese 1936 zob. **Zawisna**

Grenzwiiesen zob. **Niwy** (gm. Dobrzeń Wielki)

Grenzwinkel 1936 zob. **Osada Stasiowe**

Grewnot 1946 zob. **Grotowice** też **Opole-Grotowice**

Grobek zob. **Gróbek**

Grobek zob. **Nowy Gródek** – DK

Grobla też **Groble**, cz. wsi **Wędzina**
Groble, Tiefenbach 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wędzina, dek. Olesno

Grobla, cz. wsi **Dziergowice** – DG

Grobla zob. **Groble**

Grobla zob. **Jemielin**

Groble też **Grobla**, cz. wsi **Brynica**
Grobla, Mühlhdam 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Brynica, dek. Stare Siołkowiec

Grobniki †
pnp.: Grebnik 1946, Gröbnig*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Grobniki, dek. Głubczyce
[50° 12' 0" N, 17° 52' 40" E]

Grobniki, też **Grobniki-Widok**, **Widok**, osada (dawny PGR)
Anblick*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Debrzyca, dek. Głubczyce; nazwa zniesiona 1.01.2017
[50° 12' 23" N, 17° 54' 31" E]

Grobniki-Widok zob. **Grobniki**

Grocholub / Grocholub (2009)
Grocholub, Erbersdorf 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Walce, dek. Gościęcín
[50° 23' 33" N, 18° 1' 22" E]

Grocholub Kolonia zob. **Swornica**

Grodisko zob. **Grodzisko**

Grodisko-Siedlung zob. **Grodzisko-Osiedle**

Groditz I zob. **Grodziec**, też **Grodziec I**

Groditz II zob. **Grodziec II**

GRODKÓW † ‡ ❖
Grottkau*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Grodków, dek. Grodków
[50° 41' 44" N, 17° 23' 20" E]

Grodowice 1946 zob. **Grodziec**

Grodzice zob. **Grodzie**

Grodzice 1946 zob. **Grodziec** (gm. Niemodlin)

Grodzice 1946 zob. **Grodziec** (gm. Ozimek)

Grodzie też **Grodzice**, przys. wsi **Pielgrzymów**
Burgstädtel*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Równé, dek. Głubczyce

Grodziec też **Grodziec I**
pnp.: Grodzice 1946, Groditz I, Burgstätte I 1936, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 38' 0" N, 17° 41' 17" E]

Grodziec †

pnp.: Grec, Grecz, Grodzice i Grodowice 1946, Friedrichsgrätz*, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Grodziec, dek. Ozimek
[50° 42' 18" N, 18° 16' 50" E]

Grodziec I zob. **Grodziec****Grodziec II** zob. **Grodziec Drugi****Grodziec Drugi** też **Borowiec**

Groditz II też Borowietz, Burgstätte II 1936, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 37' 20" N, 17° 41' 14" E]

Grodzisko

Grötsch*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), miejscowość ta przynależy do 2 parafii: 1) Olesno, 2) Wysoka (oleska), w tym samym dek. Olesno
[50° 51' 28" N, 18° 27' 8" E]

Grodzisko / Grötsch (2014)

Grötsch*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Naczęsławice, dek. Gościęcín
[50° 18' 17" N, 17° 55' 47" E]

Grodzisko †

Grodisko, Burghof 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1983), par. Kadłub-Grodzisko (1983–1988), ponownie par. Grodzisko (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie
[50° 35' 5" N, 18° 14' 31" E]

Grodzisko-Osiedle, cz. wsi **Grodzisko**

Grodisko-Siedlung, Burghof-Siedlung, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1983), par. Kadłub-Grodzisko (1983–1988), po-

nownie par. Grodzisko (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie

Grodziszcz też **Grabówka**, przys. wsi **Maciejowice**

Gräditz*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Lasowice (do 1982), par. Maciejowice (od 1982), w tym samym dek. Paczków

Gronowice / Grunowitz (2010)

Grunowitz, Teichfelde 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Stare Olesno, dek. Olesno
[50° 54' 36" N, 18° 18' 17" E]

Groschowitz zob. **Groszowice****Gross Borek** zob. **Borki Wielkie****Gross Briesen** zob. **Brzeziny****Gross Carlowitz** zob. **Karłowice Wielkie****Gross Döbern** zob. **Dobrzeń Wielki****Gross Ellguth** zob. **Ligota Wielka** (gm. Pawłowiczki)**Gross Grauden** zob. **Grudynia Wielka****Gross Jenkwitz** zob. **Jankowice Wielkie****Gross Karlshöh** 1936 zob. **Karłowice Wielkie****Gross Kochen** 1936 zob. **Kotórz Wielki****Gross Kottorz** zob. **Kotórz Wielki****Gross Kottulin** zob. **Kotulin****Gross Kunzendorf** zob. **Sławniowice** (gm. Głucholazy)**Gross Lassowitz** zob. **Lasowice Wielkie**

- Gross Mahlendorf** zob. **Malerzowice Wielkie**
- Gross Mangersdorf** zob. **Magnuszowice**
- Gross Massdorf** 1936 zob. **Rozmierka**
- Gross Neukirch** 1939 zob. **Polska Cerekiew**
- Gross Neuland** 1936 zob. **Niwki**
- Gross Neundorf** zob. **Złotogłowice**
- Gross Nimsdorf** (Grossnimsdorf) zob. **Naczęsławice**
- Gross Patschin** zob. **Paczyna** – DG
- Gross Peterwitz** zob. **Pietrowice Wielkie**
- Gross Pluschnitz** zob. **Pluźnica Wielka**
- Gross Pramsen** zob. **Prężyna**
- Gross Rauden** zob. **Rudy** – DG
- Gross Sarne** zob. **Sarny Wielkie**
- Gross Schimmendorf** 1936 zob. **Zimnice Wielkie**
- Gross Schimnitz** zob. **Zimnice Wielkie**
- Gross Schnellendorf** zob. **Przydroże Wielkie**
- Gross Stanisch** zob. **Staniszczce Wielkie**
- Gross Stein** zob. **Kamień Śląski**
- Gross Stein-Bahnhof** zob. **Kamień Śląski-Dworzec**
- Gross Strehlitz** zob. **Strzelce Opolskie**
- Gross Walden** 1935 zob. **Zalesie Śląskie** (gm. Leśnica)
- Gross Wilkowitz** zob. **Wilkowice** – DG
- Gross Zeidel** 1936 zob. **Staniszczce Wielkie**
- Grossfelde** 1936 zob. **Wielopole**
- Grossfelde Schleuse** 1936 zob. **Zawada** (gm. Popielów)
- Grossgiessmannsdorf** (Gross Giessmannsdorf) 1939 zob. **Goświnowice**
- Groszowice** też **Opole-Groszowice** †, cz. miasta **Opole**
Groschowitz, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Groszowice, dek. Opole
- Groszów**, przys. wsi **Rożniatów**
pnp.: Biadacz, Reilshof*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Strzelce Opolskie (do 1987), par. Rożniatów (od 1987), w tym samym dek. Strzelce Opolskie
- Grotków** 1946 zob. **Gostomia**
- Grotowice** też **Opole-Grotowice**, cz. miasta **Opole**
pnp.: Grewnot 1946, Gräfenort, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Groszowice, dek. Opole
- Grottkau** zob. **Grodków**
- Gröbnig** zob. **Grobniki**
- Grötsch** zob. **Grodzisko** (gm. Olesno)
- Grötsch** zob. **Grodzisko** (gm. Pawłowiczki)

Gróbek, cz. wsi **Brynica**

Grobek, Grabstedt 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Brynica, dek. Stare Siołkowice

Gródczanki

pnp.: Hradczanki, Łączany, Raczany 1946, Ratsch*, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pietrowice Wielkie, dek. Kietrz (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

[50° 4' 3" N, 18° 3' 11" E]

Gródczany

pnp.: Hradczany 1946, Hratschein, Burgfeld 1936, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Nasiedle, dek. Branice

[50° 1' 41" N, 17° 52' 24" E]

Gródków-Półwiosek zob. **Półwiosek****Grucki**, cz. wsi **Wędzina**

Grutzken, Freifelde 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wędzina, dek. Olesno

Gruden 1936 zob. **Grudzice****Grudschütz** zob. **Grudzice****Grudynia Mała / Klein Grauden** (2014)

pnp.: Mała Grudynia 1946, Klein Grauden*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Grudynia Wielka, dek. Gościęcin

[50° 14' 54" N, 17° 57' 15" E]

Grudynia Wielka †

pnp.: Wielka Grudynia 1946, Gross Grauden*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Grudynia Wielka, dek. Gościęcin

[50° 14' 5" N, 17° 57' 16" E]

Grudzice też **Opole-Grudzice** †, cz. miasta **Opole**

Grudschütz, Gruden 1936, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Grudzice, dek. Opole

Grunau zob. **Sięstrzechowice****Grunowitz** zob. **Gronowice****Grunów** 1946 zob. **Sięstrzechowice****Grunsrüh** 1936 zob. **Bodzanowice****Grunsrüh Ausbauten** 1936 zob. **Pustkowie****Grutzken** zob. **Grucki****Grüben** zob. **Grabín****Grünberg** 1936 zob. **Podgórze****Gründorf** zob. **Zieleniec** też **Zieliniec****Grünfeld** 1936 zob. **Zielona** – DG**Grünfluss** 1936 zob. **Lasocice****Grünheide** 1936 zob. **Sieronowice****Grünheide** zob. **Zielonkowice****Grünwald** 1936 zob. **Borowiany****Grünweide** 1936 zob. **Trawniki** też **Trawnik****Grünwiese** 1936 zob. **Niewieszce** też **Niewieszce** – DG**Gryzów** zob. **Gryzów****Gryzów** też **Gryzów**

pnp.: Krzeszów i Starzowice 1946, Greisau*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Lipowa (nyska), dek. Prudnik

[50° 24' 21" N, 17° 30' 3" E]

Grzeboszowice, przys. wsi **Sieronowice**
Greboschowitz, Neurain 1936, gm. Ujazd,
pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par.
Jaryszów, dek. Ujazd
[50° 28' 3" N, 18° 20' 9" E]

Grzegorzowice

Gregorsowitz, Gregorsdorf 1935, gm.
Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Łubo-
wice, dek. Racibórz-Zachód (do 1990),
dek. Racibórz (od 1990)
[50° 10' 12" N, 18° 13' 33" E]

Grzendzin zob. **Grzędzin**

Grzędzin / Grzendzin (2011) †

Grzendzin, Grenzburg 1936, Grenzen 1938,
gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-
-Koźle, woj. opolskie, par. Grzędzin, dek.
Łany
[50° 11' 25" N, 18° 7' 0" E]

Grzmotniki zob. **Pakoszów** też **Grzmot-
niki**

Grzybowice też **Zabrze-Grzybowice** †,
cz. miasta **Zabrze** – DG

Grzybowice też **Grzybowiec**, cz. miasta
Prószków (ul. Powstańców i ulice przyle-
głe)
Pilsdorf też Pilsdorf*, gm. Prószków, pow.
ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prósz-
ków, dek. Prószków

Grzybowiec zob. **Grzybowice**

Guhlau zob. **Gola Grodkowska**

Guhrau zob. **Góra**

Gumpertsdorf 1936 zob. **Komprachcice**

Guradzie zob. **Górażdże**

Gurek zob. **Górki Śląskie** – DG

Gurniki zob. **Górniki** – DG

Guschwitz zob. **Goszczowice**

Gusenau zob. **Guzanów** – DK

Gutenquell 1936 zob. **Karchowice** – DG

Gutlieben 1936 zob. **Kochaniec**

Guttentag zob. **Dobrodzień**

Guttwitz zob. **Godkowice**

Guzanów, przys. wsi **Pogorzalka** – DK

Gührau zob. **Gierów**

Gwisdon zob. **Gwizdoń** – DG

Gwizdoń, przys. wsi **Pławniowice** – DG

Gwosdczütz zob. **Gwoździce**

Gwosdzian zob. **Gwoździany**

Gwosdzianer Mühle zob. **Maliny** (cz. wsi
Gwoździany)

Gwoździany †

Gwosdzian, Nagelschmieden 1936, gm.
Pawonków, pow. Lubliniec, woj. śląskie
(do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par.
Dobrodzień (do 1986), par. Gwoździany
(od 1986), w tym samym dek. Dobrodzień
[50° 43' 18" N, 18° 31' 51" E]

Gwoździce

Gwosdczütz, Forellengrund 1936, gm.
Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opol-
skie, par. Rogów Opolski, dek. Prószków
[50° 30' 18" N, 17° 55' 22" E]

H**Haberfeld** 1936 zob. **Chabowiec****Habergrund** 1936 zob. **Owsiszcze****Habicht** zob. **Jastrzębie****Hadaschiken** zob. **Hadasiki****Hadasiki** też **Dobrodzień-Hadasiki** i **Dobrodzień-Hadaszyki**, cz. miasta **Dobrodzień**

Hadaschiken, Wiesengrund 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Hadaszyki zob. **Hadasiki****Hahnvorwerk** zob. **Kolonia Kolnowicka** też **Kokot****Hain** 1936 zob. **Borek****Hajduki** 1946 zob. **Hajduki Nyskie****Hajduki Niskie** 1946 zob. **Hajduki Nyskie****Hajduki Nyskie**pnp.: Puszczykowo, Hajduki, Hajduki Niskie i Nysa Nowy Świat 1946, Heidau*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kępnica, dek. Nysa
[50° 25' 30" N, 17° 21' 49" E]**Hajkowiec**, cz. wsi **Tworków**

Eichenhof*, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworków, dek. Tworków

Halbendorf zob. **Półwieś****Halbendorf** zob. **Półwiosek** (gm. Grodków)**Halden** 1936 zob. **Kucoby****Haldenau** 1936 zob. **Centawa****Haldenau Abbau** 1936 zob. **Opaleniec****Halensko** zob. **Haleńsko****Haleńsko**, przys. wsi **Suchodaniec**

Halensko, Helenental 1936, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Izbicko, dek. Strzelce Opolskie

Halupken zob. **Chalupki****Handrychowice** 1946 zob. **Hanuszów****Hannsdorf** zob. **Hanuszów****Hanowiec**, przys. wsi **Tworków**

Annahof*, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworków, dek. Tworków

Hanów, przys. wsi **Czarnocin**

Annahof*, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Dolna, dek. Strzelce Opolskie

Hanusek – DG**Hanussek** zob. **Hanusek** – DG**Hanuszów**pnp.: Handrychowice, Hendrychowice i Janowice 1946, Hannsdorf*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Złotogłowie, dek. Nysa
[50° 30' 54" N, 17° 21' 20" E]**Hanysek** 1946 zob. **Janków** też **Hanysów****Hanysów** zob. **Janków**

Hanysów 1946 zob. **Janków** też **Hanysów**

Haraschowitz zob. **Haraszowice**

Haraszowice, cz. wsi **Długomiłowice**
Haraschowitz*, gm. Reńska Wieś, pow.
Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Dłu-
gomiłowice, dek. Łany

Haraszowskie, cz. miasta **Kolonowskie**
Harraschowska, Feldstrasse 1936, gm.
Kolonowskie, pow. Strzelce Opolskie,
woj. opolskie, par. Kolonowskie, dek. Do-
brodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od
1990)

Harraschowska zob. **Haraszowskie**

Hartenau 1936 zob. **Twardawa**

Hartlingen 1936 zob. **Paczyna** – DG

Hartwigsdorf 1936 zob. **Jastrzygowice**

Hartwigsdorf Mühle 1936 zob. **Jastrzy-
gowicki Młyn**

Haselgrund 1939 zob. **Żernica** – DG

Haselvorwerk zob. **Laskowiec** też **Orze-
chów** (gm. Biała)

Hazowice 1946 zob. **Gadzowice**

Hedwigsgrund 1936 zob. **Boboluszki**

Hedwigshof zob. **Wydzieracz**

Hedwigsruh 1936 zob. **Łagiewniki Małe**

Hedwigsruh Kolonie 1936 zob. **Łagiew-
niki Małe Kolonia** też **Kolonia Łagiew-
niki Małe**

Hedwigstein 1936 zob. **Kościeliska**

Hegersfelde 1936 zob. **Panoszów** też **Po-
noszów**

Hegersfelder Hammer 1936 zob. **Kuźnica**

Hegerswalde 1936 zob. **Leśnik**

Heidau zob. **Hajduki Nyskie**

Heide 1936 zob. **Dąbrowice** (przys. wsi
Makowczyce)

Heidefelde 1936 zob. **Wrzoski**

Heidehammer 1936 zob. **Koszvice** też
Koszowice

Heidehaus zob. **Błażejowice**

Heidehof 1936 zob. **Damnik**

Heidelinden 1935 zob. **Wrzosi**

Heidelsdorf 1936 zob. **Borki Małe**

Heidemoor 1936 zob. **Borowiec** – DG

Heidersdorf zob. **Gościejowice** (gm. Nie-
modlin)

Heidersdorf zob. **Jędrzychów**

Heidewald 1936 zob. **Knieja**

Heidland 1936 zob. **Wrzosi** – DG

Heimattreu 1936 zob. **Jarczowice** też **Jar-
szowice**

Heine zob. **Kolejka**

Heinersdorf O.S. zob. **Dziewiętlice**

- Heinrichau** też **Unter Ringwitz** zob. **Kolonia Stara Jamka i Stara Jamka Kolonia**
- Heinrichsdorf** zob. **Henryków** (gm. Dąbrowa)
- Heinrichsdorf** zob. **Koza** (gm. Polska Cerekiew)
- Heinrichsfeld** zob. **Jachów** – DK
- Heinrichsfelde** zob. **Grabie**
- Heinrichshof** zob. **Henryków** (gm. Izbicko)
- Heinrichshof** 1936 zob. **Stara Jamka** (gm. Korfantów)
- Heinrichslust** zob. **Brzezinka** – DK
- Heinrichsort** 1936 zob. **Stara Chudoba** (gm. Olesno)
- Heinrichswille** 1936 zob. **Wyganiec**
- Heinzendorf** zob. **Unikowice**
- Helenenhof** zob. **Zabrze-Helenka** – DG
- Helenental** 1936 zob. **Haleńsko**
- Helenka** też **Zabrze-Helenka** †, cz. miasta **Zabrze** – DG
- Helenów** zob. **Pogorzalka** – DK
- Helios** zob. **Dobrzęćce**
- Heliosz** 1946 zob. **Dobrzęćce**
- Hellersfleiss** zob. **Dzików** (cz. wsi **Ligota Prószkowska**)
- Hellewald** zob. **Pogorzalka** też **Helenów** – DK
- Hendrychowice** 1946 zob. **Hanuszów**
- Hendrychów** 1946 zob. **Dziewiętlice**
- Hennersdorf** zob. **Sidzina**
- Hennerwitz** zob. **Jędrychowice**
- Henrykowo** 1946 zob. **Henryków**
- Henrykowo** 1946 zob. **Unikowice**
- Henryków** zob. **Dobrosław**
- Henryków** zob. **Włodzisławice**
- Herberstein** 1936 zob. **Przedborowice**
- Hermannshof** 1936 zob. **Poręba** (gm. Strzelce Opolskie)
- Hermannstein O.S.** 1936 zob. **Kępnica**
- Hermannsthal** 1936 zob. **Murów**
- Hermannsthal Kolonie** 1936 zob. **Kopiec**
- Hermanów** 1946 zob. **Kępnica**
- Herrenkirch** 1936 zob. **Rudnik**
- Herzoglich Ellguth** zob. **Ligota Książęca** (gm. Rudnik)
- Herzoglich Zawada** zob. **Zawada Książęca** – DG
- Herzogshain** 1935 zob. **Księży Las** – DG
- Herzogswalde** zob. **Wierzbnik**

Heuerstein 1936 zob. **Szymiszów**

Heuerstein-Siedlung 1936 zob. **Szymiszów-Osiedle**

Heydebreck 1934 zob. **Kędzierzyn**

Heydebreck 1934 zob. **Pogorzelec**

(Heydebreck)-Blechhammer 1936 zob. **Blachownia Śląska**

Hillersdorf zob. **Wielkie Łąki** też **Niewola**

Himmelwitz zob. **Jemielnica**

Hindenburg 1915 zob. **Zabrze** – DG

(Hindenburg)-Helenenhof zob. **Helenska** – DG

(Hindenburg)-Klausberg 1935 zob. **Mikulczyce** – DG

(Hindenburg)-Martinau 1936 zob. **Rokitnica** – DG

(Hindenburg)-Mathesdorf zob. **Maciejów** – DG

(Hindenburg)-Nordost zob. **Biskupice** – DG

(Hindenburg)-Ost 1936 zob. **Zaborze** – DG

(Hindenburg)-Pilzendorf zob. **Grzybowice** – DG

(Hindenburg)-Süd zob. **Dorota** – DG

Hinterbrück zob. **Zamoście** (par. Szczedrzyk)

Hinterbrück 1936 zob. **Zamoście** – DG

Hinterdorf zob. **Oracze**

Hinterdorf 1936 zob. **Zapłocie**

Hinterwalde 1936 zob. **Zabierzów**

Hinterwalde 1936 zob. **Zalesie** – DG

Hinterwasser 1936 zob. **Zawada** (gm. Turawa)

Hirschau zob. **Mańczok**

Hirschfelde zob. **Kaniów**

Hirschgraben 1936 zob. **Łaniec** też **Łańce**

Hirschweide 1936 zob. **Poręba** (gm. Dobrodzień)

Hirtweiler 1936 zob. **Jaśkowice** – DG

Hitlersee 1933 zob. **Szczedrzyk**

Hobowiec przys. wsi **Krzyżanowice** Lichtenberg*, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Krzyżanowice, dek. Tworków

Hochdorf 1937 zob. **Suszkowice**

Hochfelde 1936 zob. **Zakrzów Turawski**

Hochhofen zob. **Kadlubski Piec**

Hochkretscham zob. **Wódka**

Hochlinden 1936 zob. **Stodoly** – DG

Hochmühl 1936 zob. **Dobieszów**

- Hochwiese** 1936 zob. **Stara Chudoba** (gm. Lasowice Wielkie)
- Hohenau** 1936 zob. **Żerdziny**
- Hohenbirken** 1936 zob. **Kowie**
- Hoheneiche** zob. **Buczak**
- Hohenflur** 1936 zob. **Kózki**
- Hohenhof** zob. **Dworzysko** też **Hunów**
- Hohenkirch** 1933 zob. **Wysoka** (gm. Leśnica)
- Hohenlieben O.S.** 1936 zob. **Łubie** – DG
- Hohenschanz** 1936 zob. **Laskowice**
- Hohenwalde** 1934 zob. **Wierchlesie**
- Hohndorf** zob. **Boguchwałów**
- Hoinowitz** zob. **Hojnowice**
- Hojnowice**, cz. wsi **Mionów**
Hoinowitz, Reichenau 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Wierzch, dek. Głogówek
- Holderfelde** 1935 zob. **Jaborowice**
- Holzmühle** zob. **Drewnica**
- Hopfenberg** zob. **Chmielnik** (cz. wsi Pawłów)
- Hopfenmühle** zob. **Chmielnik** (przys. wsi Kierpień)
- Hopfental** 1934 zob. **Chmielowice**
- Horki** zob. **Górki** (cz. wsi Bolesław)
- Horneck** 1936 zob. **Tworóg** – DG
- Horneck-Neudorf** 1936 zob. **Nowa Wieś Tworoska** – DG
- Horst** zob. **Świerkle** (gm. Dobrzeń Wielki)
- Horzędowice** 1946 zob. **Rzędziwojowice**
- Höhendorf** 1936 zob. **Lasowice**
- Höhenluft** 1936 zob. **Gajkowe**
- Hönigsdorf** zob. **Starowice Dolne**
- Hradczanki** 1946 zob. **Gródczanki**
- Hradczany** 1946 zob. **Gródczany**
- Hratschein** zob. **Gródczany**
- Hubenland** 1936 zob. **Łany** też **Łany Małe**
- Hubertus** 1936 zob. **Łoniak** też **Hubertus** – DG
- Hubertus** zob. **Łoniak** – DG
- Hubertusgrund O.S.** 1936 zob. **Wojska** – DG
- Hubertushof** 1936 zob. **Dalnie** też **Dalnia**
- Hubertushof** zob. **Rzepiska** też **Ameryka** – DG
- Hubertushöh** 1936 zob. **Skąły** (przys. wsi Oleszka)
- Hubertusruh** 1936 zob. **Wojnowice**
- Hufkolonie** 1936 zob. **Podbiała** – DG
- Hugohof** 1936 zob. **Stodółka**

Hugoslust 1936 zob. **Dąbrowa**

Hunhów 1946 zob. **Dworzysko** też **Hunów**

Hunów zob. **Dworzysko**

Hunów 1946 zob. **Dworzysko** też

Hutung zob. **Obora**

Hutung 1936 zob. **Parszywiec** – DG

Hüservorwerk zob. **Sierosław**

Hütte 1936 zob. **Buda**

Hüttenau 1936 zob. **Niwki**

Hüttendorf zob. **Lasy**

I

Ilnau 1936 zob. **Jelowa**

Iltenau 1936 zob. **Turza**

Iltis 1936 zob. **Wędrowiec** – DG

Iława

pnp.: Dziełów 1946, Eilau*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Koperniki, dek. Otmuchów

Imielnica 1946 zob. **Jemielnica**

Immenwald 1936 zob. **Miedary** – DG

Immergrün 1936 zob. **Barwinek**

Izbica 1946 zob. **Zbica** też **Sbica** i **Żbica**

Izbicko / Stubendorf (2008) † ❖

Stubendorf*, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Izbicko, dek. Strzelce Opolskie
[50° 34' 39" N, 18° 9' 32" E]

Izdebka 1946 zob. **Sięstrzechowice**

J

Jablonka

pnp.: Kamień 1946, Klemstein*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Turków, dek. Branice
[50° 1' 4" N, 17° 53' 12" E]

Jaborowice / Jaborowitz (2011)

Jaborowitz, Holderfelde 1935, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, miejscowość ta przynależy do 2 parafii: 1) Polska Cerekiew, 2) Zakrzów, w tym samym dek. Łany
[50° 14' 13" N, 18° 9' 49" E]

Jaborowitz zob. **Jaborowice**

Jachów, przys. wsi **Ligota Wolczyńska** – DK

Jaczowice

pnp.: Jazowice 1946, Jatzdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opolo, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 37' 0" N, 17° 34' 45" E]

Jagdheim zob. **Łowiecko**

Jagdschloss Bodland zob. **Zameczek**

Jagielnica

pnp.: Stary Jagieł 1946, Altjäger*, gm. Przeworno, pow. Strzelin, woj. dolnośląskie (do 31.12.1998 woj. wałbrzyskie), par. Szklary, dek. Otmuchów
[50° 38' 31" N, 17° 13' 43" E]

Jagielnica 1946 zob. **Jegielnica**

Jagielno

pnp.: Nowy Jagieł 1946, Deutsch Jäger*, gm. Przeworno, pow. Strzelin, woj. dolno-

śląskie (do 31.12.1998 woj. wałbrzyskie),
par. Szklary, dek. Otmuchów
[50° 38' 2" N, 17° 12' 17" E]

Jagienna, cz. wsi **Domaradz**

Jaginne, Dammweide 1936, gm. Pokój,
pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fał-
kowice, dek. Zagwiździe
[50° 55' 33" N, 17° 51' 29" E]

Jagienow zob. **Jaginów**

Jaginne zob. **Jagienna**

Jaginów też **Jagienow**, cz. wsi **Domaradz-
ka Kuźnia**

Jaginow, Dammfelder Hammer Kolonie
1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj.
opolskie, par. Dąbrówka Dolna, dek.
Zagwiździe

Jakobsdorf zob. **Jakubowice** (gm. Nie-
modlin)

Jakobsdorf zob. **Jakubowice** (gm. Pawło-
wiczki)

Jakobsdorf zob. **Jakubowice** – DK

Jakobsfelde 1936 zob. **Jakubowice**

Jakobsvalde zob. **Kotlarnia**

Jakubowice †

Jakubowitz, Jakobsfelde 1936, gm. Bra-
nice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par.
Jakubowice, dek. Branice
[50° 1' 17" N, 17° 50' 52" E]

Jakubowice

Jakobsdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziem-
ski Opole, woj. opolskie, par. Grabin, dek.
Skoroszyce
[50° 35' 54" N, 17° 33' 15" E]

Jakubowice

Jakobsdorf*, gm. Pawłowiczki, pow. Kę-
dzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gru-
dynia Wielka, dek. Gościęcín
[50° 14' 30" N, 17° 56' 11" E]

Jakubowice – DK

Jakubowitz zob. **Jakubowice**

Jama, przys. wsi **Przewóz**

Jama, Tiefengrund 1936, gm. Cisek, pow.
Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Ła-
ny (do 1987), par. Nieznaszyn (od 1987),
w tym samym dek. Łany

Jamka 1946 zob. **Stara Jamka**

Jamka Niemiecka 1946 zob. **Nowa Jamka**

Jamka Nowa zob. **Nowa Jamka**

Jamka Polska 1946 zob. **Stara Jamka**

Jamka Stara zob. **Stara Jamka**

Jamke 1927 zob. **Stara Jamka**

Jamm zob. **Jamy**

Jamy

Jamm, Weidental 1936, gm. Gorzów Śląski,
pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998
woj. częstochowski), par. Kozłowice, dek.
Gorzów Śląski
[50° 57' 54" N, 18° 23' 15" E]

Janken 1936 zob. **Cyprzanów** też **Jano-
wice**

Jankowice 1946 zob. **Jankowice Wielkie**

Jankowice Rudzkie zob. **Jankowice** – DG

Jankowice Wielkie

pnp.: Jankowice 1946, Gross Jenkwitz*, gm. Olszanka, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Wierzbnik, dek. Grodków
[50° 46' 4" N, 17° 26' 29" E]

Jankowitz Rauden zob. **Jankowice** – DG

Janków też **Hanysów**, przys. wsi **Olszowa**

pnp.: Hanysów, Johanyśów, Hanysek i Johanysek 1946, Johanneshof*, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Dolna, dek. Strzelce Opolskie

Janowa

pnp.: Janowice 1946, Johnsdorf*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Lipniki, dek. Paczków
[50° 31' 8" N, 17° 7' 34" E]

Janowice zob. **Cyprzanów**

Janowice 1946 zob. **Hanuszów**

Janowice 1946 zob. **Janowa**

Janowitz zob. **Cyprzanów** też **Janowice**

Janów 1946 zob. **Dziewiętlice**

Janów 1946 zob. **Unikowice**

Janówka – DK

Jantośka zob. **Antoszka**

Januschkwitz zob. **Januszkowice**

Januszkowice †

Januschkwitz, Oderhain 1936, gm. Zdzieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Januszkowice, dek. Leśnica
[50° 23' 35" N, 18° 8' 9" E]

Jarantowice 1946 zob. **Jarnoltówek**

Jarczowice też **Jarszowice**, cz. wsi **Ści-borowice**

Jarschowitz, Heimattreu 1936, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Komorniki, dek. Krapkowice

Jarischau zob. **Jaryszów**

Jarnoltów †

pnp.: Warnołcice i Arnoldowo Suche 1946, Dürr Arnsdorf*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Jarnoltów, dek. Otmuchów
[50° 21' 32" N, 17° 13' 37" E]

Jarnoltówek †

pnp.: Jarantowice i Arnoldowice 1946, Arnoldsdorf*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Jarnoltówek, dek. Głuchołazy
[50° 17' 6" N, 17° 25' 41" E]

Jarnów 1946 zob. **Jaroniów**, cz. miasta **Baborów**

Jaroniów też **Baborów-Jaroniów**, cz. miasta **Baborów**

pnp.: Jarnów 1946, Jernau*, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Baborów, dek. Kietrz

Jarschowitz zob. **Jarczowice** też **Jarszowice**

Jarszowice zob. **Jarczowice**

Jaryszów / **Jarischau** (2008) †

Jarischau*, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jaryszów, dek. Ujazd
[50° 25' 36" N, 18° 21' 26" E]

Jaschine zob. **Jasienie**

Jaschkowe zob. **Jańkowe** (cz. wsi Jeżowa)

Jaschkowitz zob. **Jańkowice** (gm. Prószków)

Jaschkowitz zob. **Jańkowice** – DG

Jaschkowitz zob. **Jańkowice** – DK

Jasienica Dolna †

Nieder Hermsdorf* (Niederhermsdorf*), gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Jasienica Dolna, dek. Skoroszyce [50° 30' 58" N, 17° 30' 4" E]

Jasienica Górna

Ober Hermsdorf*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Ratnowice, dek. Otmuchów [50° 24' 12" N, 17° 8' 3" E]

Jasienie / Jaschine (2010)

Jaschine, Eschenwalde 1934, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Lasowice Wielkie, dek. Kluczbork [50° 54' 32" N, 18° 12' 52" E]

Jasienie 1946 zob. **Jasiona**

Jasiona

pnp.: Jesionka, Jason 1946, Jassen*, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Prudnik (do 1994), par. Lubrza (od 1994), w tym samym dek. Prudnik [50° 19' 4" N, 17° 37' 13" E]

Jasiona †

pnp.: Jasienie i Jesiona 1946, Jeschona, Eschendorf 1934, gm. Zdieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leńnica [50° 27' 48" N, 18° 6' 8" E]

Jasiona – DG

Jaskolete 1946 zob. **Jeszkotle**

Jason 1946 zob. **Jasiona**

Jassen zob. **Jasiona**

Jasten zob. **Jasiona** – DG

Jastrzębie

Habicht*, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Grzędzin, dek. Łany [50° 10' 22" N, 18° 6' 6" E]

Jastrzygowice

Jastrzygowitz, Hartwigsdorf 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Kościeliska, dek. Gorzów Śląski [50° 59' 44" N, 18° 27' 28" E]

Jastrzygowicki Młyn, przys. wsi **Jastrzygowice**

Jenschmühle, Hartwigsdorf Mühle 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Kościeliska, dek. Gorzów Śląski

Jastrzygowitz zob. **Jastrzygowice**

Jaswin zob. **Jaźwin**

Jaszów

pnp.: Mydlice, Mydlica Duża, Duża Mydlica i Mydlnica 1946, Seiffersdorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów [50° 35' 39" N, 17° 14' 43" E]

Jańkowe, cz. wsi **Jeżowa**

Jaschkowe, Kreuzenfeld 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

Jaśkowice / Jaschkowitz (2010)

Jaschkowitz, Johansdorf 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ligota Prószkowska, dek. Prószków [50° 34' 22" N, 17° 49' 22" E]

Jaśkowice, gm. **Zbroslawice** – DG**Jaśkowice**, gm. **Byczyna** – DK**Jaśków** 1946 zob. **Unikowice****Jatzdorf** zob. **Jaczowice****Jaworek** 1946 zob. **Dziewiętlice****Jazowice** 1946 zob. **Jaczowice****Jaźwin** zob. **Jaźwina****Jaźwina** też **Jaźwin**, przys. wsi **Staniszcz Wielkie**

Jaswin, Dachsfelden 1936, gm. Kolonowskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Staniszcz Wielkie, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Jaźwiniec też **Nowa Wieś**, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**

Neudorf*, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, dzielnica przynależy do 2 parafii:
1) Kędzierzyn-Koźle-Blachownia Śląska,
2) Kędzierzyn-Koźle-Sławięcice, do 1990 w tym samym dek. Ujazd, a od 1990 w tym samym dek. Kędzierzyn

Jaźwinka, przys. wsi **Jelowa**

Dachsberg*, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Jełowa, dek. Zagwóździe

Jägerhaus zob. **Dębniak** też **Ozorki** – DK**Jägerhaus** zob. **Śródlesie****Jägershausen** 1936 zob. **Łowkowice****Jägersruh** 1936 zob. **Klerlajnowiec** – DG**Jäglitz** zob. **Jegielnica****Jäschkittel** zob. **Jeszkotle****Jedlice**, do 31.12.2008 przys. wsi **Szczedrzyk**, od 1.01.2009 **Jedlice**

Jedlitze, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Szczedrzyk, dek. Ozimek [50° 42' 14" N, 18° 11' 43" E]

Jedlitze zob. **Jedlice****Jegielnica**

pnp.: Mała Wieś, Jagielnica 1946, Jäglitz, Kleindorf 1936, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Ścinawa Mała, dek. Biała [50° 26' 24" N, 17° 32' 16" E]

Jellowa zob. **Jelowa****Jelowa / Jellowa** (2010) †

Jellowa, Ilnau 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Jełowa, dek. Zagwóździe [50° 48' 13" N, 18° 4' 13" E]

Jemielin też **Grobla**, przys. wsi **Karczów**

pnp.: Witomin i Stachowice 1946, Friedrichsfelde*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dąbrowa, dek. Niemodlin

Jemielnica / Himmelwitz (2008) † ❖

pnp.: Imielnica 1946, Himmelwitz*, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie [50° 32' 47" N, 18° 22' 50" E]

Jendrin zob. **Jędrynie** też **Jędrynia**

Jenschmühle zob. **Jastrzygowicki Młyn**

Jenschmühle zob. **Prosna** (przys. wsi Jastrzygowice)

Jernau zob. **Jaroniów**

Jeroltschütz zob. **Gierallice** – DK

Jerzyce 1946 zob. **Ujeździec**

Jeschona zob. **Jasiona**

Jesiona 1946 zob. **Jasiona**

Jesionka 1946 zob. **Jasiona** (par. Lubrza)

Jesowług zob. **Jeźów Ług** też **Szlajsa**

Jeszkotle

pnp.: Jaskołete 1946, Jäschkittel*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Gnojna, dek. Grodków
[50° 42' 29" N, 17° 15' 5" E]

Jezowa zob. **Jeźowa**

Jeźowa

Jezowa, Kreuzenfeld 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Ciasna, dek. Olesno
[50° 46' 20" N, 18° 34' 12" E]

Jeźów Ług też **Szlajsa**, przys. wsi **Jełowa** Jesowług, Josefsbruch 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Jełowa, dek. Zagwiździe
[50° 49' 5" N, 18° 6' 1" E]

Jędrychowice

Hennerwitz*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Posucice, dek. Branice
[50° 5' 58" N, 17° 49' 54" E]

Jędrynia zob. **Jędrynie**

Jędrynie też **Jędrynia**

Jendrin, Kolonie Gross Massdorf 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Rozmierz, dek. Strzelce Opolskie
[50° 34' 16" N, 18° 17' 19" E]

Jędrzejowice, kol. wsi **Bruny** – DK

Jędrzejów †

pnp.: Andrzejów 1946, Endersdorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Jędrzejów, dek. Grodków
[50° 39' 37" N, 17° 18' 42" E]

Jędrzychów

pnp.: Zakrzów, Puszcza i Leszno 1946, Heidersdorf*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nysa (p.w. św. Dominika), dek. Nysa
[50° 29' 25" N, 17° 17' 58" E]

Jodłowy Las 1946 zob. **Jodłów**

Jodłów

pnp.: Jodłowy Las i Jodły 1946, Tannenberg*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Łąka, dek. Otmuchów
[50° 24' 3" N, 17° 14' 0" E]

Jodły 1946 zob. **Jodłów**

Johannahof 1936 zob. **Bzionków** też **Bziunków**

Johanneshof zob. **Janków** też **Hanysów** (par. Dolna)

Johannsdorf 1936 zob. **Jańkowice** (gm. Prószków)

Johanysek 1946 zob. **Janków** też **Hanysów**

Johansów 1946 zob. **Janków** też **Hany-sów**

Johnsdorf zob. **Janowa**

Jordansmüh zob. **Kamień** (par. Borki Wielkie)

Josefhof 1936 zob. **Golor** – DG

Josefsberg zob. **Tęczynów**

Josefsbruch 1936 zob. **Jeźów Ług** też **Szłajsa**

Josefsgrund zob. **Józefów**

Josefshöhe 1936 zob. **Kozłowice**

Josefstal zob. **Kolonia Włodzienin** też **Włodzienin-Kolonia**

Josephsberg zob. **Józefka** też **Józefówka** – DG

Józefka też **Józefówka**, przys. wsi **Kamieniec** – DG

Józefowice 1946 zob. **Józefów**

Józefowiec 1946 zob. **Józefów**

Józefów / Josefsgrund (2008)
pnp.: Józefowiec, Józefowice i Józefówek 1946, Josefsgrund*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Biała, dek. Biała [50° 20' 49" N, 17° 40' 12" E]

Józefówek też **Nowy Dwór**, przys. wsi **Józefów**
Neuhof*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Biała, dek. Biała

Józefówek 1946 zob. **Józefów**

Józefówek zob. **Włodzienin-Kolonia**

Józefówka zob. **Janówka** – DK

Józefówka zob. **Józefka** – DG

Judenberg zob. **Kradziejów**

Julberg 1936 zob. **Kradziejów**

Julianka 1946 zob. **Ulianówka** też **Korfantów-Ulianówka**

Julianów 1946 zob. **Ulanowice**

Julianówka 1946 zob. **Ulianówka** też **Korfantów-Ulianówka**

Julienthal zob. **Korfantów-Ulianówka**

Juliusburg zob. **Radziejów** też **Kradziejów**

Jungbirken zob. **Babice** – DG

Jutrocice Dolne 1946 zob. **Piątkowice**

Jutrocice Górne, też **Piątkowice Male**, **Male Piątkowice**, od 1.04.1938 cz. wsi **Piątkowice**
pnp.: Jutrzyce, Jutrocice Górne 1946, Ober Jeutritz*, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Rusocin, dek. Nysa

Jutrzyce 1946 zob. **Jutrocice Górne** też **Piątkowice Male**, **Male Piątkowice**

K

Kabachen zob. **Kabachy**

Kabachy, przys. wsi **Popielów**
Kabachen, Am Walde 1936, gm. Popielów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Popielów, dek. Stare Siołkowice [50° 50' 19" N, 17° 43' 13" E]

Kaczorownia też **Koczorownia**, przys. wsi **Warmątowice**

Kotschorownia, Karlshof 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Centawa, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Kadlub zob. **Kadlub**

Kadlub Turawa zob. **Kadlub Turawski**

Kadlubietz zob. **Kadlubiec**

Kadlub †

Kadlub, Starenheim 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1988), par. Kadlub (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie
[50° 36' 38" N, 18° 15' 56" E]

Kadlub Turawski / Kadlub Turawa (2012)

Kadlub Turawa, Fichten 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ligota Turawska, dek. Zagwiździe
[50° 45' 55" N, 18° 11' 56" E]

Kadlub Wolny / Frei Kadlub (2008)

pnp.: Wolny Kadlub 1946, Frei Kadlub, Freihöfen 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień
[50° 46' 18" N, 18° 22' 18" E]

Kadlubiec / Kadlubietz (2008)

Kadlubietz, Annatal 1936, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Wysoka (strzelecka), dek. Leśnica
[50° 28' 19" N, 18° 11' 22" E]

Kadlubski Piec, przys. wsi **Kadlub**

pnp.: Piec 1946, Hochhofen*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1988), par.

Kadlub (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie

Kaindorf zob. **Kijów**

Kaldaun zob. **Kalduny**

Kalinow zob. **Kalinów**

Kalinowice

Kalinowitz, Elsenruh 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Wysoka (strzelecka), dek. Leśnica
[50° 30' 33" N, 18° 10' 58" E]

Kalinowitz zob. **Kalinowice**

Kalinów

Kalinow, Blütenau 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Wysoka (strzelecka), dek. Leśnica
[50° 30' 14" N, 18° 12' 23" E]

Kalkau zob. **Kalków**

Kalkau Wiesau zob. **Kalków-Ląka**

Kalkberg 1935 zob. **Wapiennik**, przys. wsi **Klucz**

Kaltecke zob. **Okopy** też **Zimny Kąt**

Kalteckie 1946 zob. **Okopy** też **Zimny Kąt**

Kalteka 1946 zob. **Okopy** też **Zimny Kąt**

Kaltenhausen zob. **Studzienica** też **Kolonia Zawiszyce**

Kaltenvorwerk zob. **Zimne Kąty**

Kaltvorwerk też **Kaltenvorwerk** zob. **Zimne Kąty**

Kaltwasser zob. **Zimna Wódka**

Kaltwassermühle zob. **Proсна**

Kalduny zob. **Niekazanice-Kalduny**

Kalków †

pnp.: Skałka 1946, Kalkau*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kałków, dek. Otmuchów
[50° 24' 20" N, 17° 11' 20" E]

Kalków-Ląka też **Ląka**, przys. wsi **Kałków**

Kalkau Wiesau*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kałków, dek. Otmuchów

Kaluża 1946 zob. **Kubice**

Kały / Podewils (2009)

Podewils*, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Stare Budkowice, dek. Zagwiździe
[50° 49' 58" N, 18° 4' 46" E]

Kamienica †

pnp.: Kamieniec 1946, Kamitz, Grenztal 1936, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kamienica, dek. Paczków
[50° 26' 59" N, 16° 57' 18" E]

Kamieniec, przys. wsi **Szumirad**

Kaminietz, Steinbach 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno, Przysiółek opuszczony po 2007
[50° 49' 51" N, 18° 16' 54" E]

Kamieniec 1946 zob. **Kamienica**

Kamieniec † – DG

Kamieniólom, cz. wsi **Chorula**

Steinbruch*, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Kąty Opolskie, dek. Krapkowice (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)

Kamienisko też **Kamienna Góra**, cz. wsi **Biadacz**

Steinberg*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bąków, dek. Kluczbork

Kamienna 1946 zob. **Komorów**

Kamienna Góra, przys. wsi **Nadziejów**

Steinberg*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Koperniki, dek. Otmuchów

Kamienna Góra zob. **Kamienisko**

Kamienna Górka 1946 zob. **Podkamień**

Kamiennik † ❖

Kamnig, Steinhaus 1936, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kamiennik, dek. Otmuchów
[50° 34' 11" N, 17° 8' 56" E]

Kamień, cz. wsi **Wysoka**

Kamin, Stein, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Wysoka (oleska), dek. Olesno

Kamień, przys. wsi **Borki Małe**

Jordansmüh*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Borki Wielkie, dek. Olesno

Kamień 1946 zob. **Jablonka**

Kamień 1946 zob. **Kamień Śląski**

Kamień 1946 zob. **Kępnica**

Kamień 1946 zob. **Ścinawa Mała**

Kamień Śląski / Gross Stein (2010) † ‡
pnp.: Kamień, Kamień Wielki i Kamień
Wielki Śląski 1946, Gross Stein*, gm. Go-
golin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par.
Kamień Śląski, dek. Strzelce Opolskie (do
1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)
[50° 32' 25" N, 18° 4' 47" E]

Kamień Śląski-Dworzec, cz. wsi **Kamień
Śląski**

Gross Stein-Bahnhof*, gm. Gogolin, pow.
Krapkowice, woj. opolskie, par. Izbicko,
dek. Strzelce Opolskie

Kamień Wielki 1946 zob. **Kamień Śląski**

Kamień Wielki Śląski 1946 zob. **Kamień
Śląski**

Kamin zob. **Kamień** (par. Wysoka)

Kaminietz zob. **Kamieniec** (przys. wsi
Szumirad)

Kaminietz zob. **Kamieniec** – DG

Kamionek / Klein Stein (2010)

Klein Stein*, gm. Gogolin, pow. Krap-
kowice, woj. opolskie, par. Kamień Śląski,
dek. Strzelce Opolskie (do 1990), dek.
Kamień Śląski (od 1990)
[50° 31' 36" N, 18° 3' 56" E]

Kamionka / Kamionka (2011)

Kamionka, Steinbirn 1936, gm. Reńska
Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opol-
skie, par. Mechnica, dek. Kędzierzyn-
-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)
[50° 23' 27" N, 18° 3' 1" E]

Kamionka, przys. wsi **Falmirowice**

Steinbruch*, gm. Chrzastowice, pow.
ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dębie,
dek. Ozimek

Kamitz zob. **Kamienica**

Kammerau zob. **Komorów**

Kammersfeld 1936 zob. **Komorniki**

Kamnig zob. **Kamiennik**

Kanalhaus zob. **Kanol** – DG

Kandrzin zob. **Kędzierzyn**

(Kandrzin)-Pogorzeltz zob. **Pogorzelec**

Kania, cz. wsi **Borek** – DK

Kaniamühle zob. **Kania** – DK

Kanimierów, przys. wsi **Bażany**
gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, par. Ba-
żany, dek. Kluczbork. Nazwa urzędowa
Kanimierów zniesiona 1.01.2019

Kaniów / Hirschfelde (2014)

Hirschfelde*, gm. Popielów, pow. ziemski
Opole, woj. opolskie, par. Kup, dek. Stare
Siołkowice
[50° 49' 49" N, 17° 50' 26" E]

Kanol, cz. wsi **Potępa** – DG

Kapelka zob. **Kapelków, Kapolków i Wy-
dzierzac**

Kapellenberg zob. **Kaplica** też **Góra**

Kapelków też **Kapolków i Wydzierzac**,
przys. wsi **Twardawa**

Kapelka, Molken 1936, gm. Głogówek,
pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Twardawa,
dek. Gościęcín

Kaplica też **Góra**, przys. wsi **Hanuszów**
Kapellenberg*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj.
opolskie, par. Złotogłowice, dek. Nysa

Kapolków zob. **Kapelków**

Karb †, cz. miasta **Bytom** – DG

Karbischau zob. **Skarbiszów**

Karchowice † – DG

Karchowitz zob. **Karchowice** – DG

Karchów

Karchwitz, Neusiedel 1936, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościęcín, dek. Gościęcín [50° 16' 35" N, 18° 0' 52" E]

Karchwitz zob. **Karchów**

Karczów

pnp.: Szonowice 1946, Schönwitz*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dąbrowa, dek. Niemodlin [50° 42' 12" N, 17° 47' 6" E]

Karf zob. **Bytom-Karb** – DG

Karlowitz zob. **Karłowice** – DK

Karlsberg zob. **Dobrogostów**

Karlsberg zob. **Karłów**

Karlsgrund zob. **Nowa Bogacica**

Karlshof zob. **Karnów-Uszyce** – DK

Karlshof 1936 zob. **Koczorownia** też **Kaczorownia**

Karlshof-Seherrswald zob. **Zbychowice**

Karlshorst 1936 zob. **Karłubiec**

Karlstal 1936 zob. **Osiek**

Karlsthal zob. **Godzików** też **Kastel** – DK

Karlubitz zob. **Karłubiec**

Karłowice, przys. wsi **Gola** – DK

Karłowice 1946 zob. **Nowa Bogacica**

Karłowice Małe

pnp.: Małe Karłowice 1946, Klein Carlowitz, Klein Karlshöh 1936, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów [50° 32' 34" N, 17° 11' 50" E]

Karłowice Wielkie †

pnp.: Kaziszka i Kaziszki 1946, Gross Carlowitz, Gross Karlshöh 1936, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów [50° 32' 23" N, 17° 12' 48" E]

Karłowiec 1946 zob. **Karłów** też **Gorzów Śląski-Karłów**

Karłów też **Gorzów Śląski-Karłów**, cz. miasta **Gorzów Śląski**

pnp.: Karłowiec 1946, Karlsberg*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Karłubiec też **Gogolin-Karłubiec**, cz. miasta **Gogolin** †

Karlubitz, Karlshorst 1936, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Krapkowice-Otmęt w dek. Krapkowice (do 1990), par. Gogolin-Karłubiec (od 1990) – do 1990 w dek. Krapkowice, a od 1990 w dek. Kamień Śląski

Karmerau zob. **Spórok** też **Sporok**

Karmionki Nowe zob. **Nowe Karmonki**

Karmionki Stare zob. **Stare Karmonki**

Karmonki Nowe zob. **Nowe Karmonki**

Karmonki Stare zob. **Stare Karmonki**

Karnów-Uszyce, przys. wsi **Uszyce** – DK

Karolin, cz. wsi **Zdziechowice** – DK

Karolina zob. **Młodziejowice**

Karolinenhof zob. **Karolin** – DK

Karolinenhof zob. **Młodziejowice** też **Karolina** (gm. Głogówek)

Karolinenhof zob. **Suloszyn** – DK

Karpno 1946 zob. **Kierpień**

Kasimir zob. **Kazimierz**

Kastel zob. **Godzików** – DK

Katarzyna zob. **Uciecha**

Katharinenhof zob. **Uciecha** też **Katarzyna**

Katscher zob. **Kietrz**

Kaundorf zob. **Kubice**

Kazimierz †

Kasimir*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Kazimierz, dek. Głogówek [50° 17' 48" N, 17° 53' 42" E]

Kaziszka 1946 zob. **Karłowice Wielkie**

Kaziszki 1946 zob. **Karłowice Wielkie**

Kącka Śluza też **Śluza Kąty**, cz. wsi **Zimnice Małe**

Konty Schleuse, Oderwinkel Schleuse 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole,

woj. opolskie, par. Zimnice Wielkie, dek. Prószków (duszpastersko obsługuje ten przysiółek parafia w Kątach Opolskich, dek. Kamień Śląski)

Kąszyce zob. **Kęszyce**

Kątne, przys. wsi **Klekotna**

Kontne, Winkelhofen 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Wysoka (oleska), dek. Olesno

Kąty też **Zawadzkie-Kąty**, cz. miasta **Zawadzkie**

Kunten, Schwarzweg 1936, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, Zawadzkie (par. Świętej Rodziny), dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Kąty, przys. wsi **Chróścice**

Konty, Oderhof 1936, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścice, dek. Stare Siołkowice

Kąty 1946 zob. **Kąty Opolskie**

Kąty Opolskie / Konty (2008) †

nnp.: Kąty 1946, Konty, Oderwinkel 1936, gm. Tarnów Opolski, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Kąty Opolskie, dek. Krapkowice (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990) [50° 33' 33" N, 17° 59' 1" E]

Keilerswalde 1936 zob. **Kielcza**

Kellhausen 1936 zob. **Kieleczka** – DG

Keltsch zob. **Kielcza**

Kempa zob. **Kępa**

Kerpen zob. **Kierpień**

Kesslern 1936 zob. **Kotliszowice** – DG

KĘDZIERZYN też **Kędzierzyn-Koźle-Kędzierzyn** † ‡ ❖, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**

Kandrzin, Heydebreck 1934, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Kędzierzyn-Koźle (Kędzierzyn), dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)
[50° 20' 59" N, 18° 13' 55" E]

Kędzierzyn-Koźle-Blachownia Śląska zob. **Blachownia Śląska** †

Kędzierzyn-Koźle-Cisowa zob. **Cisowa** †

Kędzierzyn-Koźle-Dąbrowa zob. **Dąbrowa**

Kędzierzyn-Koźle-Kędzierzyn zob. **Kędzierzyn**

Kędzierzyn-Koźle-Kłodnica zob. **Kłodnica** †

Kędzierzyn-Koźle-Koźle zob. **Koźle**

Kędzierzyn-Koźle-Koźle-Port zob. **Koźle-Port**

Kędzierzyn-Koźle-Lenartowice zob. **Lenartowice**

Kędzierzyn-Koźle-Miejsce Kłodnickie zob. **Miejsce Kłodnickie**

Kędzierzyn-Koźle-Nowa Wieś zob. **Nowa Wieś**

Kędzierzyn-Koźle-Pogorzelec zob. **Pogorzelec**

Kędzierzyn-Koźle-Rogi zob. **Rogi**

Kędzierzyn-Koźle-Sławięcice zob. **Sławięcice** †

Kępa / Kempa (2010)

Kempa, Mühlenbach 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Luboszyce, dek. Stare Siołkowice
[50° 42' 32" N, 17° 56' 35" E]

Kępnica †

pnp.: Kamień i Hermanów 1946, Deutsch Kamitz, Hermannstein O.S. 1936, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kępnica, dek. Nysa
[50° 25' 8" N, 17° 23' 29" E]

Kępnica 1946 zob. **Wierzbęcice**

Kęszyce też **Kąszyce**, przys. wsi **Grabice** Kanschütz, Zedlitz Kolonie 1936, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Zagwiździe, dek. Zagwiździe

Kickmühle zob. **Kiki**

Kieferkretscham zob. **Sosnówka**

Kiefernchain 1936 zob. **Brynica** – DK

Kiefernrode 1936 zob. **Chocianowice**

Kiefernwalde 1936 zob. **Laskowice** też **Laskowice Oleskie** (gm. Lasowice Wielkie)

Kieferstädtel zob. **Sośnicowice** – DG

Kielcza †

Keltsch, Keilerswalde 1936, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Kielcza, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)
[50° 34' 22" N, 18° 33' 19" E]

Kieleczka – DG

Kieleschka zob. **Kieleczka** – DG

Kielbasin, przys. wsi **Wędrynia**

Alt und Neu Kielbaschin, Dohlenhorst 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno

Kierchówki, przys. wsi **Rzędowice**

Kirchhofky, Lerchenhof 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Kierz 1946 zob. **Kietrz**

Kierocie, cz. wsi **Wędzina**

Kierotsche, Erlengrund 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wędzina, dek. Olesno

Kierocie, kol. wsi **Borki Wielkie**

Kierotsche, Grenzhäuser 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Borki Wielkie, dek. Olesno

Kierotsche zob. **Kierocie** (gm. Ciasna)

Kierotsche zob. **Kierocie** (gm. Olesno)

Kierpień / Kerpen (2009) †

pnp.: Kierpno i Karpno 1946, Kerpen*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Kierpień, dek. Głogówek [50° 23' 25" N, 17° 51' 10" E]

Kierpno 1946 zob. **Kierpień**

Kierschke und Niedzwiedz zob. **Niedzwiedz**

Kieshof 1936 zob. **Wydzierów** (gm. Rudziniec)

Kietlice

pnp.: Kitłowice 1946, Kittelwitz, Kitteldorf 1936, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Królowe, dek. Głubczyce (miejsowość tę obsługuje proboszcz par. Ściborzyce Małe) [50° 16' 30" N, 17° 48' 59" E]

KIETRZ † ‡ ❖

pnp.: Kietsz i Kierz 1946, Katscher* O.S., gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Kietrz, dek. Kietrz [50° 4' 52" N, 18° 0' 21" E]

Kietrz-Krotoszyn zob. **Krotoszyn**

Kietrz-Nowy Kietrz zob. **Nowy Kietrz**

Kietsz 1946 zob. **Kietrz**

Kijawa 1946 zob. **Kijów**

Kije zob. **Dobrodzień-Wilimownia**

Kijów

pnp.: Kijawa 1946, Kaindorf*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Jarnołtów, dek. Otmuchów [50° 22' 16" N, 17° 15' 42" E]

Kiken też **Kickmühle** zob. **Kiki**

Kiki, przys. wsi **Bodzanowice**

Kiken też Kickmühle, Grenzau 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 gm. Przystajń, woj. częstochowskie), par. Bodzanowice, dek. Gorzów Śląski

Kirchberg zob. **Tlustręby**

Kirche zob. **Kościelnica** też **Kolonia Kościelna**

Kirchhofky zob. **Kierchówki**

Kirchlinden 1936 zob. **Wojślawice** – DK

Kirchwalde 1936 zob. **Chudoba** (gm. Lasowice Wielkie)

Kirschen 1936 zob. **Wiśnicze** – DG

Kitlowice 1946 zob. **Kietlice**

Kitteldorf 1936 zob. **Kietlice**

Kittelwitz zob. **Kietlice**

Klagenau 1936 zob. **Biadaczów**

Klapacz zob. **Klapacz**

Klapatzka zob. **Klapaczka**

Klappatz zob. **Klapacz** też **Klapacz**

Klapperwald 1936 zob. **Klapaczka**

Klasztorna Góra zob. **Prudnik-Las**

Klehrleinowietz zob. **Klerlajnowiec** – DG

Klein Althammer zob. **Stara Kuźnia**

Klein Berndau zob. **Bernatów Mały** też **Biernatówek**

Klein Borek zob. **Borki Małe**

Klein Briesen zob. **Brzezina Polska**

Klein Carlowitz zob. **Karłowice Małe**

Klein Döbern zob. **Dobrzeń Mały**

Klein Eichen 1936 zob. **Dąbrówka**

Klein Eichen 1936 zob. **Dębina** (par. Łącznik)

Klein Ellguth zob. **Ligota Mała** (gm. Polska Cerekiew)

Klein Ellguth 1936 zob. **Psurów**

Klein Gläsen zob. **Małe Klisino** też **Klisinko**

Klein Grauden zob. **Grudynia Mała**

Klein Graumannsdorf 1936 zob. **Sierakowiczki** – DG

Klein Gruben zob. **Dolki**

Klein Guhlau zob. **Golka** też **Mała Gola** i **Małe Głogowice**

Klein Guhrau zob. **Górka** też **Mała Góra** i **Góra Mała**

Klein Heidersdorf zob. **Gościejowice Małe** też **Gościejów**

Klein Jeroltschütz 1936 zob. **Gieralcice Małe** też **Zabagnie** – DK

Klein Karlshöh 1936 zob. **Karłowice Małe**

Klein Kochen 1936 zob. **Kotórz Mały**

Klein Kottorz zob. **Kotórz Mały**

Klein Kottulin zob. **Kotulin Mały** też **Kotulinek**

Klein Kupp zob. **Kup Mały**

Klein Lagiewnik zob. **Łagiewniki Małe**

Klein Lagiewnik Kolonie też **Kolonie**
Klein Lagiewnik zob. **Łagiewniki Małe**
Kolonia też **Kolonia Łagiewniki Małe**
 i **Stara Kolonia**

- Klein Lassowitz** zob. **Lasowice Małe**
- Klein Mahlendorf** zob. **Malerzowice Małe**
- Klein Mangersdorf** zob. **Magnuszowiczki**
- Klein Margsdorf** zob. **Markotów Mały**
- Klein Markdorf** 1936 zob. **Markowiczki**
- Klein Markowitz** zob. **Markowiczki**
- Klein Mischline** zob. **Myślinka**
- Klein Neudorf** zob. **Nowa Wieś Mała** też **Nowina Mała** i **Nowinka**
- Klein Nimsdorf** zob. **Naczysławki**
- Klein Patschin** zob. **Paczynka** też **Paczyna Mała** – DG
- Klein Peterwitz** zob. **Pietraszyn**
- Klein Pluschnitz** zob. **Pluźniczka** też **Pluźnica Mała**
- Klein Pramsen** zob. **Prężynka**
- Klein Radau** 1936 zob. **Radawka**
- Klein Rauden** zob. **Rudy Kozielskie** też **Ruda Kozielska** – DG
- Klein Schierakowitz** zob. **Sierakowiczki** – DG
- Klein Schimmendorf** 1936 zob. **Zimnice Małe**
- Klein Schimnitz** zob. **Zimnice Małe**
- Klein Schnellendorf** zob. **Przydroże Małe**
- Klein Stanisch** zob. **Staniszczce Małe**
- Klein Stein** zob. **Kamionek**
- Klein Strehlitz** zob. **Strzeleczyki**
- Klein Walden** 1936 zob. **Krasowa**
- Klein Warten** 1936 zob. **Chudoba** też **Czekaj**
- Klein Warthe** zob. **Bardno** też **Mała Warta**
- Klein Wilkowitz** zob. **Wilkowiczki** – DG
- Klein Zeidel** 1936 zob. **Staniszczce Małe**
- Klein Zindel** zob. **Wojnowiczki**
- Kleinau** 1936 zob. **Małkowice** też **Małkowice**
- Kleinberg** 1936 zob. **Górki**
- Kleindorf** 1936 zob. **Jegielnica**
- Kleinfegern** 1935 zob. **Śmieciak**
- Kleingarben** 1936 zob. **Leboszowice** – DG
- Klekotna / Charlottenthal** (2008)
Charlottenthal*, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), do 1981 miejscowość ta przynależała do 2 parafii: 1) Sieraków Śląski, 2) Wysoka (oleska), w tym samym dek. Olesno, natomiast od 1981 należy w całości do par. Wysoka (oleska) w dek. Olesno [50° 47' 43" N, 18° 30' 11" E]
- Klemstein** zob. **Jabłonka**
- Klerlajnowiec**, cz. wsi **Nędza** – DG
- Kleszczów** – DG

Kleszczów Osiedle — DG

Kletnik zob. **Kolonia Kaszubska**

Klettenhof 1936 zob. **Ostrówek**

Klettnig zob. **Kolonia Kaszubska** też **Kletnik**

Kleuschnitz zob. **Klucznik**

Klichów też **Piskorzowicz**, przys. wsi **Bierawa**

Piskorzowietz, Neuhof, Hechtgraben 1936, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Bierawa, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

Klików zob. **But**

Klink zob. **Popielowska Kolonia** też **Kolonia Popielowska**

Klinkerwerk 1936 zob. **Patoka**

Klisinko też **Małe Klisino**, przys. wsi **Klisino**

Klein Gläsen*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Klisino, dek. Głogówek

Klisino †

Gläsen*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Klisino, dek. Głogówek [50° 18' 17" N, 17° 48' 41" E]

Klodebach zob. **Kłodobok**

Kłodnitz zob. **Kędzierzyn-Koźle-Kłodnica**

Klosterbrück 1936 zob. **Brody**

Klosterbrück 1936 zob. **Czarnowąsy**

Klucz / Klutschau (2008) też **Klucze** † Klutschau, Schlüsselgrund 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Klucz, dek. Ujazd [50° 26' 7" N, 18° 17' 1" E]

Kluczborek 1946 zob. **Kluczbork**

KLUCZBORK † ‡ ✖ ❖ ◆

nnp.: Kluczborek 1946, Kreuzburg O.S.*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kluczbork, dek. Kluczbork [50° 58' 14" N, 18° 12' 46" E]

Kluczbork-Nowy Dwór zob. **Nowy Dwór**

Klucze zob. **Klucz**

Klucznik, przys. wsi **Grabin**

Kleuschnitz*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Łambinowice, dek. Skoroszyce. Po wojnie, w związku z powiększeniem poligonu wojskowego w Łambinowicach, mieszkańców miejscowości wysiedlono, a cały teren włączono w obszar poligonu. Sam poligon zlikwidowano w 2003

Kluczow zob. **Kluczów** – DK

Kluczów, przys. wsi **Borek** – DK

Klutschau zob. **Klucz** też **Klucze**

Klüschau zob. **Kleszczów** – DG

Kłapacz też **Kłapacz**, przys. wsi **Borki**

Klappatz, Eichenkamp 1936, dawniej gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Czarnowąsy, dek. Stare Siołkowice, od 1.01.2017 cz. miasta Opole

Kłapaczka, przys. wsi **Lasowice Małe**

Klappatzka, Klapperwald 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opol-

skie, par. Lasowice Wielkie (do 1982), par. Chocianowice (od 1982), w tym samym dek. Kluczbork

Kłodnica też **Kędzierzyn-Koźle-Kłodnica** †, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**
Kłodnitz*, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Kędzierzyn-Koźle-Kłodnica, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

Kłodobok

Klodebach*, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów
[50° 33' 22" N, 17° 12' 40" E]

Kneja zob. **Knieja**

Kniecie, kol. wsi **Ciasna**

Knietsche, Randshausen 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

Knieciewe, kol. wsi **Ciasna**

Knietschowe, Waldhof 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

Kniedorf 1936 zob. **Kolanowice**

Knieja / Kneja (2008)

Kneja, Heidewald 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień
[50° 45' 8" N, 18° 17' 32" E]

Knietsche zob. **Kniecie**

Knietschowe zob. **Knieciewe**

Knispel zob. **Księżę Pole**

Kobelwitz zob. **Kobylice** (gm. Cisek)

Koben 1934 zob. **Chobie**

Koben Kolonie 1934 zob. **Kuziory**

Kobiela †

pnp.: Kobyła i Kobyła 1946, Kühschmalz*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kobiela, dek. Grodków
[50° 37' 4" N, 17° 17' 53" E]

Kobyła 1946 zob. **Kobiela**

Kobyła Góra

pnp.: Kolonia Maciejewska, Maciejewska Kolonia, Kolonia Maciejowska i Maciejowska Kolonia 1946, Wesendorf*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Bąków, dek. Kluczbork
[51° 1' 21" N, 18° 18' 27" E]

Kobylice / Kobelwitz (2007)

Kobelwitz*, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Koźle, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)
[50° 19' 1" N, 18° 10' 10" E]

Kobylice, cz. wsi **Popielów**

Kobylice, Pferdenau 1936, gm. Popielów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Popielów, dek. Stare Siołkowice

Kobyllno zob. **Kobyllno** (gm. Łubniany)

Kobyllno / Kobyllno (2010)

Kobyllno, Lerchenfeld 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Jełowa, dek. Zagwiździe
[50° 47' 41" N, 18° 6' 30" E]

Kobyła 1946 zob. **Kobiela**

Kochaniec, przys. wsi **Zakrzów**

Kochanietz, Gutlieben 1936, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Zakrzów, dek. Łany

Kochanietz zob. **Kochaniec**

Kochelsdorf zob. **Kochłowice** – DK

Kochłowice – DK

Kocianowice 1946 zob. **Chocianowice**

Kocimierz, cz. wsi **Bierdzany**

Koczimirs, Burkardsdorf Nord 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Bierdzany, dek. Zagwizdzie

Kocury / Kotzuren (2008)

Kotzuren, Birkental 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Szemrowice, dek. Dobrodzień
[50° 46' 42" N, 18° 25' 35" E]

Kocym zob. **Chocim**

Koczimirs zob. **Kocimierz**

Koczorownia zob. **Kaczorownia**

Kohlsdorf zob. **Kolnowice** (gm. Biała)

Kohlsdorf zob. **Skorochów** (przys. wsi Głębinów)

Kokot też **Kolonia Kolnowice**, **Kolonia Kolnowicka**, przys. wsi **Kolnowice**

Hahnvorwerk*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Kolnowice, dek. Prudnik (do 1990), dek. Biała (od 1990)

Kolanowice / Kollanowitz (2010)

Kollanowitz, Kniedorf 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Osowiec-Węgry, dek. Zagwizdzie
[50° 44' 35" N, 17° 57' 56" E]

Kolejka / Heine (2008)

Heine*, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień
[50° 41' 8" N, 18° 26' 48" E]

Kollanowitz zob. **Kolanowice**

Kolnica †

pnp.: Latarnia 1946, Lichtenberg*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kolnica, dek. Grodków
[50° 45' 6" N, 17° 20' 33" E]

Kolnowice / Kohlsdorf (2008) †

pnp.: Kolonowice 1946, Kohlsdorf*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Kolnowice, dek. Prudnik (do 1990), dek. Biała (od 1990)
[50° 23' 39" N, 17° 35' 34" E]

Koloczek zob. **Koloczek**

Kolonia, cz. wsi **Jeżowa**

Kolonie Jezowa, Kolonie Kreuzenfeld 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

Kolonia Biskupicka 1946 zob. **Kolonia Biskupska**

Kolonia Biskupska / Friedrichswille (2006)

pnp. Kolonia Biskupicka 1946, Friedrichswille*, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Biskupice, dek. Gorzów Śląski

Kolonia Błażejowice zob. **Błażejowiczki** – DG

Kolonia Długa zob. **Długa**

Kolonia Dzielna też **Dzielna Kolonia**, cz. wsi **Dzielna**

Kolonie Dzielna, Kolonie Grenzingen 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

Kolonia Gosławicka, do 31.12.2005 **Kolonia Gosławska** też **Opole-Kolonia Gosławicka** †, cz. miasta **Opole**

pnp.: Kolonia Gosławska i Gosławicka Kolonia 1946, Gosławitz Kolonie, Ehrenfeld Ansiedlung 1936, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Gosławice (do 1986), par. Opole-Kolonia Gosławicka (od 1986), w tym samym dek. Opole

Kolonia Gosławska 1946 zob. **Kolonia Gosławicka** też **Opole-Kolonia Gosławicka**

Kolonia Gościęcín, kol. wsi **Gościęcín**

Kolonie Kostenthal, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościęcín, dek. Gościęcín

Kolonia Grocholub zob. **Swornica**

Kolonia Jaryszowska zob. **Kolonia Jaryszów**

Kolonia Jaryszów też **Kolonia Jaryszowska**, przys. wsi **Jaryszów**

Kolonie Jarischau*, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jaryszów, dek. Ujazd

Kolonia Jaśkowice też **Kolonia Jaśkowicka**, przys. wsi **Jaśkowice**

Kolonie Jaschkowitz, Kolonie Johansdorf 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ligota Prószkowska, dek. Prószków

Kolonia Jaśkowicka zob. **Kolonia Jaśkowice**

Kolonia Kaszubska też **Kletnik**, przys. wsi **Konradów**

Klettnig*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Podlesie, dek. Głuchołazy

Kolonia Klein Pogosch zob. **Pogórze**

Kolonia Kolnowice zob. **Kokot**

Kolonia Kolnowicka zob. **Kokot**

Kolonia Komorzeńska zob. **Wolna Wieś**, przys. wsi **Komorзно** – DK

Kolonia Kościelna zob. **Kościelnica**

Kolonia Książę zob. **Książę**

Kolonia Ligocka, kol. wsi **Ligota Bialska** Ellguth Kolonie, Freigut 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Ligota Bialska, dek. Biała

Kolonia Łagiewniki Małe zob. **Łagiewniki Małe Kolonia**

Kolonia Łomnicka

pnp.: Kolonia Szewiecka 1946, Tellsruh*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wysoka (oleska), dek. Olesno [50° 48' 25" N, 18° 28' 53" E]

Kolonia Maciejewska 1946 zob. **Kobyła Góra**

Kolonia Maciejowska 1946 zob. **Kobyła Góra**

Kolonia Marianów zob. **Czerwona**

Kolonia Mechnica też **Kolonia Mechnicka**, przys. wsi **Mechnica**

Kolonie Mechnitz*, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie,

par. Mechnica, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Kolonia Mechnicka zob. **Kolonia Mechnica**

Kolonia Mokre, kol. wsi **Mokre**

Mocker Kolonie*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Braciszów, dek. Głubczyce

Kolonia Otocka, kol. wsi **Grabina**

Kolonie Ottok, Auenwalde Kolonie 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Grabina, dek. Biała

Kolonia Pawłowska zob. **Stróżów**

Kolonia Pluderska też **Kolonia Pludry**, kol. wsi **Pludry**

Kolonie Pluder, Kolonie Wildfurt, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Łagiewniki Małe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)

Kolonia Pludry zob. **Kolonia Pluderska**

Kolonia Pogórska zob. **Pogórze**

Kolonia Pogórz zob. **Pogórze**

Kolonia Pogórze zob. **Pogórze**

Kolonia Popielowska zob. **Popielowska Kolonia**

Kolonia Renerowska, cz. wsi **Rudy** – DG

Kolonia Sabinka zob. **Żabinka** – DG

Kolonia Stara Jamka też **Stara Jamka Kolonia**, przys. wsi **Stara Jamka**

Heinrichau też Unter Ringwitz*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Rzymkowice, dek. Niemodlin

Kolonia Suchodaniec zob. **Lwowska**

Kolonia Szewiecka 1946 zob. **Kolonia Łomnicka**

Kolonia Świętej Anny zob. **Anachów**

Kolonia Świętej Anny zob. **Gniewkowice**

Kolonia Tomkowice, przys. wsi **Gierałcice**

Domsdorf*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Gierałcice, dek. Głuchołazy. Przysiółek obecnie nie istnieje

Kolonia Włodzienin zob. **Włodzienin-Kolonia**

Kolonia Wolska zob. **Wolskie**

Kolonia Zawiszyce zob. **Studzienica**

Kolonie Blaschowitz zob. **Błażejowiczki** też **Kolonia Błażejowice** – DG

Kolonie Burgfels 1936 zob. **Błażejowiczki** też **Kolonia Błażejowice** – DG

Kolonie Burghof 1936 zob. **Breguła**

Kolonie Dzielna zob. **Kolonia Dzielna** też **Dzielna Kolonia**

Kolonie Erbersdorf 1936 zob. **Swornica** też **Kolonia Grocholub i Grocholub Kolonia**

Kolonie Grenzingen 1936 zob. **Kolonia Dzielna** też **Dzielna Kolonia**

Kolonie Gross Massdorf 1936 zob. **Jędrynie** też **Jędrynia**

Kolonie Hedwigsruh 1936 zob. **Łagiewniki Małe Kolonia** też **Kolonia Łagiewniki Małe i Stara Kolonia**

Kolonie Immenwald 1936 zob. **Kopanina**
– DG

Kolonie Jarischau zob. **Kolonia Jaryszów**
też **Kolonia Jaryszowska**

Kolonie Jaschkowitz zob. **Kolonia Jaś-**
kowice też **Kolonia Jaśkowicka**

Kolonie Jezowa zob. **Kolonia**

Kolonie Johannsdorf 1936 zob. **Kolonia**
Jaśkowice też **Kolonia Jaśkowicka**

Kolonie Klein Lagiewnik zob. **Łagiewniki**
Małe Kolonia też **Kolonia Łagiewniki**
Małe i Stara Kolonia

Kolonie Kreuzenfeld 1936 zob. **Kolonia**

Kolonie Mechnitz zob. **Kolonia Mech-**
nicka

Kolonie Neubrücken 1936 zob. **Wydzie-**
rów (gm. Ujazd)

Kolonie Ottok zob. **Kolonia Otocka**

Kolonie Pluder zob. **Kolonia Pluderska**
też **Kolonia Pludry**

Kolonie Turawa 1936 zob. **Marszałki**

Kolonie Wildfurt zob. **Kolonia Pluderska**
też **Kolonia Pludry**

Kolonisty 1946 zob. **Krzyżowa Dolina**

Kolonowice 1946 zob. **Kolnowice**

Kolonowska 1946 zob. **Kolonowskie**

KOLONOWSKIE / COLONNOWSKA
(2008) † ❖
pnp.: **Kolonowska** 1946, **Colonnowska**,
Grafenweiler 1936, gm. **Kolonowskie**,

pow. **Strzelce Opolskie**, woj. **opolskie**, par.
Kolonowskie, dek. **Dobrodzień** (do 1990),
dek. **Zawadzkie** (od 1990)
[50° 39' 3" N, 18° 22' 48" E]

Kolonowskie-Bendawice zob. **Będowskie**

Kolonowskie-Będowskie zob. **Będowskie**

Kolpnitz zob. **Kolpnica**

Koloczek, przys. wsi **Wierzbica Górna**
Koloczek, **Reiswitz** 1936, gm. **Wołczyn**,
pow. **Kluczbork**, woj. **opolskie**, par. **Zawiść**,
dek. **Zagwizdzie**

Kołomyja zob. **Sławienko**

Kolpnica, cz. wsi **Radłów**
Kolpnitz*, gm. **Radłów**, pow. **Olesno**, woj.
opolskie (do 31.12.1998 woj. **częstocho-**
wskie), par. **Sternalice**, dek. **Gorzów Śląski**

Komajza 1946 zob. **Chomiąza**

Komornik zob. **Komorniki**

Komorniken zob. **Komorniki**

Komorniki / Komornik (2008) †
Komornik, **Kammersfeld** 1936, gm. **Strze-**
leczki, pow. **Krapkowice**, woj. **opolskie**,
par. **Komorniki**, dek. **Krapkowice**
[50° 26' 8" N, 17° 54' 30" E]

Komorniki, przys. wsi **Olszowa**
Komorniken, **Sibyllenhof** 1936, gm. **Ujazd**,
pow. **Strzelce Opolskie**, woj. **opolskie**, par.
Klucz, dek. **Ujazd**

Komorno / Komorno (2011)
Komorno, **Altenwall** 1936, gm. **Reńska**
Wieś, pow. **Kędzierzyn-Koźle**, woj. **opol-**
skie, par. **Pokrzywnica**, dek. **Kędzierzyn-**
-Koźle (do 1990), dek. **Koźle** (od 1990)
[50° 21' 25" N, 18° 4' 33" E]

Komorów, cz. wsi **Nowy Świętów**
pnp.: Kamienna 1946, Kammerau*, gm.
Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par.
Nowy Świętów, dek. Głuchołazy

Komorzno – DK

Komprachcice / **Comprachtschütz**
(2009) † ❖
Comprachtschütz, Gumpertsdorf 1936,
gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole,
woj. opolskie, par. Komprachcice, dek.
Prószków
[50° 38' 3" N, 17° 49' 29" E]

Koniec, cz. miasta **Kuźnia Raciborska**
– DG

Konietz zob. **Kuźnia Raciborska-Koniec**
– DG

Konradowa
pnp.: Konradów 1946, Konradsdorf*, gm.
Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. św.
Jana Chrzciciela w Nysie-Średniej Wsi,
dek. Nysa
[50° 28' 35" N, 17° 22' 3" E]

Konradów
pnp.: Kończyce, Kończyce Suche, Suche
Kończyce, Konradów Suchy i Suchy
Konradów 1946, Dürr Kunzendorf*, gm.
Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par.
Podlesie, dek. Głuchołazy
[50° 17' 31" N, 17° 24' 15" E]

Konradów 1946 zob. **Konradowa**

Konradów 1946 zob. **Przylesie** też **Przylesie Brzeskie**

Konradów Suchy 1946 zob. **Konradów**

Konradsdorf zob. **Konradowa**

Konradswaldau zob. **Przylesie** też **Przylesie Brzeskie**

Konschütz zob. **Kąszyce** też **Kęszyce**

Konstadt zob. **Wolczyn** – DK

Konstadt-Ellguth zob. **Ligota Wolczyńska** – DK

Konstanzenhof zob. **Gęšina**

Kontne zob. **Kątne**

Kontny zob. **Kątne**

Konty zob. **Kąty** (gm. Dobrzeń Wielki)

Konty zob. **Kąty Opolskie** (gm. Tarnów Opolski)

Konty Schleuse zob. **Śluza Kąty** też **Kącka Śluza**

Kończyce 1946 zob. **Konradów**

Kończyce 1946 zob. **Trzebina**

Kończyce Suche 1946 zob. **Konradów**

Kończyce Wielkie 1946 zob. **Sławniowice**

Końskie 1946 zob. **Rościsław**

Kopaczka, cz. wsi **Jasienie**
Kopatzka, Am Walde 1936, gm. Lasowice
Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie,
par. Lasowice Wielkie, dek. Kluczbork

Kopalina
Kopalina, Winterberg 1936, gm. Pokój,
pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Zawiesz,
dek. Zagwizdzie
[50° 58' 26" N, 17° 56' 10" E]

Kopalina, cz. wsi **Krasiejów**
Kopaline, Rodung, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Krasiejów, dek. Ozimek

Kopalina, przys. wsi **Bierdzany**

Kopalina, Wildberg 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Bierdzany, dek. Zagwiździe

Kopalina, przys. wsi **Jasienie**

Kopalina, Seifferthof 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Lasowice Wielkie, dek. Kluczbork

Kopalina, przys. wsi **Radawie**

Kopaline, Brigittenhof 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Radawie, dek. Dobrodzień

Kopalina / Kopaline (2008) też **Kopaliny**, przys. wsi **Ścigów**

Kopaline, Roding 1936, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Racławiczki, dek. Krapkowice

Kopaline zob. **Kopalina** (gm. Ozimek)**Kopaline** zob. **Kopalina** też **Kopaliny** (gm. Strzeleczyki)**Kopaline** zob. **Kopalina** (gm. Zębowice)**Kopaline** zob. **Szklarnia** (gm. Gorzów Śląski)**Kopaliny** zob. **Kopalina****Kopania** zob. **Kopanina** też **Kurcusz****Kopania** zob. **Kopanina** (gm. Ciasna)**Kopanina**, cz. wsi **Miedary** – DG**Kopanina**, cz. wsi **Zborowskie**

Kopania, Mitteldorf 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zborowskie, dek. Olesno

Kopanina, kol. wsi **Jasiona** – DG**Kopanina**, kol. wsi **Krowiarki**

Niklashof*, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Krowiarki, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

Kopanina też **Kurcusz**, przys. wsi **Gierałtowie**

Kopania, Graben 1936, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gierałtowie, dek. Łany

Kopanina, przys. wsi **Ligota Toszecka**

Kopanina, Rode 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Płużnica Wielka, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Kopanina, przys. wsi **Stary Ujazd**

Kopanina, Neugarten 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Ujazd, dek. Ujazd

Kopań 1946 zob. **Skoroszyce****Kopatzka** zob. **Kopaczka****Kopernik** 1946 zob. **Koperniki****Koperniki** †

pnp.: Kopernik 1946, Köppernig*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Koperniki, dek. Otmuchów
[50° 24' 42" N, 17° 16' 41" E]

Kopice †

Koppitz, Schwarzengrund 1936, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kopice, dek. Grodków
[50° 38' 57" N, 17° 27' 19" E]

Kopiec, cz. wsi **Murów**

Murów Kolonie, Hermannsthal Kolonie 1936, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Zagwiździe (do 1988), par. Murów (od 1988), w tym samym dek. Zagwiździe

Kopienica † – DG**Kopina**, cz. wsi **Pietraszów**

Kopina, Rodefeld 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Łagiewniki Małe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)

Koppendorf zob. **Pniewie****Koppenfeld** zob. **Chwoszcz** – DG**Koppinitz** zob. **Kopienica** – DG**Koppitz** zob. **Kopice****KORFANTÓW** † ❖

pnp.: Fryład i Fyrląd 1946, Friedland O.S.*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin [50° 29' 23" N, 17° 35' 52" E]

Korfantów-Ulianówka zob. **Ulianówka****Korkowice** 1946 zob. **Korzękwice****Korkwitz** zob. **Korzękwice****Korndorf** 1936 zob. **Kuropas****Kornfelde** 1936 zob. **Polanowice** – DK**Kornica** zob. **Kornice****Kornica** zob. **Kórnica****Kornice** też. **Kornica**

pnp.: Kurnica 1946, Kornitz*, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pietrowice Wielkie, dek. Kietrz (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990) [50° 5' 8" N, 18° 7' 1" E]

Kornin 1935 zob. **Zorzów** też **Sorzów**

Kornitz zob. **Kornice** też **Kornica** (gm. Pietrowice Wielkie)

Kornmühle zob. **Kuniów Osiedle****Korpitz** zob. **Kuropas****Korzekwica** 1946 zob. **Korzękwice****Korzekwice** 1946 zob. **Korzękwice****Korzeniaki** też **Korzenioki**, przys. wsi **Bażany**

Korzenioken, Borkenwalde Kolonie 1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bazany, dek. Kluczbork

Korzenioken zob. **Korzeniaki** też **Korzenioki****Korzenioki** zob. **Korzeniaki**

Korzękwice, do 31.12.2018 **Korzekwice**
pnp.: Korkowice, Korzekwice, Korzekwica, Krokiew, Krokvice i Gorzkowice 1946, Korkwitz, Möckendorf 1936, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Reńska Wieś (nyska), dek. Nysa (do 1990), dek. Skoroszyce (od 1990) [50° 32' 3" N, 17° 18' 6" E]

Korzonek

Korzonek, Teichen 1936, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, miejscowość ta przynależy do 2 parafii: 1) Bierawa (Korzonek Osiedle), do 1990

w dek. Kędzierzyn-Koźle, a od 1990 w dek. Kędzierzyn, 2) Stara Kuźnia (Korzonek Wieś), do 1990 w dek. Ujazd, a od 1990 w dek. Kędzierzyn
[50° 17' 15" N, 18° 16' 51" E]

Korzonki, przys. wsi **Wachów**
pnp.: Krzonki 1946, Rodland*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wysoka (oleńska), dek. Olesno

Koschpendorf zob. **Chociebórz**

Koschütz zob. **Kosice**

Koschwitz zob. **Koszwice** też **Koszowice**

Kosel zob. **Kozielno**

Koselwitz zob. **Kozłowice**

Kosice / Koschütz (2008), przys. wsi **Radawie**
pnp.: Koszyce 1946, Koschütz, Wolfshagen 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Radawie, dek. Dobrodzień
[50° 46' 23" N, 18° 15' 41" E]

Kosiebór 1946 zob. **Chociebórz**

Koske zob. **Kózki**

Koslow zob. **Kozłów** – DG

Kosorowice / Kossorowitz (2008) †
Kossorowitz, Grasen 1936, gm. Tarnów Opolski, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tarnów Opolski (do 1986), par. Kosorowice (od 1986), do 1990 w tym samym dek. Ozimek, a od 1990 w tym samym dek. Kamień Śląski
[50° 34' 13" N, 18° 2' 46" E]

Kosowce zob. **Kosowiec**

Kosowice zob. **Kosowice-Uszyce** – DK

Kosowice-Uszyce też **Kosowiec**, osada wsi **Uszyce** – DK

Kosowiec zob. **Kosowice-Uszyce** – DK

Kosowiec też **Kosowce**, przys. wsi **Dąbrówka Łubniańska**
Kossowzen, Schnitterfeld 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Łubniany, dek. Stare Siołkowice

Kosowiec zob. **Kosowice** – DK

Kossorowitz zob. **Kosorowice**

Kossowietz zob. **Kosowice-Uszyce** też **Kosowiec** – DK

Kossowzen zob. **Kosowce** też **Kosowiec**

Kostau zob. **Kostów** – DK

Kostberg 1936 zob. **Dębina** też **Rytwiniec**

Kostellitz zob. **Kościeliska**

Kostenthal zob. **Gościęcín**

Kostów † – DK

Kosuben zob. **Kozuby**

Koszowice zob. **Koszwice**

Koszwice też **Koszowice**
Koschwitz, Heidehammer 1936, gm. Pawonków, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Łągiewniki Małe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)
[50° 39' 28" N, 18° 31' 42" E]

Koszyce, przys. wsi **Szymiszów**
Neu Koschütz, Luisenhof 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie,

woj. opolskie, par. Szymiszów, dek. Strzelce Opolskie

Koszyce 1946 zob. **Kosice**

Kościeliska / Kostellitz (2006) †

Kostellitz, Hedwigstein 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Kościeliska, dek. Gorzów Śląski
[50° 58' 42" N, 18° 30' 12" E]

Kościelnica też **Kolonia Kościelna Zidlery** i **Zidlungi**, przys. wsi **Molna**

Kirche*, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno

Kot zob. **Koty** – DG

Kotkowice Nowe zob. **Nowe Kotkowice**

Kotkowice Stare zob. **Stare Kotkowice**

Kotlarnia / Jakobswalde (2011)

Jakobswalde*, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Stara Kuźnia, dek. Ujazd (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)
[50° 16' 43" N, 18° 22' 8" E]

Kotliszowice – DG

Kotorz Mały 1946 zob. **Kotórz Mały**

Kotorz Wielki 1946 zob. **Kotórz Wielki**

Kotórz Mały / Klein Kottorz (2012)

pnp.: Kotorz Mały i Mały Kotorz 1946, Klein Kottorz, Klein Kochen 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Kotórz Wielki, dek. Ozimek
[50° 43' 51" N, 18° 2' 56" E]

Kotórz Wielki / Gross Kottorz (2012) †

pnp.: Kotorz Wielki i Wielki Kotorz 1946, Gross Kottorz, Gross Kochen 1936, gm.

Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Kotórz Wielki, dek. Ozimek
[50° 43' 35" N, 18° 4' 28" E]

Kotschanowitz zob. **Chocianowice**

Kotschorownia zob. **Kaczorownia** też **Koczorownia**

Kotten zob. **Koty** też **Kot** – DG

Kottenlust zob. **Koty** też **Kot** – DG

Kottlischowitz zob. **Kotliszowice** – DG

Kotulin †

Gross Kottulin, Rodenau O.S. 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kotulin, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)
[50° 27' 57" N, 18° 25' 28" E]

Kotulin Mały zob. **Kotulinek**

Kotulinek też **Kotulin Mały**, cz. wsi **Kotulin**

Klein Kottulin, Rodlingen 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kotulin, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Koty też **Kot** † – DG

Kotzem zob. **Chocim** też **Kocym**

Kotzuren zob. **Kocury**

Kowalików też **Leśnica-Kowalików**, **Leśnica-Pokój**, **Pokój**, cz. miasta **Leśnica**

Kowalliksrüh, Schönblick 1936, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Leśnica, dek. Leśnica

Kowalliksruh zob. **Kowalików**

Kowalowskie, przys. wsi **Staniszcz Wielkie**

pnp.: Werki 1946, Kowolowska, Schmie-dewerk 1936, gm. Kolonowskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Staniszcz Wielkie, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Kowie, cz. wsi **Wędzina**

Kowie, Hohenbirken 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wędzina, dek. Olesno
[50° 50' 37" N, 18° 35' 12" E]

Kowolowska zob. **Kowalowskie**

Koza

Heinrichsdorf*, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Maciowakrze, dek. Kietrz
[50° 10' 46" N, 18° 3' 36" E]

Kozi Borek, cz. wsi **Ligota Łabędzka** – DG

Kozia Szyja 1946 zob. **Glucholazy**

Koziborek zob. **Kozi Borek** – DG

Kozie, kol. wsi **Tworóg** – DG

Kozie 1946 zob. **Kozielno**

Kozielawa zob. **Kozielawy**

Kozielno

pnp.: Koźle, Koźla i Kozie 1946, Kosel*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Paczków, dek. Paczków (duszpasterstwo obsługuje proboszcz z Kamienicy)
[50° 28' 33" N, 16° 57' 54" E]

Kozielawy, przys. wsi **Stara Kuźnia**

Kozielawa, Fürstenberg, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Stara Kuźnia, dek. Ujazd (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

Kozłowice †

Koselwitz, Josefshöhe 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Kozłowice, dek. Gorzów Śląski
[50° 58' 57" N, 18° 24' 1" E]

Kozłów † – DG

Kozłówka zob. **Kozłówki**

Kozłówki też **Kozłówka**

Kösling*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Kietrz, dek. Kietrz
[50° 5' 24" N, 17° 57' 49" E]

Kozuby, cz. wsi **Domaradz**

Kosuben, Dammrode 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwizdzie
[50° 56' 15" N, 17° 52' 0" E]

Koźla 1946 zob. **Kozielno**

KOŹLE też **Kędzierzyn-Koźle-Koźle**
† ‡ ❖ ◆

Cosel O.S.*, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. św. Zygmunta i św. Jadwigi Śląskiej, Kędzierzyn-Koźle (Koźle), dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Koźle 1946 zob. **Kozielno**

Koźle-Port też **Kędzierzyn-Koźle-Koźle-Port**, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**

Cosel Oderhafen*, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, należy do dwóch parafii: 1) par. św. Zygmunta

i św. Jadwigi Śląskiej, Koźle, dek. Koźle,
2) par. Kłodnica, dek. Kędzierzyn

Königlich Dombrowka zob. **Dąbrówka
Dolna**

Königlich Neudorf zob. **Nowa Wieś Kró-
lewska**

Königsdorf zob. **Królowe**

Königshuld O.S. zob. **Osowiec Śląski**

Königswalde zob. **Łanów**

Königswille zob. **Przymiarki – DK**

Köppernig zob. **Koperniki**

Körnitz zob. **Kórnica** też **Kornica** (gm.
Krapkowice)

Kösling zob. **Kozłówki** też **Kozłówka**

Kórnica też **Kornica** †

Körnitz*, gm. Krapkowice, pow. Krapko-
wice, woj. opolskie, par. Kórnica, dek.
Głogówek
[50° 24' 19" N, 17° 54' 15" E]

Kózki / Koske (2014)

Koske, Hohenflur 1936, gm. Pawłowiczki,
pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par.
Gościęcín, dek. Gościęcín
[50° 16' 53" N, 17° 57' 9" E]

Krackwitz zob. **Krakówkowice** też **Kra-
kowice** i **Krakowiec**

Kradziejów zob. **Palecznica**

Kradziejów zob. **Radziejów**

Krakowce 1946 zob. **Krakówkowice** też
Krakowice i **Krakowiec**

Krakowice zob. **Krakówkowice**

Krakowiec zob. **Krakówkowice**

Krakówkowice też **Krakowice** i **Krako-
wicz**, przys. wsi **Piotrowice Nyskie**
pnp.: Krakowce i Krechowce 1946, Krack-
witz, Wiesental 1936, gm. Otmuchów,
pow. Nysa, woj. opolskie, par. Ratnowice,
dek. Otmuchów

Kramelau zob. **Kromolów** też **Kramo-
łów**

Kramolów zob. **Kromolów**

Kranowitz zob. **Krzanowice**

Kranst 1936 zob. **Chrzastowice**

Kranstädt 1936 zob. **Krzanowice**

Kranzdorf 1936 zob. **Nowy Browieniec**
też **Nowy Browiniec** i **Browieniec Nowy**

KRAPKOWICE † ‡ ❖ ◆

pnp.: Chrapkowice 1946, Krappitz*, gm.
Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opol-
skie, par. Krapkowice, dek. Krapkowice
[50° 28' 59" N, 17° 58' 28" E]

Krapkowice-Blonie zob. **Blonie**

Krapkowice-Otmęt zob. **Otmęt** †

Krappitz zob. **Krapkowice**

Krascheow zob. **Krasiejów**

Krasiejów †

Krascheow, Schönhorst 1936, gm. Ozimek,
pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par.
Krasiejów, dek. Ozimek
[50° 40' 30" N, 18° 15' 39" E]

Krasiejów, cz. wsi **Jankowice Rudzkie** (leśniczówka) – DG

Kraskau zob. **Krasków**

Krasków †

Kraskau, Grasenau 1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krasaków, dek. Kluczbork

[50° 58' 3" N, 18° 10' 26" E]

Krasna Góra

pnp.: Słoneczna Góra i Słoneczna 1946, Sonnenberg*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Grabin, dek. Skoroszyce

[50° 37' 55" N, 17° 29' 19" E]

Krasne Pole

pnp.: Łączki 1946, Schönwiese*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Opawica, dek. Głubczyce

[50° 7' 33" N, 17° 39' 0" E]

Krasowa / Krassowa (2008)

Krassowa, Klein Walden 1936, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Januszkowice, dek. Leśnica

[50° 24' 20" N, 18° 9' 35" E]

Krasowa, przys. wsi **Grudynia Wielka**

Strassenau*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Grudynia Wielka, dek. Gościęcín

Krasowe, cz. wsi **Kopienica** – DG

Krasów

pnp.: Krośnica 1946, Schubertskrosse, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Łąka, dek. Otmuchów

Krassow zob. **Krasowe** – DG

Krassowa zob. **Krasowa**

Krastillau zob. **Chróścielów** też **Chruścielów**

Krawarz 1946 zob. **Krowiarki**

Krawarz Polski 1946 zob. **Krowiarki**

Krähenbusch 1936 zob. **Krobusz**

Krebsgrund 1936 zob. **Rakowiec**

Krebsmühle zob. **Raczek**

Krechowce 1946 zob. **Krakówkowice** też **Krakowice** i **Krakowiec**

Kreisewitz zob. **Krzyżowice**

Kreiwitz zob. **Skrzypiec**

Krempa zob. **Krępna**

Krensel zob. **Krężel**

Kressengrund 1936 zob. **Szalsza** – DG

Kreuz zob. **Krzyże**

Kreuz zob. **Krzyżowski Folwark**

Kreuzburg O.S. zob. **Kluczbork**

Kreuzendorf zob. **Goluszowice**

Kreuzenfeld 1936 zob. **Jaśkowe**

Kreuzenfeld 1936 zob. **Jeżowa**

Kreuzenfeld-Dampfziegelei 1936 zob. **Przywary**

Kreuzenfeld Kolonie 1936 zob. **Sobkowe** (gm. Ciasna)

Kreuzenfeld Kolonie 1936 zob. **Ściegna**

Kreuzenort zob. **Krzyżanowice**

Kreuzfelde 1936 zob. **Krzyżula**

Kreuzhütte 1936 zob. **Krzyżanowice**, też **Krzyżańcowice**, **Krzyżankowice** – DK

Kreuzlinden 1936 zob. **Urbanowice**

Kreuzthal zob. **Krzyżowa Dolina**

Kreuzwald zob. **Głusko** też **Krzyżowy Las**

Kreuzwalde 1936 zob. **Biadacz** (gm. Łubniany)

Kreuzwalde Ausbauten 1936 zob. **Krzyżowski Folwark**

Krępa 1946 zob. **Krępa**

Krępa

pnp.: Krępa 1946, Krempa, Ambach 1936, gm. Zdieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona (do 1983), par. Rozwadza (od 1983), w tym samym dek. Leśnica
[50° 26' 36" N, 18° 4' 21" E]

Krężel, przys. wsi **Bogacica**

pnp.: Krzęśl 1946, Krensel*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica, dek. Kluczbork

Kriegsbach 1936 zob. **Bojanów**

Krobusch zob. **Krobusz**

Krobusz / Krobusch (2008)

Krobusch, Krähenbusch 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Solec, dek. Biała
[50° 24' 58" N, 17° 43' 27" E]

Krogullno-Gründorf zob. **Krogulna** też **Krogulno**

Krogulna też **Krogulno**

pnp.: Krogulno (Krogulna)-Zieliniec 1946, Krogullno-Gründorf, Stobertal 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Pokój, dek. Zagwizdzie
[50° 55' 45" N, 17° 47' 43" E]

Krogulno zob. **Krogulna**

Krogulno (Krogulna)-Zieliniec 1946 zob. **Krogulna** też **Krogulno**

Krojctal 1946 zob. **Krzyżowa Dolina**

Krokiew 1946 zob. **Korzękowice**

Krokowice 1946 zob. **Korzękowice**

Kromolów / Kramelau (2009) też **Kramolów**

Kramelau*, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Brożec, dek. Krapkowice
[50° 24' 6" N, 17° 58' 10" E]

Kroschen zob. **Chróścina** też **Kroszyn** (par. Chróścina grodkowska)

Kroschnitz zob. **Krośnica**

Kroszyn zob. **Chróścina**

Krośnica / Kroschnitz (2008) †

Kroschnitz, Auendorf 1936, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Krośnica, dek. Ozimek
[50° 36' 43" N, 18° 11' 25" E]

Krośnica 1946 zob. **Krasów**

Krotfeld zob. **Krotoszyn**

Krotoszyn, cz. miasta **Kietrz**
Krotfeld*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce,
woj. opolskie, par. Kietrz, dek. Kietrz

Krowiarki †

pnp.: Krawarz, Krawarz Polski i Polski
Krawarz 1946, Polnisch Krawarn, Preus-
sisch Krawarn 1923, gm. Pietrowice
Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Kro-
wiarki, dek. Racibórz-Zachód (do 1990),
dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)
[50° 8' 33" N, 18° 5' 13" E]

Kröschendorf zob. **Krzyżkowice**

Królowa 1946 zob. **Królowe**

Królowe †

pnp.: Królowa i Królów 1946, Königsdorf*,
gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj.
opolskie, par. Królowe, dek. Głubczyce
[50° 15' 21" N, 17° 50' 5" E]

Królów 1946 zob. **Królowe**

Krug zob. **Dzbańce**

Krupa 1946 zob. **Krupski Młyn** – DG

Kruppamühle zob. **Krupski Młyn** – DG

Krupski Młyn † – DG

Krysanowitz zob. **Krzyżanówce** też
Krzyżankowice – DK

Krystyna, osada leśna

Christinenhof, gm. Wólczyn pow.
Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica,
dek. Kluczbork

KRZANOWICE / KRANOWITZ (2008)

† ❖

Kranowitz, Kranstädt 1936, gm. Krzano-
wice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do

31.12.1998 woj. katowickie), par. Krza-
nowice, dek. Kietrz (do 1990), dek. Pie-
trowice Wielkie (od 1990)

[50° 1' 18" N, 18° 7' 39" E]

Krzanowice / Krzanowitz (2009)

Krzanowitz, Erlengrund 1934, dawniej
w gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski
Opole, woj. opolskie, par. Czarnowąsy,
dek. Stare Siołkowice, od 01.01.2017
cz. miasta Opole

[50° 43' 3" N, 17° 54' 45" E]

Krzanowice, cz. wsi **Długomiłowice**

Krzanowitz*, gm. Reńska Wieś, pow.
Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Dłu-
gomiłowice, dek. Łany

Krzanowitz zob. **Długomiłowice**

Krzanowitz zob. **Krzanowice** (cz. miasta
Opole)

Krzanowitz zob. **Krzanowice** (gm. Reń-
ska Wieś)

Krzeszów 1946 zob. **Gryzów** też **Gryzów**

Krzewiaki, przys. wsi **Walce**

Strauchhäuser*, gm. Walce, pow. Krap-
kowice, woj. opolskie, par. Walce, dek.
Gościęcín

Krzęśl 1946 zob. **Krężel**

Krżisula zob. **Krzyżula**

Krzonki 1946 zob. **Korzonki** (par. Wyso-
ka)

Krzypice 1946 zob. **Skrzypiec**

Krzypiec 1946 zob. **Skrzypiec**

Krzywa Góra

Blumenthal*, gm. Pokój, pow. Namysłów,
woj. opolskie, par. Pokój, dek. Zagwízdzie
[50° 51' 53" N, 17° 52' 50" E]

Krzywe Góry 1946 zob. **Kwiatków** też **Kwiatkówka**

Krzywiczyzny † – DK

Krzywiczyzny Kolonia też **Walsztat**, przys. wsi **Krzywiczyzny** – DK

Krzywiczyzny Leśniczówka też **Drapak**, cz. wsi **Krzywiczyzny** – DK

Krzywizna † – DK

Krzywizny 1946 zob. **Obórki**

Krzyżankowice zob. **Krzyżanowice** – DK

Krzyżanowice † ❖

Kreuzenort*, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Krzyżanowice, dek. Tworków
[49° 58' 58" N, 18° 16' 10" E]

Krzyżanowice 1946 zob. **Gołuszowice**

Krzyżanowice też **Krzyżańcowice**, **Krzyżankowice** – DK

Krzyżańcowice zob. **Krzyżanowice** też **Krzyżankowice** – DK

Krzyże, cz. wsi **Czarnowąsy**

Kreuz*, dawniej gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Czarnowąsy, dek. Stare Siołkowice, od 1.01.2017 cz. miasta Opole

Krzyżkowice

pnp.: Chrościce i Chrościce 1946, Kröschen-dorf*, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Dytmarów, dek. Prudnik
[50° 17' 48" N, 17° 40' 32" E]

Krzyżowa 1946 zob. **Lipowa**

Krzyżowa Dolina

pnp.: Krojctal i Kolonisty 1946, Kreuzthal*, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Krasiejów, dek. Ozimek
[50° 39' 1" N, 18° 13' 16" E]

Krzyżowice

Kreisewitz*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Gołuszowice, dek. Głubczyce
[50° 10' 19" N, 17° 47' 50" E]

Krzyżowski Folwark, cz. wsi **Biadacz**

Kreuz, Kreuzwalde Ausbauten 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Luboszyce, dek. Stare Siołkowice

Krzyżowy Las zob. **Nowe Sady**

Krzyżula, cz. wsi **Łubniany**

Krzisula, Kreuzfelde 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Łubniany, dek. Stare Siołkowice

Książę też **Kolonia Książ**, przys. wsi **Wilamowa**

Fürstenvorwerk*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Stary Paczków, dek. Paczków

Książęce 1946 zob. **Wierzbnik**

Książę Łąka, przys. wsi **Dziergowice** – DG

Książę Wieś też **Leśnica-Książę Wieś**, cz. miasta **Leśnica**

Kzienzowiesch, Freidorf 1936, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Leśnica, dek. Leśnica

Książę Pole †

pnp.: Książępole i Książępole 1946, Knispel*, gm. Baborów, pow. Głubczyce,

woj. opolskie, par. Księżę Pole, dek. Kietrz
[50° 6' 20" N, 17° 57' 50" E]

Księżępole 1946 zob. **Księżę Pole**

Księżopole 1946 zob. **Księżę Pole**

Księżowola zob. **Farska Kolonia**

Księży Las, przys. wsi **Olszowa**
Xionslas, Andreashof 1936, gm. Ujazd,
pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par.
Strzelce Opolskie, dek. Strzelce Opolskie

Księży Las – DG

Księżyce 1946 zob. **Wierzbnik**

Kubice

pnp.: Kubinów i Kałuża 1946, Kaundorf*,
gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par.
Domaszkowice, dek. Nysa
[50° 28' 23" N, 17° 25' 59" E]

Kubinów 1946 zob. **Kubice**

Kubinów 1946 zob. **Skoroszyce**

Kucoby, do 31.12.2004 **Kuczoby**
Kutzoben, Halden 1936, gm. Olesno, pow.
Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj.
częstochowskie), par. Bodzanowice, dek.
Gorzów Śląski
[50° 52' 36" N, 18° 37' 19" E]

Kuczoby zob. **Kucoby**

Kudoba zob. **Chudoba** (gm. Lasowice
Wielkie)

Kuhlshof zob. **Kulikowe**

Kuhnau zob. **Kuniów**

Kujakowice Dolne

Nieder Kunzendorf*, gm. Kluczbork, pow.
Kluczbork, woj. opolskie, par. Kujakowice
Górne, dek. Kluczbork
[51° 0' 11" N, 18° 13' 55" E]

Kujakowice Górne †

Ober Kunzendorf*, gm. Kluczbork, pow.
Kluczbork, woj. opolskie, par. Kujakowice
Górne, dek. Kluczbork
[51° 0' 0" N, 18° 16' 32" E]

Kujatowice 1946 zob. **Sławniowice**

Kujau zob. **Kujawy**

Kujawy / Kujau (2008) †

Kujau*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice,
woj. opolskie, par. Zielina-Kujawy, dek.
Krapkowice
[50° 26' 36" N, 17° 48' 19" E]

Kulikowe zob. **Pustkowie Kulikowe**

Kummerhöhe 1936 zob. **Flaki** też **Dziubki**

Kunaty 1946 zob. **Sławniowice**

Kuniów †

Kuhnau*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork,
woj. opolskie, par. Kuniów, dek. Klucz-
bork
[50° 56' 49" N, 18° 13' 33" E]

Kuniów Osiedle, cz. wsi **Kuniów**

Kornmühle*, gm. Kluczbork, pow. Klucz-
bork, woj. opolskie, par. MB Wspomożenie
Wiernych w Kluczborku, dek. Kluczbork

Kunów 1946 zob. **Sławniowice**

Kunten zob. **Zawadzkie-Kąty**

Kunzendorf zob. **Trzebina**

Kup / Kupp (2009) †

pnp.: Kupy 1946, Kupp*, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Kup, dek. Stare Siołkowice [50° 48' 24" N, 17° 53' 6" E]

Kup Mały, przys. wsi **Ładza**

Klein Kupp, Salzbrunn Kolonie 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Kup, dek. Stare Siołkowice

Kupferberg zob. **Miedziana**

Kupferhammer zob. **Miedniki**

Kupp zob. **Kup**

Kupy 1946 zob. **Kup**

Kurcysz zob. **Kopanina**

Kurnica 1946 zob. **Kornica** też **Kornice**

Kuropas

pnp.: Kuropaszcz 1946, Korpitz, Korndorf 1936, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin [50° 29' 10" N, 17° 33' 25" E]

Kuropaszcz 1946 zob. **Kuropas**

Kurkawka też **Kuszówka**, przys. wsi **Raszowa**

Kuschofka, Kuschhofen 1936, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Raszowa (kozielska), dek. Leśnica

Kurzbach 1936 zob. **Różniątów**

Kurzejów 1946 zob. **Sidzina**

Kurzina zob. **Kurzynia**

Kurzynia, cz. wsi **Rudziniec**

Kurzina, Teicheck 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudziniec, dek. Ujazd

Kuschdorf zob. **Goszowice**

Kuschhofen 1936 zob. **Kuszówka**

Kuschnia zob. **Kuźnia**

Kuschnitza zob. **Kuźnica**

Kuschofka zob. **Kuszówka**

Kuszówka zob. **Kurkawka**

Kutkowice Nowe 1946 zob. **Nowe Kotkowice** też **Kotkowice Nowe**

Kutkowice Stare 1946 zob. **Stare Kotkowice** też **Kotkowice Stare**

Kutzoben zob. **Kucoby**

Kuzioren zob. **Kuziory**

Kuziory, przys. wsi **Chobie**

Kuzioren, Koben Kolonie 1934, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Grodziec, dek. Ozimek

Kuźnia, przys. wsi **Centawa**

Kuschnia, Eisenhammer 1936, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Centawa, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Kuźnia 1946 zob. **Trzebiszyn**

Kuźnia Ligocka zob. **Kuźnica Ligocka**

Kuźnia-Ligota 1946 zob. **Kuźnica Ligocka**

Kuźnia Nieborowska też **Nieborowska Kuźnia**, cz. wsi **Nieborowice** – DG

KUŹNIA RACIBORSKA † ‡ ❖ – DG

Kuźnia Raciborska-Bączkowiec zob. **Bączkowiec**, cz. miasta **Kuźnia Raciborska** – DG

Kuźnia Raciborska-Koniec zob. **Koniec**, cz. miasta **Kuźnia Raciborska** – DG

Kuźnia Raciborska-Nowy Świat zob. **Serbia**, cz. miasta **Kuźnia Raciborska** – DG

Kuźnia Raciborska-Parszywiec zob. **Par-szywiec**, cz. miasta **Kuźnia Raciborska** – DG

Kuźnia Raciborska-Serbia zob. **Serbia**, cz. miasta **Kuźnia Raciborska** – DG

Kuźnica, przys. wsi **Leśna**

Kuschnitza, Schmiedetal 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wysoka (ole-ska), dek. Olesno

Kuźnica, przys. wsi **Panoszów**

Schierokauer Hammer, Hegersfelder Hammer 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochow-skie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno

Kuźnica 1946 zob. **Miedniki**

Kuźnica Borecka, przys. wsi **Borki Wielkie**

Eisenhammer*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Borki Wielkie, dek. Olesno

Kuźnica Ligocka też **Kuźnia Ligocka**

pnp.: Ligota Kuźnica, Ligota Kuźnicka i Kuźnia-Ligota 1946, Ellguth Hammer*,

gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin
[50° 30' 26" N, 17° 39' 9" E]

Kuźniczka też **Kuźniczka Górna**, cz. mia-sta **Sośnicowice** – DG

Kuźniczka Dolna, cz. przys. **Sierakowiczki** (przys. wsi Sierakowice) – DG

Kuźniczka Górna zob. **Kuźniczka** – DG

Kühschmalz zob. **Kobiela**

Kwasno zob. **Kwaśno**

Kwaśno, przys. wsi **Chróścice**

Kwasno, Sauerfeld 1936, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścice, dek. Stare Siołkowice
[50° 47' 48" N, 17° 48' 21" E]

Kwiatkowiec 1946 zob. **Dziewiętlice**

Kwiatków też **Kwiatkówka**

pnp.: Krzywe Góry 1946, Blumenthal*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Koperniki, dek. Otmuchów
[50° 25' 31" N, 17° 15' 6" E]

Kwiatkówka zob. **Kwiatków**

Kwiatoniów

Blümsdorf*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Głubczyce, dek. Głubczyce
[50° 13' 38" N, 17° 47' 1" E]

Kwierucie, cz. wsi **Rzędowice**

Quirutsche, Mühlenberg 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Kwintaj 1946 zob. **Nieznowice**

Kzienzowiesch zob. **Leśnica-Księża Wieś**

L

Lacza 1946 zob. **Łacza** – DG

Lalok zob. **Osiedle Goj**

Lamsdorf zob. **Łambinowice**

Landsberg O.S. zob. **Gorzów Śląski**

Landsmierz zob. **Landzmierz**

Landzmierz / Landsmierz (2007)

Landsmierz, Neudeich 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Cisek, dek. Łany (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

[50° 18' 5" N, 18° 11' 49" E]

Lang zob. **Łęg** (gm. Zdieszowice)

Langenau zob. **Langowo** też **Langów**

Langenbrück O.S. zob. **Moszczanka**

Langendorf zob. **Bodzanów**

Langendorf zob. **Wielowieś** – DG

Langenfeld też **Langfeld** zob. **Długie Pole** też **Długopole**

Langfeld zob. **Długie Pole** też **Długopole**

Langlieben 1935 zob. **Długomilowice**

Langowo, do 31.12.2004 **Łęgi**, też **Langów**, przys. wsi **Tłustomosty** (dawny PGR) Langenau*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Kietrz, dek. Kietrz

Langów zob. **Langowo**

Langwiese zob. **Kolonia Długa**

Lanietz zob. **Łaniec** też **Łańce**

Larischhof zob. **Laryszów** – DG

Laryszów – DG

Las zob. **Prudnik-Las**

Lasaki też **Lasoki**

Lassoki, Weidenmoor 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sławików, dek. Łany [50° 10' 59" N, 18° 14' 39" E]

Lasisk zob. **Łaziska**

Laskarzowka zob. **Laskarzędka** – DG

Laskowice / Laskowitz (2010) też **Laskowice Oleskie**

Laskowitz, Kiefernwalde 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Tuły, dek. Zagwizdzie [50° 50' 49" N, 18° 7' 11" E]

Laskowice

Lasswitz, Hohenschanz 1936, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Nowy Browieniec, dek. Głogówek [50° 20' 0" N, 17° 42' 24" E]

Laskowice też **Leśne Kąty**, przys. wsi **Grądy**

Laskowitz, Waldwinkel 1936, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów (do 1982), par. Goświnowice (od 1982), w tym samym dek. Otmuchów

Laskowice 1946 zob. **Lasowice**

Laskowice Oleskie zob. **Laskowice**

Laskowiec też **Orzechów**

Haselvorwerk*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Kolnowice, dek. Prudnik (do 1990), dek. Biała (od 1990)
[50° 22' 50" N, 17° 34' 31" E]

Laskowitz zob. **Laskowice** też **Laskowice Oleskie** (gm. Lasowice Wielkie)

Laskowitz zob. **Laskowice** też **Leśne Kąty** (gm. Otmuchów)

Lasocice

pnp.: Lasoty i Lasota 1946, Lassoth, Grünfließ 1936, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Rusocin, dek. Nysa
[50° 32' 6" N, 17° 27' 38" E]

Lasoki zob. **Lasaki**

Lasota 1946 zob. **Lasocice**

Lasoty 1946 zob. **Lasocice**

Lasowice

pnp.: Laskowice 1946, Lasswitz, Höhendorf 1936, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Lasowice (do 1982), par. Maciejowice (od 1982), w tym samym dek. Paczków
[50° 30' 57" N, 17° 5' 54" E]

Lasowice Male / **Klein Lassowitz** (2010)
pnp.: Lasowiec 1945, Klein Lassowitz, Schlosswalden 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Lasowice Wielkie (do 1982), par. Chocianowice (od 1982), w tym samym dek. Kluczbork
[50° 54' 18" N, 18° 15' 36" E]

Lasowice Wielkie / **Gross Lassowitz** (2010) † ❖

pnp.: Lasowiec 1945, Gross Lassowitz, Oberwalden 1936, gm. Lasowice Wielkie,

pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Lasowice Wielkie, dek. Kluczbork
[50° 52' 13" N, 18° 13' 25" E]

Lasowiec 1945 zob. **Lasowice Male**

Lasowiec 1945 zob. **Lasowice Wielkie**

Lassoki zob. **Lasaki** też **Lasoki**

Lassoth zob. **Lasocice**

Lasswitz zob. **Laskowice**

Lasswitz zob. **Lasowice**

Lasy też **Ozimek-Lasy**, dawniej kolonia hutnicza Ozimka, obecnie cz. miasta **Ozimek**
Hüttendorf*, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ozimek, dek. Ozimek

Latarnia 1946 zob. **Kolnica**

Latscha zob. **Łącza** – DG

Laura zob. **Kopanina**

Lauschen 1936 zob. **Łowoszków**

Lärchenhag 1936 zob. **Bojszów** – DG

Lärchenhain 1936 zob. **Cieszanowice**

Läsen 1936 zob. **Łaziska**

Leboschowitz zob. **Leboszowice** – DG

Leboszowice – DG

Legelsdorf zob. **Ogiernicze**

Lehmgruben 1936 zob. **Słabiki**

Leimerwitz zob. **Ludmierzyce**

Leisnitz zob. **Lisięcice**

Lekartow zob. **Lekartów**

Lekartów

Lekartow, Mettich 1936, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Cyrprzanów, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)
[50° 4' 7" N, 18° 8' 24" E]

Lenarcice

pnp.: Linhartowice 1946, Geppersdorf*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Opawica, dek. Głubczyce
[50° 8' 22" N, 17° 37' 20" E]

Lenartowice też **Kędzierzyn-Koźle-Lenartowice**, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**
Lenartowitz, Waldbrücken 1936, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Kędzierzyn-Koźle-Błachownia Śląska, dek. Ujazd (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

Lenartowitz zob. **Lenartowice**

Lendzin zob. **Lędziny**

Leng zob. **Lęg** (cz. wsi Smolnica) – DG

Leng zob. **Lęg** (gm. Ciasna)

Leng zob. **Lęg** (gm. Nędza) – DG

Leng zob. **Lęg** (gm. Zdieszowice)

Lenkau zob. **Łąki Kozielskie**

Lenke zob. **Łąka**

Lenschütz zob. **Łężce**

Lentsch zob. **Łączki**

Lenzen 1936 zob. **Lędziny**

Lenzig 1936 zob. **Zalesie** (gm. Lasowice Wielkie)

Lenztal 1936 zob. **Zbicko**

Leobschütz zob. **Głubczyce**

Leobschütz Stadtforst zob. **Głubczyce-Las**

Leopold też **Gogolin-Leopold**, cz. miasta **Gogolin**

Leopoldshof*, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Obrowiec, dek. Leśnica (do 1990), dek. Krapkowice (od 1990)

Leopoldsberg zob. **Chwałkowice**

Leopoldsdorf zob. **Borek**

Leopoldshof zob. **Leopold**

Lerchenbusch 1936 zob. **Ligęzów**

Lerchenfeld 1936 zob. **Kobylno** (gm. Łubniany)

Lerchenfeld zob. **Skowronków** (gm. Głuchołazy)

Lerchenfeld zob. **Skowronów** też **Święty Krzyż** (gm. Pietrowice Wielkie)

Lerchenhof 1936 zob. **Kierchówki**

Leschane zob. **Lesiany** (gm. Walce)

Leschane zob. **Lesiany** (gm. Zdieszowice)

Leschna zob. **Leśna**

Leschnig zob. **Leśnik**

Leschnik zob. **Gorzów Śląski-Leśniki**

Leschnik zob. **Leśnik**

Leschnioken zob. **Leśniaki** też **Leśnioki**

Leschnitz zob. **Leśnica**

Lesiana też **Lesiany**, przys. wsi **Januszkowice**

Leschane, Waldig 1936, gm. Zdzieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Januszkowice, dek. Leśnica

Lesiany zob. **Lesiana**

Lesiany, przys. wsi **Stradunia**

Leschane, Oderstrasse 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Stradunia, dek. Gościęcín (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Lesie zob. **Leśnica** (dawny PGR)

Lesiec, przys. wsi **Narok**

Waldhof*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Narok, dek. Niemodlin (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Lesisko też **Leśnik**, przys. wsi **Żyrowa**

Waldhof*, gm. Zdzieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leśnica. Dawny folwark, opuszczony w latach 70. XX w.

Leszno 1946 zob. **Jędrzychów**

Leśna

Leschna, Mühlendorf O.S. 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do

31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wysoka (oleska), dek. Olesno [50° 49' 55" N, 18° 22' 45" E]

Leśne Kąty zob. **Laskowice**

Leśniaki też **Leśnioki**, przys. wsi **Poczółków**

Leschnioken, Waldhof 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień

LEŚNICA / LESCHNITZ (2008) † ‡ ❖

Leschnitz, Bergstadt O.S. 1936, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Leśnica, dek. Leśnica [50° 25' 41" N, 18° 11' 11" E]

Leśnica też **Lesie**, (dawny PGR), przys. wsi **Osiek Grodkowski**

Waldau*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kopice, dek. Grodków

Leśnica-Kowalików zob. **Kowalików**

Leśnica-Księża Wieś zob. **Księża Wieś**

Leśnica-Pokój zob. **Kowalików**

Leśnica-Stoki zob. **Stoki**

Leśnica-Wargale zob. **Wargale**

Leśniczówka k. **Gwoździec**, przys. wsi **Rogów Opolski**

Waldweiler*, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Rogów Opolski, dek. Prószków

Leśniczówka zob. **Walda**

Leśnik też **Łąka Paulinów** i **Pauliny**, cz. wsi **Mochów**

Wiese Pauliner*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Mochów-Pauliny, dek. Głogówek

Leśnik zob. **Lesisko**

Leśnik zob. **Leśniki**

Leśnik / Leschnig (2009) też **Leśniki**
pnp.: Leśniki i Letnik 1946, Leschnig,
Hegerswalde 1936, gm. Głogówek, pow.
Prudnik, woj. opolskie, par. Mochów-Pa-
uliny, dek. Głogówek
[50° 22' 30" N, 17° 50' 31" E]

Leśniki też **Gorzów Śląski-Leśniki**, cz.
miasta **Gorzów Śląski**
Leschnik, Feldhof 1936, gm. Gorzów
Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do
31.12.1998 woj. częstochowskie), par.
Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Leśniki też **Leśnik**, cz. wsi **Przysiecz**
Leschnik, Friedewalde 1936, gm. Prósz-
ków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie,
par. Prószków, dek. Prószków
Leśniki, przys. wsi **Golkowice** – DK

Leśniki 1946 zob. **Leśnik**

Leśnioki też **Leśniaki**

Leśny Dwór, cz. wsi **Sukowice**
Waldhof*, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-
-Koźle, woj. opolskie, par. Długomiłowice,
dek. Łany

Letnik 1946 zob. **Leśnik**

Leuber zob. **Lubrza**

Leuppusch zob. **Lubcz**

Lewice †
pnp.: Ławice 1946, Löwitz*, gm. Branice,
pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Lewice,
dek. Branice
[50° 6' 15" N, 17° 47' 58" E]

Lędziny / Lendzin (2008)
Lendzin, Lenzen 1936, gm. Chrzastowice,
pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par.
Chrzastowice, dek. Ozimek
[50° 40' 13" N, 18° 1' 48" E]

Libiąż też **Gorzów Śląski-Libiąż**, cz. mia-
sta **Gorzów Śląski**
Liebichau*, gm. Gorzów Śląski, pow.
Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj.
częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek.
Gorzów Śląski

Libischau zob. **Lubieszów**

Libiszów 1946 zob. **Lubieszów**

Lichinia zob. **Lichynia**

Lichten 1936 zob. **Zawada** (gm. Głogó-
wek)

Lichten zob. **Zawadno**

Lichtenberg zob. **Hobowiec**

Lichtenberg zob. **Kolnica**

Lichtenforst 1936 zob. **Lichynia**

Lichtenrode 1936 zob. **Osiecko**

Lichtenwalde 1931 zob. **Pólko**

Lichtenwalde 1931 zob. **Przysiecz**

Lichtenwalde Kolonie 1931 zob. **Kolonia**
Przysiecka też **Pólko**

Lichting 1935 zob. **Osiek Mały**

Lichynia / Lichinia (2008)
Lichinia, Lichtenforst 1936, gm. Leśnica,
pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par.
Zalesie Śląskie, dek. Leśnica
[50° 25' 14" N, 18° 14' 22" E]

Liebeich zob. **Wędryńka**

Liebeiche 1936 zob. **Wędrynia**

Liebenau zob. **Lubnów**

Liebenbach 1936 zob. **Lubieszów**

Liebenhain zob. **Barut**

Liebichau zob. **Gorzów Śląski-Libiąż**

Liebtal O.S. 1936 zob. **Luboszyce**

Liegensow zob. **Ligęzów**

Ligęzów, przys. wsi **Borki Wielkie**
Liegensow, Lerchenbusch 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Borki Wielkie, dek. Olesno

Ligota też **Ligota Grabińska**, osada wsi **Grabin**

Ellguth Grüben*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Grabin, dek. Skoroszyce. Nazwa urzędowa Ligota, osada wsi Grabin, zniesiona 1.01.2011

Ligota też **Ligota Krapkowicka**, przys. wsi **Żywocice**

Ellguth, Oderwiese 1936, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Krapkowice (do 1985), par. Żywocice (od 1985), w tym samym dek. Krapkowice

Ligota 1946 zob. **Ligota Dobrodzieńska**

Ligota 1946 zob. **Szydłowiec Śląski**

Ligota Bialska / Ellguth (2008) †
pnp.: Ligota Bielska 1946, Ellguth*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Ligota Bialska, dek. Biała
[50° 24' 46" N, 17° 40' 45" E]

Ligota Bielska 1946 zob. **Ligota Bialska**

Ligota Czamborowa / Tschammer Ellguth (2008)

Tschammer Ellguth*, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Izbicko, dek. Strzelce Opolskie
[50° 34' 21" N, 18° 10' 55" E]

Ligota Dobrodzieńska / Ellguth Gutten-tag (2008)

pnp.: Ligota 1946, Ellguth Guttentag*, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. p.w. Nawiedzenia NMP w Dobrodzieniu, dek. Dobrodzień
[50° 43' 57" N, 18° 24' 26" E]

Ligota Dolna

Nieder Ellguth*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krasków, dek. Kluczbork
[50° 58' 25" N, 18° 10' 19" E]

Ligota Dolna

pnp.: Dolna Ligota 1946, Nieder Ellguth*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Wysoka (strzelecka), dek. Leśnica
[50° 29' 43" N, 18° 7' 22" E]

Ligota Fyrlądzka, cz. wsi **Kuźnica Ligocka**

Ellguth Friedland*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin

Ligota Górna

Ober Ellguth*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kluczbork (p.w. MB Wspomożenia Wiernych), dek. Kluczbork
[50° 58' 13" N, 18° 15' 32" E]

Ligota Górna

nnp.: Górna Ligota 1946, Ober Ellguth*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Wysoka (strzelec-ka), dek. Leśnica
[50° 29' 13" N, 18° 9' 18" E]

Ligota Grabińska zob. **Ligota****Ligota Kradziejowska** zob. **Ligota Łabędzka** – DG**Ligota Krapkowicka** zob. **Ligota****Ligota Królewska** 1946 zob. **Ligota Wielka****Ligota Książęca**

Herzoglich Ellguth*, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Łubowice, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)
[50° 9' 19" N, 18° 13' 37" E]

Ligota Kuźnica 1946 zob. **Kuźnica Ligocka****Ligota Kuźnicka** 1946 zob. **Kuźnica Ligocka****Ligota Łabędzka** – DG**Ligota Mała / Klein Ellguth** (2011)

Klein Ellguth*, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Polska Cerekiew, dek. Łany
[50° 13' 57" N, 18° 5' 50" E]

Ligota Mała – DK**Ligota Oleska / Ellguth** (2006) też **Ligota Sternalicka**

Ellguth, Ellguth Ammern 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski
[50° 57' 29" N, 18° 32' 5" E]

Ligota Prószkowska / Ellguth Proskau (2010) †

nnp.: Ligota Pruszkowska 1946, Ellguth Proskau, Frei Proskau 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ligota Prószkowska, dek. Prószków
[50° 32' 53" N, 17° 50' 5" E]

Ligota Pruszkowska 1946 zob. **Ligota Prószkowska****Ligota Sternalicka** zob. **Ligota Oleska****Ligota Ścinawska** też **Ligotka**, przys. wsi **Przydroże Małe**

Ellguth-Steinau*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Ścinawa Mała, dek. Biała

Ligota Toszecka

Ellguth Tost*, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Płużnica Wielka, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)
[50° 27' 0" N, 18° 27' 30" E]

Ligota Tułowicka

Ellguth-Tillowitz, Steinaugrund 1936, gm. Tułowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tułowice, dek. Niemodlin
[50° 34' 41" N, 17° 39' 44" E]

Ligota Turawska / Ellguth Turawa (2012) †

Ellguth Turawa*, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ligota Turawska, dek. Zagwizdzie
[50° 47' 15" N, 18° 11' 9" E]

Ligota Wielka †

nnp.: Ligota Królewska 1946, Ellguth, Neuensee 1939, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów (do 1982), par. Ligota Wielka (od 1982), w tym samym dek. Otmuchów
[50° 29' 6" N, 17° 6' 39" E]

Ligota Wielka

Gross Ellguth*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościęcín, dek. Gościęcín
[50° 16' 51" N, 18° 1' 51" E]

Ligota Wolczyńska – DK

Ligota Zabrska też **Gliwice-Ligota Zabrska** †, cz. miasta **Gliwice** – DG

Ligota Zamecka

Schloss Ellguth*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kluczbork (par. p.w. MB Wspomożenia Wiernych), dek. Kluczbork
[50° 58' 29" N, 18° 13' 55" E]

Ligotka zob. **Ligota Ścinawska****Lindau** 1936 zob. **Wysoka****Linde** zob. **Lipowina****Linden** 1936 zob. **Chocim** też **Kocym****Lindenau** zob. **Lipniki****Lindendorf** 1936 zob. **Wyszków Śląski****Lindhag** 1936 zob. **Wielmierzowice****Lindhain** 1936 zob. **Kozłów** – DG**Lindenhof** zob. **Lipowa****Lindenhof** zob. **Wydale** też **Dziadowiec****Lindenhort** 1936 zob. **Lipiny****Lindhöh** 1936 zob. **Byczynica** też **Byczynice****Lindhöhe** 1936 zob. **Wysoka** (gm. Olesno)**Lindental** zob. **Lipieniec** też **Lipa Polna****Lindenvorwerk** zob. **Prudnik-Lipy****Lindewiese** zob. **Lipowa****Linhartowice** 1946 zob. **Lenarcice****Lipa Dolna** zob. **Lipieniec****Lipieniec** też **Lipa Dolna**, cz. wsi **Kalinowice**

Lindental*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Wysoka (strzelecka), dek. Leśnica

Lipine zob. **Lipiny****Lipiny**, przys. wsi **Jasienie**

Lipine, Lindenhort 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Lasowice Wielkie, dek. Kluczbork

Lipiny 1946 zob. **Lipno****Lipnik** 1946 zob. **Wyszków Śląski****Lipniki** †

pnp.: Lipowa 1946, Lindenau*, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Lipniki, dek. Paczków
[50° 32' 31" N, 17° 5' 34" E]

Lipno

pnp.: Lipiny 1946, Lippen*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 36' 41" N, 17° 36' 39" E]

Lipno też **Prudnik-Lipy**, dawny PGR, cz. miasta Prudnik

Lindenvorwerk*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Prudnik, dek. Prudnik

Lipowa

Polnisch Leipe, Neuleipe 1936, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dąbrowa, dek. Niemodlin
[50° 42' 15" N, 17° 40' 28" E]

Lipowa †

pnp.: Krzyżowa i Lipowa Śląska 1946, Deutsch Leippe*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Lipowa (grodkowska), dek. Grodków
[50° 43' 47" N, 17° 26' 16" E]

Lipowa †

pnp.: Lipowce 1946, Lindewiese*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Lipowa (nyska), dek. Prudnik
[50° 24' 6" N, 17° 27' 40" E]

Lipowa, kol. wsi **Pakoszów**

Lippowe, Lindenhof, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Lipowa 1946 zob. **Lipniki****Lipowa Śląska** 1946 zob. **Lipowa****Lipowce** 1946 zob. **Lipowa****Lipowina**, cz. wsi **Roszowice**

Lipowina, Linde, gm. Cisiek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Łany (do 1987), par. Nieznaszyn (od 1987), w tym samym dek. Łany

Lippen zob. **Lipno****Lippowe** zob. **Lipowa****Liptin** zob. **Lubotyń****Liptin Kolonie** zob. **Lubotyń Kolonia****Lipy** zob. **Prudnik-Lipy****Lisak**, przys. wsi **Gąsiorowice**

Lissok, Wernerau, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

Lischczok zob. **Liszczoł****Liszczok** zob. **Liszczoł****Lisi Kąt** 1946 zob. **Lisie Kąty****Lisice** 1946 zob. **Lisie Kąty****Lisie Kąty**

pnp.: Lisi Kąt, Lisice i Lisów 1946, Fuchswinkel*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Gościce, dek. Paczków
[50° 25' 33" N, 17° 0' 55" E]

Lisięcice †

pnp.: Łysocice 1946, Leisnitz*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Lisięcice, dek. Głubczyce
[50° 15' 47" N, 17° 52' 36" E]

Lisięcice Male zob. **Nowosady****Lisów** 1946 zob. **Lisie Kąty****Lissagora** zob. **Łysa Góra****Lissok** zob. **Lisak****Lisy** zob. **Dobroszowice****Liszczak** zob. **Liszczoł****Liszczoł / Liszczok** (2008) też **Liszczoł**, cz. wsi **Pietraszów**

pnp.: Liszczok 1946, Lischczok, Liszczok, Fuchswalde 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Świętej Rodziny w Zawadzkiem, dek. Zawadzkie

Liszcak 1946 zob. **Liszczok**

Lobedau zob. **Lubiatów**

Lobkowitz zob. **Łowkowice**

Lohnau zob. **Łany**

Lohnia zob. **Łany** też **Łany Male**

Lohniak zob. **Łoniak** też **Hubertus** – DG

Lomnitz zob. **Łomnica**

Lona-Lany zob. **Łany Wielkie** – DG

Lonczekstädt zob. **Łączki** – DG

Lonschnik zob. **Łącznik**

Lorenzberg zob. **Wawrzyszów** też **Ludowice**

Lorenzdorf zob. **Wawrzyńcowice**

Lorzendorf zob. **Wawrzyńcowskie**

Louisdorf zob. **Łojowice**

Louisenhof zob. **Patoka**

Louisenhütte zob. **Malicz** też **Dylowe**

Lowietzko zob. **Łowiecko**

Lowkowitz zob. **Łowkowice**

Lowoschau zob. **Łowosów**

Lösstal 1936 zob. **Śmicz**

Löwitz zob. **Lewice**

Lubcz

pnp.: Lubsze, Lubsza i Lubrza 1946, Leupusch*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Grodków, dek. Grodków
[50° 43' 8" N, 17° 21' 6" E]

Lubek zob. **Łubki** – DG

Lubek zob. **Łubki** też **Lubek** – DG

Lubiatowice też **Rozalia**, przys. wsi **Komorzo** – DK

Lubiatów

pnp.: Łobodów 1946, Lobedau*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Lasowice w dek. Paczków (do 1982), par. Ligota Wielka w dek. Otmuchów (od 1982)

[50° 29' 42" N, 17° 4' 50" E]

Lubie zob. **Łubie** – DG

Lubienia / Sacken (2014) też **Lubienie**

pnp.: Lubina 1946, Sacken*, gm. Popielów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Popielów, dek. Stare Siołkowice
[50° 50' 37" N, 17° 46' 32" E]

Lubienie zob. **Lubienia**

Lubieszów / Libischau (2011)

pnp.: Libiszów 1946, Libischau, Liebenbach 1936, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Bierawa, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

[50° 15' 36" N, 18° 16' 3" E]

Lubina 1946 zob. **Lubienia** też **Lubienie**

Lubnów

Liebenau*, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwizdzie

[50° 57' 41" N, 17° 55' 25" E]

Lubojanski zob. **Lubojąnskie** też **Lubojąński**

Lubojąński zob. **Lubojąnskie**

Lubojańskie też **Lubojański**, cz. wsi **Klekotna**

Lubojanski, Fuchssteig 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Wysoka (oleska), dek. Olesno

Luboschütz zob. **Luboszyce**

Luboszyce / Luboschütz (2010) †

Luboschütz, Liebtal O.S. 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Luboszyce, dek. Stare Siołkowice [50° 43' 45" N, 17° 57' 33" E]

Lubotyń

Liptin*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Dzierżysław, dek. Kietrz [50° 3' 14" N, 17° 56' 34" E]

Lubotyń-Kolonia, kol. wsi **Lubotyń**

Liptin Kolonie*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Dzierżysław, dek. Kietrz

Lubowitz zob. **Łubowice**

Lubrza † ❖

pnp.: Nowa Naprawa 1946, Leuber*, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Lubrza, dek. Prudnik [50° 20' 6" N, 17° 37' 38" E]

Lubrza 1946 zob. **Lubcz**

Lubsza 1946 zob. **Lubcz**

Lubsze 1946 zob. **Lubcz**

Ludmierzyce

Leimerwitz*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Pilszcz, dek. Branice [50° 1' 59" N, 17° 54' 16" E]

Ludwigsdorf zob. **Charbielin**

Ludwigsdorf-Erzfeld 1941 zob. **Biadacz** (par. Bąków)

Ludwigstal 1936 zob. **Dolędzin**

Ludwików 1946 zob. **Charbielin**

Lug zob. **Ług** (gm. Dobrzeń Wielki)

Lug zob. **Ług** (gm. Olesno)

Lug zob. **Ług** – DK

Lugendorf 1936 zob. **Łubniany**

Luginsland zob. **Ług** (gm. Dobrzeń Wielki)

Lugnian zob. **Łubniany**

Lugnian Dombrowka zob. **Dąbrówka Łubniańska**

Luisenhof 1936 zob. **Koszyce**

Luisental 1934 zob. **Kędzierzyn-Koźle-Miejsce Klodnickie**

Lwoviany też **Osada Lwowska**

Schlegenberg*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Głubczyce, dek. Głubczyce [50° 13' 48" N, 17° 48' 38" E]

Lwowska też **Kolonia Suchodaniec i Suchodaniec Kolonia**, kol. w gminie Izbicko Sucho-Danietz Kolonie, Zu Trockenfeld, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Sucha, dek. Strzelce Opolskie

Ł

Łabędy też **Gliwice-Łabędy** † ‡, cz. miasta **Gliwice** – DG

Ładza

Salzbrunn*, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Kup, dek. Stare Siołkowice

[50° 51' 5" N, 17° 51' 56" E]

Łagiewnice 1946 zob. Ogiernicze**Łagiewniki Małe †**

Klein Lagiewnik, Hedwigsruh 1936, gm. Pawonków, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Łagiewniki Małe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)

[50° 41' 5" N, 18° 31' 17" E]

Łagiewniki Małe Kolonia też **Kolonia Łagiewniki Małe i Stara Kolonia**, cz. wsi **Łagiewniki Małe**

Klein Lagiewnik Kolonie też Kolonie Klein Lagiewnik, Hedwigsruh Kolonie też Kolonie Hedwigsruh 1936, gm. Pawonków, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Łagiewniki Małe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)

Łambinowice † ❖

Lamsdorf*, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Łambinowice, dek. Skoroszyce

[50° 32' 20" N, 17° 33' 17" E]

Łaniec / Lanietz (2011) też Łańce

pnp.: Łańce 1946, Lanietz, Hirschgraben 1936, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Grzędzin, dek. Łany

Łanów, cz. wsi **Czarnolas**

Königswalde, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Chróścina (grodkowska) w dek. Grodków (do 1985), par. Skoroszyce w dek. Skoroszyce (od 1985)

[50° 35' 57" N, 17° 20' 3" E]

Łanów zob. Wielochów**Łany / Lohnau (2007) † ‡**

Lohnau*, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Łany, dek. Łany

[50° 12' 39" N, 18° 11' 36" E]

Łany też **Łany Małe**

Lohnia, Hubenland 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Chechło, dek. Ujazd

[50° 23' 20" N, 18° 25' 45" E]

Łany Małe zob. Łany**Łany Wielkie – DG****Łańce** zob. **Łaniec****Łańce 1946 zob. Łaniec** też **Łańce****Łaskarzędz – DG****Ławice 1946 zob. Lewice****Łaziska / Lasisk (2008)**

Lasisk, Läsen 1936, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

[50° 35' 18" N, 18° 21' 50" E]

Łącza – DG**Łączany 1946 zob. Gródczanki****Łączki 1946 zob. Krasne Pole****Łączki** zob. **Markowice****Łączki – DG****Łączki**, część wsi **Biskupów**

Lentsch*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Biskupów, dek. Głuchołazy

Łącznik / Lonschnik (2008) †
Lonschnik, Wiesengrund 1936, gm. Biała,
pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łącznik,
dek. Biała
[50° 27' 10" N, 17° 43' 54" E]

Łąka †
Wiesau*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj.
opolskie, par. Łąka, dek. Otmuchów
[50° 23' 30" N, 17° 12' 58" E]

Łąka / Lenke (2008)
pnp.: Łęka 1946, Lenke, Mühlwiesen 1936,
gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie,
par. Radawie, dek. Dobrodzień
[50° 46' 6" N, 18° 17' 11" E]

Łąka zob. **Kalków-Łąka**

Łąka 1946 zob. **Łąka Prudnicka**

Łąka Książęca 1946 zob. **Łąka Prudnicka**

Łąka Paulinów zob. **Leśnik**

Łąka Prudnicka †
pnp.: Łąka, Łąki i Łąka Książęca 1946,
Gräflich Wiese*, gm. Prudnik, pow. Prudnik,
woj. opolskie, par. Łąka Prudnicka,
dek. Prudnik
[50° 18' 50" N, 17° 31' 43" E]

Łąki, przys. wsi **Kadlub Wolny**
Wiesen*, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj.
opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień
[50° 47' 9" N, 18° 22' 41" E]

Łąki 1946 zob. **Łąka Prudnicka**

Łąki 1946 zob. **Łąki Kozielskie**

Łąki Kozielskie / Lenkau (2008)
pnp.: Łąki i Łąki Śląskie 1946, Lenkau,
Wolfswiesen 1936, gm. Leśnica, pow.

Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Ra-
szowa (kozielska), dek. Leśnica
[50° 24' 2" N, 18° 12' 44" E]

Łąki Śląskie 1946 zob. **Łąki Kozielskie**

Łęg – DG

Łęg, cz. miasta **Zdzieszowice**
Leng, Theresienhof 1936, gm. Zdzieszo-
wice, pow. Krapkowice, woj. opolskie,
par. Jasiona (do 1983), par. Rozwadza (od
1983), w tym samym dek. Leśnica

Łęg, cz. wsi **Krępna**
Lang, Oderhöfe 1936, gm. Zdzieszowice,
pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Ja-
siona (do 1983), par. Rozwadza (od 1983),
w tym samym dek. Leśnica

Łęg, cz. wsi **Smolnica** – DG

Łęg, cz. wsi **Zborowskie**

Leng*, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj.
śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochow-
skie), par. Zborowskie, dek. Olesno

Łęgi 1946 zob. **Gościejowice**

Łęgi zob. **Langowo**

Łęka 1946 zob. **Łąka** (par. Radawie)

Łężce / Lenschütz (2011) †
Lenschütz*, gm. Reńska Wieś, pow. Kę-
dzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Łężce,
dek. Gościęcina (do 1990), dek. Koźle (od
1990)
[50° 17' 41" N, 18° 4' 6" E]

Lobodów 1946 zob. **Lubiatów**

Łojowice
Louisdorf*, gm. Wiązów, pow. Strzelin,
woj. dolnośląskie (do 31.12.1998 woj.
wrocławskie), par. Gnojna, dek. Grodków
[50° 44' 18" N, 17° 12' 42" E]

Łomnica †

Lomnitz, Gnadenkirch 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Łomnica, dek. Olesno
[50° 49' 35" N, 18° 31' 47" E]

Łoniak też **Hubertus**, cz. wsi **Dąbrówka** – DG

Łoś 1946 zob. **Oś**

Łowieckie 1946 zob. **Łowiecko**

Łowiecko, cz. wsi **Miedziana**

pnp.: Łowieckie 1946, Lowietzko, Jagdheim, gm. Tarnów Opolski, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Przywory, dek. Kamień Śląski (od 1990)

Łowkowiec †

Lowkowitz, Bienendorf 1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Łowkowiec, dek. Kluczbork
[51° 2' 13" N, 18° 14' 46" E]

Łowkowiec / Lobkowitz (2008)

Lobkowitz, Jägershausen 1936, gm. Strzelczki, pow. Krapkowitz, woj. opolskie, par. Komorniki, dek. Krapkowitz
[50° 26' 15" N, 17° 53' 15" E]

Łowosów

pnp.: Wołosów 1946, Lowoschau, Lauschen 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Olesno, dek. Olesno
[50° 52' 12" N, 18° 22' 37" E]

Łubie – DG

Łubie Dolne, cz. wsi **Łubie** – DG

Łubie Górne, cz. wsi **Łubie** – DG

Łubki też **Lubek** – DG

Łubniany / Lugnian (2010) † ❖

pnp.: Ługniany 1946, Lugnian, Lugendorf 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Łubniany, dek. Stare Siołkowitz
[50° 46' 46" N, 18° 0' 5" E]

Łubowice / Lubowitz (2008) †

Lubowitz*, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Łubowice, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)
[50° 9' 39" N, 18° 14' 18" E]

Ług, cz. wsi **Chróścice**

Lug, Luginsland, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścice, dek. Stare Siołkowitz

Ług, kol. wsi **Uszyce** – DK

Ługi, kol. wsi **Kucoby**

Lug, Dreihäuser 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Bodzanowice, dek. Gorzów Śląski

Ługniany 1946 zob. **Łubniany**

Łysa Góra, przys. wsi **Zborowskie**

Lissagora, Fuchsberg 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zborowskie, dek. Olesno

Łysica, przys. wsi **Brynica** – DK

Łysocice 1946 zob. **Liszęcice**

M

Maciejewska Kolonia 1946 zob. **Kobyła Góra**

Maciejowice †

Matzwitz, Mühlrain 1936, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Lasowice (do 1982), par. Maciejowice (od 1982), w tym samym dek. Paczków
[50° 30' 12" N, 17° 8' 45" E]

Maciejowice 1946 zob. **Mieszkowice**

Maciejowska Kolonia 1946 zob. **Kobyła Góra**

Maciejów

Matzdorf*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Łowkowice, dek. Kluczbork
[51° 2' 1" N, 18° 16' 49" E]

Maciejów też **Zabrze-Maciejów †**, cz. miasta **Zabrze** – DG

Maciowakierz 1946 zob. **Maciowakrze**

Maciowakrze / Matzkirch (2014) †
pnp.: Maciowakierz 1946, Matzkirch*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Maciowakrze, dek. Kietrz
[50° 11' 16" N, 18° 1' 56" E]

Maćkowice 1946 zob. **Maszkowice**

Magnuszowice

Gross Mangersdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Gracze, dek. Niemodlin
[50° 42' 4" N, 17° 36' 2" E]

Magnuszowice Małe 1946 zob. **Magnuszowiczki**

Magnuszowiczki

pnp.: Małe Magnuszowice i Magnuszowice Małe 1946, Klein Mangersdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Gracze, dek. Niemodlin
[50° 41' 41" N, 17° 36' 39" E]

Mahlhof 1936 zob. **Malichów**

Mainczok zob. **Mańczok**

Maiwald 1936 zob. **Zacharzowice** – DG

Majchów 1946 zob. **Malichów**

Makau zob. **Maków**

Makowczyce / Makowtschütz (2008)

Makowtschütz, Mohntal 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), miejscowość ta przynależy do 3 parafii: 1) Dobrodzień (par. p.w. Nawiedzenia NMP), 2) Myślińska, 3) Szemrowice, wszystkie par. w tym samym dek. Dobrodzień
[50° 44' 7" N, 18° 23' 0" E]

Makowice †

Mogwitz, Breitenfeld 1936, gm. Skoroszycy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Makowice, dek. Skoroszycy
[50° 33' 56" N, 17° 22' 54" E]

Makowtschütz zob. **Makowczyce**

Maków †

Makau*, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Maków, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)
[50° 6' 26" N, 18° 5' 32" E]

Malapane zob. **Ozimek**

Malapanestrasse 1936 zob. **Będowskie** też **Kolonowskie-Bendawice**, **Kolonowskie-Będowskie**

Malchow zob. **Malichów**

Malerzowice Małe

pnp.: Młynów 1946, Klein Mahlendorf*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów (do 1982), par. Goświnowice (od 1982), w tym samym dek. Otmuchów
[50° 30' 3" N, 17° 11' 58" E]

Malerzowice Wielkie

pnp.: Młynarzowice 1946, Gross Mahlendorf*, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Bielice, dek. Skoroszyce
[50° 35' 7" N, 17° 29' 40" E]

Malichów / Malchow (2008), przys. wsi **Warłów**

pnp.: Majchów 1946, Malchow, Mahlhof 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Szemrowice, dek. Dobrodzień

Malicz też **Dylowe**, przys. wsi **Laskowice** (Ieśniczówka)

Louisenhütte*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Tuły, dek. Zagwiździe

Malina też **Opole-Malina** †, cz. miasta **Opole**

Malino, Malsdorf 1936, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Groszowice (do 1993), par. Opole-Malina (od 1993), w tym samym dek. Opole

Malinie też **Gwosdzianer Mühle** zob. **Maliny****Malino** zob. **Malina****Malinów**, cz. wsi **Zębowice**

Amalienhof*, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień

Maliny, cz. wsi **Gwoździany**

Malinie też Gwosdzianer Mühle, Brechenmühle 1936, gm. Pawonków, pow. Lublińiec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (do 1986), par. Gwoździany (od 1986), w tym samym dek. Dobrodzień

Malkowice / Malkowitz (2009), do 31.12.2006 **Malkowice**, przys. wsi **Twardawa**

Malkowitz, Kleinau 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Twardawa, dek. Gościęcín

Malkowitz zob. **Malkowice** też **Malkowice****Malków** zob. **Marianków****Mallnie** zob. **Malnia****Malnia / Malnie** (2010) też **Malnie** †

pnp.: Malnie 1946 (do 1996), Mallnie, Odergrund 1936, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Krapkowice-Otmęt w dekanacie Krapkowice (do 1981), par. Malnia (od 1981), do 1990 w dek. Krapkowice, a od 1990 w dek. Kamień Śląski
[50° 31' 7" N, 17° 58' 8" E]

Malnie 1946 zob. **Malnia****Malsdorf** 1936 zob. **Malina****Mała Gola** zob. **Golka****Mała Góra** też **Górka**, **Góra Mała**, przys. wsi **Góra**

pnp.: Małe Góry i Góry Małe 1946, Klein Guhrau*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Rogi, dek. Niemodlin

Mała Grudynia 1946 zob. **Grudynia Mała**

Mała Myślina 1946 zob. **Myślina** (gm. Ozimek)

Mała Myślina 1946 zob. **Myślinka** (gm. Dobrodzień)

Mała Nowinka 1946 zob. **Nowa Wieś Mała** też **Nowina Mała** i **Nowinka**

Mała Paczyna 1946 zob. **Paczyna Mała** – DK

Mała Pradzina 1946 zob. **Prężynka**

Mała Prążyna (Prężyna) 1946 zob. **Prężynka**

Mała Warta zob. **Bardno**

Mała Wieś 1946 zob. **Jegielnica** też **Jajielnica**

Małe Głogowice zob. **Golka**

Małe Góry 1946 zob. **Górka** też **Mała Góra** i **Góra Mała**

Małe Karłowice 1946 zob. **Karłowice Małe**

Małe Klisino zob. **Klisinko**

Małe Magnuszowice 1946 zob. **Magnuszowiczki**

Małe Piątkowice zob. **Jutrocice Górne**

Małe Przydroże 1946 zob. **Przydroże Małe**

Małe Staniszcze 1946 zob. **Staniszczce Małe**

Małe Strzelce 1946 zob. **Strzeleczyki**

Małe Tułowice zob. **Tułowice Małe**

Malkowice zob. **Malkowice**

Mały Kotorz 1946 zob. **Kotórz Mały**

Mannsdorf zob. **Mańkowice**

Mańczok, przys. wsi **Grabczok**
Mainczok, Hirschau też Meinfeld 1936, gm. Murów, pow. ziemski Opolo, woj. opolskie, par. Łubniany, dek. Stare Siołkowice
[50° 49' 57" N, 17° 59' 34" E]

Mańkowice

pnp.: Wola 1946, Mannsdorf*, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Jasienica Dolna, dek. Skoroszyce
[50° 29' 45" N, 17° 28' 47" E]

Marce, cz. wsi **Wędzina**

Marzen, Mittenwald 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wędzina, dek. Olesno

Marcinek zob. **Morcinek**

Marcinów 1946 zob. **Żelazna**

Mardenie zob. **Martynie**

Margaretenhof 1936 zob. **Marzatka**

Margsdorf zob. **Markotów Duży** też **Markotów** – DK

Marianków też **Malków**, cz. wsi **Walce**
Mariannenhof, Marienhof, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Walce, dek. Gościęcín

Marianków, przys. wsi **Twardawa**
 Marienhof*, gm. Głogówek, pow. Prudnik,
 woj. opolskie, par. Twardawa, dek. Goś-
 cięcin

Mariannenhof zob. **Marianków** też **Mal-
 ków**

Marianów zob. **Czerwona**

Marienu zob. **Czerwona** też **Marianów**
 i **Kolonia Marianów**

Mariensfeld zob. **Oś**

Mariengrund 1936 zob. **Poręba** (gm.
 Leśnica)

Marienhof zob. **Marianków** (gm. Gło-
 gówek)

Marienhof zob. **Marianków** też **Malaków**
 (gm. Walce)

Markdorf 1936 zob. **Markowice**

Markersdorf zob. **Markowice** też **Łączki**

Marklinden 1936 zob. **Pluźnica Wielka**

Markocice 1946 zob. **Łączki** też **Mar-
 kowice**

Markotów zob. **Markotów Duży** – DK

Markotów Duży – DK

Markotów Mały

Klein Margsdorf*, gm. Wołczyn, pow.
 Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica,
 dek. Kluczbork
 [50° 59' 54" N, 18° 6' 8" E]

Markowa zob. **Markowe** też **Markowo**

Markowe też **Markowa** i **Markow**, przys.
 wsi **Brynica**

Märkerei*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork,
 woj. opolskie, par. Zawiesz, dek. Zagwiz-
 dzie

Markowice, do 11.12.1998 **Łączki**

pnp.: Markocice i Markwatowice 1946,
 Markersdorf*, gm. Głucholazy, pow. Nysa,
 woj. opolskie, par. Polski Świątów, dek.
 Głucholazy
 [50° 23' 23" N, 17° 19' 51" E]

Markowice też **Racibórz-Markowice** †,
 cz. miasta **Racibórz**

Markowitz, Markdorf 1936, gm. Racibórz,
 pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998
 woj. katowickie), par. Racibórz-Markowice,
 dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek.
 Kuźnia Raciborska (1990–1992), dek. Ra-
 cibórz (od 1992)
 [50° 6' 45" N, 18° 16' 32" E]

Markowiczki, cz. miasta **Racibórz**

Klein Markowitz, Klein Markdorf 1936,
 gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. ślą-
 skie (do 31.12.1998 woj. katowickie),
 par. Racibórz-Markowice, dek. Racibórz-
 -Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska
 (1990–1992), dek. Racibórz (od 1992)

Markowitz zob. **Markowice**

Markowo zob. **Markowa** też **Markowe**

Markwatowice 1946 zob. **Łączki** też
Markowice

Marsche zob. **Marsze** też **Marszów**

Marscholken zob. **Marszałki**

Marscholki zob. **Marszałki** – DG

Marszałki, kol. wsi **Stanica** – DG

Marszałki, przys. wsi **Turawa**

Marscholken, Kolonie Turawa 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Kotórz Wielki, dek. Ozimek

Marsze zob. **Marszów**

Marszów też **Marsze**, przys. wsi **Krasna Góra**

Marsche*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Grabin, dek. Skoroszyce

Martinsfeld 1936 zob. **Martynie**

Martinsgrün 1936 zob. **Morcinek** (par. Stare Budkowice, dek. Zagwiździe)

Martynie, cz. wsi **Kobylno**

Mardenie, Martinsfeld 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Jełowa, dek. Zagwiździe

Marzatka, przys. wsi **Szemrowice**

Marzatka, Margaretenhof 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Szemrowice, dek. Dobrodzień

Marzen zob. **Marce**

Maschkowitz zob. **Maszkowice**

Masów / Massow (2010)

Massow*, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Łubniany, dek. Stare Siolkowice
[50° 45' 34" N, 17° 58' 50" E]

Massdorf 1936 zob. **Mierzęcin** (gm. Pawłowiczki)

Massow zob. **Masów**

Maszkowice, przys. wsi **Buków**

nnp.: Maćkowice 1946, Maschkowitz*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kałków, dek. Otmuchów

Mathesdorf zob. **Maciejów** – DG

Matzdorf zob. **Maciejów**

Matzkirch zob. **Maciowakrze**

Matzwitz zob. **Maciejowice**

Mauschdorf 1936 zob. **Myszowice**

Mauschwitz zob. **Myszowice**

Maxwaldau 1936 zob. **Szczyty**

Märkerei zob. **Markowe** też **Markowa**

Märzdorf zob. **Żelazna**

Mądrozów, przys. wsi **Złotogłowice**

nnp.: Złotogłowice 1946, Weitzenberg*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Złotogłowice, dek. Nysa

Mechnica / Mechnitz (2011) †

Mechnitz*, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Mechnica, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)
[50° 24' 3" N, 18° 3' 55" E]

Mechnice

Muchenitz, Moosdorf 1936, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścina (opolska), dek. Prószków
[50° 39' 57" N, 17° 49' 36" E]

Mechnitz zob. **Banatki** (przys. wsi Mechnica)

Mechnitz zob. **Mechnica** (gm. Reńska Wieś)

Mechtal zob. **Miechowice** – DG

Medar-Blechhammer zob. **Blachownia Śląska**

Meinfeld 1936 zob. **Mańczok**

Meisenbusch 1936 zob. **Goszyce** – DG

Meszno

pnp.: Miedzyn 1946, Mösen*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Ratnowice, dek. Otmuchów
[50° 26' 11" N, 17° 9' 21" E]

Mettich 1936 zob. **Lekartów**

Miasteczko, cz. miasta **Prószków** (ul. I. Krasickiego, Stawowa i Słoneczna)
Neustadt*, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków

Michaelsfeld ok. 1939 zob. **Michalotka**

Michalotka też **Michalotka**, cz. wsi **Dylaki**

Michalotka, Michaelsfeld ok. 1939, gm. Ozimek, pow. ziemski opolski, woj. opolskie, par. Dylaki, dek. Ozimek

Michalotka zob. **Michalotka**

Michalkowice

Michelsdorf*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Branice, dek. Branice
[50° 4' 44" N, 17° 47' 45" E]

Michalkowo 1946 zob. **Michalówek**

Michalówek

pnp.: Michalkowo 1946, Michelsdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 38' 23" N, 17° 40' 21" E]

Michelsdorf zob. **Michalkowice** (gm. Branice)

Michelsdorf zob. **Michalówek** (gm. Niemodlin)

Michowice zob. **Frydrychów**

Miechowa – DK

Miechowice też **Bytom-Miechowice** † ‡, cz. miasta **Bytom** – DG

Miechowicz zob. **Bytom-Miechowice** – DG

Miedar zob. **Miedary** – DG

Miedary † – DG

Miedniki, n. nieużywana, ostatni raz wystąpiła w 1968, dawna wieś zatopiona w wyniku utworzenia Jeziora Nyskiego; należała do parafii Jana Chrzciciela w Nysie (Nysa-Średnia Wieś), a od 1941 do par. Matki Boskiej Bolesnej w Nysie (Nysa-Górna Wieś – OO. Werbiści)
pnp.: Kuźnica 1946, Kupferhammer*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie

Miedonia też **Racibórz-Miedonia**, cz. miasta **Racibórz**

Niedane, Oderfurt O.S. 1936, gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Racibórz-Stara Wieś, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Miedziana / Kupferberg (2008)

Kupferberg*, gm. Tarnów Opolski pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Kamień Śląski (do 1981), do 1990 w dek. Strzelce Opolskie, a od 1990 w dek. Kamień Śląski, par. Przywory (od 1981), do 1990 w dek. Krapkowice, a od 1990 w dek. Kamień Śląski

[50° 33' 35" N, 18° 1' 54" E]

Miedzyn 1946 zob. **Meszno**

Miejsce Kłodnickie też **Kędzierzyn-Koźle-Miejsce Kłodnickie**, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**

pnp.: Miejsce nad Kłodnicą 1946, Miesce, Luisental 1934, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Kędzierzyn-Koźle-Sławięcice, dek. Ujazd (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)
[50° 22' 42" N, 18° 16' 10" E]

Miejsce nad Kłodnicą 1946 zob. **Miejsce Kłodnickie** też **Kędzierzyn-Koźle-Miejsce Kłodnickie**

Miejsce nad Odrą 1946 zob. **Miejsce Odrzańskie**

Miejsce Odrzańskie / Mistitz (2007)

pnp.: Miejsce nad Odrą i Podlesie 1946, Mistitz, Schönblick 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Sławików, dek. Łany
[50° 11' 42" N, 18° 13' 21" E]

Mierzejów, cz. miasta **Pyskowice** zob. **Mierzejów** – DG

Mierzenzin zob. **Mierzęcin** (gm. Pawłowiczki)

Mierzenzin zob. **Mierzęcin** (gm. Polska Cerekiew)

Mierzęcin

Mierzenzin, Massdorf 1936, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościęcín, dek. Gościęcín
[50° 17' 53" N, 17° 59' 22" E]

Mierzęcin / Mierzenzin (2011)

Mierzenzin, Friedrichsdorf 1939, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Grzędzin, dek. Łany
[50° 11' 0" N, 18° 5' 1" E]

Miesce zob. **Miejsce Kłodnickie**

Mieszkowice

pnp.: Maciejowice 1946, Dittmannsdorf*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Szybowice, dek. Prudnik
[50° 22' 49" N, 17° 29' 28" E]

Mikolin też **Nikolin**

pnp.: Mikoliń 1946, Nikoline, Niklasfahre 1936, gm. Lewin Brzeski, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin
[50° 47' 28" N, 17° 41' 59" E]

Mikoliń 1946 zob. **Mikolin**

Mikołajowa też **Mikołajów**

Niklasdorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Gałęczycze, dek. Grodków
[50° 40' 34" N, 17° 15' 24" E]

Mikołajów zob. **Mikołajowa**

Mikulczyce też **Zabrze-Mikulczyce** † ‡, cz. miasta **Zabrze** – DG

Mikultschütz zob. **Mikulczyce** – DG

Milice

Militsch*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Grudynia Wielka, dek. Gościęcín
[50° 15' 21" N, 17° 56' 4" E]

Militsch zob. **Milice**

Millowitz zob. **Milowice**

Milowice 1946 zob. **Milowice**

Miloszowice, kol. wsi **Gotartów**

Benjaminthal*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kluczbork (p.w. NSPJ), dek. Kluczbork

Milowice / Mühlisdorf (2008)

pnp.: Milowice 1946, Mühlisdorf*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Śmicz, dek. Biała
[50° 23' 37" N, 17° 36' 28" E]

Milowice, cz. wsi Polska Cerekiew

Millowitz*, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Polska Cerekiew, dek. Łany

Minerva zob. Minerwa**Minerwa, cz. wsi Zborowskie**

Minerva*, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zborowskie, dek. Olesno

Minnaberg zob. Pyskowice-Mierzejów – DG**Miodówka 1946 zob. Starowice Dolne****Mionów / Polnisch Müllmen (2009)**

Polnisch Müllmen też Müllmen, Niederode 1939, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Wierzch, dek. Głogówek
[50° 22' 44" N, 17° 47' 30" E]

Mirków Śląski 1946 zob. Skoroszyce**Mischagora zob. Mysia Góra – DG****Mischline zob. Myślina (gm. Dobrodzień)****Mischline zob. Myślina (gm. Ozimek)****Mischliner Ausbauten zob. Myślina****Mistitz zob. Miejsce Odrzańskie****Mittel und Nieder Richterstal 1936 zob. Zdziechowice Dolne – DK****Mittel und Nieder Seichwitz zob. Zdziechowice Dolne – DK****Mitteldorf 1936 zob. Brewkowie****Mitteldorf 1936 zob. Kopania (gm. Ciasna)****Mitteldorf 1936 zob. Ściegna****Mittelneuland zob. Średnia Wieś****Mittenbrück O.S. 1934 zob. Raszowa****Mittenwald 1936 zob. Marce****Mittenwalde 1936 zob. Nowa Jamka****Mlinki zob. Młynki****Mlynek zob. Mlynek****Młodnik / Süssenrode (2009)**

pnp.: Siserod, Syserod i Syseród 1946, Süssenrode*, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dąbrówka Dolna, dek. Zagwizdzie
[50° 55' 15" N, 18° 2' 22" E]

Młodoszowice

pnp.: Cyndal 1946, Zindel*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kolnica, dek. Grodków
[50° 46' 19" N, 17° 19' 59" E]

Młodziejowice też Karolina, przys. wsi Wróblin (dawny PGR)

Karolinenhof*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Naczęsławice, dek. Gościęcín

Młyn nad Bierawką, przys. wsi Pilchowice – DG

Młyn (u) Tila zob. **Młyn-Til**

Młynarzowice 1946 zob. **Malerzowice Wielkie**

Młynek, przys. wsi **Kadłub Wolny**

Młynek, Pfarrgut 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień

Młynki, przys. wsi **Radostynia**

Mlinki, Mühlhof Ansorge, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Ligota Bialska, dek. Biała

Młynki, przys. wsi **Rożnów** – DK

Młynów 1946 zob. **Malerzowice Małe**

Młyn-Til też **Młyn (u) Tila**, cz. wsi **Żędownice**

Thielmühle*, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Żędownice, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Mnichów zob. **Mnichus**

Mnichus, do 31.12.2008 **Mnichów**

Münchhausen*, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Grodziec, dek. Ozimek
[50° 41' 40" N, 18° 18' 54" E]

Mochau zob. **Mochów**

Mochów / Mochau (2009) †

pnp.: Pauliny 1946, Mochau*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Mochów-Pauliny, dek. Głogówek
[50° 21' 27" N, 17° 50' 29" E]

Mocker zob. **Mokre**

Mocker Kolonie zob. **Kolonia Mokre**

Modzurów †

pnp.: Mozurów 1946, Mosurau, Mosern 1937, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Modzurów, dek. Łany
[50° 9' 23" N, 18° 8' 5" E]

Mogiel zob. **Mogily** – DG

Mogily, kol. wsi **Rudy** – DG

Mogwitz zob. **Makowice**

Mohnau 1936 zob. **Dąbrowica** (przys. wsi Myślina)

Mohntal 1936 zob. **Makowczyce**

Mohrau zob. **Morów**

Mokra / Mokrau (2008)

Mokrau, Nassau 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łącznik, dek. Biała
[50° 26' 1" N, 17° 43' 12" E]

Mokrau zob. **Mokra**

Mokre

Mocker*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Równie, dek. Głubczyce
[50° 9' 29" N, 17° 42' 10" E]

Mokre Łany też **Strzelce Opolskie-Mokre Łany**, cz. miasta **Strzelce Opolskie**

Mokrolohna, Wiesengrund 1936*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Strzelce Opolskie, dek. Strzelce Opolskie

Molestowice

Mullwitz*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Gracze, dek. Niemodlin
[50° 40' 59" N, 17° 34' 32" E]

Molken 1936 zob. **Kapelków** też **Kapolków** i **Wydzierzac**

Mollna zob. **Molna**

Molna

Mollna, Waldwiesen 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno
[50° 46' 43" N, 18° 37' 24" E]

Moorgrund zob. **Kosowice-Uszyce** też **Kosowiec** – DK

Moorgrund zob. **Ług** – DK

Moorwies 1936 zob. **Łączki** – DG

Moosdorf 1936 zob. **Mechnice**

Morawa 1946 zob. **Morów**

Morcinek / **Morcinek** (2009), do 1993 **Marcinek**, przys. wsi **Stare Budkowice**
Morcinek, Friedrichsthal Ausbauten (1929), Martinsgrün 1936–1945, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, część do par. Stare Budkowice, część do par. Zagwizdzie, dek. Zagwizdzie

Morcinek zob. **Morcinek** (par. Stare Budkowice)

Morgau zob. **Morgi**

Morgenau 1936 zob. **Morgi**

Morgi, cz. wsi **Jastrzygowice**

Morgau, Morgenau 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Morów

pnp.: Morawa i Murawa 1946, Mohrau*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Koperniki, dek. Otmuchów
[50° 24' 59" N, 17° 17' 40" E]

Moschen zob. **Moszna**

Mosern 1937 zob. **Modzurów**

Most 1946 zob. **Moszczanka**

Mostken zob. **Mostki**

Mostki, przys. wsi **Żędowice**

Mostken, Brück 1936, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Żędowice, dek. Dobrodziń (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Mosty 1946 zob. **Moszczanka**

Mosurau zob. **Modzurów**

Moszczanka †

pnp.: Długi Most, Długie Mosty, Długomosty, Most i Mosty 1946, Langenbrück*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Moszczanka, dek. Prudnik
[50° 18' 6" N, 17° 29' 20" E]

Moszna / **Moschen** (2008)

pnp.: Mośna i Moszynice 1946, Moschen*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Łącznik, dek. Biała
[50° 25' 58" N, 17° 46' 22" E]

Moszynice 1946 zob. **Moszna**

Mośna 1946 zob. **Moszna**

Motkowice 1946 zob. **Szklary**

Mozurów 1946 zob. **Modzurów**

Möckendorf 1936 zob. **Korzękwice**

Mösen zob. **Meszno**

Mroczkowa też **Nawroty**

Eckwertsheide*, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Makowice (do 1985), par. Skoroszyce (od 1985), w tym samym dek. Skoroszyce
[50° 34' 47" N, 17° 20' 32" E]

Mroczków, cz. miasta **Pyskowice** zob. **Pyskowice-Mroczków** – DG

Mrówka też **Mrówki**, cz. wsi **Borek** – DK

Mrówki zob. **Mrówka** – DK

Mruwka zob. **Mrówka** też **Mrówki** – DK

Muchenitz zob. **Mechnice**

Mucków / Mutzkau (2009), przys. wsi **Zawada**

Mutzkau, Schönau 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Golczone, dek. Głogówek

Muldenau 1936 zob. **Poniszowice** – DG

Muldenschlucht 1936 zob. **Wojtki** – DG

Mullwitz zob. **Molestowice**

Murawa 1946 zob. **Morów**

Murkau zob. **Murków** też **Murkowie**

Murkowie zob. **Murków**

Murków też **Murkowie**, przys. wsi **Turza** Murkau*, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Myślina, dek. Dobrodzień

Murow zob. **Murów**

Murow Kolonie zob. **Kopiec**

Murów / Murow (2009) † ❖

Murow, Hermannsthal 1936, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Zagwiździe (do 1988), par. Murów (od 1988), w tym samym dek. Zagwiździe
[50° 51' 43" N, 17° 56' 47" E]

Mutzkau zob. **Mucków**

Mühlbach 1936 zob. **Gać**

Mühdamm 1936 zob. **Groble**

Mühlenbach 1936 zob. **Kępa**

Mühlenberg 1936 zob. **Kwierucie**

Mühlendorf 1938 zob. **Leśna**

Mühlengrund 1936 zob. **Stare Karmonki** też **Karmonki Stare**, **Karmionki Stare** i **Stare Karmionki** (gm. Radłów)

Mühlengrund 1936 zob. **Sukowice** (gm. Cisek)

Mühlendorf 1936 zob. **Szarłaty** też **Szerłat**

Mühlental 1936 zob. **Rzędowice**

Mühlhof zob. **Młynki** – DK

Mühlhof **Ansorge** zob. **Młynki**

Mühlrain 1936 zob. **Maciejowice**

Mühlendorf zob. **Milowice**

Mühlteich 1936 zob. **Pustkowie** – DG

Mühlwiesen 1936 zob. **Łąka**

Müllmen też **Polnisch Müllmen** zob. **Mionów**

Münchhausen zob. **Mnichus**

Mydlica Duża 1946 zob. **Jaszów**

Mydlice 1946 zob. **Jaszów**

Mydlice Dolne 1946 zob. **Przylesie Dolne**

Mydlnica 1946 zob. **Jaszów**

Mysia Góra, kol. wsi **Nieborowice** – DG

Myszowice

Mauschwitz, Mauschdorf 1936, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin
[50° 29' 47" N, 17° 32' 22" E]

Myślina / Mischline (2008) †

Mischline, Bachheiden 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Myślina, dek. Dobrodzień
[50° 42' 47" N, 18° 22' 6" E]

Myślina, przys. wsi **Krasiejów**

pnp.: Mała Myślina i Doły 1946, Myślinka, Myślina Królewska, Mischline, Schönhorst Kolonie 1936, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Krasiejów, dek. Ozimek

Myślina Królewska zob. **Myślina** (gm. Ozimek)

Myślina Mała 1946 zob. **Myślinka** (gm. Dobrodzień)

Myślinka zob. **Myślina** (gm. Ozimek)

Myślinka, osada wsi **Myślina**

pnp.: Mała Myślina i Myślina Mała 1946, Klein Mischline, Mischliner Ausbauten, Bachheidener Ausbauten 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do

31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Myślina, dek. Dobrodzień

N

Naasdorf zob. **Nadziejów**

Nacie 1946 zob. **Naczków**

Naczęsławice / Gross Nimsdorf (2014) †
pnp.: Naczysławice 1946, Gross Nimsdorf (Grossnimsdorf)*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Naczęsławice, dek. Gościęcin
[50° 18' 46" N, 17° 56' 43" E]

Naczków, przys. wsi **Reńska Wieś**

pnp.: Nać i Nacie 1946, Natschkau*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Reńska Wieś (nyska), dek. Nysa (do 1990), dek. Skoroszyce (od 1990)

Naczysławice 1946 zob. **Naczęsławice**

Naczysławki / Klein Nimsdorf (2011)

Klein Nimsdorf*, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gierałtów, dek. Łany
[50° 16' 26" N, 18° 7' 12" E]

Nać 1946 zob. **Naczków**

Nadzicz 1946 zob. **Nadziejów**

Nadziejów

pnp.: Nadzieź, Nadzicz i Nosów 1946, Naasdorf*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Koperniki, dek. Otmuchów
[50° 23' 22" N, 17° 15' 42" E]

Nadzieź 1946 zob. **Nadziejów**

Nagelschmieden 1936 zob. **Gwoździany**

Naglów też Nouglo, Nogło, osada leśna w gm. Biała

Noglo, Eiche 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łącznik, dek. Biała

Nagodowice 1946 zob. **Biadacz**

Nakel zob. **Nakło** (gm. Tarnów Opolski)

Nakel zob. **Nakło** (gm. Toszek)

Nakło zob. **Nakło** (gm. Toszek)

Nakło / Nakel (2008) †

Nakel*, gm. Tarnów Opolski, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Nakło, dek. Ozimek (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)

[50° 34' 46" N, 18° 7' 5" E]

Nakło też **Nakło**, cz. wsi **Kotulin**

Nakło, Nakel, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kotulin, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Naplatken zob. **Naplatki** – DG

Naplatki, cz. wsi **Świbie** – DG

Narocka Kolonia, przys. wsi **Narok**

Noroker Werder, Wolfsgrundwerder 1936, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Narok, dek. Niemodlin (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Narok †

Norok, Wolfsgrund O.S. 1936, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Narok, dek. Niemodlin (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

[50° 44' 49" N, 17° 47' 30" E]

Nasale – DK

Nasale Dolne, cz. wsi **Nasale** – DK

Nasiedle †

pnp.: Nasile i Nasila 1946, Nassiedel*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Nasiedle, dek. Branice
[50° 3' 16" N, 17° 53' 59" E]

Nasila 1946 zob. **Nasiedle**

Nasile 1946 zob. **Nasiedle**

Nassadel zob. **Nasale** – DK

Nassau 1936 zob. **Mokra**

Nassiedel zob. **Nasiedle**

Natschkau zob. **Naczków**

Nawroty 1946 zob. **Domaszkowice**

Nawroty zob. **Mroczkowa**

Neisse zob. **Nysa**

(**Neisse**)-**Mittelneuland** zob. **Średnia Wieś**

(**Neisse**)-**Niederneuland** zob. **Dolna Wieś**

(**Neisse**)-**Oberneuland** zob. **Górna Wieś**

Nendzamühle też **Nensamühle** zob. **Ńędza** – DK

Nensa zob. **Ńędza** – DG

Nesselwitz zob. **Pokrzywnica**

Neu Baudendorf 1939 zob. **Nowe Budkowice** też **Budkowice Nowe**

Neu Budkowitz zob. **Nowe Budkowice** też **Budkowice Nowe**

Neu Heidersdorf zob. **Gościejowiczki** też **Nowe Gościejowice**

Neu Karmankau zob. **Nowe Karmonki**
też **Karmonki Nowe, Karmionki Nowe**
i **Nowe Karmionki**

Neu Karmen 1936 zob. **Nowe Karmonki**
też **Karmonki Nowe, Karmionki Nowe**
i **Nowe Karmionki**

Neu Karmunkau zob. **Nowe Karmonki**
też **Karmonki Nowe, Karmionki Nowe**
i **Nowe Karmionki**

Neu Katscher zob. **Nowy Kietrz**

Neu Koschütz zob. **Koszyce**

Neu Kreuzendorf zob. **Nowe Goluszowice**
też **Goluszowice Nowe**

Neu Kuttendorf zob. **Nowe Kotkowice**
też **Kotkowice Nowe**

Neu Ohlen zob. **Oła**

Neu Ostdorf 1939 zob. **Nowa Schodnia**
też **Schodnia Nowa**

Neu Rosen zob. **Nowy Rożnów** też **Roż-
nów Nowy**

Neu Schalkendorf 1936 zob. **Nowe Siolkowice**
też **Siolkowice Nowe**

Neu Schalkowitz zob. **Nowe Siolkowice**
też **Siolkowice Nowe**

Neu Schodnia zob. **Nowa Schodnia** też
Schodnia Nowa

Neu Wachow zob. **Nowy Wachów**

Neu Wallhof 1935 zob. **Nowy Wachów**

Neu Werder 1936 zob. **Sulkówek – DG**

Neu Wienskowitz zob. **Więckowice No-
we**

Neu Wiesbach 1936 zob. **Więckowice
Nowe**

Neu Würbenthal zob. **Wierzbno** też
Wierzbówka

Neu Zulkau zob. **Sulkówek – DG**

Neubersdorf 1936 zob. **Nieborowice**
– DG

Neubersteich 1936 zob. **Kuźnia Niebo-
rowska** też **Nieborowska Kuźnia – DG**

Neubrücken 1936 zob. **Niezdrowice**

Neubude zob. **Nowy Bud**

Neudeck zob. **Nowa Wieś** też **Wieszczy-
na**

Neudeich 1936 zob. **Landzmiern**

Neudorf zob. **Ciecierzyn – DK**

Neudorf zob. **Jaźwiniec**

Neudorf zob. **Nowa Wieś** (gm. Głubczy-
ce)

Neudorf zob. **Nowa Wieś** (gm. Strzelce
Opolskie)

Neudorf zob. **Nowa Wieś** (gm. Wołczyn)

Neudorf zob. **Nowa Wieś** (gm. Zębowice)

Neudorf zob. **Nowa Wieś – DG**

Neudorf zob. **Nowa Wieś Oleska**

Neudorf zob. **Nowa Wieś Prudnicka**

Neudorf zob. **Nowa Wieś Strzelecka** też **Stare i Nowe Osiedle** (gm. Zawadzkie)

Neudorf zob. **Polska Nowa Wieś** też **Nowa Wieś** (gm. Komprachcice)

Neudorf-Tworog zob. **Nowa Wieś Tworowska** – DG

Neudörfel zob. **Nowa Wioska** też **Owsi-szcze II** (gm. Krzyżanowice)

Neue Welt zob. **Nowy Świat**

Neuensee 1939 zob. **Ligota Wielka** (gm. Otmuchów)

Neugarten 1936 zob. **Kopanina** (gm. Ujazd)

Neuhammer zob. **Nowa Kuźnia**

Neuhammer Kolonie 1936 zob. **Osiny**

Neuhof zob. **Józefówek** też **Nowy Dwór**

Neuhof zob. **Nowy Dwór** (gm. Branice)

Neuhof zob. **Nowy Dwór** (gm. Ciasna)

Neuhof zob. **Nowy Dwór** (gm. Kietrz)

Neuhof zob. **Nowy Dwór** też **Poddębina** (gm. Krzyżanowice)

Neuhof zob. **Nowy Dwór** (gm. Polska Cerekiew)

Neuhof zob. **Nowy Dwór Prudnicki**

Neuhof też **Hechtgraben** 1936 zob. **Piskorzowiec**

Neuhoff zob. **Nowy Dwór**

Neuhütten zob. **Nowa Huta** – DG

Neuland 1936 zob. **Serbia** też **Kuźnia Raciborska-Nowy Świat** – DG

Neuleipe 1936 zob. **Lipowa**

Neumannshöh 1936 zob. **Większyce**

Neumühl zob. **Nysa-Zamlynie**

Neumühle zob. **Nowy Młyn**

Neunz zob. **Niwnica**

Neurain 1936 zob. **Grzeboszowice**

Neusiedel 1936 zob. **Gajdowe** (gm. Ciasna)

Neusiedel 1936 zob. **Karchów** (gm. Pałowiczki)

Neusorge zob. **Drogoszów**

Neustadt zob. **Miasteczko** (gm. Prószków)

Neustadt O.S. zob. **Prudnik**

Neustadt-Wald zob. **Prudnik-Las**

Neustift zob. **Nowosady** też **Nowe Sady**

Neuvorwerk zob. **But** też **Bud**

Neuvorwerk zob. **Kolonia Wolska** też **Wolskie**

Neuvorwerk zob. **Nowy Folwark** (gm. Olesno)

Neuvorwerk zob. **Nowy Folwark** (gm. Radłów)

- Neuvorwerk** zob. **Nowy Folwark** – DK
- Neuvorwerk** zob. **Szelonka** (gm. Głogówek)
- Neuvorwerk** zob. **Zapłotnik** też **Nowy Folwark** – DK
- Neuwalde** zob. **Nowy Las**
- Neuwalde** zob. **Smardzka Kolonia** – DK
- Neuwedel** zob. **Święciny**
- Neuweide** 1936 zob. **Niepaszyce** – DG
- Neuwelt** zob. **Brunki** też **Nowy Świat** – DK
- Neuwiese** 1936 zob. **Trzęsina**
- Nędza** † ❖ – DG
- Nędza**, cz. wsi **Uszyce** – DK
- Nieborowice** – DG
- Nieborowitz** zob. **Nieborowice** – DG
- Nieborowitzerhammer** zob. **Kuźnia Nieborowska** też **Nieborowska Kuźnia** – DG
- Nieborowska Kuźnia** zob. **Kuźnia Nieborowska** – DG
- Niedane** zob. **Miedonia**
- Nieder Birken** 1935 zob. **Brzeziny** (par. Strzelce Opolskie)
- Nieder Ellguth** zob. **Ligota Dolna** (gm. Kluczbork)
- Nieder Ellguth** zob. **Ligota Dolna** (gm. Strzelce Opolskie)
- Nieder Erlen** 1936 zob. **Oleszka**
- Nieder Hermsdorf (Niederhermsdorf)** zob. **Jasienica Dolna**
- Nieder Hohenlieben** 1936 zob. **Łubie Dolne** – DG
- Nieder Jeutritz** zob. **Jutrocie Dolne**
- Nieder Kunzendorf** zob. **Kujakowice Dolne**
- Nieder Kusnitzka** zob. **Kuźniczka Dolna** – DG
- Nieder Lubie** zob. **Łubie Dolne** – DG
- Nieder Nassadel** zob. **Nasale Dolne** – DK
- Nieder Rosen** zob. **Rożnów Dolny** – DK
- Nieder Schmaradt** zob. **Smardy Dolne** – DK
- Nieder und Ober Rosen** też **Rosen** zob. **Rożnów**
- Niederblasien** 1936 zob. **Błazejowice Dolne**
- Niederhof** zob. **Dolna Wieś** – DG
- Niederhof** zob. **Dolnica**
- Niederhof** 1936 zob. **Gniewów**
- Niederkirch** 1936 zob. **Dolna**
- Niederneuland** zob. **Dolna Wieś**
- Niederrode** 1939 zob. **Mionów**
- Niederseiffersdorf** zob. **Przylesie Dolne**

Niedersteine 1936 zob. **Warmatowice**

Niedźwiedz, cz. wsi **Zborowskie**
Kierschke und Niedzwiedz, Bärengrund
1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. ślą-
skie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie),
par. Zborowskie, dek. Olesno

Niefken zob. **Niwki**

Niekarm zob. **Niekarmia** – DG

Niekarmia – DG

Niekazanice

pnp.: Ostrowiec 1946, Osterwitz, Osterdorf
1936, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj.
opolskie, par. Nasiedle, dek. Branice
[50° 2' 57" N, 17° 51' 47" E]

Niekazanice-Kalduny, do 31.12.2006
Kalduny, przys. wsi **Niekazanice**
Kaldaun, Osterdorf-Kaldaun 1937, gm.
Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie,
par. Nasiedle, dek. Branice

Niemiecka Jamka 1946 zob. **Nowa Jamka**

NIEMODLIN † ‡ ❖

Falkenberg O.S.*, gm. Niemodlin, pow.
ziemski Opole, woj. opolskie, par. Nie-
modlin, dek. Niemodlin
[50° 38' 32" N, 17° 37' 2" E]

Niemodlin-Szczepanowice zob. **Szczepa-
nowice**

Niemodlin-Wesele zob. **Wesele**

Niemysłowice †

Buchelsdorf*, gm. Prudnik, pow. Prudnik,
woj. opolskie, par. Niemysłowice, dek.
Prudnik
[50° 20' 48" N, 17° 33' 30" E]

Niepaschütz zob. **Niepaszyce** – DG

Niepaszyce też **Gliwice-Niepaszyce**, cz.
miasta **Gliwice** – DG

Nierada, cz. wsi **Zbroslawice** – DG

Nieradowice, od 1.01.2018 cz. miasta
Otmuchów

pnp.: Nietrowice 1946, Nitterwitz, Nitters-
dorf 1936, gm. Otmuchów, pow. Nysa,
woj. opolskie, par. Otmuchów, dek. Otmu-
chów
[50° 29' 23" N, 17° 10' 11" E]

Niesdrowitz zob. **Niezdrowice**

Niesiebędownice

pnp.: Nieszadowice 1946, Nüssdorf*, gm.
Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par.
Korfantów, dek. Niemodlin
[50° 30' 29" N, 17° 34' 10" E]

Niesnaschin zob. **Nieznaszyn**

Nieszadowice 1946 zob. **Niesiebędownice**

Nietrowice 1946 zob. **Nieradowice**

Niewa też **Niwa** zob. **Niwa**

Niewe zob. **Niwy** też **Niwa** (gm. Lewin
Brzeski)

Niewen zob. **Niwy**

Niewiesche zob. **Niewieszce** też **Niewiesie**
– DG

Niewieszce też **Niewiesie** – DG

Niewke zob. **Niwki**

Niewodnik zob. **Niewodniki**

Niewodniki

Niewodnik, Fischbach 1936, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Żelazna (opolska), dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)
[50° 44' 21" N, 17° 48' 48" E]

Niewola zob. **Wielkie Łąki**

Niewola 1946 zob. **Wyřębiny**

Niedzrowice / Niesdrowitz (2008)

Niesdrowitz, Neubrücken 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Ujazd, dek. Ujazd
[50° 22' 30" N, 18° 21' 55" E]

Nieznaszyn / Niesnaschin (2007) †

Niesnaschin, Scheinau 1934, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Łany (do 1987), par. Nieznaszyn (od 1987), w tym samym dek. Łany
[50° 14' 13" N, 18° 11' 41" E]

Nieznowice, cz. wsi **Krasiejów**

pnp.: Kwintaj i Brzeziny 1946, Quintay*, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Krasiejów, dek. Ozimek

Nikisch zob. **Nikisz** – DG

Nikisz, cz. wsi **Bojszów** – DG

Niklasdorf zob. **Mikołajów** też **Mikołajowa**

Niklasfähre 1936 zob. **Mikolin** też **Nikolin**

Niklashof zob. **Kopanina**

Nikolin zob. **Mikolin**

Nikoline zob. **Mikolin** też **Nikolin**

Ninocice, przys. wsi **Łaziska**

pnp.: Drutarnia i Druciarnia 1946, Draht-hütte*, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

Nisa 1946 zob. **Nysa**

Nittersdorf 1936 zob. **Nieradowice**

Nitterwitz zob. **Nieradowice**

Niwa, osada leśna

Niewa też Niwa, Johannshof 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Jełowa, dek. Zagwizdzie

Niwa zob. **Niwy**

Niwa Schodzieńska, cz. wsi **Antoniów**

Schodnia Niwa, Staueck 1936, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Szczedrzyk, dek. Ozimek

Niwki / Tempelhof (2008)

Tempelhof*, gm. Chrząstowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Szczedrzyk, dek. Ozimek
[50° 41' 45" N, 18° 5' 44" E]

Niwki

Niewke, Gross Neuland 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Wysoka (strzelecka), dek. Leśnica
[50° 29' 57" N, 18° 9' 27" E]

Niwki, cz. wsi **Panoszów**

Niefken, Hüttenau 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno

Niwnica †

Neunz*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Niwnica, dek. Nysa
[50° 27' 1" N, 17° 23' 24" E]

Niwy, cz. wsi **Laskowice**

Niewen*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Tuły, dek. Zagwóździe

Niwy też **Niwa**, przys. wsi **Borkowice**

Niewe*, gm. Lewin Brzeski, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin

[50° 44' 0" N, 17° 42' 6" E]

Niwy, przys. wsi **Chróścice**

Niwy, Grenzwiesien, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścice, dek. Stare Siołkowice

Nogawczyce zob. **Nogowczyce****Nogło** zob. **Naglów****Nogowczyce** / **Nogowschütz** (2008), do 11.04. 2000 **Nogawczyce**

Nogowschütz, Wangschütz 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jaryszów, dek. Ujazd
[50° 26' 28" N, 18° 22' 21" E]

Nogowschütz zob. **Nogowczyce****Nordhöhe** 1936 zob. **Ameryka** (kol. wsi Leśna)**Norok** zob. **Narok****Noroker Werder** zob. **Narocka Kolonia****Nosów** 1946 zob. **Nadziejów****Nougło** zob. **Naglów****Nowa Bogacica**

pnp.: Karłowice 1946, Karlsgrund*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica w dek. Kluczbork (do 1982),

par. Stare Budkowice w dek. Zagwóździe (od 1982)

[50° 54' 55" N, 18° 6' 0" E]

Nowa Bzinica zob. **Bzinica Nowa****Nowa Cerekwia** †

pnp.: Cerkiew Stara, Stara Cerekwia 1946, Deutsch Neukirch, Altstett 1937, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Nowa Cerekwia, dek. Kietrz

[50° 5' 26" N, 17° 55' 47" E]

Nowa Huta, cz. wsi **Brynek** – DG**Nowa Jamka** też **Jamka Nowa**

pnp.: Niemiecka Jamka i Jamka Niemiecka 1946, Deutsch Jamke, Mittenwalde 1936, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dąbrowa, dek. Niemodlin
[50° 42' 29" N, 17° 42' 39" E]

Nowa Kuźnia / **Neuhammer** (2010)

Neuhammer*, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Domecko, dek. Prószków

[50° 35' 51" N, 17° 51' 55" E]

Nowa Naprawa 1946 zob. **Lubrza****Nowa Schodnia** też **Schodnia Nowa**

Neu Schodnia, Neu Ostdorf 1939, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ozimek (do 1985), par. Schodnia (od 1985), w tym samym dek. Ozimek
[50° 40' 1" N, 18° 11' 54" E]

Nowa Wieś, do 31.12.2003 **Nowa Wieś Oleska**

Neudorf*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Nowa Wieś też **Strzelce Opolskie-Nowa Wieś**, cz. miasta **Strzelce Opolskie**

Neudorf*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Strzelce Opolskie, dek. Strzelce Opolskie

Nowa Wieś, cz. wsi **Markotów Mały**

Neudorf*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica, dek. Kluczbork

[51° 3' 12" N, 18° 23' 50" E]

Nowa Wieś, cz. wsi **Trachy** – DG**Nowa Wieś**, przys. wsi **Pomorzowiczki**

Neudorf*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Pomorzowice, dek. Głubczyce

[50° 9' 27" N, 17° 51' 54" E]

Nowa Wieś, przys. wsi **Zębowice**

Neudorf, Rossbach 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, miejscowość ta przynależy do 2 parafii: 1) Radawie, 2) Zębowice, w tym samym dek. Dobrodzień

[50° 46' 23" N, 18° 19' 11" E]

Nowa Wieś zob. **Jażwiniec****Nowa Wieś** 1946 zob. **Nowa Wieś Prudnicka****Nowa Wieś** 1946 zob. **Nowa Wieś Tworoska** – DG**Nowa Wieś** zob. **Polska Nowa Wieś****Nowa Wieś** zob. **Wieszczyna****Nowa Wieś** 1946 zob. **Złotogłowice****Nowa Wieś Głubczycka**

Neudorf*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Bogdanowice, dek. Głubczyce

Nowa Wieś Królewska też **Opole-Nowa Wieś Królewska** †, cz. miasta **Opole**

pnp.: Nowa Wieś (Nowawieś) Opolska i Bolko 1946, Königlich Neudorf, Bolko 1930, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Nowa Wieś Królewska, dek. Opole

Nowa Wieś Mała też **Nowina Mała** i **Nowinka**

pnp.: Mała Nowinka 1946, Klein Neudorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Grodków, dek. Grodków

[50° 40' 24" N, 17° 23' 20" E]

Nowa Wieś (Nowawieś) Opolska 1946 zob. **Nowa Wieś Królewska** też **Opole-Nowa Wieś Królewska****Nowa Wieś Prudnicka / Neudorf** (2008)

pnp.: Nowa Wieś, Nowawieś 1946, Neudorf*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Solec, dek. Biała

[50° 24' 13" N, 17° 45' 16" E]

Nowa Wieś Strzelecka też **Stare** i **Nowe Osiedle**, cz. wsi **Kielcza**

Neudorf*, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Kielcza, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Nowa Wieś Tworoska – DG**Nowa Wioska** też **Owsiszcze II**

Neudörfel*, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Owsiszcze, dek. Tworków

Nowag zob. **Nowaki****Nowaki** †

pnp.: Nowaków 1946, Nowag*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nowaki, dek. Otmuchów

[50° 31' 53" N, 17° 15' 58" E]

Nowaków 1946 zob. **Nowaki**

Nowawieś 1946 zob. **Polska Nowa Wieś** też **Nowa Wieś**

Nowe Budkowice / Neu Budkowitz (2009) też **Budkowice Nowe**

Neu Budkowitz, Neu Baudendorf 1939, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Stare Budkowice, dek. Zagwińdzie

[50° 51' 35" N, 18° 4' 20" E]

Nowe Goluszowice też **Goluszowice Nowe**, dawniej cz. wsi **Goluszowice**, obecnie samodzielna miejscowość

Neu Kreuzendorf*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Gołuszowice, dek. Głubczyce

Nowe Gościejowice zob. **Gościejowiczki**

Nowe Karmionki zob. **Nowe Karmonki**

Nowe Karmonki / Neu Karmunkau (2006) też **Karmonki Nowe**, **Karmionki Nowe** i **Nowe Karmionki**

Neu Karmunkau, Neu Karmen 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Bodzanowice, dek. Gorzów Śląski

[50° 54' 39" N, 18° 34' 45" E]

Nowe Kotkowice / Neu Kuttendorf (2009) też **Kotkowice Nowe**

pnp.: Nowe Kutkowice i Kutkowice Nowe 1946, Neu Kuttendorf*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Głogówek, dek. Głogówek

[50° 22' 8" N, 17° 54' 32" E]

Nowe Kutkowice 1946 zob. **Nowe Kotkowice** też **Kotkowice Nowe**

Nowe Sady, do 1.01.2002 **Głusko** też **Krzyżowy Las** (nazwy nie była używa-

ne), **PGR Lisięcice**, wcześniej przys. wsi **Lisięcice**

Kreuzwald*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Lisięcice, dek. Głubczyce

Nowe Sady zob. **Nowosady**

Nowe Siołkowice / Neu Schalkowitz (2014) też **Siołkowice Nowe**

Neu Schalkowitz, Neu Schalkendorf 1936, gm. Popielów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Stare Siołkowice, dek. Stare Siołkowice

[50° 49' 34" N, 17° 46' 36" E]

Nowe Więckowice, cz. miasta **Gorzów Śląski**

Neu Wienskowitz, Neu Wiesbach 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Nowe Zagrody też **Racibórz-Nowe Zagrody** †, cz. miasta Racibórz

Neugarten, Ratibor-Neugarten, Ratibor-Süd 1936*, gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Racibórz-Nowe Zagrody (p.w. NSPJ), dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Nowina Mała zob. **Nowa Wieś Mała**

Nowinka zob. **Nowa Wieś Mała**

Nowosady też **Nowe Sady**, **Lisięcice Małe**, dawna kolonia założona z inicjatywy joannitów, wcześniej samodzielna miejscowość, od 1895 przys. wsi **Lisięcice**

Neustift*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Lisięcice, dek. Głubczyce; miejscowość obecnie nie istnieje – ostatni mieszkańcy wyjechali do Niemiec w latach 80. XX w., a zabudowania zostały rozebrane

[50° 14' 41" N, 17° 54' 57" E]

Nowy Browiniec zob. **Nowy Browiniec**

Nowy Browiniec też **Nowy Browiniec**
też **Browiniec Nowy** †

pnp.: Browiniec i Browiniec Śląski 1947,
Deutsch Probnitz, Kranzdorf 1936, gm.
Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par.
Nowy Browiniec, dek. Głogówek
[50° 20' 33" N, 17° 44' 52" E]

Nowy Bud / Neubude (2008), przys. wsi
Dobra

Neubude*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapko-
wice, woj. opolskie, par. Dobra, dek. Krap-
kowice
[50° 28' 11" N, 17° 55' 8" E]

Nowy Dwór, cz. miasta **Kluczbork**

Neuhoff*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork,
woj. opolskie, par. Kluczbork (p.w. MB
Wspomożenia Wiernych), dek. Kluczbork

Nowy Dwór, przys. wsi **Branice**, od 1.01
2007 **Branice**

Neuhof*, gm. Branice, pow. Głubczyce,
woj. opolskie, par. Branice, dek. Branice

Nowy Dwór, przys. wsi **Ciasna**

Neuhof*, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj.
śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochow-
skie), par. Ciasna, dek. Olesno
[50° 46' 4" N, 18° 36' 21" E]

Nowy Dwór, przys. wsi **Nasiedle**

Neuhof*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj.
opolskie, par. Nasiedle, dek. Branice

Nowy Dwór, przys. wsi **Zakrzów**

Neuhof*, gm. Polska Cerekiew, pow.
Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par.
Większyce, dek. Kędzierzyn-Koźle (do
1990), dek. Koźle (od 1990)

Nowy Dwór zob. **Józefówek**

Nowy Dwór 1946 zob. **Nowy Dwór Prud-
nicki**

Nowy Dwór zob. **Poddębina**

Nowy Dwór Prudnicki

pnp.: Nowy Dwór 1946, Neuhof*, gm.
Krapkowice, pow. Krapkowice, woj.
opolskie, par. Głogówek (do 1985), par.
Kierpień (od 1985), w tym samym dek.
Głogówek
[50° 23' 57" N, 17° 53' 21" E]

Nowy Folwark, przys. wsi **Boroszów**

Neuvorwerk*, gm. Olesno, pow. Olesno,
woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. często-
chowskie), par. Biskupice, dek. Gorzów
Śląski

Nowy Folwark, przys. wsi **Gieralcice**
– DK

Nowy Folwark, przys. wsi **Sternalice**

Neuvorwerk, gm. Radłów, pow. Olesno,
woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. często-
chowskie) par. Sternalice, dek. Gorzów
Śląski

Nowy Folwark zob. **Zaplotnik** – DK

Nowy Gródek też **Grobek**, cz. wsi **Nasale**
– DK

Nowy Jagiel 1946 zob. **Jagiello**

Nowy Kietrz też **Kietrz-Nowy Kietrz**, cz.
miasta **Kietrz**

NeuKatscher*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce,
woj. opolskie, par. Kietrz, dek. Kietrz

Nowy Las †

Neuwalde*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa,
woj. opolskie, par. Nowy Las, dek. Głu-
chołazy
[50° 21' 50" N, 17° 25' 14" E]

Nowy Młyn / Neumühle (2008), przys.
wsi **Komorniki**

Neumühle*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Komorniki, dek. Krapkowice

Nowy Rożnów też **Rożnów Nowy**

Neu Rosen*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Bogdanowice (do 1981), par. Głubczyce (od 1981), w tym samym dek. Głubczyce
[50° 10' 45" N, 17° 49' 21" E]

Nowy Świat, cz. miasta **Prószków** (okolica ul. I. Daszyńskiego)
Neue Welt*, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków

Nowy Świat zob. **Brunki** – DK

Nowy Świat zob. **Serbia** – DG

Nowy Świętów też **Świętów Nowy** †
pnp.: Witów i Swatów 1946, Deutsch Wette*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nowy Świętów, dek. Głuchołazy
[50° 22' 28" N, 17° 22' 21" E]

Nowy Wachów

Neu Wachow, Neu Wallhof 1935, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wysoka (oleska), dek. Olesno

Nüssdorf zob. **Niesiebudowice**

NYSA † ‡ ❖ ❖ ◆

pnp.: Nisa 1946, Neisse*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nysa, dek. Nysa
[50° 28' 15" N, 17° 20' 1" E]

Nysa-Dolna Wieś zob. **Dolna Wieś**

Nysa-Górna Wieś zob. **Górna Wieś**

Nysa Nowy Świat 1946 zob. **Hajduki Nyskie**

Nysa-Średnia Wieś zob. **Średnia Wieś**

Nysa-Zamłynie zob. **Zamłynie**

O

Ober Ellguth zob. **Ligota Górna** (gm. Kluczbork)

Ober Ellguth zob. **Ligota Górna** (gm. Strzelce Opolskie)

Ober Hermsdorf zob. **Jasienica Górna**

Ober Hohenlieben 1936 zob. **Łubie Górne** – DG

Ober Jeutritz zob. **Jutrocice Górne**

Ober Kunzendorf zob. **Kujakowice Górne**

Ober Kuznitzka zob. **Kuźniczka** też **Kuźniczka Górna** – DG

Ober Lubie zob. **Łubie Górne** – DG

Ober Oleschka zob. **Skąły** (przys. wsi Oleszka)

Ober Ottitz zob. **Ocice Górne**

Ober Richterstal 1936 zob. **Zdziechowice Górne** – DK

Ober Rosen zob. **Rożnów Górny** – DK

Ober Schmartd zob. **Smardy Górne** – DK

Ober Schreibendorf zob. **Sarby Górne**

Ober Seichwitz zob. **Zdziechowice Górne**
– DK

Oberbach 1936 zob. **Gorzywoda** – DG

Oberglogau zob. **Głogówek**

Oberhof zob. **Gorzyków** – DG

Oberhof zob. **Stanięcin** (gm. Leśnica)

Oberhof zob. **Wysoczka** – DG

Oberneuland zob. **Górna Wieś**

Oberwalden 1936 zob. **Lasowice Wielkie**

Oberweiler zob. **Gajdowe**

Oberwitz zob. **Obrowiec**

Oblonken zob. **Obląki**

Obląki, kol. wsi **Bodzanowice**

Oblonken, Bogenau 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Bodzanowice, dek. Gorzów Śląski

Obora, cz. miasta **Prószków**

Obora, Sandhöhe 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków

Obora też **Racibórz-Obora**, cz. miasta **Racibórz**

Obora, Ratiborer-Stadtwald 1936, gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Racibórz-Płonia, dek. Racibórz

Obora, cz. wsi **Jasiona**

Obora, Hutung, gm. Zdzeszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leśnica

Obórki

pnp.: Krzywizny 1946, Schönfeld*, gm. Olszanka, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Przylesie, dek. Grodków
[50° 47' 39" N, 17° 26' 1" E]

Obóz 1946 zob. **Okopy** też **Zimny Kąt**, przys. wsi **Łambinowice**

Obrowiec / Oberwitz (2010) †

Oberwitz*, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Obrowiec, dek. Krapkowice
[50° 27' 41" N, 18° 1' 42" E]

Obudowa, kol. wsi **Stara Bzinica**

Obudowe, Bauhof 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Obudowe zob. **Obudowa**

Ochodza 1946 zob. **Ochodze**

Ochodze / Ochotz (2009) †

pnp.: Ochodza 1946, Ochotz, Frühauf 1936, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ochodze, dek. Prószków
[50° 36' 41" N, 17° 48' 42" E]

Ochotz zob. **Ochodze**

Ocice też **Racibórz-Ocice** †, cz. miasta **Racibórz**

Ottitz, Ratibor-Ottitz, Ratibor-Süd 1936, gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Racibórz-Ocice, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Ocice Górne też **Racibórz-Ocice Górne**, cz. miasta **Racibórz**

Ober Ottitz, Ratibor-Ober Ottitz, gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Raci-

bórz-Ocice, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Oderbrück 1936 zob. **Ciechowice** – DG

Oderfeld 1936 zob. **Biedaszka**

Oderfelde 1936 zob. **Chrzowice**

Oderfest 1936 zob. **Przywory**

Oderfurt O.S. 1936 zob. **Miedonia**

Odergrund 1936 zob. **Malnia**

Oderhain 1936 zob. **Januszkowice**

Oderhäuser 1936 zob. **Sławaki**

Oderhof 1936 zob. **Kąty** (gm. Dobrzeń Wielki)

Oderhof zob. **Odrzyca** też **Odrzański Dwór**

Oderhöfe 1936 zob. **Lęg**

Oderhöh 1936 zob. **Odrawąż**

Oderstrasse zob. **Lesiany** (gm. Walce)

Odertal O.S. 1936 zob. **Zdzieszowice**

Odervorstadt zob. **Zaodrze**

Oderwalde O.S. 1931 zob. **Dziergowice** – DG

Oderwalder Rudweiler zob. **Ruda Dziergowska** – DG

Oderwanz zob. **Odrawąż**

Oderwerder zob. **Ostrów**

Oderwiese 1936 zob. **Ligota** też **Ligota Krapkowicka** (gm. Krapkowice)

Oderwiese 1934 zob. **Żywocice**

Oderwinkel 1936 zob. **Kąty Opolskie** (gm. Tarnów Opolski)

Oderwinkel Schleuse 1936 zob. **Śluza Kąty** też **Kącka Śluza**

Odmęt 1946 zob. **Otmęt** też **Krapkowice-Otmęt**

Odmice 1946 zob. **Otmice**

Odmuchów – DG

Odmuchów 1946 zob. **Otmuchów**

Odrawąż / Oderwanz (2010)

Oderwanz, Oderhöh 1936, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Krapkowice-Otmęt w dek. Krapkowice (do 1981), par. Malnia (od 1981), do 1990 w dek. Krapkowice, a od 1990 w dek. Kamień Śląski
[50° 30' 27" N, 17° 58' 7" E]

Odrzański Dwór zob. **Odrzyca**

Odrzyca też **Odrzański Dwór**, przys. wsi **Narok**

Oderhof*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Narok, dek. Niemodlin (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Odrzysko też **Ostrów**, przys. wsi **Niewodniki**

Oderwerder*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Żelazna (opolska), dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Ofen 1935 zob. **Pieczyska** też **Pieczysko**

Ofenfelde zob. **Zapiece**

Ogen zob. **Ogonów** też **Ogony**

Ogiernicze / Legelsdorf (2008)

pnp.: Łagiewnice 1946, Legelsdorf*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łącznik, dek. Biała
[50° 26' 55" N, 17° 45' 22" E]

Ogonów też **Ogony**

Ogen, Feldheim 1936, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów
[50° 32' 0" N, 17° 10' 24" E]

Ogony zob. **Ogonów**

Ohlmühle zob. **Olek** – DK

Ojców Śląski 1946 zob. **Pokrzywna**

Okoly / Tauenzinow (2009)

pnp.: Dancin, Dancyn 1946, Tauenzinow, Tauentzien 1936, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Pokój (do 1991), par. Murów (od 1991), w tym samym dek. Zagwiździe
[50° 52' 2" N, 17° 54' 23" E]

Okopy też **Zimny Kąt**, przys. wsi **Łambinowice**

pnp.: Kalteka, Kalteckie, Obóz 1946, Kaltecke*, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Łambinowice, dek. Skoroszyce

Olbendorf zob. **Gnojna**

Olbersdorf 1921 zob. **Olbrachcice**

Olbin – DK

Olbin, cz. wsi **Lasowice Male**

Olbin, Altdorf 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Lasowice Wielkie (do 1982), par. Chocianowice (od 1982), w tym samym dek. Kluczbork

Olbrachcice / Olbersdorf (2008) †

Polnisch Olbersdorf, Olbersdorf 1921, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Olbrachcice, dek. Biała
[50° 21' 52" N, 17° 42' 35" E]

Olek, cz. wsi **Miechowa** – DK

Oleschka zob. **Oleszka**

OLESNO † ‡ ❖ ◆

pnp.: Oleśno 1946, Rosenberg O.S.*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Olesno, dek. Olesno
[50° 52' 20" N, 18° 25' 16" E]

Olesno Stare zob. **Stare Olesno**

Oleszka

pnp.: Oleśka 1946, Oleschka, Nieder Erlen 1936, gm. Zdieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leśnica
[50° 27' 55" N, 18° 7' 22" E]

Oleśka 1946 zob. **Oleszka**

Oleśno 1946 zob. **Olesno**

Oleśno Stare 1946 zob. **Stare Olesno** też **Olesno Stare**

Olgahof 1936 zob. **Ujazd-Dziedzinki**

Ollekmühle zob. **Olek** – DK

Olschina zob. **Olszyna** – DG

Opole-Osiedle Metalchem, cz. miasta **Opole**

pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Metalchem (od 2009), dek. Opole

Opole-Pasieka zob. **Pasieka**

Opole-Półwieś zob. **Półwieś †**

Opole-Szczepanowice zob. **Szczepanowice † ‡**

Opole-Wójtowa Wieś zob. **Wójtowa Wieś**

Opole-Wróblin zob. **Wróblin**

Opole-Wyspa Bolko zob. **Wyspa Bolko**

Opole-Zakrzów zob. **Zakrzów**

Opole-Zaodrze zob. **Zaodrze †**

Opolonietz zob. **Opaleniec**

Oporów 1946 zob. **Węza**

Oporów 1946 zob. **Wierzbięcice**

Oppeln zob. **Opole**

Oppeln-Halbendorf zob. **Półwieś**

Oppeln-Sakrau zob. **Zakrzów**

Oppeln Wilhelmstal zob. **Pasieka**

Oppersdorf zob. **Wierzbięcice**

Opryszków 1946 zob. **Wierzbięcice**

Oracze też **Głogówek-Oracze**, cz. miasta **Głogówek**

Hinterdorf*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Głogówek, dek. Głogówek

Oracze też **Toszek-Oracze**, cz. miasta **Toszek** – DG

Oratsche zob. **Toszek-Oracze** – DG

Ortowice / Ortowitz (2011)

Ortowitz, Rehwalde 1936, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Stara Kuźnia, dek. **Ujazd** (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)
[50° 16' 56" N, 18° 19' 19" E]

Ortowitz zob. **Ortowice**

Orzechów zob. **Laskowiec**

Osada Lwowska zob. **Lwowiany**

Osada Stasiowe zob. **Stasiowe**

Oschiek zob. **Osiek**

Oschietzko zob. **Osiecko**

Oschine zob. **Osiny** (gm. Zębowice)

Osiecko / Oschietzko (2008)

Oschietzko, Lichtenrode 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień
[50° 48' 2" N, 18° 23' 27" E]

Osiedle Goj, też **Goy**, **Lalok**, **Ujazd-Goy**, **Ujazd-Lalok**, cz. miasta **Ujazd**, do 31.12.2006 **Gaj**, cz. miasta **Ujazd**
Goy und Lalok *, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Ujazd, dek. Ujazd

Osiek

Oschiek, Karlstal 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Grodzisko (do 1988), par. Kadłub (od 1988), w tym samym dek. Strzelce Opolskie
[50° 35' 31" N, 18° 18' 22" E]

Osiek 1946 zob. **Osiek Grodkowski**

Osiek Dąbrowski 1946 zob. **Osiek Duży**

Osiek Duży

pnp.: Osiek Dąbrowski 1946, Dammer Oschek, Freischlag 1935, gm. Świerczów, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwiździe
[50° 58' 42" N, 17° 54' 11" E]

Osiek Grodkowski

pnp.: Osiek 1946, Osseg, Auenrode 1936, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Żelazna (grodkowska), dek. Grodków
[50° 42' 41" N, 17° 27' 52" E]

Osiek Mały, przys. wsi **Osiek Duży**

pnp.: Osiek Szemysłowski i Osiek Starościński 1946, Sterzendorfer Oschek, Lichting 1935, gm. Świerczów, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwiździe

Osiek Starościński 1946 zob. **Osiek Mały**

Osiek Szemysłowski 1946 zob. **Osiek Mały**

Osina, cz. wsi **Zębowice**

Oschine, Föhrental 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień

Osiny / Rothhaus (2009) też **Rotuz**

Rothhaus*, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Komprachcice, dek. Prószków
[50° 38' 36" N, 17° 51' 12" E]

Osowiec 1946 zob. **Osowiec**

Osowiec/Königshuld (2012), do 31.12.2009

Osowiec Śląski †

pnp.: Osowiec 1946, Königshuld O.S.*, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj.

opolskie, par. Osowiec–Węgry, dek. Zagwiździe

[50° 45' 19" N, 18° 1' 30" E]

Osowiec Śląski zob. **Osowiec**

Osseg zob. **Osiek Grodkowski**

Ostdorf też **Alt Ostdorf** 1939 zob. **Schodnia** też **Schodnia Stara**

Ostenwalde 1936 zob. **Zborowskie**

Osterdorf 1936 zob. **Niekazanice**

Osterdorf-Kaldaun 1937 zob. **Kalduny**

Osterwitz zob. **Niekazanice**

Ostrog zob. **Ostróg**

Ostrolenka zob. **Ostrołęka**

Ostrolinka zob. **Ostrołęka**

Ostrołęka też **Ostrolinka**, przys. wsi **Bukowo**

Ostrolenka, Wiesenhof 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Stare Budkowice, dek. Zagwiździe

Ostropa też **Gliwice-Ostropa** † ‡ (nowy dekanat w DG), cz. miasta **Gliwice** – DG

Ostropa zob. **Gliwice-Ostropa** – DG

Ostrosnitz zob. **Ostrożnica**

Ostrowek zob. **Ostrówek**

Ostrowiec 1946 zob. **Niekazanice**

Ostrożnica / Ostrosnitz (2014) †

Ostrosnitz, Schneidenburg 1936, gm. Pałowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Ostrożnica, dek. Łany
[50° 14' 39" N, 18° 5' 5" E]

Ostróg też **Racibórz-Ostróg** †, cz. miasta **Racibórz**

Ostrog, Ratibor-Nord 1936, gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Racibórz-Ostróg, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Ostrów zob. **Odrzysko****Ostrówek**, przys. wsi **Chróścice**

Ostrowek, Klettenhof 1936, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścice, dek. Stare Siołkowice

Ostwalde 1936 zob. **Połomia** – DG**Oś / Marienfeld** (2010)

pnp.: Łoś 1946, Marienfeld*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Tuły, dek. Zagwizdzie
[50° 53' 4" N, 18° 11' 3" E]

Otmęt też **Krapkowice-Otmęt** †, cz. miasta **Krapkowice**

pnp.: Odmęt 1946, Ottmuth*, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Krapkowice-Otmęt, dek. Krapkowice

Otmice / Ottmütz (2008)

pnp.: Odmice 1946, Ottmütz*, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Izbicko, dek. Strzelce Opolskie
[50° 33' 18" N, 18° 8' 58" E]

OTMUCHÓW † ‡ ❖

pnp.: Odmuchów 1946, Ottmachau*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów, dek. Otmuchów
[50° 28' 2" N, 17° 10' 27" E]

Otmuchów zob. **Odmuchów** – DG**Otok**, przys. wsi **Dobrzeń Mały**

Ottok, Ottosee 1936, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dobrzeń Wielki, dek. Stare Siołkowice

Otok też **Otoki**, przys. wsi **Januszkowice**
Ottok, Randau 1936, gm. Zdieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Januszkowice, dek. Leśnica

Otoki / Ottok (2008)

Ottok, Auenwalde 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Ligota Bialska, dek. Biała
[50° 25' 34" N, 17° 38' 50" E]

Otoki zob. **Otok****Otternfelde** 1936 zob. **Wydrowice****Ottitz** zob. **Ocice****Ottmachau** zob. **Otmuchów****Ottmuchow** zob. **Odmuchów** – DG**Ottmuth** zob. **Otmęt****Ottmütz** zob. **Otmice****Ottok** zob. **Otok** (gm. Dobrzeń Wielki)**Ottok** zob. **Otok** też **Otoki** (gm. Zdieszowice)**Ottok** zob. **Otoki** (gm. Biała)**Ottosee** 1936 zob. **Otok** (gm. Dobrzeń Wielki)**Ottwald** 1936 zob. **Odmuchów** – DG**Ownia** też **Uszyce Nowe**, przys. wsi **Uszyce** – DK**Owschütz** zob. **Owsiszcze****Owsiszcze** †

Owschütz, Habgrund 1936, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie

(do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Owsiszczce, dek. Tworków
[49° 58' 47" N, 18° 13' 32" E]

Owsiszczce II zob. **Nowa Wioska**

OZIMEK † ‡ ❖

Malapanie*, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ozimek, dek. Ozimek
[50° 40' 41" N, 18° 13' 18" E]

Ozimek-Lasy zob. **Lasy**

Ozorki zob. **Dębniak** – DK

Ödfeld 1936 zob. **Pustki** (gm. Olesno)

Ödfeld 1936 zob. **Puścina** – DG

P

Pacyros, cz. wsi **Koszwice**

Paczeras, Patscheras, gm. Pawonków, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Łagiewniki Małe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)

Paczeras zob. **Pacyros**

PACZKÓW † ‡ ❖

Patschkau*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Paczków, dek. Paczków
[50° 27' 51" N, 17° 0' 29" E]

Paczków-Paczkówek zob. **Paczkówek**

Paczkówek też **Paczków-Paczkówek**, cz. miasta **Paczków**

Charlottenthal*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Paczków, dek. Paczków

Paczyna † – DG

Paczyna Mała zob. **Paczynka** – DG

Paczynka też **Paczyna Mała** – DG

Pakosławice † ❖

pnp.: Bogdanowice i Słowniewice 1946, Bösdorf*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Pakosławice, dek. Nysa (do 1990), dek. Skoroszyce (od 1990)
[50° 32' 42" N, 17° 21' 46" E]

Pakosów też **Grzmotniki**

pnp.: Donersmark i Grzmotniki 1946, Donnersmark*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski
[51° 2' 5" N, 18° 17' 24" E]

Palecznica też **Kradziejów**, cz. wsi **Domecko**

Judenberg, Julberg 1936, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Domecko, dek. Prószków

Palki 1946 zob. **Buków** (par. Kałków)

Palków 1946 zob. **Buków** (par. Kałków)

Panosów też **Ponoszów**

Ponoschau, Hegersfelde 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno
[50° 48' 46" N, 18° 37' 50" E]

Paproć, cz. wsi **Rudy** – DG

Paprotsch zob. **Paproć** – DG

Paris zob. **Paryż**

Parschywietz zob. **Kuźnia Raciborska-Parszywiec** – DG

Parszywiec, cz. miasta **Kuźnia Raciborska**
– DG

Paruszowice

pnp.: Baruszowice, Baruszowice, Boruszowice 1947, Baumgarten*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Łowkowice, dek. Kluczbork
[51° 4' 50" N, 18° 14' 30" E]

Parys zob. **Paryż**

Paryż, cz. wsi **Kępna**

Parys, Teichäcker 1936, gm. Zdieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona (do 1983), par. Rozwadza (od 1983), w tym samym dek. Leśnica

Paryż, przys. wsi **Domaradz**

Paris, Dammwehr 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Dąbrówka Dolna, dek. Zagwiździe

Pascheke zob. **Pasieka**

Pasieka też **Opole-Pasieka**, cz. miasta **Opole**

Pascheke, Wilhelmstal*, Oppeln Wilhelmstal, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole, dek. Opole

Pasieki też **Wajdyk**, przys. wsi **Grądy**

Weidich*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów (do 1982), par. Goświnowice (od 1982), w tym samym dek. Otmuchów

Pasternik, cz. wsi **Rozmierka** (obecnie ul. Pasternik)

Pasternik, Wiesenweg 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Rozmierz, dek. Strzelce Opolskie

Pastwisko, kol. wsi **Nędza** – DG

Paswisko zob. **Pastwisko** – DG

Patocka też **Potoka** zob. **Patoka** (kol. wsi Panoszów)

Patocka zob. **Patoka** (przys. wsi Sieraków Śląski)

Patoka, kol. wsi **Panoszów**

Potoka też Patoka i Patocka, Klinkerwerk 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno

Patoka, przys. wsi **Sieraków Śląski**

Patocka, Louisenhof, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno

Patscheras zob. **Pacyros**

Patschkau zob. **Paczków**

Pauliny zob. **Leśnik**

Pauliny 1946 zob. **Mochów**

Paulsdorf zob. **Pawłowice Gorzowskie**

Paulsgrund 1936 zob. **Pawłów**

Paulshofen 1936 zob. **Pawłowice**

Pawlau zob. **Pawłów**

Pawłowitz zob. **Pawłowice**

Pawłowitzke zob. **Pawłowiczki**

Pawłowice, do 31.12.2003 **Pawłowice Gorzowskie**

pnp.: Pawłowice i Pawłowice k. Oleśna 1946, Paulsdorf*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj.

częstochowski), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski
[51° 0' 15" N, 18° 23' 54" E]

Pawłowice

Pawlowitz, Paulshofen 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Płużnica Wielka, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)
[50° 27' 12" N, 18° 29' 51" E]

Pawłowice 1946 zob. **Pawłowice Gorzowskie**

Pawłowice 1946 zob. **Pawłowiczki**

Pawłowice k. Oleśna 1946 zob. **Pawłowice Gorzowskie**

Pawłowice Gorzowskie zob. **Pawłowice**

Pawłowicki 1946 zob. **Pawłowiczki**

Pawłowiczki † ❖

pnp.: Pawłowice i Pawłowicki 1946, Pawlowitzke, Gnadenfeld II 1936, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Pawłowiczki, dek. Gościęcín
[50° 14' 32" N, 18° 2' 47" E]

Pawłów †

Pawlau, Paulsgrund 1936, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pawłów, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)
[50° 6' 38" N, 18° 7' 50" E]

Pechelei zob. **Smolarnia** (gm. Korfantów)

Pechhütte zob. **Smolarnia** (gm. Korfantów)

Pechhütte zob. **Smolarnia** (gm. Strzeleczki)

Peiskretscham zob. **Pyskowice** – DG

Perschkenstein zob. **Grądy**

Petersdorf zob. **Gliwice-Sobiszowice** – DG

Petersdorf zob. **Piotrowa** (gm. Niemoślin)

Petersgrätz zob. **Piotrówka**

Petersheide zob. **Czarnolas**

Petershof zob. **Pietraszów**

Peterwitz zob. **Pietrowice** (gm. Głubczyce)

Peterwitz zob. **Pietrowice** (gm. Skorozyce)

Peterwitz zob. **Pietrowice Nyskie** (gm. Otmuchów)

Pfaffenwald zob. **Popowiec**

Pfarrgut zob. **Młynek**

Pfarrkolonie zob. **Strzelce Opolskie-Książowola** też **Strzelce Opolskie-Farska Kolonia**

Pfeifer 1936 zob. **Gwizdoń** – DG

Pferdenau 1936 zob. **Kobylice** (gm. Popielów)

PGR Lisięcice zob. **Nowe Sady**

Piaseczna, cz. wsi **Hanusek** – DG

Piaseczna, przys. wsi **Jamy**

Piasetzna, Sandhäuser 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Koźłowice, dek. Gorzów Śląski

Piasetzna zob. **Piaseczna**

Piaski, cz. wsi **Rozmierka** (obecnie ul. Jemielnicka)

Pioski, Waldhäuserweg 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Rozmierz, dek. Strzelce Opolskie

Piaski, przys. wsi **Babice** – DG

Piaski, do 7.02.1998 **Dzierzbini**, przys. wsi **Mikolin**

Sandvorwerk*, gm. Lewin Brzeski, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin

Piaski zob. **Daniszów** – DK

Piaskowo, przys. wsi **Kępnic**

Sandberg*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kępnic, dek. Nysa

Piątkowice

Rothhaus*, pnp.: Czerwiec, Czerwona Woda 1946, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Rusocin, dek. Nysa

Piątkowice Małe zob. **Jutroćice Górne**

Pickau zob. **Bytków**

Piec, przys. wsi **Nowa Bogacica**

Gottliebenthal*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica w dek. Kluczbork (do 1982), par. Stare Budkowice w dek. Zagwizdzie (od 1982)

Piec 1946 zob. **Kadłubski Piec**

Piechocice

Piechotzütt, Bauerngrund 1937, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Grabina, dek. Biała
[50° 27' 49" N, 17° 39' 50" E]

Piechotzütt zob. **Piechocice**

Piecziske zob. **Pieczyska** też **Pieczysko**

Pieczyska też **Pieczysko**

Piecziske, Ofen 1935, gm. Świerczów, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwizdzie

Pieczysko zob. **Pieczyska**

Piekło, cz. wsi **Szalsza** – DG

Piekło zob. **Ciecierzyn-Piekło** – DK

Piekło zob. **Piekło** – DG

Piela zob. **Piła**

Piela zob. **Piła** (kol. wsi Łaskarczówka) – DG

Piela zob. **Piła** (kol. wsi Szymocice) – DG

Pielgrzymowice 1946 zob. **Pielgrzymów**

Pielgrzymów

pnp. Pielgrzymowice 1946, Pilgersdorf*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Równe, dek. Głubczyce
[50° 10' 39" N, 17° 39' 49" E]

Pierzchowice też **Pyrchów**, cz. wsi **Długomilowice**

Pirchwitz*, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Długomilowice

gomiłowice, dek. Łany. Nazwa urzędowa
zniesiona 1.01.2017

Pierzyce 1946 zob. **Grądy**

Pietna też **Pietnia**

Pietna, Teichgrund 1936, gm. Krapkowice,
pow. Krapkowice, woj. opolskie, par.
Krapkowice (do 1985), par. Żywocice (od
1985), w tym samym dek. Krapkowice
[50° 26' 45" N, 17° 57' 45" E]

Pietnia zob. **Pietna**

Pietraszów / Petershof (2008)

Petershof*, gm. Dobrodzień, pow. Olesno,
woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. czę-
stochowskie), par. Łagiewniki Małe, dek.
Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od
1992)
[50° 38' 31" N, 18° 28' 55" E]

Pietraszyn / Klein Peterwitz (2008)

Klein Peterwitz*, gm. Krzanowice, pow.
Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj.
katowickie), par. Krzanowice, dek. Kietrz
(do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od
1990)
[50° 1' 58" N, 18° 5' 43" E]

Pietrowice

pnp.: Piotrowice i Piotrowina 1946, Peter-
witz, Zietenbusch 1936, gm. Głubczyce,
pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Bra-
ciszów, dek. Głubczyce
[50° 7' 46" N, 17° 41' 38" E]

Pietrowice, przys. wsi **Sidzina**

Peterwitz*, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj.
opolskie, par. Sidzina, dek. Skoroszyce

Pietrowice 1946 zob. **Pietrowice Wielkie**

Pietrowice Wielkie † ‡ ❖

pnp.: Wielkie Piotrowice, Pietrowice 1946,
Gross Peterwitz*, gm. Pietrowice Wielkie,

pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998
woj. katowickie), par. Pietrowice Wielkie,
dek. Kietrz (do 1990), dek. Pietrowice
Wielkie (od 1990)
[50° 5' 4" N, 18° 5' 14" E]

Piękny Las 1946 zob. **Podlesie**

Pików 1946 zob. **Bytków**

Pilawa zob. **Pilawy**

Pilawen zob. **Pilawa**

Pilawy też **Pilawa**, cz. wsi **Panoszów**

Pilawen, Schlackenfelde 1936, gm. Ciasna,
pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998
woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski,
dek. Olesno

Pilchowice † ❖ – DG

Pilchowitz zob. **Pilchowice** – DG

Pilgersdorf zob. **Pielgrzymów**

Pillwösche zob. **Białowieża**

Pilszcz †

Piltsch*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj.
opolskie, par. Pilszcz, dek. Branice
[50° 0' 6" N, 17° 55' 5" E]

Piltsch zob. **Pilszcz**

Pilzdorf zob. **Grzybowice** też **Grzybo-
wicz**

Pilzendorf zob. **Grzybowice** – DG

Piła, cz. wsi **Pietraszów**

Piela, Brettmühle 1936, gm. Dobrodzień,
pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998
woj. częstochowskie), par. Łagiewniki Ma-

łe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)

Piła, kol. wsi **Łaskarzędka** – DG

Piła, kol. wsi **Szymocice** – DG

Pilat też **Pilot**, przys. wsi **Kadłub Wolny**
Pilot, Waldweiler 1936, gm. Zębowice,
pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice,
dek. Dobrodzień

Pilot zob. **Pilat**

Piorunkowice

pnp.: Świątniki 1946, Schweinsdorf*, gm.
Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par.
Ścinawa Mała, dek. Biała (duszpastersko
obsługuje tę wioskę proboszcz parafii Ru-
dziczka w dek. Prudnik)
[50° 24' 19" N, 17° 30' 57" E]

Pioski zob. **Piaski**

Pioski zob. **Piaski** – DG

Piotrogród 1946 zob. **Piotrówka**

Piotrowa

pnp.: Sobiszowice 1946, Petersdorf*, gm.
Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opol-
skie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 38' 38" N, 17° 34' 48" E]

Piotrowice 1946 zob. **Czarnolas**

Piotrowice 1946 zob. **Pietrowice**

Piotrowice 1946 zob. **Piotrowice Nyskie**

Piotrowice Nyskie

pnp.: Piotrowice 1946, Peterwitz*, gm.
Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par.
Ratnowice, dek. Otmuchów
[50° 24' 34" N, 17° 9' 16" E]

Piotrowina 1946 zob. **Pietrowice**

Piotrówka / Petersgrätz (2008) †

pnp.: Piotrogród 1946, Petersgrätz*, gm.
Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj.
opolskie, par. Piotrówka, dek. Strzelce
Opolskie
[50° 33' 41" N, 18° 23' 59" E]

Pirchwitz zob. **Pierzchowice** też **Prychów**

Pisarzowice / Schreibersdorf (2008) †

Schreibersdorf*, gm. Strzeleczyki, pow.
Krapkowice, woj. opolskie, par. Pisarzo-
wice, dek. Krapkowice
[50° 25' 1" N, 17° 51' 29" E]

Pisarzowice – DG

Piskorzowiec zob. **Klichów**

Piskorzowietz zob. **Piskorzowiec**

Pissarzowitz zob. **Pisarzowice** – DG

Pitschen zob. **Byczyna** – DK

Plane zob. **Blonie**

Plania zob. **Racibórz-Plonia**

Plaszczok zob. **Plaszczak** też **Plaszczok**
i **Plaszczok**

Plaszczok zob. **Plaszczak**

Plawniowitz zob. **Plawniowice** – DG

Pleńnica

Plieschnitz, Fuchsberg 1936, gm. Korfan-
tów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Śmicz
(do 1989), par. Przydroże Małe (od 1989),
w tym samym dek. Biała
[50° 26' 4" N, 17° 36' 2" E]

Plewina, cz. wsi **Wędzina**

Plewine*, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wędzina, dek. Olesno

Plewine zob. **Plewina**

Plieschnitz zob. **Plęsnica**

Plonia zob. **Plonia**

Pluder zob. **Pludry**

Pludry / Pluder (2008)

Pluder, Wildfurt 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Łagiewniki Małe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)

[50° 40' 5" N, 18° 28' 2" E]

Plümkenau zob. **Radomierowice**

Plaszczak też **Plaszczok** i **Plaszczok**, cz. wsi **Molna**

Plaszczok, Teichgrund 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

[50° 45' 57" N, 18° 38' 5" E]

Plaszczok zob. **Plaszczak**

Plawniowice † ‡ – DG

Plonia też **Racibórz-Plonia** †, cz. miasta **Racibórz**

Plania, Ratibor-Siemens 1936, gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Racibórz-Plonia, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Plonia, przys. wsi **Roszowice**

Plonia, Dürnheim 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Łany, dek. Łany

Pluźnica 1946 zob. **Pluźnica Wielka**

Pluźnica Mała zob. **Pluźniczka**

Pluźnica Wielka †

pnp.: Pluźnica 1946, Gross Pluschnitz, Marklinden 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Pluźnica Wielka, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

[50° 28' 26" N, 18° 28' 0" E]

Pluźniczka też **Pluźnica Mała**

Klein Pluschnitz, Reichenhöh 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pluźnica Wielka, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

[50° 28' 19" N, 18° 29' 14" E]

Pniewie

pnp.: Pniewy 1946, Koppendorf*, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Chróścina (grodkowska), dek. Grodków

[50° 37' 27" N, 17° 23' 54" E]

Pniewy 1946 zob. **Pniewie**

Pniow zob. **Pniów** – DG

Pniów – DG

Poborschau zob. **Poborszów** też **Poborszowy**

Poborszowy zob. **Poborszów**

Poborszów / Poborschau (2011) też **Poborszowy**

Poborschau, Eichhagen 1936, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Mechnica, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

[50° 22' 43" N, 18° 5' 8" E]

Pociecha, przys. wsi **Bierdzany**
Poczecha, Birkenhof 1936, gm. Turawa,
pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par.
Bierdzany, dek. Zagwizdzie

Pociękarb / Potzenkarb (2011)
Potzenkarb, Rodemark 1936, gm. Reńska
Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opol-
skie, par. Łęzce, dek. Gościęcín (do 1990),
dek. Koźle (od 1990)
[50° 19' 2" N, 18° 5' 9" E]

Poczecha zob. **Pociecha**

Poczółków / Poscholkau (2008) też **Po-
czółków**
Poscholkau, Buschweiler 1936, gm. Zębo-
wice, pow. Olesno, woj. opolskie, par.
Zębówice, dek. Dobrodzień
[50° 46' 14" N, 18° 23' 48" E]

Poczółków zob. **Poczółków**

Podbabilas zob. **Babi Las**

Podbiała zob. **Podbiała** – DG

Podbiała, cz. wsi **Rudy** – DG

Podbor zob. **Podbór**

Podborzan zob. **Podborzany**

Podborzany, przys. wsi **Rozmierka**
Podborzan, Waldhäuser 1936, gm. Strzelce
Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj.
opolskie, par. Strzelce Opolskie, dek.
Strzelce Opolskie

Podbór też **Gogolin-Podbór**, cz. miasta
Gogolin
Podbor, Unterwalden, gm. Gogolin, pow.
Krapkowice, woj. opolskie, par. Gogolin,
dek. Leśnica (do 1990), dek. Kamień Śląski
(od 1990)

Poddębina też Nowy Dwór, przys. wsi
Zabelków

Neuhof*, gm. Krzyżanowice, pow. Raci-
bórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. ka-
towickie), par. Zabelków, dek. Tworków

Podewils zob. **Kały**

Podgorze zob. **Podgórze**

Podgórze, cz. wsi **Brynica**
Podgorze, Grünberg 1936, gm. Łubniany,
pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par.
Brynica, dek. Stare Siołkowice

Podkamień
pnp.: Górka i Kamienna Górka 1946, Stein-
hübel*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opol-
skie, par. Biała Nyska (do 1982), par. św.
Jana Chrzyciciela i św. Mikołaja w Nysie-
Średniej Wsi (od 1982), w tym samym
dek. Nysa
[50° 25' 46" N, 17° 20' 34" E]

Podkraje, cz. wsi **Kały**
Podkraje, Am Waldrand 1936, gm. Murów,
pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par.
Stare Budkowice, dek. Zagwizdzie

Podleise zob. **Podlesie**

Podlesch zob. **Podlesie**

Podlesche zob. **Podlesie**

Podlesie / Podlesch (2007)
pnp.: Podleś 1946, Podlesch, Unterwalden
1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle,
woj. opolskie, par. Łany, dek. Łany
[50° 12' 38" N, 18° 13' 43" E]

Podlesie †
pnp.: Piękny Las 1946, Schönwalde*, gm.
Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par.
Podlesie, dek. Głuchołazy
[50° 17' 9" N, 17° 20' 56" E]

Podlesie, cz. wsi **Brynica**

Podleise, Waldenau 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Brynica, dek. Stare Siołkowice

Podlesie, przys. wsi **Skołośno**

Podlesche, Untermwalde 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Kościeliska, dek. Gorzów Śląski

Podlesie też **Waldeka**, przys. wsi **Śmicz**

pnp.: Górki 1946, Waldeck*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Śmicz (do 1989), par. Przydroże Małe (od 1989), w tym samym dekanacie Biała

Podlesie, przys. wsi **Więcmierzycy**

Tannenfeld*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kopice, dek. Grodków

Podlesie 1946 zob. **Miejsce Odrzańskie****Podlesie Links** zob. **Podlesie Lewe****Podlesie Rechts** zob. **Podlesie Prawe****Podlesie Lewe**

Podlesie Links, Am Walde Links, dawniej cz. wsi Borki w gm. Dobrzeń Wielki, od 1.01.2017 cz. miasta Opole, woj. opolskie, par. Czarnowąsy, dek. Stare Siołkowice

Podlesie Prawe

Podlesie Rechts, Am Walde Rechts, dawniej cz. wsi Czarnowąsy w gm. Dobrzeń Wielki, od 1.01.2017 cz. miasta Opole, woj. opolskie, par. Czarnowąsy, dek. Stare Siołkowice

Podleś 1946 zob. **Podlesie** (par. Łany)**Podolschine** zob. **Podolszynie****Podolszynie**, przys. wsi **Zakrzów**

Podolschine, Erlenhof 1936, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leśnica

Pogorzalka też **Helenów** – DK**Pogorzelec** też **Kędzierzyn-Koźle-Pogorzelec** †, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**

(Kandrzin)-Pogorzelletz, Heydebreck 1934, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Kędzierzyn-Koźle-Pogorzelec, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

Pogorzelletz zob. **Pogorzelec****Pogosch** zob. **Pogórze****Pogosch Kolonie** zob. **Pogórze****Pogórz** zob. **Pogórze****Pogórz Kolonia** zob. **Pogórze****Pogórze** / **Pogosch** (2008) też **Pogórz**

Pogosch, Brandewalde 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łącznik, dek. Biała, [50° 27' 54" N, 17° 41' 43" E]

Pogórze też **Pogórze Kolonia**, **Kolonia Pogórze**, **Pogórz Kolonia**, **Kolonia Pogórz**, **Kolonia Podgórska**, kol. wsi **Pogórze**

Kolonie Klein Pogosch, Pogosch Kolonie, Brandewalde Kolonie 1936, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Rzymkowice, dek. Niemodlin

Pogórze Kolonia zob. **Pogórze****Pohlemühle** zob. **Brzęczek** – DK**Pohlom** zob. **Polomia** – DG

Pohlsdorf zob. **Polska Wieś** – DG

Pohlwitz zob. **Polowice** – DK

Pokój † ❖

Carlsruhe O.S.*, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Pokój, dek. Zagwizdzie

[50° 54' 11" N, 17° 50' 20" E]

Pokój zob. **Kowalików**

Pokrzywna

pnp.: Dzików, Wilczy Dół, Zwierzyniec, Śląski Ojców i Ojców Śląski 1946, Wildgrund*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, miejscowość ta przynależy do 2 parafii: 1) Jarnołtówek w dek. Głuchołazy, 2) Moszczanka w dek. Prudnik

[50° 17' 17" N, 17° 27' 35" E]

Pokrzywnica / Nesselwitz (2011) †

Nesselwitz*, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Pokrzywnica, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

[50° 19' 58" N, 18° 3' 50" E]

Polana też **Folwark Polana, Równia**

(dawny PGR)

Ebenau*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Grodków, dek. Grodków

[50° 43' 42" N, 17° 22' 57" E]

Polanowice † – DK

Polanowitz zob. **Polanowice** – DK

Poliwoda, przys. wsi **Biestrzynnik**

Poliwoda, Althammer 1936, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ligota Turawska, dek. Zagwizdzie

Polnisch Jamke zob. **Stara Jamka**

Polnisch Krawarn zob. **Krowiarki**

Polnisch Leipe zob. **Lipowa** (gm. Dąbrowa)

Polnisch Müllmen też **Müllmen** zob. **Mionów**

Polnisch Neudorf zob. **Polska Nowa Wieś** też **Nowa Wieś** (gm. Komprachcice)

Polnisch Neukirch zob. **Polska Cerekiew**

Polnisch Olbersdorf zob. **Olbrachcice**

Polnisch Probnitz też **Probnitz** zob. **Browiniec Polski** też **Polski Browiniec, Browiniec Polski i Polski Browiniec**

Polnisch Rasselwitz zob. **Raclawiczki**

Polnisch Wette zob. **Polski Świętów**

Polowice, cz. wsi **Nasale** – DK

Polska Cerekiew / Gross Neukirch (2011)

† ❖

pnp.: Cerkiew Polska 1947, Polnisch Neukirch, Gross Neukirch 1926, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Polska Cerekiew, dek. Łany

[50° 13' 42" N, 18° 7' 44" E]

Polska Jamka 1946 zob. **Stara Jamka**

Polska Nowa Wieś / Polnisch Neudorf (2009) też **Nowa Wieś** †

pnp.: Polska Nowawieś i Nowawieś 1946, Polnisch Neudorf, Neudorf 1926, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Polska Nowa Wieś, dek. Prószków

[50° 38' 29" N, 17° 47' 48" E]

Polska Nowawieś 1946 zob. **Polska Nowa Wieś** też **Nowa Wieś**

Polska Wieś, cz. miasta **Sośnicowice** – DG

Polski Browieniec zob. **Browiniec Polski**

Polski Browiniec zob. **Browiniec Polski**

Polski Krawarz 1946 zob. **Krowiarki**

Polski Świętów, do 11.12.1998 **Świętów Polski** †

pnp.: Stary Witów i Stary Swatów 1946, Polnisch Wette, Alt Wette 1932, gm. Głucholazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Polski Świętów, dek. Głucholazy [50° 22' 45" N, 17° 21' 30" E]

Połom 1946 – DG

Połomia – DG

Połowa / Puhlau (2011) też **Pulów**

Puhlau*, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Ostrożnica, dek. Łany [50° 14' 33" N, 18° 6' 14" E]

Pommerswitz zob. **Pomorzowice**

Pomologia, cz. miasta **Prószków**

Pomologie*, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków

Pomologie zob. **Pomologia**

Pomorzowice †

Pommerswitz*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Pomorzowice, dek. Głubczyce [50° 17' 3" N, 17° 45' 44" E]

Pomorzowiczki

pnp.: Stara Wieś i Starawieś 1946, Alt Wiendorf*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce,

woj. opolskie, par. Pomorzowice, dek. Głubczyce [50° 16' 17" N, 17° 44' 34" E]

Ponientzütz zob. **Ponięcie**

Ponięcie

pnp. Ponięczyce 1946, Ponientzütz, Rittersdorf 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Grzędzin, dek. Łany [50° 10' 23" N, 18° 9' 52" E]

Ponięczyce 1946 zob. **Ponięcie**

Ponischowitz zob. **Poniszowice** – DG

Poniszowice † – DG

Ponoschau zob. **Panoszów** też **Ponoszów**

Ponoszów zob. **Panoszów**

Popice, przys. wsi **Zalesie Śląskie**

Poppitz*, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Zalesie Śląskie, dek. Leśnica

Popielowska Kolonia / Klink (2014) też **Kolonia Popielowska**

Poppelau Kolonie, Klink*, gm. Popielów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Popielów, dek. Stare Siołkowice [50° 48' 26" N, 17° 42' 25" E]

Popielów / Poppelau (2014) † ❖

Poppelau też Alt Poppelau*, gm. Popielów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Popielów, dek. Stare Siołkowice [50° 49' 29" N, 17° 44' 40" E]

Popowiec, przys. wsi **Kujawy**

Popowietz, Pfaffenwald 1936, gm. Strzelczki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Zielina–Kujawy, dek. Krapkowice

Popowietz zob. **Popowiec**

Poppelau też **Alt Poppelau** zob. **Popielów**

Poppelau Kolonie zob. **Popielowska Kolonia** też **Kolonia Popielowska**

Poppitz zob. **Popice**

Poremba zob. **Poręba** (gm. Dobrodzień)

Poremba zob. **Poręba** (gm. Leśnica)

Poremba zob. **Poręba** (gm. Strzelce Opolskie)

Poręba / Poremba (2008)

Poremba, Mariengrund 1936, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Leśnica, dek. Leśnica
[50° 27' 24" N, 18° 12' 8" E]

Poręba, przys. wsi **Główczyce**

Poremba, Hirschweide 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Poręba, przys. wsi **Pluźnica Wielka**

Poremba, Hermannshof 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Pluźnica Wielka, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Poręby też **Sorgi**, przys. wsi **Nowa Jamka**

pnp.: Sorków 1946, Sorge*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dąbrowa, dek. Niemodlin

Posadów, przys. wsi **Paczynka** – DG

Poschillek zob. **Posilek** (gm. Krapkowice)

Poschillek zob. **Posilek** (gm. Walce)

Poscholkau zob. **Poczółków** też **Poczółków**

Posilek, cz. wsi **Walce**

Poschillek, Rasten 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Walce, dek. Gościęcín

Posilek, przys. wsi **Rogów Opolski**

Poschillek, Waldesruh 1936, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Rogów Opolski, dek. Prószków

Posnowitz zob. **Poznowice**

Possadow zob. **Posadów** – DG

Possnitz zob. **Posucice**

Postenvorwerk zob. **Zapole** – DK

Posucice †

Possnitz*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Posucice, dek. Branice
[50° 4' 26" N, 17° 49' 33" E]

Potaschna zob. **Potasznia**

Potasnia zob. **Potaśnia** też **Potasznia**

Potasznia, cz. wsi **Krasiejów**

Potaschna, Siederei, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Krasiejów, dek. Ozimek

Potasznia zob. **Potaśnia**

Potaśnia też **Potasznia**, cz. wsi **Koszwice**

Potasnia, Sandfeld 1936, gm. Pawonków, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Łągiewniki Małe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)

Potempa zob. **Potępa** – DG

Potępa – DG

Potok, przys. wsi **Rudno** – DG

Potoka też **Patoka** i **Patocka** zob. **Patoka**

Potzenkarb zob. **Pociękarb**

Poznowice / Posnowitz (2008) †

Posnowitz, Einsiedel 1936, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Kamień Śląski (do 1985), do 1990 w dek. Strzelce Opolskie, a od 1990 w dek. Kamień Śląski, par. Poznowice (od 1985), do 1990 w dek. Leśnica, a od 1990 w dek. Kamień Śląski

[50° 31' 11" N, 18° 9' 11" E]

Pólko, cz. wsi **Przysiecz**

Przyschetz, Lichtenwalde 1931, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków

Półwieś też **Opole-Półwieś** †, cz. miasta **Opole**

Halbendorf, Oppeln-Halbendorf 1936, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Półwieś, dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Półwieś 1946 zob. **Półwiosek**

Półwiosek też **Gródków-Półwiosek**, cz. miasta **Grodków**

pnp.: Półwieś 1946, Halbendorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Grodków, dek. Grodków

Pradzina 1946 zob. **Prężyna**

Pradzina Mała 1946 zob. **Prężynka**

Pradzina Wielka 1946 zob. **Prężyna**

Pradzinka 1946 zob. **Prężynka**

Prądnik 1946 zob. **Prudnik**

Prądy

Brande*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Wawelno, dek. Prószków

[50° 39' 19" N, 17° 42' 18" E]

Prążyna 1946 zob. **Prężyna**

Prążyna (Prężyna) Mała 1946 zob. **Prężynka**

Prążyna (Prężyna) Wielka 1946 zob. **Prężyna**

Prążynka 1946 zob. **Prężynka**

Prążynka Mała 1946 zob. **Prężynka**

Preiland zob. **Przełęk**

Preisdorf 1936 zob. **Ślawice**

Preschlebie zob. **Przechlebie** – DG

Pretficze 1946 zob. **Przybkowice** też **Prytwica**

Preussenau 1936 zob. **Prusków**

Preussisch Krawarn 1923 zob. **Krowiarki**

Prężyna / Gross Pramsen (2008) †

pnp.: Prążyna, Prążyna (Prężyna) Wielka, Wielka Prążyna (Prężyna), Pradzina, Pradzina Wielka i Wielka Pradzina 1946, Gross Pramsen*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Prężyna, dek. Biała

[50° 22' 40" N, 17° 38' 29" E]

Prężynka

pnp.: Mała Prążyna (Prężyna), Pradzinka, Pradzina Mała, Prążynka Mała 1946, Klein Pramsen*, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Prężyna, dek. Biała
[50° 21' 21" N, 17° 36' 53" E]

Prittwitz zob. **Przybkowice** też **Prytwica**

Proben 1936 zob. **Browiniec Polski** też **Polski Browiniec**, **Browiniec Polski** i **Polski Browiniec**

Probnitz też **Polnisch Probnitz** zob. **Browiniec Polski** też **Polski Browiniec**

Proboschowitz zob. **Proboszczowice**

Proboszczowice

Proboschowitz, Probstfelde 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kotulin, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)
[50° 26' 5" N, 18° 24' 57" E]

Probstfelde 1936 zob. **Proboszczowice**

Prockendorf zob. **Węża**

Proschlitz zob. **Proślice** – DK

Prosinice 1946 zob. **Węża**

Proskau zob. **Prószków**

Proсна, przys. wsi Jastrzygowiec

Zimnowodamühle też Jenschmühle, Kaltwassermühle, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Kościeliska, dek. Gorzów Śląski

Proślice – DK

PRÓSZKÓW / PROSKAU (2010) † ‡ ❖

pnp.: Pruszków 1946, Proskau*, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków
[50° 34' 39" N, 17° 52' 18" E]

PRUDNIK † ‡ ❖

pnp.: Prądnik 1946, Neustadt O.S.*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Prudnik, dek. Prudnik
[50° 19' 22" N, 17° 34' 42" E]

Prudnik-Las też **Klasztorna Góra**, cz. miasta **Prudnik**

Neustadt-Wald*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Prudnik, dek. Prudnik

Prudnik-Lipy zob. **Lipno**

Prusinowice †

pnp.: Wałderzów, Walterów i Wały 1946, Waltdorf*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Prusinowice, dek. Nysa (do 1990), dek. Skoroszyce (od 1990)
[50° 32' 13" N, 17° 24' 28" E]

Prusinowice 1946 zob. **Węża**

Pruskau zob. **Prusków**

Prusków / Pruskau (2008)

pnp.: Pruszków 1946, Pruskau, Preussenau 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień
[50° 47' 8" N, 18° 20' 35" E]

Pruszków 1946 zob. **Prószków**

Pruszków 1946 zob. **Prusków**

Prytwica zob. **Przybkowice**

Prytwice 1946 zob. **Przybkowice** też **Prytwica**

Przeborowicz zob. **Przedborowice**

Przechód †

pnp.: Przechód 1946, Psychod, Waldfurt 1936, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Przechód, dek. Niemodlin
[50° 32' 6" N, 17° 40' 9" E]

Przecza

pnp.: Przędza, Przedza i Przycza 1946, Arnsdorf*, gm. Lewin Brzeski, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin
[50° 43' 50" N, 17° 39' 51" E]

Przedborowice

Przeborowitz, Herberstein 1936, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gierałtowice, dek. Łany
[50° 15' 52" N, 18° 6' 2" E]

Przedza 1946 zob. Przecza**Przełęk**

pnp.: Przyłęk i Przełęt 1946, Preiland*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Biała Nyska, dek. Nysa
[50° 24' 41" N, 17° 20' 14" E]

Przełęt 1946 zob. Przełęk**Przerwa, przys. wsi Stradunia**

Przerwa, Dammbruch 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Stradunia, dek. Gościęcín (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Przerycie, przys. wsi Rudy – DG**Przeskok, cz. miasta Opole****Przewos zob. Przewóz****Przewóz / Przewos (2007)**

Przewos, Fährendorf 1934, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Łany (do 1987), par. Nieznaszyn (od 1987), w tym samym dek. Łany
[50° 13' 30" N, 18° 14' 57" E]

Przechlebie – DG**Przędza 1946 zob. Przecza****Przybkowice też Prytwica, cz. wsi Biadacz**

pnp.: Prytwice i Pretficze 1946, Prittwitz*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bąków, dek. Kluczbork

Przychód 1946 zob. Przechód**Przycza 1946 zob. Przecza****Przydroże Małe †**

pnp. Małe Przydroże 1946, Klein Schnellendorf*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Ścinawa Mała (do 1989), par. Przydroże Małe (od 1989), w tym samym dek. Biała
[50° 26' 34" N, 17° 34' 22" E]

Przydroże Wielkie

pnp.: Wielkie Przydroże 1946, Gross Schnellendorf*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów w dek. Niemodlin (do 1994), par. Przydroże Małe w dek. Biała (od 1994)
[50° 27' 48" N, 17° 34' 26" E]

Przylesie też Przylesie Brzeskie †

pnp.: Konradów 1946, Konradswaldau*, gm. Olszanka, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Przylesie, dek. Grodków
[50° 47' 32" N, 17° 23' 36" E]

Przylesie Brzeskie zob. Przylesie**Przylesie Dolne**

pnp.: Mydlice Dolne 1946, Niederseiffersdorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Lipowa (grodkowska), dek. Grodków
[50° 44' 38" N, 17° 25' 0" E]

Przyłęk 1946 zob. Przełęk**Przyłogi zob. Tułowice Małe**

Przymiarki, cz. wsi **Uszyce** – DK

Przyrwa, kol. wsi **Nędza** – DG

Przyschetz zob. **Pólko**

Przyschetz zob. **Przysiecz**

Przysiecz / Przyschetz (2011)

Przyschetz, Lichtenwalde 1931, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków
[50° 33' 45" N, 17° 51' 5" E]

Przyszówka też **Gliwice-Przyszówka**,
cz. miasta **Gliwice** – DG

Przytoczna, przys. wsi **Gola** – DK

Przywaren zob. **Przywary**

Przywary, przys. wsi **Sieraków Śląski**

Przywaren, Kreuzenfeld-Dampfziegelei 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

Przywor zob. **Przywory**

Przywory / Przywor (2008) †

Przywor, Oderfest 1936, gm. Tarnów Opolski, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Kąty Opolskie (do 1981), par. Przywory (od 1981), do 1990 w tym samym dek. Krapkowice, a od 1990 w tym samym dek. Kamień Śląski
[50° 34' 29" N, 17° 59' 15" E]

Psychchowka zob. **Gliwice-Przyszówka** – DG

Psurow zob. **Psurów**

Psurów / Psurow (2006)

Psurow, Klein Ellguth 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998

woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski
[50° 57' 16" N, 18° 33' 14" E]

Psychod zob. **Przechód**

Pszczonki

Schonke*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Łowkowice, dek. Kluczbork
[51° 3' 15" N, 18° 17' 32" E]

Ptakowice – DG

Ptakowitz zob. **Ptakowice** – DG

Pucnik / Simsdorf (2009) przys. wsi **Domecko**

Simsdorf*, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Domecko, dek. Prószków
[50° 36' 41" N, 17° 51' 3" E]

Puhlau zob. **Połowa** też **Pulów**

Pulów zob. **Buława**

Pulów zob. **Połowa**

Puschberg zob. **Czarkowice**

Puschine zob. **Puszyna**

Puszczina zob. **Puścina** – DG

Pustki, przys. wsi **Dobrzeń Wielki**

Pustki, Einöde 1936, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dobrzeń Wielki, dek. Stare Siołkowice

Pustki, przys. wsi **Kolonia Łomnicka**

Pustki, Ödfeld 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wysoka (oleska), dek. Olesno

Pustki, przys. wsi **Kujakowice Górne**
Pustki, Wüstung 1936, gm. Kluczbork, pow.
Kluczbork, woj. opolskie, par. Kujakowice
Górne, dek. Kluczbork

Pustkow zob. **Pustków**

Pustkowie, cz. wsi **Sieroty** – DG

Pustkowie, cz. wsi **Wichrów**
Pustkowie, Grunruh Ausbauten też Unter
dem Walde 1936, gm. Radłów, pow.
Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj.
częstochockie), par. Bodzanowice, dek.
Gorzów Śląski

Pustkowie, kol. wsi **Łaskarczówka** – DG

Pustkowie Kulikowe też **Kulikowe**, cz.
wsi **Ciasna**
Kulikowe, Kuhlshof 1936 *, gm. Ciasna,
pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998
woj. częstochockie), par. Ciasna, dek.
Olesno

Pustków, do 31.12.2008 przys. wsi
Szczedrzyk
Pustkow, Wüsten 1936, gm. Ozimek, pow.
ziemski Opole, woj. opolskie, par. Szcze-
drzyk, dek. Ozimek
[50° 41' 23" N, 18° 10' 33" E]

Puszcza 1946 zob. **Jędrzychów**

Puszczykowo 1946 zob. **Hajduki Nyskie**

Puszyna
Puschine, Erlenburg 1936, gm. Korfantów,
pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów,
dek. Niemodlin
[50° 27' 32" N, 17° 37' 36" E]

Puścina, przys. wsi **Trachy** – DG

Pyki, przys. wsi **Kolonia Łomnicka**

Pyki, Westend 1936, gm. Olesno, pow.
Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj.
częstochockie), par. Wysoka (oleska),
dek. Olesno

Pyrchów też **Pierzchowice**

PYSKOWICE † ‡ ❖ – DG

Pyskowice-Dzierżno zob. **Dzierżno** – DG

Pyskowice-Dzierżno-Śłuz zob. **Dzierżno-
-Śłuz**, cz. miasta **Pyskowice** – DG

Pyskowice-Mierzejów zob. **Mierzejów**,
cz. miasta **Pyskowice** – DG

Pyskowice-Mroczków zob. **Mroczków**,
cz. miasta **Pyskowice** – DG

Q

Quarghammer zob. **Tworóg Mały** – DG

Quellengrund 1936 zob. **Błotnica Strze-
lecka**

Quellengrund 1936 zob. **Ryczek** też **Ry-
dzek**

Quellental 1936 zob. **Gąsiorowice**

Quintay zob. **Nieznowice**

Quirutsche zob. **Kwierucie**

R

Rachowice † – DG

Rachowitz zob. **Rachowice** – DG

RACIBÓRZ † ‡ ❖ ❖ ◆

Ratibor*, gm. Racibórz, pow. Racibórz,
woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowic-

kie), par. Racibórz, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)
[50° 5' 21" N, 18° 13' 12" E]

Racibórz-Markowice zob. **Markowice** †

Racibórz-Markowiczki zob. **Markowiczki**

Racibórz-Miedonia zob. **Miedonia**

Racibórz-Nowe Zagrody zob. **Nowe Zagrody** †

Racibórz-Obora zob. **Obora**

Racibórz-Ocice zob. **Ocice** †

Racibórz-Ocice Górne zob. **Ocice Górne**

Racibórz-Ostróg zob. **Ostróg** †

Racibórz-Plonia zob. **Plonia** †

Racibórz-Stara Wieś zob. **Stara Wieś** †

Racibórz-Studzienna zob. **Studzienna** †

Racibórz-Sudół zob. **Sudół** †

Raclawice 1946 zob. **Raclawice Śląskie**
Raclawice Śląskie †

pnp.: Raclawice 1946, Deutsch Rasselwitz*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Raclawice Śląskie, dek. Głogówek
[50° 18' 41" N, 17° 46' 19" E]

Raclawiczki / Rasselwitz (2008) †
Polnisch Rasselwitz, Rasselwitz 1929, Rosstal 1939, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Raclawiczki, dek. Krapkowice
[50° 28' 11" N, 17° 47' 51" E]

Raczany 1946 zob. **Gródczanki** (par. Pietrowice Wielkie)

Raczek, przys. wsi **Zakrzów**
Raczekmühle, Krebsmühle, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leśnica

Raczekmühle zob. **Raczek**

Raczków 1946 zob. **Rączka**

Radau zob. **Radawie**

Radawie / Radau (2008) †
Radau*, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Radawie, dek. Dobrodzień
[50° 47' 0" N, 18° 17' 21" E]

Radawka, przys. wsi **Radawie**
Radawka, Klein Radau 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Radawie, dek. Dobrodzień
[50° 48' 3" N, 18° 18' 7" E]

Radelsdorf 1936 zob. **Radłów**

Raden zob. **Radynia**

Radlau zob. **Radłów**

Radlina, przys. wsi **Tuły** (dawny PGR)
Agneshof*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Tuły, dek. Zagwizdzie

Radłów / Radlau (2006) ❖
Radlau, Radelsdorf 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski
[50° 55' 52" N, 18° 31' 30" E]

Radna 1946 zob. **Radynia**

Radomierowice / Plümkenau (2009)
pnp.: Blimkinów 1946, Plümkenau*, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opol-

skie, par. Stare Budkowice (do 1982), par. Dąbrówka Dolna (od 1982), par. Dąbrówka Dolna, w tym samym dek. Zagwóździe
[50° 55' 54" N, 18° 1' 58" E]

Radonia – DG

Radońska Kolonia zob. **Raduń** – DG

Radoschau zob. **Radoszowy**

Radostynia / Radstein (2008)

Radstein*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Ligota Bialska, dek. Biała
[50° 25' 15" N, 17° 42' 7" E]

Radoszowice

Raschwitz, Rauschwalde 1936, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Gracze, dek. Niemodlin
[50° 41' 33" N, 17° 30' 48" E]

Radoszowy †

Radoschau, Drosselschlag 1936, gm. Pałowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Radoszowy, dek. Gościęcín
[50° 12' 29" N, 18° 2' 48" E]

Radowice, przys. wsi **Biechów**

Rottwitz*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Szklary, dek. Otmuchów

Radstein zob. **Radostynia**

Radun zob. **Radonia** – DG

Radun Kolonie zob. **Raduń** też **Radońska Kolonia** – DG

Raduń też **Radońska Kolonia** – DG

Radynia

pnp.: Radna 1946, Raden*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Opawica, dek. Głubczyce
[50° 9' 5" N, 17° 40' 17" E]

Radzicowe 1946 zob. **Radzikowice**

Radziejów / Juliusburg (2011) też **Kradziejów**

Juliusburg*, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Pokrzywnica (do 1981), par. Większyce (od 1981), do 1990 w tym samym dek. Kędzierzyn-Koźle, a od 1990 w tym samym dek. Koźle
[50° 19' 30" N, 18° 5' 48" E]

Radzikowice †

pnp.: Radzicowe 1946, Stephansdorf*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Radzikowice, dek. Otmuchów
[50° 30' 39" N, 17° 16' 44" E]

Radziszów 1946 zob. **Ratnowice**

Rainfelde 1936 zob. **Zawada Książęca** – DG

Rajdyna zob. **Wygon**

Rajska Wieś 1946 zob. **Reńska Wieś**

Rakau zob. **Raków**

Rakowiec, cz. wsi **Rudyszwałd**

Rakowietz, Krebsgrund 1936, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy-szwałd, dek. Tworków

Rakowietz zob. **Rakowiec**

Raków

Rakau*, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Dzielów, dek. Kietrz
[50° 7' 49" N, 18° 1' 42" E]

Randau 1936 zob. **Otok** też **Otoki** (gm. Zdzieszowice)

Randhof 1936 zob. **Wargale**

Randsdorf 1935 zob. **Wieszowa** – DG

Randshausen 1936 zob. **Kniecie**

Ranisch zob. **Rączka**

Raschau zob. **Raszowa**

Raschowa zob. **Raszowa**

Raschwitz zob. **Radoszowice**

Rasselwitz też **Polnisch Rasselwitz** zob. **Raclawiczki**

Rasten 1936 zob. **Posilek**

Raszowa / Raschowa (2008) †
Raschowa, Mittenbrück O.S. 1934, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Raszowa (kozielska), dek. Leśnica
[50° 23' 18" N, 18° 10' 39" E]

Raszowa / Raschau (2008) †
Raschau*, gm. Tarnów Opolski, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Raszowa (opolska), dek. Ozimek
[50° 36' 3" N, 18° 7' 53" E]

Rathmannsdorf zob. **Ratnowice**

Ratibor zob. **Racibórz**

Ratibor-Altendorf zob. **Stara Wieś**

Ratibor Neugarten zob. **Nowe Zagrody**

Ratibor-Nord 1936 zob. **Ostróg**

Ratibor-Ober Ottitz zob. **Ocice Górne**

Ratibor-Ottitz zob. **Ocice**

Ratibor-Siemens 1936 zob. **Plonia**

Ratibor-Süd 1936 zob. **Studzienna**

Ratiborhammer O.S. zob. **Kuźnia Raciborska** – DG

Ratnowice †
pnp.: Radziszów 1946, Rathmannsdorf*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Ratnowice, dek. Otmuchów
[50° 25' 24" N, 17° 7' 44" E]

Ratsch zob. **Gródczanki**

Rauden-Rennersdorf 1936 zob. **Kolonia Renerowska** – DG

Raunen 1936 zob. **Szemrowice**

Rauschwalde 1936 zob. **Radoszowice**

Rautke zob. **Rutki**

Rączka
pnp.: Raczków i Rączków 1946, Ranisch*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin
[50° 28' 37" N, 17° 35' 28" E]

Rączków 1946 zob. **Rączka**

Redwina też **Zawadzkie-Redwina**, **Rytwiny**, cz. miasta **Zawadzkie**
Redwine, Wilhelmsruh 1936, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Świętej Rodziny w Zawadzkim, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Redwine zob. **Redwina**

Regulice
pnp.: Ryglice i Rygulice 1946, Rieglitz*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par.

Nysa (p.w. św. Elżbiety Węgierskiej), dek.
Nysa
[50° 30' 49" N, 17° 20' 8" E]

Rehhof zob. **Sarniak**

Rehwalde 1936 zob. **Ortowice**

Reichenau zob. **Hojnowice**

Reichenbach 1934 zob. **Babi Las** też
Podbabillas

Reichenhöh 1936 zob. **Pluźnica Mała** też
Pluźniczka

Reichenwald 1936 zob. **Dębie** też **Dąbie**

Reigersfeld 1936 zob. **Bierawa**

Reilshof zob. **Groszów** (przys. wsi Roż-
niątów)

Reilswerk zob. **Wojszyn**

Reimen zob. **Rzymiany**

Reinersdorf zob. **Komorзно** – DK

Reinschdorf zob. **Reńska Wieś** (gm. Pa-
kosławice)

Reinschdorf zob. **Reńska Wieś** (gm. Reń-
ska Wieś)

Reisern 1934 zob. **Chróścina Opolska**

Reisewitz zob. **Rysiewice** też **Rysiwice**

Reiswitz 1936 zob. **Koloczek**

Reitersdorf zob. **Rajdyna**

Renarcice zob. **Rynarcice**

Renardów 1946 zob. **Rusocin**

Rendzin zob. **Rędzina**

Rennersdorf zob. **Kolonia Renerowska**
– DG

Rennersdorf zob. **Rynarcice** też **Renarcice**

Renoltowice 1946 zob. **Reńska Wieś**

Reńska Wieś †

pnp.: Renoltowice, Ryńska Wieś i Rajska
Wieś 1946, Reinschdorf*, gm. Pakosławice,
pow. Nysa, woj. opolskie, par. Reńska
Wieś (nyska), dek. Nysa (do 1990), dek.
Skoroszyce (od 1990)

[50° 32' 46" N, 17° 20' 40" E]

Reńska Wieś / Reinschdorf (2011) † ❖

Reinschdorf*, gm. Reńska Wieś, pow.
Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Reń-
ska Wieś (kozielska), dek. Kędzierzyn-
-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

[50° 18' 53" N, 18° 7' 22" E]

Repsch zob. **Rzepce** też **Rzepce**

Rettbach 1936 zob. **Rzeczyce** – DG

Rędzina / Rendzin (2008), przys. wsi
Klekotna

Rendzin, Stillwalde 1936, gm. Dobrodzień,
pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998
woj. częstochowskie), par. Dobrodzień
(p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobro-
dzień

Richtersdorf zob. **Wójtowa Wieś** – DG

Richterstal 1936 zob. **Zdziechowice** – DK

Riedgrund 1936 zob. **Rzeczyce** też **Rze-
czyca** (gm. Pawłowiczki)

Riegersdorf zob. **Rudziczka**

Rieglitz zob. **Regulice**

Riemertsheide zob. **Rusocin**

Ringwalde 1932 zob. **Biestrzynnik**

Ringwitz zob. **Rzymkowice**

Ritterfähre 1936 zob. **Bródek** też **Gliniolki**

Rittersdorf 1936 zob. **Ponięćce**

Ritterswalde zob. **Domaszkowice**

Roben zob. **Równie**

Rochów też **Rochus**, przys. wsi **Złotogłowice**

Rochus*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nysa (p.w. św. Elżbiety Węgierskiej), dek. Nysa

Rochus zob. **Rochów**

Rodau 1936 zob. **Kopanina** – DG

Rode 1936 zob. **Kopanina** (gm. Toszek)

Rodefald 1936 zob. **Kopina**

Rodemark 1936 zob. **Pociękarb**

Roden 1936 zob. **Surowina**

Rodenau O.S. 1936 zob. **Kotulin**

Rodenau Siedlung 1936 zob. **Skąły**

Rodenbach 1936 zob. **Jankowice Rudzkie** – DG

Rodewalde 1936 zob. **Trzebiszyn**

Roding 1936 zob. **Kopalina** (gm. Strzelczki)

Rodland zob. **Korzonki**

Rodlingen 1936 zob. **Kotulin Mały** też **Kotulinek**

Rodung zob. **Kopalina** (gm. Ozimek)

Rogał, kol. wsi **Nędza** – DG

Rogau zob. **Rogi** też **Kędzierzyn-Koźle-Rogi**

Rogau zob. **Rogi** (gm. Niemodlin)

Rogau zob. **Rogów** (gm. Grodków)

Rogau zob. **Rogów Opolski** (gm. Krapkowice)

Rogern 1936 zob. **Rogów** (gm. Baborów)

Rogi też **Kędzierzyn-Koźle-Rogi** †, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**

(Cosel)-Rogau, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Kędzierzyn-Koźle-Rogi, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Rogi †

Rogau*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Rogi, dek. Niemodlin

[50° 39' 40" N, 17° 31' 51" E]

Rogojów 1946 zob. **Rusocin**

Rogoll zob. **Rogał** – DG

Rogow zob. **Rogów**, przys. wsi **Tłustomoty** (gm. Baborów)

Rogozin 1946 zob. **Roźnów** (par. Gałazczyce)

Rogożany

Rosen*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Nowa Cerekwia, dek. Kietrz [50° 5' 43" N, 17° 54' 37" E]

Rogów

Rogau*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kobiela, dek. Grodków [50° 38' 3" N, 17° 14' 23" E]

Rogów, przys. wsi **Tlustomosty**

Rogow, Bogern 1936, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Krowiarki, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

Rogów 1946 zob. **Rogów Opolski****Rogów Opolski** †

pnp.: Rogów 1946, Rogau*, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Rogów Opolski, dek. Prószków [50° 31' 10" N, 17° 56' 11" E]

Rokicie też **Rokicze**, cz. wsi **Raszowa**

Rokitsch*, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Raszowa (kozielska), dek. Leśnica, [50° 23' 53" N, 18° 10' 48" E]

Rokicze zob. **Rokicie**

Rokitnica też **Zabrze-Rokitnica** †, cz. miasta **Zabrze** – DG

Rokitsch zob. **Rokicie** też **Rokicze****Rokittnitz** zob. **Rokitnica** – DG**Rorzkowice** 1946 zob. **Roszkowice****Rorzkowice** 1946 zob. **Roszkowice** – DK

Rosalienhof zob. **Lubiatowice** też **Rozalia** – DK

Roschkau zob. **Roszków**

Roschkowitz zob. **Roszkowice** – DK

Roschowitzdorf zob. **Roszewice**

Roschowitzwald zob. **Roszewicki Las**

Rose zob. **Róża**

Rosen zob. **Rogożany**

Rosen zob. **Rożnów** – DK

Rosen (Nieder und Ober Rosen) zob. **Rożnów**

Rosenberg zob. **Rostkowice** (gm. Biała)

Rosenberg O.S. zob. **Olesno**

Rosengrund 1936 zob. **Zakrzów**

Rosenhain 1936 zob. **Gajek**

Rosenhof zob. **Rosocha** (gm. Zębowice)

Rosmierka zob. **Rozmierka**

Rosmierz zob. **Rozmierz**

Rosniontau zob. **Roźniatów**

Rosnochau zob. **Rozkochów**

Rosocha, cz. wsi **Siedliska**

Rossocha, Rosenhof 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień

Rosocha, cz. wsi **Turawa**

Rossocha, Turawa Ausbauten 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Kotórz Wielki, dek. Ozimek

Rosocha, przys. wsi **Borki Małe**

Rossocha, Wolfsgrund O.S. 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do

31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Borki Wielkie, dek. Olesno

Roszbach 1936 zob. **Nowa Wieś** (gm. Zębowice)

Rossberg zob. **Bytom-Rozbark** – DG

Rossdorf zob. **Roszkowice**

Rosshof zob. **Rościsław**

Rossocha zob. **Rosocha** (gm. Olesno)

Rossocha zob. **Rosocha** (gm. Turawa)

Rossocha zob. **Rosocha** (gm. Zębowice)

Rosstal 1939 zob. **Raławiczk**

Rossweide 1936 zob. **Rozkochów**

Rostkowice / Rosenberg (2008)

Rosenberg*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Solec, dek. Biała
[50° 22' 54" N, 17° 44' 44" E]

Roswadze zob. **Rozwadza**

Roszkowice

pnp.: Rożkowice i Rorzkowice 1946, Rossdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Rogi, dek. Niemodlin
[50° 38' 43" N, 17° 32' 46" E]

Roszkowice † – DK

Roszków †

Roschkau*, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Krzyżanowice (do 1995), par. Roszków (od 1995), w tym samym dek. Tworków
[49° 57' 49" N, 18° 17' 59" E]

Roszowice / Roschowitzdorf (2007)

pnp.: Roszowice 1946, Roschowitzdorf, Gräfenstein 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Łany (do 1987), par. Nieznaszyn (od 1987), w tym samym dek. Łany
[50° 13' 53" N, 18° 13' 45" E]

Roszowicki Las / Roschowitzwald (2007) †

pnp.: Roszowski Las 1946, Roschowitzwald, Eichrode 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Roszowicki Las, dek. Łany
[50° 15' 43" N, 18° 13' 3" E]

Roszowice 1946 zob. **Roszowice** (par. Nieznaszyn)

Roszowski Las 1946 zob. **Roszowicki Las**

Rościsław, przys. wsi **Siostrzechowice**

pnp.: Różanka i Końskie 1946, Rosshof*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Koperniki, dek. Otmuchów. Przysiółek został zalany wodami Jeziora Nyskiego

Rotental 1936 zob. **Czerwęciec**

Rothenburg zob. **Krasiejów** – DG

Rothfest zob. **Rudawa**

Rothhaus zob. **Osiny** też **Rotuz**

Rothhaus zob. **Piątkowice**

Rottwitz zob. **Radowice**

Rotuz zob. **Osiny**

Rozalia zob. **Lubiatowice** – DK

Rozbark też **Bytom-Rozbark** †, cz. miasta **Bytom** – DG

Rozkochów / Rosnochau (2009) †

pnp.: Roznochów 1946, Rosnochau, Rossweide 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Rozkochów, dek. Głogówek

[50° 22' 6" N, 17° 56' 38" E]

Rozmierka

Rosmierka, Gross Massdorf 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Rozmierz, dek. Strzelce Opolskie

[50° 33' 26" N, 18° 16' 33" E]

Rozmierz †

Rosmierz, Angerbach O.S. 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Rozmierz, dek. Strzelce Opolskie

[50° 33' 34" N, 18° 14' 37" E]

Roznochów 1946 zob. **Rozkochów**

Rozumice

pnp.: Rozumowice 1946, Rösnitz*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Ściborzyce Wielkie, dek. Kietrz

[50° 1' 26" N, 17° 58' 21" E]

Rozumowice 1946 zob. **Rozumice**

Rozwadza †

Roswadze, Annengrund 1936, gm. Zdzieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona (do 1983), par. Rozwadza (od 1983), w tym samym dek. Leśnica

[50° 26' 7" N, 18° 6' 9" E]

Rożkowice 1946 zob. **Roszkowice**

Rożkowice 1946 zob. **Roszkowice** – DK

Rożniatów †

Rosniontau, Kurzbach 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Strzelce Opolskie (do 1987),

par. Rożniatów (od 1987), w tym samym dek. Strzelce Opolskie

[50° 30' 36" N, 18° 15' 7" E]

Rożnów

pnp.: Rogozin 1946, Nieder und Ober Rosen też Rosen*, gm. Przeworno, pow. Strzelin, woj. dolnośląskie (do 31.12.1998 woj. wałbrzyskie), par. Gałęczycze, dek. Grodków

[50° 41' 40" N, 17° 13' 32" E]

Rożnów – DK

Rożnów Dolny, przys. wsi **Rożnów** – DK

Rożnów Górny, przys. wsi **Rożnów** – DK

Rożnów Nowy zob. **Nowy Rożnów**

Rösnitz zob. **Rozumice**

Röstfelde 1936 zob. **Roszkowice** – DK

Röstfelder Mühle 1936 zob. **Kania** – DK

Równe †

Roben*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Równe, dek. Głubczyce

[50° 11' 29" N, 17° 44' 10" E]

Równia zob. **Polana**

Róża, cz. wsi **Gostomia**

Rose*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Gostomia, dek. Biała

Różanka 1946 zob. **Rościsław**

Różnów 1946 zob. **Rożnów** – DK

Ruda, przys. wsi **Sternalice**

Erzgruben*, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski

Ruda – DG

Ruda zob. **Ruda-Brzeg** – DG

Ruda-Brzeg, przys. wsi **Ruda** – DG

Ruda Dziergowska, cz. wsi **Ruda** – DG

Ruda Kozielska zob. **Rudy Kozielskie** – DG

Rudawa, cz. wsi **Bodzanów**
pnp.: Żary 1946, Rothfest*, gm. Głucholazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nowy Świątów, dek. Głucholazy
[50° 21' 44" N, 17° 21' 59" E]

Ruderswald zob. **Rudyszwałd**

Ruderswald I 1939 zob. **Stare Chalupki** też **Chalupki Stare** (gm. Krzyżanowice)

Ruderswald II 1939 zob. **Zabelków**

Rudgershagen 1936 zob. **Rudziniec** też **Rudziniec**

Rudki zob. **Rutki Ligockie**

Rudnau zob. **Rudno** – DG

Rudnica Mała, cz. miasta **Prószków**
Rudnitzmühle, Sandhöhe, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków

Rudnik † ❖

Rudnik, Herrenkirch 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudnik, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)
[50° 7' 39" N, 18° 11' 18" E]

Rudnitzmühle zob. **Rudnica Mała**

Rudno † – DG

Rudweiler 1936 zob. **Ruda** – DG

Rudy † – DG

Rudy Kozielskie też **Ruda Kozielska** – DG

Rudyszwałd †

Ruderswald*, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudyszwałd, dek. Tworków
[49° 56' 26" N, 18° 18' 23" E]

Rudziczka †

Riegersdorf*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Rudziczka, dek. Prudnik
[50° 22' 56" N, 17° 31' 32" E]

Rudziczka zob. **Gajówka**

Rudziniec zob. **Rudziniec**

Rudziniec też **Rudziniec** † ❖

Rudzinitz, Rudgershagen 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudziniec, dek. Ujazd
[50° 21' 37" N, 18° 24' 32" E]

Rudzinitz zob. **Rudziniec** też **Rudziniec**

Ruhfelde 1936 zob. **Wygoda** (gm. Reńska Wieś)

Ruhleben 1936 zob. **Wygoda** (gm. Dobrodzień)

Rusocin †

pnp.: Rogojów, Renardów i Rymarzowa Wola 1946, Riemertsheide*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Rusocin, dek. Nysa
[50° 30' 15" N, 17° 25' 12" E]

Rutenau 1935 zob. **Chróścice**

Rutki

Rautke*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Rogi, dek. Niemodlin

[50° 40' 42" N, 17° 32' 44" E]

Rutki zob. **Rutki Ligockie**

Rutki Ligockie też **Rudki, Rutki**, przys. wsi **Ligota Tułowicka**, od 31.12.2008 **Ligota Tułowicka**

Ruttken*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tułowice, dek. Niemodlin

Ruttken zob. **Rutki** też **Rudki**

Rybarze, przys. wsi **Stradunia**

Rybarze, Fischerei 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Stradunia, dek. Gościęcín (do 1990), dek. Koźle (od 1990)

Rybnik-Stodoly zob. **Stodoly** – DG

Rydzek zob. **Rydzek**

Rydzek też **Rydzek**, osada leśna

Rydzek, Quellengrund 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno

Rygllice 1946 zob. **Regulice**

Rygulice 1946 zob. **Regulice**

Rymanów 1946 zob. **Rzymiany**

Rymarzowa Wola 1946 zob. **Rusocin**

Rynarcice też **Renarcice**

pnp.: Biegi i Biegonice 1946, Rennersdorf*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Włodary, dek. Skoroszyce

[50° 28' 5" N, 17° 33' 9" E]

Ryńska Wieś 1946 zob. **Reńska Wieś**

Rysiewice zob. **Rysiwowice**

Rysiwowice też **Rysiewice** (dawny PGR)

Reisewitz, Eichengrund 1936, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów

[50° 31' 19" N, 17° 12' 57" E]

Rytwiniec zob. **Dębina** (gm. Gorzów Śląski)

Rytwiny zob. **Redwina**

Rzeczyca zob. **Rzeczyce**

Rzeczyce też **Rzeczyca**, cz. wsi **Pawłowiczki**

Rzetzitz, Riedgrund 1936, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Pawłowiczki, dek. Gościęcín

Rzeczyce † – DG

Rzendowicz zob. **Rzędowice**

Rzepce zob. **Rzepce**

Rzepce / **Repsch** (2009) też **Rzepce**

Repsch*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Głogówek (do 1985), par. Kierpień (od 1985), w tym samym dek. Głogówek

[50° 22' 55" N, 17° 52' 23" E]

Rzepiska też **Ameryka**, kol. wsi **Wojska** – DG

Rzetzitz zob. **Rzeczyce** też **Rzeczyca** (gm. Pawłowiczki)

Rzetzitz zob. **Rzeczyce** – DG

Rzędowice / **Rzendowicz** (2008)

Rzendowicz, Mühlental 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do

31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień
[50° 45' 11" N, 18° 27' 48" E]

Rzędów / Friedrichsfelde (2012), do 31.12.2009 **Rzędów**
Friedrichsfelde*, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dylaki, dek. Ozimek
[50° 44' 39" N, 18° 9' 12" E]

Rzędziwojowice
pnp.: Horzędowice 1946, Geppersdorf*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 40' 21" N, 17° 38' 21" E]

Rzędów zob. **Rzędów**

Rzymiany
pnp.: Rymanów 1946, Reimen*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Reńska Wieś (nyska), dek. Nysa (do 1990), dek. Skoroszyce (od 1990)
[50° 33' 59" N, 17° 17' 20" E]

Rzymkowice †
Ringwitz*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Rzymkowice, dek. Niemodlin
[50° 29' 51" N, 17° 40' 41" E]

S

Sabagne zob. **Gieralcice Male** też **Zabagnie** – DK

Sabine zob. **Sowin**

Sabinietz zob. **Żabiniec** (gm. Kluczbork)

Sabinietz zob. **Żabiniec** (gm. Pokój)

Sabinka zob. **Żabinka** też **Kolonia Sabin-ka** – DG

Sabschütz zob. **Zawiszyce**

Sacharzowitz zob. **Zacharzowice** – DG

Sack zob. **Chomącko** – DK

Sacken zob. **Lubienia** też **Lubienie**

Sackenhoym zob. **Grabówka**

Sady

pnp.: Baruszowice 1946, Baumgarten*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 37' 38" N, 17° 39' 30" E]

Sakrau zob. **Opole-Zakrzów**

Sakrau zob. **Zakrzów** (par. Jasiona)

Sakrau zob. **Zakrzów** (gm. Polska Cerekiew)

Sakrau-Turawa zob. **Zakrzów Turawski**

Salesche zob. **Zalesie** (gm. Lasowice Wielkie)

Salesche zob. **Zalesie Śląskie** (gm. Leśnica)

Saliswalde zob. **Zalesie** też **Chróstno** (gm. Głubczyce)

Salzbrunn zob. **Ładza**

Salzbrunn Kolonie 1936 zob. **Kup Mały**

Salzfähre zob. **Solownia** też **Solarnia**

Salzforst 1936 zob. **Solarnia** – DG

Samborowice †

pnp.: Szamarzowice 1946, Schammerwitz, Schammerau 1936, gm. Pietrowice Wielkie,

pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Samborowice, dek. Kietrz (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)
[50° 3' 23" N, 18° 7' 37" E]

Samborowice

pnp.: Stary Samborów 1946, Altschammendorf*, gm. Przeworno, pow. Strzelin, woj. dolnośląskie (do 31.12.1998 woj. wałbrzyskie), par. Szklary, dek. Otmuchów
[50° 37' 33" N, 17° 14' 16" E]

Sandberg 1936 zob. **Marszałki** – DG

Sandberg zob. **Piaskowo**

Sandberg 1936 zob. **Wierzchowina**

Sandberge 1936 zob. **Szklarnia**

Sandfeld 1936 zob. **Potaśnia** też **Potasznia**

Sandgruben 1936 zob. **Piaski** – DG

Sandhagen 1936 zob. **Sobisz**

Sandhäuser zob. **Daniszów** też **Piaski** – DK

Sandhäuser 1936 zob. **Piaseczna**

Sandhof 1936 zob. **Chudoba** (przys. wsi Urbanowice)

Sandhöh 1936 zob. **Wielopole** – DG

Sandhöhe 1936 zob. **Obora**

Sandhöhe zob. **Rudnica Mała**

Sandhuben 1936 zob. **Borki**

Sandhuben 1936 zob. **Czarkow** – DG

Sandkolonie 1936 zob. **Przerycie** – DG

Sandowitz zob. **Żędownice**

Sandvorwerk zob. **Piaski** też **Dzierzbín**

Sandwiesen 1933 zob. **Przechlebíe** – DG

Sankt Annaberg też **Annaberg** zob. **Góra Świętej Anny** też **Święta Anna**

Sankt Briexen zob. **Bryksy**

Sanssouci zob. **Cisza**

Sarawara zob. **Szarawara**

Sarby też **Sarby Dolne**

Schreibendorf*, gm. Przeworno, pow. Strzelin, woj. dolnośląskie (do 31.12.1998 woj. wałbrzyskie), par. Szklary, dek. Otmuchów
[50° 38' 39" N, 17° 10' 31" E]

Sarby Dolne zob. **Sarby**

Sarby Górne, przys. wsi **Sarby**

Ober Schreibendorf*, gm. Przeworno, pow. Strzelin, woj. dolnośląskie (do 31.12.1998 woj. wałbrzyskie), par. Szklary, dek. Otmuchów

Sarlowitz zob. **Sarnowice**

Sarna Wielka 1946 zob. **Sarny Wielkie**

Sarnau zob. **Sarnów** – DG

Sarnau zob. **Sarnów** – DK

Sarniak, przys. wsi **Proboszczowice**

Rehhof*, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kotulin, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Sarnowice, od 1.01.2018 cz. miasta **Otmuchów**

Sarlowitz, Stranddorf 1936, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów (do 1982), par. Ligota Wielka (od 1982), w tym samym dek. Otmuchów
[50° 28' 35" N, 17° 8' 11" E]

Sarnów – DG

Sarnów – DK

Sarny Wielkie

pnp.: Sarna Wielka i Wielka Sarna 1946, Gross Sarne*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Gracze, dek. Niemodlin
[50° 43' 5" N, 17° 31' 45" E]

Sarsisk zob. **Zarzyska**

Sassstädt 1935 zob. **Borzysławice** też **Borzysławice**

Satteldorf zob. **Białowieża-Siodłary** też **Białowieża-Siemionka**

Sauerfeld 1936 zob. **Kwaśno** (cz. wsi Chróścice)

Sauerwitz zob. **Zubrzyce**

Sausenberg zob. **Szumirad**

Sägewerk zob. **Kuźniczka Dolna** – DG

Sądnów, przys. wsi **Roszkowice** – DK

Sbica zob. **Zbica**

Sbitze zob. **Zbica** też **Sbica** i **Żbica**

Schacht 1936 zob. **Szybki** – DG

Schadeberg 1936 zob. **Szadurczyce**

Schaderwitz zob. **Szadurczyce**

Schakanau zob. **Czekanów** – DG

Schalscha zob. **Szalsza** – DG

Schammerau 1936 zob. **Samborowice**

Schammerwitz zob. **Samborowice**

Schardzin zob. **Żerdziny**

Scharkow zob. **Czarków** – DG

Scharnosin zob. **Czarnocin** też **Czarnosin** i **Czarnożyń**

Schartowitz zob. **Czartowice**

Schchowitz zob. **Czechowice** – DG

Schedlau zob. **Szydłowiec (Śląski)**

Schedliske zob. **Siedliska**

Schedlitz zob. **Siedlec** też **Siedlce**

Scheinau 1934 zob. **Nieznaszyn**

Schekai zob. **Chudoba** też **Czekaj**

Schelitz zob. **Chrzelice**

Schemrowitz zob. **Szemrowice**

Scheppanowitz zob. **Szczepanowice** (cz. miasta Niemodlin)

Scheppelwitz zob. **Ciepielowice**

Scherlent zob. **Szarlęty** też **Szerłat**

Schernow zob. **Czernów** też **Czerniów**

Schewkowitz zob. **Dziewkowice**

Schichowitz zob. **Ciechowice** – DG

- Schiedlow** zob. **Szydłów**
- Schiegau** zob. **Ścigów**
- Schierakowitz** zob. **Sierakowice – DG**
- Schierokau** zob. **Sieraków Śląski**
- Schierokauer Hammer** zob. **Kuźnica**
- Schieroslawitz** zob. **Sierosławice – DK**
- Schieroth** zob. **Sieroty – DG**
- Schildbach** 1936 zob. **Borycz**
- Schimischow** zob. **Szymiszów**
- Schimischow-Siedlung** zob. **Szymiszów-Osiedle**
- Schiorke** zob. **Ciarka**
- Schiorkenmühle** zob. **Ciarski Młyn**
- Schippowitz** zob. **Szypowice**
- Schirmke** 1936 zob. **Czerwonków**
- Schironowitz** zob. **Sieronowice**
- Schlacken** 1936 zob. **Żużela**
- Schlackenfelde** 1936 zob. **Pilawa**
- Schlackenufer** 1936 zob. **Brzegi**
- Schlagenhof** 1936 zob. **Ślóków**
- Schlaubental** 1936 zob. **Ślupice**
- Schlaupitz** zob. **Ślupice**
- Schlegenberg** zob. **Osada Lwowska** też **Lwowiany**
- Schleibitz** zob. **Śliwice**
- Schlogwitz** zob. **Ślóków**
- Schloss Ellguth** zob. **Ligota Zamecka** (gm. Kluczbork)
- Schlosswalden** 1936 zob. **Lasowice Małe**
- Schlüsselgrund** 1936 zob. **Klucz** też **Klu-cze**
- Schlüsselwald** zob. **Kluczów – DK**
- Schmeisdorf** zob. **Gadzowice**
- Schmelkau** zob. **Śmiałkowe**
- Schmelken** zob. **Śmiałków**
- Schmelzdorf** zob. **Śmilowice**
- Schmiedetal** 1936 zob. **Kuźnica**
- Schmiedewerk** 1936 zob. **Kowalowskie**
- Schmiedingen** 1936 zob. **Choryńskowice – DG**
- Schmitsch** zob. **Śmicz**
- Schmitschok** zob. **Śmieciak**
- Schmolitz** zob. **Smolice**
- Schneidenburg** 1936 zob. **Ostrożnica**
- Schnellewalde O.S.** zob. **Szybowice**
- Schnitterfeld** 1936 zob. **Kosowce** też **Ko-sowiec**
- Schobersfelde** 1936 zob. **Brożec**

Schodnia też **Schodnia Stara** †

Schodnia też Alt Schodnia, Ostdorf też Alt Ostdorf 1939, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ozimek (do 1985), par. Schodnia (od 1985), w tym samym dek. Ozimek

[50° 40' 58" N, 18° 11' 31" E]

Schodnia Niwa zob. **Niwa Schodzieńska**

Schodnia Nowa zob. **Nowa Schodnia**

Schodnia Stara zob. **Schodnia**

Schoffschütz zob. **Sowczyce**

Schomberg zob. **Bytom-Chruszczów** – DG

Schondorf 1936 zob. **Szonowice**

Schonke zob. **Pszczonki**

Schonowitz zob. **Szonowice**

Schorke 1936 zob. **Ciarka**

Schorkenmühle 1936 zob. **Ciarski Młyn**

Schottken zob. **Gorzów Śląski-Szczotki**

Schönau 1936 zob. **Mucków**

Schönau zob. **Szonów**

Schönblick 1936 zob. **Kowalików** też **Leśnica-Pokój**

Schönblick 1936 zob. **Miejsce Odrzańskie**

Schönbrunn zob. **Debrzyca** też **Debrzyce**

Schöneich zob. **Dębień**

Schönfeld zob. **Krzywiczyny** – DK

Schönfeld zob. **Obórki**

Schönggrund 1936 zob. **Krasowe** – DG

Schönhain 1936 zob. **Chrósty**

Schönharte zob. **Wieliszów**

Schönhorst 1936 zob. **Krasiejów**

Schönhorst Kolonie 1936 zob. **Myślina** (gm. Ozimek)

Schöning 1936 zob. **Goraszowice**

Schönkirch 1934 zob. **Chrzaszczyce**

Schönowitz zob. **Szonowice**

Schönrode 1936 zob. **Sieroty** – DG

Schönsitz 1936 zob. **Wygoda** – DG

Schönwald zob. **Krzywizna** – DK

Schönwald zob. **Szywald** – DG

Schönwald zob. **Świercze**

Schönwalde zob. **Podlesie**

Schönwiese 1936 zob. **Balcarzowice** też **Balcarowice** i **Walcerzowice**

Schönwiese zob. **Krasne Pole**

Schönwiese 1936 zob. **Szarawara**

Schönwitz zob. **Karczów**

Schreibendorf zob. **Sarby** też **Sarby Dolne**

- Schreiberau** zob. **Chwałęcice** też **Szrajberowe**
- Schreibersdorf** zob. **Pisarzowice**
- Schreibersort** 1931 zob. **Pisarzowice** – DG
- Schrotkirch** 1936 zob. **Pniów** – DG
- Schubenik** zob. **Szubienik** też **Szubienik**
- Schubertskrosse** zob. **Krasów**
- Schulanger** 1936 zob. **Przyrwa** – DG
- Schulenburg** zob. **Walidrogi**
- Schumm** zob. **Szum**
- Schurgast** zob. **Skorogoszcz**
- Schurgersdorf** 1936 zob. **Zabelków**
- Schüslau** 1936 zob. **Sysłów** też **Sysów**
- Schützendorf** zob. **Wilemowice** też **Wilemowice**
- Schwammelwitz** zob. **Trzeboszowice**
- Schwandorf** zob. **Zwanowice**
- Schwarzengrund** 1936 zob. **Kopice**
- Schwarzwasser** zob. **Czarna Woda**
- Schwarzweg** 1936 zob. **Zawadzkie Kąty**
- Schwärze** zob. **Ćwiercie**
- Schweinsdorf** zob. **Piorunkowice**
- Schwerfelde** 1934 zob. **Ciężkowice**
- Schwesterwitz** zob. **Zwiaszowice**
- Schwieben** zob. **Świbie** – DG
- Schwiegermühl** 1936 zob. **Ziętek** – DG
- Schwientoschowitz** zob. **Świętoszowice** – DG
- Schwierkle** zob. **Świerkle** (gm. Dobrodzień)
- Schwierkle** zob. **Świerkle** (gm. Radłów)
- Schwierkle** zob. **Świerkle** (gm. Zawadzkie)
- Schwinowitz** zob. **Świniowice** – DG
- Schwirzowski** zob. **Świerczowskie**
- Schybek** zob. **Szybki** – DG
- Schymonia** zob. **Szymonia**
- Schymotschütz** zob. **Szymocice** – DG
- Sciegna** zob. **Ściegna**
- Schedrzik** zob. **Szczedrzyk**
- Szczepanowitz** zob. **Szczepanowice**
- Sziegna** zob. **Ściegna**
- Sechshäuser** zob. **Szóstak** też **Sześć Chalup**
- Sedschütz** zob. **Dziedzice**
- Seegenberg** 1936 zob. **Kuźnia Raciborska-Bączkowice** – DG
- Seichwitz** zob. **Zdziechowice** – DK
- Seidelhof** zob. **Zajdak** też **Szajdak** – DK

Seidlitz zob. **Siedlice**

Seidok zob. **Zajdak** też **Szajdak** – DK

Seifersdorf zob. **Skarbiszowice**

Seiffersdorf zob. **Jaszów**

Seifferthof 1936 zob. **Kopalina** (gm. Lasowice Wielkie)

Sengwitz zob. **Sękowice**

Serbia też **Nowy Świat**, cz. miasta **Kuźnia Raciborska** – DG

Serbien zob. **Serbia** – DG

Sersno zob. **Pyskowice-Dzierżno** – DG

Sersno-Schleuse zob. **Pyskowice-Dzierżno-Śluza** – DG

Servitut zob. **Serwitut**

Serwitut / **Servitut** (2008), przys. wsi **Smolarnia**

Servitut*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Raclawiczki, dek. Krapkowice
[50° 29' 24" N, 17° 47' 48" E]

Seydlitz 1936 zob. **Dąbrowa** (przys. wsi Pawłowiczki)

Sękowice

pnp.: SkaliceiZienkowice 1946, Sengwitz*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nysa (p.w. św. Elżbiety Węgierskiej), dek. Nysa
[50° 30' 54" N, 17° 18' 32" E]

Sibyllenhof 1936 zob. **Komorniki** (przys. wsi Olszowa)

Siehdichfür zob. **Trzebieszów**

Sidzina †

pnp.: Kurzejów 1946, Hennersdorf*, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Sidzina, dek. Skoroszyce
[50° 34' 26" N, 17° 27' 1" E]

Siebenhäuser zob. **Mogily** – DG

Siedel 1936 zob. **Siedliska** – DG

Siedelhof 1936 zob. **Posadów** – DG

Siederei zob. **Potasznia**

Siedlce zob. **Siedlec**

Siedlec / **Schedlitz** (2008) też **Siedlce**

Schedlitz, Alt Siedel 1936, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Kamień Śląski (do 1985), do 1990 w dek. Strzelce Opolskie, a od 1990 w dek. Kamień Śląski, par. Poznowice (od 1985), do 1990 w dek. Leśnica, a od 1990 w dek. Kamień Śląski
[50° 31' 15" N, 18° 7' 36" E]

Siedlec też **Siedlce**

Zedlitz*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów
[50° 31' 26" N, 17° 10' 30" E]

Siedlice

Seidlitz*, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Pokój, dek. Zagwizdzie
[50° 55' 6" N, 17° 45' 26" E]

Siedlisk zob. **Siedliska** – DG

Siedliska

Schedliske, Waldsiedel 1936, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Wawelno, dek. Prószków
[50° 38' 39" N, 17° 44' 16" E]

Siedliska / Schiedlisk (2008)

pnp.: Wolne Pipy 1946, Frei Pipa, Freihäuser 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień

[50° 47' 22" N, 18° 20' 52" E]

Siedliska – DG

Siedlów 1946 zob. **Szydłowiec Śląski**

Siedzialowice 1946 zob. **Szadurczyce**

Sielanka 1946 zob. **Ścinawa Nyska**

Siemiałowice 1946 zob. **Trzeboszowice**

Siemionki 1946 zob. **Białowieża Siodlary** też **Białowieża Siemionka**

Siemków, przys. wsi **Moszczanka**

Böhmischdorf*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Moszczanka, dek. Prudnik

Sierakowice – DG

Sierakowiczki, przys. wsi **Sierakowice** – DG

Sieraków Śląski †

Schierokau, Breitenmarkt 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno

[50° 48' 8" N, 18° 34' 39" E]

Sieronowice / Schironowitz (2008)

Schironowitz, Grünheide 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jaryszów, dek. Ujazd

[50° 27' 3" N, 18° 21' 32" E]

Sierosław też **Gogolin-Sierosław**, cz. miasta **Gogolin**

Hüservorwerk*, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Gogolin, dek. Leśnica (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)

Sierosławice – DK

Sieroty † – DG

Siestrzechowice

pnp.: Izdebka i Grunów 1946, Grunau*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Koperniki, dek. Otmuchów

[50° 25' 55" N, 17° 16' 29" E]

Silberkopf zob. **Strzybnik**

Simsdorf zob. **Gostomia** (gm. Biała)

Simsdorf zob. **Pucnik**

Simsforst 1936 zob. **Szymocice** – DG

Simsforst Kolonie 1936 zob. **Piła** – DG

Siodlary też **Białowieża Siodlary**, **Białowieża Siemionka**, przys. wsi **Białowieża** pnp.: Siemionki 1946, Satteldorf*, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Goworowice, dek. Otmuchów

Siołkowice Nowe zob. **Nowe Siołkowice**

Siołkowice Stare zob. **Stare Siołkowice**

Siserod 1946 zob. **Młodnik**

Skaal zob. **Skały** (par. Kotulin)

Skalice 1946 zob. **Sękowice**

Skalung zob. **Skalągi** – DK

Skalągi † – DK

Skaląska Kolonia, przys. wsi **Skalągi**, od 31.12.2006 **Skalągi** – DK

Skaleńska Kolonia 1946 zob. **Skaląska Kolonia** – DK

Skalka 1946 zob. **Kalków**

Skaly, przys. wsi **Kotulin**

Skaal, Rodenau Siedlung też Webern 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kotulin, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Skaly, przys. wsi **Oleszka**

Ober Oleschka, Hubertushöh 1936, gm. Zdzeszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leńnica

Skarbiszowice

pnp.: Szczebrachcice 1946, Seifersdorf*, gm. Tułowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tułowice, dek. Niemodlin [50° 36' 24" N, 17° 40' 49" E]

Skarbiszów

Karbischau*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Narok, dek. Niemodlin (do 1990), dek. Opole-Szczebanowice (od 1990)

[50° 43' 23" N, 17° 45' 44" E]

Sklarnia zob. **Szklarnia** (gm. Ciasna)

Sklarnia zob. **Szklarnia** (gm. Toszek)

Skorkau zob. **Skorków**

Skorków, cz. wsi **Gronowice**

Skorkau, Am Mühlteich 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Stare Olesno, dek. Olesno

Skorochów

pnp.: Skorosów 1946, Kohlsdorf*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nysa (p.w. św. Dominika), dek. Nysa [50° 28' 41" N, 17° 17' 17" E]

Skorogoszcz †

pnp.: Szurgaszcz i Szurgoszcz 1946, Schurgast* O.S., gm. Lewin Brzeski, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin [50° 45' 38" N, 17° 41' 7" E]

Skorosów 1946 zob. **Skorochów**

Skoroszyce † ‡ ❖

pnp.: Kubinów, Kopań i Mirków Śląski 1946, Friedewalde*, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Skoroszyce, dek. Skoroszyce [50° 35' 43" N, 17° 22' 21" E]

Skorupiarnia, kol. wsi **Gierałtowice**

Skorupiarnia, Ziegelhof 1936, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gierałtowice, dek. Łany

Skowronków, przys. wsi **Konradów**

Lerchenfeld*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Podlesie, dek. Głuchołazy

Skowronów też **Święty Krzyż**

Lerchenfeld*, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pietrowice Wielkie, dek. Kietrz (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

Skrobacz, przys. wsi **Trzebina**

Buschmühle*, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Trzebina, dek. Prudnik

Skronskau zob. **Skrońsko**

Skrońsko

Skronskau, Buchental 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Kościeliska, dek. Gorzów Śląski [50° 58' 19" N, 18° 27' 53" E]

Skrzidlowitz zob. **Skrzydłowice**

Skrzydłowice

pnp.: Szydłowice 1946, Skrzidlowitz, Flügeldorf 1936, gm. Pawonków, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Łagiewniki Małe, dek. Dobrodzień (do 1992), dek. Zawadzkie (od 1992)

[50° 41' 54" N, 18° 33' 18" E]

Skrzypice 1946 zob. **Skrzypiec**

Skrzypiec

pnp.: Krzypiec, Krzypice i Skrzypice 1946, Kreiwitz*, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Dytmarów, dek. Prudnik

[50° 18' 45" N, 17° 39' 16" E]

Slabiken zob. **Słabiki**

Slawentzitz zob. **Sławięcice**

Slawikau zob. **Sławików**

Slawitz zob. **Sławice**

Slawoki zob. **Sławaki**

Słowa zob. **Sława**

Slupsko zob. **Słupsko** – DG

Słabiki, cz. miasta **Gorzów Śląski**

Slabiken, Lehmgruben 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Sława, przys. wsi **Poznowice**

Słowa, Einsiedel Kolonie 1936, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Kamień Śląski (do 1985), do 1990 w dek. Strzelce Opolskie, a od 1990 w dek. Kamień Śląski, par. Poznowice (od 1985), do 1990 w dek. Leśnica, a od 1990 w dek. Kamień Śląski

Sławaki, przys. wsi **Łubowice**

Slawoki, Oderhäuser 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Łubowice, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Sławice †

Slawitz, Preisdorf 1936, dawniej w gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Opole-Półwieś (do 1985), par. Sławice (od 1985), do 1990 w tym samym dek. Opole, a od 1990 w tym samym dek. Opole-Szczepanowice, od 1.01.2017 cz. miasta Opole

[50° 42' 13" N, 17° 51' 42" E]

Sławienko

pnp. Kołomyja 1945, Ehrenfeld*, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Modzurów, dek. Łany

Sławięcice też **Kędzierzyn-Koźle-Sławięcice** †, cz. miasta **Kędzierzyn-Koźle**

Slawentzitz, Ehrenforst 1936, gm. Kędzierzyn-Koźle, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Kędzierzyn-Koźle-Sławięcice, dek. Ujazd (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

Sławików †

Slawikau, Bergkirch 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sławików, dek. Łany

[50° 11' 4" N, 18° 13' 5" E]

Sławniowice

pnp.: Kunów, Kunaty, Kujatowice, Kończyce Wielkie i Wielkie Kończyce 1946, Gross Kunzendorf*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Burgrabice, dek. Głuchołazy

[50° 20' 27" N, 17° 16' 9" E]

Sławoszków

pnp.: Amelin, Amalin 1946, Amaliengrund*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Pomorzowice, dek. Głubczyce
[50° 15' 23" N, 17° 44' 22" E]

Słoków

pnp.: Zułków, Soków i Sokowa 1946, Schlogwitz, Schlagenhof 1936, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Olbrachcice, dek. Biała
[50° 21' 4" N, 17° 42' 3" E]

Słoneczna 1946 zob. **Krasna Góra**

Słoneczna Góra 1946 zob. **Krasna Góra**

Słowniewice 1946 zob. **Pakosławice**

Słubice 1946 zob. **Słupice**

Słupice

pnp.: Słubice 1946, Schlaupitz, Schlaubental 1936, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów
[50° 32' 47" N, 17° 13' 59" E]

Słupsko – DG

Smardy Dolne – DK

Smardy Górne † – DK

Smardzka Kolonia, cz. wsi **Smardy Dolne** – DK

Smialek zob. **Śmialek**

Smialkow zob. **Śmiałków**

Smolarnia / Pechhütte (2008)

Pechhütte*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Raclawiczki, dek. Krapkowice
[50° 29' 35" N, 17° 46' 39" E]

Smolarnia, przys. wsi **Przechód**

Pechhütte, Pechelei, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Przechód, dek. Niemodlin
[50° 32' 47" N, 17° 40' 30" E]

Smolice

pnp.: Stopnica 1946, Schmolitz, Frankenfelde 1936, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nowaki, dek. Otmuchów
[50° 33' 13" N, 17° 16' 33" E]

Smolnica † – DG

Smolnik, przys. wsi **Ligota Prószkowska**

Smolnik, Frei Proskau Kolonie 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ligota Prószkowska, dek. Prószków

Smolnitz zob. **Smolnica** – DG

Smuga, przys. wsi **Nowe Karmonki**

Smuga, Fichtenau też Südhäuser 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Bodzanowice, dek. Gorzów Śląski

Sobisch zob. **Sobisz**

Sobisz, przys. wsi **Chudoba**

Sobisch, Sandhagen 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno

Sobiszowice 1946 zob. **Piotrowa**

Sobiszowice zob. **Szobiszowice** – DG

Sobkowe, cz. wsi **Jeżowa**

Sobkowe, Kreuzenfeld Kolonie 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

Sokollnik zob. **Sokolniki**

Sokolniki, przys. wsi **Dąbrowa**
Sokollnik, Falknersdorf 1936, gm. Dąbrowa,
pow. ziemski Opole, woj. opolskie,
par. Dąbrowa, dek. Niemodlin
[50° 40' 12" N, 17° 44' 58" E]

Sokowa 1946 zob. **Słoków**

Soków 1946 zob. **Słoków**

Solarnia – DG

Solarnia zob. **Solownia**

Soldatenberg zob. **Dąbrowa** (cz. wsi Stare
Karmonki)

Solec / Altzülz (2008) †
Alt Zülz (Altzülz)*, gm. Biała, pow. Prud-
nik, woj. opolskie, par. Solec, dek. Biała
[50° 22' 57" N, 17° 43' 20" E]

Solmsdorf 1936 zob. **Słupsko** – DG

Solownia też **Zdzieszowice-Solownia**,
Zdzieszowice-Solarnia, **Solarnia**, cz.
miasta **Zdzieszowice**
Solownia, Salzfähre, gm. Zdzieszowice,
pow. Krapkowice, woj. opolskie, par.
Zdzieszowice, dek. Leśnica

Sonnenberg zob. **Krasna Góra**

Sophienberg zob. **Gorzów Śląski-Zofiów-
ka**

Sophienthal zob. **Folwark** też **Ligota Ma-
ła** – DK

Sopietze zob. **Zapiece**

Sopocze zob. **Zaplocie**

Soppau zob. **Zopowy**

Soppau Siedlung zob. **Zopowy-Osiedle**

Sorgau zob. **Żarów**

Sorge zob. **Poręby** też **Sorgi**

Sorgi zob. **Poręby**

Sorgowa 1946 zob. **Żarów**

Sorgowo 1946 zob. **Żarów**

Sorków 1946 zob. **Poręby** też **Sorgi**

Sorowski zob. **Zborowskie**

Sorzow zob. **Zorzów** też **Sorzów**

Sorzów zob. **Zorzów**

Sosnie zob. **Sośnie**

Sosnitza zob. **Gliwice-Sośnica** – DG

Sosnowka

Kieferkretscham*, gm. Niemodlin, pow.
ziemski Opole, woj. opolskie, par. Wa-
welno, dek. Prószków
[50° 39' 8" N, 17° 40' 37" E]

Sośnica też **Gliwice-Sośnica** † ‡, (nowy
dekanat w DG), cz. miasta **Gliwice** – DG

Sośnicowice † ❖ – DG

Sośnie, cz. wsi **Siedliska**

Sosnie, Trockenau 1936, gm. Zębowice,
pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice,
dek. Dobrodzień

Sośniny zob. **Wojszyn**

Sowa, przys. wsi **Zacharzowice** – DG

Sowade zob. **Zawada** (przys. wsi Pieczyska)

Sowade zob. **Zawada** (gm. Świerczów)

Sowade zob. **Zawada** (gm. Turawa)

Sowade Schleuse zob. **Zawada** (gm. Popielów)

Sowamühle zob. **Sowa** – DG

Sowczyce

Schoffschütz*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Łomnica, dek. Olesno [50° 50' 35" N, 18° 29' 55" E]

Sowin

pnp.: Żabina 1946, Sabine, Annahof 1936, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Przechód, dek. Niemodlin [50° 33' 0" N, 17° 38' 2" E]

Sowisna zob. **Zawisna** też **Sowizna** – DK

Sowizna zob. **Zawisna** – DK

Spienau zob. **Spiny**

Spinów 1946 zob. **Spiny**

Spiny, przys. wsi **Ślupice**

pnp.: Dzbańsk i Spinów 1946, Spienau*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów

Sporok zob. **Spórok**

Spórok / **Carmerau** (2008), do 31.12.2008 **Sporok**

Carmerau, Karmerau*, gm. Kolonowskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Krasiejów, dek. Ozimek [50° 37' 58" N, 18° 17' 13" E]

Sprentschütz zob. **Sprzęcice**

Springsdorf zob. **Brzęczkowice**

Sprzęcice / **Sprentschütz** (2008)

Sprentschütz*, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Kamień Śląski (do 1985), do 1990 w dek. Strzelce Opolskie, a od 1990 w dek. Kamień Śląski, par. Poznowice (od 1985), do 1990 w dek. Leśnica, a od 1990 w dek. Kamień Śląski [50° 29' 58" N, 18° 6' 58" E]

Srocza Góra, kol. wsi **Pniów** – DG

Stachowice 1946 zob. **Jemielin** też **Grobla**

Stadtwald 1936 zob. **Obora**

Stampnitz zob. **Stępnica**

Standorf 1936 zob. **Stanica** też **Stanice** – DG

Stanica † – DG

Stanięcín, osada wsi **Zalesie Śląskie**

pnp.: Górniak 1946, Oberhof*, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Zalesie Śląskie, dek. Leśnica

Staniszcz **Małe** / **Klein Stanisch** (2008) †

pnp.: Małe Staniszcz 1946, Klein Stanisch, Klein Zeidel 1936, gm. Kolonowskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Staniszcz Wielkie (do 1985), par. Staniszcz Małe (od 1985), do 1990 w tym samym dek. Dobrodzień, a od 1990 w tym samym dek. Zawadzkie [50° 39' 46" N, 18° 19' 4" E]

Staniszcz **Wielkie** / **Gross Stanisch** (2008) †

pnp.: Wielkie Staniszcz 1946, Gross Stanisch, Gross Zeidel 1936, gm. Kolo-

nowskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Staniszcze Wielkie, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

[50° 38' 55" N, 18° 21' 8" E]

Stanitz zob. **Stanica** też **Stanice** – DG

Stara Bzinica zob. **Bzinica Stara**

Stara Cerekwia 1946 zob. **Nowa Cerekwia**

Stara Chudoba, osada

Alt Chudoba, Hochwiese 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno

Stara Chudoba, przys. wsi **Stare Olesno**

Chudoba, Heinrichsort 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Stare Olesno, dek. Olesno

Stara Huta, przys. wsi **Nowa Bogacica**

Alte Hütte*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica w dek. Kluczbork (do 1982), par. Stare Budkowice w dek. Zagwizdzie (od 1982)

Stara Jamka też **Jamka Stara**

pnp.: Jamka 1946, Dobrosław 1946, Polska Jamka 1946, Jamka Polska, Polnisch Jamke, Jamke 1927, Heinrichshof 1936, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin

[50° 28' 45" N, 17° 39' 11" E]

Stara Jamka Kolonia zob. **Kolonia Stara Jamka**

Stara Kolonia zob. **Łagiewniki Małe Kolonia**

Stara Kuźnia / Klein Althammer (2011) † Klein Althammer*, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Stara Kuźnia, dek. Ujazd (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

[50° 18' 10" N, 18° 20' 45" E]

Stara Kuźnia, cz. miasta **Prószków**

Althammer*, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków

Stara Wieś też **Racibórz-Stara Wieś** †, cz. miasta **Racibórz**

Altendorf, Ratibor-Altendorf, gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Racibórz-Stara Wieś, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Stara Wieś 1946 zob. **Pomorzowiczki**

Starawieś 1946 zob. **Pomorzowiczki**

Stare Budkowice / Alt Budkowitz (2009)

też **Budkowice Stare** †

Alt Budkowitz, Alt Baudendorf 1939, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Stare Budkowice, dek. Zagwizdzie

[50° 51' 56" N, 18° 3' 42" E]

Stare Chalupki też **Chalupki Stare**, cz. wsi **Chalupki**

Annaberg, Ruderswald I 1939, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Chalupki, dek. Tworków

Stare Czaple zob. **Czaple Stare**

Stare Gliwice też **Gliwice-Stare Gliwice** †, cz. miasta **Gliwice** – DG

Stare Karmionki zob. **Stare Karmonki**

Stare Karmonki / Alt Karmunkau (2006) też **Karmonki Stare, Karmionki Stare i Stare Karmionki**

Alt Karmunkau, Mühlengrund 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski [50° 55' 25" N, 18° 34' 20" E]

Stare Kotkowice / Alt Kuttendorf (2009) też **Kotkowice Stare**

pnp.: Stare Kutkowice i Kutkowice Stare 1946, Alt Kuttendorf*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Biedrzychowice, dek. Głogówek [50° 20' 40" N, 17° 54' 4" E]

Stare Koźle / Alt Cosel (2011) †

Alt Cosel*, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Stare Koźle, dek. Kędzierzyn-Koźle (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990) [50° 18' 45" N, 18° 13' 26" E]

Stare Kucoby zob. **Stare Kuczoby**

Stare Kuczoby też **Stare Kucoby**

Alt Kutzoben, Alt Halden 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Boddzanowice, dek. Gorzów Śląski

Stare Kutkowice 1946 zob. **Stare Kotkowice** też **Kotkowice Stare**

Stare Miasto też **Biała-Stare Miasto**, cz. miasta **Biała**

Altstadt*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Biała, dek. Biała

Stare Olesno też **Olesno Stare** †

pnp.: Stare Oleśno i Oleśno Stare 1946, Alt Rosenberg*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Stare Olesno, dek. Olesno [50° 54' 44" N, 18° 21' 11" E]

Stare Oleśno 1946 zob. **Stare Olesno** też **Olesno Stare**

Stare Siołkowice / Alt Schalkowitz (2014) też **Siołkowice Stare** † ‡

Alt Schalkowitz, Alt Schalkendorf 1936, gm. Popielów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Stare Siołkowice, dek. Stare Siołkowice [50° 48' 16" N, 17° 46' 10" E]

Stare Więckowice, cz. miasta **Gorzów Śląski**

Alt Wienskowitz, Alt Wiesbach 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Starenheim 1936 zob. **Kadlub**

Staromin, przys. wsi **Brynek** – DG

Starowice zob. **Starowice Dolne**

Starowice

Starrwitz, Waldreuth 1936, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów w dek. Otmuchów (do 1982), par. Maciejowice w dek. Paczków (od 1982) [50° 38' 44" N, 17° 19' 36" E]

Starowice, przys. wsi **Konradów**

Altmannsdorf*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Podlesie, dek. Głuchołazy

Starowice Dolne, do 31.12.2005 **Starowice**

pnp.: Miodówka 1946, Hönigsdorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Jędrzejów, dek. Grodków [50° 30' 24" N, 17° 9' 57" E]

Starrwitz zob. **Starowice**

Stary Dwór, cz. wsi **Chalupki**

Althof*, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Chałupki, dek. Tworków

Stary Dwór, cz. wsi **Tworków**

Althof*, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworków, dek. Tworków

Stary Folwark, cz. wsi **Boroszów**

Altvorwerk*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Biskupice, dek. Gorzów Śląski

Stary Folwark, przys. wsi **Komorzno**, od 31.12.2006 **Komorzno** – DK

Stary Folwark, przys. wsi **Miechowa** – DK

Stary Folwark, przys. wsi **Sternalice**

Altvorwerk, Grenzhäuser 1919, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski

Stary Grodków †

Alt Grottkau*, gm. Skoroszyce, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Stary Grodków, dek. Grodków
[50° 39' 16" N, 17° 23' 20" E]

Stary Jagiel 1946 zob. **Jagielnica**

Stary Las †

pnp.: Stary Wałdów 1946, Altwalde*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Stary Las, dek. Głuchołazy
[50° 23' 21" N, 17° 24' 11" E]

Stary Paczków †

Alt Patschkau*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Stary Paczków, dek. Paczków
[50° 27' 19" N, 17° 2' 35" E]

Stary Samborów 1946 zob. **Samborowice** (par. Szklary)

Stary Sulków zob. **Żylka** – DG

Stary Swatów 1946 zob. **Polski Świętów**

Stary Waldów 1946 zob. **Stary Las**

Stary Wilamów 1946 zob. **Wilamowa**

Stary Wiliamów 1946 zob. **Wilamowa**

Stary Witów 1946 zob. **Polski Świętów**

Stary Ujazd / Alt Ujest (2008)

Alt Ujest, Alt Bischofstal 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Ujazd, dek. Ujazd
[50° 24' 26" N, 18° 19' 58" E]

Starzowice 1946 zob. **Gryzów** też **Gryzów**

Staschowe zob. **Osada Stasiowe**

Stasiowe też **Osada Stasiowe**, przys. wsi **Zborowskie**

pnp.: Staszowy 1946, Staschowe, Grenzwinkel 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zborowskie, dek. Olesno

Staszowy 1946 zob. **Osada Stasiowe**

Staucek zob. **Niwa Schodzieńska**

Stauwerder 1936 zob. **Pyskowice-Dzierżno** – DG

Stauwerder-Schleuse 1936 zob. **Pyskowice-Dzierżno-Śluza** – DG

Städtisch Lonczek też **Lonczekstädt** zob. **Łączki** – DG

Stebłów / Stöblau (2007)

Stöblau*, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Zakrzów, dek. Łany

[50° 15' 28" N, 18° 10' 41" E]

Stebłów †

Stöblau*, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Krapkowice (do 1985), par. Stebłów (od 1985), w tym samym dek. Krapkowice

[50° 27' 38" N, 17° 55' 43" E]

Stefansfeld 1936 zob. **Szczepanowice**

Stefanshof zob. **Szypowiec**

Stefanshöh 1934 zob. **Szczepanowice**

Steffansgrund 1936 zob. **Ciepielowice**

Stein zob. **Kamiień** (cz. wsi Wysoka, gm. Olesno)

Steinau O.S. zob. **Ścinawa Mała**

Steinaugrund 1936 zob. **Ligota Tułowicka** (gm. Tułowice)

Steinbach 1936 zob. **Kamieniec**

Steinberg zob. **Kamienisko** też **Kamienna Góra** (gm. Kluczbork)

Steinberg zob. **Kamienna Góra** (gm. Otmuchów)

Steinbirn 1936 zob. **Kamionka** (gm. Reńska Wieś)

Steinbruch zob. **Kamieniolom** (cz. wsi Chorula)

Steinbruch zob. **Kamionka** (przys. wsi Falmirowice)

Steineich 1936 zob. **Dąbrówka** (gm. Wielowieś) – DG

Steinfurt 1936 zob. **Chorula**

Steingrund 1936 zob. **Dąbrówka** też **Dąbrówka-Zawada** – DK

Steinhaus 1936 zob. **Kamiennik**

Steinhübel zob. **Podkamień**

Steinrück 1936 zob. **Gajowice** – DG

Steinsdorf zob. **Ścinawa Nyska**

Stephansdorf zob. **Radzikowice**

Stephanshain zob. **Szczepanek**

Sternalice / Sternalitz (2006) †

Sternalitz, Ammern O.S. 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski

[50° 58' 0" N, 18° 34' 51" E]

Sternalitz zob. **Sternalice**

Sternberg zob. **Drzewiec**

Sterzendorfer Oschek zob. **Osiek Mały**

Steubendorf zob. **Ściborzyce Małe**

Steuberwitz zob. **Ściborzyce Wielkie**

Stępnica, przys. wsi **Stara Kuźnia**

Stampnitza, Wiesengrund 1938, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Stara Kuźnia, dek. Ujazd (do 1990), dek. Kędzierzyn (od 1990)

Stiebendorf zob. **Ściborowice**

- Stillenort** 1936 zob. **Ciochowice** – DG
- Stillersfeld** zob. **Bytom-Stolarzowice** – DG
- Stillwalde** 1936 zob. **Rędzina**
- Stoberbrück** 1936 zob. **Wierzchy**
- Stobermühle** zob. **Cygan** – DK
- Stoberquell** 1936 zob. **Wachowice**
- Stobertal** 1936 zob. **Krogulna** też **Krogulno**
- Stobertal** 1936 zob. **Stare Czaple** też **Czaple Stare** (gm. Kluczbork)
- Stobertal** 1936 zob. **Zieleniec** też **Zieleniec**
- Stockau** zob. **Leśnica-Stoki**
- Stockfische** zob. **Dobrodzień-Wilimowia** też **Dobrodzień-Fifajda** i **Dobrodzień-Kije**
- Stodolkau** zob. **Stodółka**
- Stodoll** zob. **Stodoly** – DG
- Stodoly**, cz. miasta **Rybnik** – DG
- Stodółka**, kol. wsi **Rudziniec**, od 1.01.2007 **Rudziniec**
Stodolkau, Hugohof 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Chechło, dek. Ujazd
- Stoki** też **Leśnica-Stoki**, cz. miasta **Leśnica**
pnp.: Sztoków 1946, Stockau*, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Leśnica, dek. Leśnica
- Stolarzowice** też **Bytom-Stolarzowice** †, cz. miasta **Bytom** – DG
- Stollarzowitz** zob. **Bytom-Stolarzowice** – DG
- Stollenwasser** 1936 zob. **Hanusek** – DG
- Stolzmütz** zob. **Tlustomosty**
- Stopnica** 1946 zob. **Smolice**
- Stopnica** 1946 zob. **Śmilowice**
- Storchnest** 1936 zob. **Zdzierz** – DG
- Stöblau** zob. **Stebłów** (gm. Cisek)
- Stöblau** zob. **Stebłów** (gm. Krapkowice)
- Stöckicht** zob. **Gęstwina**
- Stradonia** 1946 zob. **Stradunia**
- Straduna** zob. **Stradunia**
- Stradunia / Straduna** (2009) †
pnp.: Stradonia 1946, Straduna, Tiefenburg 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Stradunia, dek. Gościęcín (do 1990), dek. Koźle (od 1990) [50° 24' 45" N, 18° 2' 55" E]
- Strahlheim** 1936 zob. **Chechło**
- Stranddorf** 1936 zob. **Sarnowice**
- Strassenau** zob. **Krasowa**
- Strassenkrug** zob. **Biskupskie Drogi** też **Biskupice Drogi**
- Strauchhäuser** zob. **Krzewiaki**
- Strąbice** 1946 zob. **Strobice**

Strebinow zob. **Strzebnów**

Streitkirch 1936 zob. **Borucin**

Strelau 1936 zob. **Sucha**

Striegendorf zob. **Strzegów**

Strobice

pnp.: Strzyrzów, Strąbice i Trąbice 1946, Struwitz, Struwendorf 1936, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Pakosławice, dek. Nysa (do 1990), dek. Skoroszyce (od 1990)
[50° 31' 50" N, 17° 21' 56" E]

Stroków zob. **Góreczno**

Stróżów też **Kolonia Pawłowska**, część wsi **Pawłów**

Wilhelmsdorf*, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pawłów, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

Strugen zob. **Strugi**

Strugi też **Gorzów Śląski-Strugi**, cz. miasta **Gorzów Śląski**

Strugen, Buschgrund 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Struwendorf 1936 zob. **Strobice**

Struwitz zob. **Strobice**

Strzebnów też **Gogolin-Strzebnów**, cz. miasta **Gogolin**

Strebinow, Berchtoldsdorf 1937, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Gogolin, dek. Leśnica (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)

Strzebinów 1946 zob. **Strzegów**

Strzegów

pnp.: Strzebinów 1946, Striegendorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kobiela, dek. Grodków
[50° 38' 20" N, 17° 16' 58" E]

Strzelce 1946 zob. **Strzelce Opolskie**

Strzelce 1946 zob. **Wilemowice** też **Wilemowice**

Strzelce Małe 1946 zob. **Strzeleczyki**

STRZELCE OPOLSKIE † ‡ ❖ ◆

pnp.: Strzelce, Strzelce Wielkie i Wielkie Strzelce 1946, Gross Strehlitz*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Strzelce Opolskie, dek. Strzelce Opolskie
[50° 30' 41" N, 18° 18' 11" E]

Strzelce Opolskie-Adamowice zob. **Adamowice**

Strzelce Opolskie-Farska Kolonia zob. **Farska Kolonia**

Strzelce Opolskie-Księżowola zob. **Farska Kolonia**

Strzelce Opolskie-Mokre Łany zob. **Mokre Łany**

Strzelce Opolskie-Nowa Wieś zob. **Nowa Wieś**

Strzelce Opolskie-Suche Łany zob. **Suche Łany**

Strzelce Wielkie 1946 zob. **Strzelce Opolskie**

Strzeleczyki / Klein Strehlitz (2008) † ❖
pnp.: Strzelce Małe, Małe Strzelce i Strzeliczki 1946, Klein Strehlitz*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Strzeleczyki, dek. Krapkowice
[50° 27' 27" N, 17° 51' 4" E]

Strzeliczki 1946 zob. **Strzeleczyki**

Strzybniczek, przys. wsi **Strzybnik** (dawny PGR)

Friedrichshof*, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudnik, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Strzybnik

Silberkopf*, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudnik, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)
[50° 8' 6" N, 18° 9' 52" E]

Strzyrzów 1946 zob. **Strobiec**

Stubendorf zob. **Izbicko**

Studen zob. **Racibórz-Studzienna**

Studzienica też **Kolonia Zawiszyce**, przys. wsi **Zawiszyce**

Kaltenhausen*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Zawiszyce, dek. Głubczyce

Studzienna też **Racibórz-Studzienna** †, cz. miasta Racibórz

Studen, Ratibor-Süd 1936, gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Racibórz-Studzienna, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Stübendorf zob. **Ścibórz**

Stynów 1946 zob. **Ścinawa Nyska**

Sucha †

Suchau, Strelau 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Sucha, dek. Strzelce Opolskie
[50° 33' 16" N, 18° 13' 19" E]

Sucha Kamienica

pnp.: Suchy Kamień 1946, Dürrkamitz, Dürnstein 1936, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Polski Świątów, dek. Głuchołazy
[50° 23' 33" N, 17° 22' 24" E]

Sucha Psina †

Zauchwitz, Dreimühlen 1936, gm. Babórów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Sucha Psina, dek. Kietrz
[50° 7' 27" N, 17° 56' 4" E]

Suchau zob. **Sucha**

Suche Kończyce 1946 zob. **Konradów**

Suche Łany też **Strzelce Opolskie-Suche Łany**, cz. miasta **Strzelce Opolskie**

Sucholohna, Trockengrund 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Strzelce Opolskie, dek. Strzelce Opolskie

Sucho-Danietz zob. **Suchodaniec**

Sucho-Danietz Kolonie zob. **Lwowska (Kolonia)** też **Kolonia Suchodaniec** i **Suchodaniec Kolonia**

Suchodaniec / Sucho-Danietz (2008)

pnp.: Suchy Daniec 1946, Sucho-Danietz, Trockenfeld 1934, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Sucha, dek. Strzelce Opolskie
[50° 34' 16" N, 18° 12' 16" E]

Suchodaniec Kolonia zob. **Lwowska**

Sucholohna zob. **Strzelce Opolskie-Suche Łany**

Suchy Bór / Derschau (2008) †
Derschau*, gm. Chrzastowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, dek. Ozimek
[50° 39' 7" N, 18° 2' 42" E]

Suchy Daniec 1946 zob. **Suchodaniec**

Suchy Kamień 1946 zob. **Sucha Kamienica**

Suchy Konradów 1946 zob. **Konradów**

Suckowitz zob. **Sukowice**

Sudoll zob. **Racibórz-Sudół**

Sudół też **Racibórz-Sudół** †, cz. miasta **Racibórz**

Sudoll, Trachkirch 1936, gm. Racibórz, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Racibórz-Sudół, dek. Tworków

Sukowice / Suckowitz (2007)

Suckowitz, Mühlengrund 1936, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, miejscowość ta przynależy do 3 parafii: 1) Cisek – do 1990 w dek. Łany, a od 1990 w dek. Koźle, 2) Długomiłowice i 3) Zakrzów – te dwie ostatnie parafie w tym samym dek. Łany
[50° 16' 1" N, 18° 10' 39" E]

Sulisław

pnp.: Culichów i Ciulichów 1946, Zülhoff*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Gałaczycze, dek. Grodków
[50° 41' 34" N, 17° 18' 23" E]

Suliszów też **Białowieża Dolna**, przys. wsi **Białowieża**

pnp.: Białowieża 1946, Tschiltsch, Berg-höhe 1936, gm. Kamiennik, pow. Nysa,

woj. opolskie, par. Goworowice, dek. Otmuchów

Sulków zob. **Sulków**

Sulkówek, kol. wsi **Potępa** – DG

Sułaszów, przys. wsi **Komorzno** – DK

Sulków, do 31.12.2004 **Sulków**
Zülkowitz, Zinnatal 1936, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Baborów, dek. Kietrz
[50° 9' 51" N, 17° 56' 45" E]

Sułoszyn, przys. wsi **Smardy Górne** – DK

Sumpfwald 1936 zob. **Blotnik** – DG

Surowiec zob. **Ameryka**

Surowina, przys. wsi **Brynica**
Surowine, Roden 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Brynica, dek. Stare Siołkowice
[50° 46' 47" N, 17° 56' 7" E]

Surowine zob. **Surowina**

Surzycze 1946 zob. **Zurzycze**

Suszkowice

Tschauschwitz, Hochdorf 1937, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Wójcice, dek. Otmuchów
[50° 28' 41" N, 17° 14' 18" E]

Südhäuser 1936 zob. **Smuga**

Süssenrode zob. **Młodnik**

Swatów 1946 zob. **Nowy Świętów** też **Świętów Nowy**

Swemenice 1946 zob. **Trzeboszowice**

Swornica też **Kolonia Grocholub** i **Grocholub Kolonia**, kol. wsi **Grocholub**

Swornitza, Kolonie Erbersdorf 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Brożec, dek. Krapkowice

Swornitza zob. **Swornica** też **Kolonia Grocholub** i **Grocholub Kolonia****Synowski Folwark** 1946 zob. **Wyrębiny****Syserod** 1946 zob. **Młodnik****Syseród** 1946 zob. **Młodnik****Sysłów / Sysslau** (2009) też **Sysów**, przys. wsi **Zawada**

Sysslau, Schüslau 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Goleczowice, dek. Głogówek

Sysów zob. **Sysłów****Sysslau** zob. **Sysłów** też **Sysów****Szadurczyce**

pnp.: Siedziałowice 1946, Schaderwitz, Schadeberg 1936, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Łambinowice, dek. Skoroszyce
[50° 33' 50" N, 17° 32' 33" E]

Szajdak zob. **Zajdak** – DK**Szalsza** – DG**Szamarzowice** 1946 zob. **Samborowice****Szarawara**, przys. wsi **Laskowice**

Sarawara, Schönwiese 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Tuły, dek. Zagwizdzie

Szarłęty też **Szerląt**, przys. wsi **Wędzina**
Scherlent, Mühlenhof 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998

woj. częstochowskie), par. Wędzina, dek. Olesno

Szawonowice 1946 zob. **Zwanowice****Szczebrachcice** 1946 zob. **Skarbiszowice****Szczedrzyk** †

Szczedrzyk, Hitlersee 1934, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Szczedrzyk, dek. Ozimek
[50° 42' 13" N, 18° 8' 59" E]

Szczelina, przys. wsi **Tuły** (dawny PGR) Ernstshof*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Tuły, dek. Zagwizdzie

Szczepanek

Stephanshain*, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie
[50° 32' 4" N, 18° 20' 21" E]

Szczepanowice też **Niemodlin-Szczepanowice**, cz. miasta **Niemodlin**

Scheppanowitz, Stefansfeld 1936, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin

Szczepanowice też **Opole-Szczepanowice** † ‡, cz. miasta **Opole**

Szczepanowitz, Stefanshöh 1934, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Szczepanowice, dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Szczotki też **Gorzów Śląski-Szczotki**, cz. miasta **Gorzów Śląski**

Schottken, Waldhof 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Szczyty

Tscheidt, Maxwaldau 1936, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Macio-wakrze, dek. Kietrz
[50° 10' 6" N, 18° 3' 11" E]

Szelonka, przys. wsi **Biedrzychowice**

Neuvorwerk*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Biedrzychowice, dek. Głogówek

Szemrowice / Schemrowitz (2008) †

Schemrowitz, Raunen 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Szemrowice, dek. Dobrodzień
[50° 45' 11" N, 18° 23' 23" E]

Szerłat zob. **Szarłęty****Sześć Chalup** zob. **Szóstak****Szklarnia** 1946 zob. **Bogacka Szklarnia****Szklarnia**, cz. wsi **Kotulin**

Szklarnia, Glasen 1935, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kotulin, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Szklarnia, cz. wsi **Wędzina**

Szklarnia, Sandberge 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno

Szklarnia, przys. wsi **Kozłowice**

Kopaline*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Kozłowice, dek. Gorzów Śląski

Szklarnia Bogacka zob. **Bogacka Szklarnia****Szklarnia Pawłowicka**, przys. wsi **Pawłowice**

Glashütte*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Szklary †

pnp.: Szkłowo, Szklów, Szklary Grodkowskie i Motkowice 1946, Gläsendorf*, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Szklary, dek. Otmuchów
[50° 36' 12" N, 17° 10' 45" E]

Szklary Grodkowskie 1946 zob. **Szklary****Szklowo** 1946 zob. **Szklary****Szklów** 1946 zob. **Szklary****Szljajsa** zob. **Jeźów Ług****Szombierki** też **Bytom-Chruszczów, Bytom-Szombierki** †, cz. miasta **Bytom** – DG**Szonowice**

Schonowitz, Schondorf 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Modzurów, dek. Łany
[50° 9' 32" N, 18° 9' 25" E]

Szonowice też **Biała Szonowice**, cz. miasta **Biała**

pnp.: Szynowice 1946, Schönowitz*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Biała, dek. Biała

Szonowice 1946 zob. **Karczów****Szonów** †

Schönau*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Szonów, dek. Głogówek
[50° 18' 6" N, 17° 50' 36" E]

Szóstak też **Sześć Chalup**, kol. wsi **Kornica**

Sechshäuser*, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Cyprzanów, dek. Pietrowice Wielkie

Szrajberowe zob. **Chwałęcice**

Sztoków 1946 zob. **Stoki** też **Leśnica-Stoki**

Szubienik też **Szubiennik**, przys. wsi **Dąbrówka Dolna**

Schubienik, Eichforst 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Zawiesz, dek. Zagwizdzie

Szubiennik zob. **Szubienik**

Szum

Schumm, Forstheim 1936, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Zawiesz, dek. Zagwizdzie
[50° 58' 17" N, 18° 0' 27" E]

Szumirad / Sausenberg (2010)

Sausenberg*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno
[50° 50' 39" N, 18° 14' 59" E]

Szurgaszcz 1946 zob. **Skorogoszcz**

Szurgoszcz 1946 zob. **Skorogoszcz**

Szybki, przys. wsi **Rudy** – DG

Szybowice †

Schnellewalde O.S.*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Szybowice, dek. Prudnik
[50° 21' 8" N, 17° 28' 46" E]

Szychowice 1946 zob. **Ciechowice** – DG

Szydłowice 1946 zob. **Skrzydłowice**

Szydłowiec zob. **Szydłowiec Śląski**

Szydłowiec Śląski też **Szydłowiec** (do 1996)

pnp.: Ligota, Siedlów i Szydłowiec Śląski 1946, Schedlau*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 40' 47" N, 17° 36' 37" E]

Szydłów

Schiedlow, Goldmoor 1936, gm. Tułowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tułowice, dek. Niemodlin
[50° 36' 17" N, 17° 43' 31" E]

Szymiszów †

Schimischow, Heuerstein 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Szymiszów, dek. Strzelce Opolskie
[50° 31' 1" N, 18° 14' 57" E]

Szymiszów-Osiedle, osada

Schimischow-Siedlung, Heuerstein-Siedlung 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Sucha, dek. Strzelce Opolskie

Szymocice – DG

Szymonia, przys. wsi **Rozmierka**

Schymonia, Christinenhof 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Rozmierz, dek. Strzelce Opolskie

Szynowice 1946 zob. **Szonowice**

Szypowiec, cz. wsi **Roszowicki Las**

Schippowitz, Stefanshof, gm. Cisek, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Roszowicki Las, dek. Łany

Szyskow zob. **Szyszków**

Szyszków, cz. wsi **Sieraków Śląski**

Szyskow, Tannkegel, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski, dek. Olesno

[51° 1' 48" N, 18° 26' 4" E]

Szywald zob. **Bojków** – DG

Szywald 1946 zob. **Krzywizna** – DK

Szywald 1946 zob. **Świercze**

Ś

Ściborowice

Stiebendorf*, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Komorniki, dek. Krapkowice

[50° 25' 28" N, 17° 55' 53" E]

Ściborowice 1946 zob. **Ściborzyce Wielkie**

Ściborowice 1946 zob. **Ścibórz**

Ściborzyce 1946 zob. **Ściborzyce Małe**

Ściborzyce Małe †

pnp.: Ściborzyce, Ściborzyce Wielkie 1946, Steubendorf*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Ściborzyce Małe, dek. Głubczyce

[50° 16' 11" N, 17° 47' 1" E]

Ściborzyce Wielkie 1946 zob. **Ściborzyce Małe**

Ściborzyce Wielkie †

pnp.: Ściborowice 1946, Steuberwitz*, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Ściborzyce Wielkie, dek. Kietrz

[50° 1' 10" N, 18° 1' 55" E]

Ścibórz

pnp.: Ściborowice 1946, Stübendorf*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Trzeboszowice, dek. Paczków
[50° 26' 42" N, 17° 6' 48" E]

Ściegna, kol. wsi **Jeżowa**

Ściegna, Kreuzenfeld Kolonie 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

Ściegna, kol. wsi **Zborowskie**

Szciegna, Mitteldorf 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zborowskie, dek. Olesno

Ścigów / Schiegau (2008)

Schiegau*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Raclawiczki, dek. Krapkowice

[50° 28' 7" N, 17° 49' 39" E]

Ścinawa 1946 zob. **Ścinawa Mała**

Ścinawa 1946 zob. **Ścinawa Nyska**

Ścinawa k. Nysy 1946 zob. **Ścinawa Mała**

Ścinawa Mała †

pnp.: Ścinawa, Ścinawa k. Nysy, Trzcina i Kamień 1946, Steinau O.S.*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Ścinawa Mała, dek. Biała

[50° 25' 19" N, 17° 32' 49" E]

Ścinawa Nyska

pnp.: Ścinawa, Stynów, Sielanka i Wąchca 1946, Steinsdorf*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Ścinawa Mała, dek. Biała

[50° 25' 7" N, 17° 31' 57" E]

Ścisowice 1946 zob. **Czyżowice**

Śląski Ojców 1946 zob. **Pokrzywna**

Śliwice, od 1.01.2018 cz. miasta **Otmuchów**

pnp.: Żłobice 1946, Schleibitz*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów, dek. Otmuchów
[50° 26' 42" N, 17° 10' 17" E]

Śluza Kąty zob. **Kącka Śluza**

Śmialek, kol. wsi **Knieja**

Smialek, Wiesenmühle 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień

Śmiałkowe, przys. wsi **Szemrowice**

Schmelkau*, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Szemrowice, dek. Dobrodzień

Śmiałków, kol. wsi **Warłów**

Smialkow, Schmelken, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Szemrowice, dek. Dobrodzień

Śmicz / Schmitsch (2008) †

pnp.: Śmieć 1946, Schmitsch, Lösstal 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Śmicz, dek. Biała
[50° 24' 38" N, 17° 36' 54" E]

Śmieciok zob. **Śmieciak**

Śmieciak też **Śmieciok**, przys. wsi **Grabina**

pnp.: Śmieciok, Schmitschok, Kleinfegern 1935, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Grabina, dek. Biała

Śmieć 1946 zob. **Śmicz**

Śmiłowice, przys. wsi **Goszowice**

pnp.: Zmysłów i Stopnica 1946, Schmelzdorf*, gm. Pakosławice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Reńska Wieś (nyska), dek. Nysa (do 1990), dek. Skoroszyce (od 1990)
[50° 33' 4" N, 17° 18' 24" E]

Średnia Wieś †, cz. miasta **Nysa**

Mittelneuland, (Neisse)-Mittelneuland, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. św. Jana Chrzciciela i św. Mikołaja w Nysie-Średniej Wsi, dek. Nysa

Śródlesie, cz. wsi **Chrzelice**

Jägerhaus*, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Łącznik, dek. Biała

Świątniki 1946 zob. **Piorunkowice**

Świbie † – DG

Świercowskie też **Świerczowskie**, przys. wsi **Domaradz**

Schwirzowski, Dammwiese 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Falkowice, dek. Zagwizdzie

Świercze

pnp.: Szywałd 1946, Schönwald*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Olesno, dek. Olesno
[50° 52' 37" N, 18° 27' 21" E]

Świerczowskie zob. **Świercowskie**

Świerkle / Horst (2009)

Horst*, dawniej gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Czarnowąsy, dek. Stare Siolkowice, od 1.01.2017 cz. miasta Opole
[50° 45' 52" N, 17° 55' 53" E]

Świerkle, cz. miasta **Zawadzkie**

Schwierkle, Fichte 1936, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. NSPJ w Zawadzkiem, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Świerkle, cz. wsi **Klekotna**

Schwierkle, Fichtenhof 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sieraków Śląski (do 1981), par. Wysoka (oleska), (od 1981), w tym samym dek. Olesno

Świerkle, przys. wsi **Radłów**

Schwierkle, Tannenhöhe 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski

Świetlno 1946 zob. **Zawadno****Święcina** 1946 zob. **Święciny****Święciny** / **Neuwedel** (2009)

pnp.: Święcina 1946, Neuwedel*, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dąbrówka Dolna, dek. Zagwińdzie [50° 56' 5" N, 17° 58' 28" E]

Święta Anna zob. **Góra Świętej Anny****Świętoszowice** – DG**Świętów Nowy** zob. **Nowy Świętów****Świętów Polski** zob. **Polski Świętów****Świniowice** – DG**Świnów** 1946 zob. **Debrzyca** też **Debrzyce****T****Taciszów** † – DG**Tannenberg** zob. **Jodłów****Tannenfeld** zob. **Podlesie****Tannenhöhe** 1936 zob. **Świerkle** (gm. Radłów)**Tannkegel** zob. **Szyszków****Tarnau** zob. **Tarnów Opolski****Tarnawa** zob. **Tarnów****Tarnawa** 1946 zob. **Tarnów Grodkowski****Tarnica** też **Tarnice**

Tarnitze, Dornfeld 1936, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Rogi, dek. Niemodlin [50° 40' 22" N, 17° 30' 33" E]

Tarnice zob. **Tarnica****Tarnitze** zob. **Tarnica** też **Tarnice****Tarnkowa**

pnp.: Trenkowa 1946, Trenkau*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Pomorzowice, dek. Głubczyce [50° 14' 51" N, 17° 45' 8" E]

Tarnów też **Tarnawa**, przys. wsi **Goworowice**

Tharnau (bei Ottmachau)*, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Goworowice, dek. Otmuchów

Tarnów 1946 zob. **Tarnów Opolski****Tarnów Grodkowski**

pnp.: Tarnawa 1946, Tharnau (bei Grottkau)*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Grodków, dek. Grodków [50° 42' 15" N, 17° 24' 10" E]

Tarnów Opolski / Tarnau (2008) † ❖
pnp.: Tarnów i Tarnów Śląski 1946,
Tarnau*, gm. Tarnów Opolski, pow. ziem-
ski Opole, woj. opolskie, par. Tarnów
Opolski, dek. Ozimek (do 1990), dek.
Kamień Śląski (od 1990)
[50° 34' 46" N, 18° 5' 3" E]

Tarnów Śląski 1946 zob. **Tarnów Opol-
ski**

Tatischau zob. **Taciszów** – DG

Tauntzien 1936 zob. **Okoly**

Tauenzinow zob. **Okoly**

Teichäcker 1936 zob. **Paryż**

Teichberg 1936 zob. **Wielodrogi**

Teicheck 1936 zob. **Kurzyna**

Teichen 1936 zob. **Korzonek**

Teichenau 1936 zob. **Przytoczna** – DK

Teichfelde 1936 zob. **Gronowice**

Teichgrund 1936 zob. **Pietnia** też **Pietna**

Teichgrund 1936 zob. **Plaszczak** też **Pla-
szczok** i **Plaszczok**

Teichgrund 1936 zob. **Utrata**

Teichhäuser 1936 zob. **Zawodzie**

Teichwalde 1936 zob. **Ciasna** też **Ciasno**

Teichwiese 1936 zob. **Wymysłów** – DG

Teklusche zob. **Teklusia** – DK

Teklusia, przys. wsi **Krzywiczyny** – DK

Tellsruh zob. **Kolonia Łomnicka**

Tempelhof zob. **Niwki**

Tenczinau zob. **Tęczynów**

Tenschinau zob. **Tęczynów**

Teschenau zob. **Ciesznów** też **Cieśniów**
i **Teszniów**

Tesnów 1946 zob. **Ciesznów** też **Cieśniów**
i **Teszniów**

Teśnów 1946 zob. **Ciesznów** też **Cieśniów**
i **Teszniów**

Teufelsmühle 1936 zob. **Flaki**

Tęczynów, cz. wsi **Szymiszów (Szymi-
szów-Osiedle)**

Tenschinau, Agathenhof 1936, gm. Strzel-
ce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie,
woj. opolskie, par. Sucha, dek. Strzelce
Opolskie

Tęczynów, przys. wsi **Nowa Wieś Oleska**
Tenczinau, Josefsberg, gm. Gorzów Śląski,
pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998
woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski,
dek. Gorzów Śląski

Tharnau (bei Grottkau) zob. **Tarnów**
Grodkowski (gm. Grodków)

Tharnau (bei Ottmachau) zob. **Tarnów**
też **Tarnawa** (gm. Kamiennik)

Theklaslust 1936 zob. **Teklusia** – DK

Theresienhof 1936 zob. **Łęg** (gm. Zdzie-
szowice)

Theresienhütte zob. **Tułowice Małe** też
Małe Tułowice

Thielmühle zob. **Młyn (u) Tila**

Thielsdorf 1936 zob. **Dylaki**

Thiergarten zob. **Zwierzyniec** (cz. miasta Głogówek)

Thiergarten zob. **Zwierzyniec** też **Zwierzętnik** (przys. wsi Wierzbno)

Thomas 1936 zob. **Tomice**

Thomas zob. **Turmasy**

Thomnitz zob. **Tomice**

Thule O.S. zob. **Tuly**

Thurmas zob. **Turmasy**

Thursy zob. **Turza**

Thurze zob. **Turze** – DG

Tiefenbach 1936 zob. **Groble** też **Grobla**

Tiefenburg 1936 zob. **Stradunia**

Tiefengrund 1936 zob. **Jama**

Tiefengrund 1936 zob. **Wasilowice**

Tiefensee zob. **Głębocko**

Tillowitz zob. **Tułowice**

Tlustemosty 1946 zob. **Tlustomosty**

Tlustomosty

nnp.: Tlustemosty 1946, Stolzmutz*, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Maków, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990) [50° 6' 52" N, 18° 3' 30" E]

Tlusteręby

Kirchberg*, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Rogi, dek. Niemodlin

[50° 39' 25" N, 17° 29' 44" E]

Tomasz 1946 zob. **Tomice**

Tomice

nnp.: Tomasz 1946, Thomnitz, Thomas 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Szonów, dek. Głogówek

[50° 19' 6" N, 17° 50' 57" E]

Torfstich 1936 zob. **Bagno**

Tost O.S. zob. **Toszek** – DG

TOSZEK † ‡ ❖ – DG

Toszek-Danielec zob. **Danielec**, cz. miasta Toszek – DG

Toszek-Oracze zob. **Oracze** – DG

Trachhammer 1936 zob. **Łęg** – DG

Trachkirch 1936 zob. **Sudól**

Trachy – DG

Trawnig zob. **Trawniki** też **Trawnik**

Trawnik zob. **Trawniki**

Trawnik zob. **Trawniki** (cz. wsi Nędza) – DG

Trawniki / Trawnig (2014) też **Trawnik** Trawnig, Grünweide 1936, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościęcín, dek. Gościęcín [50° 18' 41" N, 17° 58' 55" E]

Trawniki, cz. wsi Nędza – DG

Trąbice 1946 zob. **Strobice**

Trebitschin zob. **Trzebiszyn**

Treibhof 1936 zob. **Wygon** (cz. wsi Szonowice)

Trenkau zob. **Tarnkowa**

Trenkowa 1946 zob. **Tarnkowa**

Triebhäuser zob. **Wygon** (gm. Dąbrowa)

Trifthof 1936 zob. **Wygon** (kol. wsi Brzeźnica)

Trockenau 1936 zob. **Sośnie**

Trockenfeld 1934 zob. **Suchodaniec**

Trockengrund zob. **Strzelce Opolskie-Suche Łany**

Tropowitz zob. **Opawica** też **Opawice**

Trynek też **Gliwice-Trynek** †, cz. miasta **Gliwice** – DG

Trzinawa 1946 zob. **Ścinawa Mała**

Trzebieszów, przys. wsi **Moszczanka** Sichdichfür*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Moszczanka, dek. Prudnik

Trzebina †
pnp.: Kończyce 1946, Kunzendorf, Wachtel-Kunzendorf też Wachtelkunuzendorf 1941, gm. Lubrza, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Trzebina, dek. Prudnik
[50° 17' 34" N, 17° 36' 11" E]

Trzebiszyn / Trebitschin (2010)
pnp. Kuźnia 1946, Trebitschin, Rodewalde 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Klucz-

bork, woj. opolskie, par. Lasowice Wielkie, dek. Kluczbork
[50° 51' 12" N, 18° 11' 31" E]

Trzeboszowice †
pnp.: Swemenice, Siemiałowice i Działów 1946, Schwammelwitz*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Trzeboszowice, dek. Paczków
[50° 26' 0" N, 17° 5' 32" E]

Trzenschin zob. **Trzęsina**

Trzęsin zob. **Trzęsina**

Trzęsina / Trzenschin (2012), do 31.12.2011
Trzęsin, przys. wsi **Osowiec**
pnp.: Trzęsina 1946, Trzenschin, Neuwiese 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Osowiec-Węgry, dek. Zagwizdzie
[50° 45' 20" N, 18° 3' 3" E]

Trzęsina 1946 zob. **Trzęsina**, przys. wsi **Osowiec**

Tschammer Ellguth zob. **Ligota Czamborowa** (gm. Izbicko)

Tschauschwitz zob. **Suszkowice**

Tscheidt zob. **Szczyty**

Tscheschdorf zob. **Cieszanowice**

Tschiltsch zob. **Suliszów**

Tschirmkau zob. **Czerwonków**

TUŁOWICE † ♦
pnp.: Tyłowice 1946, Tillowitz*, gm. Tułowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tułowice, dek. Niemodlin
[50° 35' 36" N, 17° 39' 30" E]

Tułowice Male, do 31.12.2005 **Przyłogi** też **Male Tułowice**, przys. wsi **Tułowice Theresienhütte***, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tułowice, dek. Niemodlin

Tuły / Thule (2010) †

Thule O.S.*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Tuły, dek. Zagwóździe
[50° 51' 59" N, 18° 8' 44" E]

Tunskirch 1936 zob. **Tworków**

Turawa / Turawa (2012) ❖

Turawa*, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Kotórz Wielki, dek. Ozimek
[50° 44' 13" N, 18° 4' 41" E]

Turawa Ausbauten 1936 zob. **Rosocha** (gm. Turawa)

Turkau zob. **Turków** też **Turkowo**

Turkowo zob. **Turków**

Turków też **Turkowo** †

Turkau*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Turków, dek. Branice
[50° 0' 37" N, 17° 52' 6" E]

Turmasy, cz. wsi **Krowiarki**

Thurmas, Thomas, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Krowiarki, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)

Turza / Thursy (2008)

Thursy, Iltenau 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Myślina, dek. Dobrodzień
[50° 43' 26" N, 18° 22' 12" E]

Turzak też **Turzok**, przys. wsi **Mechnice** Turzok, Vorderhof, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chrósćina (opolska), dek. Prószków

Turze † – DG

Turzok zob. **Turzak**

Türmitz zob. **Ciermięcice**

Twardawa / Twardawa (2009) †

Twardawa, Hartenau 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Twardawa, dek. Gościęcín
[50° 20' 36" N, 17° 59' 32" E]

Tworkau zob. **Tworków**

Tworków † ‡

Tworkau, Tunskirch 1936, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworków, dek. Tworków
[50° 0' 35" N, 18° 14' 13" E]

Tworog zob. **Tworóg** – DG

Tworóg † ❖ – DG

Tworóg Mały – DG

Tyłowice 1946 zob. **Tułowice**

Tyrmitz 1946 zob. **Ciermięcice**

U

Uciecha też **Katarzyna**, przys. wsi **Przedborowice**

Katharinenhof*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gierałtowice, dek. Łany

Uciechowice

Auchwitz*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Turków, dek. Branice [50° 0' 21" N, 17° 52' 45" E]

Ucieszków / Autischkau (2014) też Uciszków †

Autischkau*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Ucieszków, dek. Gościęcin [50° 13' 41" N, 17° 59' 41" E]

Uciszków zob. Ucieszków**Ugorek, przys. wsi Bieńkowice**

Ugorek, Bergfeld 1936, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bieńkowice, dek. Tworków

Uhlenhof 1936 zob. Urszulanowice**Ujazd 1946 zob. Ujeździec****UJAZD / UJEST (2008) też UJAZD ŚLĄSKI i UJAZD WIELKI † ‡ ❖**

Ujest, Bischofstal 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Ujazd, dek. Ujazd [50° 23' 15" N, 18° 21' 16" E]

Ujazd-Dzizinki zob. Dziedzinka**Ujazd-Goj zob. Osiedle Goj****Ujazd-Lalok zob. Osiedle Goj****Ujazd Śląski zob. Ujazd****Ujazd Wielki zob. Ujazd****Ujest zob. Ujazd też Ujazd Śląski i Ujazd Wielki****Ujeździec †**

pnp.: Ujazd i Jerzyce 1946, Gesess*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Ujeździec, dek. Paczków [50° 25' 59" N, 17° 2' 52" E]

Ulanowice

pnp.: Julianów 1946, Ullersdorf*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów (do 1982), par. Goświnowice (od 1982), w tym samym dek. Otmuchów [50° 29' 5" N, 17° 12' 39" E]

Ulianówka też Korfantów-Ulianówka, cz. miasta Korfantów

pnp.: Julianka i Julianówka 1946, Julienthal*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin [50° 29' 52" N, 17° 35' 41" E]

Ullersdorf zob. Ulanowice**Ulmenmühle 1936 zob. Nędza – DK****Ungerschütz zob. Zalasek – DG****Unieszów też Biertulcice – DK****Unikowice**

pnp.: Henrykowo, Janów i Jazków 1946, Heinzendorf*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Gościce, dek. Paczków [50° 26' 27" N, 17° 0' 35" E]

Unter Ringwitz zob. Kolonia Stara Jamka i Stara Jamka Kolonia**Unter dem Walde 1936 zob. Pustkowie****Untermwalde 1936 zob. Podlesie (przys. wsi Skrońsko)****Unterwalden zob. Podbór****Unterwalden 1936 zob. Podlesie (gm. Cisek)****Urbanowice**

Urbanowitz, Kreuzlinden 1936, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Gościęcin, dek. Gościęcin [50° 17' 59" N, 18° 1' 52" E]

Urbanowitz zob. **Urbanowice**

Ursulanowitz zob. **Urszulanowice**

Urszulanowice, przys. wsi **Moszna**
Ursulanowitz, Uhlenhof 1936, gm. Strzel-
leczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie,
par. Łącznik, dek. Biała

Uschütz zob. **Uszyce** – DK

Ustroń 1946 zob. **Dziewiętlice**

Uszyce † – DK

Uszyce Nowe zob. **Ownia** – DK

Utrata / Zauche (2008) przys. wsi **Izbicko**
Zauche, Teichgrund 1936, gm. Izbicko,
pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par.
Izbicko, dek. Strzelce Opolskie

Überbrück zob. **Zarzecze** też **Zamoście**

V

Vatershausen 1936 zob. **Taciszów** – DG

Vierraben 1936 zob. **Wronin**

Vogtsdorf 1935 zob. **Wójtowa Wieś**

Voigtsdorf zob. **Wójtowice**

Volkmannsdorf zob. **Włodary**

Vorderhof zob. **Turzok**

Vorsicht zob. **Opatrzność**

Vorstadt Eichendorff 1936 zob. **Oracze**
– DG

Vorwerk 1936 zob. **Folwark**

Vossowska zob. **Fosowskie**

Vosswalde 1936 zob. **Fosowskie**

W

Wacholdertal 1936 zob. **Bazany** też **Ba-
żany**

Wachow zob. **Wachów**

Wachowice

Wachowitz, Stoberquell 1936, gm. Olesno,
pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998
woj. częstochowskie), par. Wysoka (ole-
ska), dek. Olesno
[50° 51' 3" N, 18° 24' 22" E]

Wachowice zob. **Wiechowice**

Wachowitz zob. **Wachowice**

Wachów

Wachow, Wallhof 1938, gm. Olesno, pow.
Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj.
częstochowskie), par. Wysoka (oleska),
dek. Olesno
[50° 50' 35" N, 18° 23' 13" E]

Wachtel-Kunzendorf też **Wachtelkunzen-
dorf** 1941 zob. **Trzebina**

Wackenau zob. **Wierzbiec**

Waissak zob. **Wysoka**

Wajdyk zob. **Pasieki**

Walce / Walzen (2009) † ❖

nnp.: Walcownia 1946, Walzen*, gm. Wal-
ce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par.
Walce, dek. Gościęcín
[50° 22' 32" N, 18° 0' 10" E]

Walcerzowice zob. **Balcarzowice**

- Walcownia** 1946 zob. **Walce**
- Waldau** zob. **Leśnica** też **Lesie**
- Waldbrücken** 1936 zob. **Lenartowice**
- Waldeck** 1936 zob. **Borek** (cz. wsi Jemielnica)
- Waldeck** 1936 zob. **Górki Śląskie** – DG
- Waldeck** zob. **Waldeka**
- Waldeka** zob. **Podlesie**
- Waldenau** zob. **Gliwice-Przyszówka** – DG
- Waldenau** 1936 zob. **Podlesie**
- Waldenstein** 1935 zob. **Góraźdże**
- Waldeseck** 1936 zob. **Wystrzyca** też **Wystrzyce**
- Waldeslust** 1936 zob. **Wesoła**
- Waldesruh** 1936 zob. **Bieńskie**
- Waldesruh** 1936 zob. **Posilek** (gm. Krapkowice)
- Waldfurt** 1936 zob. **Przechód**
- Waldgrund** 1936 zob. **Białoń**
- Waldhaus** zob. **Dobrodzień-Bąki**
- Waldhäuser** 1936 zob. **Borek**
- Waldhäuser** zob. **Podborzany**
- Waldhäuserweg** 1936 zob. **Piaski**
- Waldhof** 1936 zob. **Gorzów Śląski-Szczotki**
- Waldhof** 1936 zob. **Kneciowe** (gm. Ciasna)
- Waldhof** zob. **Lesiec** (gm. Dąbrowa)
- Waldhof** zob. **Lesisko** (gm. Zdzieszowice)
- Waldhof** 1936 zob. **Leśniaki** też **Leśnioki**
- Waldhof** zob. **Leśny Dwór** (gm. Cisek)
- Waldhufen** 1936 zob. **Borowiany**
- Waldig** 1936 zob. **Lesiany** (gm. Zdzieszowice)
- Waldreuth** 1936 zob. **Starowice**
- Waldrode** 1936 zob. **Borek**
- Waldroden** 1936 zob. **Żabiniec** (gm. Kluczbork)
- Waldsiedel** 1936 zob. **Siedliska**
- Waldstättenfluss** zob. **Krzywiczyny Kolonia** też **Walsztat** – DK
- Waldstelle** zob. **Leśniki** – DK
- Waldungen** 1935 zob. **Borek** – DK
- Waldvorwerk** zob. **Leśniczówka** też **Walda**
- Waldweiler** zob. **Leśniczówka** (par. Rogów Opolski)
- Waldweiler** 1936 zob. **Pilot**
- Waldwiesen** 1936 zob. **Molna**
- Waldwinkel** 1936 zob. **Borek**
- Waldwinkel** zob. **Laskowice** też **Leśne Kąty** (gm. Otmuchów)
- Waldwinkel** 1936 zob. **Rogal** – DG

Walidrog / Schulenburg (2008)
Schulenburg*, gm. Tarnów Opolski, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Tarnów Opolski, dek. Ozimek (do 1990), dek. Kamień Śląski (od 1990)
[50° 36' 18" N, 18° 4' 46" E]

Walldorf 1936 zob. **Wawelno** też **Wawelno**

Wallhof 1938 zob. **Wachów**

Walspek-Rosenhain zob. **Gajek**

Walsztat zob. **Krzywiczyny Kolonia** – DK

Waltdorf zob. **Prusinowice**

Walterów 1946 zob. **Prusinowice**

Walzen zob. **Walce**

Walda zob. **Leśniczówka**

Walda też **Leśniczówka**, przys. wsi **Wierzbica Górna**
Waldvorwerk*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Zawiesz, dek. Zagwizdzie

Walderzów 1946 zob. **Prusinowice**

Wały 1946 zob. **Prusinowice**

Wandahof zob. **Staromin** – DG

Wandrowietz zob. **Wędrowiec** – DG

Wanschütz 1936 zob. **Nogowczyce**

Wanowice 1946 zob. **Wojnowice**

Wanowitz zob. **Wojnowice**

Wapiennik, przys. wsi **Klucz**
Wapiennik, Kalkberg 1935, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Klucz, dek. Ujazd

Waren zob. **Warłów**

Wargale, cz. miasta Leśnica
pnp.: Wargoły 1946, Wargalle, Randhof 1936, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Leśnica, dek. Leśnica

Wargalle zob. **Wargale**

Wargoły 1946 zob. **Wargale**

Warlow zob. **Warłów**

Warłów / Warlow (2008)
Warlow też Waren, Wiesenu O.S. 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Szemrowice, dek. Dobrodzień
[50° 44' 50" N, 18° 24' 53" E]

Warmątowice
Warmuntowitz, Niedersteine 1936, gm. Strzelce Opolskie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Centawa, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)
[50° 29' 40" N, 18° 22' 37" E]

Warmenthal zob. **Ciepły Dół**

Warmunthau zob. **Warmuntowice** też **Warmuntów**

Warmuntowice też **Warmuntów**, cz. wsi **Pawłowiczki**
Warmunthau*, gm. Pawłowiczki, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Pawłowiczki, dek. Gościęcin
[50° 14' 8" N, 18° 2' 30" E]

Warmuntowitz zob. **Warmątowice**

Warmuntów zob. **Warmuntowice**

Warnolcice 1946 zob. **Jarnoltów**

Warte Małe 1946 zob. **Bardno** też **Mała Warta**, przys. wsi **Mańkowie**

Waschelwitz zob. **Wasiłowice**

Wasiłowice / Waschelwitz (2008)

pnp.: Waszyłowice i Waśłowice 1946, Waschelwitz, Tiefengrund 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Biała, dek. Biała

[50° 24' 8" N, 17° 39' 39" E]

Waszyłowice 1946 zob. **Wasiłowice**

Waśłowice 1946 zob. **Wasiłowice**

Wawelno/Bowallno (2009), do 31.12.2001

Wąwelnio †

pnp.: Bowalno 1946, Bowallno, Walldorf 1936, gm. Komprachcice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Wawelno, dek. Prószków

[50° 39' 26" N, 17° 45' 38" E]

Wawrzyńcowice / Lorenzdorf (2008)

Lorenzdorf*, gm. Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, miejscowość ta przynależy do 2 parafii: 1) Gólczowice w dek. Głogówek, 2) Zielina-Kujawy w dek. Krapkowice

[50° 25' 7" N, 17° 48' 35" E]

Wawrzyńcowskie, przys. wsi **Jasienie**

Lorenzdorf*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Lasowice Wielkie, dek. Kluczbork

Wawrzyszów też **Ludowice**

Lorenzberg*, gm. Wiązów, pow. Strzelin, woj. dolnośląskie (do 31.12.1998 r. woj. wrocławskie), par. Gnojna, dek. Grodków

[50° 43' 55" N, 17° 14' 3" E]

Wäldchen 1936 zob. **Borki**

Wąchca 1946 zob. **Ścinawa Nyska**

Wąchca 1946 zob. **Węża**

Wąsice – DK

Wąwelnio zob. **Wawelno**

Webern 1936 zob. **Skąły**

Wechowice 1946 zob. **Wiechowice** też **Wechowice**

Wehen 1939 zob. **Wiechowice** też **Wechowice**

Wehowitz zob. **Wiechowice** też **Wechowice**

Wehrenfelde 1936 zob. **Broniec** też **Bronice**

Wehrmühle 1935 zob. **Zawada** (gm. Świerczów)

Weiden 1936 zob. **Pastwisko** – DG

Weidendorf 1936 zob. **Wydrowice**

Weidengut 1936 zob. **Wierzbie**

Weidenmoor 1936 zob. **Lasaki** też **Lasoki**

Weidental 1936 zob. **Jamy**

Weidenwerder 1936 zob. **Buczki** (przys. wsi Zimna Wódka)

Weiderwitz zob. **Wydrowice**

Weidich zob. **Pasieki** też **Wajdyk**

Weihendorf 1936 zob. **Wojnowice**

Weinberg zob. **Winna Góra**, cz. wsi **Pokój**

Weinberg zob. **Winnica**, przys. wsi **Olszowa**

Weingasse zob. **Winiary**

Weissach 1936 zob. **Białowieża**

Weissbuchen 1936 zob. **Grabów**

Weissdorf zob. **Chróścina** (par. Skoro-goszcz)

Weisshof zob. **Biały Dwór** – DG

Weitzenberg zob. **Mądroszów**

Wellendorf zob. **Turze** – DG

Wendrin zob. **Wędrynia**

Wendzin zob. **Wędzina**

Wengern zob. **Węgry**

Werki 1946 zob. **Kowalowskie**

Wernerau zob. **Lisak**

Wernersdorf zob. **Bernacice**

Weschelle zob. **Niemodlin-Wesele**

Wesele też **Niemodlin-Wesele**, cz. miasta **Niemodlin**

Weschelle, Freudendorf 1936, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin

Wesely zob. **Wesoła**

Wesendorf zob. **Kobyła Gór**

Wesoła, cz. wsi **Lany Wielkie** – DG

Wesoła, cz. wsi **Ściborowice**

Wessola, Waldeslust 1936, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Komorniki, dek. Krapkowice
[50° 24' 55" N, 17° 55' 35" E]

Wesoła, kol. wsi **Koty** – DG

Wesoła, przys. wsi **Laskowice**

Wesely, Freudengrund 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Tuły, dek. Zagwizdzie

Wesołów, przys. wsi **Zimna Wódka**

Wesołow, Freudenu 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Klucz, dek. Ujazd

Wessola zob. **Wesoła**

Wessolla zob. **Wesoła** – DG

Wesołow zob. **Wesołów**

Westend 1936 zob. **Brynica** (przys. wsi Kolonia Łomnicka)

Westend 1936 zob. **Pyki**

Węchowice 1946 zob. **Wiechowice** też **Wechowice**

Wędrowiec, przys. wsi **Zawada Książęca** – DG

Wędrynia / Wendrin (2010)

Wendrin, Liebeiche 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno
[50° 52' 6" N, 18° 18' 47" E]

Wędryńka, przys. wsi **Wędrynia**

Liebeich*, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno

Wędzina †

Wendzin, Windeck 1935, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wędzina, dek. Olesno
[50° 50' 6" N, 18° 36' 27" E]

Węgry / Wengern (2012)

Wengern*, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Osowiec–Węgry, dek. Zagwińdzie
[50° 44' 34" N, 18° 1' 8" E]

Węża †

pnp.: Prosinice, Prusinowice, Oporów, Wąchca i Buntowce 1946, Prockendorf*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Węża, dek. Prudnik (do 1990), dek. Nysa (od 1990)
[50° 26' 3" N, 17° 30' 2" E]

Wiatraki też Chróścicki Młyn, cz. wsi Chróścice

Windmühlberg*, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścice, dek. Stare Siołkowice

Wichrau zob. Wichrów**Wichrów / Wichrau (2006)**

Wichrau, Windenau 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Bodzanowice, dek. Gorzów Śląski
[50° 56' 1" N, 18° 36' 52" E]

Widdenau 1936 zob. Widów – DG**Widok zob. Grobniki****Widów – DG****Wiechowice też Wechowice †**

pnp.: Wechowice i Węchowice 1946, Wehowitz, Wehen 1939, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Wiechowice, dek. Branice
[49° 59' 8" N, 17° 52' 21" E]

Wiechów 1946 zob. Biechów**Wiedrowitz zob. Wydrowice****Wiegelshof zob. Wygielzów – DG****Więgschütz zob. Więszczyce****Wielepole zob. Wielopole (przys. wsi Popielów)****Wielepole zob. Wielopole (cz. wsi Pilchowice) – DG****Wieliczna też Wilamówka (dawny PGR), osada**

Wilme*, gm. Przeworno, pow. Strzelin, woj. dolnośląskie (do 31.12.1998 woj. wałbrzyskie), par. Szklary, dek. Otmuchów

Wielidrogi zob. Wielodrogi**Wieliszów, przys. wsi Sarby Górne**

Schönharte*, gm. Przeworno, pow. Strzelin, woj. dolnośląskie (do 31.12.1998 woj. wałbrzyskie), par. Szklary, dek. Otmuchów

Wielka Grudynia 1946 zob. Grudynia Wielka**Wielka Pradzina 1946 zob. Prężyna****Wielka Prążyna (Prężyna) 1946 zob. Prężyna****Wielka Sarna 1946 zob. Sarny Wielkie**

Wielki Kotorz 1946 zob. **Kotórz Wielki**

Wielkie Góry 1946 zob. **Góra**

Wielkie Kończyce 1946 zob. **Sławnowice**

Wielkie Łąki, do 1953 **Niewola**

Hillersdorf*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin

[50° 29' 41" N, 17° 34' 27" E]

Wielkie Piotrowice 1946 zob. **Pietrowice Wielkie**

Wielkie Przydroże 1946 zob. **Przydroże Wielkie**

Wielkie Staniszcze 1946 zob. **Staniszcze Wielkie**

Wielkie Strzelce 1946 zob. **Strzelce Opolskie**

Wielmierzowice, przys. wsi **Januszkowice**

Wielmirzowitz, Lindenhag 1936, gm. Zdieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Januszkowice, dek. Leśnica
[50° 24' 27" N, 18° 5' 20" E]

Wielmirzowitz zob. **Wielmierzowice**

Wielodrogi, cz. wsi **Lasowice Małe**

Wielidrogi, Teichberg 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Lasowice Wielkie (do 1982), par. Chocianowice (od 1982), w tym samym dek. Kluczbork

Wielopole, cz. wsi **Pilchowice** – DG

Wielopole, przys. wsi **Popielów**

Wielepole, Grossfelde 1936, gm. Popielów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Popielów, dek. Stare Siolkowice

[50° 47' 56" N, 17° 44' 0" E]

Wielowieś † ❖ – DG

Wierchlesch zob. **Wierchlesie**

Wierchlesie / Wierchlesche (2008)

Wierchlesch, Hohenwalde 1934, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

[50° 33' 32" N, 18° 24' 30" E]

Wiersbel zob. **Wierzbie**

Wierschowina zob. **Wierzchowina**

Wierschy zob. **Wierzchy**

Wiery zob. **Wiry**

Wierzbie †

Wiersbel, Weidengut 1936, gm. Łambinowice, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Wierzbie, dek. Skoroszyce

[50° 31' 45" N, 17° 35' 22" E]

Wierzbiec

pnp.: Florianów 1946, Wackenau*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Szybowice, dek. Prudnik

[50° 19' 36" N, 17° 28' 23" E]

Wierzbęcice †

pnp.: Opertów, Oporów, Opryszków i Kępnica 1946, Oppersdorf*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Wierzbęcice, dek. Prudnik (do 1990), dek. Nysa (od 1990)

[50° 25' 29" N, 17° 26' 9" E]

Wierzbina 1946 zob. **Wierzbna** (gm. Grodków) też **Wierzbno**

Wierzbina 1946 zob. **Wierzbno** (gm. Otmuchów)

Wierzbiniac zob. **Ferdynand**

Wierzbka 1946 zob. **Wydrowice**

Wierzbną teŹ Wierzbną

pnp.: Wierzbina 1946, Würben*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Gałaczyce, dek. Grodków
[50° 39' 53" N, 17° 16' 28" E]

Wierzbnik †

pnp.: Książyce i Książyce 1946, Herzogswalde*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Wierzbnik, dek. Grodków
[50° 45' 18" N, 17° 23' 39" E]

Wierzbną

pnp.: Wierzbina 1946, Würben*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kałków, dek. Otmuchów
[50° 25' 52" N, 17° 11' 58" E]

Wierzbną teŹ Wierzbówka, przys. wsi Boguchwałów

Neu Würbenthal*, gm. Baborów, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Boguchwałów, dek. Kietrz

Wierzbną zob. Wierzbną**Wierzbówka zob. Wierzbną****Wierzch / Deutsch Müllmen (2009) †**

Deutsch Müllmen*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Wierzch, dek. Głogówek
[50° 20' 59" N, 17° 46' 53" E]

Wierzchowina, przys. wsi Poczolków

Wierschowina, Sandberg 1936, gm. Zębów, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębów, dek. Dobrodzień

Wierzchy

Wierschy, Stoberbrück 1936, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica, dek. Kluczbork
[50° 58' 21" N, 18° 3' 56" E]

Wiesau zob. Łąka**Wieschonder zob. Wiesiádry****Wieschowa zob. Wieszowa – DG****Wiese Pauliner zob. Leśnik teŹ Łąka Paulinów i Pauliny****Wieselheim 1936 zob. Łaskarzewka – DG****Wiesen zob. Łąka****Wiesenaú O.S. 1936 zob. Warłów****Wiesengrund 1936 zob. Hadasiki****Wiesengrund 1936 zob. Łącznik****Wiesengrund zob. Mokre Łany****Wiesengrund 1938 zob. Stępnica****Wiesenhof 1936 zob. Ostrolęka teŹ Ostrolinka****Wiesenmühle 1936 zob. Śmiałek****Wiesenstein 1936 zob. Witosławice****Wiesental 1936 zob. Bąków****Wiesental 1936 zob. Krakówkowice teŹ Krakowice i Krakowiec****Wiesenweg 1936 zob. Pasternik****Wieshuben 1936 zob. Łany Wielkie – DG****Wiesiádry, przys. wsi Klekotna**

Wieschonder, Einsiedel 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Wysocka (oleska), dek. Olesno

Wieszczyzna zob. Nowa Wies

Wieszowa † – DG

Więckowice Nowe zob. **Nowe Więckowice**

Więckowice Stare zob. **Stare Więckowice**

Więcmierzyce

Winzenberg*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kopice, dek. Grodków [50° 37' 20" N, 17° 27' 18" E]

Większyce / Wiegschütz (2011) †

Wiegschütz, Neumannshöh 1936, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. św. Zygmunta i św. Jadwigi Śląskiej w Koźlu (do 1981), par. Większyce (od 1981), do 1990 w tym samym dek. Kędzierzyn-Koźle, a od 1990 w tym samym dek. Koźle [50° 20' 10" N, 18° 6' 19" E]

Wilamowa

pnp.: Stary Wilamów i Stary Wiliamów 1946, Alt Wilmsdorf*, gm. Paczków, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Stary Paczków, dek. Paczków [50° 26' 42" N, 17° 4' 47" E]

Wilamowice 1946 zob. **Wilamowice Nyskie**

Wilamowice zob. **Wilemowice**

Wilamowice Nyskie

pnp.: Wilanowice i Wilamowice 1946, Winsdorf*, gm. Głuchołazy, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Nowy Świętów, dek. Głuchołazy [50° 21' 54" N, 17° 21' 13" E]

Wilamówka zob. **Wieliczna**

Wilanowice 1946 zob. **Wilamowice Nyskie**

Wilcze Gardło też **Gliwice-Wilcze Gardło**, cz. miasta **Gliwice** – DG

Wilczy Dół 1946 zob. **Pokrzywna**

Wildberg 1936 zob. **Kopalina** (gm. Turawa)

Wildfurt zob. **Pludry**

Wildgrund zob. **Pokrzywna**

Wilemowice też **Wilamowice**

pnp.: Strzelce 1946, Schützendorf*, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kamiennik, dek. Otmuchów [50° 35' 10" N, 17° 7' 30" E]

Wilhelmsberg zob. **Wyblyszczów**

Wilhelmsdorf zob. **Stróżów** też **Kolonia Pawłowska**

Wilhelmshof zob. **Mroczków** – DG

Wilhelmshort zob. **Nowa Bzinica** też **Bzinica Nowa**

Wilhelmsruh 1936 zob. **Redwina**

Wilhelmstal zob. **Pasieka**

Wilimownia też **Fifajda** i **Kije**, cz. miasta **Dobrodzień** zob. **Dobrodzień-Wilimownia**

Wilkau zob. **Wilków**

Wilkowice – DG

Wilkowiczki – DG

Wilków / Wilkau (2008)

Wilkau, Willenau 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Wierzch, dek. Głogówek
[50° 22' 32" N, 17° 46' 8" E]

Willenau 1936 zob. **Wilków**

Wilme zob. **Wieliczna** też **Wilamówka**

Wilmsdorf zob. **Dobiercie**

Winau zob. **Winów**

Windeck 1935 zob. **Wędzina**

Windenau 1936 zob. **Wichrów**

Windmühlberg zob. **Chróścicki Młyn** też **Wiatraki**

Winiary też **Głogówek-Winiary**, cz. miasta **Głogówek**

Weingasse*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Głogówek, dek. Głogówek

Winkelhofen 1936 zob. **Kątno**

Winna Góra, cz. wsi **Pokój**

Weinberg*, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Pokój, dek. Zagwiżdzie

Winnica, przys. wsi **Olszowa**

Weinberg*, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Klucz, dek. Ujazd

Winów / Winau (2010) †

Winau*, dawniej w gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Opole-Szczepanowice (do 1987), par. Winów (od 1987), do 1990 w tym samym dek. Opole, a od 1990 w tym samym dek. Opole-Szczepanowice, od 1.01.2017 cz. miasta Opole
[50° 38' 8" N, 17° 54' 21" E]

Windsdorf zob. **Wilamowice Nyskie**

Winterberg 1936 zob. **Kopalina** (gm. Pokój)

Winterfeld 1936 zob. **Zawiść**

Winzenberg zob. **Więcmierzycy**

Wioska, cz. miasta **Prószków** (ul. W. Korfantego)

Dörfel*, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków

Wiry, kol. wsi **Ciasna**

Wiery, Grenzhäuser, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Ciasna, dek. Olesno

Wischke zob. **Wyszków Śląski**

Wischnitz zob. **Wiśnicze** – DG

Wiśnicze † – DG

Witomin 1946 zob. **Jemielin** też **Grobla**

Witoslawitz zob. **Witosławice**

Witosławice / Witoslawitz (2011)

Witoslawitz, Wiesenstein 1936, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Grzędzin, dek. Łany
[50° 12' 1" N, 18° 8' 0" E]

Witów 1946 zob. **Nowy Świętów** też **Świętów Nowy**

Wittenau 1936 zob. **Uszyce** – DK

Władzienin 1946 zob. **Włodzienin**

Władzinów 1946 zob. **Włodzienin**

Włodary †

Volkmannsdorf*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Włodary, dek. Skoroszyce
[50° 28' 3" N, 17° 30' 7" E]

Włodzienin †

pnp.: Władzienin i Władzinów 1946, Bladen*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Włodzienin, dek. Branice
[50° 7' 15" N, 17° 50' 20" E]

Włodzienin-Kolonia, do 31.12.2006 **Józefówek** też **Kolonia Włodzienin**, osada Josefstal*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Włodzienin, dek. Branice

Włodzisławice też **Henrykowo**, **Henryków**, przys. wsi **Otmice**

pnp.: Henrykowo 1946, Heinrichsdorf*, gm. Izbicko, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Izbicko, dek. Strzelce Opolskie

Włostowa

pnp.: Flostowa i Wojstraszyce 1946, Floste*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin
[50° 30' 1" N, 17° 37' 38" E]

Włóczno, cz. wsi **Szybowice**

Achthuben*, gm. Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Szybowice, dek. Prudnik

Wohlingen 1936 zob. **Boniowice** – DG

Woinowitz zob. **Wojnowice**

Woiska zob. **Wojska** – DG

Woislawitz zob. **Wojsławice** – DK

Woisselsdorf zob. **Wojsław**

Woitille zob. **Wojtyle**

Woitki zob. **Wojtki** – DG

Woitz zob. **Wójcice**

Wojcice 1946 zob. **Wójcice**

Wojciechów

Albrechtsdorf*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Olesno, dek. Olesno
[50° 53' 49" N, 18° 23' 34" E]

Wojniczki 1946 zob. **Wojnowiczki**

Wojnowice / Woinowitz (2009) †

Woinowitz, Weihendorf 1936, gm. Krzanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wojnowice (raciborskie), dek. Tworków (do 1990), dek. Pietrowice Wielkie (od 1990)
[50° 3' 32" N, 18° 9' 12" E]

Wojnowice †

pnp.: Wanowice 1946, Wanowitz, Hubertusruh 1936, gm. Kietrz, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Wojnowice (głubczyckie), dek. Branice
[50° 6' 50" N, 17° 52' 46" E]

Wojnowiczki

pnp.: Zakręty i Wojniczki 1946, Klein Zindel*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Kobiela, dek. Grodków
[50° 37' 36" N, 17° 19' 6" E]

Wojska † – DG

Wojsław

pnp.: Wojsławów 1946, Woisselsdorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Grodków, dek. Grodków
[50° 43' 40" N, 17° 21' 45" E]

Wojslawice – DK

Wojslawów 1946 zob. **Wojslaw**

Wojstraszycze 1946 zob. **Włostowa**

Wojszyn

pnp.: Sośniny, zu Alt Budkowitz, zu Alt Baudendorf (1929), zu Friedrichsthal (1929), Reilswerk*, kol., gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie. Obecny Wojszyn przed 1945 dzielił się na część należącą do Starych Budkowic nazywaną zu Alt Baudendorf (1929) oraz należącą do Zagwiździa określaną Reilswerk (zu Friedrichsthal – 1929). Obecnie kolonia przynależy do 2 parafii: 1) Stare Budkowice i 2) Zagwiździe w tym samym dek. Zagwiździe

Wojtki, przys. wsi **Stanice** – DG

Wojtyle, cz. wsi **Brynica**

Woitille, Albertstal 1936, gm. Łubniany, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Brynica, dek. Stare Siołkowice

Wola 1946 zob. **Mańkowice**

Wołęcin / Wollentschin (2006)

Wollentschin, Wollendorf 1936, gm. Radłów, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Sternalice, dek. Gorzów Śląski [50° 56' 42" N, 18° 31' 40" E]

Wolfsgrund 1936 zob. **Narok**

Wolfsgrund 1936 zob. **Rosocha** (gm. Olesno)

Wolfsgrundwerder 1936 zob. **Narocka Kolonia**

Wolfshagen 1936 zob. **Kosice**

Wolfstal 1936 zob. **Wilkowice** – DG

Wolfswiesen 1936 zob. **Łąki Kozielskie**

Wollendorf 1936 zob. **Wołęcin**

Wollentschin zob. **Wołęcin**

Wolna Wieś też **Kolonia Komorzeńska** – DK

Wolne zob. **Wolny**

Wolne Czaple zob. **Czaple Wolne** – DK

Wolne Pipy 1946 zob. **Siedliska** (par. Zębowice)

Wolny zob. **Barć**

Wolny też **Wolne**, osada wsi **Dobrzeń Wielki**

Wolne, Freiheit 1936, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dobrzeń Wielki, dek. Stare Siołkowice

Wolny Kadłub 1946 zob. **Kadłub Wolny**

Wolskie też **Kolonia Wolska**, cz. wsi **Zimnice Małe**

Neuvorwerk*, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Zimnice Wielkie, dek. Prószków

WOŁCZYN † ‡ ❖ – DK

Wołoszów 1946 zob. **Łowoszów**

Wosowska 1946 zob. **Fosowskie**

Wölfinen 1936 zob. **Wilkowiczki** – DG

Wódka †

Hochkretscham*, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Wódka, dek. Branice

[50° 3' 59" N, 17° 50' 39" E]

Wójcice †, od 1.01.2018 cz. miasta **Otmuchów**

pnp.: Wojcice i Dąbrowsk 1946, Woitz, Eichenau 1936, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Wójcice, dek. Otmuchów

[50° 27' 38" N, 17° 13' 5" E]

Wójtowa zob. **Wójtowa Wieś**, cz. miasta **Opole**

Wójtowa Wieś, do 31.12.2005 **Wójtowa** też **Opole-Wójtowa Wieś**, cz. miasta **Opole**

pnp.: Wójtowawieś 1946, Vogtsdorf 1935, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole-Szczepanowice, dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Wójtowa Wieś też **Gliwice-Wójtowa Wieś** †, cz. miasta **Gliwice** – DG

Wójtowawieś 1946 zob. **Wójtowa Wieś**

Wójtowice

Voigtsdorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Jędrzejów, dek. Grodków

[50° 40' 37" N, 17° 19' 33" E]

Wreske zob. **Wrzoski**

Wronin / Wronin (2011)

Wronin, Vierraben 1936, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Grzędzin, dek. Łany

[50° 11' 27" N, 18° 5' 51" E]

Wronów

pnp.: Frowuń 1946, Frohnau*, gm. Lewin Brzeski, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin

[50° 47' 13" N, 17° 39' 55" E]

Wróblin / Fröbel (2009)

Fröbel*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Naczęsławice, dek. Gościęcín

[50° 19' 1" N, 17° 56' 6" E]

Wróblin też **Opole-Wróblin**, cz. miasta **Opole**

Fraundorf*, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Czarnowąsy, dek. Stare Siołkowice

Wrzoski †

Wreske, Heidefelde 1936, dawniej w gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chróścina (opolska) w dek. Prószków (do 1988), par. Wrzoski (od 1988), do 1990 w dek. Prószków, a od 1990 w dek. Opole-Szczepanowice, od 1.01.2017 cz. miasta Opole

[50° 41' 5" N, 17° 49' 22" E]

Wrzosse zob. **Wrzosy**

Wrzosy, cz. wsi **Biadacz**

Wrzosse, Heidelinden 1935, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bąków, dek. Kluczbork

Wrzosy, cz. wsi **Paczyna** – DG

Wullesruh zob. **Gąsów** też **Folwark**

Wundschütz zob. **Wąsice** – DK

Würben zob. **Wierzbna** też **Wierzbno** (gm. Grodków)

Würben zob. **Wierzbno** (gm. Otmuchów)

Wüstefeld 1936 zob. **Pustkowie** – DG

Wüsten 1936 zob. **Pustków**

Wüstenrode 1936 zob. **Potępa** – DG

Wüstung zob. **Pustki** (gm. Kluczbork)

Wüttendorf zob. **Bogdańczowice**

Wybłyszczów, cz. miasta **Prószków** (ul. Partyzancka i ulice przyległe)
Wilhelmsberg*, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Prószków, dek. Prószków

Wychów 1946 zob. **Biechów**

Wydale też **Dziadowiec**, przys. wsi **Owsiszcze**
Dedowitschhof, Lindenhof, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Owsiszcze, dek. Tworków

Wydown zob. **Widów** – DG

Wydrawice

pnp.: Wierzbka 1946, Weiderwitz, Weidendorf 1936, gm. Niemodlin, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Niemodlin, dek. Niemodlin
[50° 37' 20" N, 17° 38' 24" E]

Wydrawice, przys. wsi **Mochów**

Wiedrowitz, Otternfelde 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Mochów-Pauliny, dek. Głogówek. Nazwa urzędowa Wydrawice zniesiona 1.01.2013

Wydzieracz też **Kapelków** i **Kapolków**, przys. wsi **Biedrzychowice**
Kapelka, Molken 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Biedrzychowice, dek. Głogówek

Wydzieracz, przys. wsi **Łomnica**

Hedwigshof*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Łomnica, dek. Olesno

Wydzierow zob. **Wydzierów** (gm. Rudziniec)

Wydzierow zob. **Wydzierów** (gm. Ujazd)

Wydzierow zob. **Wydzierów** – DG

Wydzierów, cz. wsi **Niezdrowice**
Wydzierow, Kolonie Neubrücken 1936, gm. Ujazd, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Ujazd, dek. Ujazd

Wydzierów, dawniej cz. wsi **Rudziniec**, od 1.01.2007 **Rudziniec**
Wydzierow, Kieshof 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Chechło, dek. Ujazd

Wydzierów, cz. wsi **Stanice** – DG

Wygielzów, cz. wsi **Karchowice** – DG

Wygnaniec, cz. wsi **Zagwiździe**

Wygnanietz, Heinrichswille 1936, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Zagwiździe, dek. Zagwiździe

Wygnanietz zob. **Wygnaniec**

Wygod też **Gogolin-Wygod**, cz. miasta **Gogolin**

Wygod, Gogolin III 1936, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Obrowiec, dek. Krapkowice

Wygod, cz. wsi **Zawada** – DG

Wygod, kol. wsi **Główczyce**

Wygod, Ruhleben 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Wygod, przys. wsi **Łężce**

Wygod, Ruhfelde 1936, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, na-

leży do dwóch parafii: 1) par. Łężce, dek. Gościęcín (do 1990), dek. Koźle (od 1990) i 2) par. Gościęcín, dek. Gościęcín

Wygoda, przys. wsi **Wysoka**

Eichgrund*, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Olesno (oleska), dek. Olesno

Wygon też Rajdyna, cz. wsi **Kórnica**

Reitersdorf*, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Kórnica, dek. Głogówek

Wygon, cz. wsi **Szonowice**

Wygon, Treibhof 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Modzurów, dek. Łany

Wygon, kol. wsi **Brzeźnica**

Wygon, Trifhof 1936, gm. Rudnik, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Łubowice, dek. Racibórz-Zachód (do 1990), dek. Racibórz (od 1990)

Wygon, przys. wsi **Niewodniki**

Triebhäuser*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Żelazna (opolska), dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)

Wygon, przys. wsi **Poborszów**

gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle woj. opolskie, par. Mechnica, dek. Koźle. Nazwa urzędowa Wygon zniesiona 1.01.2017

Wykierz, przys. wsi **Świniowice** – DG

Wymisłow zob. **Wymysłów** – DG

Wymysłów, przys. wsi **Poniszowice** – DG

Wypichow zob. **Wypychów**

Wypychów, przys. wsi **Kadlub Wolny**

Wypichow, Am Bach 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień

Wyrębiny też **Folwark**, przys. wsi **Karczów**

pnp.: Ferdynand 1946, Ferdinandshof*, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Dąbrowa, dek. Niemodlin. Zabudowania przysiółka zostały zniszczone; od 1.01.2017 cz. miasta Opole

Wyrębiny też **Ferdynandka**, przys. wsi **Wielkie Łąki**

pnp.: Ferdynand, Niewola i Synowski Folwark 1946, Ferdinandshof*, gm. Korfantów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Korfantów, dek. Niemodlin

Wysoczka, przys. wsi **Poniszowice** – DG

Wysoka †

Waissak, Lindau 1936, gm. Branice, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Wysoka (głubczycka), dek. Branice [50° 1' 28" N, 17° 49' 11" E]

Wysoka / Wysoka (2008) †

Wysoka, Hohenkirch 1933, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Wysoka (strzelecka), dek. Leśnica [50° 28' 18" N, 18° 10' 15" E]

Wysoka †

Wysoka, Lindenhöhe 1936, gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Wysoka (oleska), dek. Olesno [50° 50' 23" N, 18° 26' 24" E]

Wyspa Bolko, do 31.12.2006 **Bolkowa Kępa**, cz. miasta Opole

Wysoka zob. **Wysoka** (gm. Leśnica)

Wysoka zob. **Wysoka** (gm. Olesno)

Wystrzyca też **Wystrzyce**, kol. wsi **Zwóz** Wystrzytze, Waldeseck 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (par. p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Wystrzyce zob. **Wystrzyca**

Wystrzytze zob. **Wystrzyca** też **Wystrzyce**

Wyszków 1946 zob. **Wyszków Śląski**

Wyszków k. Nysy 1946 zob. **Wyszków Śląski**

Wyszków Śląski

pnp.: Wyszków, Wyszków k. Nysy, Wyżków i Lipnik 1946, Wischke, Lindendorf 1936, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Niwnica, dek. Nysa
[50° 28' 5" N, 17° 23' 49" E]

Wyżków 1946 zob. **Wyszków Śląski**

Wzór, przys. wsi **Polska Cerekiew**

pnp.: Elfrydów, Elfriedenhof*, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Polska Cerekiew, dek. Łany

X

Xienzalonka zob. **Księża Łąka** – DG

Xiondsłlas zob. **Księży Las** – DG

Xionsłlas zob. **Księży Las**

Z

Zabagnie zob. **Gieralcice Male** – DK

Zabelkau zob. **Zabelków**

Zabelków †

Zabelkau, Schurgersdorf 1936, Ruderswald II 1939, gm. Krzyżanowice, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zabelków, dek. Tworków
[49° 56' 13" N, 18° 19' 27" E]

Zabierzau zob. **Zabierzów**

Zabierzów / **Zabierzau** (2009)

Zabierzau, Hinterwalde 1936, gm. Walce, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Walce, dek. Gościęcín
[50° 23' 10" N, 17° 58' 28" E]

Zabnik zob. **Żabnik** (gm. Reńska Wieś)

Zaborów 1946 zob. **Baborów**

Zaborze też **Zabrze-Zaborze** †, cz. miasta **Zabrze** – DG

ZABRZE † ‡ ❖◆ – DG

Zabrze-Biskupice zob. **Biskupice** † – DG

Zabrze-Dorota † zob. **Dorota**, cz. miasta **Zabrze** – DG

Zabrze-Grzybowice zob. **Grzybowice** † – DG

Zabrze-Helenka zob. **Helenka** † – DG

Zabrze-Maciejów zob. **Maciejów** † – DG

Zabrze-Mikulczyce zob. **Mikulczyce** † ‡ – DG

Zabrze-Rokitnica zob. **Rokitnica** † – DG

Zabrze-Zaborze zob. **Zaborze** † – DG

(Zabrze-/Hindenburg)-Biskupitz zob. **Biskupice** – DG

(Zabrze-/Hindenburg)-Dorotheendorf zob. **Dorota** – DG

(Zabrze-/Hindenburg)-Helenenhof zob. **Helenka** – DG

(Zabrze-/Hindenburg)-Mathesdorf zob. **Maciejów** – DG

(Zabrze-/Hindenburg)-Mikulutschütz zob. **Mikulczyce** – DG

(Zabrze-/Hindenburg)-Pilzendorf zob. **Grzybowice** – DG

(Zabrze-/Hindenburg)-Rokittnitz zob. **Rokitnica** – DG

(Zabrze-/Hindenburg)-Zaborze zob. **Zaborze** – DG

Zacharzowice – DG

Zagwińdzie / Friedrichsthal (2009) † ‡
Friedrichsthal*, gm. Murów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Zagwińdzie, dek. Zagwińdzie
[50° 52' 23" N, 17° 58' 41" E]

Zajdak też **Szajdak**, przys. wsi **Komorzno** – DK

Zakręty 1946 zob. **Wojnowiczki**

Zakrzów / Sakrau (2010)
Sakrau*, gm. Gogolin, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leśnica
[50° 28' 54" N, 18° 5' 17" E]

Zakrzów / Sakrau (2011) †
Sakrau, Rosengrund 1936, gm. Polska Cerekiew, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Zakrzów, dek. Łany
[50° 15' 26" N, 18° 9' 38" E]

Zakrzów też **Opole-Zakrzów**, cz. miasta Opole

Sakrau, Oppeln-Sakrau, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, par. Opole (p.w. Świętego Krzyża), dek. Opole

Zakrzów 1946 zob. **Gościejowice**

Zakrzów 1946 zob. **Jędrzychów**

Zakrzów Turawski / Sacrau Turawa (2012)

Sakrau-Turawa, Hochfelde 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Ligota Turawska, dek. Zagwińdzie
[50° 45' 54" N, 18° 14' 4" E]

Zalasek, przys. wsi **Nieborowice** – DG

Zalesche zob. **Zalesie** – DG

Zalesie, cz. wsi **Wędrynia**
Salesche, Lenzig 1936, gm. Lasowice Wielkie, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Chudoba, dek. Olesno

Zalesie, kol. wsi **Boguszyce** – DG

Zalesie zob. **Chróstno**

Zalesie 1946 zob. **Zalesie Śląskie**

Zalesie Śląskie / Salesche (2008) †
pnp.: Zalesie 1946, Salesche, Gross Walden 1935, gm. Leśnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Zalesie Śląskie, dek. Leśnica
[50° 24' 46" N, 18° 15' 53" E]

Zameczek, przys. wsi **Nowa Bogacica**
Jagdschloss Bodland*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica, dek. Kluczbork

Zamłynie też **Nysa-Zamłynie**, cz. miasta Nysa

Neumühl*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Matki Boskiej Bolesnej, Nysa-Górna Wieś, dek. Nysa

Zamoscie zob. **Zamoście** – DG

Zamoscie zob. **Zamoście** (gm. Ozimek, par. Krasiejów)

Zamoscie zob. **Zamoście** (gm. Ozimek, par. Szczedrzyk)

Zamoście, cz. wsi **Krasiejów**

Zamoscie, Brückenfeld 1936, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Krasiejów, dek. Ozimek

Zamoście, kol. wsi **Trachy** – DG

Zamoście, przys. wsi **Szczedrzyk**

Zamoscie, Hinterbrück, gm. Ozimek, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Szczedrzyk, dek. Ozimek. Przysiółek zalany wodami Jeziora Turawskiego

Zamoście zob. **Zarzeczce**

Zandowice 1946 zob. **Żędowice**

Zaodrże też **Opole-Zaodrże** †, cz. miasta Opole

Odervorstadt, pow. grodzki Opole, woj. opolskie, dzielnica ta przynależy do 2 parafii: 1) Opole (par. p.w. Świętego Krzyża) w dek. Opole, 2) Opole-Zaodrże – do 1990 w dek. Opole, a od 1990 w dek. Opole-Szczepanowice

Zapiece

Sopietze, Ofenfelde, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zborowskie, dek. Olesno

Zaplocie

Sopoczcie, Hinterdorf 1936, dawniej cz. wsi Czarnowąsy, gm. Dobrzeń Wielki, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Czarnowąsy, dek. Stare Siołkowice, od 1.01.2017 cz. miasta Opole

Zapłotnik też **Nowy Folwark**, cz. wsi **Komorzno** – DK

Zapole, przys. wsi **Miechowa** – DK

Zarzeczce też **Zamoście**, cz. wsi **Kielcza**

Überbrück*, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Kielcza, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)

Zarzyska, cz. wsi **Skrońsko**

Sarsisk*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Kościeliska, dek. Gorzów Śląski

Zastawie, cz. wsi **Sierakowice** – DG

Zauche zob. **Utrata**

Zauchwitz zob. **Sucha Psina**

Zauritz zob. **Zurzyce**

Zawada / Zowade (2009)

Zowade, Lichten 1936, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Golezowice, dek. Głogówek

[50° 23' 55" N, 17° 48' 52" E]

Zawada / Sowade (2012) †

Sowade, Hinterwasser 1936, gm. Turawa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Luboszyce (do 1985), par. Zawada (od 1985), w tym samym dek. Stare Siołkowice

[50° 42' 51" N, 17° 59' 45" E]

Zawada, kol. wsi Ligota Toszecka

Zawada, Bachgrund 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Płużnica Wielka, dek. Toszek (do 1992), dek. Ujazd (od 1992)

Zawada, przys. wsi Pieczyska

Sowade, Wehrmühle 1935, gm. Świerczów, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwizdzie

Zawada, przys. wsi Wielopole

Sowade Schleuse, Grossfelde Schleuse 1936, gm. Popielów, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Popielów, dek. Stare Siołkowice

Zawada – DG**Zawada Książęca † – DG****Zawadno, przys. wsi Wronów**

pnp.: Świłtno 1946, Lichten*, gm. Lewin Brzeski, pow. Niemodlin, woj. opolskie, par. Skorogoszcz, dek. Niemodlin

Zawadzki zob. Zawadzkie**ZAWADZKIE † ‡ ❖**

Zawadzki, Andreashütte 1936, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Zawadzkie, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990) [50° 36' 17" N, 18° 29' 11" E]

Zawadzkie-Kąty zob. Kąty**Zawadzkie-Redwina zob. Redwina****Zawadzkie-Świerkle zob. Świerkle****Zawisc zob. Zawisć**

Zawisna też **Sowizna**, przys. wsi **Kostów** – DK

Zawisna, przys. wsi Nowa Wieś Oleska

Zawisna, Grenzwiese 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski. Ze względu jednak na to, że tutejsi wierni mający zaledwie jeden kilometr do Praszki w archidiecezji częstochowskiej, zaś do Gorzowa cztery chętniej korzystają z kościoła w Praszce, a sprawa zmiany granic diecezji, zgodnie z prawem kościelnym, wymagałaby długiej procedury i zgody Stolicy Apostolskiej, stąd duszpastersko rozwiązano to w taki sposób, że ordynariusz opolski w 1980 delegował swą jurysdykcję na terenie Zawisny ordynariuszowi diecezji w Częstochowie, który z kolei subdelegował ją proboszczowi w Praszce. I choć dekret ordynariusza w Opolu nie zmieniał kanonicznie granic diecezji w tym miejscu, to jednak pozwala mieszkającym w Zawisnie pełnoprawnie uczestniczyć w życiu religijnym parafii w Praszce. Od 25.03.1992 w archidiecezji częstochowskiej

Zawiszyce †

pnp.: Żabczyce 1946, Sabschütz*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Zawiszyce, dek. Głubczyce [50° 14' 26" N, 17° 51' 24" E]

Zawisć †

Zawisc, Winterfeld 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Zawisć, dek. Zagwizdzie [50° 58' 39" N, 17° 57' 18" E]

Zawodzie, cz. wsi Jemielnica

Zawodzie, Teichhäuser 1936, gm. Jemielnica, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Jemielnica, dek. Strzelce Opolskie

Zbica też **Sbica** i **Żbica**

pnp.: Izbica 1946, Sbitze, Granitz 1936, gm. Świerczów, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwiździe [50° 58' 19" N, 17° 52' 3" E]

Zbicko, przys. wsi **Lędziny**

Zbitzko, Lenztal 1936, gm. Chrzastowice, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chrzastowice, dek. Ozimek

Zbitzko zob. **Zbicko****Zborowskie** †

Sorowski, Ostenwalde 1936, gm. Ciasna, pow. Lubliniec, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zborowskie, dek. Olesno [50° 46' 51" N, 18° 40' 28" E]

Zbrosławice † ❖ – DG**Zbychowice**, cz. wsi **Strzeleccki**

Karlshof-Seherrswald*, gm. Strzeleccki, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Strzeleccki, dek. Krapkowice [50° 27' 48" N, 17° 51' 25" E]

Zdierz zob. **Zdzierz** – DG

Zdunów też **Dziubek**, Ewaldshütte, osada gm. Olesno, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Stare Olesno, dek. Olesno

Zdziechowice † – DK

Zdziechowice Dolne, cz. wsi **Zdziechowice** – DK

Zdziechowice Górne, cz. wsi **Zdziechowice** – DK

Zdzierć 1946 zob. **Zdzierz** – DG**Zdzierz**, przys. wsi **Rzeczyce** – DG**ZDZIESZOWICE** † ❖

Deschowitz, Odertal O.S. 1936, gm. Zdieszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Zdieszowice, dek. Leśnica [50° 25' 34" N, 18° 7' 53" E]

Zdzieszowice-Banaczki zob. **Banaczki****Zdzieszowice-Solarnia** zob. **Solarnia****Zdzieszowice-Solownia** zob. **Solownia****Zedlitz** zob. **Grabice** (gm. Murów)**Zedlitz** zob. **Siedlec** też **Siedlce****Zedlitz Kolonie** 1936 zob. **Kąszyce** też **Kęszyce****Zeiselwitz** zob. **Czyżowice****Zelazno** zob. **Żelazna****Zellin** zob. **Zielina****Zembowitz** zob. **Zębowice****Zendowice** 1946 zob. **Żędowice****Zernik** zob. **Gliwice-Żerniki** – DG**Zębowice** / **Zembowitz** (2008) † ❖

Zembowitz, Föhrendorf O.S. 1936, gm. Zębowice, pow. Olesno, woj. opolskie, par. Zębowice, dek. Dobrodzień [50° 45' 40" N, 18° 20' 26" E]

Ziabnik zob. **Żabnik** (gm. Biała)**Zidlery** zob. **Kościelnica****Zidlungi** zob. **Kościelnica****Ziegelhof** 1936 zob. **Skorupiarnia**

Ziegenhals zob. **Głucholazy**

Zieleniec, do 31.12.2007 **Zieliniec**
Gründorf, Stobertal 1936, gm. Pokój, pow.
Namysłów, woj. opolskie, par. Pokój, dek.
Zagwóździe
[50° 55' 30" N, 17° 49' 18" E]

Zielina / Zellin (2008)
pnp.: Cellin i Celiny 1946, Zellin*, gm.
Strzeleczyki, pow. Krapkowice, woj. opol-
skie, par. Zielina–Kujawy, dek. Krapkowice
[50° 26' 38" N, 17° 48' 20" E]

Zieliniec zob. **Zieleniec**

Zielona, przys. wsi **Kotliszowice** – DG

Zielonamühle zob. **Zielona** – DG

Zielonkowice
Grünheide*, gm. Grodków, pow. Brzeg,
woj. opolskie, par. Gnojna, dek. Grodków
[50° 43' 21" N, 17° 16' 59" E]

Ziemientzitz zob. **Zięmięcice** – DG

Zięmięcice † – DG

Ziemnice Małe zob. **Zimnice Małe**

Ziemnice Wielkie zob. **Zimnice Wielkie**

Zienkowice 1946 zob. **Sękowice**

Zientek zob. **Ziętek** – DG

Zietenbusch 1936 zob. **Pietrowice**

Ziętek, kol. wsi **Krupski Młyn** – DG

Ziętek Stary, cz. kolonii **Ziętek** (kol. wsi
Krupski Młyn) – DG

Zimna Wódka / Kaltwasser (2008)
Kaltwasser*, gm. Ujazd, pow. Strzelce
Opolskie, woj. opolskie, par. Klucz, dek.
Ujazd
[50° 26' 0" N, 18° 19' 5" E]

Zimne Kąty, część wsi **Rudziczka**
Kaltvorwerk też Kaltenvorwerk*, gm.
Prudnik, pow. Prudnik, woj. opolskie, par.
Rudziczka, dek. Prudnik

Zimnice Małe / Klein Schimnitz (2010),
do 31.12.2004 **Ziemnice Małe**
Klein Schimnitz, Klein Schimmendorf
1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole,
woj. opolskie, par. Zimnice Wielkie, dek.
Prószków
[50° 34' 11" N, 17° 56' 34" E]

Zimnice Wielkie / Gross Schimnitz
(2010), do 31.12.2004 **Ziemnice Wielkie** †
Gross Schimnitz, Gross Schimmendorf
1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole,
woj. opolskie, par. Zimnice Wielkie, dek.
Prószków
[50° 33' 30" N, 17° 56' 9" E]

Zimnowodamühle też **Jenschmühle** zob.
Prosna

Zimny Kąt zob. **Okopy**

Zindel zob. **Młodoszowice**

Zinkwerk 1936 zob. **Piła** – DG

Zinnatal 1936 zob. **Sułków** też **Sułków**

Zinshof 1936 zob. **Napłatki** – DG

Zirkowitz zob. **Żerkowice**

Zlattnik zob. **Złotniki**

Zlönitz zob. **Żłinice**

Złotniki / Złattnik (2010)

Złattnik, Goldenau 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chrząszczyce, dek. Prószków
[50° 35' 56" N, 17° 53' 35" E]

Złotogłowice †

pnp.: Nowa Wieś i Złotopol 1946, Gross Neundorf*, gm. Nysa, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Złotogłowice, dek. Nysa
[50° 30' 43" N, 17° 22' 58" E]

Złotogłowice 1946 zob. Mądroszów**Złotopol 1946 zob. Złotogłowice****Zmysłów 1946 zob. Śmiłowice****Zofiówka też Gorzów Śląski-Zofiówka, cz. miasta Gorzów Śląski**

Sophienberg*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Gorzów Śląski, dek. Gorzów Śląski

Zopowy

Soppau*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Zubrzyce, dek. Głubczyce
[50° 9' 12" N, 17° 45' 34" E]

Zopowy-Osiedle (dawny PGR Zopowa)

Soppau Siedlung*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Zubrzyce, dek. Głubczyce

Zorzów też Sorzów, przys. wsi Pieczyska

Sorzow, Kornin 1935, gm. Świerczów, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwiździe

Zowade zob. Zawada (gm. Głogówek)**Zu Alt Baudendorf 1929 zob. Wojszyn****Zu Alt Budkowitz zob. Wojszyn****Zu Friedrichsthal 1929 zob. Wojszyn****Zu Raunen 1936 zob. Dąbkowizna****Zu Schemrowitz zob. Dąbkowizna****Zu Trockenfeld zob. Lwowska (Kolonia) też Kolonia Suchodaniec i Suchodaniec Kolonia****Zubrzyce †**

pnp.: Żubrzyce 1946, Sauerwitz*, gm. Głubczyce, pow. Głubczyce, woj. opolskie, par. Zubrzyce, dek. Głubczyce
[50° 8' 12" N, 17° 47' 14" E]

Zulków 1946 zob. Słoków**Zurzyce, do 11.12.1998 Żurzyce**

pnp.: Surzyce 1946, Zauritz*, gm. Kamiennik, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Karłowice Wielkie, dek. Otmuchów
[50° 33' 12" N, 17° 10' 56" E]

Zuzella zob. Żużela**Zülkowitz zob. Sulków też Sulków****Zülz zob. Biała też Biała Prudnicka****Zülzhoff zob. Sulisław****Zwanowice**

pnp.: Szawonowice 1946, Schwandorf*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Kałków, dek. Otmuchów
[50° 23' 19" N, 17° 10' 27" E]

Zweihäuser zob. Sulaszów – DK**Zwiastowice / Schwesterwitz (2009)**

Schwesterwitz*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Twardawa, dek. Gościęcín
[50° 20' 8" N, 17° 58' 14" E]

Zwieborn 1936 zob. **Radonia** – DG

Zwierzętnik zob. **Zwierzyniec**

Zwierzyniec też **Głogówek-Zwierzyniec**, cz. miasta **Głogówek**
Thiergarten*, gm. Głogówek, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Głogówek, dek. Głogówek

Zwierzyniec, do 31.12.2004 **Zwierzętnik**, przys. wsi **Wierzbno** (dawny PGR) pnp.: Folwark Zwierzyniec 1946, Thiergarten*, gm. Otmuchów, pow. Nysa, woj. opolskie, par. Otmuchów, dek. Otmuchów

Zwierzyniec 1946 zob. **Pokrzywna**

Zwonnice 1946 zob. **Żlinice**

Zwoos zob. **Zwóz**

Zwóz / Zwoos (2008)
Zwoos, Ahndorf 1936, gm. Dobrodzień, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Dobrodzień (p.w. św. Marii Magdaleny), dek. Dobrodzień

Zwrócona 1946 zob. **Domaszkowice**

Zyrowa zob. **Żyrowa**

Zywodczütz zob. **Żywocice**

Ż

Żlinice / Zlönitz (2010)
pnp.: Zwonnice i Żlinice 1946, Zlönitz, Glockenau 1936, gm. Prószków, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Boguszyce, dek. Prószków
[50° 35' 11" N, 17° 55' 58" E]

Ż

Żabczyce 1946 zob. **Zawiszyce**

Żabieniec zob. **Żabiniec**

Żabina 1946 zob. **Sowin**

Żabiniec też **Żabieniec**
Sabinietz, Waldroden 1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Bogacica, dek. Kluczbork
[50° 57' 14" N, 18° 7' 55" E]

Żabiniec też **Żabieniec**, cz. wsi **Domaradz**
Sabinietz, Dammforst 1936, gm. Pokój, pow. Namysłów, woj. opolskie, par. Fałkowice, dek. Zagwiździe
[50° 56' 25" N, 17° 51' 0" E]

Żabinka też **Kolonia Sabinka**, kol. wsi **Sieroty** – DG

Żabnik, cz. wsi **Długomiłowice**
Zabnik, Froschweiler 1936, gm. Reńska Wieś, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Długomiłowice, dek. Łany. Nazwa urzędowa Żabnik zniesiona 1.01.2017

Żabnik / Ziabnik (2008), przys. wsi **Krobusz**
Ziabnik, Froschweiler 1936, gm. Biała, pow. Prudnik, woj. opolskie, par. Solec, dek. Biała
[50° 24' 32" N, 17° 44' 10" E]

Żandowice 1946 zob. **Żędowice**

Żarki 1946 zob. **Drogoszew**

Żarów
pnp.: Sorgowo i Sorgowa 1946, Sorgau, Beatenhoff 1936, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Stary Grodków, dek. Grodków
[50° 39' 56" N, 17° 21' 18" E]

Żary 1946 zob. **Rudawa**

Żbica zob. **Zbica**

Żelazna †

Zelazno, Eisenau 1934, gm. Dąbrowa, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Żelazna (opolska), dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990)
[50° 43' 43" N, 17° 51' 9" E]

Żelazna †

pnp.: Marcinów 1946, Märzdorf*, gm. Grodków, pow. Brzeg, woj. opolskie, par. Żelazna (grodkowska), dek. Grodków
[50° 41' 1" N, 17° 27' 24" E]

Żendowice 1946 zob. **Żędowice**

Żerdziny

Schardzin, Hohenau 1936, gm. Pietrowice Wielkie, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), miejscowość ta przynależy do 2 parafii: 1) Cyprzanów, 2) Pawłów, do 1990 w tym samym dek. Racibórz-Zachód, a od 1990 w tym samym dek. Pietrowice Wielkie
[50° 5' 50" N, 18° 8' 54" E]

Żerkowice / Zirkowitz (2009)

pnp.: Cerkiewice, Cierkiewice 1946, Zirkowitz, Erlental 1936, dawniej w gm. Komprachce, pow. ziemski Opole, woj. opolskie, par. Chmielowice, dek. Opole (do 1990), dek. Opole-Szczepanowice (od 1990), od 1.01.2017 cz. miasta Opole
[50° 39' 31" N, 17° 51' 47" E]

Żernica † – DG

Żerniki też **Gliwice-Żerniki** †, cz. miasta **Gliwice** – DG

Żędowice †

pnp.: Zandowice, Żandowice, Zendowice i Żendowice 1946, Sandowitz*, gm. Zawadzkie, pow. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, par. Żędowice, dek. Dobrodzień (do 1990), dek. Zawadzkie (od 1990)
[50° 34' 59" N, 18° 30' 59" E]

Żlinice 1946 zob. **Żłinice**

Żłobice 1946 zob. **Śliwice**

Żubrzyce 1946 zob. **Zubrzyce**

Żurzyce zob. **Zurzyce**

Żuzela

Zuzella, Schlacken 1936, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Brożec, dek. Krapkowice
[50° 25' 25" N, 18° 0' 38" E]

Żyłka też **Stary Sulków**, cz. wsi **Potępa** – DG

Żyrowa

Zyrowa, Buchenhöh 1936, gm. Zdzeszowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Jasiona, dek. Leśnica
[50° 27' 7" N, 18° 7' 41" E]

Żywocice †

Zywoczütz, Oderwiese 1934, gm. Krapkowice, pow. Krapkowice, woj. opolskie, par. Krapkowice (do 1985), par. Żywocice (od 1985), w tym samym dek. Krapkowice
[50° 27' 27" N, 17° 57' 59" E]

**Słownik
nazw miejscowości
diecezji opolskiej,
które przeszły
do nowo ustanowionej
diecezji gliwickiej
25 marca 1992 roku
(część 2)**

A**Ackerfelde** 1936 zob. **Gaj****Ackerfelde O.S.** 1935 zob. **Ziemięcice****Adelenhof** 1936 zob. **Kopienica****Alt Gleiwitz** zob. **Stare Gliwice****Alt Schwiegermühl** 1936 zob. **Ziętek Stary****Alt Teich** 1936 zob. **Zastawie****Alt Werder** zob. **Żyłka** też **Stary Sulków****Alt Zientek** zob. **Ziętek Stary****Alt Zulkau** zob. **Żyłka** też **Stary Sulków****Althammer** zob. **Trachy****Althof** 1936 zob. **Piekło****Altmeiler** 1936 zob. **Gorzówka****Am Berge** 1936 zob. **Mysia Góra****Am Busch** 1936 zob. **Wykierz****Amerika** zob. **Rzepiska** też **Ameryka****B****Babice** †

Babitz, Jungbirken 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Babice (raciborskie), dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
 [50° 8' 12" N, 18° 18' 0" E]

Babitz zob. **Babice****Bachhäuser** zob. **Potok****Bachmühl** 1936 zob. **Młyn nad Bierawką****Bachweiler** 1936 zob. **Budziska****Bachweiler** 1936 zob. **Zawada****Bargłowka** zob. **Bargłówka****Bargłówka** †

Bargłowka, Bergwalde 1936, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy (do 1987), par. Bargłówka (od 1987), do 1990 w tym samym dek. Racibórz-Wschód, a od 1990 w tym samym dek. Kuźnia Raciborska. Parafię Bargłówka w diecezji gliwickiej włączono (w 1992) do nowo utworzonego dek. Gliwice-Ostropa, dek. Kuźnia Raciborska (od 2019)
 [50° 13' 38" N, 18° 28' 37" E]

Bączkowiec też **Kuźnia Raciborska-Bączkowiec**, cz. miasta **Kuźnia Raciborska**

Bonczkowitz, Seegenberg 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kuźnia Raciborska, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Bergmannshöh 1936 zob. **Górniki****Bergschäferei** zob. **Wesoła****Bergwalde** 1936 zob. **Bargłówka****Beuthen** zob. **Bytom****(Beuthen)-Bobrekhütte** zob. **Bobrek****(Beuthen)-Karf** zob. **Karb**

(Beuthen)-Mechtal 1936 zob. **Miechowie**

(Beuthen)-Miechowitz zob. **Miechowie**

(Beuthen)-Rossberg zob. **Rozbark**

(Beuthen)-Schomberg zob. **Szombierki**

(Beuthen)-Stillersfeld 1936 zob. **Stolarzowice**

(Beuthen)-Stollarzowitz zob. **Stolarzowice**

Bezchlebie 1946 zob. **Przechlebie**

Biały Dwór, przys. wsi **Rudy**

Weisshof*, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, do 1990 w tym samym dek. Racibórz-Wschód, a od 1990 w tym samym dek. Kuźnia Raciborska [50° 12' 27" N, 18° 28' 21" E]

Bilchengrund 1936 zob. **Pilchowice**

Birawkamühle zob. **Młyn nad Bierawką**

Birkhof 1937 zob. **Brzeźnica**

Biskupice też **Zabrze-Biskupice** †, cz. miasta **Zabrze**

(Zabrze-/Hindenburg)-Biskupitz, Hindenburg-Nordost, pow. grodzki Zabrze, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zabrze-Biskupice, dek. Zabrze (do 1990), dek. Zabrze-Mikulczyce (od 1990)

Biskupitz zob. **Biskupice**

Bitschin zob. **Bycina**

Blaschowitz zob. **Błażejowice**

Blotnik zob. **Blotnik**

Błażejowice

Blaschowitz, Burgfels 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wiśnicze, dek. Toszek [50° 29' 44" N, 18° 35' 15" E]

Błażejowiczki też **Kolonia Błażejowice**, kol. wsi **Błażejowice**

Kolonie Blaschowitz, Kolonie Burgfels 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wiśnicze, dek. Toszek

Blotnik, przys. wsi **Babice**

Blotnik, Sumpfwald 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Babice (raciborskie), dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Bobrek też **Bytom-Bobrek** †, cz. miasta **Bytom**

(Beuthen)-Bobrehütte*, pow. grodzki Bytom, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bytom-Bobrek, dek. Bytom-Zachód (do 1990), dek. Bytom-Miechowice (od 1990)

Boguschütz zob. **Boguszyce**

Boguszyce

Boguschütz, Gottschütz 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek [50° 26' 15" N, 18° 30' 32" E]

Boitschow zob. **Bojszów**

Bojków †, do 19.05.1946 r. **Schönwald**, też **Szywald**, **Gliwice-Bojków**, **Gliwice-Szywald**, cz. miasta **Gliwice**,

Gleiwitz-Schönwald*, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj.

katowickie), par. Gliwice-Bojków, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Sośnica (od 2019)

Bojszów †

Boitschow, Lärchenhag 1936, gm. Rudzianiec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bojszów, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)
[50° 20' 16" N, 18° 28' 46" E]

Bonczkowitz zob. **Bączkowiec**

Boniowice

Boniowitz, Wohlingen 1936, gm. Zbroślawice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Karchowice, dek. Pyskowice
[50° 23' 42" N, 18° 42' 54" E]

Boniowitz zob. **Boniowice**

Borkental 1936 zob. **Łubki** też **Lubek**

Borowiec, cz. wsi Nędza

Borowietz, Heidemoor 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Nędza, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Borowietz zob. **Borowiec**

Böhmswalde 1936 zob. **Czechowice**

Brandkolonie 1936 zob. **Brantolka** też **Brantolka**

Brandteil 1936 zob. **Koniec**

Brantolka zob. **Brantolka** też **Brantolka**

Brantolka też **Brantolka**, przys. wsi **Rudy**
Brantolka, Brandkolonie 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Braunbach 1936 zob. **Rudno**

Broslawitz zob. **Zbroślawice**

Brunneck 1936 zob. **Brynek**

Brynek

Brynnek, Brunneck 1936, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworóg, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)
[50° 30' 59" N, 18° 43' 49" E]

Brynnek zob. **Brynek**

Brzesnitz zob. **Brzeźnica**

Brzezinka †, też **Gliwice-Brzezinka**, cz. miasta **Gliwice**

Gleiwitz-Brzezinka, Gleiwitz-Birkenau O.S. 1935, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Brzezinka, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Brzeźnica, cz. wsi Brynek

Brzesnitz, Birkhof 1937, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworóg, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

Buchenau 1936 zob. **Nędza**

Buchenlust zob. **Rachowice**

Budzisk zob. **Budziska**

Budziska

Budzisk, Bachweiler 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Turze, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 12' 9" N, 18° 16' 40" E]

Burgfels 1936 zob. **Błażejowice**

Bycina

Bitschin, Fichtenrode 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Paczyzna, dek. Pyskowice (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)
[50° 23' 25" N, 18° 32' 0" E]

BYTOM † ‡ ❖ ◆

Beuthen*, pow. grodzki Bytom, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bytom, dek. Bytom-Wschód (do 1990), dek. Bytom (od 1990)
[50° 21' 6" N, 18° 53' 36" E]

Bytom-Bobrek zob. **Bobrek**

Bytom-Chruszczów zob. **Szombierki**

Bytom-Karb zob. **Karb**

Bytom-Miechowice zob. **Miechowice**

Bytom-Rozbark zob. **Rozbark**

Bytom-Stolarzowice zob. **Stolarzowice**

Bytom-Szombierki zob. **Szombierki**

C

Cepak, przys. wsi **Czarków**

Cepokmühle, Dreschermühle 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wielowieś, dek. Toszek

Cepokmühle zob. **Cepak**

Charlottenhof zob. **Gaj**

Chorinskowitz zob. **Choryńskowice**

Choryńskowice, cz. miasta **Sońnicowice**

Chorinskowitz, Schmiedingen 1936, gm. Sońnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sońnicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Chruszczów zob. **Szombierki**

Chwoszcz, cz. wsi **Sieroty**

Koppenfeld*, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sieroty, dek. Toszek

Ciechowice

pnp.: Szychowice 1946, Schichowitz, Oderbrück 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zawada Książęca, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 10' 13" N, 18° 16' 13" E]

Ciochowice

Ciochowitz, Stillenort 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek
[50° 25' 42" N, 18° 31' 39" E]

Ciochowitz zob. **Ciochowice**

Czarków

Scharkow, Sandhuben 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wielowieś, dek. Toszek
[50° 32' 3" N, 18° 38' 47" E]

Czechowice też **Gliwice-Czechowice**, cz. miasta **Gliwice**

Schechowitz, Böhmsswalde 1936, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Łabędy, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Czekanów

Schakanau*, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie). Do 1997 w par. Ziemięcice, następnie w par. Zabrze-Grzybowice (od 1997). Od 7.10.2009 samodzielna parafia, dek. Zabrze-Mikulczyce
[50° 20' 49" N, 18° 44' 8" E]

D

Damm zob. **Grobla**

Danielec też **Toszek-Danielec**, cz. miasta **Toszek**

Danieletz*, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek

Danieletz zob. **Danielec**

Dąbrowa, cz. wsi **Jaśkowice**

Dombrowa, Eichenhöh 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kopienica-Łubie, dek. Pyskowice

Dąbrówka

Dombrowka, Steineich 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Świbie, dek. Toszek
[50° 30' 56" N, 18° 28' 34" E]

Dąbrówka, przys. wsi **Bojszów**, od 1.01.2007 **Bojszów**

Dombrowka, Eichstätten, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bojszów, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Dąbrówka-Hubertus też **Łoniak, Hubertus**, cz. wsi **Dąbrówka**

Lohniak, Hubertus 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Świbie, dek. Toszek

Deutsch Zernitz zob. **Żernica**

Dolna Wieś, kol. wsi **Pilchowice**

Niederhof (lub Niederdorf)*, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pilchowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Łabędy (od 2019)

Dombrowa zob. **Dąbrowa**

Dombrowka zob. **Dąbrówka** (przys. wsi Bojszów)

Dombrowka zob. **Dąbrówka** (gm. Wielowieś)

Dorfmitte 1936 zob. **Dwór**

Dorota też **Zabrze-Dorota** †, cz. miasta **Zabrze**

(Zabrze-/Hindenburg)-Dorotheendorf, Hindenburg-Süd, pow. grodzki Zabrze,

woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zabrze-Dorota, dek. Zabrze

Dorotheendorf zob. **Dorota**

Dramastein 1936 zob. **Kamieniec**

Dramatal 1936 zob. **Zbrosławice**

Dramatal-Ost 1936 zob. **Ptakowice**

Dramatal-West zob. **Nierada**

Dreitannen 1936 zob. **Raduń** też **Radońska Kolonia**

Dreschermühle 1936 zob. **Cepak**

Dürrwalde 1936 zob. **Niekarmia**

Dwor zob. **Dwór**

Dwór, cz. wsi **Stanica**

Dwor, Dorfmitte 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Stanica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Kuźnia Raciborska (od 2019)

Dziergowice / Oderwalde (2011) †

Dziergowitz, Oderwalde O.S. 1931, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Dziergowice, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

[50° 14' 18" N, 18° 17' 27" E]

Dziergowitz zob. **Dziergowice**

Dziergowitzer Ruda zob. **Ruda Dziergowska**

Dzieržno też **Pyskowice-Dzieržno**, cz. miasta **Pyskowice**

Sersno, Stauwerder 1936, gm. Pyskowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. p.w. św. Jerzego w Gliwicach-Łabędach (do 1993), dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990), par. p.w. MB Nieustającej Pomocy w Pyskowicach (od 1993), dek. Pyskowice

Dzieržno-Śluza też **Pyskowice-Dzieržno Śluza**, cz. miasta **Pyskowice**

Sersno-Schleuse, Stauwerder-Schleuse 1936, gm. Pyskowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. MB Nieustającej Pomocy w Pyskowicach (od 1993), dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

E

Ebersheide 1936 zob. **Świniowice**

Eichenhöh 1936 zob. **Dąbrowa**

Eichenkamp 1936 zob. **Smolnica**

Eichstätten zob. **Dąbrówka** (przys. wsi Bojszów)

Einhof 1936 zob. **Świętoszowice**

Einhof Ausbauten 1936 zob. **Grabie**

Ellerbrück 1936 zob. **Paczynka** też **Paczyna Mała**

Ellguth von Gröling zob. **Ligota Łabędzka** też **Ligota Kradziejowska**

Ellguth Zabrze zob. **Ligota Zabrska**

Elsterberg zob. **Srocza Góra**

Erlengrund 1936 zob. **Olszyna**

Eulengrund 1936 zob. **Sowa**

F

Farnkolonie 1936 zob. **Paproć**

Ferdinandshof zob. **Grabina**

Fichtenrode 1936 zob. **Bycina**

Flössingen 1936 zob. **Plawniowice**

Föhregrund 1936 zob. **Łącza**

Freude 1936 zob. **Wesoła**

Friedrichswille zob. **Górniki**

Frischfeuer 1936 zob. **Kuźniczka** też **Kuźniczka Górna**

Froschweiler 1936 zob. **Żabinka** też **Kolonia Sabinka**

Fürstenwiese 1936 zob. **Księża Łąka**

G

Gaj, cz. wsi **Wiśnicze**

Charlottenhof*, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wiśnicze, dek. Toszek

Gaj, cz. wsi **Ziemięcice**

Goj, Ackerfelde 1936, gm. Zbroslawice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Ziemięcice, dek. Pyskowice

Gajowice

pnp.: Giegowice 1946, Giegowitz, Steinerück 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wiśnicze, dek. Toszek [50° 29' 2" N, 18° 34' 28" E]

Geissfeld 1936 zob. **Kozi Borek**

Geisswiese 1936 zob. **Kozie**

Giegowice 1946 zob. **Gajowice**

Giegowitz zob. **Gajowice**

Glaubenstadt zob. **Wilcze Gardło**

Gleiwitz zob. **Gliwice**

(Gleiwitz)-Birkenau O.S. 1935 zob. **Brzezinka**

(Gleiwitz)-Brzezinka zob. **Brzezinka**

(Gleiwitz)-Gröling 1936 zob. **Żerniki**

(Gleiwitz)-Laband zob. **Łabędy**

(Gleiwitz)-Oehringen 1936 zob. **Sośnica**

(Gleiwitz)-Ostroppa zob. **Ostropa**

(Gleiwitz)-Petersdorf zob. **Szobiszowice**

(Gleiwitz)-Richtersdorf zob. **Wójtowa Wieś**

(Gleiwitz)-Schönwald zob. **Bojków**

(Gleiwitz)-Sosnitza zob. **Sośnica**

(Gleiwitz)-Steigern 1936 zob. **Ligota Zabrska**

(Gleiwitz)-Stroppendorf 1936 zob. **Ostropa**

(Gleiwitz)-Trinneck 1936 zob. **Trynek**

(Gleiwitz)-Trynek zob. **Trynek**

(Gleiwitz)-Waldenau 1936 zob. **Przyszówka**

(Gleiwitz)-Zernik zob. **Żerniki**

GLIWICE † ‡ ✕ † ❖ ◆

Gleiwitz*, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice, dek. Gliwice-Wschód (do 1990), dek. Gliwice (1990–1992). W diecezji gliwickiej w 1992 miasto podzielono na 4 dekanaty: 1) Gliwice, 2) Gliwice-Łabędy, 3) Gliwice-Ostropa, 4) Gliwice-Sośnica. W 2019 na skutek zniesienia dek. Gliwice-Ostropa, liczba dekanatów zmniejszyła się do trzech
[50° 18' 0" N, 18° 39' 15" E]

Gliwice-Bojków zob. **Bojków**

Gliwice-Brzezinka zob. **Brzezinka**

Gliwice-Czechowice zob. **Czechowice**

Gliwice-Ligota Zabrska zob. **Ligota Zabrska**

Gliwice-Łabędy zob. **Łabędy**

Gliwice-Ostropa zob. **Ostropa**

Gliwice-Przysówka zob. **Przysówka**

Gliwice-Sobiszowice zob. **Sobiszowice**

Gliwice-Sośnica zob. **Sośnica**

Gliwice-Stare Gliwice zob. **Stare Gliwice**

Gliwice-Sobiszowice zob. **Sobiszowice**
Gliwice-Szywald zob. **Bojków**

Gliwice-Trynek zob. **Trynek**

Gliwice-Wilcze Gardło zob. **Wilcze Gardło**

Gliwice-Wójtowa Wieś zob. **Wójtowa Wieś**

Gliwice-Żerniki zob. **Żerniki**

Goj zob. **Gaj**

Gollormühle zob. **Golor**

Golor, przys. wsi **Czarków**
Gollormühle, Josefhof 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wielowieś, dek. Toszek

Goriwodamühle zob. **Gorzywoda**

Gorzowka zob. **Gorzówka**

Gorzówka, cz. miasta **Sośnicowice**

Gorzowka, Altmeiler 1936, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sośnicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Gorzyków, przys. wsi **Kozłów**

Oberhof*, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kozłów, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Gorzywoda, przys. wsi **Nędza**

Goriwodamühle, Oberbach 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Nędza, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Goschütz zob. **Goszyce**

Goszyce / Goschütz (2011)

Goschütz, Meisenbusch 1936, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie,

par. Rachowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)
[50° 16' 6" N, 18° 25' 5" E]

Gottschütz 1936 zob. **Boguszyce**

Górek 1946 zob. **Górki Śląskie**

Górki zob. **Górki Śląskie**

Górki Śląskie †, do 31.12.2004 **Górki**
pnp.: Górek 1946, Gurek, Waldeck 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Nędza (do 1985), par. Górki Śląskie (od 1985), do 1990 w tym samym dek. Racibórz-Wschód, a od 1990 w tym samym dek. Kuźnia Raciborska
[50° 8' 37" N, 18° 23' 38" E]

Górniki, cz. wsi **Stanica**

Gurniki, Bergmannshöh 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Stanica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Kuźnia Raciborska (od 2019)

Górniki cz. d. wsi **Stolarzowice** obecnie **Stolarzowice**, cz. miasta **Bytom**

Friedrichswille*, pow. grodzki Bytom, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bytom-Stolarzowice, dek. Bytom-Zachód (do 1990), dek. Bytom-Miechowice (od 1990)

Grabenau 1936 zob. **Grabów**

Grabie, cz. wsi **Świętoszowice**

Grabie, Einhof Ausbauten 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Ziemięcice, dek. Pyskowice

Grabina, cz. wsi **Pluźniczka**

Ferdinandshof*, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek

Grabow zob. **Grabów**

Grabów, cz. wsi **Pisarzowice**

Grabow, Grabenau 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek

Grashof 1936 zob. **Trawniki**

Graumannsdorf 1936 zob. **Sierakowice**

Grenzhofen zob. **Piaseczna**

Grobla, przys. wsi **Dziergowice**

Grobla, Damm, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Dziergowice, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Gross Patschin zob. **Paczyna**

Gross Rauden zob. **Rudy**

Gross Wilkowitz zob. **Wilkowice**

Grünfeld 1936 zob. **Zielona**

Grünwiese 1936 zob. **Niewieszcie** też **Niewieszcie**

Grzybowice też **Zabrze-Grzybowice** †, cz. miasta **Zabrze**

(Zabrze-/Hindenburg)-Pilzendorf, Hindenburg-Pilzendorf, pow. grodzki Zabrze, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zabrze-Grzybowice, dek. Zabrze (do 1990), dek. Zabrze-Mikulczyce (od 1990), obecnie (w DG) w dek. Zabrze-Mikulczyce

Gurek zob. **Górki Śląskie**

Gurniki zob. **Górniki**

Gutenquell 1936 zob. **Karchowice**

Gwisdon zob. **Gwizdoń**

Gwizdoń, przys. wsi **Pławniowice**
Gwisdon, Pfeifer 1936, gm. Rudziniec,
pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Pław-
niowice, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pław-
niowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

H

Hanussek

Hanussek, Stollenwasser 1936, gm. Tworóg,
pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworóg,
dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie
(1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG]
(od 1992)
[50° 30' 46" N, 18° 46' 4" E]

Hanussek zob. **Hanussek**

Hartlingen 1936 zob. **Paczyna**

Haselgrund 1939 zob. **Żernica**

Heidemoor 1936 zob. **Borowiec**

Heidland 1936 zob. **Wrzosey**

Helenenhof zob. **Helenka**

Helenka też **Zabrze-Helenka** †, cz. mia-
sta **Zabrze**
(Zabrze-/Hindenburg)-Helenenhof, Hinden-
burg-Helenenhof, pow. grodzki Zabrze,
woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowic-
kie), par. Zabrze-Helenka, dek. Bytom-

-Zachód (do 1990), dek. Bytom-Miecho-
wice (od 1990)

Herzoglich Zawada zob. **Zawada Książ-
żęca**

Herzogshain 1935 zob. **Księży Las**

Hindenburg O.S. 1915 zob. **Zabrze**

(Hindenburg)-Helenenhof zob. **Helenka**

(Hindenburg)-Klausberg 1935 zob. **Mi-
kulezyce**

(Hindenburg)-Martinau 1936 zob. **Ro-
kitnica**

(Hindenburg)-Mathesdorf zob. **Macie-
jów**

(Hindenburg)-Nordost zob. **Biskupice**

(Hindenburg)-Ost 1936 zob. **Zaborze**

(Hindenburg)-Pilzendorf zob. **Grzybo-
wice**

(Hindenburg)-Süd zob. **Dorota**

Hinterbrück 1936 zob. **Zamoście**

Hinterwalde 1936 zob. **Zalesie**

Hirtweiler 1936 zob. **Jaśkowice**

Hochlinden 1936 zob. **Stodoly**

Hohenlieben O.S. 1936 zob. **Łubie**

Horneck 1936 zob. **Tworóg**

Horneck-Neudorf 1936 zob. **Nowa Wieś
Tworoska**

Hubertus zob. **Dąbrówka-Hubertus**

Hubertus 1936 zob. **Łoniak** też **Hubertus**

Hubertusgrund O.S. 1936 zob. **Wojska**

Hubertushof zob. **Rzepiska** też **Ameryka**

Hufkolonie 1936 zob. **Podbiała**

Hutung 1936 zob. **Parszywiec**

I

Iltis 1936 zob. **Wędrowiec**

Immenwald 1936 zob. **Miedary**

J

Jankowice, do 31.12.2004 **Jankowice Rudzkie**

Jankowitz Rauden, Rodenbach 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990) [50° 10' 16" N, 18° 23' 43" E]

Jankowice Rudzkie zob. **Jankowice**

Jankowitz Rauden zob. **Jankowice**

Jaschkowitz zob. **Jańskowice**

Jasiona

Jasten*, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kopienica-Łubie, dek. Pyskowice [50° 28' 20" N, 18° 40' 46" E]

Jasten zob. **Jasiona**

Jańskowice

Jaschkowitz, Hirtweiler 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. ślą-

skie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Karchowice, dek. Pyskowice [50° 24' 48" N, 18° 39' 55" E]

Jägersruh 1936 zob. **Klerlajnowiec**

Josefhof 1936 zob. **Golor**

Josephsberg zob. **Józefka** też **Józefówka**

Józefka też **Józefówka**, przys. wsi **Kamieniec**

Josephsberg*, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kamieniec, dek. Pyskowice

Józefówka zob. **Józefka**

Jungbirken 1936 zob. **Babice**

K

Kamieniec †

Kaminietz, Dramastein 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kamieniec, dek. Pyskowice [50° 24' 11" N, 18° 42' 51" E]

Kaminietz zob. **Kamieniec**

Kanalhaus zob. **Kanol**

Kanol, cz. wsi **Potępa**

Kanalhaus*, gm. Krupski Młyn, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Krupski Młyn, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

Karb też **Bytom-Karb** †, cz. miasta **Bytom**

(Beuthen)-Karf*, pow. grodzki Bytom, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowic-

kie), par. Bytom-Karb, dek. Bytom-Zachód (do 1990), dek. Bytom-Miechowice (od 1990)

Karchowice †

Karchowitz, Gutenquell 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Karchowice, dek. Pyskowice [50° 23' 35" N, 18° 41' 13" E]

Karchowitz zob. **Karchowice**

Karf zob. **Karb**

Kellhausen 1936 zob. **Kieleczka**

Kesslern 1936 zob. **Kotliszowice**

Kieferstädtel zob. **Sośnicowice**

Kieleczka

Kieleschka, Kellhausen 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wielowieś, dek. Toszek [50° 31' 36" N, 18° 36' 35" E]

Kieleschka zob. **Kieleczka**

Kirschen 1936 zob. **Wiśnicze**

Klehrleinowitz zob. **Klerlajnowiec**

Klein Graumannsdorf 1936 zob. **Sierakowiczki**

Klein Patschin zob. **Paczynka** też **Paczyna Mała**

Klein Rauden zob. **Rudy Kozielskie** też **Ruda Kozielska**

Klein Schierakowitz zob. **Sierakowiczki**

Klein Wilkowitz zob. **Wilkowiczki**

Kleingarben 1936 zob. **Lebosowice**

Klerlajnowiec, cz. wsi **Nędza**

Klehrleinowitz, Jägersruh 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Nędza, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Kleszczów

Klüschau*, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Taciszów, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992) [50° 20' 53" N, 18° 31' 47" E]

Kleszczów-Osiedle, kol. wsi **Kleszczów**, od 1.01.2007 **Kleszczów**

gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Taciszów, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Klüschau zob. **Kleszczów**

Kolonia Błażejowice zob. **Błażejowiczki**

Kolonia Renerowska, przys. wsi **Rudy** Rennersdorf, Rauden-Rennersdorf 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Kolonia Sabinka zob. **Żabinka**

Kolonie Blaschowitz zob. **Błażejowiczki** też **Kolonia Błażejowice**

Kolonie Burgfels 1936 zob. **Błażejowiczki** też **Kolonia Błażejowice**

Kolonie Immenwald 1936 zob. **Kopalinia**

Koniec też **Kuźnia Raciborska-Koniec**,
cz. miasta **Kuźnia Raciborska**

Konietz, Brandteil 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kuźnia Raciborska, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Konietz zob. **Koniec**

Kopanina, cz. wsi **Miedary**

Kopanina, Kolonie Immenwald 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Miedary, dek. Pyskowice

Kopanina, kol. wsi **Jasiona**

Kopanina, Rodau 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kopienica-Łubie, dek. Pyskowice

Kopienica †, do 31.12.2012 **Kopienice**

Koppinitz, Adelenhof 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kopienica-Łubie, dek. Pyskowice
[50° 27' 7" N, 18° 39' 9" E]

Koppenfeld zob. **Chwoszcz**

Koppinitz zob. **Kopienica**

Koslow zob. **Kozłów**

Kot zob. **Koty**

Kotliszowice

Kottlischowitz, Kesslern 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek

Kotten zob. **Koty** też **Kot**

Kottenlust zob. **Koty** też **Kot**

Kottlischowitz zob. **Kotliszowice**

Koty też **Kot** †

Kotten, Kottenlust w latach 30. XX w., gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Koty, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)
[50° 33' 4" N, 18° 42' 5" E]

Kozi Borek, cz. wsi **Ligota Łabędzka**

Koziborek, Geissfeld 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Łabędy (p.w. Wniebowzięcia NMP) (do 1998), dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990), par. Rzeczyce (od 1998), w tym samym dek. Gliwice-Łabędy, dek. Pławniowice (od 2019)

Koziborek zob. **Kozi Borek**

Kozie, kol. wsi **Tworóg**

Kozie, Geisswiese 1936, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworóg, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

Kozłów / Kozlow (2013) †

Koslow, Lindenhain 1936, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kozłów, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)
[50° 18' 30" N, 18° 33' 50" E]

Krasiejów, cz. wsi **Jankowice**

Rothenburg*, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Krasowe, cz. wsi **Kopienica**

Krassow, Schöngrund 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kopienica-Łubie, dek. Pyskowice

Krassow zob. **Krasowe**

Kressengrund 1936 zob. **Szalsza**

Krupa 1946 zob. **Krupski Młyn**

Kruppamühle zob. **Krupski Młyn**

Krupski Młyn †

pnp.: Krupa 1946, Kruppamühle*, gm. Krupski Młyn, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Krupski Młyn, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)
[50° 34' 28" N, 18° 37' 27" E]

Księża Łąka, przys. wsi **Dziergowice**

Xienzalonka, Fürstenwiese 1936, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Dziergowice, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Księży Las

XiondsLas, Herzogshain 1935, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kamieniec, dek. Pyskowice
[50° 26' 33" N, 18° 41' 57" E]

Kuźnia Nieborowska też **Nieborowska Kuźnia**

Nieborowitzerhammer, Neubersteich 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pilchowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy deka-

nat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Łabędy (od 2019)

[50° 12' 50" N, 18° 36' 55" E]

KUŹNIA RACIBORSKA † ‡ ❖

Ratiborhammer O.S.*, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kuźnia Raciborska, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 12' 9" N, 18° 18' 41" E]

Kuźnia Raciborska-Bączkowiec zob. **Bączkowiec**

Kuźnia Raciborska-Koniec zob. **Koniec**

Kuźnia Raciborska-Nowy Świat zob. **Serbia**

Kuźnia Raciborska-Parszywiec zob. **Parszywiec**

Kuźnia Raciborska-Serbia zob. **Serbia**

Kuźniczka też **Kuźniczka Górna**, cz. miasta **Sośnicowice**

Ober Kuznitzka, Frischfeuer 1936, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sośnicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Kuźniczka Dolna, cz. przys. **Sierakowicki** (przys. wsi Sierakowice)

Nieder Kusnitzka, Sägewerk, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rachowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Kuźniczka Górna zob. **Kuźniczka**

L**Lacza** 1946 zob. **Łacza****Langendorf** zob. **Wielowieś****Larischhof** zob. **Laryszów****Laryszów**

Larischhof*, gm. Zbrostawice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Miedary, dek. Pyskowice

[50° 26' 48" N, 18° 46' 59" E]

Laskarzowka zob. **Łaskarzówka****Latscha** zob. **Łacza****Lärchenhag** 1936 zob. **Bojszów****Leboschowitz** zob. **Leboszowice****Leboszowice**

Leboschowitz, Kleingarben 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pilchowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Łabędy (od 2019)

[50° 13' 35" N, 18° 33' 18" E]

Leng zob. **Łęg** (gm. Nędza)**Leng** zob. **Łęg** (cz. wsi Smolnica)**Ligota Kradziejowska** zob. **Ligota Łabędzka****Ligota Łabędzka**, do 31.03.1983 **Ligota Kradziejowska**

Ellguth von Gröling*, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-

-Łabędy (p.w. Wniebowzięcia NMP) (do 1998), dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990), par. Rzeczyce (od 1998), w tym samym dek. Gliwice-Łabędy, dek. Pławniowice (od 2019)
[50° 20' 40" N, 18° 35' 2" E]**Ligota Zabrska** †, też **Gliwice-Ligota Zabrska**, cz. miasta **Gliwice**

Ellguth Zabrze, Gleiwitz-Steigern 1936, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. św. Józefa w Gliwicach-Ligocie Zabrskiej, dek. Gliwice-Wschód (do 1990), dek. Gliwice (1990–1992), dek. Gliwice-Sośnica [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Lindenhain 1936 zob. **Kozłów****Lohniak** zob. **Łoniak** też **Hubertus****Lona-Lany** zob. **Łany Wielkie****Lonczekstädt** zob. **Łączki****Lubek** zob. **Łubki** też **Lubek****Lubie** zob. **Łubie****Ł****Łabędy** † ‡, też **Gliwice-Łabędy**, cz. miasta **Gliwice**

Gleiwitz-Laband*, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Łabędy, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Łany Wielkie / Lona-Lany (2013)

Lona-Lany, Wieshuben 1936, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sośnicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

[50° 17' 6" N, 18° 32' 47" E]

Łaskarzędka, cz. wsi **Rudno**, od 1.01.2007 **Rudno**

Laskarzedka, Wieselheim 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudno, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Łacza

pnp.: Lacza 1946, Latscha, Föhregrund 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bojszów, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)
[50° 19' 21" N, 18° 26' 25" E]

Łączki, kol. wsi **Wilkowiczki**

Städtisch Lonczek też Lonczekstädt, Moorwies 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sieroty, dek. Toszek

Łęg

Leng*, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zawada Książęca, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 8' 36" N, 18° 14' 57" E]

Łęg, cz. wsi **Smolnica**

Leng, Trachhammer 1936, gm. Sońnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Smolnica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Łabędy (od 2019)

Łoniak zob. **Dąbrówka-Hubertus****Lubie**

Lubie, Hohenlieben O.S. 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. ślą-

skie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kopienica-Łubie, dek. Pyskowice
[50° 26' 23" N, 18° 39' 32" E]

Łubie Dolne, cz. wsi **Łubie**

Nieder Lubie, Nieder Hohenlieben 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kopienica-Łubie, dek. Pyskowice

Łubie Górne, cz. wsi **Łubie**

Ober Lubie, Ober Hohenlieben 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kopienica-Łubie, dek. Pyskowice

Łubki też **Lubek**

Lubek, Borkental 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kamieniec, dek. Pyskowice
[50° 25' 8" N, 18° 41' 47" E]

M**Maciejów** też **Zabrze-Maciejów** †, cz. miasta **Zabrze**

(Zabrze-/Hindenburg)-Mathesdorf, Hindenburg-Mathesdorf, pow. grodzki Zabrze, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zabrze-Maciejów, dek. Zabrze

Maiwald 1936 zob. **Zacharzewice****Mała Paczyna** 1946 zob. **Paczyna Mała****Marscholki** zob. **Marszałki****Marszałki**, kol. wsi **Stanica**

Marscholki, Sandberg 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Stanica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek.

Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Kuźnia Raciborska (od 2019)

Mathesdorf zob. **Maciejów**

Mechtal zob. **Miechowice**

Meisenbusch 1936 zob. **Goszyce**

Miechowice też **Bytom-Miechowice** † ‡, cz. miasta **Bytom**

(Beuthen)-Miechowitz, (Beuthen)-Mechtal 1936, pow. grodzki Bytom, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bytom-Miechowice, dek. Bytom-Zachód (do 1990), dek. Bytom-Miechowice (od 1990)

Miechowitz zob. **Miechowice**

Miedar zob. **Miedary**

Miedary †

Miedar, Immenwald 1936, gm. Zbroslawice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Miedary, dek. Pyskowice
[50° 27' 23" N, 18° 45' 44" E]

Mierzejów też **Pyskowice-Mierzejów**, cz. miasta **Pyskowice**

Minnaberg*, gm. Pyskowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pyskowice, dek. Pyskowice

Mikulczyce też **Zabrze-Mikulczyce** † ‡, cz. miasta **Zabrze**

(Zabrze-/Hindenburg)-Mikultschütz, Hindenburg-Klausberg 1935, pow. grodzki Zabrze, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zabrze-Mikulczyce, dek. Zabrze (do 1990), dek. Zabrze-Mikulczyce (od 1990)

Mikultschütz zob. **Mikulczyce**

Minnaberg zob. **Mierzejów**

Mischagora zob. **Mysia Góra**

Młyn nad Bierawką, przys. wsi **Pilchowice**

Birawkamühle, Bachmühl 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pilchowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Łabędy (od 2019)

Mogiel zob. **Mogily**

Mogily, kol. wsi **Rudy**

Mogiel, Siebenhäuser, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Moorwies 1936 zob. **Łączki**

Mroczków też **Pyskowice-Mroczków**, cz. miasta **Pyskowice**

Wilhelmshof*, gm. Pyskowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pyskowice, dek. Pyskowice

Muldenau 1936 zob. **Poniszowice**

Muldenschlucht 1936 zob. **Wojtki**

Mühlteich 1936 zob. **Pustkowie**

Mysia Góra, kol. wsi **Nieborowice**

Mischagora, Am Berge 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Żernica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek.

Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Sośnica (od 2019)

N

Naplatken zob. **Napłatki**

Napłatki, cz. wsi **Świbie**

Naplatken, Zinshof 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Świbie, dek. Toszek

Nensa zob. **Nędza**

Neu Werder 1936 zob. **Sulkówek**

Neu Zulkau zob. **Sulkówek**

Neubersdorf 1936 zob. **Nieborowice**

Neubersteich 1936 zob. **Kuźnia Nieborowska** też **Nieborowska Kuźnia**

Neudorf zob. **Nowa Wieś**

Neudorf-Tworog zob. **Nowa Wieś Tworowska**

Neuhütten zob. **Nowa Huta**

Neuland 1936 zob. **Serbia**

Neuweide 1936 zob. **Niepaszyce**

Nędza † ❖

Nensa, Buchenau 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Nędza, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 9' 54" N, 18° 18' 48" E]

Nieborowice

Nieborowitz, Neubersdorf 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. ślą-

skie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Żernica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Sośnica (od 2019)
[50° 13' 58" N, 18° 36' 37" E]

Nieborowitz zob. **Nieborowice**

Nieborowitzerhammer zob. **Kuźnia Nieborowska** też **Nieborowska Kuźnia**

Nieborowska Kuźnia zob. **Kuźnia Nieborowska**

Nieder Hohenlieben 1936 zob. **Łubie Dolne**

Nieder Kusnitzka zob. **Kuźniczka Dolna**

Nieder Lubie zob. **Łubie Dolne**

Niederhof zob. **Dolna Wieś**

Niekarm zob. **Niekarmia**

Niekarmia

Niekarm, Dürrwalde 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Poniśzowice, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)
[50° 26' 0" N, 18° 27' 44" E]

Niepaschütz zob. **Niepaszyce**

Niepaszyce też **Gliwice-Niepaszyce**, cz. miasta **Gliwice**

Niepaschütz, Neuweide 1936, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Łabędy, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Nierada, cz. wsi **Zbrosławice**

Nierada, Dramatal-West, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kamieniec, dek. Pyskowice

Niewiesche zob. **Niewiesz** też **Niewiesie**

Niewiesie zob. **Niewiesz**

Niewiesz też **Niewiesie**

Niewiesche, Grünwiese 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Poniszowice, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

[50° 24' 2" N, 18° 29' 38" E]

Nikisch zob. **Nikisz**

Nikisz, cz. wsi **Bojszów**, od 1.01.2007 **Bojszów**

Nikisch*, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bojszów, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Nowa Huta, cz. wsi **Brynek**

Neuhütten*, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworóg, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

Nowa Wieś 1946 zob. **Nowa Wieś Tworowska**

Nowa Wieś, kol. wsi **Trachy**

Neudorf*, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sośnicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice--Łabędy (od 1990)

[50° 14' 20" N, 18° 29' 57" E]

Nowa Wieś Tworowska

pnp.: Nowa Wieś 1946, Neudorf-Tworóg, Horneck-Neudorf 1936, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworóg, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

[50° 31' 46" N, 18° 45' 16" E]

Nowy Świat zob. **Serbia**

O

Ober Hohenlieben 1936 zob. **Łubie Górne**

Ober Kuznitzka zob. **Kuźniczka** też **Kuźniczka Górna**

Ober Lubie zob. **Łubie Górne**

Oberbach 1936 zob. **Gorzywoda**

Oberhof zob. **Gorzyków**

Oberhof zob. **Wysoczka**

Oderbrück 1936 zob. **Ciechowice**

Oderwalde O.S. 1931 zob. **Dziergowice**

Oderwalder Rudweiler zob. **Ruda Dziergowska**

Odmuchów też **Otmuchów**, cz. wsi **Potępa**
Ottmuchow, Ottwald 1936, gm. Krupski Młyn, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wielowieś, dek. Toszek

Olschina zob. **Olszyna**

Olszyna, przys. wsi **Goszyce**

Olschina, Erlengrund 1936, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie,

par. Rachowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Oracze też **Toszek-Oracze**, cz. miasta **Toszek**

Oratsche, Vorstadt Eichendorff 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek

Oratsche zob. **Oracze**

Ostropa † ‡ też **Gliwice-Ostropa**, cz. miasta **Gliwice**

(Gleiwitz)-Ostroppa, (Gleiwitz)-Stroppendorf 1936, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Ostropa, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Łabędy (od 2019)

Ostroppa zob. **Gliwice-Ostropa**

Ostwalde 1936 zob. **Połomia**

Otmuchów zob. **Odmuchów**

Ottmuhow zob. **Odmuchów** i **Otmuchów**

Ottwald 1936 zob. **Odmuchów** i **Otmuchów**

Ödfeld 1936 zob. **Puścina**

P

Paczyna †

Gross Patschin, Hartlingen 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par.

Paczyna, dek. Pyskowice (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

[50° 24' 41" N, 18° 34' 2" E]

Paczyna Mała zob. **Paczynka**

Paczynka też **Paczyna Mała**

pnp.: Mała Paczyna 1946, Klein Patschin, Ellerbrück 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), miejscowość ta przynależy do 2 parafii: 1) Paczyna do 1992 w dek. Pyskowice, a od 1992 w dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG], 2) p.w. św. Mikołaja w Pyskowicach w dek. Pyskowice (ponad 90% miejscowości)

[50° 24' 8" N, 18° 36' 6" E]

Paproć, przys. wsi **Rudy**

Paprotsch, Farnkolonie 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Paprotsch zob. **Paproć**

Parschywietz zob. **Parszywiec**

Parszywiec też **Kuźnia Raciborska-Parszywiec**, cz. miasta **Kuźnia Raciborska**

Parschywietz, Hutung 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kuźnia Raciborska, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Pastwisko, kol. wsi **Nędza**

Paswisko, Weiden 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Nędza, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Paswisko zob. **Pastwisko**

Peiskretscham zob. **Pyskowice**

Petersdorf zob. **Szobiszowice**

Pfeifer 1936 zob. **Gwizdoń**

Piaseczna, cz. wsi **Hanusek**

Piaseczna, Grenzhofen 1936, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworóg, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

Piaski, przys. wsi **Babice**

Pioski, Sandgruben 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Babice (raciborskie), dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Piekło zob. **Piekło**

Piekło, cz. wsi **Szalsza**

Piekło, Althof 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Żerniki, dek. Gliwice-Wschód (do 1990), dek. Gliwice (1990–1992), dek. Gliwice-Sośnica [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Piela zob. **Piła** (kol. wsi Łaskarczówka)

Piela zob. **Piła** (kol. wsi Szymocice)

Pilchowice †‡

Pilchowitz, Bilchengrund 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pilchowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Łabędy (od 2019)
[50° 12' 52" N, 18° 33' 55" E]

Pilchowitz zob. **Pilchowice**

Pilzendorf zob. **Grzybowice**

Piła, kol. wsi **Łaskarczówka** (dziś cz. wsi Rudno)

Piela, Zinkwerk 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudno, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Piła, kol. wsi **Szymocice**

Piela, Simsfurst Kolonie 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Nędza, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Pioski zob. **Piaski**

Pisarzowice

Pissarzowitz, Schreibersort 1931, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek
[50° 26' 44" N, 18° 32' 46" E]

Pissarzowitz zob. **Pisarzowice**

Pławniowitz zob. **Pławniowice**

Pławniowice †‡

Pławniowitz, Flössingen 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Pławniowice, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)
[50° 23' 1" N, 18° 28' 41" E]

Pniow zob. **Pniów**

Pniów

Pniow, Schrotkirch 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do

31.12.1998 woj. katowickie), par. Sieroty,
dek. Toszek
[50° 25' 44" N, 18° 36' 9" E]

Podbiała zob. Podbiała

Podbiała, przys. wsi **Rudy**

Podbiała, Hufkolonie 1936, gm. Kuźnia
Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie
(do 31.12.1998 woj. katowickie), par.
Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990),
dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Pohlom zob. Połomia

Pohlsdorf zob. Polska Wieś

Polska Wieś, cz. miasta **Sośnicowice**

Pohlsdorf*, gm. Sośnicowice, pow. ziem-
ski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998
woj. katowickie), par. Sośnicowice, dek.
Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-
Łabędy (od 1990)

Połomia

pnp.: Połom 1946, Pohlom, Ostwalde 1936,
gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj.
śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie),
par. Wojska, dek. Toszek
[50° 29' 21" N, 18° 42' 28" E]

Ponischowitz zob. Poniszowice

Poniszowice †

Ponischowitz, Muldenau 1936, gm. Rud-
ziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. ślą-
skie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par.
Poniszowice, dek. Ujazd (do 1992), dek.
Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od
1992)
[50° 24' 29" N, 18° 28' 4" E]

Posadow, przys. wsi Paczynka

Possadow, Siedelhof 1936, gm. Toszek,
pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Pys-
kowice, dek. Pyskowice

Possadow zob. Posadow

Potempa zob. Potępa

Potępa

Potempa, Wüstenrode 1936, gm. Krupski
Młyn, pow. Tarnowskie Góry, woj. ślą-
skie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par.
Koty, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadz-
kie (1990–1992), ponownie dek. Toszek
[w DG] (od 1992)
[50° 34' 1" N, 18° 39' 43" E]

Potok, przys. wsi Rudno

Potok, Bachhäuser, gm. Rudziniec,
pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudno,
dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice
[nowy dekanat w DG] (od 1992)

Preschlebie zob. Przezchlebie

Przerycie, przys. wsi Rudy

Przerycie, Sandkolonie 1936, gm. Kuźnia
Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie
(do 31.12.1998 woj. katowickie), par.
Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990),
dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 12' 30" N, 18° 27' 42" E]

Przezchlebie

pnp.: Bezchlebie 1946, Preschlebie, Sand-
wiesen 1933, gm. Zbroslawice, pow. Tar-
nowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998
woj. katowickie), par. Ziemięcice, dek.
Pyskowice
[50° 22' 7" N, 18° 40' 51" E]

Przyrwa, kol. wsi Nędza

Przyrwa, Schulanger 1936, gm. Nędza,
pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998
woj. katowickie), par. Nędza, dek. Raci-
bórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia
Raciborska (od 1990)

Przyszówka, też **Gliwice-Przyszówka**,
cz. miasta **Gliwice**

Pschyschowka, (Gleiwitz)-Waldenau 1936,
pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-
Łabędy, dek. Gliwice-Zachód (do 1990),
dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Pschyschowka zob. **Przyszówka**

Ptakowice

Ptakowitz, Dramatal-Ost 1936, gm.
Zbrośławice, pow. Tarnowskie Góry, woj.
śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie),
par. Zbrośławice, dek. Pyskowice
[50° 25' 7" N, 18° 47' 14" E]

Ptakowitz zob. **Ptakowice**

Puszczina zob. **Puścina**

Pustkowie, cz. wsi **Sieroty**

Pustkowie, Wüstefeld 1936, gm. Wielowieś,
pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Sieroty,
dek. Toszek

Pustkowie, kol. wsi **Łaskarczówka** (dziś
cz. wsi Rudno)

Pustkowie, Mühlteich 1936, gm. Rudziniec,
pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudno,
dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice
[nowy dekanat w DG] (od 1992)

Puścina, przys. wsi **Trachy**

Puszczina, Ödfeld 1936, gm. Sośnicowice,
pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Soś-
nicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990),
dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

PYSKOWICE †‡ ❖

Peiskretscham*, gm. Pyskowice, pow. ziem-
ski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998

woj. katowickie), par. Pyskowice, dek.
Pyskowice

[50° 23' 20" N, 18° 36' 59" E]

Pyskowice-Dzierżno zob. **Dzierżno**

Pyskowice-Dzierżno Śluza zob. **Dzierżno-
Śluza**

Pyskowice-Mierzejów zob. **Mierzejów**

Pyskowice-Mroczków zob. **Mroczków**

Q

Quarghammer zob. **Tworóg Mały**

R

Rachowice / Rachowitz (2013) †

Rachowitz, Buchenlust w latach 30. XX w.,
gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice,
woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowic-
kie), par. Rachowice, dek. Gliwice-Zachód
(do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–
1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat
w DG] (od 1992)

[50° 18' 6" N, 18° 29' 58" E]

Rachowitz zob. **Rachowice**

Radonia

Radun, Zwieborn 1936, gm. Wielowieś,
pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Wiśnicze,
dek. Toszek

[50° 31' 39" N, 18° 34' 31" E]

Radońska Kolonia zob. **Raduń**

Radun zob. **Radonia**

Radun Kolonie zob. **Raduń** też **Radońska
Kolonia**

Raduń też **Radońska Kolonia**

Radun Kolonie, Dreitannen 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wiśnicze, dek. Toszek

Rainfelde 1936 zob. **Zawada Książęca****Randsdorf** 1935 zob. **Wieszowa****Ratiborhammer O.S.** zob. **Kuźnia Raciborska****Rauden-Rennersdorf** 1936 zob. **Kolonia Renerowska****Rennersdorf** zob. **Kolonia Renerowska****Rettbach** 1936 zob. **Rzeczyce****Richtersdorf** zob. **Wójtowa Wieś****Rodau** 1936 zob. **Kopanina****Rodenbach** 1936 zob. **Jankowice Rudzkie****Rogal**, kol. wsi **Nędza**

Rogoll, Waldwinkel 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Nędza, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Rogoll zob. **Rogal****Rokitnica** też **Zabrze-Rokitnica** †, cz. miasta **Zabrze**

(Zabrze-/Hindenburg)-Rokittnitz, Hindenburg-Martinau 1936, pow. grodzki Zabrze, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zabrze-Rokitnica, dek. Zabrze (do 1990), dek. Zabrze-Mikulczyce (od 1990), obecnie (w DG) – w dek. Zabrze-Mikulczyce

Rokittnitz zob. **Rokitnica****Rossberg** zob. **Rozbark****Rothenburg** zob. **Krasiejów****Rozbark** też **Bytom-Rozbark** †, cz. miasta **Bytom**

(Beuthen)-Rossberg*, pow. grodzki Bytom, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bytom-Rozbark, dek. Bytom-Wschód (do 1990), dek. Bytom (od 1990)

Ruda

Ruda, Rudweiler 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Turze, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 12' 35" N, 18° 15' 15" E]

Ruda zob. **Ruda-Brzeg****Ruda-Brzeg**, do 31.12.2006 **Ruda**, przys. wsi **Ruda**

gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Dziergowice, dek. Kuźnia Raciborska

Ruda Dziergowska, przys. wsi **Ruda**

Dziergowitzer Ruda, Oderwalder Rudweiler, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Turze, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Ruda Kozielska też **Rudy Kozielskie**

Klein Rauden*, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

[50° 12' 7" N, 18° 24' 29" E]

Rudnau zob. **Rudno**

Rudno †

Rudnau, Braunbach 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudno, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)
[50° 20' 59" N, 18° 27' 37" E]

Rudweiler 1936 zob. **Ruda**

Rudy †

Gross Rauden*, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 11' 35" N, 18° 27' 1" E]

Rudy Kozielskie zob. **Ruda Kozielska**

Rybnik-Stodoły zob. **Stodoły**

Rzeczyce †

Rzetzitz, Rettbach 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Łabędy (p.w. Wniebowzięcia NMP) (do 1998), dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990), samodzielna par. Rzeczyce (od 1998), w tym samym dek. Gliwice-Łabędy, dek. Pławniowice (od 2019)
[50° 21' 17" N, 18° 33' 49" E]

Rzepiska też **Ameryka**, cz. wsi **Wojska**
Amerika, Hubertushof, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wojska, dek. Toszek

Rzetzitz zob. **Rzeczyce**

S

Sabinka zob. **Żabinka** też **Kolonia Sabinka**

Sacharzowitz zob. **Zacharzowice**

Salzforst 1936 zob. **Solarnia**

Sandberg 1936 zob. **Marszałki**

Sandgruben 1936 zob. **Piaski**

Sandhöh 1936 zob. **Wielopole**

Sandhuben 1936 zob. **Czarków**

Sandkolonie 1936 zob. **Przerycie**

Sandwiesen 1933 zob. **Przechlebie**

Sarnau zob. **Sarnów**

Sarnów

Sarnau*, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek
[50° 28' 48" N, 18° 30' 32" E]

Sägewerk zob. **Kuźniczka Dolna**

Schacht 1936 zob. **Szybki**

Schakanau zob. **Czekanów**

Schalscha zob. **Szalsza**

Scharkow zob. **Czarków**

Schchowitz zob. **Czechowice**

Schichowitz zob. **Ciechowice**

Schierakowitz zob. **Sierakowice**

Schieroth zob. **Sieroty**

Schmiedingen 1936 zob. **Choryńskowice**

Schomberg zob. **Chruszczów**

Schöngrund 1936 zob. **Krasowe**

Schönrode 1936 zob. **Sieroty**

Schönsitz 1936 zob. **Wygoda**

Schönwald zob. **Bojków**

Schreibersort 1931 zob. **Pisarzowice**

Schrotkirch 1936 zob. **Pniów**

Schulanger 1936 zob. **Przyrwa**

Schwieben zob. **Świbie**

Schwiegermühl 1936 zob. **Ziętek**

Schwientoschowitz zob. **Świętoszowice**

Schwinowitz zob. **Świniowice**

Schybek zob. **Szybki**

Schymotschütz zob. **Szymocice**

Seegenberg 1936 zob. **Bączkowiec**

Serbia też **Kuźnia Raciborska-Serbia**, **Kuźnia Raciborska-Nowy Świat**, cz. miasta **Kuźnia Raciborska**

Serbien, Neuland 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Kuźnia Raciborska, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Serbien zob. **Serbia**

Sersno zob. **Dzierżno**

Sersno-Schleuse zob. **Dzierżno-Śluza**

Siebenhäuser zob. **Mogily**

Siedel 1936 zob. **Siedliska**

Siedelhof 1936 zob. **Posadów**

Siedlisk zob. **Siedliska**

Siedliska

Siedlisk, Siedel 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Turze, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 11' 38" N, 18° 17' 28" E]

Sierakowice / Schierakowitz (2013)

Schierakowitz, Graumannsdorf 1936, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rachowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

[50° 16' 24" N, 18° 27' 37" E]

Sierakowiczki, cz. wsi **Sierakowice**

Klein Schierakowitz, Klein Graumannsdorf 1936, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rachowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Sieroty †

Schieroth, Schönrode 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sieroty, dek. Toszek

[50° 28' 33" N, 18° 36' 37" E]

Simsforst 1936 zob. **Szymocice**

Simsforst Kolonie 1936 zob. **Pila**

Slupsko zob. **Slupsko**

Slupsko

Slupsko, Solmsdorf 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Poniżowice, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992) [50° 25' 0" N, 18° 29' 31" E]

Smolnica / Smolnitz (2013) †

Smolnitz, Eichenkamp 1936, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Smolnica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Łabędy (od 2019) [50° 15' 16" N, 18° 33' 26" E]

Smolnitz zob. **Smolnica**

Solarnia

Solarnia, Salzforst 1936, gm. Bierawa, pow. Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie, par. Dziergowice, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990) [50° 14' 11" N, 18° 18' 30" E]

Solmsdorf 1936 zob. **Slupsko**

Sosnitza zob. **Sośnica**

Sośnica † ‡ też **Gliwice-Sośnica**, cz. miasta **Gliwice**

(Gleiwitz)-Sosnitza, Gleiwitz-Oehringen 1936, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. N.M.P. Wspomożenia Wiernych w Gliwicach-Sośnicy, dek. Gliwice-Wschód (do 1990), dek. Gliwice (1990–1992), dek. Gliwice-Sośnica [nowy dekanat w DG] (od 1992)

SOŚNICOWICE / KIEFERSTÄDTEL (2013) † ❖

Kieferstädtel*, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sośnicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990) [50° 16' 20" N, 18° 31' 43" E]

Sowa, przys. wsi **Zacharzewice**

Sowamühle, Eulengrund 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sieroty, dek. Toszek

Sowamühle zob. **Sowa**

Srocza Góra, kol. wsi **Pniów**

Elsterberg*, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sieroty, dek. Toszek

Standorf 1936 zob. **Stanica**

Stanica, do 31.12.2001 **Stanice** †

Stanitz, Standorf 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Stanica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Kuźnia Raciborska (od 2019) [50° 12' 20" N, 18° 30' 59" E]

Stanice zob. **Stanica**

Stanitz zob. **Stanica**

Stare Gliwice †, też **Gliwice-Stare Gliwice**, cz. miasta **Gliwice**

Alt Gleiwitz*, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Stare Gliwice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Staromin, przys. wsi **Brynek**

Wandahof*, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworóg, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

Stary Sulków zob. **Żyłka****Stauwerder** 1936 zob. **Dzierżno****Stauwerder-Schleuse** 1936 zob. **Dzierżno-Śluza****Städtisch Lonczek** też **Lonczekstädt** zob. **Łączki****Steineich** 1936 zob. **Dąbrówka** (gm. Wielowieś)**Steinrück** 1936 zob. **Gajowice****Stillenort** 1936 zob. **Ciochowice****Stillersfeld** zob. **Stolarzowice****Stodoll** zob. **Stodoły****Stodoły** też **Rybnik Stodoły**, cz. miasta **Rybnik**

Stodoll, Hochlinden 1936, gm. Rybnik, pow. Rybnik, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Stolarzowice też **Bytom-Stolarzowice** †, cz. miasta **Bytom**

(Beuthen)-Stollarzowitz, (Beuthen)-Stillersfeld 1936, pow. grodzki Bytom, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bytom-Stolarzowice, dek. Bytom-Zachód (do 1990), dek. Bytom-Miechowice (od 1990)

Stollarzowitz zob. **Stolarzowice****Stollenwasser** 1936 zob. **Hanusek****Storchnest** 1936 zob. **Zdzierz****Sulkówek**, kol. wsi **Potępa**

Neu Zulkau, Neu Werder 1936, gm. Krupski Młyn, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Koty, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

Sumpfwald 1936 zob. **Blotnik****Szalsza**

Schalscha, Kressengrund 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Żerniki, dek. Gliwice-Wschód (do 1990), dek. Gliwice (1990–1992), dek. Gliwice-Sośnica [nowy dekanat w DG] (od 1992)

[50° 20' 21" N, 18° 43' 6" E]

Szobiszowice †, do 31.12.2007 **Sobiszowice**, też **Gliwice-Sobiszowice**, cz. miasta **Gliwice**

(Gleiwitz)-Petersdorf*, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. św. Bartłomieja w Gliwicach-Sobiszowicach, dek. Gliwice-Wschód (do 1990), dek. Gliwice (1990–1992), dek. Gliwice-Sośnica [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice (od 2019)

Szombierki †, do 31.12.2006 r. **Chruszczów**, też **Bytom-Chruszczów**, **Bytom-Szombierki**, cz. miasta **Bytom**

(Beuthen)-Schomberg*, pow. grodzki Bytom, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Bytom-Szombierki (Bytom-Chruszczów), dek. Bytom-Zachód (do 1990), dek. Bytom-Miechowice (od 1990)

Szybki, przys. wsi **Rudy**

Schybek, Schacht 1936, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Rudy, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Szychowice 1946 zob. **Ciechowice**

Szymocice

Schymotschütz, Simsforst 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Nędza, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 9' 43" N, 18° 22' 16" E]

Szywald zob. **Bojków**

Ś**Świbie** †

Schwieben*, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Świbie, dek. Toszek
[50° 30' 37" N, 18° 32' 21" E]

Świątoszowice

Schwientoschowitz, Einhof 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Ziemięcice, dek. Pyskowice
[50° 22' 2" N, 18° 43' 9" E]

Świniowice

Schwinowitz, Ebersheide 1936, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wielowieś, dek. Toszek
[50° 31' 3" N, 18° 39' 49" E]

T**Taciszów** †

Tatschau, Vatershausen 1936, gm. Rudzianiec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do

31.12.1998 woj. katowickie), par. Taciszów, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)
[50° 22' 17" N, 18° 31' 51" E]

Tatschau zob. **Taciszów**

Teichwiese 1936 zob. **Wymysłów**

Thurze zob. **Turze**

Tost O.S. zob. **Toszek**

TOSZEK † ‡ ❖

Tost O.S.*, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek
[50° 27' 19" N, 18° 31' 29" E]

Toszek-Danielec zob. **Danielec**

Toszek-Oracze zob. **Oracze**

Trachhammer 1936 zob. **Łęg**

Trachy / Althammer (2013)

Althammer*, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sośnicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)
[50° 15' 37" N, 18° 31' 17" E]

Trawnik zob. **Trawniki**

Trawniki, dawniej przys. wsi **Ciechowice**, od 1.01.2006 cz. wsi **Nędza**

Trawnik, Grashof 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zawada Książęca, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Trynek †, też **Gliwice-Trynek**, cz. miasta **Gliwice**

(Gleiwitz)-Trynek, Gleiwitz-Trinneck 1936, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. św. Ap. Piotra i Pawła w Gliwicach (do 1988), par. Gliwice-Trynek (od 1988) do 1990, w tym samym dek. Gliwice-Wschód, a od 1990 w tym samym dek. Gliwice

Turze †

Thurze, Wellendorf, gm. Kuźnia Raciborska, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Turze, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)
[50° 11' 36" N, 18° 15' 59" E]

Tworog zob. **Tworóg**

Tworóg † ❖

Tworog, Horneck 1936, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Tworóg, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)
[50° 31' 54" N, 18° 43' 9" E]

Tworóg Mały

Quarghammer*, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sośnicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)
[50° 15' 18" N, 18° 28' 2" E]

U

Ungerschütz zob. **Zalasek**

V

Vatershausen 1936 zob. **Taciszów**

Vorstadt Eichendorff 1936 zob. **Oracze**

W

Waldeck 1936 zob. **Górki Śląskie**

Waldenau zob. **Przyszówka**

Waldwinkel 1936 zob. **Rogal**

Wandahof zob. **Staromin**

Wandrowietz zob. **Wędrowiec**

Weiden 1936 zob. **Pastwisko**

Weisshof zob. **Biały Dwór**

Wellendorf zob. **Turze**

Wesoła, cz. wsi Koty

Wessolla, Freude 1936, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Koty, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

Wesoła, cz. wsi Łany Wielkie

Bergschäferei*, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sośnicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Wessolla zob. **Wesoła**

Wędrowiec, przys. wsi Zawada Książęca

Wandrowietz, Iltis 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zawada Książęca, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990)

Widdenau 1936 zob. **Widów**

Widów

Wydow, Widdenau 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do

31.12.1998 woj. katowickie), par. Poni-
szowice, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pław-
niowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)
[50° 24' 45" N, 18° 25' 51" E]

Wiegelshof zob. **Wygielzów**

Wielepole zob. **Wielopole**

Wielopole, cz. wsi **Pilchowice**

Wielepole, Sandhöh 1936, gm. Pilchowice,
pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Pil-
chowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990),
dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek.
Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG]
(od 1992), dek. Gliwice-Łabędy (od 2019)

Wielowieś † ❖

Langendorf*, gm. Wielowieś, pow. ziemski
Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj.
katowickie), par. Wielowieś, dek. Toszek
[50° 30' 15" N, 18° 36' 45" E]

Wieschowa zob. **Wieszowa**

Wieselheim 1936 zob. **Łaskarczówka**

Wieshuben 1936 zob. **Łany Wielkie**

Wieszowa †

Wieschowa, Randsdorf 1935, gm. Zbros-
ławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. ślą-
skie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par.
Wieszowa, dek. Pyskowice
[50° 22' 59" N, 18° 45' 52" E]

Wilcze Gardło też **Gliwice-Wilcze Gar-
dło**, cz. miasta **Gliwice**

Glaubenstadt*, pow. grodzki Gliwice, woj.
śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie),
par. Smolnica, dek. Gliwice-Zachód (do
1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992),
dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat
w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Łabędy
(od 2019)

Wilhelmshof zob. **Mroczków**

Wilkowice

Gross Wilkowitz, Wolfstal 1936, gm.
Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj.
śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie),
par. Zbrosławice, dek. Pyskowice
[50° 26' 9" N, 18° 45' 24" E]

Wilkowiczki

Klein Wilkowitz, Wölffingen 1936, gm.
Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. ślą-
skie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par.
Toszek, dek. Toszek
[50° 27' 12" N, 18° 34' 46" E]

Wischnitz zob. **Wiśnicze**

Wiśnicze †

Wischnitz, Kirschen 1936, gm. Wielowieś,
pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do
31.12.1998 woj. katowickie), par. Wiśnicze,
dek. Toszek
[50° 29' 35" N, 18° 33' 54" E]

Wohlingen 1936 zob. **Boniowice**

Wojska zob. **Wojska**

Woitki zob. **Wojtki**

Wojska †

Wojska, Hubertusgrund O.S. 1936, gm.
Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. ślą-
skie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par.
Wojska, dek. Toszek
[50° 29' 4" N, 18° 40' 0" E]

Wojtki, przys. wsi **Stanica**

Woitki, Muldenschlucht 1936, gm.
Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj.
śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie),
par. Stanica, dek. Gliwice-Zachód (do
1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992),
dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat

w DG] (od 1992), dek. Kuźnia Raciborska (od 2019)

Wolfstal 1936 zob. **Wilkowice**

Wölfingen 1936 zob. **Wilkowiczki**

Wójtowa Wieś †, też **Gliwice-Wójtowa Wieś**, cz. miasta **Gliwice**

(Gleiwitz)-Richtersdorf*, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Wójtowa Wieś, dek. Gliwice-Wschód (do 1990), dek. Gliwice (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice (od 2019)

Wrzosa, cz. wsi **Paczyna**

Wrzosa, Heidland 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Paczyna, dek. Pyskowice (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Wüstefeld 1936 zob. **Pustkowie**

Wüstenrode 1936 zob. **Potępa**

Wydow zob. **Widów**

Wydzierow zob. **Wydzierów**

Wydzierów, cz. wsi **Stanica**

Wydzierow, Höhenfeld 1936, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Stanica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Kuźnia Raciborska (od 2019)

Wygielzów, cz. wsi **Karchowice**

Wiegelshof*, gm. Zbroslawice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998

woj. katowickie), par. Karchowice, dek. Pyskowice

[51° 0' 34" N, 18° 27' 42" E]

Wygoda, cz. wsi **Zawada**

Wygoda, Schönsitz 1936, gm. Zbroslawice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Karchowice, dek. Pyskowice

Wykierz, kol. wsi **Świniowice**

Wykierz, Am Busch 1936, gm. Tworóg, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Wojska, dek. Toszek

Wymislow zob. **Wymysłów**

Wymysłów, przys. wsi **Poniszowice**

Wymislow, Teichwiese 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Poniszowice, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Wysoczka, przys. wsi **Poniszowice**

Oberhof*, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Poniszowice, dek. Ujazd (do 1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

X

Xienzalotka zob. **Księża Łąka**

Xiondślak zob. **Księży Las**

Z

Zaborze też **Zabrze-Zaborze** †, cz. miasta **Zabrze**

(Zabrze-/Hindenburg)-Zaborze, Hindenburg-Ost 1936, pow. grodzki Zabrze, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zabrze-Zaborze, dek. Zabrze

ZABRZE † ‡ ❖ ◆

Zabrze, Hindenburg O.S. 1915, pow. grodzki Zabrze, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zabrze, do 1990 miasto stanowiło 1 dekanat Zabrze, od 1990 zaś jest podzielone na 2 dekanaty: 1) Zabrze, 2) Zabrze-Mikulczyce
[50° 18' 33" N, 18° 46' 50" E]

Zabrze-Biskupice zob. **Biskupice**

Zabrze-Dorota zob. **Dorota**

Zabrze-Grzybowice zob. **Grzybowice**

Zabrze-Helenka zob. **Helenka**

Zabrze Maciejów zob. **Maciejów**

Zabrze-Rokitnica zob. **Rokitnica**

Zabrze-Zaborze zob. **Zaborze**

(Zabrze-/Hindenburg)-Biskupitz zob. **Biskupice**

(Zabrze-/Hindenburg)-Dorotheendorf zob. **Dorota**

(Zabrze-/Hindenburg)-Helenhof zob. **Helenka**

(Zabrze-/Hindenburg)-Mathesdorf zob. **Maciejów**

(Zabrze-/Hindenburg)-Mikultschütz zob. **Mikulczyce**

(Zabrze-/Hindenburg)-Pilzendorf zob. **Grzybowice**

(Zabrze-/Hindenburg)-Rokitnitz zob. **Rokitnica**

(Zabrze-/Hindenburg)-Zaborze zob. **Zaborze**

Zacharzowice

Sacharzowitz, Maiwald 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sieroty, dek. Toszek
[50° 26' 53" N, 18° 36' 4" E]

Zalasek, przys. wsi Nieborowice

Ungerschütz*, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Żernica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Sośnica (od 2019)

Zalesche zob. **Zalesie**

Zalesie, kol. wsi Boguszyce

Zalesche, Hinterwalde 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek

Zamoscie zob. **Zamoście**

Zamoście, kol. wsi Trachy

Zamoscie, Hinterbrück 1936, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sośnicowice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990)

Zastawie, cz. wsi Sierakowice

Zastawie, Alt Teich 1936, gm. Sośnicowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Racho-
wice, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek.

Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Pławniowice [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Zawada

Zawada, Bachweiler 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Karchowice, dek. Pyskowice [50° 23' 28" N, 18° 39' 47" E]

Zawada Książęca †

Herzoglich Zawada, Rainfelde 1936, gm. Nędza, pow. Racibórz, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zawada Książęca, dek. Racibórz-Wschód (do 1990), dek. Kuźnia Raciborska (od 1990) [50° 9' 17" N, 18° 15' 32" E]

Zbrosławice † ❖

Brosławitz, Dramatal 1936, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Zbrosławice, dek. Pyskowice [50° 25' 0" N, 18° 45' 21" E]

Zdierz zob. Zdzierdz

Zdzierdz, przys. wsi Rzczyce

pnp.: Zdzierć 1946, Zdierz, Storchnest 1936, gm. Rudziniec, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Brzezinka (do 1998), dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (od 1990), par. Rzczyce (od 1998), w tym samym dek. Gliwice-Łabędy, dek. Pławniowice (od 2019)

Zdzierć zob. Zdzierdz

Zernik zob. Żerniki

Zielona, przys. wsi Kotliszowice

Zielonamühle, Grünfeld 1936, gm. Toszek, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Toszek, dek. Toszek

Zielonamühle zob. Zielona

Ziemientzitz zob. Ziemięcice

Ziemięcice †

Ziemientzitz, Ackerfelde O.S. 1935, gm. Zbrosławice, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Ziemięcice, dek. Pyskowice [50° 22' 9" N, 18° 42' 5" E]

Zientek zob. Ziętek

Ziętek, kol. wsi Krupski Młyn

Zientek, Schwiegermühl 1936, gm. Krupski Młyn, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Krupski Młyn, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

Ziętek Stary, cz. kol. Ziętek (kol. wsi Krupski Młyn)

Alt Zientek, Alt Schwiegermühl 1936, gm. Krupski Młyn, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Krupski Młyn, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

Zinkwerk 1936 zob. Pila

Zinshof 1936 zob. Naplatki

Zwieborn 1936 zob. Radonia

Ż

Żabinka też Kolonia Sabinka, kol. wsi Sieroty

Sabinka, Froschweiler 1936, gm. Wielowieś, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Sieroty, dek. Toszek

Żernica †

Deutsch Zernitz, Haselgrund 1939, gm. Pilchowice, pow. ziemski Gliwice, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Żernica, dek. Gliwice-Zachód (do 1990), dek. Gliwice-Łabędy (1990–1992), dek. Gliwice-Ostropa [nowy dekanat w DG] (od 1992), dek. Gliwice-Sośnica (od 2019)
[50° 14' 51" N, 18° 37' 5" E]

Żerniki †, też Gliwice-Żerniki, cz. miasta Gliwice

(Gleiwitz)-Zernik, Gleiwitz-Gröling 1936, pow. grodzki Gliwice, woj. śląskie (do

31.12.1998 woj. katowickie), par. Gliwice-Żerniki, dek. Gliwice-Wschód (do 1990), dek. Gliwice (1990–1992), dek. Gliwice-Sośnica [nowy dekanat w DG] (od 1992)

Żyłka też Stary Sulków, cz. wsi Potępa

Alt Zulkau, Alt Werder, gm. Krupski Młyn, pow. Tarnowskie Góry, woj. śląskie (do 31.12.1998 woj. katowickie), par. Koty, dek. Toszek (do 1990), dek. Zawadzkie (1990–1992), ponownie dek. Toszek [w DG] (od 1992)

**Słownik
nazw miejscowości
diecezji opolskiej,
które przeszły
do nowo ustanowionej
diecezji kaliskiej
25 marca 1992 roku
(część 3)**

A

Adolphsthal zob. **Chalupki**

Albertinenhof też **Albertinenhof I** zob. **Ciecierzyn-Piekło**

Albertinenhof też **Albertinenhof II** zob. **Sądnów**

Albrechtshof zob. **Ownia** też **Uszyce Nowe**

Albrechtsthal zob. **Skaląska Kolonia**

Alt Erdmannshain 1936 zob. **Nowy Gródek** też **Grobek**

Alt Grobek zob. **Nowy Gródek** też **Grobek**

Alt Vorwerk zob. **Łysica**

Alteichen 1936 zob. **Golkowice**

Altvorwerk zob. **Stary Folwark** (przys. wsi Komorzno)

Altvorwerk zob. **Stary Folwark** (przys. wsi Miechowa)

Ameise zob. **Mrówka** też **Mrówki**

Andreaswille zob. **Jędrzejowice**

Angersdorf 1936 zob. **Proślice**

Auenfelde 1936 zob. **Jaśkowice**

Augustenhof zob. **Krzywiczyny Leńniczówka** też **Drapak**

B

Berthelschütz zob. **Unieszów** też **Biertulcice**

Biertolcice 1946 zob. **Unieszów** też **Biertulcice**

Biertólcice 1946 zob. **Unieszów** też **Biertulcice**

Biertulcice zob. **Unieszów**

Birkenfeld zob. **Brzózki**

Bischdorf zob. **Biskupice**

Biskupice †

Bischdorf*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Polanowice (do 2000), par. Biskupice (od 2000), w tym samym dek. Wołczyn

[51° 4' 51" N, 18° 11' 59" E]

Borek

Borek, Waldungen 1935, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn

[51° 8' 25" N, 18° 16' 25" E]

Brinitze zob. **Brynica**

Brune zob. **Bruny**

Brunki też **Nowy Świat**, przys. wsi **Bruny**, od 1.01.2006 **Jakubowice**

Neuwelt*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Polanowice, dek. Wołczyn

Bruny

Brune*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Polanowice, dek. Wołczyn

[51° 5' 7" N, 18° 4' 29" E]

Brynica

Brinitze, Kiefernain 1936, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn
[51° 0' 0" N, 17° 59' 39" E]

Brzezinka, przys. wsi **Krzywiczyny**

Heinrichslust*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

Brzezinki

Bürgsdorf*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn
[51° 2' 4" N, 18° 4' 58" E]

Brzęczek, cz. wsi **Wąsice**

Pohlemühle*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn

Brzózka 1946 zob. **Brzózki**, przys. wsi **Polanowice**

Brzózki, przys. wsi **Polanowice**

pnp.: Brzózka 1946, Birkenfeld*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Polanowice, dek. Wołczyn

Bürgsdorf zob. **Brzezinki****BYCZYNA** †❖

Pitschen*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Byczyna, dek. Wołczyn,
[51° 6' 54" N, 18° 12' 56" E]

C**Chałupki**, przys. wsi **Nasale**

Adolphsthal*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn

Chomącko, kol. wsi **Bruny**

Sack*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Polanowice, dek. Wołczyn

Chudoba, do 31.12.2007 przys. wsi **Sarnów**, od 1.01.2008 samodzielna wieś

Eichborn*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywizna, dek. Wołczyn

Ciecierzyn

pnp.: Ciecierzyn 1946, Neudorf*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kostów, dek. Wołczyn (do 1998), dek. Trzcinica [pow. Kępno] (od 1998)
[51° 8' 10" N, 18° 9' 54" E]

Ciecierzyn-Piekło też **Piekło**, cz. wsi **Ciecierzyn**

Albertinenhof też Albertinenhof I*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kostów, dek. Wołczyn (do 1998), dek. Trzcinica [pow. Kępno] (od 1998)

Cięcierzyn 1946 zob. **Ciecierzyn****Cygan**, kol. wsi **Markotów**

Stobermühle*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Smardy Górne, dek. Wołczyn

Czaple Wolne też **Wolne Czaple**

Frei Tschapel, Freivorwerk 1936, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Smardy Górne, dek. Wołczyn

D**Daniszów** też **Piaski**, kol. wsi **Gółkowice**

Sandhäuser*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Byczyna, dek. Wołczyn

Dąbrówka też **Dąbrówka-Zawada**, cz. wsi **Zdziechowice**

Dombrowka też Dombrowka-Sowada, Steingrund 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Dąbrówka, przys. wsi **Borek**

Dombrowka Mühle, Erlenmühle, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn

Dębniak też **Ozorki**, przys. wsi **Gieralcice**

Eichwald, Jägerhaus, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn

Dombrowka też **Dombrowka-Sowada** zob. **Dąbrówka** też **Dąbrówka-Zawada**

Dombrowka Mühle zob. **Dąbrówka**

Dombrowka-Sowada zob. **Dąbrówka** też **Dąbrówka-Zawada**

Drapak zob. **Krzywiczyny Leśniczówka**

E

Eichborn zob. **Chudoba**

Eichelhof 1936 zob. **Zawisna**

Eichwald zob. **Dębniak** też **Ozorki**

Erlenmühle zob. **Dąbrówka**

F

Folwark zob. **Ligota Mała**

Frei Tschapel zob. **Czaple Wolne** też **Wolne Czaple**

Freidorf zob. **Wolna Wieś** też **Kolonia Komorzeńska**

Freivorwerk 1936 zob. **Czaple Wolne** też **Wolne Czaple**

G

Gieralcice

pnp.: Gierolcice 1946, Jeroltschütz*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn [50° 59' 49" N, 18° 3' 1" E]

Gieralcice Małe, do 31.12.2003 **Zabagnie**, przys. wsi **Gieralcice**

Sabagne, Klein Jeroltschütz 1936, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn

Gierolcice 1946 zob. **Gieralcice**

Godzików też **Kastel**, cz. wsi **Nasale**

Karlsthal*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn

Gohle zob. **Goła** też **Gola**

Goła zob. **Goła**

Golkowitz zob. **Golkowice**

Goła, do 31.12.2003 **Gola**

Gohle*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

[51° 9' 21" N, 18° 12' 46" E]

Golkowice

Golkowitz, Alteichen 1936, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Byczyna, dek. Wołczyn

[51° 8' 11" N, 18° 12' 2" E]

Goslau zob. **Gosław**

Gosław

Goslau*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn

Grenzfelde 1936 zob. **Sierosławice**

Grobek zob. **Nowy Gródek**

Gusenau zob. **Guzanów**

Guzanów, przys. wsi **Pogorzalka**, od 1.01.2006 **Nasale**

Gusenau*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

H

Heinrichsfeld zob. **Jachów**

Heinrichslust zob. **Brzezinka**

Helenów zob. **Pogorzalka**

Hellewald zob. **Pogorzalka** też **Helenów**

J

Jachów, przys. wsi **Ligota Wołczyńska**
Heinrichsfeld*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn

Jakobsdorf zob. **Jakubowice**

Jakubowice

Jakobsdorf*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Polanowice, dek. Wołczyn [51° 4' 58" N, 18° 6' 28" E]

Janówka, do 31.12.2005 **Józefówka**, przys. w gm. Byczyna
gm. Byczyna, pow. kluczborski, woj. opolskie, par. Trzciniça, dek. Trzciniça

Jaschkowitz zob. **Jaśkowice**

Jaśkowice

Jaschkowitz, Auenfelde 1936, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Byczyna, dek. Wołczyn
[51° 7' 49" N, 18° 13' 12" E]

Jägerhaus zob. **Dębniak** też **Ozorki**

Jeroltschütz zob. **Gieralcice**

Jędrzejowice, kol. wsi **Bruny**

Andreaswille*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Polanowice, dek. Wołczyn

Józefówka zob. **Janówka**

K

Kania, cz. wsi **Borek**

Kaniamühle, Röstfelder Mühle 1936, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn

Kaniamühle zob. **Kania**

Karlowitz zob. **Karłowice**

Karlshof zob. **Karnów-Uszyce**

Karlsthal zob. **Godzików** też **Kastel**

Karłowice, przys. wsi **Goła**

Karlowitz*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zdziechowice, dek.

Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Karnów-Uszyce, przys. wsi **Uszyce**
Karlshof*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Uszyce, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Karolin, cz. wsi **Zdziechowice**
Karolinenhof*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Karolinenhof zob. **Karolin**

Karolinenhof zob. **Suloszyn**

Kastel zob. **Godzików**

Kiefernhein 1936 zob. **Brynica**

Kirchlinden 1936 zob. **Wojślawice**

Klein Jeroltschütz 1936 zob. **Gieralcice**
Male też **Zabagnie**

Kluczow zob. **Kluczów**

Kluczów, osada leśna wsi **Borek**
Kluczow, Schlüsselwald, gm. Buczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn. Osada obecnie nie istnieje

Kochelsdorf zob. **Kochłowice**

Kochłowice
Kochelsdorf*, gm. Buczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Polanowice (do 2000), par. Biskupice (od 2000), w tym samym dek. Wołczyn
[51° 4' 43" N, 18° 10' 40" E]

Kolonia Komorzeńska zob. **Wolna Wieś**

Komorzno

Reinersdorf*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn
[51° 7' 6" N, 18° 4' 13" E]

Konstadt zob. **Wołczyn**

Konstadt-Ellguth zob. **Ligota Wołczyńska**

Kornfelde 1936 zob. **Polanowice**

Kosowice zob. **Kosowice-Uszyce**

Kosowice-Uszyce też **Kosowice**, **Kosowiec**, przys. wsi **Uszyce**
Kossowietz, Moorgrund, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Uszyce, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Kosowiec zob. **Kosowice-Uszyce**

Kossowietz zob. **Kosowice-Uszyce**

Kostau zob. **Kostów**

Kostów †
Kostau*, gm. Buczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kostów, dek. Wołczyn (do 1998), dek. Trzcinica [pow. Kępno] (od 1998)
[51° 9' 57" N, 18° 8' 56" E]

Königswille zob. **Przymiarki**

Kreuzhütte 1936 zob. **Krzyżanłowice** też **Krzyżankowice**

Krysanowitz zob. **Krzyżanłowice** też **Krzyżankowice**

Krzywiczyny †

Schönfeld*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

[51° 3' 48" N, 18° 3' 10" E]

Krzywiczyny Kolonia też **Walsztat**, przys. wsi **Krzywiczyny**

Waldstättenfluss*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

Krzywiczyny Leśniczówka też **Drapak**, cz. wsi **Krzywiczyny**

Augustenhof*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

Krzywizna †

pnp.: Szywałd 1946, Schönwald*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywizna, dek. Wołczyn

[51° 1' 36" N, 18° 11' 37" E]

Krzyżankowice zob. **Krzyżanowice****Krzyżanowice**, do 31.12.2004 **Krzyżanówce**, też **Krzyżankowice**

Krysanowitz, Kreuzhütte 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

[51° 4' 3" N, 18° 25' 53" E]

Krzyżanówce zob. **Krzyżanowice****L****Leśniki**, przys. wsi **Golkowice**

Waldstelle*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Byczyna, dek. Wołczyn

Ligota Mała też **Folwark**, przys. wsi **Ligota Wołczyńska**

Sophienthal*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn

Ligota Wołczyńska

Konstadt-Ellguth*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn

[51° 1' 29" N, 18° 1' 36" E]

Lubiatowice też **Rozalia**, przys. wsi **Komorzo**

Rosalienhof*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

Lug zob. **Ług****Ł****Ług**, kol. wsi **Uszyce**

Lug, Moorgrund, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Uszyce, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Łysica, przys. wsi **Brynica**

Alt Vorwerk*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn

M**Margsdorf** zob. **Markotów Duży** też **Markotów****Markotów** zob. **Markotów Duży****Markotów Duży** też **Markotów**

Margsdorf*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Smardy Górne, dek. Wołczyn

[50° 59' 3" N, 18° 5' 9" E]

Miechowa

Omechau*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kostów, dek. Wołczyn (do 1998), dek. Trzcinita [pow. Kępno] (od 1998) [51° 8' 13" N, 18° 6' 52" E]

Mittel und Nieder Richterstal 1936 zob. **Zdziechowice Dolne**

Mittel und Nieder Seichwitz zob. **Zdziechowice Dolne**

Młynki, przys. wsi **Rożnów**

Mühlhof*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Skałagi, dek. Wołczyn

Moorgrund zob. **Kosowice-Uszyce** też **Kosowiec**

Moorgrund zob. **Ług**

Mrówka też **Mrówki**, cz. wsi **Borek**

Mruwka, Ameise, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn

Mrówki zob. **Mrówka**

Mruwka zob. **Mrówka** też **Mrówki**

Mühlhof zob. **Młynki**

N**Nasale**

Nassadel*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn [51° 4' 36" N, 18° 19' 6" E]

Nasale Dolne, przys. wsi **Nasale**

Nieder Nassadel*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do

1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn

Nassadel zob. **Nasale**

Nendzamühle też **Nensamühle** zob. **Nędza**

Neudorf zob. **Ciecierzyn**

Neuvorwerk zob. **Nowy Folwark**

Neuvorwerk zob. **Zapłotnik** też **Nowy Folwark**

Neuwalde zob. **Smardzka Kolonia**

Neuwelt zob. **Brunki** też **Nowy Świat**

Nędza, osada wsi **Uszyce**

Nendzamühle też Nensamühle, Ulmenmühle 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Uszyce, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Nieder Nassadel zob. **Nasale Dolne**

Nieder Rosen zob. **Rożnów Dolny**

Nieder Schmartdt zob. **Smardy Dolne**

Nowy Folwark, przys. wsi **Gieralcice**

Neuvorwerk*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn

Nowy Folwark zob. **Zapłotnik**

Nowy Gródek też **Grobek**, cz. wsi **Nasale**

Alt Grobek, Alt Erdmannshain 1936, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn

Nowy Świat zob. **Brunki**

O

Ober Richterstal 1936 zob. **Zdziechowice Górne**

Ober Rosen zob. **Rożnów Górny**

Ober Schmartdt zob. **Smardy Górne**

Ober Seichwitz zob. **Zdziechowice Górne**

Ohlmühle zob. **Olek**

Olbin, przys. w gm. **Byczyna**, od 1.01.2006 **Proślice**, wieś w gm. Byczyna, gm. Byczyna, pow. kluczborski, woj. opolskie, par. Polanowice, dek. Wołczyn

Olek, cz. wsi **Miechowa**

Ollekmühle, Ohlmühle, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kostów, dek. Wołczyn (do 1998), dek. Trzcinica [pow. Kępno] (od 1998)

Ollekmühle zob. **Olek**

Omechau zob. **Miechowa**

Ownia też **Uszyce Nowe**, przys. wsi **Uszyce** Albrechtshof*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Uszyce, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Ozorki zob. **Dębniak**

P

Piaski zob. **Daniszów**

Piekło zob. **Ciecierzyn-Piekło**

Pitschen zob. **Byczyna**

Pogorzalka też **Helenów**

Hellewald*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Pohlemühle zob. **Brzęczek**

Pohlwitz zob. **Polowice**

Polanowice †

Polanowitz, Kornfelde 1936, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Polanowice, dek. Wołczyn [51° 6' 25" N, 18° 10' 58" E]

Polanowitz zob. **Polanowice**

Polowice, od 1.01.2007 cz. wsi **Nasale** (wcześniej przysiółek wsi Pogorzalka) Pohlwitz*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Roszkowice, dek. Wołczyn

Postenvorwerk zob. **Zapole**

Proschlitz zob. **Proślice**

Proślice

Proschlitz, Angersdorf 1936, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Polanowice, dek. Wołczyn [51° 5' 54" N, 18° 7' 6" E]

Przymiarki, przys. wsi **Goła**

Königswille*, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992) [51° 5' 21" N, 18° 21' 29" E]

Przytoczna, przys. wsi **Gola**

Przytoczna, Teichenau 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowski), par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

R

Reinersdorf zob. **Komorзно**

Richterstal 1936 zob. **Zdziechowice**

Rosalienhof zob. **Lubiatowice** też **Rozalia**

Roschkowitz zob. **Roszkowice**

Rosen zob. **Roźnów**

Roszkowice †

Roschkowitz, Röstfelde 1936, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn [51° 6' 46" N, 18° 16' 2" E]

Rozalia zob. **Lubiatowice**

Roźnów

pnp.: Różnów 1946, Rosen*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Skałagi, dek. Wołczyn [51° 3' 8" N, 18° 8' 58" E]

Roźnów Dolny, przys. wsi **Roźnów**

Nieder Rosen*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Skałagi, dek. Wołczyn

Roźnów Górny, przys. wsi **Roźnów**

Ober Rosen*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Skałagi, dek. Wołczyn

Różnów 1946 zob. **Roźnów**

Röstfelde 1936 zob. **Roszkowice**

Röstfelder Mühle 1936 zob. **Kania**

S

Sabagne zob. **Gieralcice Male** też **Zabagnie**

Sack zob. **Chomącko**

Sandhäuser zob. **Daniszów** też **Piaski**

Sarnau zob. **Sarnów**

Sarnów

Sarnau*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywizna, dek. Wołczyn [51° 3' 42" N, 18° 12' 7" E]

Sądnów, przys. wsi **Roszkowice**

Albertinenhof też Albertinenhof II*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn

Schieroslawitz zob. **Sierosławice**

Schlüsselwald zob. **Kluczków**

Schönfeld zob. **Krzywiczyny**

Schönwald zob. **Krzywizna**

Seichwitz zob. **Zdziechowice**

Seidelhof zob. **Zajdak** też **Szajdak**

Seidok zob. **Zajdak** też **Szajdak**

Sierosławice

Schieroslawitz, Grenzfelde 1936, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn [51° 7' 8" N, 18° 17' 44" E]

Skalung zob. **Skalągi****Skalągi †**

Skalung*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Skalągi, dek. Wołczyn [51° 3' 1" N, 18° 7' 0" E]

Skaląska Kolonia, przys. wsi **Skalągi**

pnp.: Skaląska Kolonia 1946, Albrechtsthal*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Skalągi, dek. Wołczyn

Skaląska Kolonia 1946 zob. **Skaląska Kolonia****Smardy Dolne**

Nieder Schmartdt*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Smardy Górne, dek. Wołczyn [50° 59' 35" N, 18° 6' 57" E]

Smardy Górne †

Ober Schmartdt*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Smardy Górne, dek. Wołczyn [51° 0' 17" N, 18° 9' 51" E]

Smardzka Kolonia, cz. wsi **Smardy Dolne**

Neuwalde*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Smardy Górne, dek. Wołczyn

Sophienthal zob. **Folwark** też **Ligota Mała****Sowisna** zob. **Zawisna** też **Sowizna****Sowizna** zob. **Zawisna****Stary Folwark**, osada wsi **Komorzno**

Altvorwerk*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

Stary Folwark, przys. wsi **Miechowa**

Altvorwerk*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kostów, dek. Wołczyn (do 1998), dek. Trzciniца [pow. Kępno] (od 1998)

Steingrund 1936 zob. **Dąbrówka** też **Dąbrówka-Zawada****Stobermühle** zob. **Cygan****Sulaszów**, przys. wsi **Komorzno**

Zweihäuser*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

Suloszyn, przys. wsi **Smardy Górne**

Karolinenhof*, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Smardy Górne, dek. Wołczyn

Szajdak zob. **Zajdak****Szywald** 1946 zob. **Krzywizna****T****Teichenau** 1936 zob. **Przytoczna****Teklusche** zob. **Teklusia****Teklusia**, kol. wsi **Krzywiczyzny**

Teklusche, Theklaslust 1936, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

Theklaslust 1936 zob. **Teklusia**

U**Ulmenmühle** 1936 zob. **Nędza****Unieszów** też **Biertulcice**

pnp.: **Biertółcice** i **Bierłółcice** 1946, **Berthel-schütz***, gm. Kluczbork, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Smardy Górne, dek. Wołczyn
 [51° 1' 5" N, 18° 7' 55" E]

Uschütz zob. **Uszyce****Uszyce** †

Uschütz, **Wittenau** 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Uszyce, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)
 [51° 6' 48" N, 18° 20' 52" E]

Uszyce Nowe zob. **Ownia****W****Waldstättenfluss** zob. **Krzywiczyny Kolonia** też **Walsztat****Waldstelle** zob. **Leśniki****Waldungen** 1935 zob. **Borek****Walsztat** zob. **Krzywiczyny Kolonia****Wąsice**

Wundschütz*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn
 [50° 59' 12" N, 18° 1' 0" E]

Wittenau 1936 zob. **Uszyce****Woislawitz** zob. **Wojślawice****Wojślawice**

Woislawitz, **Kirchlinden** 1936, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Nasale (do 1988), par. Roszkowice (od 1988), w tym samym dek. Wołczyn
 [51° 6' 32" N, 18° 18' 24" E]

Wolna Wieś, do 31.12.2002 **Kolonia Komorzeńska**, przys. wsi **Komorzo**

Freidorf*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

Wolne Czaple zob. **Czaple Wolne****WOŁCZYN** †‡ ❖

Konstadt*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Wołczyn, dek. Wołczyn
 [51° 1' 0" N, 18° 2' 58" E]

Wundschütz zob. **Wąsice****Z****Zabagnie** zob. **Gieralcice Małe****Zajdak** też **Szajdak**, przys. wsi **Komorzo**

Seidok, **Seidelhof**, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

Zaplotnik też **Nowy Folwark**, cz. wsi **Komorzo**

Neuvorwerk*, gm. Wołczyn, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Krzywiczyny, dek. Wołczyn

Zapole, przys. wsi **Miechowa**

Postenvorwerk*, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kostów, dek. Wołczyn (do 1998), dek. Trzciniica [pow. Kępno] (od 1998)

Zawisna też **Sowizna**, przys. wsi **Kostów** Sowisna, Eichelhof 1936, gm. Byczyna, pow. Kluczbork, woj. opolskie, par. Kostów, dek. Wołczyn (do 1998), dek. Trzcinią [pow. Kępno] (od 1998)

Zdziechowice †

Seichwitz, Richterstal 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992) [51° 5' 39" N, 18° 23' 27" E]

Zdziechowice Dolne, cz. wsi **Zdziechowice** Mittel und Nieder Seichwitz, Mittel und Nieder Richterstal 1936, gm. Gorzów

Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Zdziechowice Górne, cz. wsi **Zdziechowice**

Ober Seichwitz, Ober Richterstal 1936, gm. Gorzów Śląski, pow. Olesno, woj. opolskie (do 31.12.1998 woj. częstochowskie), par. Zdziechowice, dek. Gorzów Śląski (do 1992), dek. Wołczyn [w DK] (od 1992)

Zweihäuser zob. **Sulaszów**

Wykaz źródeł i literatury wykorzystanych w częściach 1–3 *Słownika*

Opracowania

- ♦ *Amtliches Gemeinde- und Ortsnamenverzeichnis der Deutschen Ostgebiete unter fremder Verwaltung*, Bd. 1, Remagen 1955.
- ♦ *Amtliches Ortsnamenverzeichnis für die Provinz Oberschlesien*, Ratibor 1930.
- ♦ Barran F.R., *Städteatlas Schlesien*, Leer 1993.
- ♦ Battek M.J., Szczepankiewicz J., *Słownik nazewnictwa krajoznawczego Śląska i Ziemi Lubuskiej polsko-niemiecki, niemiecko-polski*, wyd. 3, Wrocław 1994.
- ♦ Bochiński J., Zawadzki J., *Polska – nowy podział terytorialny: przewodnik encyklopedyczny*, Warszawa 1999.
- ♦ Borek H., *Górny Śląsk w świetle nazw miejscowych*, Opole 1988.
- ♦ Choroś M., Jarczak Ł., *Słownik nazw miejscowych Dolnego Śląska polsko-niemiecki i niemiecko-polski*, Opole 1995.
- ♦ Choroś M., Jarczak Ł., *Wykaz przejściowych nazw miejscowych na Opolszczyźnie w latach 1945–1948*, „Onomastica” 1998, s. 53–80.
- ♦ Choroś M., Jarczak Ł., *Zmiany nazw miejscowości i nazwisk na Śląsku przed II wojną światową i po 1945 r./Veränderungen von Orts- und Personennamen in Schlesien vor und nach dem zweiten Weltkrieg*, [w:] *Przebudź się, serce moje, i pomyśl. Przyczynek do historii stosunków między Śląskiem a Berlinem-Brandenburgią od 1740 r. do dziś/Wach auf, mein Herz, und denke./Zur Geschichte der Beziehungen zwischen Schlesien und Berlin-Brandenburg von 1740 bis heute*, red./Red. A. Herzig, W. Lesiuk, Berlin–Opole 1995, s. 458–469.
- ♦ Choroś M., Jarczak Ł., Sochacka S., *Słownik nazw miejscowych Górnego Śląska polsko-niemiecki i niemiecko-polski*, Opole 1993.
- ♦ Choroś M., Jarczak Ł., Sochacka S., *Słownik nazw miejscowych Śląska polsko-niemiecki i niemiecko-polski*, Opole 2015.
- ♦ Damroth K., *Die älteren Ortsnamen Schlesiens, ihre Entstehung und Bedeutung. Mit einem Anhang über die schlesisch-polnischen Personennamen. Beiträge zur schlesischen Geschichte und Volkskunde*, Beuthen O.-S. 1896.

- ◆ Hanich A., *Skorowidz nazw miejscowości diecezji opolskiej polsko-niemiecki i niemiecko-polski/Ortsnamenverzeichnis der Diözese Opole (Oppeln) polnisch-deutsch und deutsch-polnisch*, Opole 1997.
- ◆ *Historisches Ortschaftsverzeichnis Oberschlesien*, Bd. 1, Frankfurt am Main 1994.
- ◆ Kaemmerer M., *Ortsnamenverzeichnis der Ortschaften jenseits von Oder und Neiße*, 3. Aufl., Leer 1988.
- ◆ Knie J.G., *Alphabetisch-statistisch-topographische Übersicht der Dörfer, Flecken, Städte und anderen Orte der königl. Preuss. Provinz Schlesien*, 2. Aufl., Breslau 1845.
- ◆ *Kościół Katolicki w Polsce 1918–1990: Rocznik Statystyczny*, red. nauk. L. Adamczuk, W. Zdaniewicz, Warszawa 1991.
- ◆ Lesiuk W., Lis M., *Województwo opolskie. Charakterystyka społeczno-gospodarcza jednostek administracji państwowej. (Miasta, gminy – informacje podstawowe)*, Opole 1976.
- ◆ *Miejscowości i ulice województwa opolskiego. Informator*, Opole 1998.
- ◆ *Nazwy geograficzne Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa–Wrocław 1991.
- ◆ *Podział administracyjny i wykaz miejscowości województwa opolskiego*, Opole 1978.
- ◆ Prus K., *Spis miejscowości polskiego Śląska Górnego. Nazwy wszystkich gmin, obszarów dworskich oraz osad i kolonii znaczniejszych*, Bytom 1920.
- ◆ Prus K., *Spis nazw miejscowych Śląska Opolskiego*, Katowice 1939.
- ◆ Reiner B., *Zmiany organizacji administracji Kościoła Katolickiego na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku. Z badań nad ustrojem wyznaniowym*, „Studia Śląskie” 1990, t. 20, s. 385–408.
- ◆ Rospond S., *Skorowidz ustalonych nazw miejscowości na Ziemiach Odzyskanych według uchwał Komisji Ustalania Nazw Miejscowości przy Ministerstwie Administracji Publicznej*, Kraków–Wrocław 1948.
- ◆ Rospond S., *Słownik nazw geograficznych Polski Zachodniej i Północnej*, cz. 1–2, Warszawa–Wrocław 1951.
- ◆ *Schlesisches Ortschaftsverzeichnis*, Breslau 1941.
- ◆ *Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska*:
  - t. 1: (A–B), pod red. S. Rosponda, Warszawa–Wrocław 1970,
  - t. 2: (C–E), pod red. S. Rosponda i H. Borka, Warszawa–Wrocław 1985,
  - t. 3: (F–G), pod red. S. Rosponda i H. Borka, Warszawa–Wrocław 1986,

- t. 4: (*H–Ki*), pod red. H. Borka, Warszawa–Wrocław 1988,
 t. 5: (*Kl–Kos*), pod red. S. Sochackiej, Opole 1991,
 t. 6: (*Kos–Lig*), pod red. S. Sochackiej, Opole 1992,
 t. 7: (*Lig–Mież*), pod red. S. Sochackiej, Opole 1994,
 t. 8: (*Mię–Niż*), pod red. S. Sochackiej, Opole 1997,
 t. 9: (*Noc–Path*), pod red. S. Sochackiej, Opole 1999,
 t. 10: (*Pato–Poz*), pod red. S. Sochackiej, Opole 2002,
 t. 11: (*Poż–Roz*), pod red. S. Sochackiej, Opole 2004,
 t. 12: (*Roż–Sów*), pod red. S. Sochackiej, Opole 2005,
 t. 13: (*Spad–Szyw*), pod red. S. Sochackiej, Opole 2007,
 t. 14: (*Ściana–Weł*), pod red. S. Sochackiej, Opole 2009,
 t. 15: (*Wem–Wrzes*), pod red. S. Sochackiej, Opole 2011,
 t. 16: (*Wrzesień–Żyżnów*), pod red. S. Sochackiej, Opole 2014,
 t. 17: *Suplement*, pod red. S. Sochackiej, Opole 2016.

- ◆ Sobeczko H., *Diecezja Opolska*, Opole 1983.
- ◆ Sochacka S., *Wieś śląska w świetle polskich nazw terenowych*, „Śląsk Opolski” 2000, nr 1, s. 1–6.
- ◆ Sperling W., *Geographische Namen, politisch instrumentalisiert. Das Beispiel Schlesien*, „Studia Śląskie” 1997, t. 56, s. 119–145.
- ◆ *Spis miejscowości Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej*, Warszawa 1968.
- ◆ *Verzeichnis der umbenannten Ortschaften im Regierungsbezirk Oppeln*, Oppeln 1937.
- ◆ *Verzeichnis der umbenannten schlesischen Ortschaften. (Nachtrag zum Ortschaftsverzeichnis von Nieder- und Oberschlesien vom 1.12.1934). Stand 1. Juni 1937, 2. Aufl.*, Breslau 1937.
- ◆ Wicik P., *Spis miejscowości województwa śląsko-dąbrowskiego łącznie z obszarem Ziemi Odzyskanych Śląska Opolskiego, tudzież podział administracyjny województwa na powiaty, gminy i gromady*, oprac. ..., Katowice 1946.
- ◆ Wierzoń A., *Kościół drewniane na Śląsku Opolskim*, Opole 1995.
- ◆ *Wykaz urzędowych nazw miejscowości w Polsce*, t. 1–3, Warszawa 1980–1982.

Źródła kartograficzne (atlasy, mapy i plany miast)

- ◆ *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*, red. M. Najgrachowski, Warszawa 1993.
- ◆ *Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego*, red. W. Pawlak, Wrocław 1997.
- ◆ *Bytom. Plan miasta w skali 1 : 15 000*, Warszawa–Wrocław 1992.
- ◆ *Bytom. Plan miasta w skali 1 : 20 000*, Katowice 1993.

- ◆ Geisler W., *Oberschlesien – Atlas*, Berlin 1937.
- ◆ Gliwice. *Plan miasta w skali 1 : 20 000*, Katowice 1995.
- ◆ *Góra św. Anny i okolice. Mapa turystyczna w skali 1 : 25 000 i 1 : 100 000*, Warszawa–Wrocław 1994.
- ◆ *Górny Śląsk, Wielkopolska południowo-wschodnia. Mapa krajoznawcza w skali 1 : 300 000*, Warszawa–Wrocław 1994.
- ◆ Kozłowski J., Langner J., Zagajewski T., *Atlas wyznań w Polsce*, Kraków 1989.
- ◆ *Nysa, Paczków, Otmuchów. Plany miast w skali 1 : 7 500 i 1 : 10 000*, Warszawa–Wrocław 1993.
- ◆ *Okolice Katowic. Mapa turystyczna w skali 1 : 100 000*, Warszawa–Wrocław 1994.
- ◆ *Okolice Katowic. Mapa w skali 1 : 150 000*, Katowice 1995.
- ◆ *Okolice Opola. Mapa topograficzno-turystyczna w skali 1 : 50 000*, Warszawa 1992.
- ◆ *Okolice Opola. Mapa turystyczna w skali 1 : 125 000*, Częstochowa, 1990.
- ◆ *Opole. Plan miasta w skali 1 : 20 000*, Wrocław 1995.
- ◆ *Racibórz. Plan miasta w skali 1 : 20 000*, Katowice 1993.
- ◆ *Die Stadt Oppeln und ihre Umgebung – Stadtplan*, Opole 1992.
- ◆ Straszewicz L., *Atlas gospodarczy województwa opolskiego*, oprac. ..., Warszawa 1965.
- ◆ *Województwo katowickie. Mapa samochodowa w skali 1 : 150 000*, Katowice 1995.
- ◆ *Województwo opolskie. Mapa administracyjna w skali 1 : 100 000*, Warszawa–Wrocław 1981.
- ◆ *Województwo opolskie. Mapa samochodowa w skali 1 : 150 000*, Katowice 1996.
- ◆ *Województwo opolskie. Mapa topograficzno-administracyjna (z indeksem miejscowości) w skali 1 : 100 000*, Katowice 1994.
- ◆ *Zabrze. Plan miasta w skali 1 : 20 000*, Katowice 1994.
- ◆ *Ziemia Nyska. Mapa turystyczna w skali 1 : 60 000*, Warszawa–Wrocław 1987.

Źródła diecezjalne i inne niewydane drukiem

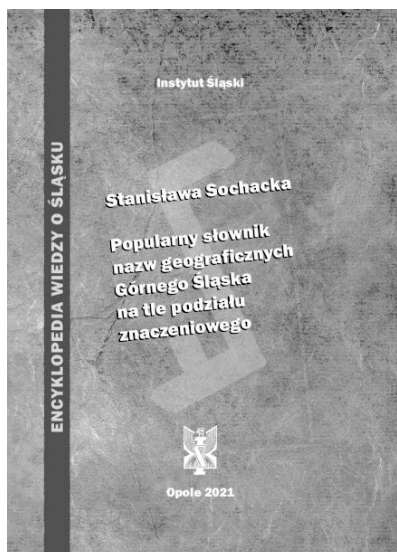
- ◆ Alfabetyczny spis miejscowości na terytorium diecezji opolskiej, oprac. J. Pliczko, Opole 1982, mps.
- ◆ Dekrety Ordynariusza Diecezji Opolskiej z lat: 1982–1994 – w sprawie utworzenia nowych parafii oraz zmian granic parafii już istniejących oraz dekanatów, ADO, Struktura dekanatów.
- ◆ Długosz W., Miejscowości województwa opolskiego – wykaz nazw polskoniemiecki, niemiecko-polski, oprac. ..., Opole 1994, mps.
- ◆ „Rocznik Diecezji Gliwickiej” 1993/1994, 1998.
- ◆ „Rocznik Diecezji Opolskiej” 1974, 1981, 1986, 1988, 1989/1990, 1990, 1993, 1994, 1996, 1998.
- ◆ „Rocznik Kościelny Administracji Apostolskiej Śląska Opolskiego” 1947.
- ◆ „Rocznik Kościelny Śląska Opolskiego” 1959, 1963, 1968.
- ◆ „Rocznik Ordynariatu Śląska Opolskiego” 1953, 1955.

Akty prawne

- ◆ Obwieszczenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 4 sierpnia 2015 r. w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części, Dz.U. z 2015 r. poz. 1636.
- ◆ Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 października 2019 r. w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części, Dz.U. z 2019 r. poz. 2360.
- ◆ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 grudnia 1999 r. w sprawie ustalenia i zmiany urzędowych nazw oraz rodzaju niektórych miejscowości w województwach: dolnośląskim, lubelskim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, śląskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim oraz obiektu fizjograficznego w województwie łódzkim, Dz.U. z 1999 r. nr 112, poz. 1231 z późn. zm.
- ◆ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 grudnia 2001 r. w sprawie ustalenia i zmiany urzędowych nazw niektórych miejscowości w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, łódzkim, małopolskim, opolskim, podkarpackim, podlaskim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim oraz obiektów fizjograficznych w województwach lubelskim i lubuskim, Dz.U. z 2001 r. nr 153, poz. 1772.

- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie ustalenia i zmiany urzędowych nazw niektórych miejscowości w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, mazowieckim, opolskim, podlaskim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim oraz obiektu fizjograficznego w województwie podkarpackim, Dz.U. z 2002 r. nr 233, poz. 1964.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 grudnia 2003 r. w sprawie ustalenia i zmiany urzędowych nazw niektórych miejscowości, Dz.U. z 2003 r. nr 229, poz. 2288.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2004 r. w sprawie ustalenia i zmiany urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz obiektu fizjograficznego, Dz.U. z 2004 r. nr 229, poz. 2312.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie ustalenia, zmiany i znoszenia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz obiektów fizjograficznych, Dz.U. z 2005 r. nr 264, poz. 2208.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie ustalenia, zmiany i znoszenia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz obiektu fizjograficznego, Dz.U. z 2006 r. nr 240, poz. 1746.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz obiektu fizjograficznego, Dz.U. z 2007 r. nr 245, poz. 1811.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz obiektów fizjograficznych, Dz.U. z 2008 r. nr 234, poz. 1586.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw niektórych miejscowości, Dz.U. z 2009 r. nr 220, poz. 1730.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz ustalenia nazw obiektów fizjograficznych, Dz.U. z 2010 r. nr 257, poz. 1741.

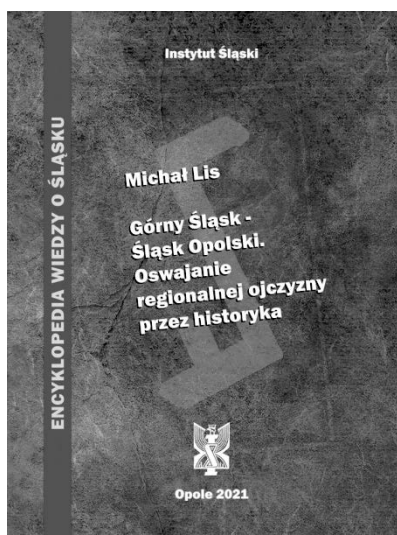
- ♦ Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz ustalenia nazw niektórych obiektów fizjograficznych, Dz.U. z 2011 r. nr 291, poz. 1711.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz ustalenia nazw niektórych obiektów fizjograficznych, Dz.U. z 2012 r. poz. 1515.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie wykazu urzędowych nazw miejscowości i ich części, Dz.U. z 2013 r. poz. 200.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 grudnia 2016 r. w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz obiektów fizjograficznych, Dz.U. z 2016 r. poz. 2251.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz obiektów fizjograficznych, Dz.U. z 2018 r. poz. 2447.
- ♦ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw niektórych miejscowości oraz obiektów fizjograficznych, Dz.U. z 2020 r. poz. 2426.
- ♦ Ustawa z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, Dz.U. z 2019 r. poz. 1443.
- ♦ Ustawa z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, Dz.U. z 2017 r. poz. 823.

Popularny słownik nazw geograficznych Górnego Śląska na tle podziału znaczeniowego autorstwa Stanisławy Sochackiej został wydany w ramach serii *Encyklopedia Wiedzy o Śląsku*. Zawiera informacje dotyczące historii nazw geograficznych regionu zarejestrowane w *Słowniku etymologicznym nazw geograficznych Śląska*, t. 1–17, Warszawa–Wrocław–Opole 1970–2016. Ma on charakter syntezy dziejów nazewnictwa geograficznego Górnego Śląska w różnych przekrojach czasowych i terytorialnych. Edycja ta wyjaśnia nazwy miejscowe (osiedli zamieszkałych) i terenowe (nazwy pól, łąk, lasów, dróg, pastwisk, młynów, itp.). Obejmuje duże jednostki, jak: miasta, miasteczka, wsie, a także skupiska małe: przysiółki, części wsi, kolonie, osiedla. W słowniku zamieszczono również nazwy rzek, potoków, jezior, stawów, rozlewisk, wodospadów oraz gór, pagórków, wzniesień. Publikacja sfinansowana ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Format B5, 332 strony, oprawa twarda.

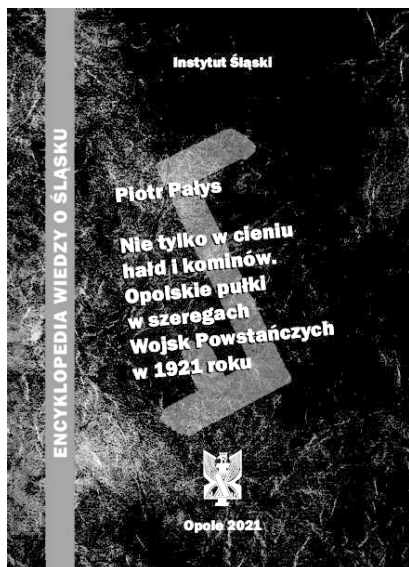
ISBN: 978-83-7126-391-0

Górny Śląsk – Śląsk Opolski. Oswajanie regionalnej ojczyzny przez historię Michała Lisa – pozycja wydawnicza z serii *Encyklopedia Wiedzy o Śląsku* będąca zbiorem opracowań autora opublikowanych na przestrzeni dziesięcioleci. Choć teksty obejmują szeroki zakres dziejów Górnego Śląska, autor skupił swoją uwagę na okresie od powstań śląskich do teraźniejszości. Tytułowe oswajanie regionalnej ojczyzny ma wymiar głównie kulturowy, etniczny, językowy i religijny, a wielkie wydarzenia – fronty, traktaty, przeobrażenia systemowe – stanowią tło zmian i wydarzeń istotnych z perspektywy zwykłych mieszkańców: emigracji, wypędzeń, wielokrotnych zmian nazw ich miejscowości, a nawet ingerencji w nadawanie imion ich dzieciom. Polskość na Górnym Śląsku starała się przetrwać w warunkach uzależnienia całokształtu przeszłości od nasilenia działań germanizacyjnych, od decyzji międzynarodowych gremiów i od stopnia „wyługowania z inteligencji” (według słów Michała Grażyńskiego). Częścią publikacji są także sferne noty biograficzne i portrety autora. Publikacja sfinansowana ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

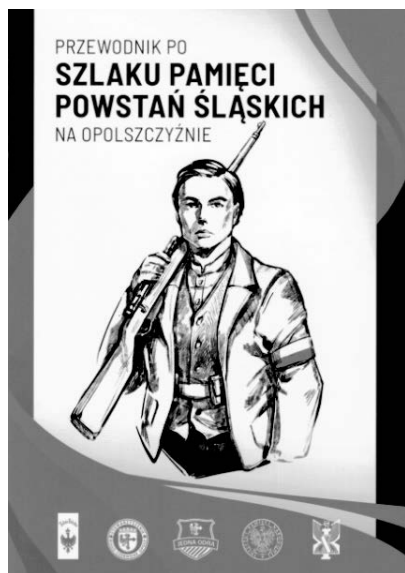
Format B5, 256 stron, oprawa twarda.

ISBN: 978-83-7126-400-9

Nie tylko w cieniu hałd i kominów. Opolskie pułki Wojsk Powstańczych w 1921 roku autorstwa Piotra Pałysa to opracowanie wydane w ramach serii *Encyklopedia Wiedzy o Śląsku* zawierające syntezę działań jednostek powstańczych w III powstaniu śląskim, złożonych z ochotników pochodzących z powiatów regionu opolskiego. Na opracowanie składają się także wspomnienia powstańców uczestniczących między innymi w walkach o Górę Świętej Anny, oraz publikowany po raz pierwszy dziennik Podgrupy II „Linke”, w której większość żołnierzy stanowili powstańcy z okolic Opola. Podgrupa ta w krwawych bojach utrzymała północny front III powstania, walcząc między innymi o Zębowice, Staniszcze czy Myślinę. Publikacja sfinansowana ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Format B5, 176 stron, oprawa twarda.
ISBN: 978-83-7126-401-6

Przewodnik po Szlaku Pamięci Powstań Śląskich na Opolszczyźnie stanowi kontynuację działań w związku z setną rocznicą wybuchu powstań śląskich. W drugiej połowie roku 2019 w ramach programu MON „Z historią oręza polskiego, tradycją i kulturą w tle” utworzono szlak, a następnie przygotowano poświęconą mu wystawę i wiele jej publicznych prezentacji. Niniejszy przewodnik powstał we współpracy między Stowarzyszeniem „Biało-Czerwone Opole”, opolską delegaturą IPN, Instytutem Śląskim i Stowarzyszeniem Sympatyków Odry Opole „Jedna Odra”. Publikacja wydana w ramach projektu „Ślężacy dla Niepodległej. Już plebiscyt tu nadchodzi”. Sfinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ramach Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017–2022.

Format A5, 27 stron, oprawa miękka.
ISBN: 978-83-7126-355-2

ENCYKLOPEDIA WIEDZY O ŚLĄSKU

ISBN 978-83-7126-390-3

9 788371 263903